XI-DIK ÉVFOLYAM.

ÁRA 1 KORONA.

1911

DEBRECZENI KÉPES KALENDÁRIOM

INSIGNIA LIBERÆ & REGIÆ CIVITATIS DÖBRÖCZEN

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

ALAPITTATOTT 1805.

CSÁTHY FERENCZ

DEBRECZEN LEGELSŐ ÉS LEGRÉGIBB

KÖNYV-, ZENEMŰ- és PAPIR-KERESKEDÉSE.

10,000 KÖTETBŐL ÁLLÓ MAGYAR ÉS NÉMET KÖLCSÖN-KÖNYVTÁR.

II. KER. PIACZ-U. 8. SZ. KERESK. TÁRSULAT PALOTÁJA.

ISKOLAI KÖNYVEK, DISZMŰVEK, REGÉNYEK, SZÉPIRODALMI UJDONSÁGOK, MINDENNEMŰ SZAKMUNKÁK LEGNAGYOBB RAKTÁRA. ZENEMŰVEKBEN KÜLÖN OSZTÁLY.

Az irodalom ujdonságai, vagy bármely nagyobb munkák a legelőnyösebb havi részletfizetésre is megszerezhetők.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEK GYORSAN ÉS PONTOSAN ESZKÖZÖLTETNEK.

TELEFON 296. SZ.

Debreceni Egyetem
Egyetemi és Nemzeti Könyvtár
0362 6337

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

TELEFON 213. SZÁM. TELEFON 213. SZÁM.

KOMLÓSSY LAJOS

DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 1-SŐ SZÁM.
:: (HATVAN-UTCZA SARKÁN.) ::

FÜSZER-, CSEMEGE-,
BOR- ÉS ÁSVÁNYVIZEK
NAGY RAKTÁRA.

KIVÁLÓ TISZTELETTEL

Komlóssy Lajos

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

PÉTERFALVAI PAPIRGYÁR
OCEAN G.G.B.

LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HAZAI
GYÁRTMÁNYÚ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK

KAPHATÓK MINDEN JOBB
PAPIRKERESKEDÉSBEN

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Debreczeni

Képes Kalendáriom

az 1911-ik

közönséges esztendőre.

985

Tizenegyedik évfolyam.

Nyomtatja és kiadja: Debreczen sz. kir. város könyvnyomda-vállalata.
(Városház, Kossuth-utcza).

Kapható ugyanott és minden helybeli s hajdumegyei könyvkereskedésben.

Ára 1 korona.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

2674

B 2674

Tartalom-jegyzék.

Naptári rész.

	Oldal
Kor- és egyházi számlálás és csillagászati naptár	2—4
A naptári év 12 hónapja	4—15
Törvényszerinti bélyegrovat	216
Kamatmutató tábla	216
Postai dijjegyzékek	215
Zóna személy-dijszabás	217
Bérkocsisok dijszabályzata	217

Ismeretterjesztő és szépirodalmi rész.

Előszó, irta: *Vecsey Imre*	17
Dr. Láng Lajos (arczképpel)	18
Az aradi sikon (költemény), irta: *Dóczy József*	19
Szoboszlai Papp István (arczképpel), irta: *Csiky Lajos*	20
Pusztulás, irta: *Koncz Ákos*	24
Zászlóavatáskor (költemény), irta: *Jánosi Zoltán*	29
Adatok a debreczeni nagytemplom történetéhez, irta: *dr. Barcsa János.*	30
A sablon, irta: *Vándor Iván*	34
Óda a naphoz (költemény), irta: *Zivuska Andor*	37
Kossuth-szobrunk története (2 képpel), irta: *K. Tóth Mihály dr.*	38
A reformáczió patronái, főleg Debreczenben és környékén, irta: *S. Szabó József*	41
Dalok (költemény), irta: *Dóczy József*	49
Debreczen első könyvnyomdásza, irta: *Csürös Ferencz*	49
Magányban (költemény), irta: *Udvardy Géza*	54
Avató, irta: *Zivuska Andor*	55
A debreczeni zenede és hatása (képpel), irta: *Drumár János*	57
A mai Hajdu vármegye területe 200 évvel ezelőtt, irta: *Zoltai Lajos*	60
A májusfa vörös virága (költemény), irta: *Szávay Gyula*	78
Dr. Barcsa János (arczképpel), irta: *Nagy Vilmos*	80
A század vértanuja, irta: *Mihalovics Jenő*	82
Király-Gyula (arczképpel), irta: *Koncz Ákos*	89
A magyar Anákreon, irta: *Szalmáry Károly*	91
Oláh Károly (arczképpel), irta: *—i —s*	94
Debreczeni Czivisek Könyve, irta: *Calamus dr.*	97
Domokos Márton képe (arczképpel), irta: *Z—i.*	116
A gyujtogató, irta: *Ábrai Károly*	117

Czimtár.

I. *Egyházi czimtár*	129
II. *Iskolai czimtár*	131
III. *Törvényhatósági czimtár:*	
A) Debreczen sz. kir. város	137
B) Hajdu vármegye	143
IV. *Egészségügyi czimtár*	158
V. *Igazságügyi czimtár*	160
VI. *Közmüvelődési czimtár:*	
Kulturális intézetek	162
Jótékony egyesületek	165
Dalegyletek	168
Önképző egyletek	170
Társas-körök	170
Sport-egyletek	172
VII. *Közgazdasági czimtár:*	
M. kir. állami hivatalok	173
Különféle hivatalok	176
Bankok és pénzintézetek	178
Biztositó intézetek	182
Ipari és keresk. vállalatok	184
Gazdasági intézmények	185
VIII. *Katonai czimtár*	186
IX. *Kereskedők czimtára*	189
X. *Iparosok czimtára*	196
XI. *Vegyes czimtár*	211
A debreczeni szinház nézőtere (vázlatrajz)	214
Névnapok betürendben	218
Debreczen sz. kir. város országos vásárainak jegyzéke az 1911-ik évre	220
Vadászati és tilalomidő a különféle vad nemekre egész Magyarországon	221
A különböző pénznemek s azok átszámitása	221
Hirdetések	225

EGYETEMI KÖNYVTÁR DEBRECEN

Debreczeni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Betürendes tárgymutató.

A.

Oldal

Aczéláru kereskedés 189
Ácsok 196
Adóhivatalok (kir.) 173
Adókivető és felszámoló bizottságok. 138
Adatok a debreczeni nagytemplom történetéhez 30
Adóügyi osztály (Debr. vár.) . . . 140
Adria biztositó társulat 183
Ágost. evang. egyház 131
Ágost. evang. elemi iskola 134
Agrárbank 182
Alföldi takarékpénztár 178
Állami elemi iskolai gondnokság . . 132
Államépitészeti hivatalok 173
Államhivatalok 173
Államvasutak mühelye (Debr.) . . . 176
Államvasutak üzletvezetősége (Deb.) 175
Állandó választmány (hajdumegyei) 145
Állategészségügyi felügyelőség (kir.) 176
Állatorvosok (kir.) 176
Állatorvosi rendelő iroda. 212
Állomásfőnökségek (vasuti) 175
Általános hitelszövetkezet 182
Alsó nyirvidéki vizlecsapoló társulat. 178
Alsó-szabolcsi tiszai ármentesitő társ. 178
Andaházy—Szilágyi Mihály intézet . 166
„Anker„ élet- és járadékbizt. társulat 183
Anyakönyvi hivatal (állami) 142
Aranymüvesek 252
Ápolónők. 211
Árvaház (nőegyleti) 136. (tanitói) . 166
Árvaszék (Debr. városi) 139
Asztalosok 197
Autonom orth. izr. hitközség (Debr.) 131
Az aradi sikon (költemény) 19
Avató 55

B.

Bábaképezde (kir.) 159
Bádogosok 197
Balmazujváros 153
Bankok és pénzintézetek. 178
Bankegyesület részvénytársaság. . . 180
Bécsi biztositó intézet 183

Oldal

Barcsa János dr. (arczképpel) . . . 80
Bélyegfokozat. 216
Bérkocsis ipartársulat 213
Bérkocsisok. 213
Bérkocsi dijszabályzat 217
Berlini Viktoria ált. bizt. társaság . 183
Bejelentési hivatal (rendőrségi) . . . 139
Betétszerkesztők 160
Bikur cholim 167
Bizottsági tagok (Debr. vár.). . . . 137
Bizottsági tagok (Hajduvárm.) . . . 143
Biztositó intézetek 183
Bodega 212
Borbélyok és fodrászok 198
Borellenőrző bizottság 185
Bőrkereskedők 189
Bőröndös 198
Butorgyárak 196
Butorkereskedők 189
Bünügyi osztály 139

C.

Casinó 170
Chevra Cadischa 167
Collégium (Debr.) 131
Csapatkórház (cs. és kir.) 189
Csendőrség (m. kir.) 188
Cserép- és palafedők 188
Csizmadiák 200
Csokonai-kör 163
Czigányzenekarok 211
Czimbalomtanár. 211
Czimfestők 198
Czimtár (Debr. képes kal.) 129
Czipészek. 198
Czipőkereskedők 189
Czukorkakereskedés 191
Czukrászok és czukorkakészitők . . 202
Czukorkagyár 185

D.

Dalok (költemény) 49
Dalegyletek. 168
Debreczen első köyvnyomdásza . . . 49

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Oldal

Debreczeni Zenede és hatása (képpel) 57
Debreczeni Civisek könyve 97
Debreczeni ker. munkásbiztositó pénz. 168
Debreczen városi és hajduvármegyei rabsegélyző egyesület 168
Debreczeni dalegylet 168
Debreczeni első takarékpénztár . . 178
Debreczeni bank r.-t. 179
Debreczeni ipari hitelszövetkezet, mint az országos központi hitelszövetkezet tagja. 183
Debreczeni kaszinó 170
Debr. működedvelő fényképezők egyes. 171
Denreczeni leszámoló bank m. sz. . 182
Debreczeni hitelbank részv.-társ. . . 179
Debreczen sz. kir. város területe és népessége. 137
Dobozgyór 259
Diszműárukereskedés 191
Dohányveváltó felügyelőség (kir.) . 176
Dohánybeváltó hivatal (kir.) 176
Dohánygyár (kir.) 176
Dohánytermelési kisérleti állom. (orsz.) 176
Dohánytőzsdék 191
Domokos Márton képe (arczképpel). 116
Duna biztositó-társaság 183

E.

Egészségügyi czimtár (IV.) 158
Egyek 155
Egyetértés önképző dal- és zene-egylet 169
Egyházi czimtár (I.) 129
Ehrlich József zeneiskolája 137
Ékszerészek és aranyművesek . . . 203
Ékszerkereskedők 191
Elemi iskola tanitók a főiskolában . 133
Elemi iskolai tantestület (ref.) . . . 133
Elemi iskolák (különböző felekezetiek) 134
Előnyomda és női kézimunka-üzlet. . 191
Előszó a XI-dik évfolyamhoz . . . 17
Élővirág és magkereskedők 191
Első temetkezési egylet m. szövetkezet 167
Első biztositó-intézet katonai szolgálat esetén 183
Első magyar biztositó-társaság ált. . 182
Épitőiparosok szövetsége 178
Épitészek 203
Épitőmesterek 203
Épületfa kereskedők 191
Eczetgyár 196
Erdőfelügyelőség (Debr. kerületi) . . 174
Erdőmesteri hivatal, erdészek . . . 141
Eczetgyárosok 203
Erzsébet malom 184
Evang. fillér-egylet 167

Oldal

F.

Fafaragó 203
Fazekasok 203
Felmérési felügyelőség (XII. sz.) . . 173
Felsőbb leányiskola (ref.) 173
Fényképészeti-czikk kereskedők . . 191
Férfi-divat kereskedők 191
Festék- és zsiradék kereskedők . . . 191
Festőművészek 211
Fényképészek 211
Fémipari szakiskola (állami) 136
Fésügyár 196
Fésüsök 203
Fillérbank szövetkezet 182
Forgalmi bank részvénytársaság . . 180
Fogyasztási adókezelés és városi szeszüzlet 141
Fonciére pesti biztositó intézet . . . 183
Főiskola (ref.) 131
Főiskolai énekkar 168
Főiskolai tanitóképezdei énekkar . . 168
Főiskolai tanárikar (ref.) 131
Főiskolai tisztviselők 132
Főiskolai alkalmazottak 132
Földes 154
Főreáliskola (állami) 135
Főügyészség (kir.) 160
Fővámhivatal (kir.) 173
Függetlenségi kör 171
Fürdők 211
Füszerkereskedők 191

G.

Gazdasági intézmények 185
Gazdakör. 171
Gazdák biztositó szövetkezete . . . 183
Gazdasági gépgyárak 191
Gazdasági egyesületek (hajduvárm.). 185
Gazdák biztositó szövetkezete tiszántuli vezérképviselősége 183
Gazdasági tanács (főiskolai) 132
Gazdasági tanácsadó bizottság . . . 185
Gazdasági akadémia 135
Gazdasági népiskola (állami) 135
Gazdasági felügyelőség (m. kir.) . . 174
Gombkötők és paszományosok . . . 203
Gör. kath. egyház (debr.) 131
Gör. kath. elemi iskola (debr.) . . . 135
Gubások 203
Gyakorló iskola 132
Gyalogrendőrök 140
Gyárak 196
Gyáriparosok orsz. szövetségének fiók. 177
Gyermekvédő-egyesület 166

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Oldal

Gyermekmenhely 159
Gyógyárú kereskedő 192
Gyógyszerészek (debreczeni) 158
(hajduvármegyei) . . 158
Gyujtogató 117
Gönczy-egyesület 164
Gőzfürésztelep 196

H.

Hazai általános biztositó részvényt. . 183
Hadbiróság 189
Halkereskedők 192
Hangszerüzletek 203
Hajduböszörmény rendezett t. város. 147
Hajdudorog 151
Hajduhadház 154
Hajduk (Debr. városi) 140, Hajduk
(megyei) 145
Hajdunánás rendezett tanácsu város 148
Hajdusámson 155
Hajduszoboszló rendezett tan. város. 145
Hajduszovát 146
Hajdu vármegye területe és népessége 143
Hajdu vármegye tisztikara 145
Hajdu vármegye törvényhatósága . 146
Hajdumegyei népbank m. sz. . . . 181
Hajdumegyei méhész-egylet 185
Háztartási czikk-kereskedés 192
Helyi vasut r.-t. 184
Hentesek 203
Hegedü tanárok 211
Hirdetések 225
Hirlapirodalom 165
Hitközség (auton. orth.) 131, (izr.) . 131
Homokkerti református olvasó-egylet 170
Homokkerti birtokosság fentartó biz. 186
Honvédegylet (1848—49-iki) 171
Honvéd kórház (m. kir.). 187
Honvédség (m. kir.) 186
Hordó-gyár 185
Hordárok 213
Hortobágy-gőzmalom 184
Hollandi életbiztositó részvénytárs. . 183
Hungária-malom 184

I.

Igazgató-tanács (főiskolai) 185
Igazságügyi czimtár (V.) 160
Illetőségi ügyosztály (Debr. város) . 141
Ingatlan adás-vételt közvetitő ügynök 212
Ingatlan értékesitő r.-t. 185
Iparvasuti vállalat 142
Ipar- és kereskedelmi bank 178
Iparfelügyelőség 177

Oldal

Ipari és kereskedelmi vállalatok . . 184
Iparostanonciskola 135
Iparos ifjuság önképző-egylete . . . 170
Iparosok czimtára (X.) 196
Ipartestület (debr.) 177
Iskolaszék (róm. kath.) 133, (izr.). . . 134
István gőzmalom-társulat 184
István gőzmalom-társulat munkásainak önképzőköre 170
Itélő-tábla (kir.) 160
Izraelita elemi iskolák 135
Izraelita hitközségek (debr.) 131
Izraelita nőegylet 167

K.

Kaba 152
Kalaposok 204
Kamatmutató tábla 216
Kaptafa faragók 204
Kárpitosok 204
Kataszteri felügyelőség (5. sz.) . . . 173
Katonai előkészitő tanfolyam . . . 136
Katonai czimtár (VIII.) 186
Katonai és illetőségi ügyosztály (Debreczen városi). 141
Kávéházak 212
Kefegyárak 185
Kefekötők és kefések 204
Kegyes tanitórendi főgymnasium . . 133
Kelmefestők és ruhatisztitók 204
Kékek klubja 171
Kéményseprők 205
Kerékgyártók 204
Kerékpár-kereskedők 192
Kereskedelmi ügynökök 192
Kereskedők és iparosok hitelszövetk. 181
Kereskedelmi csarnok 177
Kereskedelmi és iparkamara (debr.) 17
Kereskedelmi tanintézet 135
Kereskedőifjak dalköre 169
Kereskedőifjak társulata 170
Kereskedelmi Részvénytársaság . . 181
Kereskedők czimtára (IX.) 241
Kereskedő-társulat 177
Kerületi munkásbiztositó pénztár . 168
Késesek 205
Kézbesitők (rendőri) 140
Kézműáru kereskedők 192
Keztyüsök 205
Kézügyesitő-egylet 137
Király Gyula (arczképpel) 89
Kocsigyártók és nyergesek 205
Kor- és egyházi számlálás . . . . 2—3
Korona takarék- és hitelszövetkezet . 180
Kosárkötők 206

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Oldal

Kossuth-dalkör 170
Kovácsok 206
Kőbánya-részvénytársaság 185
Kőfaragók 205
Kölcsönös segélyző-egylet, mint szöv. 180
Kőművesek 205
Könyvkereskedők 192
Könyvkötők 206
Kossuth-szobrunk története (2 képpel) 38
Kossuth-szobor bizottság. 163
Koszoru-alap egyesület 168
Kötélgyártók 206
Kötszer- és pipereüzlet 192
Közgazdasági Bank 179
Közgazdasági czimtár (VII.) . . . 173
Közigazgatási bizottság (Debreczen városi) 138, hajduvármegyei) . . 145
Közigazgatási tanfolyam 134
Közkórház (Debr. városi) 141
Közművelődési czimtár (VI.) . . . 162
Közöshadsereg (cs. és kir.) 188
Községi iskolaszék 132
Közjegyzői kamara (Debr.) 161
Közjegyzők (Debr.) 161
Központi bank, mint szövetkezet. . 181
Kulturális intézetek és körök 162
Kulturmérnöki hivatal (kir.) . . . 173
Kutfurók (kutmesterek) 206
Különféle hivatalok 176

L.

Lakatosok 206
Lámpaáru kereskedők 192
Láng Lajos dr. (arczképpel) 18
Leltárbiztosi hivatal 139
Leánykiházasitói egylet 183
Lisztkereskedők 192
Lókereskedők 192
Lópatkoló 207
Lovaregylet 172
Lovasrendőrök 140
Lovas kézbesitők 140
Lövész-egylet polgári) 172

M.

Mai Hajdu vármegye területe 200 évvel ezelőtt 60
Magányban (költemény) 54
Májusfa vörös virága (költemény) . 78
Magyar Anákreon 91
Magyar-franczia biztositó társaság . 183
Magyar általános hitelbank debr. fiók. 180
Magyarszági munkások rokkant- és nyugdijegyletének fiókja 168

Oldal

Máv. altiszti-kör 170
Magántisztviselők országos szövetségének debreczeni bizottsága . . 171
Máv. debreczeni mühelye 176
Mechanikusok. 207
Mechanikai gyógyintézet 158
Mentő-egyesület 159
Méntelepparancsnokság 189
Mérnök- és épitészegylet debreczeni osztálya 136
Mérnöki hivatal (Debr. városi) . . . 141
Mészárosok 207
Mészkereskedők 192
Mézeskalácsosok. 207
Mezőrendőrség 140
Mezőgazdasági bank 182
Mikepércs 156
Munkás betegsegélyző pénztár . . . 157
Munkás dalegylet 159
Munkáskert-egyesület 168
Műfogsor készitő 207
Műpártoló egyesület 164
Műszerészek 207
Műjég kereskedő 192
Muzeum 163

N.

Nádudvar 149
Naptári rész . . . . . 1—15
Népsegélyző bank 181
Népkönyvtár-kezelők 132
Néptakarékpénztár mint szövetkezet 182
Névnapok betürendben 218
Norinbergi-áru kereskedők 192
Nőegylet (jótékony) 165
Nőikézimunka kereskedők 172
Nőidivat kereskedők. 192
Nőipariskola (nőegyleti) 135
Nyelvtanárok és tanárnők 211
Nyomdai vállalatok 184
Nyomdászok szakegylete 170

O.

Óda a naphoz (költemény) 37
Ódon könyvkereskedők 192
Oláh Károly (arczképpel) 94
O. M. K. E. hajdumegyei kerület . 177
Órások 203
Orvos fiók-szövetség 158
Orvos-gyógyszerészegylet 158
Orvosok (debreczeni) 158
Osztrák-magyar bank debreczeni fiókja 178
Óvónők 142
Óvodák és menházak 133
Önképző egyletek 170

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Oldal

P.

Pala- és cserépfedők 207
Papirkereskedők 193
Paplanosok 207
Papucs-készitők 207
Pékek és sütők 207
Pénznemek és azok átszámitása . . 221
Pénzügyigazgatóság (m. kir.) . . . 173
Pénzügyőri biztosság 173
Pénzügynökök 193
Petőfi dalkör 169
Phőnix biztositó társaság 183
Pinczérszakiskola 137
Pintérek 208
Polgári-kör 171
Polgári leányiskola (róm. kath.) . . 134
Polgári leányiskola (izr.) 134
Polgári iskola (nyilvános) 134
Polgári takarék- és segélyszövetkezet 180
Postai dijjegyzékek 215
Posta-, távirda- és távbeszélő hiv. 174
Posztókereskedők 193
Puskaművesek 208
Pusztulás 24
Püspökladány 150

R.

Rabsegélyző-egylet 168
Ref. egyház (debreczeni) 129
Reformáczió patronái főleg Debreczen és környékén 41
Rendőrkapitányság (belvárosi) . . . 139
Rendőrség 139
Reszelővágók 208
Róm. kath. egyház (debr.) 130
Róm. kath. elemi iskolák 135
Róm. kath. főgimnázium 133
Róm. kath. iskolaszék 135
Rőfös és rövidárú kereskedők . . . 193
Ruhakereskedők 193

S.

Sertéskereskedők 193
Sablon 34
Siketnémák intézete 136
Siketnémákat gyámolitó egyesület . 166
Sirkőkereskedők 193
Sodronykészitők 208
Sport-egyletek 172
Stern József és Társa kefegyár munkásainak önképző-egylete . . . 170
Szabók (férfi) 208, (női) 209
Szalámi gyár 212

Oldal

Szállitók 212
Szállodák és vendéglők 212
Szállodások, vendéglősök, kávések ip.-társulata 172
Szanatorium 158
Szatócsok 193
Szappangyárak 196
Szappanosok 209
Szarvasmarha-kereskedők 193
Század vértanuja 82
Szegényház (városi) 142
Székely-társaság 166
Szénkereskedők 195
Szent-egylet (izraelita) 167
„Szent-László„ dalegylet 159
„Szent-Vincze„ egyesület 167
„Szent-Erzsébet„ nőegylet 166
Szikvizgyárak 212
Szinházi nézőtér 164
Szintársulat 164
Szinháti bizottság 164
Szitások és rostások 209
Szijgyártók 209
Szoboszlai Papp István (arczképpel). 20
Szobafestők és mázolók 209
Szobrászművész 210
Szőnyegraktár 195
Szűcsök 210
Szülésznők 159
Szürszabók 209

T.

Takarék- és hitelintézet 179
Tánczmesterek 212
Tanitótestület (ref.) 133
Tanitók segélyegylete 167
Tanfelügyelőségek 131
Tanitónőképző intézet (ref.) 134
Tanitónőképző intézet (róm. kath.) . 134
Társaskörök 223
Tajtékpipa faragók 195
Tajtékáru kereskedők 195
Távirda hivatal 174
Téglagyárak (városi) 142
Téglagyárak 196
Téglás 156
Tejnagykereskedők 195
Temetkezési intézetek 212
Termény- és áruraktár részv.-társaság 184
Terménykereskedők 195
Tetétlen 156
The-Gresham életbiztositó-társ. . . . 183
The-Standard életbiztositó-társ. . . . 183
Theresianum 166
Timárok 210

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Oldal

Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetsége . 182
Tiszántuli ref. egyház.-ker. 129
Tiszántuli ref. egyh.-ker. egyházmegyéi 129
Tiszántuli ref. egyházkerület központi tisztikara 129
Tisztviselői kar. (debr. városi) . . . 138
Tiszteletbeli állások 139
Tisztviselők önsegélyző egyesülete . . 165
Torna-egyesület 172
Törvényhatósági czimtár (III.) . . . 137
Törvényszék (kir.). 160
Trieszti ált. bizt. társ. 182
Trnka malom 184
Zudakozó- és helyszerző intézetek . 212
Tüzifa-kereskedők 195
Tüzoltó-testület (önként.) 195

U.

Urkocsis-egyesület 172
Ügyészség (kir.) 161
Ügyvédek (debr.) 161
Ügyvédek (hajdumegyei és derecskei) 162
Ügyvédi kamara (debr.) 161
Üzletvezetőség (Máv.) 175
Üveg- és porczellán-kereskedők . . 195

Z.

Zálogintézet (magán) 212
Zenede 134
Zászlóavatáskor (költemény) 29
Zeneiskola és zeneakad. előkészitő tf. 211
Zenekonzervatorium 136
Zenekedvelők Köre 161
Zenekedvelők társasága 161
Zenészek első betegsegélyző-egylete . 217
Zión izr. betegsegélyző egylete . . . 211
Zóna-személy-dijszabás. 244
Zöldségtermelők 212
Zongora-tanárok és tanárnők . . . 195

Oldal

J.

Játékkereskedők 195
Jogász és tisztviselői-kör 171
Jótékony egyesületek 165
Járásbiróságok 161
Józsa község 157

V.

Vadászati és tilalom idő a különféle vadnemekre 221
Vaskereskedők 195
Vadász-társulat 172
Vadászkerületek bérlői 212
Vágóhid 142
Váll- és derékfüző készitők 211
Vámhivatal (Debreczen városi) . . . 141
Vámospércs. 157
Városgazdai hivatal 141
Városi szinház 142
Városi nyomda-vállalat 142
Városi szülésznők 142
Varrógép-kereskedők. 195
Vasuti alkalmazottak takarékpénzt. . 180
Vasöntőde 185
Vásárok (debreczeni) 220, (országos). 221
Vaskereskedők 195
Vaskereskedelmi alkalmazottak nyugdijegyesületének fiókja. 167
Vendéglők és szállodák 212
Védő-egyesület (Magyar) 163
Végrehajtók kir.)(. 161
Vegyes czimtár (XI.) 211
Vegykisérleti állomás 176
Világitási vállalat (Debr. városi) . . 142
Világitási és vizvezetéki szerelők . . 211
Vizsgálati bizottságok (főiskolai) . . 132
Vonalzó-intézet 211
Vöröskereszt-egylet 165

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

NAPTÁRI RÉSZ.

RÉVÉSZ IMRE-KÁLMÁN-KÖNYVTÁR
ÉSAIÁS 38: 19, b.
ALAPITTATOTT 1040 KÖRÜL.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Kor- és egyházi számlálás

a Krisztus születése utáni **1911**-ik közönséges évre.

I. Korszámitás.

	Uj stylus szerint.	Ó styl. sz.	Orosz sz.
Arany szám	12	12	9
Epakta vagy holdkulcs . .	XXX.	XII.	IX.
Napkör	16	16	27
Római adószám	9	9	9
Vasárnapi betü	A.	B.	E.

II. Egyházi számitás vagy változó ünnepek.

a) A római katholikus anyaszentegyházban.

Septuagesimae- (hetvened) vasárnap	február 12.
Hamvazó-szerda	márczius 1.
Husvét-vasárnap	április 16.
Keresztjáró napok	május 22., 23., 24.
Áldozó-csütörtök	május 25.
Pünkösd-vasárnap	junius 4.
Szent-Háromság vasárnapja	junius 11.
Úrnap	junius 15.
Urjövet (Advent) első vasárnapja . .	deczember 3.

b) A keleti vagy görög-orosz egyházban.

Triodium kezdete	január 30.
Septuagesimae- (hetvened) vasárnap .	február 6.
Hushagyó-vasárnap (mässzopust) . .	február 13.
Zsirhagyó-vasárnap (süropust) . . .	február 20.
Nagyböjt első vasárnapja	február 27.
Husvét-vasárnap	április 10.
Vizszentelés ünnepe	május 4.
Áldozó-csütörtök	május 19.
Pünkösd-vasárnap	május 29.
Mindszent-vasárnap	junius 5.

III Négy kántor-böjt.

Tavaszi	márczius 8., 10., 11.
Nyári	junius 7., 9., 10.
Őszi	szeptember 20., 22., 23.
Téli	deczember 20., 22., 23.

Ez. sang tartama 52 nap, azaz 7 hét, 4 nap.

IV. Böjtök a görög-orosz (keleti) egyházban.

1) Vajas hét: Hushagyó-vasárnaptól zsirhagyó-vasárnapig (február 13-tól február 20-ig).
2) Nagy böjt: Zsirhagyó-vasárnaptól nagy-szombatig bezárólag (február 20-tól április 9-ig).
3) Szent Péter és Pál apostolokról nevezett böjt: Mindszent-vasárnaptól (junius 5.) junius 27-ig bezárólag.
4) Isten sz. anyjáról nevezett böjt: augusztus 1-jétől 14-ig bezárólag.
5) Nagy karácsony előtti böjt: november 15-iétől deczember 24-ig bezárólag.

V. Rövid török naptár.

1328/29/30-ik török év. — 1910-ik keresztény év.

Dsu'l-hedse 29. Békeünnep (január 1.).
1328. Moharrem 1. Ujév napja (január 2.). 10. Aszszura, Husszein meggyilkoltatásának napja (január 11.). 16. Jeruzsálemet kiblának hirdetik (január 17.).
Safar 1. (február 1.). 29. Trombiták vagy világok ünnepe (márczius 1.).
Rêbi-el-avvel 1. (márczius 2.). 8. Medinát székvárosnak hirdetik (márczius 9.). 11. Szent éj (márczius 12.). 12. Mohamed születése napja (márczius 13.). 23. Mohamed elhalálozása napja (márczius 24.).
Rêbi-el-accher 1. (április 1.).
Dsemâdi-el-avvel 1. (április 30.). 7. Ali születése napja (május 6.). 14. Ali elhalálozása napja (május 13.). 19. Konstantinápoly elfoglalása II-ik Mohamed által 1455-ben (május 18.).
Dsemâdi-el-accher 1. Gábor főangyal jelenik meg a próféta előtt (május 30.). 9. Abu Bekr születése napja (junius 7.). 20. Fatime, Mohamed leányának születése napja (junius 18.).
Redseb 1. Noah épiti bárkáját (junius 28.). 4. Titkok éjjele (julius 1.). 28. Mohammed a prófétai méltósággal ruháztatik fel (julius 25.). 29. Mennybemenetel éjjele (julius 26.).
Sabân 1. (julius 28.). 3. Husszein születése napja (julius 30.). 15. Megpróbáltatások éjje (augusztus 11.). 16. Mekkát kaábának hirdetik (augusztus 12.).
Ramadân 1. (augusztus 26.). Az egész hónapban böjtöl a török. 3. A könyv, melyet Avrám nyert, alászáll a mennyből (augusztus 28.). 4. A korán küldetik meg a világnak (augusztus 29.). 7. Mózes öt könyve száll alá a mennyekből (szeptember 1.). 18. Jézus evangéliuma küldetik meg a világnak (szeptember 12.). 27. Mindenhatóság éjje (szeptember 21.). 29. Gyásznap Bécs mellett vesztett csata emlékére (szeptember 23.).
Sevvâl 1., 2., 3. Nagy bairám-ünnep (szeptember 25., 26., 27.). 7. Hamza vértanu halálnapja (október 1.). 16. Ohud melletti csata emléknapja (október 10.).
Dsu'l-kade 1. Mózes 30 napig tartó böjtölést igér (október 24.). 4. A hét alvó barlangjába vonul (október 27.). 5. Avrám a kaábát épiti fel (október 28.). 7. Mózes átkelése a Niluson (október 30.).
Dsu'l-hedse 1. (november 23.). 8. Kinyilatkoztatások éjje, a próféta először hallja Isten szavát (november 30.). 10. Áldozónap, kis bairám-ünnep (deczember 2.). 18. Tavi ünnep (deczember 10.). 22. Békeünnep (deczember 14.). 25. Ali gyürüje egy szegénynek adatik vissza (deczember 17.).
1330. Moharrem 1. Ujév napja (deczember 22.)

Jegyzet. A török minden hónapnak 13., 14. és 15-ik napját szerencsenapoknak tartja; hetenkint pedig a pénteket üli meg dzsuma néven nyugvás napjául.

VI. Mars bolygó ♂.

Mars az a bolygó, melyet különösen ujabban leginkább szeretnek Földünkkel összehasonlitani, mert külsején legtöbb részletet lehet — természetesen csak messzelátóval — felismerni és mert ezek a részletek és egyéb vizsgálatok nagyon valószinüvé teszik, hogy a Marson megvan az a három föltétel, mely a földön a szerves életet lehetővé teszi, úgymint: a légkör, a viz jelenléte és a fény és meleg kellő változatos elosztása. Hogy azonban valaha megtudjuk, tényleg vannak-e élö lények és milyenek a Marson, kizártnak látszik; mert mikor a Föld és Mars legközelebb vannak egymáshoz, akkor is még 55 millió kilométernél több a köztük levő távolság, ez pedig olyan távolság, melylyel szemben megszünik mindenféle érintkezés, nem is számitva azt, hogy a földi ember és a Marsbeli lakó aligha értené meg egymást.

A Mars különben, mely szembenállás idején vörösokker fényével könnyen felismerhető, a Nap körül 226 millió 500 ezer kilométernyi távolságban, tehát másfélszerte messzebben kering mint földünk; emellett pályája sokkal in-

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

kább eltér a körtől, mint a Földé, ugy hogy távolsága a Naptól 248 és 205 millió kilométer közt változik; tőlünk való távolsága pedig 396 és 55 millió kilométer közt van. Pályája keveset hajlik a Föld pályájához, t. i. csak 1 fok 51 ívpercnyit, úgy hogy mindig az állatöv közelében marad. Tengelyhajlása és forgási ideje is közel egyezik a Földével; az utóbbi 24 óra 37 másodperc, vagyis alig félórával több a Mars-nap, mint a földi nap. De már a Mars-év a nagyobb távolságnak megfelelően jóval nagyobb, t. i. 687 nap. A Mars a Földnél tetemesen kisebb, átmérője a Föld átmérőjének 0·53-adrésze (6745 kilometer), térfogata tehát a Föld térfogatának csak 0·224-edrésze, azaz Földünkből 4 Mars is kikerülne. Sűrüsége a Föld sürüségének csak 0·74-adrésze és igy tömege a Földének csak 0·12-adrésze, azaz 8—9 Mars gyakorolna akkora vonzást mint a Föld.

A Mars felületén legszembetünőbbek a sarkok körüli foltok és azok változásai. Ezek a Mars megfelelő félgömbje telének végén legnagyobbak, aztán a nyár végéig összezsugorodnak, a mi kétségtelenül hó- és jégszerü anyag olvadásának következménye. Azonkivül számos foltot és vonalt észleltek, köztük igen sok állandót, mindenkor azonosan felismerhetőt. Az úgynevezett csatornák a legujabb kutatások szerint (Pickering 1909.) optikai csalódás! A foltokból lehetett a Mars forgását meghatározni, még pedig nagy pontossággal. A Marsnak két holdja is van, melyeket azonban csak igen nagy messzelátókkal lehet meglátni.

VII. A csillagászati évszakok.

Tavasz kezdete: márczius 21-én, 7 órakor este; tavaszi napéjegyenlőség vagy aequinoctium.

Nyár kezdete: junius 22-én, 3 órakor délután; nyári napfordulat vagy solstitium; a Föld északi felén leghosszabb nap, legrövidebb éj.

Ősz kezdete: szeptember 24-én, 5 órakor reggel; őszi napéjegyenlőség vagy aequinoctium.

Tél kezdete: deczember 22-én, 0 óra 0 perczkor éjfélkor; téli napfordulat vagy solstitium; a Föld északi felén legrövidebb nap, leghosszabb éj.

VIII. A természeti évszakok

hazánk közepes vidékein.

1) Télutó: február 24-kétől márczius 19-ig.
2) Tavasz: márczius 19-kétől május 16-ig.
3) Nyárelő: május 16-kától junius 8-ig.
4) Nyár: junius 8-kától augusztus 20-ig.
5) Nyárutó: augusztus 20-kától szeptember 21-ig.
6) Ősz: szeptember 21-kétől november 11-ig.
7) Télelő: november 11-kétől deczember 24-ig.
8) Tél: deczember 24-kétől február 24-ig.

IX. Az állatkör csillagképeinek jegyei.

1) ♈ Kos	5) ♌ Oroszlán	9) ♐ Nyilas
2) ♉ Bika	6) ♍ Szüz	10) ♑ Bak
3) ♊ Ikrek	7) ♎ Mérleg	11) ♒ Vizöntő
4) ♋ Rák	8) ♏ Bököly	12) ♓ Halak

Az első három tavaszi, a következő három nyári, a harmadik három őszi, az utolsó három téli jegynek is neveztetik.

X. Nap- és holdfogyatkozások.

1911-ben két napfogyatkozás lesz. A földárnyék magja ezen évben nem éri a földet.

Teljes napfogyatkozás április 28—29; kezdődik 28-án 9 óra 5 perczkor este, végződik 29-én 2 óra 22 perczkor éjjel; a középponti fogyatkozás tart este 10 óra 2 percztől 1 óra 25 perczig éjjel. A fogyatkozás Közép-Amerikában, Csendes Oceán déli felében, Uj-Zélandon és Ausztrália keleti részében lesz látható.

Gyürüs napfogyatkozás október 22-én, 2 óra 36 percztől éjjel, 8 óra 23 perczig reggel; a középponti fogyatkozás tart 3 óra 42 percztől éjjel 7 óra 17 perczig reggel; a fogyatkozás a Csendes Oceánon, Azsiában és Ausztráliában, az indiai Occán nyugati részén lesz látható.

XI. Normanapok.

a) Melyeket a római katholikus egyház rendel.

Hamvazó-szerdán (márczius 1-én); gyümölcsoltó boldogasszony napján (márczius 25-én); a nagyhéten (április 10-től 15-éig); husvét és pünkösd vasárnapján (április 16-án és junius 4-én); úrnapon (junius 15-én); nagy-boldogasszony napján (augusztus 15-én); kisasszony napján (szeptember 8-án); mindszent napján (november 1-én); az úrjövet utolsó három napján (deczember 22., 23., 24.); Magyarországon Szent István király napján (augusztus 20-án) és minden ország- és tartományban a védszentje napján.

Ezen egyházi normanapoknak meg- vagy meg nem tartása egyedül a hivek vallásos érzelmére és az egyházi szabályok iránti kegyeletre van bizva; a politikai hatóságok ez ügybe nem avatkoznak.

b) Melyeknek megtartását a polgári hatóságok is követelik.

Szini előadások és más nyilvános vigalmak és látványos mutatványok tiltvák: A nagy hét három utolsó napján, úrnapon és nagykarácsony előestéjén. Husvét és pünkösd vasárnapján és nagykarácsony ünnepén szini előadások kizárólag csak jótékony czélra és akkor is csak az illetékes polgári hatóságok engedélyével tarthatók.

A mely napokon szini előadások teljesen tiltvák vagy csak hatósági engedélylyel tarthatók, a nyilvános bálok és tánczvigalmak tiltva vannak.

XII. Törvénykezési szünnapok.

1868. LIV. t.-cz. III. cz. I. fej. 100. §. Sürgős eseteket kivéve, senki sem idéztethetik megjelenésre vallásának ünnepén. Ilyen idézés elrendelése vagy elhalasztása miatt azonban nincs helye perorvoslatnak.

V. cz. I. fej. 255. §. Az 1840. XV. t.-cz. II. r. 201. §-ának intézkedése egyelőre itt is alkalmaztatván, a határidők, tekintet nélkül a közbeeső ünnepekre, az ott megállapitott szünnapok alatt is folynak. Ha a határidő végnapja ilyen szünnapra esnék, az a legközelebbi köznapig terjed.

VIII. cz. I. fej. 357. §. A marasztalt fél vallásának ünnepei a végrehajtásnál is lehetőleg figyelemben tartandók.

XIII. Izraelitát törvénybe idézni tilos:

Szombatnapon; purimnapon; a husvéti ünnepek 1., 2., 7. és 8. napján; pünkösdünnepen; templompusztitás napján; ujév 1-ső és 2-ik napján; engesztelés napján; sátoros ünnepen; gyülekezés és törvényöröm napján.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

JANUÁR. — 31 nap. — N.-B.-Assz.-hava.

Nap	Katholikus és Protestáns NAPTÁR.	Görög vagy ó Deczem. 1910	☾ jár.	Planéták állapotja.	Nap kelte óra p.	Nap nyugt. óra p.
1) † Kath. és Prot. Evang. Miután eltelt a nyolczadnap. Lukács II, 21. — Görög ev. Máté 1. rész, 1. szakasz.						
V.	1 A Ujesztend.	Ujesztend.	19 C28 Bon.	Basilius	7 50	4 17
H.	2 Makár ap.	A sz. k. vt.	20 Ignácz	*állandó*	7 49	4 17
K.	3 Genovéva sz.	Gordius	21 Julian sz.	*hideg napok*	7 49	4 18
S.	4 Titus pk.	Titus	22 Anastázia	*borult, eny-*	7 49	4 20
C	5 Teleszfor vt.	Simeon	23 Krét. 10 v.	*hébb idő, kis*	7 49	4 21
P.	6 Vizkereszt	Vizkereszt	24 Kar. el. b.	*hó, erre fagyot*	7 49	4 22
S.	7 Raimund hv.	Rajmund	25 N. Karács.	*várhatunk*	7 49	4 23
2) † Kath. és Prot. Ev. Midőn Jézus 12 éves lett. Lukács II, 42—52. — Görög Ev. Máté 2. rész, 4. szakasz.						
V.	8 A1 Szevr. ap.	A1 Szever.	26 C Istensz.	☽ 7 óra 20	7 49	4 24
H.	9 Julian vt.	Julián	27 Istv. föd.	p. délelőtt	7 48	4 25
K.	10 Vilmos pk.	Pál rem.	28 Több ez. v.	*hóeső, szél,*	7 48	4 26
S.	11 Higin p. vt.	Fruktuóz	29 Apr. szent.	*tartós borult;*	7 48	4 28
C.	12 Taczián vt.	Taczián	30 Anizia sz.	*a hideg tür-*	7 48	4 29
P.	13 40 katona	Vidor	31 Melania	*hető; köd*	7 47	4 30
S.	14 Bódog áld. vt.	Bódog	1 Ó J. 1911	● 11 óra 26	7 47	4 31
3) † Kath. és Prot. Ev. A kánaáni menyekzőről. János II, 1—11. — Gör. Ev. Márk 1. r. 1. sz.						
V.	15 A2 Jéz. Nev.	A2 Laski	2 B Sylves.	percz éjjel	7 46	4 32
H.	16 Marczel p.	Marczel	3 Gordius	*csikorgó hi-*	7 45	4 34
K.	17 Antal rem.	Antal	4 Teoktiszt.	*deg, végre*	7 44	4 35
S.	18 Piroska sz.	Piroska	5 Teona	*szél,*	7 43	4 37
C.	19 Kanut kir. vt.	Babilasz	6 Epifánia	*viharos*	7 43	4 38
P.	20 Fáb. és Seb.	Fáb. és Seb.	7 Iván	*többnyire*	7 42	4 39
S.	21 Ágnes sz.	Ágnes	8 Dominika	*havazás*	7 42	4 41
4) † Kath. és Prot. Ev. Mikor Jézus lejött a hegyről. Máté VIII, 1—13. — Gör. Ev. Máté 4. r., 8. sz.						
V.	22 A Sz. Csal. ü.	A3 Vincze	9 B Polieu.	☾ 7 óra 21	7 41	4 43
H.	23 B. A. eljegyz.	Izaiás	10 Nis. Gerg.	percz reggel	7 40	4 44
K.	24 Timót pk. vt.	Timót	11 Theodóz	*változó idő,*	7 39	4 45
S.	25 Pál fordul.	Pál fordul.	12 Taczián	*hideg éjek,*	7 38	4 47
C.	26 Polikárp pk.	Polikarp	13 Sztraton.	*reggel fagy,*	7 37	4 49
P.	27 Ar. sz. Ján.	Krizoszt.	14 R. és Szin.	*nagy szelek,*	7 36	4 51
S.	28 Apollonia sz.	N. Károly	15 Pál rem.	*kellemetlen*	7 35	4 52
5) † Kath. és Prot. Ev. Bemenvén a hajóba. Máté VIII, 23—27. — Gör. Ev. Luk. 18. r., 93. sz.						
V.	29 A4 Sal. Fer.	A4 Juven.	16 B P. lánc.	*idő*	7 33	4 54
H.	30 Mártonka sz.	Mártonka	17 Antal ap.	● 10 óra 45	7 32	4 55
K.	31 Nolask. Páter	Vigil	18 Atanáz	p. délelőtt	7 31	4 56

A hold járása és változása.

☽ Első negyed 8-án, 7 óra 20 percz délelőtt.

● Holdtölte 14., 11 ó. 26 perczkor éjjel.

☾ Utolsó negyed 22-én, 7 óra 21 percz. reggel.

● Ujhold 30-án, 10 ó. 45 perczkor délelőtt.

—

Bolygók járása: *Vénusz* a hó elején kél ½9 ó. d. e., lenyugszik esti 5 ó. körül; *Mars* kél reggeli ½6 körül, lenyugszik 2 ó. d. u.; *Jupiter* kél hajnali 3 órakor, lenyugszik d. u. 1 ó. előtt; *Saturn* kél ½1 ó. d. u., lenyugszik hajnali 2 ó. előtt. — 3-án *Nap* a földközelben.

—

Naphossza 1-jén: 8 óra 27 percz.

—

Januárban a nap 58 perczczel nő.

Zsidó Kalendár.

Tebeth 5671.

Január

1. Tebeth Ros Khodes 1
2. Szoth Khan 2
7. Sabb. Vajigas 7
10. Böjt Jeruzsálem ostroma miatt 10
14. Sabb. Vajkhi 14
21. Sab. Semoth 21
28. Sabb. Vajera 28
1. Sebat, Ros Khodes 30

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

ASZMANN FERENCZ

URI DIVAT, KALAP ÉS FEHÉRNEMÜ ÜZLETE **PIACZ-UTCZA 27.**

Kelet	NAPLÓ	Bevétel		Kiadás	
		korona	fillér	korona	fillér

ASZMANN FERENCZ

□ □ URI DIVAT ÜZLETE □ □
PIACZ-UTCZA 27-DIK SZÁM.

Angol női blousokat, férfi fehérnemüket, kelengyéket mérték szerint legszebb kivitelben készit.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

ASZMANN FERENCZ URI DIVAT ÜZLETÉBEN PIACZ-UTCZA 27. SZ.

böröndök, kofferek, kézi táskák toilette felszereléssel, uti- és kocsi takarók, fürdő köpeny, utazási czikkek nagy választékban.

Kelet	NAPLÓ	Bevétel		Kiadás	
		korona	fillér	korona	fillér

ASZMANN FERENCZ □ □ URI DIVAT ÜZLETE □ □ PIACZ-UTCZA 27-DIK SZÁM.

Nagy választékban kaphatók az uri férfi divat körébe tartozó mindennemü czikkek, valamint kalapvasalás és átalakitás is elvállaltatik. A világhirü „HABIG“ kalapok raktára.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

FEBRUÁR. — 28 nap. — Böjtelő-hava.

Nap	Katholikus és Protestáns NAPTÁR.		Görög vagy ó Január.	☾ jár.	Planéták állapotja	Nap kelte óra p.	Nap nyugt. óra p.
S.	1 Ignácz vért.	Ignácz	19 Arz. Euf.		*borult idő,*	7 30	4 58
C.	**2 Gy. sz. B. A.**	Gy sz.B.A.	20 Eutim		*nagy hóesö,*	7 28	5 0
P.	3 Balázs p.	Anszgár	21 Jenő, Val.		*hideg,*	7 27	5 1
S.	4 Korz. András	Veronika	22 Anasztáz		*kellemetlen*	7 26	5 3

6) † Kath. és Prot. Ev. Az emberről, ki jó magot vetett. Máté XIII, 24—30. — Gör. Ev. Lukács 19. rész, 94. szakasz.

V.	**5 A5** Ágota sz.	**A5** Ágota	**23 B** Kelem.		*szeles,*	7 24	5 5
H.	6 Dorottya	Dorottya	24 Babilasz		☽ 4 óra 28	7 23	5 6
K.	7 Romuald	Richard	25 N.Gergely		p. délután	7 22	5 7
S.	8 M. János	Salamon	26 Xenofon		*nappal kissé*	7 21	5 8
C.	9 Al. Ciril	Apollonia	27 Kriz.erek.		*enyhébb*	7 19	5 10
P.	10 Skolastika	Skolastika	28 Efrem		*változó,*	7 17	5 12
S.	11 A7 sz. renda.	Dezső	29 Ignácz e.		*végre tiszta,*	7 16	5 13

7) † Kath. és Port. Ev. Hasonló mennyeknek országa a családos emberhez. Máté XX, 1—16. — Görög Ev. Lukács 18. rész, 89. szakasz.

V.	**12 A Hetvened**	**A** Eulália	**30 B Triod. v.**		*hideg*	7 15	5 15
H.	13 R. Katalin	Benignusz	31 Cyrus s J.		♈ **11 óra 37**	7 13	5 17
K.	14 Bálint	Bálint	**1 Ó Febr. T.**		**p. délelőtt**	7 12	5 18
S.	15 Faust. Jovita	Faust, Jov.	**2 Úr bemut.**		*zord idő*	7 10	5 20
C.	16 Julianna	Julianna	3 Simeon		*ezután ha-*	7 8	5 22
P.	17 Donát	Donát	4 Izidor		*vazás,*	7 7	5 23
S.	18 Simeon pk.	Simeon	5 Teod. Ág.		*borult idő,*	7 5	5 25

8) † Kath. és Prot. Ev. Midőn nagy sereg gyült egybe. Lukács VIII, 4—15. — Gör. Ev. Lukács 15. rész, 79. szakasz.

V.	**19 A Hatvanad**	**A** Konrád	**6 B Hetven.**		Konrád	7 3	5 26
H.	20 Eleuther	Aladár	7 ifj. Lukács		*enyhe lég*	7 2	5 27
K.	21 Szeveriánpk.	Meinrád	8 Zakariás		**☾ 4 óra 44**	7 0	5 29
S.	22 Péter székf.	Didim	9 Niczefor		**percz reggel**	6 58	5 31
C.	23 Damián Pét.	Damián	10 Pál vt. K.		*esős,*	6 56	5 32
P.	24 Mátyás ap.	Mátyás	11 Balázs vt.		*mellette szél,*	6 54	5 34
S.	25 Géza	Géza	12 Melét pk.		*változó*	6 52	5 36

9) † Kath. és Prot. Evang. Magához véve Jézus a 12-őt. Lukács XVIII, 31—41. — Görög Ev. Máté 25. rész, 106. szakasz.

V.	**26 A Quinquag.**	**A** Sándor	**13 B Hush. v.**		*erre*	6 50	5 37
H.	27 Leander	Leander	14 Máró		*esős idő,*	6 48	5 38
K.	28 Húshagyó k.	Román	15 Onezim		Roman	6 46	5 40

A hold járása és változása.

☽ Első negyed 6-án, 4 óra 28 perczkor délut.

Holdtöltе 13., 11 ó. 37 perczkor délelőtt.

☾ Utolsó negyed 21-én, 4 ó. 44 perczkor reggel.

—

Bolygók járása: E hó kezdetén *Vénusz* kél délelőtti 8 ó. után, lenyugszik esti ½7 táján; *Mars* kél reggeli 5 ó. után, lenyugszik d. u. ½2 ó. tájban; *Jupiter* kél hajnali 1 ó., lenyugszik 11 ó. d. e.; *Szaturn* kél ½11 ó. d. e., lenyugszik éjfél előtt. — 2-án *Merkur* a legnagyobb nyugoti elongációban (25° 17').

—

Naphossza 1-jén: 9 óra 28 percz.

—

Februárban a nap 1 óra és 26 perczczel nő.

Zsidó Kalendár.

Sebat 5671.

Február

6. Sabbat Bo	4
13. Sabbat Besalakh	11
15. Fák ünnepe	13
20. Sabbat Jithro	18
27. Sb. Mispatim Sab. Sekalim	25
30. Ros Khodes	28

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

MÁRCZIUS. — 31 nap. — Böjtmás-hava.

Nap	Katholikus és Protestáns NAPTÁR.		Görög vagy ó Február.	☾ jár.	Planéták állapotja.	Nap kelte óra p.	Nap nyugt. óra p.
S.	1 Hamvazó †	Albin	16 Pamfil		● 1 óra 31	6 44	5 41
C.	2 Simplicius p.	Szimplic	17 Mariamna		percz éjjel	6 43	5 43
P.	3 Kunigunda	Kunigunda	18 Leo pápa		*hideg, végre*	6 41	5 45
S.	4 Efrem pk.hv.	Adrián	19 Filemon		*tiszta*	6 39	5 46

10) † Kath. és Prot. Ev. Jézus a pusztába viteték a lélektől. Máté IV, 1—11. — Gör. Ev. Máté 6. rész, 17. szakasz.

V.	5 A1 Invocab	A1 Özséb	20 B Vajh.v.		*derült;*	6 37	5 48
H.	6 Koléta	Fridolin	21 Euzstát		*nagy szél,*	6 35	5 49
K.	7 Aq. Tamás	Perpetua	22 Eugen. vt.		*eső*	6 33	5 50
S.	8 Kántorbőjt †	Ist. János	23 Polykarp		☽ 12 óra 1	6 31	5 52
C.	9 Római Franc	Franczizka	24 Ján.fej.m.		percz éjjel	6 29	5 54
P.	10 40 vértanu †	40 vértanu	25 Taráz		*végre a szél*	6 27	5 55
S.	11 Konstatin †	Konstatin	26 Porfir		*csendes*	6 25	5 56

11) † Kath. Ev. Maga mellé vevé Jézus Pétert, Jak. és Jánost. Máté XVIII, 1—9. — Prot. Ev. Máté XV, 21—28. — Gör. Ev. János 1. rész, 5. szakasz.

V.	12 A2 Reminis.	A2 Gergely	27 B Nagyb. 1		*nappal*	6 23	5 58
H	13 Niczefor	Roderig	28 Vazul hv.		*enyhe,*	6 21	5 59
K.	14 Mathild	Matild	1 Ó Márcz.		*reggel hüvös;*	6 19	6 1
S.	15 Longin	Longin	2 Teodót		♉ 12 óra 58	6 17	6 2
C.	16 Heribert pk.	Heribert	3 Kleon, B.		percz éjjel	6 15	6 3
P.	17 Patrik pk.	Patrik	4 Pál és Jul.		*végre*	6 13	6 5
S.	18 Jer. Ciril et.	Sándor	5 Konon		*déli szél*	6 11	6 7

12) † Kath. és Prot. Ev. Jézus néma ördögöt üze ki. Lukács XI, 14—28. — Görög Ev. Márk 2. rész, 7. szakasz.

V.	19 A3 Oculi	A3 József	6 B Nagyb. 2		József n. a.	6 9	6 8
H.	20 Joachim hv.	Hubert	7 Vazul ést.		*kis eső,*	6 7	6 9
K.	21 Benedek	Benedek	8 Teofilakt		Tavasz kez.	6 5	6 11
S.	22 Octavian	Otavian	9 40 vért.		Napéjegyen.	6 3	6 13
C	23 Frumenczius	Frumencz.	10 Quadrát		☾ 1 óra 26	6 1	6 14
P.	24 Gábor főan.	Gábor	11 Szófron		percz éjjel	5 59	6 15
S.	25 Gy. olt. B. A.	Gy. olt B.A.	12 Teofánesz		*erre enyhe,*	5 57	6 17

13) † Kath. és Protest. Ev. Jézus a galileai tengeren túl méne. János VI, 1—15. — Gör. Ev. Márk 8. rész, 37. szakasz.

V.	26 A4 Laetare	A4 Manó	13 B Nagyb. 3		*szép idő,*	5 55	6 18
H.	27 Damaszk. J.	Rupert	14 Sándor		*változó,*	5 53	6 20
K.	28 Kapist. Ján.	Gedeon	15 Agáp vt.		*többnyire eső,*	5 51	6 21
S.	29 Cyrillus	Eustaz	16 Szabinusz		*néha hó*	5 49	6 22
C.	30 Kyrin	Kyrin	17 Elek		● 1 óra 38	5 47	6 24
P.	31 Ámosz pr.	Ámosz	18 Cyrill		p. délután	5 45	6 26

A hold járása és változása.

Ujhold 1-én, 1 ó. 31 perczkor éjjel.

Első negyed 8-án, 12 óra 1 percz éjjel.

Holdtöltte 15., 12 ó. 58 perczkor éjjel

Utolsó negyed 23-án, 1 óra 26 perczkor éjjel.

Ujhold 30., 1 óra 38 p. d u.

Bolygók járása: E hó elején *Vénusz* kél ½8 ó. d. e., lenyugszik esti ½8 ó. után; *Mars* kél reggeli 5 ó. körül, lenyugszik 1 ó. d. u.; *Jupiter* kél éjjeli 11 ó., lenyugszik 9 ó. d. e.; *Szaturn* kél d. e. 9 ó. előtt, lenyugszik esti 9 ó. után.

Tavaszkezdete 21. 7 órakor este.

Naphossza 1-jén: 10 óra 57 percz.

Márcziusban a nap 1 ó. 44 perczczel nő.

Zsidó Kalendár.

Adar 5671.

Márczius

1. Adar, Ros Kh. 1
4. Sb. Theruma Sab. Hafszak. 4
11. Sb. Thezavé Sab. Szahor. 11
13. Eszter böjtje 13
14. Purim 14
15. Susan-Purim 15
18. Sb. Ki Thiza Sab. Parah 18
25. Sabb. Vejakhel Pekudé S. Hakhodes 25
1. Nizán, Ros Khodes 30

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

ASZMANN FERENCZ

URI DIVAT, KALAP ÉS FEHÉRNEMÜ ÜZLETE **PIACZ-UTCZA 27.**

Kelet	NAPLÓ	Bevétel		Kiadás	
		korona	fillér	korona	fillér

ASZMANN FERENCZ

URI DIVAT ÜZLETE
PIACZ-UTCZA 27-DIK SZÁM.

Angol női blousokat, férfi fehérnemüket, kelengyéket mérték szerint legszebb kivitelben készit.

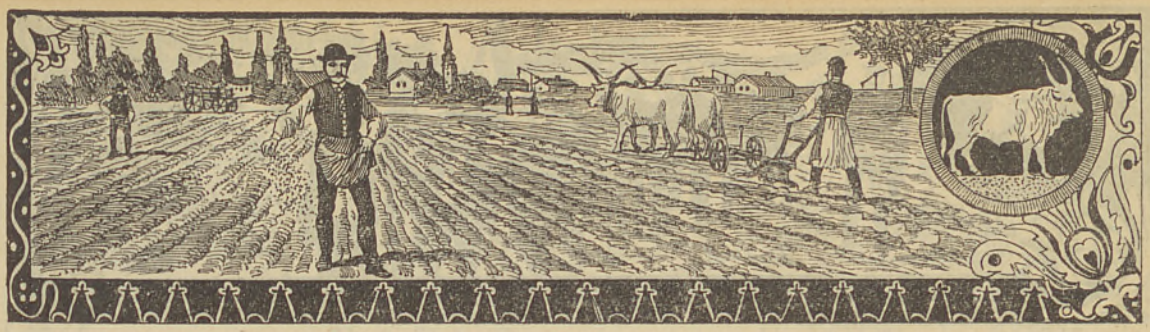
Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

ASZMANN FERENCZ URI DIVAT ÜZLETÉBEN PIACZ-UTCZA 27. SZ.
bőröndök, kofferek, kézi táskák toilette felszereléssel, uti- és kocsi takarók, fürdő köpeny, utazási czikkek nagy választékban.

Kelet	NAPLÓ	Bevétel		Kiadás	
		korona	fillér	korona	fillér

ASZMANN FERENCZ URI DIVAT ÜZLETE PIACZ-UTCZA 27-DIK SZÁM.
Nagy választékban kaphatók az uri férfi divat körébe tartozó mindennemü czikkek, valamint kalapvasalás és átalakitás is elvállaltatik. A világhirü „HABIG“ kalapok raktára.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

ÁPRILIS. — 30 nap. — Szt.-György-hava.

Nap	Katholikus és Protestáns NAPTÁR.		Görög vagy ó Márczius.	☾ jár.	Planéták állapotja.	Nap kelte óra p.	Nap nyugt. óra p.
S.	1 Hugo	Hugo	19 Kriz.,Dar.		*zord idő*	5 43	6 26
	14) † Kath. és Prot. Evang. Ki fedd meg engem közületek? János VIII, 46—59. — Görög Ev. Márk 9. rész, 40. szakasz.						
V.	2 A5 Judica	A5 Teodóz	20 BNagyb.4		P. Ferencz	5 41	6 28
H.	3 Richard	Rikárd	21 Jakab ifj.		*hideg,*	5 38	6 30
K.	4 Izidor	Izidor	22 Vazul á.v.		*erre derült,*	5 36	6 31
S.	5 Ferr. Vincze	Diodór	23 Nikon		*végefelé szél,*	5 34	6 32
C.	6 Cölesztin p.	Cölesztin	24 Zakariás		☽ 6 óra 55	5 32	6 34
P.	7 7 fájd. sz. †	Epifán	25 Gy.o.B.A.		percz reggel	5 30	6 36
S.	8 Dénes	Dénes	26 Gábor		*kiderül,*	5 28	6 37
	15) † Kath. és Prot. Ev. Midőn Jézus Jeruzsálemhez közeledett. Máté XXI, 1—9. — Gör. Ev. Márk 10. rész, 47. szakasz.						
V.	9 A6 Virágvas.	A6 Dömöt.	27 BNagyb.5		Dömötör	5 26	6 38
H.	10 Ezechiel	Ezekiel	28 Hilárion		*enyhe lég fú,*	5 24	6 39
K.	*11 Nemzeti ünn.*	*Nemzeti ü.*	*29 Nemz. ün.*		Leo pápa	5 23	6 41
S.	12 Gyula p.	Gyula	30 Kl. János		*kellemes*	5 21	6 42
C.	13 N. Csütört. †	N. Csütört.	31 Hipácz		♈ 3 óra 37	5 19	6 43
P.	14 N. Péntek †	N. Péntek	1 Ó Április		p. délután	5 17	6 45
S.	15 N. Szomb. †	N. Szomb.	2 Titus		Ánasztázia	5 15	6 47
	16) † Kath. és Protest. Evan. Mária Magdolna és Mária Jak. Márk XVI, 1—7. — Görög Ev. Máté 21. rész, 83. szakasz.						
V.	16 A Husvétv.	A Husv. v.	3 BNagyb.6		Lambert	5 13	6 48
H.	17 Husvéthétfő	Husv.hétf.	4 József		Anic.	5 12	6 49
K.	18 Apollonius	Apollon	5 Diodór		*esős,*	5 10	6 51
S.	19 Timon czp.	Timon	6 Eutik		*utána meleg*	5 8	6 52
C.	20 Tivadar hv.	Tivadar	7 Kalliopvt.		*szél,*	5 6	6 54
P.	21 Anzelm pk.	Anzelm	8 N.Péntek		☾ 7 óra 36	5 4	6 55
S.	22 Szotér s Kaj.	Szotér	9 Eupszik		percz este	5 2	6 57
	17) † Kath. és Prot. Ev. Midőn este lőn azon nap. Ján. XX, 19-31. — Gör. Ev. Ján. 1. r., 1. sz.						
V.	23 A1 Quasi m.	A1 Béla	10 B Husv.v.		Béla pk. vt.	5 0	6 58
H.	24 György	György	11 Husvéth.		*napfényes és*	4 58	6 59
K.	25 Márk ev.	Márk ev.	12 Husvétk.		*eléggé meleg*	4 56	7 1
S.	26 Kletus, Marc.	Kilit	13 Márton		*idő, végefelé*	4 55	7 2
C.	27 Zita	Zita sz.	14 Arisztarh		*égiháboru*	4 53	7 3
P.	28 Kereszt. Pál	Valeria	15 Kreszcenc		♍ 11 ó. 25 p.	4 51	7 5
S.	29 Péter vt.	Szibilla	16 Irén		éjj., nem láth.	4 49	7 6
	18) † Kath. és Prot. Ev. Én vagyok a jó pásztor. János X, 11—16. — Gör. Ev. János 20. rész, 65. szakasz.						
V.	30 A2 Miseric.	A2 Katalin	17 B1 Agapit		teljes napf.	4 48	7 8

A hold járása és változása.

Első negyed 6-án, 6 óra 55 percz reggel.

Holdtölte 13., 3 ó. 37 perczkor délután.

Utolsó negyed 21-én, 7 óra 36 perczkor este.

Ujhold 28-án, 11 ó. 25 perczkor éjjel;

—

Bolygók járása: *Vénusz* kél e hó elején reggeli 6 ó. előtt, lenyugszik esti 9 ó.; *Mars* kél 4 ó. d. e., lenyugszik d. u. 1 ó.; *Jupiter* kél esti 9 ó. után, lenyugszik 7 ó. délelőtt; *Szaturn* kél reggeli 7 ó. előtt, lenyugszik esti ½9 ó. — 15-én *Merkur* a legnagyobb keleti elongáczióban (19° 42'). — 28-án napfogyatkozás, nálunk nem látható.

—

Naphossza 1-jén: 12 óra 43 percz.

—

Aprilisban a nap 1 óra 37 perczczel nő.

Zsidó Kalendár.

Nizán 5671.

Április

3. Sabb. Vajikra 1
10. Sabbat Zaw Sab. Hagadol 8
15. Passzah 1. n. 13
16. Passzah 2. n. 14
17. Sabbat 15
21. Sebii sel Pas. 19
22. Akharon sel Passzah 20
24. Sabb. Semini 1. Perek 22
30. Ros Khodes 28

1. Ijár S. Thaszria, Mezora, 2. P. Ros Kh. 29

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

MÁJUS. — 31 nap. — Pünkösd-hava.

Nap	Katholikus és Protestáns NAPTÁR.		Görög vagy ó Aprilis.	☾ jár.	Planéták állapotja.	Nap kelte óra p.	Nap nyugt. óra p.
H.	1 Fülöp Jakab	Fül. s Jak.	18 János sz.		*nappal meleg*	4 46	7 9
K.	2 Athanáz pk.	Atanáz	19 P. János		*néha*	4 44	7 10
S.	3 Sz.† feltalál.	Ker feltal.	20 Teodór hv.		*égiháboruval,*	4 43	7 12
C.	4 Flórián	Flórián	21 Január		*reggel hüs,*	4 41	7 13
P.	5 V. Pius	Gotthárd	22 S. Teodór		☽ 2 óra 14	4 40	7 14
S.	6 Ol. főz. János	Dam. János	**23 György**		p. délután	4 38	7 15

19) † Kath. és Prot. Ev. Egy kevéssé és már nem láttok engem. János XVI, 16—22. — Gör. Ev. Márk 15. rész. 69. szakasz.

V.	**7 A3 Józs. olt.**	**A3** Szan.	**24 B2** Sab. vt.		Szaniszló	4 36	7 16
H.	8 Mihály megj.	Arzén	25 Márk ev.		*éjjel szeles,*	4 35	7 18
K.	9 Naz. Gergely	Naz. Gerg.	26 Vazul pk.		*sőt deres,*	4 34	7 20
S.	10 Antonin pk.	Antonin	27 Simon		*az idő változó,*	4 32	7 21
C.	11 Mamertus	Mamert	28 9 vértanú		*szeles, borult,*	4 30	7 22
P.	12 Germán pk.	Pongrácz	29 Szozipat.		*kissé hüs*	4 29	7 24
S.	13 Szervácz	Szervácz	30 Jakab ap.		♍ **7 óra 10**	4 28	7 25

20) † Kath. és Prot. Ev. Ahhoz megyek, ki engem küldött. János XVI, 5—14. — Görög Ev. János 5. rész, 14. szakasz.

V.	**14 A4 Cantate**	**A4** Bonif.	**1 B3 Ó Máj.**		**percz reggel**	4 27	7 26
H.	15 De la Salle J.	Mózes	2 Athanáz		*ezután*	4 26	7 27
K.	16 Nep. János	Peregrin	3 Teodóz		*többnyire*	4 24	7 29
S.	17 Paskál hv.	Paskál	4 Pelágia		*szélcsendes*	4 23	7 30
C.	18 Erik kir. vt.	Erik	5 Iréne vt		*idő,*	4 22	7 31
P.	19 Ivó hv.	Ivó	6 Jób		*a lég fölmeleg-*	4 21	7 32
S.	20 Szien. Bern.	Bernardin	7 Sz.† megj.		*szik*	4 19	7 33

21) † Kath. és Prot. Ev. Ha mit kérendetek az atyámtól. János XVI, 23—30. — Görög Ev. János 4. rész, 12. szakasz.

V.	**21 A5 Rogate**	**A5** Konst.	**8 B4** Ján. e.		**☾ 10 óra 23**	4 18	7 34
H.	22 Julia sz.	Júlia	9 Izaias pr.		**p. délelőtt**	4 17	7 36
K.	23 Dezső vt.	Dezső	10 Z. Simon		*ezután*	4 16	7 37
S.	24 Sz. M. ker.	Eszter	11 Mócz vt.		*szép,*	4 15	7 38
C.	**25 Áldozó Csüt.**	**Aldozó Cs.**	12 Germán		Orbán p.	4 14	7 39
P.	26 Nerei Fülöp	Béda	13 Gliceria vt		*veröfényes*	4 13	7 41
S.	27 Béda	Luczián	14 Izidor vt.		*idő*	4 12	7 42

† járó napok

22) † Kath. és Prot. Ev. Mikor eljövend a vigasztaló. János XV, 26 és XVI, 4. — Gör. Ev. János 9. rész, 34. szakasz.

V.	**28 A6 Exaudi**	**A6** Emil	**15 B5** Akill		● 7 óra 24	4 11	7 43
H.	29 Maxim pk.	Maxim	16 Teodór		percz reggel,	4 11	7 44
K.	30 A sz. Jobbfel.	Nándor	17 Andronik		*szép*	4 10	7 45
S.	31 Angela Mer.	Petronella	18 Pét., Dén.		*meleg idő*	4 9	7 46

A hold járása és változása.

Első negyed 5-én, 2 óra 14 perczkor délután.

Holdtölte 13., 7 ó. 10 perczkor reggel.

Utolsó negyed 21-én, 10 óra 23 percz délelőtt.

Ujhold 28-án, 7 ó. 24 perczkor reggel.

Bolygók járása: E hó elején *Vénusz* kél 1/27 ó. d. e., lenyugszik esti 1/211 ó.; *Mars* kél hajnali 3 ó. előtt, lenyugszik d. u. 1 ó. tájban; *Jupiter* kél esti 7 ó., lenyugszik reggeli 5 ó.; *Szaturn* kél reggeli 5 ó., lenyugszik esti 7 ó.

Naphossza 1-jén: 14 óra 23 percz.

Májusban a nap 1 óra 14 perczczel nő.

Zsidó Kalendár.

Ijár 5671.

Május

8. Sabb. Akhari Moth, Kedosim 3. Perek 6
10. Seni böjt 8
13. Khamisi böjt 11
15. Sabbat Emor. 4 Perek 13
17. Seni böjt 15
18. Lag beomer 16
22. S. Behar, Bekhukothai 5. P. 20
29. Sabb. Bamidbar 6 Perek 27

1. Siván, Ros Khodes 28
3. Selosah jeme 30
4. hagebalah 31

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

ASZMANN FERENCZ

URI DIVAT, KALAP ÉS FEHÉRNEMŰ ÜZLETE PIACZ-UTCZA 27.

Kelet	NAPLÓ	Bevétel		Kiadás	
		korona	fillér	korona	fillér

ASZMANN FERENCZ ☐☐ URI DIVAT ÜZLETE ☐☐ PIACZ-UTCZA 27-DIK SZÁM.

Angol női blousokat, férfi fehérnemüket, kelengyéket mérték szerint legszebb kivitelben készít.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

ASZMANN FERENCZ URI DIVAT ÜZLETÉBEN PIACZ-UTCZA 27. SZ.
böröndök, kofferek, kézi táskák toilette felszereléssel, uti- és kocsi takarók, fürdő köpeny, utazási czikkek nagy választékban.

Kelet	NAPLÓ	Bevétel		Kiadás	
		korona	fillér	korona	fillér

ASZMANN FERENCZ URI DIVAT ÜZLETE PIACZ-UTCZA 27-DIK SZÁM.
Nagy választékban kaphatók az uri férfi divat körébe tartozó mindennemü czikkek, valamint kalapvasalás és átalakitás is elvállaltatik. A világhirü „HABIG“ kalapok raktára.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

JUNIUS. — 30 nap. — Szt.-Iván-hava.

Nap	Katholikus és Protestáns NAPTÁR.	Görög vagy ó Május.	☾ jár	Planéták állapotja.	Nap kelte óra p.	Nap nyugt. óra p.
C.	1 Pamfil áld.vt.	Jusztin	19 Úr Jéz. m.	eleinte zord,	4 8	7 47
P.	2 Anna Már.sz.	Erazmus	20 Talalé	borult,	4 7	7 47
S.	3 Paula sz. vt.†	Klotild	21 Konst., Il.	☽ 11 óra 4	4 7	7 48

23) † Kath. és Pr. Ev. Ha ki engem szeret. János XIV, 23—31. — Gör. Ev. János 17. rész, 56. szakasz.

V.	4 A Pünk. vas.	A Pünk. v.	22 B6 Basil.		percz éjjel	4 6	7 49
H.	5 Pünk. h.	Pünkösdh.	23 Mihály pk.		Bonifácz pk.	4 6	7 50
K.	6 Norbert pk.	Norbert	24 Simeon st.		*szeles,*	4 5	7 50
S.	7 Kántorbőjt†	Róbert	25 Sz. Iván f.		Róbert	4 5	7 51
C.	8 Medárd pk.	Medárd	26 Karpusz		*utána*	4 4	7 52
P.	9 Prim. és F. †	Feliczián	27 Hellád		*szép, derült*	4 4	7 53
S.	10 Margit kir. †	Margit	28 Eutik		*idő*	4 4	7 54

24) † Kath. Ev. Minden hatalom nekem adatott. Máté XXVIII, 18—20. — Prot. Ev. János III, 1—15. — Gör. Ev. János 7. rész, 27. szakasz.

V.	11 A1 Sz. Hár.v.	A Sz. Hár.v	29 B Pünk.v.		☉ 10 óra 51	4 4	7 55
H.	12 Antonina vt.	Antonin	30 Pünkösdh.		percz éjjel	4 4	7 55
K.	13 Páduai Antal	Tóbiás	31 Herma vt.		*folyvást*	4 4	7 56
S.	14 N. Vazul pk.	Vazul	1 Ó Junius		*meleg idő,*	4 4	7 57
C.	15 Úr napja	Vid	2 Nicefor		Vid, Modest.	4 4	7 57
P.	16 R. Ferencz	Justina	3 Paula sz.		*néha*	4 4	7 58
S.	17 Rainer hv.	Rainer	4 Metrofan		*égiháboru*	4 4	7 58

25) † Kath. Ev. Egy ember nagy vacsorát szerze. Lukács XIV, 16—24. — Prot. Ev. Lukács XVI, 19—31. Gör. Ev. Máté 10. rész, 38. szakasz.

V.	18 A2 Márk s M.	A1 Marcz.	5 B1 Mindsz		*szeles*	4 4	7 59
H.	19 Gyárf. s Prot.	Gyárfás	6 Tekla, Zs.		☾ 9 óra 51	4 3	7 59
K.	20 Szilvér pk.	Szilvér	7 Teodót pk.		percz este	4 3	7 59
S.	21 G. Alajos hv.	Albán	8 Teodór er.		*szép idő*	4 3	8 0
C.	22 Paulin pk.	Paulina	9 Cirill s At.		Nyár kezdet	4 3	8 0
P.	23 Jéz. sz. szive	Ediltrud	10 Antonina		Leghosz-	4 3	8 0
S.	24 Ker. János	Iván	11 Bart. s B.		szabb napok.	4 3	8 0

26) † Kath. Ev. Közeledének Jézushoz a vámosok. Lukács XV, 1—10. — Prot. Ev. Lukács XIV, 16—24. — Gör. Ev. Máté 4. rész, 9. szakasz.

V.	25 A3 Vilmos	A2 Vilmos	12 B2 Onuf.		*tiszta napok*	4 4	8 0
H.	26 János és Pál	János s Pál	13 Aquilina		● 2 óra 20	4 4	8 0
K.	27 László kir.	László	14 Metód, El.		p. délután	4 4	8 0
S.	28 Irenaeus p. †	Irenaeus	15 Amosz pr.		*meleg szél,*	4 5	8 0
C.	29 Péter és Pál	Péter és Pál	16 Tikon pk.		*szép idő,*	4 5	8 0
P.	30 Pál ap. eml.	Pál emlék.	17 Szab. s Iz.		*néha zivatar*	4 6	8 0

A hold járása és változása.

Első negyed 3-án, 11 óra 4 percz éjjel.

Holdtölte 11., 10 ó. 51 perczkor éjjel.

Utolsó negyed 19-én, 9 ó. 51 perczkor este.

Ujhold 26-án, 2 ó. 20 perczkor délután.

—

Bolygók járása: E hó kezdetén *Vénusz* kél reggeli 7 ó., lenyugszik éjjeli 11 ó.; *Mars* kél hajnali ½2 ó., lenyugszik d. u. 1 ó. után; *Jupiter* kél esti ½5 ó., lenyugszik hajnali 3 ó. előtt; *Saturn* kél hajnali 3 ó., lenyugszik esti 7 ó. után. — 1-én *Merkur* a legnagyobb nyugati elongációban (24° 30').

—

Nyárkezdet 22-én 3 órakor délután.

—

Naphossza 1-jén: 15 óra 39 percz.

—

A nap juniusban még 18 perczczel nő, aztán 3 perczczel fogy.

Zsidó Kalendár.

Siván 5671.

Junius

5. Sélosah jeme hagabelah 1
6. Sabuoth 1. n. 2
7. Sabuoth 2. n. 3
14. S. Nassza 1. P. 10
21. Sabbat Behalotekha 2. P. 17
28. Sabbat Slakh Lekha 3. Per. 24
30. Ros Khodes 26
1. Thamus, Ros Khodes 27

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

JULIUS. — 31 nap. — Szt.-Jakab-hava.

Nap	Katholikus és Protestáns NAPTÁR.		Görög vagy ó Junius.	☾ jár.	Planéták állapotja.	Nap kelte óra p.	Nap nyugt. óra p.
S.	1 Teobald rem.	Teobald	18 Leonc vt.		*meleg,*	4 6	8 0
	27) † K. Ev. Midőn a sereg Jézusra tódult. Luk. V, 1—11. — Pr. Ev. Luk. XV, 1—10.						
V.	2 A4 Jéz. sz. v.	A3 S. B. A.	19 B3 Jud. a.		*mellette felhős*	4 7	8 0
H.	3 Jáczint vt.	Jáczint	20 Metód pk.		☽ 10 óra 20	4 7	7 59
K.	4 Ulrik pk. vt.	Ulrik	21 Julián vt.		p. délelőtt	4 8	7 59
S.	5 Zacc. Antal	Ciril s Met.	22 Özséb vt.		*meleg szél,*	4 9	7 58
C.	6 Dominika sz.	Izaiás	23 Agrippina		*derült;*	4 9	7 58
P.	7 Ciril és Met.	Villibald	24 Ján. szül.		*a hőség nő,*	4 10	7 57
S.	8 Kilián pk.	Kilian	25 Febrónia		*pompás idő*	4 11	7 57
	28) † Kath. Ev. Hogyha nem lesz tökéletesebb a ti igazságtok. Máté V, 20—24. — Prot. Ev. Lukács VI, 36—42. — Gör. Ev. Máté 8. rész, 25. szakasz.						
V.	9 A5 Veron. sz.	A4 Ciril	26 B4 Dávid		*derült idő,*	4 12	7 57
H.	10 Rufina	Amália	27 Sámson		*forróság*	4 12	7 56
K.	11 Pius p. vt.	Placzid	28 Cir. János		☿ 1 óra 53	4 13	7 55
S.	12 Gualb. János	Henrik	29 Pét. és Pál		p. délután	4 14	7 55
C.	13 Anaklet p. vt.	Jenő	30 12 apost.		*gyakori*	4 15	7 55
P.	14 Bonaventura	Bonavent.	1 Ó Julius		*égiháboru;*	4 16	7 54
S.	15 Henrik	Apost. oszl.	2 B. assz. m.		*nagy hőség*	4 17	7 53
	29) † Kath. Ev. Midőn nagy sereg volt együtt Jézussal. Márk VIII, 1—9. — Prot. Ev. Lukács V, 1—11. — Gör. Ev. Máté 8. rész, 28. szakasz.						
V.	16 A6 Legsz. M.	A5 Rut	3 B5 Anatól		*éjjelenkint*	4 18	7 52
H.	17 Elek hv.	Elek	4 Krét. And.		*hűs*	4 19	7 52
K.	18 Arnold pk.	Frigyes	5 Atanáz		*derült idő,*	4 20	7 51
S.	19 Paul. Vincze	Rufina	6 N. Szizoes		☾ 6 óra 31	4 21	7 49
C.	20 Margit sz. vt.	Illés	7 Ciriaca		percz reggel	4 22	7 48
P.	21 Dániel pr.	Daniel	8 Prokóp vt.		*nagy hőség;*	4 23	7 47
S.	22 Mária Magd.	Magdolna	9 Cirill pk.		*reggel kis szél*	4 24	7 46
	30) † K. E. A hamis prófétákról. Máté VIII, 15-21. Pr. E. Máté V, 20-26. Gör. E. Máté 9. r., 39. sz.						
V.	23 A7 Apollin.	A6 Apoll.	10 B6 L. vt.		*szép, meleg*	4 25	7 45
H.	24 Krisztina sz.	Krisztina	11 Eufémia		*napok,*	4 27	7 44
K.	25 Jakab ap.	Jakab ap.	12 Proklusz		● 9 óra 12	4 28	7 43
S.	26 Anna assz.	Anna	13 Gábor főa.		percz este	4 29	7 42
C.	27 Pantaleon	Pantaleon	14 József pk.		*többnyire*	4 30	7 41
P.	28 Incze p. hv.	Incze	15 Quirik s J.		*derült meleg*	4 31	7 40
S.	29 Beatrix vt.	Márta	16 Athenog.		*idő*	4 33	7 39
	31) † Kath. Ev. Vala egy gazdag ember, kinek sáfára vala. Lukács XVI, 1—9. — Prot. Ev. Márk VIII, 1—9. — Gör. Ev. Máté 9. rész, 33. szakasz.						
V.	30 A8 Judit vt.	A7 Judith	10 B7 Marina		*szép*	4 34	7 37
H.	31 Lojol. Ignácz	Germán	18 Jáczint vt.		*nyári idő,*	4 35	7 35

A hold járása és változása.

☽ Első negyed 3-án, 10 óra 20 perczkor délelőtt.

Holdtölte 11., 1 ó. 53 perczkor délután.

☾ Utolsó negyed 19-én, 6 óra 31 perczkor reggel.

Ujhold 25-én, 9 ó. 12 perczkor este.

—

Bolygók járása: E hó elején *Vénusz* kél reggeli 7 ó., lenyugszik esti 10 ó. után; *Mars* kél éjfél után, lenyugszik 1 ó. d. u.; *Jupiter* kél 1/23 ó. d. u., lenyugszik 1/21 ó. d. e.; *Szaturn* kél hajnali 1 ó. után, lenyugszik 1/24 ó. d. u. — 7-én *Vénusz* a legnagyobb keleti elongációban (45° 29').

—

Naphossza 1-jén: 15 óra 54 percz.

—

Julius hóban a nap 54 perczczel fogy.

Zsidó Kalendár.

Thamuz 5671.

	Julius
5. Sabb. Korah 4. Perek	1
12. S. Khukath, Balak 5. Per.	8
17. Templom elfogl. bőjt	13
19. Sabbat Pinkhász, 6. Per.	15
26. Sab. Matoth, Massze 1. P.	22
1. Ab, Ros Khod.	26
4. Sabb. Debarim, 2. Perek	
Sabb. Hazon	29

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

ASZMANN FERENCZ

URI DIVAT, KALAP ÉS FEHÉRNEMÜ ÜZLETE PIACZ-UTCZA 27.

Kelet	NAPLÓ	Bevétel		Kiadás	
		korona	fillér	korona	fillér

ASZMANN FERENCZ □ □ URI DIVAT ÜZLETE □ □ PIACZ-UTCZA 27-DIK SZÁM.

Angol női blousokat, férfi fehérnemüket, kelengyéket mérték szerint legszebb kivitelben készit.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

ASZMANN FERENCZ URI DIVAT ÜZLETÉBEN PIACZ-UTCZA 27. SZ.

böröndök, kofferek, kézi táskák toilette felszereléssel, uti- és kocsi takarók, fürdő köpeny, utazási czikkek nagy választékban.

Kelet	NAPLÓ	Bevétel		Kiadás	
		korona	fillér	korona	fillér

ASZMANN FERENCZ URI DIVAT ÜZLETE PIACZ-UTCZA 27-DIK SZÁM.

Nagy választékban kaphatók az uri férfi divat körébe tartozó mindennemü czikkek, valamint kalapvasalás és átalakitás is elvállaltatik. A világhirü „HABIG“ kalapok raktára.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

AUGUSZTUS. — 31 nap. — Kisasszony-hava.

Nap	Katholikus és Protestáns NAPTÁR.		Görög vagy ó Julius.	☾ jár.	Planéták állapotja.	Nap kelte óra p.	Nap nyugt. óra p.
K.	1 Vasas Péter	Vas. Péter	19 Makrina		*szép idő,*	4 36	7 34
S.	2 Liguori, Alf.	Gusztáv	20 Illés próf.		☽ 0 óra 30	4 37	7 33
C.	3 István vt.	Eleázár	21 Simeon, J.		percz éjjel	4 39	7 31
P.	4 Domonkos	Domonkos	22 M. Magd.		*alkalmatlan*	4 40	7 30
S.	5 Havi B. Assz.	Ozvald	23 Ezekhiel		*hőség;*	4 41	7 29

32) † Kath. Ev. A mint közeledett Jézus Jeruzsálemhez. Lukács XIX, 41—47. — Pr. Ev. Máté VII, 15—23. — Gör. Ev. Máté 14. rész, 58. szakasz.

V.	6 A9 Úr sz. v.	A8 Úr sz. v.	24 B8 Rom.		*tikkasztó*	4 42	7 27
H.	7 Donát pk. vt.	Kajetán	25 Anna, Ol.		*forróság, gya-*	4 44	7 25
K.	8 Czirjék szp.	Czirjék	26 Hermolau.		*kori meleg*	4 45	7 24
S.	9 Román vért.	Román	27 Pantalem		*szél*	4 46	7 22
C.	10 Lőrincz szp.	Lőrincz	28 Nikanor		♍ 3 óra 55	4 48	7 21
P.	11 Tibor vt.	Tibor	29 Teodota		percz reggel	4 49	7 19
S.	12 Klára vt.	Klára	30 János kat.		*beborul*	4 50	7 18

33) † Kath. Ev. Két ember méne fel a templomba. Lukács XVIII, 9—14. — Prot. Ev. Lukács XVI, 1—9. — Gör. Ev. Máté 14. rész, 59. szakasz.

V.	13 A10 Kassz.	A9 Ipoly	31 B9 Eudoc		*majdnem*	4 51	7 17
H.	14 Athanázia †	Özséb	1 Ó Augusz.		*naponta*	4 52	7 15
K.	15 N. B. Assz. n.	N. B. Assz.	2 István e.		*égiháboru;*	4 54	7 13
S.	16 Rókus hv.	Rókus	3 Izsác s F.		*néh. záporeső*	4 56	7 11
C.	17 Anasztáz	Liberát	4 Efezi 7 gy.		☾ 1 óra 11	4 57	7 10
P.	18 Ilona	Ilona	5 Fabius vt.		p. délután	4 58	7 8
S.	19 Tul. Lajos p.	Szebald	6 Úr szin. v.		*kellemes*	4 59	7 6

34) † Kath. Ev. Kimenvén Jézus Tyrus határaiból. Márk VII, 31—37. — Prot. Ev. Lukács XIX, 41—48. — Gör. Ev. Máté 17. rész, 72. szakasz.

V.	20 A11 Istv. k.	A10 Istv. k.	7 B10 Ist. k.		*nappal*	5 0	7 4
H.	21 Sámuel pr.	Sámuel	8 Emilian		*többnyire*	5 2	7 2
K.	22 Timót vt.	Filibert	9 Mátyás ap.		*meleg, éjjel*	5 3	7 0
S.	23 Ben. Fülöp	Farkas	10 Lőrincz		*szeles idő,*	5 4	6 59
C.	24 Bertalan ap.	Bertalan	11 Euplusz d.		● 5 óra 14	5 6	6 57
P.	25 Lajos kir.	Lajos kir.	12 Anicet, F.		percz reggel	5 8	6 55
S.	26 Zefirin p. vt.	Zefirin	13 Maximhv.		*reggel hüvös,*	5 9	6 53

35) † Kath. Ev. Az irgalmas szamaritánusról. Lukács X, 23 — 37. — Prot. Ev. Lukács XVIII, 9—14. — Gör. Ev. Máté 18. rész, 77. szakasz.

V.	27 A12 K. Józs.	A11 Gebh.	14 B11 Mar.		*ezután*	5 10	6 51
H.	28 Ágoston e. a.	Ágoston	15 N. B. Asz.		*meleg, esős*	5 12	6 49
K.	29 János lefej.	János fej.	16 Dioméd		*idő*	5 13	6 47
S.	30 L. Róza szűz	Róza	17 Miron vt.		31-én ☽ 5 ó.	5 14	6 45
C.	31 Raimund bib.	Rajmund	18 Florusz		21 p. délután	5 16	6 43

A hold járása és változása.

☽ Első negyed 2-án, 0 óra 30 perczkor éjjel.

Holdtölte 10., 3 ó. 55 perczkor reggel.

☾ Utolsó negyed 17-én, 1 ó. 11 perczkor délután.

Ujhold 24-én, 5 ó. 14 perczkor reggel.

☽ Első negyed 31-én, 5 óra 21 p.-kor délután.

—

Bolygók járása: E hó elején *Vénusz* kél 1/20 ó. d. e., lenyugszik esti 9 ó. előtt; *Mars* kél éjjeli 11 ó., lenyugszik 1 ó. d. u.; *Jupiter* kél déli 1/21 ó., lenyugszik éjjeli 1/211 ó.; *Szaturn* kél éjjeli 11 ó. után, lenyugszik d. u. 2 ó. előtt. — 11-én *Vénusz* a legnagyobb ragyogásban. — 13-án *Merkur* a legnagyobb keleti elongációban (27° 25').

—

Naphossza 1-jén: 14 óra 58 percz.

—

Augusztusb. a nap 1 ó. 31 p.-czel fogy.

Zsidó Kalendár.

Ab 5671.

Augusztus

9. Jeruzs. pusztulása böjt, 3
11. Sabb. Voethkan. 3. Perek
Sabbat Nah. 5
18. S. Ekev 4. P. 12
25. S. Reëh 5. P. 19
30. Ros Khodes 24
1. Elul, Ros Kh. 25
2. Sabbat Softim 6. Perek 26

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

SZEPTEMBER. — 30 nap. — Szt.-Mihály-hava.

Nap	Katholikus és Protestáns NAPTÁR.		Görög vagy ó Augusztus.	☾ jár.	Planéták állapotja.	Nap kelte óra p.	Nap nyugt. óra p.
P.	1 Farkas pk.	Egyed	19 András vt.		*hüvös*	5 17	6 41
S	2 Elpid ap.	Jusztusz	20 Sámuel pr.		*éjszakák,*	5 18	6 39
	36) † Kath. Ev. Jézus Jeruzsálem felé tartott. Lukács XVII, 11—19. — Prot. Ev. Márk VII, 31—37. — Gör. Ev. Máté 19. rész, 79. szakasz.						
V.	3 A13 Óran. ü.	A12 Hild.	21 B12 Tádé		Mansuet pk.	5 20	6 37
H.	4 Rozália sz.	Rozália	22 Agátonik		*az idő szeles,*	5 21	6 35
K.	5 Viktorin vt.	Herkules	23 Kalinik		*esös, mellette*	5 22	6 33
S.	6 Zakariás pr.	Zakariás	24 Eutik aps.		*meleg; néha*	5 24	6 31
C.	7 Kassai vtk.	Regina	25 Bertalan		*menydörgés*	5 25	6 29
P.	8 Kisassz. nap.	Korbinián	26 Adrian		♍ 4 óra 57	5 26	6 27
S.	9 Gorgon vt.	Gorgon	27 Libér		p. délután	5 28	6 25
	37) † Kath. Ev Senki két úrnak nem szolgálhat. Máté VI, 24—33. — Prot. Ev. Lukács X, 23—37. — Gör. Ev. Máté 21. rész, 87. szakasz.						
V.	10 A14 Már. N.	A13 Jodok	28 B13 Móz.		Tol. Miklós	5 29	6 23
H.	11 Teodóra	Teodóra	29 Ján. fejv.		*szép, meleg*	5 31	6 21
K.	12 Guidó hv.	Guido	30 Sándor pk.		*idő;*	5 32	6 19
S	13 Amát pk. hv.	Amát	31 B.assz.öv.		*hüs, változó,*	5 33	6 17
C.	14 † felmagaszt.	Ker. felm	1 Ó Szept.		*reggel ködös,*	5 34	6 15
P	15 Eutropia özv.	Nikoméd	2 Mamánt		☾ 6 óra 51	5 36	6 13
S.	16 Editha sz.	Eufémia	3 Teoktiszt		percz este	5 37	6 11
	38) † Kath. Ev. Jézus Naim városába méne. Lukács VII, 11—16. — Prot. Ev. Lukács XVII, 11—19. — Gör. Ev. Máté 22. rész, 89. szakasz.						
V.	17 A15 Lamb.	A14 Lamb	4 B14 Bab.		*hideg*	5 38	6 9
H.	18 Kup. József	Titus	5 Zakariás		*éjszakák,*	5 40	6 7
K.	19 Január vt.	Január	6 Mihály		*hüvös napok,*	5 41	6 5
S.	20 Kántorbőjt †	Euszták	7 Svocout		Eusták	5 43	6 3
C.	21 Máté ap. ev.	Máté	8 Kisasszony		*szélvész*	5 44	6 1
P.	22 Móricz vt. †	Móricz	9 Joakim		● 3 óra 37	5 45	5 59
S.	23 Tekla sz.v. †	Tekla	10 Menodóra		p. délután	5 47	5 57
	39) † Kath. Ev. Bement Jézus egy farizeus házába. Lukács XIV, 1—11. — Prot. Ev. Máté VI, 24—34. — Gör. Ev. János 19. rész, 60. szakasz.						
V.	24 A16 Gellért	A15 Gell.	11 B15 Teod		Ősz kezdete	5 48	5 55
H.	25 Kleofás	Kleofás	12 Antonom.		Napéjegyen.	5 50	5 52
K.	26 Jusztina sz.	Jusztina	13 Kornél		*az idő több-*	5 51	5 50
S.	27 Adolf vt.	Koz. Dem.	14 † felmag.		*nyire szép,*	5 52	5 48
C.	28 Venczel kir.	Adolf	15 Filoteusz		*kellemes*	5 54	5 46
P.	29 Mihály főan.	Mihály a.	16 Jozafatér.		30-án ☽ 12	5 55	5 44
S.	30 Jeromos ea.	Jeromos	17 Zsófia vt.		ó. 8 p. d. u.	5 57	5 42

A hold járása és változása.

Holdtölte 8., 4 óra 57 perczkor délután.

Utolsó negyed 15-én, 6 óra 51 percz este.

Ujhold 22-én, 3 ó. 37 perczkor délután.

Első negyed 30-án, 12 óra 8 percz délután.

—

Bolygók járása: E hó kezdetén *Venusz* kél reggeli ½8 ó., lenyugszik esti ½7 ó. után; *Mars* kél esti ½10 ó. után, lenyugszik déli ½1 ó.; *Jupiter* kél 11 ó. d. e., lenyugszik esti 9 ó. előtt; *Szaturn* kél esti ½10 előtt, lenyugszik dél táján. — 25-én *Merkur* a leguagyobb nyugati elongációban (17° 32').

—

Ősz kezdete 24-én 5 órakor reggel.

—

Naphossza 1-én: 13 óra 24 percz.

—

Szeptember hóban a nap 1 órával és 39 perczczel fogy.

Zsidó Kalendár.

Elul 5671.

Szeptember

9. S. Ki Theze
1. 2. Perek 2
16. S. Ki Thova
3., 4. Perek 9
23. Sb. Nezavim
Vaj. 5., 6. P. 16
1. Thisri 5672
Ros Hasanah 23
2. Ujév 2. nap. 24
3. Gedaljah böjt 25
8. Sb. Haazinu.
Sabbat Suba 30

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

ASZMANN FERENCZ

URI DIVAT, KALAP ÉS FEHÉRNEMŰ ÜZLETE PIACZ-UTCZA 27.

Kelet	NAPLÓ	Bevétel		Kiadás	
		korona	fillér	korona	fillér

ASZMANN FERENCZ □ □ URI DIVAT ÜZLETE □ □ PIACZ-UTCZA 27-DIK SZÁM.

Angol női blousokat, férfi fehérnemüket, kelengyéket mérték szerint legszebb kivitelben készit.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

ASZMANN FERENCZ URI DIVAT ÜZLETÉBEN PIACZ-UTCZA 27. SZ.
bőröndök, kofferek, kézi táskák toilette felszereléssel, uti- és kocsi takarók, fürdő köpeny, utazási czikkek nagy választékban.

Kelet	NAPLÓ	Bevétel		Kiadás	
		korona	fillér	korona	fillér

ASZMANN FERENCZ URI DIVAT ÜZLETE PIACZ-UTCZA 27-DIK SZÁM.
Nagy választékban kaphatók az uri férfi divat körébe tartozó mindennemü czikkek, valamint kalapvasalás és átalakitás is elvállaltatik. A világhirü „HABIG“ kalapok raktára.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

OKTÓBER. — 31 nap. — Mindszent-hava.

Nap	Katholikus és Protestáns NAPTÁR.	Görög vagy ó Szeptember.	☾ jár.	Planeták állapotja	Nap kelte óra p.	Nap nyugt óra p.
40) † Kath. Ev. Jézushoz járulának a farizeusok. Máté XXII, 34-46. Pr. E. Luk. VII, 11-17.						
V.	1 A17 Rózsaf.	A16 Rem.	18 B16 Aria.		Remigius	5 58	5 40
H.	2 Leodegar pk.	Leodegár	19 Trofim vt.		*változó, hűs,*	5 59	5 38
K.	3 Kandid vt.	Kandid	20 Eusz. s T.		*őszies idő,*	6 0	5 36
S.	4 Ass. Ferencz	Ferencz	21 Jónás pr.		*borult,*	6 2	5 34
C.	5 Placid vt.	Placid	22 Fóka pk.		*többször*	6 3	5 32
P.	6 Bruno hv.	Bruno	23 Sz. Iván. f.		*eső és nagy*	6 4	5 30
S.	7 Márk p. hv.	Amália	24 Tekla sz.		*szél*	6 6	5 28
41) † Kath. Ev. Bemenvén Jézus a hajócskába. Máté IX, 1—8. — Prot. Ev. Lukács XIV, 1—11. — Gör. Ev. Máté 15. rész, 62. szakasz.						
V.	8 A18 M. N. A.	A17 Pelag	25 B17 Eufr		♍ 5 óra 11	6 8	5 26
H.	9 Areop. Dénes	Dénes	26 Nilusz		percz reggel	6 9	5 24
K.	10 Borg. Ferenc.	Gedeon	27 Kallistrat		*tartós*	6 10	5 22
S.	11 Placidia sz.	Placidia	28 Baruch pr.		*borult idő;*	6 12	5 20
C.	12 Miksa pk. vt.	Miksa	29 Kiriak re.		*hűs napok,*	6 14	5 18
P.	13 Ede kir. vt.	Kálmán	30 Gergely p.		*köd, esős,*	6 15	5 16
S.	14 Kalliszt p. vt.	Kalliszt	1 Okt. B. Sz.		*erre szél*	6 16	5 14
42) † Kath. Ev. Hasonló mennyeknek országa egy királyemberhez. Máté XXII, 1—14. — Prot. Ev. Máté XXII, 34—46. — Gör. Ev. Lukács 5. rész, 17. szakasz.						
V.	15 A19 Terézia	A18 Teréz	2 B18 Jusz.		☾ 12 óra 46	6 17	5 13
H.	16 Gállusz ap.	Gallusz	3 Ar. Dénes		percz éjjel	6 19	5 11
K.	17 Hedvig assz.	Hedvig	4 Hierót		*kiderül,*	6 21	5 9
S.	18 Lukács ev.	Lukács ev.	5 Mamelta		*kellemetlen,*	6 22	5 7
C.	19 Alk. Péter	Lucius	6 Tamás ap.		*felhős, szeles*	6 23	5 5
P.	20 Vendel	Iréne	7 Szer., Bak.		*idő,*	6 25	5 3
S.	21 Hillárion	Orsolya	8 Pelagia		*nedves ködös,*	6 27	5 1
43) † K. Ev. A király beteg fiáról. Ján. IV, 45-53. Pr. Ev. Máté IX, 1-8. Gör. Ev. Luk. 6. r., 26. sz.						
V.	22 A20 Kordul.	A19 Kord.	9 B19 Jak.		● 5 óra 9	6 28	5 0
H.	23 Ignác patr.	Kapistrán	10 Eul. és n.		p. reggel	6 30	4 58
K.	24 Ráfael főan.	Rafael	11 Teofánesz		nem látható	6 31	4 56
S.	25 Krispin	Krizánt	12 Tarák, A.		napfogyatk.	6 32	4 55
C.	26 Dömötör vt.	Dömötör	13 Agatodor		*reggel né-*	6 34	4 53
P.	27 Sabina vt.	Sabina	14 Nazár		*melykor igen*	6 36	4 51
S.	28 Simon és Jud.	Sim. és Jud.	15 Lucian vt.		*hűvös,*	6 37	4 49
44) † Kath. Ev. A királyember, ki számot akar vetni szolgáival. Máté XVIII, 23—35. — Prot. Ev. Máté XXII, 1—14. — Gör. Ev. Lukács 7. rész, 30. szakasz.						
V.	29 A21 Narcisz	A20 Narc.	16 B20 Lon.		*derült, hűs lég*	6 38	4 47
H.	30 Rodr. Alfonz	Kolozs	17 Ozeás pr.		☽ 7 óra 41	6 40	4 45
K.	31 Lucilla sz. †	Refor. eml.	18 Lukács ev.		p. reggel	6 41	4 44

A hold járása és változása.

Holdtöltе 8., 5 ó. 11 perczkor reggel.

Utolsó negyed 15-én, 12 óra 46 perczkor éjjel.

Ujhold 22-én, 5 ó. 9 perczkor reggel.

Első negyed 30-án, 7 ó. 41 perczkor reggel.

—

Bolygók járása: E hó elején *Venusz* kél reggel 4 óra után, lenyugszik d. u. 4 ó. után; *Mars* kél esti 8 ó. után, lenyugszik ½12 d. e.; *Jupiter* kél d. e. ½10 előtt, lenyugszik esti 7 ó.; *Saturn* kél esti ½8 ó. előtt, lenyugszik d. e. ½10 ó. után. — 22-én napfogyatkozás, nálunk nem látható. — 22-én *Venusz* a legnagyobb ragyogásban.

—

Naphossza 1-jén: 11 óra 42 percz.

—

Októberben a nap 1 óra 39 perczczel fogy.

Zsidó Kalendár.

Tisri 5672.

Október

10. Jom Kippur	2
15. Szukkoth 1. n.	7
16. Szukkoth 2. n.	8
21. Hosanah rab.	13
22. Semini aszereth	14
23. Simkh. thor.	15
29. Sab. Beresith	21
30. Ros Khodes	22
1. Markhesván, Ros Khodes	23
6. Sabb. Noákh	28
Seni böjt	30

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

NOVEMBER. — 30 nap. — Szt.-András-hava.

Nap	Katholikus és Protestáns NAPTÁR.		Görög vagy ó Október.	☾ jár.	Planéták állapotja.	Nap kelte óra p.	Nap nyugt. óra p.
S.	1 Mindszent	Mindszent	19 Kleopatra		*többnyire*	6 43	4 43
C.	2 Halott. eml.	Viktorin	20 Artemius		*igen kelleme-*	6 45	4 41
P.	3 Pirmin pk.	Pirmin	21 Hilarion		*tes, tiszta*	6 46	4 40
S.	4 Borr. Károly	Károly	22 Aberc pk.		*napok*	6 48	4 38

45) † Kath. Ev. A farizeusok tanácsot tartának. Máté XXII, 15—21. — Prot. Ev. János IV, 47—54. — Gör. Ev. Lukács 8. rész, 35. szakasz.

V.	5 A22 Imre h.	A21 Imre	23 B21 Jak.		*nappal szép,*	6 49	4 36
H.	6 Lénárd hv.	Lénárd	24 Proklusz		♋ 4 óra 48	6 51	4 35
K.	7 Willibrord	Engelbert	25 Marcian		p. délután	6 52	4 34
S.	8 Gottfried pk.	Gottfried	26 Demeter		*reggel zord,*	6 53	4 33
C.	9 Tivadar vt.	Tivadar	27 Nestor vt.		*beborul,*	6 55	4 31
P.	10 Avel. András	Lutt. Márt.	28 Neonilla		*hófelhők mu-*	6 56	4 29
S.	11 Márton pk.	Márton	29 Ábrahám		*tatkoznak*	6 58	4 28

46) † Kath. Ev. Midőn Jézus a sereghez szólott. Máté IX, 18—26. — Prot. Ev. Máté XVIII, 23—35. — Gör. Ev. Lukács 16. rész, 83. szakasz.

V.	12 A23 B.A.olt.	A22 Jónás	30 B22 Zen.		Márton p.vt.	7 0	4 27
H.	13 K. Szaniszló	Arkád	31 Epimák		☾ 8 óra 19	7 1	4 26
K.	14 Jozafát pk.	Jukund	1 ÓNovem.		percz reggel	7 3	4 25
S.	15 Lipót hv.	Lipót	2 Acindin		*szép,*	7 4	4 24
C.	16 Othmár ap.	Ödön	3 Acepszim.		*végre változó*	7 6	4 23
P.	17 Cs. Gergely	Alfeus	4 N.Joannic		*és szeles*	7 7	4 22
S.	18 Odo ap.	Ottó	5 Episzteme		*idő*	7 8	4 20

47) † Kath. Ev. Hasonló mennyeknek országa a mustármaghoz. Máté XIII, 31—35. — Prot. Ev. Máté XXII, 15—22. — Gör. Ev. Lukács 8. rész, 38. szakasz.

V.	19 A24 Erzséb.	A23 Erzs.	6 B23 Pál p		*eső, köd*	7 10	4 19
H.	20 Val. Bódog	Emilia	7 Lázár		● 9 óra 49	7 12	4 18
K.	21 B.Assz. bem.	B. A. bem.	8 Sz. Mihály		percz éjjel,	7 14	4 17
S.	22 Cäcilia sz. vt.	Cäcilia	9 Matróna		*erre*	7 15	4 16
C.	23 Kelemen p.	Kelemen	10 Olimpia		*hideg szél*	7 16	4 15
P.	24 K. János hv.	Krizogón	11 Vincze		*derült,*	7 17	4 14
S.	25 Katalin sz.	Katalin	12 Al. János		*hideg idő*	7 19	4 14

48) † Kath. Ev. Midőn látjátok a pusztulás utálatosságát. Máté XXIV, 15—35. — Prot. Ev. Máté IX, 18—26. — Gör. Ev. Lukács 8. rész. 39. szakasz.

V	26 A25 Szil.ap.	A24 Konr.	13 B24 A. J.		*kis eső,*	7 20	4 13
H.	27 Virgil pk.	Virgil	14 Fülöp ap.		*enyhe idő,*	7 22	4 12
K.	28 Szosztén vt.	Szosztén	15 Szamón.		*havazás*	7 23	4 12
S.	29 Szaturnin pk	Szaturnin	16 Máté ap.		☽ 2 óra 42	7 24	4 11
C.	30 András aps.	András	17 Noe Gerg.		percz éjjel	7 25	4 11

A hold járása és változása.

Holdtölte 6., 4 ó. 48 perczkor délután.

Utolsó negyed 13-án, 8 ó. 19 perczkor reggel.

Ujhold 20-án, 9 ó. 49 perczkor éjjel.

Első negyed 29-én, 2 óra 42 perczkor éjjel.

—

Bolygók járása: E hó kezdetén *Vénusz* kél hajnali 3 ó. előtt, lenyugszik 3 ó. d. u.; *Mars* kél esti 6 ó. után, lenyugszik 1/210 után d. e.; *Jupiter* kél 8 ó. d. e., lenyugszik esti 5 ó. után; *Szaturn* kél esti 5 ó. után, lenyugszik 1/28 ó. d. e. — 25-én *Vénusz* a legnagyobb nyugati elongációban (46° 45').

—

Naphossza 1-jén: 10 óra.

—

Novemberb. a nap 1 ó. 14 p.-czel fogy.

Zsidó Kalendár.

Marchesv, 5672.

	November
11. Khamisi böjt	2
13. Sabbat Lekh-Lekha	4
15. Seni böjt	6
20. Sabb. Vajere	11
27. Sabb. Khaje-Szarah	18
30. Ros Khodes	21
1. Kislev, Ros Khodes	22
4. Sabb. Toldot	25

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

ASZMANN FERENCZ

URI DIVAT, KALAP ÉS FEHÉRNEMÜ ÜZLETE **PIACZ-UTCZA 27.**

Kelet	NAPLÓ	Bevétel		Kiadás	
		korona	fillér	korona	fillér

ASZMANN FERENCZ URI DIVAT ÜZLETE PIACZ-UTCZA 27-DIK SZÁM.

Angol női blousokat, férfi fehérnemüket, kelengyéket mérték szerint legszebb kivitelben készit.

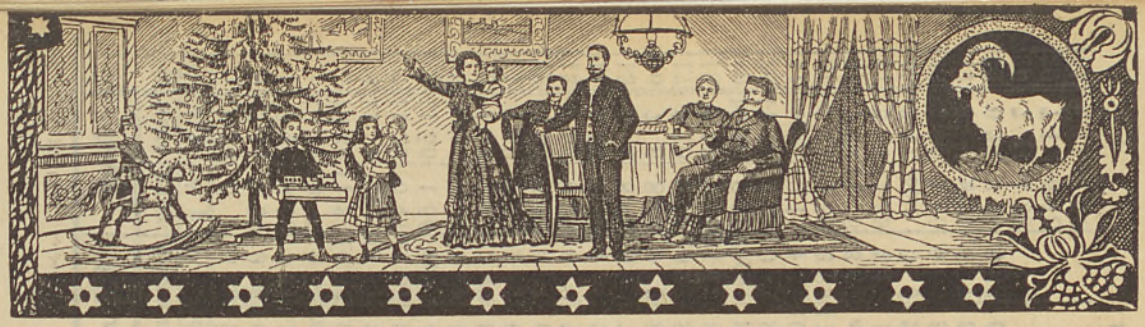
Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

ASZMANN FERENCZ URI DIVAT ÜZLETÉBEN PIACZ-UTCZA 27. SZ.
bőröndök, kofferek, kézi táskák toilette felszereléssel, uti- és kocsi takarók, fürdő köpeny, utazási czikkek nagy választékban.

Kelet	NAPLÓ	Bevétel		Kiadás	
		korona	fillér	korona	fillér

ASZMANN FERENCZ URI DIVAT ÜZLETE PIACZ-UTCZA 27-DIK SZÁM.
Nagy választékban kaphatók az uri férfi divat körébe tartozó mindennemü czikkek, valamint kalapvasalás és átalakitás is elvállaltatik. A világhirü „HABIG“ kalapok raktára.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

DECZEMBER. — 31 nap. — Karácsony-hava.

Nap	Katholikus és Protestáns NAPTÁR.		Görög vagy ó November.	☾ jár.	Planéták állapotja.	Nap kelte óra p.	Nap nyugt óra p.
P.	1 Elig pk. hv.	Elig	18 Romanvt.		*változó,*	7 27	4 1(
S.	2 Bibiana sz.	Bibiana	19 Barlaam		*nagy eső*	7 28	4 10
49) † K. E. Jelek lesznek az égen. Luk. XXI, 25-33. Pr. E. Máté XXI, 1-9. Gör. E. Luk. 10. r., 53. sz.							
V.	3 A1 Advent	A1 Szofon.	20 B25 D. G.		Xav. Feren.	7 29	4 9
H.	4 Borbála sz.	Borbála	21 B. A. felaj		*eső és hó,*	7 30	4 8
K.	5 Sabbas apát	Szabbas	22 Pilémon		*hideg idő*	7 31	4 8
S.	6 Miklós pk.	Miklós	23 Amfilok		☾ 3 óra 52	7 32	4 8
C.	7 Ambrus pk.	Ambrus	24 Kelemen		percz éjjel	7 33	4 8
P.	8 B. Assz. fog.	B. A. fog.	25 Katalin		*derült idő,*	7 34	4 8
S.	9 Leokádia sz.	Joakim	26 Nikon		*reggel fagyos*	7 36	4 7
50) † Kath. Evang. Mikor meghallotta János. Máté XI, 2—10. — Prot. Ev. Lukács XXI, 25—36. — Gör. Ev. Lukács 12. rész, 66. szakasz.							
V.	10 A2 Advent	A2 Judith	27 B26 Jak.		Melchiad. p.	7 37	4 7
H.	11 Damaz p. hv.	Damaz	28 Irenark		*hózivatar,*	7 38	4 7
K.	12 Szynesz vt.	Szpiridion	29 Paramon		☾ 6 óra 46	7 39	4 8
S.	13 Ottilia sz.	Lucza	30 Andr. ap.		percz este	7 40	4 8
C.	14 Nikáz pk.	Nikáz	1 Ó Deczem.		*reggel hideg,*	7 41	4 8
P.	15 Valerián pk.	Valérián	2 Habakuk		*néha hóesős*	7 42	4 8
S.	16 Albina sz.	Albina	3 Sophonias		*idő*	7 43	4 8
51) † Kath. Ev. A zsidók papokat és levitákat küldtek. János I, 19—28. — Pr. Ev. Máté XI, 2—10. — Gör. Ev. Lukács 13. rész, 71. szakasz.							
V.	17 A3 Advent	A3 Lázár	4 B27 D. J.		Lázár pk.	7 44	4 8
H.	18 Graczián pk.	Graczián	5 Szabbasz		*majd hideg,*	7 45	4 8
K.	19 Nemezius vt.	Neméz	6 Miklós		*majd meleg*	7 45	4 8
S.	20 Kántorbőjt †	Teofil	7 Ambrus		● 4 óra 40	7 46	4 8
C.	21 Tamás ap.	Tamás	8 Patáp		p. délután	7 47	4 9
P.	22 Zeno vt. †	Zeno	9 B. asz. fog.		Tél kezdete	7 47	4 9
S.	23 Viktoria †	Viktoria	10 Hermogén		Legröv. nap.	7 48	4 10
52) † Kath. Ev. Tibériusz császár uralkodása 15. évében. Lukács III, 1—6. — Prot. Ev. János I, 19—28. — Gör. Ev. Lukács 14. rész, 76. szakasz.							
V.	24 A Adv. Ád. É.	A4 Ád. Év.	11 B28 Dán.		*többnyire*	7 48	4 10
H.	25 N. Karácson	N. Karács.	12 Spiridion		*borult,*	7 48	4 11
K.	26 István 1. vt.	István vt.	13 Eusztrát		*végre fagyos*	7 49	4 12
S.	27 János ev.	János	14 Tirzus vt.		*idő*	7 49	4 13
C.	28 Apró szentek	Apró szent.	15 Eleutér		☽ 7 óra 47	7 49	4 13
P.	29 Dávid kir.	Dávid	16 Teofánia		percz este	7 49	4 14
S.	30 Anizia vt.	Anizia	17 Dániel pr.		*hideg,*	7 50	4 15
53) † Kath. Ev. Luk. XII, 35—41. — Prot. Ev. Luk. II, 33—40. — Gör. Ev. Máté 1. r., 1. sz.							
V.	31 A Sylvester	A Sylves.	18 B29 Seb.		*télies időjárás*	7 50	4 16

A hold járása és változása.

● Holdtölte 6., 3 ó. 52 perczkor éjjel.

☾ Utolsó negyed 12-én, 6 óra 46 perczkor este.

○ Ujhold 20-án, 4 ó. 40 perczkor délután.

☽ Első negyed 28-án, 7 óra 47 perczkor este.

Bolygók járása: E hó elején *Vénusz* kél hajnali 3 ó. után, lenyugszik d. u. 2 ó. után; *Mars* kél 1/24 ó. d. u., lenyugszik reggeli 7 óra előtt; *Jupiter* kél 1/27 ó. d. e., lenyugszik 1/24 ó. d. u., *Szaturn* kél d. u. 3 ó. után, lenyugszik reggeli 5 ó. után. — 7-én *Merkur* a legnagyobb keleti elongációban (20° 58').

Tél kezdete 22-én éjfélkor.

Naphossza 1-jén: 8 óra 43 percz.

Deczember hóban a nap még 21 perczczel fogy és 23-tól 4 perczczel nő.

Zsidó Kalendár.

Kislev 5672.

	Deczember
11. Sabb. Vajeze	2
18. Sb. Vajislakh	9
25. S. Vajesev	16
26	17
27	18
28	19
29	20
30. Ros Kh.	21
1. Tebeth, Ros Kh.	22
2. Sb. Mikk. Sz. Kh.	23
9. Sabb. Vajigas	30
10. Jer. ostr bőjt	31

Khanukkah

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

A hold kelte és nyugta 1911. évben.

Nap	Január		Február		Márczius		Aprilis		Május		Junius		Julius		Augusztus		Szeptember		Október		November		Deczember	
	kelte	nyug.	kelte	nyug.	kelte	nyug.	kelte	nyug.	kelte	nyug.	kelte	nyug.	kelte	nyug.	kelte	nyug.	kelte	nyug.	kelte	nyug.	kelte	nyug.	kelte	nyug.
	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.
1	8 39	6 4	8 38	9 4	7 2	7 55	7 4	10 42	7 19	11 22	9 18	11 36	10 15	10 45	este	10 19	2 7	10 50	2 21	11 46	2 26	1 11	1 52	2 46
2	9 14	7 26	9 4	10 24	7 30	9 17	7 47	11 48	8 20	regg.	10 22	11 59	11 18	11 6	1 17	10 49	3 0	11 47	2 58	regg.	2 54	2 29	2 25	4 3
3	9 45	8 46	9 31	11 42	7 59	10 37	8 37	regg.	9 24	0 6	11 27	regg.	este	11 26	2 21	11 24	3 47	regg.	3 30	0 59	3 23	3 49	3 4	5 21
4	10 9	10 6	9 59	regg.	8 31	11 52	9 33	0 45	10 29	0 40	este	0 20	1 24	11 50	3 22	regg.	4 28	0 52	3 59	2 15	3 55	5 8	3 50	6 36
5	10 36	11 25	10 32	0 57	9 9	regg.	10 34	1 31	11 33	1 9	1 31	0 40	2 27	regg.	4 20	0 7	5 4	2 5	4 28	3 35	4 31	6 29	4 44	7 44
6	11 1	regg.	11 11	2 8	9 55	1 2	11 37	2 10	este	1 34	2 34	1 1	3 31	0 17	5 12	1 1	5 35	2 22	4 57	4 56	5 15	7 48	5 47	8 43
7	11 26	0 41	11 57	3 13	10 45	2 2	este	2 42	1 39	1 57	3 39	1 23	4 35	0 50	5 57	2 4	6 4	4 43	5 28	6 18	6 5	9 1	6 52	9 32
8	11 56	1 56	este	4 9	11 42	2 54	1 44	3 8	2 41	2 16	4 43	1 49	5 38	1 31	6 35	3 15	6 32	6 6	6 3	7 41	7 4	10 4	8 2	10 10
9	este	3 9	1 46	4 57	este	3 36	2 47	3 30	3 45	2 37	5 48	2 18	6 34	2 19	7 9	4 32	7 1	7 29	6 42	9 0	8 9	10 57	9 10	10 43
10	1 12	4 17	2 49	5 37	1 46	4 11	3 50	3 52	4 47	2 57	6 53	2 54	7 23	3 17	7 39	5 52	7 33	8 49	7 27	10 16	9 14	11 40	10 16	11 11
11	1 59	5 19	3 55	6 7	2 50	4 40	4 52	4 13	5 52	3 22	7 52	3 39	8 4	4 26	8 7	7 14	8 8	10 9	8 22	11 23	10 24	este	11 20	11 35
12	2 53	6 12	4 57	6 36	3 52	5 5	5 55	4 33	6 59	3 49	8 45	4 32	8 35	5 39	8 33	8 35	8 50	11 26	9 21	este	11 26	12 44	regg.	11 56
13	3 54	6 58	6 0	7 0	4 55	5 26	6 59	4 54	8 4	4 21	9 29	5 34	9 10	6 58	9 2	9 55	9 36	este	10 25	1 6	regg.	1 8	0 22	este
14	4 58	7 25	7 3	7 21	5 58	5 47	8 4	5 18	9 5	4 58	10 7	6 45	9 38	8 17	9 33	11 13	10 31	1 36	11 29	1 44	0 30	1 32	1 25	12 40
15	6 2	8 6	8 6	7 42	7 1	6 7	9 10	5 47	10 1	5 46	10 40	8 0	10 4	9 36	10 9	este	11 30	2 27	regg.	2 16	1 32	1 53	2 27	1 5
16	7 6	8 32	9 9	8 1	8 4	6 28	10 13	6 20	10 49	6 43	11 8	9 16	10 30	10 54	10 49	1 41	regg.	3 10	0 34	2 42	2 35	2 15	3 29	1 31
17	8 10	8 54	10 13	8 21	9 9	6 49	11 12	7 1	11 31	7 47	11 34	10 32	10 59	este	11 41	2 46	0 34	3 44	1 38	3 6	3 37	2 38	4 31	2 2
18	9 13	9 16	11 17	8 43	10 13	7 14	regg.	7 50	regg.	8 56	11 59	11 49	11 31	1 57	regg.	3 42	1 37	4 13	2 40	3 28	4 39	3 2	5 33	2 39
19	10 16	9 35	regg.	9 9	11 17	7 43	0 5	8 49	0 5	10 20	regg.	este	regg.	2 41	0 35	4 30	2 42	4 38	3 42	3 48	5 41	3 30	6 32	3 23
20	11 19	9 54	0 22	9 40	regg.	8 18	0 51	9 54	0 36	11 27	0 25	2 21	0 8	3 50	1 34	5 10	3 45	5 1	4 44	4 10	6 43	4 3	7 28	4 16
21	regg.	10 15	1 27	10 16	0 19	9 0	1 29	11 5	1 3	este	0 54	3 37	0 51	4 52	2 38	5 42	4 48	5 23	5 46	4 33	7 44	4 44	8 17	5 17
22	0 24	10 38	2 29	11 3	1 17	9 52	2 3	este	1 28	1 59	1 27	4 51	1 42	5 46	3 44	6 10	5 50	5 43	6 50	4 59	8 42	5 30	8 59	6 25
23	1 29	11 5	3 27	este	2 9	10 53	2 32	1 36	1 55	3 16	2 7	5 59	2 39	6 31	4 48	6 33	6 52	6 5	7 52	5 29	9 36	6 26	9 35	7 36
24	2 36	11 39	4 17	1 8	2 53	este	3 0	2 56	2 22	4 34	2 55	7 0	3 42	7 8	5 52	6 55	7 55	6 29	8 53	6 4	10 19	7 30	10 7	8 50
25	3 41	este	5 0	2 24	3 31	12 51	3 25	4 16	2 52	5 52	3 49	7 51	4 48	7 38	6 56	7 17	8 57	6 55	9 52	6 46	10 59	8 37	10 35	10 4
26	4 44	1 15	5 36	3 47	4 4	2 38	3 53	5 36	3 29	7 5	4 50	8 33	5 54	8 6	7 58	7 37	9 59	7 26	10 47	7 34	11 32	9 47	11 2	11 19
27	5 41	2 20	6 7	5 9	4 33	4 0	4 23	6 57	4 12	8 14	5 55	9 8	6 59	8 28	9 0	7 59	11 0	8 3	11 36	8 31	este	10 59	11 28	regg.
28	6 28	3 34	6 36	6 32	5 1	5 22	4 56	8 15	5 4	9 11	7 1	9 37	8 3	8 50	10 2	8 24	11 58	8 46	este	9 36	12 30	regg.	11 55	0 33
29	7 8	4 55			5 28	6 44	5 37	9 27	6 1	9 58	8 7	10 2	9 7	9 11	11 5	8 51	este	9 38	12 56	10 41	12 56	0 17	este	1 49
30	7 42	6 18			5 55	8 7	6 25	10 30	7 5	10 38	9 12	10 24	10 9	9 31	este	9 24	1 41	10 39	1 30	11 58	1 23	1 29	1 1	3 4
31	8 11	7 42			6 27	9 27			8 12	11 9			11 11	9 53	1 8	10 3			1 59	regg.			1 40	4 17

Minden időadat budapesti középidőben van kifejezve. — Közép-európai zónaidőben 16 perczczel kevesebb.

Jelzet: 267
Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár

ELŐSZÓ

A „DEBRECZENI KÉPES KALENDÁRIOM“ XI-ik évfolyamához.

A **„Debreczeni Képes Kalendáriom“**-nak tiz éves határkövét tulhaladva, most már a XI. évfolyamát adjuk olvasóink kezébe.

Ujult erővel, — a tapasztalatokon okulva, — az igényeknek minden irányban megfelelni igyekezve, lépünk évkönyvünkkel a nyilvánosság elé a második decennium megkezdésére.

A **„Debreczeni Képes Kalendáriom“** már nem szorult arra, hogy hangzatos ajánló sorokkal hivjuk fel megjelenésére a n. é. közönség figyelmét. Régi ismert — s talán nem csalódunk, ha azt mondjuk, hogy szivesen látott házibarát az Debreczen város és Hajduvármegye társadalmának családi köreiben.

Ezt némi dicsekvő önérzettel merjük felemliteni, mert könyvpiaczra vitt naptárunk — kivált az utóbbi évek folyamán — annyira kapós lett, hogy abból egyetlen példány sem maradt raktáron. Ez a körülmény mindenesetre azt bizonyítja, hogy a „Debreczeni Képes Kalendáriom“ immár nemcsak szivesen látott, hanem keresett évkönyvvé is vált vidékünkön.

Ez az érdeklődés bizonyára jele annak, hogy a nagy közönség naptárunkat pártolására méltónak találja.

Örömmel emlitjük itt meg, hogy több hirlapközlemény és füzet is foglalkozott már évkünyvünk méltatásával s egyértelmüleg elismerték birálataikban, hogy a **„Debreczeni Képes Kalendáriom“** kiválik az ephemér értékü naptárak sorából. Ez az elismerés valóban jóleső kitüntető jutalma munkálkodásunknak.

Hogy mennyire szolgáltunk rá a naptár szerkesztésében ezen elismerésre? azt részletezni szerénységünk nem engedi, csupán azt jegyezzük meg, hogy főtörekvésünk mindenkor az volt, hogy naptárunk közhasznu és ismeretterjesztő részének tartalma magas irodalmi szinvonalu legyen s hogy azt legkiválóbban Debreczen és Hajduvármegye multját és jelenét érintő s nagy férfiait ismertető közleményekkel minél tömegesebben gazdagitsuk. Czélunk elérésében kiváló segitségünkre voltak azok a jeles tollu munkatársak, kiket évről-évre szerencsések voltunk megnyerni vállalkozásunk szellemi támogatására, akiknek értékes közremüködésükért e helyen is hálás köszönetünket nyilvánitjuk.

Naptárunk czimtári részére vonatkozólag azonban elismerjük, hogy az nem egészen kifogástalan, sok tekintetben hiányos és téves is. Hanem hát mentségünkre sietünk kijelenteni, hogy tökéletes czimtár eddigelé még sehol sem került könyvpiaczra. Az bármely czélból, bármilyen nagy körültekintéssel, gondossággal lett légyen bárki által is összeállitva, — hiba mindig akadt benne; — mert hát az idő folyásának és a czimtárban foglalt egyének életviszonyainak koronkénti változásai gyakorta közremunkálnak a tévedések, hibák és hiányok létrejövetelében.

Ámbár mi igyekeztünk megbizható, lehetőleg teljes czimtárt bocsátani Debreczen város és Hajduvármegye területéről olvasó közönségünk használatára, — mégis lehet olyan részlet, mely kellő adat hijján figyelmünket elkerülte. — Midőn a netaláni mulasztásokért s esetleges hibákért szives elnézést kérünk: igérjük, hogy jövőre azokat pótolni s javitani fogjuk s ebbeli igyekezetünknél a sikeres eredmény elérhetésére nézve köszönettel fogadunk jövő alkalomra minden jóakaratu tanácsot és utbaigazitást.

És ezzel utjára bocsátjuk naptárunkat, — olvasóinknak pedig boldog ujévet kivánunk.

Debreczen, 1910 október hó.

VECSEY IMRE

Debreczen sz. kir. város főjegyzője.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Dr. Láng Lajos

Debreczen sz. kir. város III-ik választó kerületének országgyülési képviselője.

1910 junius 1-én nagy napra viradt Debreczen III. választókerületének szavazó polgársága. E napra volt kitüzve ott az országgyülési képviselőválasztás.

Két erős tábor állott egymással szemben. A munkapárti és a Juszt-párti szavazók tábora. Előbbieknek *Láng Lajos*, az országos nevü nagy tudós, jeles államférfiu, az egykori pénzügyi, majd kereskedelmi államtitkár s az egykori kereskedelmi miniszter, — utóbbiaknak dr. *Kőrösi Kálmán*, a debreczeni ügyvédi karnak kitünő tagja s a közügyeknek is egyik kimagasló munkása, aki csendes, nyugalmas óráiban a Muzsákkal is szokott társalogni.

A választás befejezése folytán a mandátumot Debreczen város józan polgárságának megelégedésére Láng Lajos nyerte el. Hanem ez a győzelem később nem kis gondot adott a szerencsés győzőnek, mert őt Verseczen is képviselővé választották. Igy aztán két mandátuma lett, melynek megtartására nézve bizony nehéz feladat volt a kérdés eldöntése. Végre is Debreczen lett szerencsésebb, megválasztott képviselője elhatározásánál. Láng a debreczeni mandátumot tartotta meg. Ez az elhatározás őszinte örömmel töltötte el nemcsak a III-ik választókerületet, hanem egész Debreczen város polgárságát és boldogitó reménykedéssel gondolt arra, hogy az a viszony, mely közte s e nagyérdemü kiváló férfiu között most létrejött, később sokkal melegebb, sokkal bensőbb lesz majd és nem csekély önzéssel még arra is gondolt, hogy az a kapocs, melyet Láng parlamenti megbizatása révén nyert, bizonyára igen jelentős eredményekkel gazdagithatja ennek a vezető szerepre hivatott, szépen fejlődő nagy magyar alföldi városnak gazdasági életét és kulturáját.

Valóban méltán örömteljes érzés tölthette el e város közönségét azon tudat, hogy Láng Lajost nyerte meg egyik képviselőjéül, az ország egyik kimagasló államférfiát, — akinek nagy tudása, mély bölcsessége alapos reménnyel kecsegtethetnek az iránt, hogy a törvényhozó testületben kifejtendő munkássága révén közelebb jutunk majd a nagy nemzeti czélok eléréséhez.

Láng az igazi demokráczia fenkölt, nemes képviselője, aki nagygyá lett a maga erejéből, a tudomány és mindig magas szinvonalu tevékenység hatalmából, — a nemzet tanitója, aki nemzedékeket nevelt nagygyá előadásaival, könyveivel, — aki pénzügyi és közgazdasági téren az elismert európai tudósok első sorában áll, aki a Muzsák édes társaságában kezdte közéleti utját s kijutott vele a nemzet gazdálkodási munkáját vezető legmagasabb polczig.

Életrajza száraz kivonatát adatosan a következőkben ismerteti az irói Lexikon :

Láng Lajos, jogi doktor, valóságos belső titkos tanácsos, egyetemi tanár, országgyülési képviselő s a magyar tud. akadémia rendes tagja, szül. 1849 okt. 13-án Pesten, jómódu polgári iparos szülőktől (atyja alapitotta a virágzó porczellán-gyárat). A gimnáziumot a pesti kegyesrendieknél végezte. Az érettségi vizsga letétele után, 1866-ban atyja Párisba küldte, hol elsajátitotta a franczia nyelvet, az angolt már előbb tanulta. Az I. évi jogot a pesti egyetemen, a II. Berlinben, a III. és IV. ismét Budapesten hallgatta. 1873-ban ujra kiment Berlinbe, hogy a tört. tudományok terén

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Dr. LÁNG LAJOS.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

is kellő alaposságot szerezzen; onnét Olaszországba utazott. Hazatérve, a jogi szigorlatok után 1877-ben a nemzetgazdaság magántanára lett a budapesti egyetemen. 1877-től az Ellenőr munkatársa volt, 1881 deczember 15-től mint lapvezér, annak szerkesztője is. 1882 aug. 31-én, mikor az Ellenőr a Honnal egyesült, a kettőből alakult uj lapnak, a Nemzetnek lett munkatársa. 1878-ban a szakcsi kerületben választották meg képviselővé szabadelvüpárti programmal; 1881-ben Pápa város választotta meg képviselővé (s 1896-ig e kerületet képviselte), 1897-ben Nagybánya képviselője lett; első beszédét 1879 febr. 21-én tartotta azon évi költségvetés általános tárgyalása során; 1882-ben a budapesti egyetemen a statisztika rendes tanárának neveztetett ki; egyszersmind a nemzetgazdaság, pénzügytan és pénzügyi jog jogositott tanára; 1884—85-ben a jogi karnak dékánja volt. 1883 május 17-én a magy. tud. akadémia levelező-tagjának választotta (1892 május 5-én rendes tag, 1893-ban a nemzetgazdasági bizottság elnöke lett). Az 1885-ben alakult nemzetközi statisztikai hivatalnak is tagja, 1889-ben pénzügyminiszteri államtitkárrá neveztetett ki. Az 1892. valutatörvények s a konverzióra vonatkozó tárgyalások körül szerzett érdemeiért a Lipót-rend középkeresztjét nyerte. 189-3 ban megvált a pénzügyminiszteriumtól, s ujból elfoglalta egyetemi tanszékét. 1894-ben megalapitotta a magyar közgazdasági társaságot, mely szintén elnökévé választotta. Emellett, különösen az utolsó években, tevékeny részt vett a képviselőház vitáiban és a quóta-bizottság tagja is volt. 1896-ban a képviselőház egyik alelnöke lett, mely minőségében bizottsági tagságra nem vállalkozott többé s csak a felirati bizottság tagjai sorában foglalt helyet. 1894-ben a VIII. nemzetközi demographiai kongresszuson a demographiai csoport elnöke volt.

Ime ez a rövid életrajzi kivonat is hiven tolmácsolja, mily változatos, nagy értékü tevékenységet fejtett ki Láng Lajos élete folyamán s hiven tolmácsolja még azt is, hogy mily nagy szerencse érte ő benne, illetve az ő megválasztásában Debreczen város III-ik választókerületét, melynek ez idő szerint országgyülési képviselője.

Az aradi síkon.

Az aradi síkot sirva-riva járom,
Ott alussza álmát a hős „Tizenhárom".
Ha rájuk tapadt rég hóhér kezeszennye,
Hófehérre mosta őket,
Félistenné tette őket
Magyarország könnye.

Az aradi síkon márványtemplom épül,
Benne tizenhárom gyászos oltár készül.
Fel, a magas' égig, lángol benn a máglya
Ugy száll fel a mennyországba
Lánczáttépő Magyarország
Szabadság imája.

Az aradi síkon vérpiros a harmat.
Ott tilinkó nem szól. A dal is elhallgat.
Tizenhárom sirból száll a csendes éjben
Vértanuknak néma átka...
Vajh, ki tudja, hátha, hátha
Meghallják az égben?!

Dóczy József.

Vitárius Sándor külföldön tanulmányozott orvosi műkötszerész, e téren egyedüli szakember Debreczenben, **készíti sajátkezüleg a jelenkor legjobb sérvkötőit, haskötő-, műláb-, műkéz-, támgép-, egyentartó-, vászon görcsérharisnyáit. Májustól Bikával szemben, Altöldi takpénzt. épület.**
Debreczen, Szent Anna-utcza 1.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Szoboszlai Pap István

a tiszántúli református egyházkerület superintendense. (1786 nov. 12—1855 aug. 14.).

Elevenitsük föl e Naptár hasábjain hazai református egyházunk s közelebbről tiszántuli ref. egyházkerületünk egy nagy alakjának képét; szólaltassuk meg az ő saját beszélő ajakát s tanuljuk a multból megbecsülni jelenünket.

Szoboszlai Pap Istvánról, az immár több mint félszázad óta halottaiban nyugvó, e sok félreismertetésben részesült, de haló poraiban áldott emlékü nagy emberünkről óhajtok a következőkben megemlékezni.

Szoboszlai Pap István külső életkörülményeiről a következő adatokat jegyezhetjük föl.

Született Szabolcs-vármegyében Ujfehértón, 1786 november 12-én; atyja földbirtokos volt. Anyai nagybátyja, Sárváry Pál debreczeni tanár felügyelete alatt s vezetése mellett a debreczeni ref. főiskolában tanult 1797 óta, s ugyanott 1810-ben a költészetet, 1811-ben pedig az encyklopaediát tanitotta s időközben Késmárkon töltvén a német nyelv megtanulása végett egy esztendőt, 1814-ben főiskolai constrascriba, majd szénior volt. Felsőbb tanulói minőségében templomi szolgálatokat is végezvén, a jeles tehetségü, megnyerő külsejü s kitünő előadásu ifju annyira megtetszett a debreczeni hiveknek, hogy őt iskolai teljes pályafutása bevégeztével, már 1814-ben a külvárosi, az u. n. ispotályi templom lelkészévé választották meg. Mielőtt azonban állását elfoglalta volna, kiment a külföldre s a göttingai egyetemen iratkozott be. Az 1815. év végén hazajövén külföldről, elfoglalta állomását.

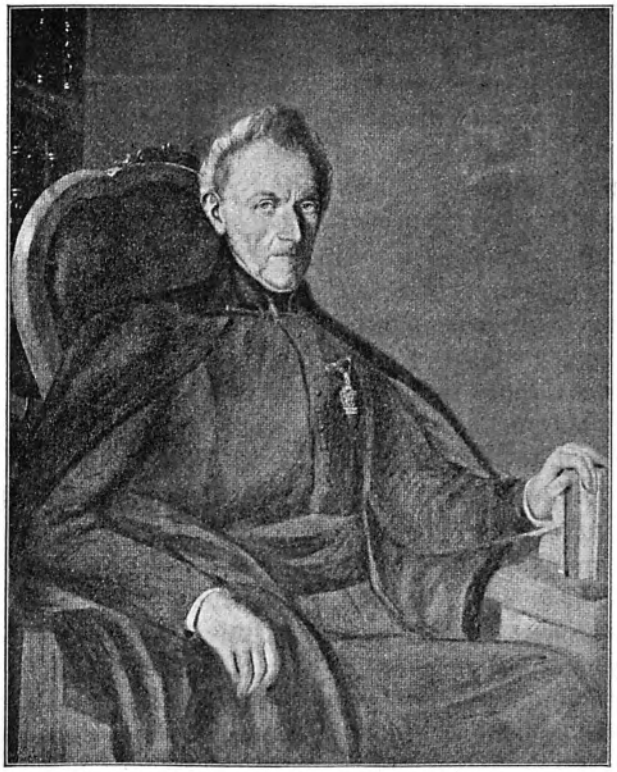
„Alig hallatta a szószéken magát, — irja róla Szücs István „Debreczen város története" cz. müvében, — már is tódult ki a belvárosi vallásos nép a szokatlan ékes beszédü prédikátor hallgatására s nem lévén a templom elég tágas a nagy sokaság befogadására, a szentegyház ablakaihoz támogatott lajtorjákra hágva lesték sokan ajkairól a szót." Négy év mulva, 1819-ben a belvárosba hivták meg lelkészül s ekkorra szónoki hire már országosan ismert volt, ugy hogy a pozsonyi országgyülésre hivták meg, mint a helvét vallásu rendek hitszónokát s e minőségében irta és mondotta nagy nevezetességü „*Diétai prédikációit*" s igy lett alkalma összeköttetésbe jutni az ország legjelesebb férfiaival s még terjedtebbé s többoldaluvá tenni a különben is nagytehetségü férfi magas müveltségét. Fokozatosan emelkedve az egyházi pályán, 1827-ben egyházkerületi al-, 1832-ben főjegyző, majd Budai Ésaiás halála után 1841-ben a tiszántuli egyházkerület superintendense lett.

Szoboszlai Pap István, mint superintendens, a magyar protestáns egyházaknak az osztrák absolut kormány által való megpróbáltatásának napjaiban nem tanusitott olyan szilárdságot, nem fejtett ki olyan ellenállást, aminőt talán kellett volna s amilyet hitfelei tőle méltán megvárhattak volna. Nem teljesen oknélkül gyanusitották őt aulikus érzelmekkel, midőn köztudomásu dolog volt, hogy nagyon sok esetben a bécsi kormány törekvéseit támogatta, s mint a kormányhatalom kegyencze, igen gyakran mindent elkövetett arra nézve, hogy a kormány a régi protestáns autonómiával ellenkező rendeleteinek hitfeleit megnyerje. Nem csoda aztán, ha ilyen körülmények között a hazai protestáns egyház bizalma el-

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

fordult tőle, a kormány pedig czimekkel, rendjelekkel diszitette föl (először királyi tanácsos, majd a vaskoronarend vitéze lett, mindkettő olyan kitüntetés, amelyben előtte protestáns lelkész még nem részesült), sőt, mint Szücs István mondja, még pénzbeli javadalmazást is helyeztek neki kilátásba, de volt elég lelki ereje ezt nem fogadni el, noha lelkészi fizetése 400, utóbbi éveiben 600, püspöki tiszteletdija pedig mindössze 300 frtra ment, ugy hogy valóságos nélkülözéssel kellett küzdenie. 1855-ben Bécsbe hivatott fel a protestáns egyházkormányzat tárgyában tartott miniszteri értekezletre s hazatérve, az egybehivott egyházkerületi gyülésen már-már a bécsi kormány szájaize szerint kezdett agitálni, de megállitotta őt utjában a közvélemény tiltakozó szava, s ékes szavát, hatalmas tollát megakasztotta a halál, mely őt, az akkor duló kolera alakjában 1855 augusztus 14-én kiszólitá az élők sorából.

Véghetetlenül nagyon félreértene azonban bennünket bárki is, ha ugy fogná fel a dolgot, mintha mi egyházunk ezen hatalmas tehetségü, igazán kormányzói

SZOBOSZLAI PAP ISTVÁN.

székre hivatott fiától minden érdemet el akarnánk vitatni. Isten mentsen minket az ilynemü igazságtalanságtól! Hiszen saját kora, az a sokat sujtolt, nehéz hányatásoknak kitett idő sem itélte őt el egészen. Több vármegye táblabirájának választá, irói érdemeit nagyra magasztalták, szónoki tehetségét csodálva ismerték el s egyházkormányzói rátermettsége előtt még ellenesei is kénytelen-kelletlen meghajoltak.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Végtelen elfoglaltsága között is nagyon sokat irt: önállólag 23 müve jelent meg s több beszéde egyes gyüjteményekben; nevezetesek az 1825—27. évi országgyülésről való levelei s a „bécsi tanácskozás" tárgyalásairól vezetett naplója.

És aztán gondolkozzék bárki akárhogyan is *Szoboszlai Pap István* egyházi politikájáról, azt az ő érdemét soha letagadni nem tudja, hogy mikor a szabadságharcz szomoru kimenetele után 1850-ben a birodalmi kormány az osztrák örökös tartományok számára 1849-ben kiadott „Organisations—Entwurf"-ot, mint a középiskolai tanrendszer uj szervezetét, hazánkra nézve is kötelezővé tette. *Szoboszlai Pap István* messzelátó tekintete és kigyói okossága tudott egyedül enyhiteni a szomoru helyzeten, bár azt teljesen meggyógyitani nem tudta.

Nézzük csak meg a történeti tények világitó fénye mellett, hogy mit tesz, miként ir e nagytehetségü ember debreczeni főiskolánk fenntartása, emelése érdekében s hogy miként gondolkozik az egyházkerület az ő főkormányzójának e téren való munkálkodásáról?

Szoboszlai Pap István 1852. évi jan. 5-én egy nagyhatásu főpásztori levelet bocsát ki, melyben az egyházkerület minden egyházát, minden tagját adakozásra hivja fel a kollégium átalakitási költségeinek előteremtése végett. Az apostol igéivel üdvözölvén a hiveket, „szólanom kell — ugymond — hozzátok iskola-ügyünkről, szólanom különösen s közvetlenül debreczeni anya-iskolánk ügyéről, hogy ennek helyzetét előtökbe terjeszszem. Szólanom, hogy ennek sorsát, megtartását szivetökre kössem; hogy e czélból áldozattételre hivjalak és segélynyujtásra kérjelek föl Titeket összvesen! Vajha adhatnék szózatomnak egészben apostoli hangot s erőt, hogy át meg áthatni birná mindazoknak keblét, kikhez intéztetik és eljutand." És aztán előterjeszti az iskola helyzetét, ráutal hiányaira, melyeket más viszonyok közt lépésről-lépésre a jövőben lehetne pótolgatni. „Azonban most körülmények jöttek közbe, melyek e messze jövendőre való számitást kizárják és a javitási munkát nem lépésenkint folytatólag, de a jelenben s egyszerre bevégezni szükségelik."

Előadván a kormány követeléseit, „anya-iskolánkat illetőleg — ugymond — csupán kettő között lehet választásunk: vagy az enyészet halálharangját meghuzni ez intézet fölött, — mert annyit tenne az, ha ezt a nyilvános tanintézetek sorából kiesni engednők, — vagy módot keresni és találni arra, hogy ez a miniszteri magas tanterv értelmében átalakittassék. Amaz első eset, mint vészkép tünik föl s lebeg előttem, és midőn erről szólok, nem lehet magamévá nem tennem Szent Pálnak ama szavait: *szivemnek nagy háborúságából és keserüségéből irok — szólok — Néktek!* — II. Kor. 2: 4. — Óh, ha e gyászos esetnek kellene előállania; ha ezen ekkorig szépen virágzott, tekintélyben állott anya-iskolának a tekintélytelen magánintézetek sorába kellene alásülyednie; ha ekkép növendékeinknek, ifjainknak meg kellene fosztatniok azon boldogitó alkalomtól, hogy saját körünkben, anya-iskolánk valódilag anyai keblében, a szegényebbeket anyagilag is ápoló keblében nyerhessenek tudományos kiképződést, itt tehessenek vizsgálatokat, innen vehessenek érvényes bizonyitványokat; ha e csapásnak kellene ránk szállania: akkor az én számomra csak Jeremiás siralmai maradnának osztályrészül; csak az lenne teendőm, hogy gyászba öltözve sirassam szent vallásunk, hitfelekezetünk, összes Sionunk egyik védbástyájának, egyházkerületünkre nézve ez egyedüli védbástyának rombadőltét; sirassam egyházkerületi közönségünk eddig féltékenyen

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

őrzött szemefényének elhunytát; sirassam eddigi fődicsőségünknek, méltó dicsekvésünknek elenyésztét, a Próféta szavaival igy jajgatva a szomoru romok fölött: *elesett a mi fejünknek koronája; jaj minékünk!* — Sir. 5: 16."

Majd biztatva, buzditva és lelkesitve hivja fel a hiveket az adakozásra. „Remény emeli lelkemet — igy szól — ha arra gondolok, hogy Ti nem feledhetitek, sőt folytonosan csak hálás kegyelettel nézhetitek elhunyt atyáitok és őseitek örökfényü példáját, kik megalapiták és föntarták — s óh, minő időkben és körülmények közt alapiták meg s tarták fönn! — tanintézeteinket, ezek közt épen kérdésben forgó anya-iskolánkat; nem feledhetitek, mikép ama dicsőültek irányában kegyeleti szent kötelesség reátok nézve az, hogy amit ők szereztek s drága örökségül hagytak, a fiak és unokák elenyészni ne engedjék; nem feledhetitek, mikép a jövendő nemzedéknek, a késő ivadéknak is számadással tartoztok Ti a rátok szállott hagyományról, örökségről s hogyha ez kezeitek közt elveszne, rettenetes emlékezet, talán átkos emlékezet maradna fönn utánatok... Tehát remény- s bizalomtelten emelem föl s intézem jelen kérelmező szózatomat hozzátok... Kezeitekbe teszem le anyaiskolánk sorsát, hogy határozzatok fölötte. De kérlek Titeket — Isten szine előtt, az Ő nagy nevében s dicsősége érdekében kérlek; elhamvadott atyáitok s őseitek szent emlékezetére kérlek; maradékaitok s a jövő nemzedék nevében s ezek iránt való sulyos számadástokra hivatkozva kérlek: ne halált, ne enyészetet, de életet s megmaradást határozzatok ez anya-iskola részére, mely legközelebbről s közvetlenül a tietek" stb.

A hatalmas körlevél, mely bibliai zamatával, fennkölt szónoki nyelvezetével hiven tükrözi vissza *Szoboszlai* nagy szónoki tehetségét, igazi apostoli szózatként hatott az egyházkerület minden tagjaira, egyházakra és egyénekre, gazdagokra és szegényekre, főurakra és a föld népére egyaránt. A Mózes forrástfakasztó vesszője volt e szózat, melynek hatása alatt a protestáns társadalom életereje a nehéz időkben oly fenségesen nyilatkozott meg, hogy a hatalom emberei is meghajlottak előtte. Rövid félesztendő alatt összegyült a pénzalap, melyre nemcsak a főgimnázium szervezését, hanem a jogakadémiának az állami szervezethez mért berendezését is épiteni lehetett. A kormány Szoboszlai közbejárására nemcsak haladékot adott a szervezkedésre, hanem azt is megengedte, hogy az iskolaügyben császári biztos jelenléte mellett egyházkerületi gyülést tarthassanak, meghiván e gyülésbe minden egyházmegyéből egy egyházi és egy világi férfiut a tanácskozásra.

Ugyanezen év junius havában tartatott meg a kerületi gyülés, amelyen Szoboszlai bejelenti, hogy „az egyházak és egyes jóltevők által a hitfelekezeti önigazgatás (autonómia) fentartásának föltétele mellett kötelezőleg tett ajánlatok a főiskola részére eddigi anyagi erején felül és kivül évenkénti uj és állandó jövedelmül jövőre nézve kerek számban 10,000 pengő frtot biztositanak. A gyülés „a minden várakozást haladó kedvező eredményt" örvendetes tudomásul vévén, Szoboszlai püspöknek „a tanügyi átalakitás boldogitó munkája" körül szerzett halhatatlan érdemeit örömkönyek közt és hálaérzettel iktatja jegyzőkönyvbe. Elismeri, hogy

Pénz- szivar- és czigarettatárczák, női kézitáskák és utazó bőröndök nagy raktára
Mentze Henrik
Ujdonságok árúháza
Kossuth-u. 4. sz.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

„a mindnyájukat örömmel eltöltő eredmény az ő lelkes és minden körülményeket éber tapintattal felfogó bölcseségének kifolyása“ volt, aki ugy intézte a főiskola ügyében tett lépéseit, „hogy egyfelől a magas kormány rendeleteit mindenkor tiszteletben tartva, másfelől hitfelekezeti jogainkat óvó kezekkel ápolva, mind a két részről való helyeslés és belenyugvás mellett lőn egyengetve az ut nagy czéljához az átalakitásnak, melyre ma kivánt szerencsével eljutottunk.“

Aki igy irt s ilyen eredménynyel müködött ; kinek munkáját ilyen elismerésben részesiti egy komoly nagy testület : az tévedhetett talán egyben és másban, tévedhetett abban az ő ereje nagyságába vetett hitében, hogy szembe mert szállani a közvélemény riadó szavával, hullámverő hatalmával, — de az ilyen ember nagy volt az ő lelkében, hatalmas az ő szellemében s akaraterejében törhetetlenül erős.

Halálát a tiszántuli egyházkerület 1885. évi okt. 6-iki közgyülésén Balogh Péter helyettes superintendens jelentette be, hosszu beszédében egyebek közt igy szólván róla : „Ama roppant veszteség után, melynek leverő gyászos hire villámsebességgel futotta keresztül honunk területét, hiába keresik szemeink ama főpásztort, kit annyi szív-tisztelet vággyal környeztünk számos évek alatt e tanácsteremben ; hiába óhajtjuk hallani epedő kebellel azon kenetteljes apostoli üdvözletet, mely ez üresen álló főpapi székből elragadó s szivet meginditólag hangzott alá hozzánk, valahányszor a tanácskozást megnyitotta ; hiába várjuk megjelenését azon nagy férfiunak, kinek ritka kormányzói bölcseségét mély tisztelettel csudáltuk... Bizony nagy ember esett el ő benne a magyar protestáns anyaszentegyházból“.

Igy beszél hát róla egy kortársa, ki közvetlen hivatali utóda is lett a püspöki székben. Ily hangon folytatja *Balogh Péter* az egyházkerületi közgyülés előtt *Szoboszlai Pap István* fölötti szép emlékbeszédét. Igy pedig csak nagyon érdemeseknek talált emberekről lehet és szoktak az utódok beszélni.

Nagy tudott ő lenni a nagyokban. Nagy nevének emlékezete legyen közöttünk maradandó s Istentől megáldott!

Csiky Lajos.

Pusztulás.

Bánhegyesi Gergely boldogfalvai prédikátor szomoru szivvel látta községének lassu pusztulását. — Az egykor virágzó falu lakossága napról-napra kevesbedett és mióta a nagy tüz elhamvasztotta az Istenházát is, a megmaradt nép a szó teljes értelmében koldusbotra jutott.

Milyen más volt a Bánhegyesi uram faluja, mikor ő harmincz esztendővel ezelőtt odakerült. A nép megelégedetten élt és ő lelki nyájában annyi örömöt talált, hogy nem kivánkozott el közülök. Becsületes, vallásos nép lakta a falut, gonoszság nem ütötte fel fejét, ugy, hogy a debreczeni prédikátorok nem egyszer laudálták a boldogfalviak tisztes erkölcsét a templomban, hiveik előtt.

Egyszer aztán, mintha csak a gonosz lélek belopódzott volna a nép szivébe. Legelőször az asszonyok tértek le a tisztes erkölcsök utjáról. A szebbje, fiatalabbja bekapott Debreczenbe és megesett, hogy Boldogfalva legcsinosabb

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

menyecskéi „a scholabeli diákokhoz is felmerészkedének, aminek uzoválását ugyan szörnyen perhorreskálták tiszteletes professzor uraimék, de bizony a diákok tuljártak az öreg tudósok eszén és befogadták a szórakozni vágyó menyecskéket a coetusba, mindaddig, mig a tiszteletes professzori kar a magisztrátussal egyetértőleg unanimi voce nem deklarálta, hogy „azon asszonyi állat, mely az scholában megfogatik, diebus dominicis megszalmakoszoruztatik, a diák pedig az scholából repente elüzetik".

És mintha a boldogfalvai asszonyok gyarlósága átment volna a férfiakra, ezek is szabados életet kezdtek. Dolog helyett a korcsmában tivornyáztak, hegedüszó mellett mulatoztak és egymás asszonyát ölelgették. Bánhegyesi tiszteletes uram menydörgő hangon korholta hiveit a szószékről, fenyegette őket az Isten ostorával, gyehennai kárhozattal, mikor azonban a templom porig égett, még szentelt helye sem volt, ahonnan a jó utra térithette volna hiveit.

És ezen szomoru napokban felkeresték a jó papot messze, idegen falu előljárói és szives szeretettel hivták magukhoz nyájőrzőnek, lévén tiszteletes uramnak csengő, szép szava, ő azonban ugy érezte, hogy neki nem szabad távozni onnan, ahol veszendőben volt ezernél több hivő földi jóléte és lelki üdvössége . . .

A meginduló követ, mely a mélység felé tartott, nem tudta utjában feltartóztatni még egy olyan erős lélek sem, mint Bánhegyesi prédikátor. A sok csapás mellett a pestis is megtizedelte a megtépett falut, lakói elpusztultak nagyrészben, azok pedig, akik életben maradtak, beolvadtak az akkor már nagy Debreczen beolvasztó karjaiba.

Boldogfalva csakhamar megszünt létezni és porrá vált omladékait felverte a vad fü. Utolsónak hagyta oda a falut csalódott szivvel tiszteletes Bánhegyesi prédikátor ur, ki szintén beköltözött Debreczenbe, ahol népének pusztulása fölött való mérhetetlen bánatában meghalt nemsokára . . .

*

Bánhegyesiné férje halála után nagy szegénységbe jutott, holott két gyermeket kellett nevelnie. János a schola diákja volt, mig Erzsébet a ház gondjait osztotta meg özvegy anyjával. Erős, szilaj természetü a fiu, gyöngéd, szelid a leány. Amaz már fiatal éveiben sem türte az anyai sziv figyelmeztető korlátait, daczos volt a tiszteletes professzor uraimékkal szemben is, akik azonban elnézők voltak a fiu hibáival szemben az anya kedvéért.

János szilajsága sok könyet facsart ki az özvegy szemeiből. Erzsébet azonban lecsókolta az anyai sziv mélységes fájdalmát tiszteletes asszonyom szemeiről. És aztán, mikor látta, hogy Jánosnak nem szelidül meg a természete, maga állott sarokra és kereken megmondta rakonczátlan természetü bátyjának, hogy elég volt a léhaságból és ha még csak egyetlenegy köny is hervasztja az édesanyja arczát, nem fogja őt megtürni a csendes hajlékban.

És Jánosnak imponált kezdetben kis hugának férfias fellépése. Maga is belátta, hogy rendetlen és zabolátlan magaviseletével lassanként sirját ásogatja annak a szent asszonynak, aki csak értük élt és akinek nem volt más világa, csak két gyermeke. És ezentul szorgalmasan tanulgatta a studiumokat, éles elméjével csakhamar tulszárnyalta tanulótársait, sőt még azt is megcse-

INGATLAN ÉS FÖLDHITEL FORGALMI INTÉZET
DEBRECZEN, HUNYADI-UTCZA 21-IK SZÁM.
3½—4% kamatozásu törlesztéses kölcsönöket a legrövidebb idő alatt nyujt.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

lekedte, hogy délutánonkint a schola után, sörbirák uraimék számadásait vezetgette, két tallérokat kapván ezen officiumért havonkint.

A javulás azonban nem sokáig tartott, az alapjában fékezhetetlen természetü ifjunál, főleg mikor megismerkedett a két Dobi-fiuval, a félkezü Péterrel és a tulajdon édesapja által megtagadott Istvánnal. Amilyen szépek voltak ezek a fiuk testileg, olyan romlottak voltak lelkileg. Az utóbbi kezet emelt egyszer az édesanyjára, amiért az öreg Dobi egyszerüen kitagadta a gonosz fiut a házból és szivéből.

A két Dobi-fiu szakadatlanul az ivókban tanyázott és nem volt olyan duhajkodás, amelyben részt ne vettek volna. Emellett fittyet hánytak a magisztrátusnak mindaddig, mig egyszer aztán belekerültek a csávába, amennyiben a magisztrátus irgalom nélkül lezáratta őket, amiért a Csapó-fiukat a korcsmában megverték.

Amint aztán kiszabadultak, elhagyták a várost és magukkal csalták Jánost is. Előbb azonban összebeszéltek és a Dobi-fiuk ellopták az apjuk megtakaritott pénzét és hogy János se menjen üres kézzel, ő meg felfeszitvén a huga ládáját, elrabolta annak szép aranyláncát, melyet Szalacsiné nemzetes asszonyom vett neki akkor, midőn a tizenötödik évét betöltötte, valami görög embertől.

A szegény özvegynek, aképpen Dobiéknak oly nagy volt fiaik elvetemedettsége felett érzett fájdalmuk és annyira szégyelték gyermekeiket, hogy gazságukat nem jelentették a magisztrátusnak, hanem azt mondták, hogy a fiuk katonasorba állottak. Bizony senki sem sajnálta őket és a magisztrátus is örült, hogy megszabadult a város rosszaitól, akik immár uton-utfélen botránkoztatták a jámbor népet.

Bánhegyesiné azonban mégis csak anya volt, aki, habár titkon is, siratta elment fiát. Féltette a lelkét, hogy az veszendőbe megy abban a társaságban, amelybe keveredett. És a bánat, miután könyei kiapadtak, a szive mélyére szállott és őrölte lassan-lassan a szerencsétlen asszony életerejét. Hiába volt az Erzsébet önfeláldozó ápolása, hiába volt az orvosi tudomány, az öreg tiszteletes asszony napról-napra, jobban-jobban megért a halálra.

Erzsébet azonban értett a vigasztaláshoz és édes, megnyugtató szavai balzsamként hatottak a búba merült jó asszony szivére. Istenben helyezve reményét, várt-várt türelemmel, abban a hitben, hogy előbb-utóbb keblére zárhatja elveszett fiát.

Eközben Erzsébet szépsége és jósága meghóditotta a Terebesi István szivét. István egyike volt Debreczen legmódosabb polgárainak, józan életü, takarékos, ennek daczára a tisztes, vig társaságokat szerető. Maga is insignis familiából származván, megválogatta leendő életpárját. Erzsébet ugyszólván előtte nőtt fel, ismerte nemcsak gondolkozását, de minden lépését is, tudta, látta azt a mondhatatlan gyöngédséget, mellyel megtört szivü édesanyját ápolta, gondozta és mindezekből azt következtette, hogy aki ily jó és nemes gyermeknek, áldásos lesz feleségnek is. Megkérte tehát az Erzsébet kezét, elgondolva azt, hogy édesanyja halála után egyedül, árván, támasz nélkül fog állani a világban, de megismerve a Terebesi István becsületes gondolkozását, végül vonzalmat, becsülést is érezve iránta, szivesen nyujtotta kezét örök, szent frigyre, a komoly, értékes embernek.

Mióta az eljegyzés megtörtént, az öreg tiszteletes asszony, talán azért is, hogy egyetlen leányának jövő sorsa nem aggasztotta, napról-napra egészségesebb lett, ugy, hogy mikor a lakodalom napja elkövetkezett, elhagyhatta ágyát. A

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

menyegző után aztán vejéhez költözött és a boldog fiatalok vetélkedő szeretettel és figyelemmel igyekeztek édes anyjukkal feledtetni az átélt szenvedéseket.

Elmult igy csöndes békességben és boldogságban vagy három esztendő, mikor egy nyári délután Terebesi István uram valami ügyes-bajos dolgában a városházán járt. A széles, nagy ambituson egyszer csak szemben találta magát főbiró urammal, ki szives hangon köszöntve jó emberét, beinvitálta szobájába és leültetvén Istvánt, igy szólt hozzá bizalmasan:

— Épen most akartam kigyelmedhez szalajtatni a város cselédjét. Igy azonban jobb, hogy perszonaliter végezhetjük a dolgot, mert nem szerettem volna megturbálni öreg tiszteletes asszonyom nyugalmát. — Irást kaptam ugyanis az egri magisztrátustól, amelyben azt kérdezi, hogy micsoda familiából származik az ott detineált és captivált Bánhegyesi János, kinek lelkiismeretét sok bün terheli. Most is az egri sokadalomban tolvajláson kapattatott és mivel a hajduk sok lopott portékát találtak volna lakásán, ahol egy suspiciosa persona is lakozott, mind a ketten a karczerbe vettettek.

— Igy állván a dolog, — folytatá főbiró uram — ugy gondoltam, hogy megirjuk a szinigazságot az egri magisztrátusnak, előbb azonban hányjuk-vessük meg a dolgot kettőnk között és mivel tiszteletes asszonyom ugyis belenyugodott már abba a gondolatba, hogy a fia elveszett, talán ne is busitnánk őt azzal, hogy gyermeke gonosz uton halad...

— Megköszönöm főbiró uramnak a hozzánk való nagy jóságát — felelé Terebesi István. — Ne tudja meg az az áldott jó lélek, hogy az egyetlen fia a gonoszság hatalmába került. Hadd menjen János a maga utján. Irassa meg főbiró uram, hogy büntessék őt érdeme szerint, de az édes anyját ne értesitsék a szerencsétlen fiuról, nehogy szive megszakadjon a fájdalom miatt.

Nem is tudott meg az öreg asszony semmit az ő eltévedt fia ügyéről. Főbiró uram is elhallgatta a fiunak Debreczenben viselt dolgait, ennek daczára az egri magisztrátus tudatta a főbiróval, hogy Bánhegyi Jánost az egri magisztrátus „többrendbeli tolvajlása miatt szoros karcerbe tétette, a hóhérral megverette és három hónap mulva a városból cum complice ki fog veretni."

Ugy is történt. Bánhegyesi most már Egerből is ki volt üzve. Hazamenni nem mert, részint szégyenében, részint mivel tudta, hogy régi büneért itt is lakolnia kell. Az utszélről felszedett és Egerben szalmakoszoruval megcsufolt szeretőjével tehát a kóbor életre adta magát és italban keresett vigasztalást tévedt élete felett.

Otthon meg az édes anyja, az öreg tiszteletesné várta, várta visszatérését annál is inkább, mert szivében már régen megbocsátott megtévedt, szerencsétlen fiának. Az öreg tiszteletes asszonynak azonban előbb jött el halála órája, mint fia visszaérkezése. Utolsó pillanatában is arra kérte leányát és vejét, hogy ne tagadják ki szeretetükből az eltévedt embert, ha vissza találna jönni. És mikor ezek megigérték, hogy édes anyjuk utolsó akaratát tiszteletben fogják tartani, a sok szenvedésen átment asszony ajkán az Isten és gyermekeinek nevével ment át az örökkévalóságba.

Öt esztendő telt el Bánhegyesiné halála óta, midőn Terebesinek valamelyes

SZABÓ MIHÁLY hentesárúk nagykereskedése
és szétküldési telepe. Legrégibb, legszolidabb üzlet. Alapitva 1867. Szétküldés a világ minden részébe.
Elektromotorikus gyári üzem. HELYBELI ÜZLET HUNYADI-UTCZA 23. SZÁM.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

ügyes-bajos dolgában Kolozsvárra kellett utazni. Nagy ut volt az abban az időben. Sáros, hideg őszi napokon kellett tengelyen utazni, érthető volt tehát Erzsébet aggodalma. Terebesi azonban biztatta feleségét, hogy vigyázni fog magára és hogy még jobban megnyugtassa őt, magával vitte Zsoldos Pétert, egy katonaviselt jó emberét, aki nagy erejéről és rettenthetetlen bátorságáról volt hires.

Nem is volt menet semmi különösebb baj. Terebesi Kolozsváron elvégezte dolgát és pár napi pihenő után visszaindultak. Harmadnap estéjén megpihentek egy utszéli csárdában, megvacsoráztak és lefeküdtek. Éjféltájban Zsoldos valami gyanus neszre ébredt fel, de mielőtt a mécset meggyujthatta volna, egy alak a mellére térdelt és fojtogatni kezdte. Rögtön tisztában volt azzal, hogy rablók törtek rájuk. Összeszedve erejét, ledobta támadóját, aki egy szekrényhez vágódott és fejét összezuzta. A lármára kinyilt a másik szoba ajtaja, melyen vértől boritva rohan ki Terebesi, nyomában pedig két gonosz kinézésü rabló. Zsoldosnak csak annyi ereje maradt, hogy felragadta botját és nekirontott támadóinak. Rettenetes ereje nem is hagyta cserben, mert a berohanó korcsmáros segitségével pár percz mulva legyürte támadóit, ugy, hogy azok csakhamar guzsba kötve feküdtek a söntés mellett, közülök egy a halállal vivódván...

A mécs világánál aztán a halálra ijedt korcsmárosné bekötözte a Terebesi fejét, Zsoldos pedig kiment az istállóba, hol a kocsist a jászolhoz kötözve találta. Ez aztán elmondta, hogy három ember megtámadta, a rablók közt azonban volt egy nő is, aki folyton tüzelte a férfiakat, hogy irtsanak ki minden élő lényt a korcsmában, nehogy valaki árulójuk legyen. A gazemberek aztán benyomták a rozoga ablakot és behatoltak abba a szobába, ahol Terebesi az ut fáradalmaitól elnyomottan aludt. És ha Zsoldos fel nem ébred, valószinü, hogy lemészárolnak mindenkit...

Eközben megjött a hajnal és Terebesiék a megkötözött banditákban felismerték Bánhegyesi Jánost és a két Dobi fiut. Aztán csakhamar vallatóra fogták a két Dobit, mert Bánhegyesi, nehéz kezének ütésétől, már halva feküdt. A két rabló hamarosan bevallotta, hogy majdnem Kolozsvártól kisérték őket, de a nyilt uton nem merték őket megtámadni. A felbujtó Bánhegyesi volt és czéljuk az volt, hogy megölik a korcsmában levőket és a náluk levő pénzt és a lovakat szekerestől elrabolják.

Lassankint aztán azt is bevallották, hogy az eltünt leány a Bánhegyesi Egerből kiüzött szeretője, Dári Éva. Ez volt a gonosz lelke a társaságnak és Bánhegyesi nem tudott tőle szabadulni, de mert szerette a forróvérü, buja leányt, nem volt ereje megölni, pedig százszor elhatározta, hogy elpusztitja ezt a gonosz erkölcsü hajadont. Hogy aztán a leány hová és merre ment az éjszaka védelme alatt, nem tudták megmondani.

Bánhegyesit még aznap eltemettette Terebesi, a két gonosztevőt pedig a legközelebbi község magisztrátusának adták át, ők maguk pedig befogatván, a leány keresésére indultak, „erősen megesküdvén, hogy addig nem nyugszanak, mig a gonosz teremtést kézre nem keritik".

Két napi járás után egy emberrel találkoztak a Debreczen felé vezető uton. Ettől aztán értesültek, hogy „egy czigányos ábrázatu" leányt látott, aki alamizsnát kért tőle. A leirás után nyomban tisztában voltak azzal, hogy a szökevény a közelben kóborog, most tehát annál nagyobb igyekezettel folytatták utjokat.

És nem sokára el is érték a leányt, aki azoban észrevévén a közeledőket és

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

bennük üldözőt sejtvén, letért az utról az erdőbe. Zsoldos azonban lepattant a szekérről, a leány után iramodott és azt pár percz mulva vaskarjával átfogva, Terebesi elé vezette... Majd guzsba kötve a vadmacska módjára védekező leányt, elhelyezték a kocsi fenekén és sietve vágtattak Debreczen felé...

Mikor a városba értek, Zsoldos a leányt a városházára vitte, Terebesi pedig sietett aggódó feleségéhez, aki majd halálra vált, mikor bekötözött fejü urát meglátta. Terebesi hamarosan elmondott mindent. Erzsébet hálát adott Istennek az ura megmeneküléséért és egy fohászt küldve szerencsétlen testvéréért, áldotta a gondviselést, hogy János megmenekült az akasztófától...

Pár nap mulva megérkeztek a Dobi-fiuk is. A magisztrátus előtt nem tagadtak semmit. Az exekucció aztán nem sokáig tartott, bár Éva kereken tagadott és megesküdött a szentséges, nagy, élő Istenre, hogy se Bánhegyesit, se a Dobi-fiukat sohasem látta. Aztán jött a perdó tüzes fogójával. A leány megrettent a szikrázó vas láttára és bevallott mindent.

Másnap a deliberatum „meghozatott" Halálra itélték mindhármukat. A két Dobit fölakasztották és mig a hóhér a kivégzést teljesitette, a két akasztófa mellett föllobogott a rőzsemáglyaláng. Évának végig kellett nézni büntársainak halálát. És mikor a hóhér Szakadáthy Barnabás exmissus szenátor uramnak jelentette, hogy az itéletet végrehajtotta, a megkötözött leányt, aki átkokat szórt az ég felé, a máglyára tette.

A teher alatt összeroppant a rőzsezsarátnok és nyomában fekete füstfelleg szállott az ég felé. Egy pár, szivet átható átok hangzott még ki a lángsirból, aztán elcsendesült minden...

Koncz Ákos.

Zászlóavatáskor.

A Kossuth-Dalkörben.

Szép lobogónk, csattogjon a szárnyad!
Minden utad győzelemmel járjad.
Legyen áldott háromszinü selymed,
Sohse kelljen kudarczot viselned.

Csókolgasson csókos-ajku szellő,
Arany-napfény, szikrázva szökellő.
Ha szélvészek csatakürtje harsan:
Vészmadárként röpködj a viharban.

Légy a fának virágfürtös lombja,
Mely alatt búg az erdő galambja,
Légy az égnek zivatar felhője,
Földet rázó harczok hirdetője!

Te alattad lelkesedve zengjük,
Összecsengő szivveréssel, együtt:
Mi felgyujtja e fagyos világot,
A szerelmet és a szabadságot.

Az a szent név, mely ott ragyog rajtad,
Lelkesiti lelkünket, ha lankad,
Sugarában, ha megfürdik lelkünk:
Ugy érezzük, hogy ujjászülettünk.

Az a szent név: naptüz csillogása,
Viharlángok véres villogása.
Tüzestorku ágyúk mennydörgése,
Széllyelzuzott bilincsek csörgése.

Az a szent név: hitünk, imádságunk,
Reménységünk és egész világunk
Lángra lobban tőle szivünk vére:
Dicsőség a nagy Kossuth nevére!

Jánosi Zoltán.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Adatok a debreczeni nagytemplom történetéhez.

A debreczeni nagytemplom a magyar református egyháznak fontos történeti emléke. Multja a régi Szent András templom révén a régi egyházhoz kapcsolódik, de amikor eléggé pontos adat szerint 1532-ben a reformácziót Debreczen város lakossága befogadta, ettől fogva osztozott a magyar protestántizmus jó- és balsorsában. Többször lett tüz martalékává, ellenséges csapatok dulásának is többször esett martalékul. De voltak fényes napjai is. Az erdélyi fejedelmek kegye több izben irányult rá, gazdag adományokkal több izben segitették elő épitését és felszerelését. A Rákóczi-féle szabadságharcz alatt kurucz, majd labancz dulás áldozata lett. Alábbiakban ennek a fontos történeti emléknek a történetéhez kivánok pár okmányt közölni.[1]

A mai nagytemplom helyén régi idő óta állott a Szent András temploma. melynek épitéséről semmit nem tudunk, Annyi azonban bizonyos, hogy a XII. században egyszer leégett. A város lakossága 1532-ben a lutheránus vallást vevén be, a templomot lutheránus, majd 1562-ben reformátussá lévén, református templommá tette.

Nagy szerencsétlenség érte azonban a templomot 1564-ben, amikor a városi jegyzőkönyvek 3 rendbeli nagy égésről tesznek említést. Első izben Mária fogantatása előtti kedden a Burgundia-utczán kezdődött a tüz s a Czegléd és Varga-utczán, a szinháznál és a Miklós-utczán sok házat felemésztett. Ugyanazon a héten csütörtökön a Csapó-utczán kezdődött a tüz és a Péterfia Jakab-, Mester- és a Csemete-utczákon pusztitott. Majd igy folytatja a jegyzőkönyv: „Mi mindennél nagyobb, a Szent Andrásról czimzett igen nevezetes templom is, a toronytetővel együtt leégett. És a torony hegyiből azon kokas, mely oly sok év óta mind hőségben, mind hidegben a szelek kegyetlen fuvásai közben, éjjel-nappal, éhen-szomjan álldogált s mindenfelé éber szemekkel vigyázott volt, a tüznek lángját elhordozni képes nem lévén, akaratja ellenére lerepülni és szokott állomását elhagyni kényszerült. Mely kokas elkeseredve a város ily nagy romlásán és szerfeletti fájdalmában elnémulva, a torony hegyiből leugrása közben nyakát törve esett le a földre és saját magának nem kedvezve, páráját kilehellette s életét szánalomra méltóan fejezte be. A toronyban függő harangok a lángok pusztitó ereje által megégvén, leesés közben elolvadtak, a toronyóra is semmivé lett. A plébániai ház és épületek, valamint az egyéb egyházi szolgák lakai is, az összes schólával egyetemben ugyanezen tüzvész által megsemmisültek.“

Ugyanezen héten harmadizben szombaton a Hatvan-utczán volt tüz.

A nagytemplom 60 évig volt puszta, falai némán meredtek ég felé. Bethlen Gábor, erdélyi fejedelem épittette azt fel ujból. Valószinü, hogy a forrásokban emlitett 60 év csupán kerek szám, mert még 1626-ban febr. 7-én is azt kérték a fejedelemtől, hogy a nagytemplom épitésének „megkezdésére“ az igért 500 frtot szolgáltassa ki és adjon még nagyobb segélyt s az épités ideje alatt a váradi munkától mentse fel a debreczenieket. A munka fele el is engedtetett. Majd 1626 aug. 2-án mivel a templom tetejét a kőmüvesek miatt nem fejezhették be, elhatározták, hogy a tem-

[1] A források: A tiszántuli ref. egyházkerület történelme cz. müvem I—III. kötetében fel vannak sorolva, itt azonban egész terjedelmében közlöm az ott kivonatosan ismertetett adatokat.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

plomot fatetővel kell ellátni. Isten segitsen bennünket! ezzel végződik a határozat. Ugy látszik, hogy a régi fal maradványai megvoltak, mert mikor aug. 6-án ünnepélyes imával megkezdték épitését, elmondja a feljegyzés, hogy 12 kőoszlopon nyugodott a régi templom. A lelkészek és deákok éneke és imája után Mike Pál, a város birája 3—4 dobozt helyezett el a templom alapjában, hasonlót tettek a többi előljárók és a lelkészek. Az épités sokba került, 1627-ben e czélra forditották a czéhek jövedelmét és az ispotály jövedelmének egyrészét.

Az épitő ácsmester 1627 ápr. 5-én jelentette, hogy a templom javitását befejezte. Számadása ez volt: „Készpénz 300 frt. étele, itala illendőképen 5 évig adófizetéstől és utcza szertől fel lesz mentve. „Maga tartozik derekas dologra maga fizetéséből két legényt conducálni. "

I. Rákóczy György fejedelem 1638-ban ajándékozott az egyháznak egy nagy harangot, mely körülbelől 50 mázsa volt. Ezen harang számára épittette az egyház 1642-ben az ugynevezett veres-tornyot. A piacz felől 1701-ben egy uj ajtót vágtak, hogy a nép könnyebben kijöhessen a templomból.

A kurucz korban 1704 okt. havában a német és kurucz hadak pusztitottak a városban, de a nagytemplomnak csak a butoraiban tettek kárt, annál nagyobb pusztitást vittek véghez a városban.

Nagy csapás érte a nagytemplomot 1802 junius 11-én, pénteken. Déli 11—12 óra közt tüz támadt a Péterfia-utczán, illetőleg annak egyik közén. Elpusztitotta a tüz, a presbiterium jegyzőkönyvének leirása szerint, a Péterfia és Mester-u. egy részét a Hatvan- Nagy-uj-, Kisuj- és Német-utczákat. A piacz keleti oldalát a Szeremley-házig, nyugoti oldalát a kistemplomig, a Kádas- és a Miklós-utcza végén több nádas-házat. A szegény lakosok kára mellett az eklézsia kára a legnagyobb. Megégett a nagytemplom, az óra tornyával és a mellette levő veres-toronnyal együtt. A nagytemplom körül levő 2 prédikátori ház, 5 professzori lakás, 2 kántorház, a konsistoriális-ház, a Kenessey alumnusok lakóháza, a coquiaház, összesen 12 nagy épület. Megégett a kollégium és hozzá tartozó 2 professzori ház, 3 leányiskola. A nagytemplom tornyában levő harangok megolvadtak, a verestorony harangjának gerendái megégvén, a harang kezdett alább szállani, igy lassan jövén alá, csak az alján támadt egy kis csorbulás. Az egyház levéltárából idejében kihozták az irásokat, de összegyürték és a pincze vizes földén átnedvesedtek. A tüz után negyednappal a kollégium könyvtárának padlásában is tüzet vettek észre, de eloltották. Ilyen nagy romlás, — mondja a presbiterium jegyzőkönyve — nem volt 1564 óta Debreczenben!

A nagytemplom ujraépitéséhez rögtön nem tudtak hozzáfogni. Monumentális templom épitéséről lévén szó, csak 1805-ben kezdték épiteni és 1806-ban tették le alapkövét. A torony alapjába tett emlékirat szövegét, mely becses történeti adatokat foglal magában a templom régibb történelmére vonatkozólag is, eredeti szövegében itt közlöm:

„Emlékeztető láda, melyet április 16-dik napján 1806-ik esztendőben a nagytemplom tornyának napkeleti szegletében nemzetes Szőke Ferencz ur háza felől tettek bé egy üvegben.

Ide tevődik emlékezetnek okáért ez

Saját mühelyében készült gyönyörü férfi-, fiu- és gyermekruhák legnagyobb választékban, olcsó, szabott árban vásárolhatók

FRANK REZSŐ
Debreczen legnagyobb ruha-árúházában, a „Bika"-száloda mellett.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

az irás oly véggel, hogy ha valamikor, sok századok mulva ez a templom vagy erőszak által elpusztittatnék (amitől a Gondviselő Isten ezt kegyelmesen őrizze meg), vagy az idő és régiség által megemésztetnék, akkor ennek eredetét és az eklézsiának mostani állapotját ebből tudhassa meg a maradék.

Először. Ezen a helyen állott ezelőtt egy templom, amely nagytemplomnak és a reformáczió előtt Szent András templomának neveztetett. Mikor épült, tudni nem lehet, hanem az fel van jegyezve róla, hogy már a XII-dik százba egyszer megégett. A város népe 1532-ben a lutheránus vallást, azután pedig 1562-ben a református vallást vévén be, lett a templom reformátusok templomává. De 1564-ben szeptembernek 4-dik napján tüz támadván, a városnak déli része, azután pedig harmadnappal ismét tüz támadván, a városnak északi része ezzel a templommal együtt elégett és az akkori mostoha idők miatt egész 60 esztendőkig állott a templom fala pusztán, amidőn osztán erdélyi fejedelem, Bethlen Gábor azt négy esztendők alatt megépittette, amint az ide rekesztett irásokból, melyek a templom falain voltak, kitetszik.

A) Attól fogva volt ez a templom az itt virágzó reformáta eklézsiának főtemploma és a sok tüzi veszedelmekbe épen maradott. Hanem 1802-dikben junius 11-én délbe Kis Péterfián, a Lóvásár végin tüz támadván, Péterfiának, Darabos és Mester-utczáknak nagyrészét és egész Hatvan-, Kisuj- és Németutczákat megemésztette, amikor ez a templom is „két tornyával és collégiumával együtt hamuvá lett. Ez a tüz a templomnak, kivált a hozzáragasztott toronynak falait ugy megrongálta, hogy azokat többé meghagyni nem lehetett, hanem le kellett földig rontani.“

1638-ik esztendőbe öregbik Rákótzi György erdélyi fejedelem ajándékozott az eklézsiának egy nagy, mintegy 50 mázsás harangot. Ennek a kedvéért épittetett az eklézsia 1642-ben egy tornyot a templom keritésinek dél és napnyugatra néző szegeletére, mely mivel be nem volt vakolva, verestoronynak neveztetett, most ez is elromlott, a nagy harang pedig el nem olvadt ugyan, de aligha ujra nem kell öntetni, mert a tüz megváltoztatta a hangját.

Hozzákezdett az eklézsia az uj templom építéséhez 1805-ben, ugy, hogy az előbbeni nagytemplomnak fundamentumát meghagyta, ezt a változást tévén rajta, hogy a napnyugati végét, melyen azelőtt egy torony állott, megkerekittette a másik végének formájára, délfelől pedig hozzá toldotta azt a részt, mely a piaczra néz és a két tornyokat e mellé épittette kétfelől.

B) Milyen volt az előbbeni templom formája, az ide tett *B*) fundamentom rajzolatból kitetszik.

Ugyanezen helyen volt már ezelőtt más templom, amelynek fundamentomi most is megvagynak a földben és amelyből kikerült kövek a most elbomlott toronynak és templomak falaiban voltak rakva.

Másodszor. Az itt most Isten kegyelmességéből virágzó reformáta eklézsia áll mintegy 27,000 lélekből. Vagyon a városban római katholika eklézsia is, amely mintegy 900 lélekből áll. Az itt hasonlóképen virágzó reformátum kollégiumba lakó és tanuló deákok száma 500, az apróbb rendü tanulóké 1550.

Az eklézsiának külső és belső előljárói ezek: Főbiró Szombati István. Senátorok: Vadászi László, Domokos Imre, Simonfi Sámuel, aki most egyszersmind az eklézsiának kurátora, Böszörményi Pál, Dömsödi Sámuel, Tikos István, Margitai György, Sárói Szabó István. Notariusok: Komáromi György, Kaszoni János, Kos József. Fürmender: Komáromi Mihály. Fiscálisok: Ra-

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

kovszki Dániel és ifjabbik Tikos István. Expeditor és registrátor: Mihályházi V. Sámuel. Esküdtek: Szőke Ferencz, Laczk László stb. Itt meg van irva az egész communitás seriése, ugy a kancellária individuumai.

Prédikátorok: Benedek Mihály, superintendentiális notarius, Gál András, debreczeni tractus esperestje, Diószegi Sámuel, tractuális notárius, Földvári József, tractuális assessor. Professzorok: Szilágyi Gábor a theológiának, Széplaki Pál juris doctor, Budai Ézsaiás, philosophiae doctor, historiának és literaturának, Sárvári Pál, philosophiae doctor, mathesisnek és physikának, Varga István, theologiae doctor a napkeleti nyelveknek, Ertsei Dániel a philosophiának professzori. Eklézsia kántori: Kisari András és Székely József.

Vagynak még 10 leányiskolák, melyekben 1014 tanulók vagynak.

Provocatum A.

A megégett nagytemplom falain volt inscriptiók: „Néhai Erdélyországi fejedelem Bethlen Gábor czimere felett: S. P. E. D. D. G. B. D. G. S. R. I. T. P. P. R. H. D. S. C. A. O. R. D.“ (Czimeinek kezdőbetüi.)

A feliratok latinul és Z. F. magyar forditásban vannak az emlékiratban. Itt a feliratok magyar forditását közlöm.

„A czimer felett balkézre:

„A hatalmas Bethlen Gábor fejedelmünk
Czimerét e tábla mutatja minékünk,
Melyen két madarak vagynak lerajzolva,
Dárdával és kigyó melléjek foglalva.
De ez nem árthatott e dicső felségnek,
Véle lévén boldog kegyelme az Égnek.
És e hazának is ilyen jó Atyjának
Hármas czimere van sok viselt dolgának.
Ugymint: hét városok, melyek az Erdélyi
Nagy fejedelemség látható jelei.
Magyarországunknak dicső koronája,
Nagy Uraságának bizonyos példája.
Ismét a római Szent Birodalomnak
Koronája, mert ő fejedelme annak.
Az ő nagy lelkének rendelkezéséből lett,
Hogy most e szent templom ujra épittetett.
Ki ebbe egyszersmind hiv segedelemmel
Lenni méltóztatott hozzánk s kegyelemmel.

A czimer alatt.

E te czimeredet fejedelmi urunk
Hazánk csillagának tartja maradékunk.
Hatvannégy esztendők mulának el eddig
A tüz miatt pusztán volt e ház ameddig,
Mely régi romlásból hogy felemelkede
Most és dicsősége messze kiterjede
Azt a te virtusod cselekedte, melyet
Magasztal a késő maradék és nemzet.

Debreczen városa czimere alatt.

A két testámentom a Féniksz madárral
Ugyszintén a kereszt a gyenge báránnyal
Igazán példázzák sorsát Debreczennek,
Melybe bölcs utait láthadd az Istennek.
Mert miként a Féniksz megégett hamvából
Feltámad s életet vészen halálából,
És mint a bárány is a jó pásztor alatt
Farkasok szájába nem lesz préda falat,
Igy e sok keresztek sulyos, véres terhét
Szenvedő nép ámbár érzette kegyelmét,
Mégis az Istennek mindkét szövetsége
Szerént tanittatván megmarad épsége.

A czimer alatt jobbra.

Mint a bárány mintegy keresztet viselni
Látszik és lábai gyengék szoktak lenni,
Igy lőn dolga mind a két testamentomnak,
Amint ez a czimer mutatója annak.
S valamint a Féniksz hogy megégettetik,
De ujabb életre hamvából születik,
Igy a te sorsod is Tekintetes Nemes
Debreczeni Tanács! szenvedéssel teljes.
De azért semmivé egészen nem leszesz,
Sőt terheid alatt ujabb erőt vészesz,
Mert a Szent Bibliát tanulod s megtartod,
Melyért a Jehova lészen te megtartód.

Bethlen Gábor és Debreczen városa czimere között

Hogy épülni kezdett régi romlásából
E templom s vetkezni szomoru gyászából

özv. FRŐHLICH VENCZELNÉ
ima- — iskolai — könyv- és papirkereskedése Szent Anna-utcza 1-sö szám alatt.
Levélpapirok, rajz- és irószerek jutányos áron kaphatók. Róm. kath. imakönyvek, ref. zsoltárok egyszerü és diszes kivitelben **nagy választékban.**

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Városunknak akkor hiv polgármestere
Te valál Mike Pál, oszlopi embere
Majd Juhos Ferencz ur főbirósságában
Előbb menvén népünk e drága munkában,
Batsó János a Te birósságodban lett
Midőn tisztességgel el is végeztetett.
És az Ur papjai akkor utoljára
Felszentelték a szentháromság számára.
Ur Jézus, ki értünk kiontád szent véred
Légy jelen közöttünk, mint nékünk igéred.

—

Városunk igazán itélő Birája
Munkácsi István ur hüségnek példája
A valláshoz való szent szeretetéből
Megujitotta ezt a régiségéből,
Midőn hetvenhétezerhatszáz után
Számlálvánk november végére eljutván,
Renováltatott 1677-ben nov. 27-én."

Az épités lassan haladt. Ugy, hogy csak 1818-ban helyezték el a nyugati torony gombjába az emlékiratot, a keleti torony gombjába pedig 1821-ben.

Ennyi viszontagság után áll a mai nagytemplom, mely városunknak ma is egyik legszebb monumentális épülete s történelmi nevezetességgel biró emléke!

Dr. Baresa János.

A sablon.

— Kedvesem!

Őnagysága megrázkódott és hátrafordította a fejét. Rápillantott a háta mögött álló férfira, kinek a lehelete a vállát perzselte. A tekintete bizonyos rémületet fejezett ki.

— Kedvesem, — ismételte a barna ur erősebben vibráló hangon és lejebb hajtva nagyhaju fejét.

Az asszony most lehunyta a szemét, csak a szája volt piros és feszülten figyelt valamire. Kis idő mulva szólott.

— Kérem, Elemér, ne mondja nekem, hogy kedvesem.

Elemér elcsodálkozott, aztán sajnálkozott.

— Kár. Kedvesem a legszebb szó a világon. Legkedvesebbem. Szép kedvesem. Kedveském. Miért nem szereti ezt az én Ellám?

— Nem szeretem. Ne kérdezzen többet. Találjon ki valami mást. És — ne haragudjon, szeretném, ha másképen mondaná. Más hangon igen, egészen más hangon. Elemér szembe került az asszonnyal és bután nézett rá.

Ella konokul összeharapta az ajkát és lesütötte a szemét.

Mi lelte magát?

— Azt szeretném, ha maga másforma lenne. Leleményes, ötletes. Találjon ki valami ujat, valami soha nem hallottat. Nevezzen ugy, ahogy még asszonyt nem neveztek. Olyan melódiát akarok hallani, amilyet nem zümmög ezer év óta az egész világ.

Elemér kissé eltávolodott a nőtől, boszus volt és szégyelte magát. És azt tette, amit minden más férfiu megtett volna a helyében: megsértődött.

— Bocsásson meg, Ella, ha untattam. Ugy látszik, magát nagyon elkapatták.

— Ez is sablón, — felelte Elluska. — Mást mondjon, az istenre kérem, mást mondjon.

— De nem mondhatok mást, mint ami a helyzethez vág. Ez épen olyan, mintha gyászesethez szerencsét kivánna valaki. Ha untattam, bocsánatot kell kérnem, ha a bocsánatkérés ezerszer sablon is. Az alkalmak sablonját szentesitette minden osztály, minden nemzet, minden vallás; miért kifogásolja épen maga, édes.

Ella az „édesre" elkezdett járkálni a szobában. Két kezét görcsösen összefonta, puha, bő ruhája minden lépésé-

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

nél hozzátapadt a formáihoz. Az arcza valami haragos reménytelenséget fejezett ki.

— Azt se mondjam, hogy édes? — kérdezte félénken Elemér.

— Ne mondja, ne mondja, — ismételte izgatottan a nő.

— Maga ma rosszkedvü.

— Nem, csak valami különös történt. Valami, ami megrémit.

— Én ijesztettem meg?

— Igen. Nem. Maga nem tehet róla. De mégis. Hogy lehet valaki ennyire szerelmi sablonember.

— Micsoda?

— Semmi.

Az asszony tovább sétált. Rejtelmesen hallgatott és nagyon szép volt.

Elemér nézte; eleinte elkeseredve töprengett, hanem később már nem volt elkeseredve, nem töprengett, csak nézte. Aztán ismét a háta mögé került, a vállára hajolt és forrón zümmögő hangon mondotta.

— Elluska, olyan szépen indult, miért rontanók el? Elluskám, legyen jó.

Ella ismét figyelt, elfehéredett és kimenekült a karjából.

— Maga nem ért engem. Maga nem ért engem, — szólott sajnálkozva.

Elemér közeledett a kétségbeeséshez. Ő nagyon szép fiu volt, becsületes, pontos férfiu, ha nem is épen lángész. És szerette Ellát, már három hónapja komolyan imádta és remélte, hogy még három hónapig komolyan fog iránta érezni. Tehát egészen őszintén félt, hogy rögtön megbolondul.

— Legalább magyarázza meg, miért haragszik?

Az asszony sóhajtozott.

— Nem lehet. Akkor végérvényesen vége lenne mindennek.

— Inkább ne szóljon egy szót se, drága angyalom.

Ella az égre nézett, aztán Elemérre és komolyan kezdett beszélni.

— Feleljen arra, amit kérdezek. De ne hazudjon. Igérje meg, hogy nem fog hazudni.

— Igérem.

— Volt már kedvese?

— Volt.

— Olyan volt, mint én? Ilyen fekete, ilyen feketeszemü, ilyen hosszukezü, ilyen halvány, ilyen vékony, ilyen magas?

— Nem ilyen volt. Szőke volt, molett volt, a szeme szürke volt, a keze párnás kis rövid kéz volt, kicsi volt, nem magas.

— Szerette?

— Jó leány volt.

— Ugy szerette, mint engem? Épen ugy szerette?

— Dehogy. Az egészen más volt. Az ember soha sem szeret kettőt egyformán.

— Engem jobban szeret?

— Ezerszer.

— Na jó. És mégis ugy mondotta neki is.

— Hogy mondtam?

— Kedvesem. Édesem. Drága angyalom. Legyen jó. Igy mondta neki is?

Elemér a levegőbe néz. Nem tudja, tagadja-e vagy ráhagyja.

— Az ember egy szót százféleképen érez.

— De egyformán mondja, ez a borzasztó, hogy egyformán mondja.

Elemér ismét a levegőbe nézett, majd elmosolyodott. Azt hitte, érti, mit akar az asszony. Azt gondolta, a multjára féltékeny. Egy kicsit melegedett a fölfedezésénél.

— Elluskám, szólok, illetve susogok. Elluskám, az ember sokféleképen szeret

Böszörményi István
füszer-, csemege- és gyarmatárú-kereskedése.
Ajánlja dusan felszerelt raktárát füszerárukban: direkte behozott kávé-különlegességek, valódi angol tearum, magyar és franczia cognakok, pezsgők és mindenféle likörök nagy raktára.
DEBRECZEN. Petőfi-tér 12. sz. Máv. állomással szemben.
Saját termésü Bocskay-kerti fajborok.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

és ha én magának azt mondom, legkedvesebbem, az egészen mást jelent, mint mikor annak a szőkének mondtam. Ez egy uj nyelv, csak a szavak ugyanazok. Nem én tehetek erről, hanem ez a szegény emberi beszéd, ez a koldus szóállapot... De nem az a fő, amit mondok. Az érzés, Ellám, az érzés az más!

— Nem igaz.

— Nem igaz?

— Nem igaz. Maga épen ugy érez most, mint akkor érzett. De én ezt nem bánom.

— Nem bánja?

— Nem. Ez engem nem érdekel. Engem egészen más izgat.

— Mi izgatja?

— Hogy ez a dolog, ez az eset mindig, mindenkinél hajszálra egyforma.

— Persze, persze. Egyforma. Annyira egyforma, amennyire az emberek is egyformák. Nekem is két szemem van, mint másnak. Ha az ujjamba gombostüt szurnak, nekem is ugy fáj, mint másnak. Azért még sem vagyok olyan, mint más.

Elluska nem igen figyelt arra, amit neki beszéltek. Őt a saját eszméi foglalkoztatták.

— Jön egy ember és néz, néz, néz. Aztán mosolyog, aztán közelebb jön, aztán nevet, aztán elkomolyodik. Mikor elkomolyodik, mi kezdünk el nézni, mosolyogni, nem távolodni, nevetni és elkomolyodni. És egyszer csak sóhajtozunk. Mind a ketten egyszerre és ekkor már fogja a kezünket. Mikor már a kezünket fogja, meg is ölel és ha már ölel, csókol is. Ez egy kis boldogság. Egy kis nap, egy kis kairói nap, egy kis dal, egy kis bonbon, egy kis finom, selymes tüll — illuzió. Aztán rögtön jön a durva. Jönnek az elsápadások, a kimagyarázások, a hiába várások. Jön az elfoglaltság, a „nem volt időm", a szégyenkezés, a sirás. Jönnek a könyek. A daczos, a kétségbeesett, szomoru könyek és megutálása az egész világnak.

És ez mindig egyforma.

— Nem egyforma édes, gyönyörüm.

— Még az is egyforma, hogy azt mondja, nem egyforma.

A nő kezébe rejtette az arczát. Valamitől bucsuzott.

— Menjen el — szólott öt perczczel később.

— Miért menjek el? — kérdezte Elemér dühösen. — Miért dob ki? Legalább tudjam.

— Ehez joga van — felelt az aszszony, most már nyájasan. Szépen nézett rá, szép enyhe szánalommal és megsimitotta a haját is.

— Magának be kellett volna engemet csapni, kedves fiam. El kellett volna velem hitetni, hogy ez egész másforma történet lesz. Egy kicsit szebb, egy kicsit komolyabb, becsületesebb, jobb. Ha ez nem is lett volna igaz, az nem lett volna baj, csak hittem volna.

— Mert lássa, maga nálam nem az első. Az első, egy szivtelen, rossz, jó, okos fiu volt, akit én ostobán szerettem: szivvel, lélekkel. És aztán sirtam. Jöttek a könyek, az egész világ megutálása és öt évi pauza. És azután jött maga. Nézett, szépen nézett, mint az a másik. De azért én reméltem, hogy valami ujat hoz, szebbet, vidámabbat. De maguk egyformák. Maga épen olyan, mint az az első. Ugyanazt mondja, ugyanugy mondja. És mikor szól, kedvesem, drágám, angyalom, amint a hangja elful, amint az arczába ömlik a vér, amint ölel, reszket, akkor őt látom, az elsőt, aki rám unt, elhagyott, fájdalmat okozott. Ugy látszik, maguknak megvan erre a sablonjuk... amely örökké egyforma. És ez nekem nem kell...

— Maga gyerek, nagy gyerek.

Ella összevonta a szemöldökét. Kissé kesernyés lett a hangja. A kezét bucsura nyujtotta.

— Ez az épen, hogy már nem vagyok gyerek.

Vándor Iván.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Óda a Naphoz.

(Rostand Chanteclair-jéből.)

Királyom! . . . Napom! . . .
Hozzád szól dalom!
Szemem fényedbe fölragyog:
Szolgád, papod, hived vagyok!
Te szent örök-tüz: tiszta fény!
Fohászom hozzád küldöm én:
Ki a keskeny füvek felett
Az éj-szitálta könnyeket
Meleg kezekkel fölszeded!
Hozzád! Ki hogyha tűn a nyár
S az őszi szél siráma jár
S a piréni alpok hűs, fagyos lehében
A halvány szirom imbolyogva levál
A rusiloni pompás mandolákról:
Aranyhálós fényed oda-száll
S a halva hulló szirmot szinbe mártod
S tova ringó pillangókra váltod!

Kastély! . . . Kunyhó! . . . Te mindbe beszállsz,
Nincs virág, amelyre nem találsz,
Hogy sugaraid-hintette nyomon
Méz érjen a gyönge szirmokon
És áldás, fény az ember-homlokon!
Te nagy, hatalmas, szent, s örökre egy!
Nagy, hatalmas, tiszta, végtelen!
Kinek fénye, — bár részekre megy:
Részre-törve egy csöppel se vész:
Örökre egy, hatalmas: egész,
Ahogy egy — az anya-szeretet!

. . . Az ócska teknő kék szappan vizén
Ezer szinnel te ragyogsz felém!
S ha alkony-óra jő s nyugodni térsz:
A láthatáron arcod visszanéz
S hogy kis kunyhóba' szebb legyen az álom:
Bucsu-csókod rárózsázod áldón!
. . . A napraforgó fáradt fejeket,
A templom-kertbe' meg te emeled,
Hogy a templom gombján állni lássák:
„Kikeriki" fényes büszke mását!

. . . S a lankán lengő hárs-levél között,
Mig hosszu aranytüid álfüzöd,
A porba, . . . sorba
Oly gyönyörü karikákat ejtsz,
Hogy szivünkbe, megreszkel a mersz
S ingadozva csuklik meg a láb:
E büv-körökön lépjen-e tovább?
. . . A korsó-máz, ha fényed oda-száll:
Kiragyogva — drága-kő, email!
S az ázott rongy a húzott kötelen,
Szinre kapva lobogó leszen!

. . . A köszörü-kő csorba, szürke tülke,
A döngicsélő méhek száz köpüje,
Puha, selymes ujjad éri csak:
Mind megannyi vert arany sisak!
Te ragyogsz a rét smaragd szinén,
Kék gerezdes barna venyigén,
Megbúvó gyik villogó szemén,
Hamvas hattyu ives szárny-hegyén!
. . . Megkettőzöd mindazt, ami él:
A lábaknál már árnyék fekelél
S e tova nyuló selymes puha árny,
A fényt telézve: minden széphe' szárny!

. . . A kék azurba rózsát hint kezed
A megmorajló nagy vizek felett
A visszahajló hullám könnyü szárnyán
Te ragyogsz, mint gyémánt-por szivárvány!
S ha lombra lobban fényed könnyü csokra:
Ujra gyul a Mózes csipke bokra!
S mig a sölét csert karolod át:
Rácsipkézed szőke koronád!
. . . Te ragyogsz, te, mindig, mindenütt!
Szent, csodás tüz, — csókos, tiszta fény,
Kit nem pótol semmi semmiképʻ! . . .
Ha kebled tüze egyszer megomolna,
Ha lényed egyszer örök éjbe folyna:
Szem-lehunyva meghalna: a szép
És minden, minden: dőre semmi volna!

Zivuska Andor.

Mindennemü **Czipők, Csizmák, Kalapok** és **Uridivat czikkek** legmegbizhatóbb és legjutányosabb beszerzési forrása

NEUMANN TESTVÉREK
czég a Tisza-palotában,
Telefon 434. DEBRECZENBEN. Telefon 434.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Kossuth szobrunk története.

K. Tóth Mihály dr., városi tanácsnok.

Kossuth Lajos neve ragyogó fényben tündököl s mindaddig, mig egy magyar él e földön, el nem homályosul. Debreczen várost nem is az vezérelte akkor, amidőn a Kossuth-szobor létesitését elhatározta, hogy a minden idők legnagyobb alakjai egyikének, Kossuth Lajosnak emlékét örökitse meg, hanem az, hogy kegyeletének önkéntes adójával hálájának adjon kifejezést.

A halhatatlanságnak nincs szüksége külső emlékmüvekre, Kossuth Lajos is halhatatlan. Az ő nagysága: örök, hálánk iránta végtelen.

Magyar szabadságnak központjává ő tette városunkat; ő avatta fel az ország első városává akkor, midőn a kormányt és törvényhozást idehozta. Neve: imádságunk. Emléke: szent előttünk.

Pótolhatatlan veszteséget hozott Hazánkra az 1894-ik gyászesztendő. — Gyászbaborult az egész ország. Márczius 20-ikán halt meg Kossuth Lajos! Városunkban már ez évben, április hóban megalakult a „Debreczeni Kossuth-szobor bizottság" öt elnök, több jegyző és százon felüli taggal. Ez év szeptember havában Kossuth Lajos arczképével diszitett hazafias tartalmu felhivás bocsáttatott ki, melynek eredménye az év végére 20,000 korona lett. A bizottság elnökei voltak: Simonffy Imre, Kertész János, Komlóssy Arthur, Lengyel Imre és Kornis Ferencz. Lelkes hazafiak mindannyian, kiknek kezében az ügy gyorsan haladt előre. A bizottság nevében Komlóssy Arthur még 1894 április 14-én a törvényhatósághoz kérvényt adott be, hogy városunk is járuljon hozzá a szobor-alaphoz. Közgyülésünk ekkor még érdemben nem határozhatott, hanem kebeléből 11 tagból álló bizottságot küldött ki konkrét javaslat elkészitésére. A gyüjtés váltakozó eredménnyel folyt ezután minden különösebb esemény nélkül 1902-ig; mikor is augusztus hó 28-án közgyülésünk kimondotta, hogy szent kötelességének ösmeri Kossuth Lajos emlékezetének külső megörökitését, oly módon, hogy az ő nagy nevéhez méltó legyen s elrendelte, hogy 1903-tól kezdve 10 éven át a rendes évi költségvetésbe *tizezer* korona vétessék föl s évenként folyósitva, takarékpénztárban tőkésitve legyen. Ekkor lett kimondva az is, hogy ha szükége elérkezik: országos pályázat hirdetendő s általában az előmunkálatok megteendők a szobor létesitésére. 1906-ban a városi tanács szükségét látta annak, hogy a szobor-bizottságot kiegészitse s egy állandó bizottságot alakitson: ezen intézkedések végre is hajtattak s az ügynek előbbre vitelére fontos hatással voltak.

1907 január 1-sején a bizottság rendes kimutatást nyujtott be a vagyoni állapotról, melynek végösszege ekkor 32,698 *kor.* 76 *fillér volt.* Ugyancsak ez év április 14-én közgyülést is tartott, hol a város által megszavazott 100,000 koronás adomány is szerepelt a tárgysorozatban. Lelkesedéssel mondották ki ekkor, hogy a további gyüjtés érdekében fáradhatatlanul akarnak dolgozni, csüggedést nem ismerve munkálkodni. Ezen határozatot a városi Tanács örömmel és köszönettel vette tudomásul s az állandó szobor-bizottságot megalakitotta, felkérve *Kovács József* polgármestert, mint a bizottság elnökét, hogy minden lehetőt kövessen el a szobor létesitése érdekében. Polgármesterünk, nagymérvü elfoglaltsága daczára, már október elsején be

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

KOSSUTH LAJOS SZOBRA DEBRECZENBEN.

(Margó és Pongrácz pályanyertes szoborműve.)

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

is jelenti a Tanácsnak, hogy a munkálatokat a bizottság megindította, a befolyt összeg már 33,356 korona 19 fillér, mely a Debreczeni Első Takarékpénztári könyvön elhelyeztetett s a könyv házipénztárunkba letétbe adatott. Ezen jelentésre a Tanács kimondotta, hogy minden további adomány, mely a közönség köréből jön, ezen betéti-könyvön helyezendő el. A gyüjtés 1908-ban is szép eredménnyel járt, ugy, hogy ez időben már a pályázati hirdetményt 1909 május 15-iki lejárattal ki is bocsátotta a bizottság. A pályázat szerint a szobor költsége 150,000 korona. Pályadijakként meg lett állapitva :

I. megbizás a szobor kivitelével.
II. 6000 korona.
III. 3000 korona.

Ezenkivül a két legjobbnak itélt pályázónak 1000—1000 korona.

A biráló-bizottság következőleg állapittatott meg : Elnöke a polgármester, tagjai : főjegyző, közmüvelődési tanácsnok, főügyész és főmérnök, az országos magyar közmüvelődési tanács két tagja, az orsz. magyar képzőmüvészeti társulat két tagja, a magyar mérnök- és épitész-egylet egy tagja, az épitőmüvészet orsz. szövetségének két tagja, a debreczeni müpártoló-egyesület kiküldöttje, törvényhatóság 4 tagja. A pályázati feltételekben legnagyobb körültekintéssel voltak megállapitva a szükséges intézkedések. 30 müvész jelentkezett, kik pályamüveiket a nagyerdőn, külön e czélra épitett előnyös világitással biró faépületben helyezték el. A biráló-bizottság junius hó 7-én ült össze döntésre s kimondotta, hogy *megbizást egyik müvésznek sem ad.* A II-ik dijat Róna József a III-ikat Margó Edének itélte. E két müvön kivül még elhatározta a bizottság, hogy Füredi Rikhárd, Ligeti Miklós, Kallos Ede, Istók János, Tóth István müveit 1000 koronáért megveszi, Pásztor János és Somogyi Sándor müvészeket pedig 1000 korona fejenkénti jutalomban részesiti ; határozott tehetségnek adván jelét mindkét pályázó. Elhatározta ekkor a bizottság, hogy mivel kivitellel nem lett megbizva egyik pályázó sem, *szükebb körü uj pályázat* lesz kiirandó, melyen a 7 dijazott, valamint a két jutalmazott müvészek pályázhatnak csak. A szükebb körü pályázatra szóló hirdetmény, illetve feltétel, 1909 november 5-én lett kibocsátva, azzal, hogy a pályázat 1910 május 17-én jár le. Pályadijakul megállapitva lett, ha kivitelre nem találtatnék alkalmas mü : I. dij : 3000 kor., II. 2000, III. 1000. Ha alkalmas mü találtatik kivitelre, első dijat a megbizás képezi, II-ik : 3000, III-ik : 2000, IV-ik : 1000 korona. A határidőre 8 pályamü érkezett be : Róna, Margó-Pongrácz, Istók, Somogyi, Tóth-Kotál, Pásztor, Füredi és Kallós müvészektől.

1910 május hó 24-én ült össze a biráló-bizottság, amikor is a szobrokat megtekintette, majd a döntésre 1910 junius 7-ik napját tüzte ki, mikor is Kovács József polgármester elnöklete alatt 10 biráló jelent meg ; kik között ott voltak : Zala György, Szamovolszky Ödön, Horvay János szobrász-müvészek. A döntés megtörtént, melyszerint a kivitellel 7 *szavazattal 2 ellenében Margó és Pongrácz bizatott meg.* 3000 koronás dij Istóknak, 2000 koronás Rónának, 1000 koronás Kallósnak itéltetett oda, kimondatott azonban, hogy a többi pályázó is a városi Tanács által jutalmaztassék, ami meg is történt. Julius hó 5-én már a szerződést városunk meg is kötötte Margó és

LÁM SÁNDOR üveg-, tükör-, porczellán- és lámpa-árúháza.
ALAPITTATOTT 1873. Telefon 191. szám.
DEBRECZEN, PIACZ- ÉS HATVAN-U. SARKÁN.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Pongrácczal, kik nagy ambiczióval, lelkesedéssel fogtak hozzá müvök elkészitéséhez. A szobornak a szerződés értelmében két év alatt kell elkészülnie s a város által kijelölt helyen felállittatni. Amint a fentebbiekből látható, pályadijakra, valamint a szakértő művész birálók dijazására, végül a megbizott művészek előlegezésére igen tekintélyes összeget kellett a szobor-alapból kiutalni. Ugy, hogy ez idő szerint a város által évente lefizetett összeggel együtt, valamint beszámitva a Thaly 5000 koronás hagyatékot is kerek számban beszélve százezer kor. van rendelkezésünkre. Margó és Pongrácz 15 ezer kor. előleget vettek fel, tehát 135 ezer koronát kell nekik két év alatt fizetni, erre van most ez idő szerint nekünk rendelkezésünkre a fentebbi 100 ezer kor. Kétségtelen tehát, hogy még ujabb anyagi áldozatot kell hozni arra, hogy a szobor költsége fedezve legyen annak idejében. Most még csak azt akarom röviden megemliteni, hogy mi vezette a biráló-bizottságot akkor, mikor a kivitelt csaknem egyhangu határozatával Margó és Pongrácz müvészeknek adta. Első sorban is az, mert már ezek a müvészek tanubizonyságot tettek arról, hogy monumentális alkotást is tudnak létesiteni; ott van Aradon a Kossuthszobruk, mely az ország egyik legnagyobb és legjobb szobrai közé tartozik. Hirneves szobrászok mindketten, tárlatokon állandóan szerepelnek, fiatal, alkotni hivatott müvészek. Másod sorban — amit tulajdonkép először kellett volna emlitenem — azért, mert Kossuth Lajos alakja felül állt minden pályázó Kossuthjánál. Ebben a Kossuthban — amint képünk is ábrázolja — mindenki látja nemcsak a hü igaz, tökéletes hasonmást, hanem azt a fenséges nyugalmat, méltóságot, amit elképzel az, ki ösmeri, hogy mily óriási felelősséget vállalt annak idején Kossuth Lajos éppen itt, Debreczenben. A világ szeme volt akkor reá szegezve, érezte, tudta azt ő is. Nem lehetett tehát a mi szobrunk kifejezése más, mint az, amelyik ezt a méltóságában tündöklő államférfiut állitja élébünk. Örömérzete foghat el bennünket, hogy végre méltó módon áldozhatunk Kossuth Lajos szent emlékének, de egyuttal szerencséseknek is érezhetjük magunkat, mert az ország egyik legszebb Kossuthszobra a debreczeni lesz!

A pályanyertes münek leirása következő: „A főalak Kossuth, erőteljes kifejezéssel, szónoki állásban, balkezével felragadja kardját s jobbját erőteljes mozdulattal teszi a kard markolatára. A talpazat baloldalán vannak Kossuth hivei Szacsvay Imrével élükön, háttérben — a harmadik alak K. Tóth Mihály volt debreczeni lelkipásztor. A jobboldalon harczba induló legénység bucsuzik anyjától követve társaitól. E csoport hátsó alakja egy harczba sietö honvéd. A talpazat haraszti mészkő lesz, az alakok rézbronz-öntvények. Kossuth alakja 3½ méter s az összmagasság tiz méter lesz.

A pályázati terv, — mit itt látunk — még csak vázlat. Ez még sok javitásnak lesz alávetve. Szükséges különösen a háttérnek pusztaságát legalább egy alakkal ellensulyozni, valamint a főalak talpazatát nagyobb méretüvé tenni, hogy arányban álljon a postament a rajta álló szoborral.

Végül a mi a szobor elhelyezését illeti, meg kell jegyeznem, hogy ebben még nincs döntés. A térre nézve van már határozat, mert a szobor Nagytemplomunk

SKÓTH SÁNDOR fegyvermüves Debreczen, Piacz-u. 75.
Raktáron tart: a legfinomabb Szauer fegyvereket, valamint más legjobb fajta fegyvereket olcsóbban mint bárhol. — Teljes felelősséget vállal a lövésért és alkatrészekért. Összes vadászati czikkekből nagy raktár. — Javitások jutányosan és szakszerüen teljesittetnek.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

KOSSUTH LAJOS SZOBRA DEBRECZENBEN.
(Főalak.)

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

előtti térre jön, csupán azt nem lehet még megállapitani, hogy a térnek melyik részére és pedig azért, mert ez a hely most van átalakulás előtt, a vasut sinjeinek elhelyezése, a kocsiut s gyalogközlekedés megváltoztatása még most sincsenek befejezve; ott van még az odiosus Stenczinger-ház is, ugy, hogy a térnek müvészi szempontból való áttekintése, elbirálása csaknem lehetetlenség még ez idő szerint. Két éven belül azonban ezek az akadályok már nem lesznek s akkor még kellő időben könnyen meg lehet határozni azt, hogy ez a mi igazi büszkeségünk, oltárunk hol álljon.

A reformáczió patronái főleg Debreczenben és környékén.

Varázsfényben tündöklő, régi alakok elevenednek fel lelki szemeim előtt. Kiváló magyar protestáns nők, a reformáczió védangyalai. Gyönge asszonyok, akiknek feje köré az örök dicsőség hervadhatatlan koszoruja fonódik. Egyrészök itt élt, itt járt „Aranylábu Debreczen városában", ahogy a kóbor lantos Tinódi Sebestyén énekli az Alföld metropolisáról. Másrészöket ide vonzotta Debreczen hire, neve, nagy prédikátorainak tudománya, erős református szelleme, mely e várost korán a Kálvin-féle reformáczió magyarországi központjává tette.

Érdekes és fontos szerepök van a nőknek a vallások történetében. Szivök könnyen lángra kap, lelkök hamar felmagasztosul. Csudálatosan megragadják őket az eszmények s az aetheribb, tisztább életelvek és a mélységes, igaz hit. A vallásreform készséges követőket talál bennök. *Jézus*-hoz és az ő tanitásaihoz is a gyenge, de mélyen érző nők tanusitották eleinte a legbuzgóbb és legodaadóbb ragaszkodást. A *Máriák*, *Mártha*, *Johanna*, *Zsuzsánna*, akiket a szentirás névszerint is megnevez. De ezeken kivül sok a névtelenek száma, mint pl. az a samáriai asszony, akivel az Idvezitő a Jákób kutjánál találkozott. Ezeknek vonzó alakját *Kenessey Béla dr.*, erdélyi püspök festette meg „*A biblia női alakjai*" czimü müvében. Ugyanő irt egy gyönyörü könyvet „*Női jellemképek*" czimmel a külföldi protestáns egyháztörténetben szerepelt kiválóbb nőalakokról. Azt hiszem, mindkét könyvet sokan ismerik olvasóink közül.

De a magyar prot. egyháztörténetben csillagként tündöklő nőkről még vajmi keveset hallottunk és olvastunk. Pedig feltünnek, mint hiterős lelkek és áldozatkész jóltevők, mindjárt a reformáczió kezdetén. Férjeikkel együtt, vagy gyászos özvegységükben egyedül is, kitartó buzgósággal ápolják, erősitik és terjesztik a reformáczió tanait és pártolják, oltalmazzák, segitik a lelkes reformátorokat. „A főurak fiatal, nem pápista káplánjai hatottak az egyes családokra. Mondja *Thallóczy Lajos* (Magyar Tört. Életrajzok. Zay Ferencz). — Teljes volt a siker, ha a háziasszonyokat megnyerték uj eszméiknek. Ezek reformálják aztán a család házi körét, a prédiká-

Antalfy József könyv- és papirkereskedése Piacz-u. 44. Telefon 612.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

torok nekik ajánlják könyveiket; ők sokkal szabadabban vallhatnak szint, mint férjeik, akik a kath. udvarokat szolgálják." E naptár 1907. évi folyamában vázoltam közülök Debreczen régi nagyasszonyának, *Pemflinger Katának* élettörténetét. Ámde sokan voltak s a költővel szólva, „Nem tudom én, melyik volt szebb, S melyik dicsőbb, melyik nagyobb!?"

Ott ragyog mindjárt a reformáczió hajnalán a Pemflinger Katáé mellett a XVI. század első felében a Nádasdy Tamás nádor feleségének, *Kanizsay Orsolyának;* a Mohácsnál elesett Perényi Gábor özvegyének, *Frangepán Katalinnak;* a Drágffy Gáspár és ecsedi Báthory György feleségének, *Bálhory Annának* és Révay Ferenczné *Paxy Annának* a neve. — *Kanizsay Orsolya* a Dunántul oltalmazta a reformációt. Mig férje államügyekkel foglalkozott, azalatt az ő vállain nyugodott a prot. eklézsiák, prédikátorok, iskolák, tanitók és nyomdák gondja. És ő e nagy gondot csudás erővel hordozta. Özvegységében ő alapitotta a csepregi iskolát s ott neveltette a reformáczió szellemében *Sibolti Demeter* által fiát, *Ferenczet* is. — *Frangepán Katalin* férje utáni nagy buvában lelke vigasztalására lefordittatta *Komjáthy Benedek* udvari prédikátorával és fiának tanitójával Pál apostol leveleit és kiadatta Krakóban, 1533-ban a legrégibb magyar nyelvü nyomtatott könyvben. Fiát is, amint *Sinai Miklós* irja, az evangélikus vallásban neveltette és a szentirás ismeretére vezette ez a legjobb anya. Komjáthyn kivül más reformátorokat is segélyezett müveiknek a kiadásában. Igy bizonyosra vehetjük, hogy az ő segitségével látott napvilágot *Gálszécsi István* reformátornak a keresztyén tudományról szóló könyvecskéje (1538), valamint *benczédi Székely István*, gönczi prédikátornak, a bibliafordító Károlyi Gáspár elődjének énekeskönyve is.(1548) A Frangepán Kata czimere mindkét könyv czimlapján látható. Ugocsa és Máramaros érezte különösen kegyes pártfogását.

Rendkivül sokat tett a reformáczionak főként Biharban, Szatmárban és Szabolcsban való elterjesztésére Erdőd, Óvár, Csenger és Szatmár várainak hatalmas asszonya, *Báthory Anna*. Atyja, somlyai Báthory István erdélyi vajda. Kétszer, sőt némelyek szerint háromszor ment férjhez. Első férje Drágffy Gáspár, Kraszna és Középszolnok megye főispánja, a mohácsi ütközetben elesett Drágffy János országbirónak a fia, aki korán elhalt és fejedelmi vagyonát ifju özvegyére hagyta. Ez Homonnai Drugeth Antalt választotta — némelyek szerint — második férjéül, aki nemsokára szintén meghalt. A fiatal özvegyasszony aztán harmadszor Ecsed várának az urához, Báthory Györgyhöz ment férjhez s vele együtt, éppugy, mint két előbbi férjével is, terjedelmes birtokain buzgó pártfogója lett a reformáczionak. Az ő birtokain, neki és férjeinek fejedelmi patronátusa alatt tartották reformátoraink Magyarországon a legelső zsinatokat: Erdődön 1545-ben, Óváriban 1554-ben, megint Erdődön 1555-ben, majd később Csengerben is 1570-ben. *Heltai Gáspár*, Kolozsvár reformátora hálából az ő nagylelkü pártfogása és segitsége miatt neki ajánlotta keresztyéni intéssel és tanitással teljes *vigasztaló könyvecskéjét* (1553). Fia *ecsedi Báthory István*, a zsoltárköltő, a hatalmas országbiró, akinél nagyobb pátrónusa alig volt a reformáczionak. Az ő birtokán Vizsolyban és nagyrészben az ő költségével nyomatták ki 1590-ben a Károlyi Gáspár bibliafordítását. Leánya Báthory Annának, a hirneves *Báthory Erzsébet*, a csejthei boszorkány rettenetes bünökkel terhelte nevét és emlékezetét, de, mint a *Nádasdy* Tamás fiának, a szigoru protestáns Ferenczneк

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

a felesége hiven ápolta a reformácziót; ügyelt a sárvári és csepregi iskolákra és alumnusokat küldött saját költségén a külföldre.

A Felső Duna és Vág melléki reformátoroknak és gyülekezeteknek volt áldozatkész patrónája, *Paxy Anna*. Hitvese, *Révay Ferencz* turóczi főispán, nádori helyettes; első azok között, akik bevették és birtokaikon meghonositották a reformácziót. Állandó összeköttetést tartott fenn és levelezést folytatott Lutherrel, Melanchtonnal s a többi wittenbergi hittudóssal. Felesége hiven követte őt. Messze földről hivogatta és gyüjtögette birtokain az evangéliumi szellemü prédikátorokat. *Szentgotthárdi Mályás*, szántói lelkipásztor a többek közt ezeket irja neki 1550-ben: „Hálát adok a felséges Istennek, hogy miképen Sigmond mestertől hallottam, azonképen Nságod leveléből is értem Ngodnak öregbülését a Krisztus evangéliumában. Azért, miképen Urunknak, ő Ngának levelemben bővebben megjelentettem, esztendőmet itt (Szántón) kitöltvén, ha Isten szerint lehet, örömest kivánok az evangéliumnak hirdetésében Ngodnak szolgálnom.“ Általában a Révay családnak minden asszonyában törhetetlen pártfogóját látjuk a reformácziónak. Igy pl. a Paxy Anna menye *Bakics Anna* (Révay Mihályné), leánya *Révay Zsófia* (Forgách Lászlóné), *Révay Kata*, *Révay Erzsébet* és a neves familia több dicső hölgy tagja protestáns egyházunk örök hálájára tették magokat érdemesekké.

A Révayak mellett kitünnek még a Felvidéken a *Forgách*-ok, akik az ősi *ghimesi* előnévvel ékeskednek. E családnak férfiai és női egyaránt jeleskedtek a megtisztitott vallás követésében és ápolásában. A férfiak közül megemlitem a törökverő, nagy hőst, korának egyik legkitünőbb hadvezérét, *Forgách Simont*. Az ő felesége *Pemflinger Orsolya*, Kata testvére, abból a családból, amely a reformácziónak, az akkori iró szavai szerint, valóságos nőoroszlánokat adott. Fiok, *Mihály*, Szenczi Molnár Albert jóltevője, leányuk, *Margit*, Széchy Tamás gömöri főispán hitvese, hüséges támaszai a reformácziónak. *Forgách Zsigmond* nádor nehéz időkben szerzett a prot. egyház érdekeinek oltalmazása által érdemeket. Női ágon *Forgách Zsuzsánna* (Révay Ferenczné), *Forgách Mária* (Révay Péter koronaőr felesége), *Forgách Zsófia*, Thurzó György nádor első felesége és *Forgách Ilona* (Osztrosics Andrásné) magasodnak ki, mint az evangéliumi hit oszlopai. *Forgách Ilona* 1601-ben benső vágyódással irja az ő nemeslelkü, szintén erős protestáns nevelő anyjának *Poltári Soós Klára*, Zay Péternének Illaváról 1601-ben: „Édes szerelmes asszony-anyám, a komjáti prédikátort hozassa el kegyelmed addig.“ (Készült ugyanis elmenni hozzá. A komjáti lelkész ekkor *Dobronoki Miklós* volt, a felső Dunamelléki egyházaknak már határozott kálvini szellemü püspöke.) *Forgách Mária* pedig 1621-ben örömmel tudatja távollevő urával, hogy Holicsban és Szakolczán „a prédikátort bevitték a szentegyházba“.

A Forgáchok közül ki kell főként emelnünk az itt emlitett leányoknak a szüleit, *Forgách Imre* trencsényi főispánt és az ő áldott lelkü hitvesét, *Zrinyi Katát*, akit előbb *Thurzó Ferencz* nyitrai püspök vett feleségül. Korán özvegyen maradván, másodszor Forgách Imrében találta föl életpárját. A reformácziónak a felvidéken ez a Zrinyi Kata szerzett

Legolcsóbb bevásárlási forrás! férfi-, női- és gyermekczipőkben **RÉVÉSZ ZSIGMOND-nál** DEBRECZEN, FŐ-TÉR (VÁROSI BÉRHÁZ). Telefon szám 706.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

legtöbb hivőt. A trencséni uradalom jelentékeny részét egyházakra, iskolákra és prédikátorokra költötte. Kegyes patronája volt *Huszár Gál* reformátornak, aki hosszabb ideig az ő védszárnyai alatt Komjátiban huzódott meg, mint lelkész és nyomdász. — Zrinyi Kata a szigetvári hős leánya. *Zrinyi Miklós* buzgó katholikus s ilyeneknek óhajtotta neveltetni leányait is. De Isten utjai kitudhatatlanok. A leányok egymásután átpártoltak a reformációhoz és annak lelkes terjesztői és ápolói lettek férjeikkel együtt. Ugyanigy pártolták az evangéliumi hitet a nagy hős fiai is: *György* és *Miklós*. Ez utóbbi nyomdát is állitott a reformáczió irataínak terjesztésére. Katát már emlitettük a leányok közül. Nőtestvérei: *Orsolya* (Bánffy Miklósné), *Ilona* (Guti Országh Kristófné), *Dorottya* (Batthyány Boldizsárné), *Margit* (Homonnai Drugeth Miklósné), *Borbála* (Thurzó Elekné) egytől-egyig buzgó protestánsok. Zrinyi Dorottya *Beythe István* református püspök hőkeblü patronája. *Bornemisza Péter* reformátor és püspök is ajánlott neki, mint kegyes asszonyának, egy bibliamagyarázatos könyvet.

Sokakat lehetne még elsorolni a nagyhirü *Thurzó*-család asszonyai közül is. Aztán emlegethetnénk az idegen származásu, de magyarrá vált *Salm* gróf családot, amelyet nőivel együtt ott látunk, ahol a reformáczió védelméről és terjesztéséről van szó. Ezek segitették, gyámolitották, oltalmazták a sokat üldözött *Bornemisza Péter* reformátor-püspököt is. Segitették és oltalmazták a szintén indigena *Ungnád*-okkal együtt, akik közül *Ungnád Anna* és *Mária* tünnek ki, mint a reformáczió védangyalai. Utóbbinak ajánlotta Bornemisza *vigasztaló könyvecskéjét* akkor, mikor ez az urnő huga halála felett bánkódott. Ebben a következőket irja neki a reformátor: „Megolvastam a te kezed irását, kibe kértél, hogy tenéked egy jámbor tanitót szereznék, hogy jobban-jobban gyarapodhatnál az Isten akaratjának értelmében.“ Ime igy szomjuhoztak hazánk nagyasszonyai az evangélium tiszta forrása után.

De leghatalmasabb pártfogói voltak Bornemiszának és az általa hirdetett evangéliumi elveknek a nagybirtoku, kiterjedt családu *Balassák*, Felsőmagyarország félelmetes olygarchái. A gyarmati és kékkői Balassa-családból férfi és nőágon, a férjek és feleségek között egész légiójával találkozunk a reformáczió pártfogóinak. A férfiakat itt mellőzöm, mert az ő érdemeik, melyeket a protestántizmus ápolása és felvirágoztatása körül szereztek, más lapra tartoznak.

A nők sorában ott látom ragyogni *Paczot Ferenczné Balassa Annát*, akiről, mint nagyszivü jóltevőről emlékezik Szenczi Molnár Albert. Aztán *Balassa Istvánné Czoron Annát*, akinek Bornemisza 1582-ben megjelent énekeskönyvét ajánlotta. *Balassa Jánosné Sulyok Annáról* ugy emlékezik Debreczen nagynevü reformátora, *Mélius Péter*, mint az egyház és iskola igaz dajkájáról. Ez a nő segitette a reformátort a Jelenések könyvéről irt prédikáczióinak a kiadásában (1568). Mert akkor még Magyarország nagyasszonyai elsőrendü lelki szükségnek tekintették a vallásos müvek szorgalmas olvasását és semmi áldozatot nem sajnáltak, mikor ilyen müvek kiadásáról volt szó. *Bornemisza Péter* is azt mondja Sulyok Annáról, az ő hiv patronájáról, hogy felette buzgó volt az egyház szolgálatában. Emléket is állitott neki egy nevével ékesitett bölcsőénekben. Én Istenem, micsoda idők voltak azok, mikor a főrangu hölgyek is énekszóval ringatták álomra bölcsőben nyugvó kisdedeiket!

Kegyes és áldozatkész patronát talált a reformáczió és annak vezérbajnoka,

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Méliusz Péter Némethy Ferencznek, Tokajvár hős kapitányának élettársában, *Balassa Zsófiában* is. Neki ajánlotta hálás hódolattal a nagy reformátor az 1562-ben megjelent agendáját és könyörgéses könyvét, melynek ajánló sorait ezzel végezte: „Maradok az te Nagyságod szegény káplánja, Méliusz Jhász Péter." *Balassa Andrásné Mérai Anna* Bornemisza Pétert pártfogolta és segitette 1575-ben megjelent prédikációnak kiadásában.

Ilyen családból származott Pemflinger Kata menye, enyingi *Török János* felesége, *Balassa Borbála*. Méltó anyósához és derék családjához. Férjével együtt a reformácziő befejezője Debreczenben. Ebben a környezetben a nagyasszony ifjabbik menye, a *Török Ferencz* hites párja sem maradt a reformácziő iránt érzéketlen. Különben az ő családja is ott van a reformácziő erős támaszai között. Őt *guti Országh Borbálának* hivták. *Guti Országh Kristóf* nógrádi főispán és országbiróró', mint a protestáns egyházak istápolójáról már emlékeztünk. *Guti Országh Magdolna lendvai Bánffy Istvánné* egy vérből eredt vele, unokatestvére. Ezt is ott látjuk az anyaszentegyház buzgó pártfogói között. Guti Országh Borbála Török Ferenczné édes testvére Kristóf országbirónak, valamint *Ilona* is, Perényi Gábornak, Sárospatak urának és szintén országbirónak a felesége, akit sirirata a pataki templomban fölállitott emlékkövén a többek között ekként magasztalt:

„Számos előnyökkel, miután ő meg vala áldva,
Messze kitűnt a magyar nők közt, mint [ritka jelenség;
A Krisztust buzgón tisztelte..."
(Szinyei Gerzson fordítása latin eredetiből).

Török Ferenczné guti Országh Borbála Debreczenben fő-főistápja volt a református egyháznak, prédikátorainak, a kollégiumnak és növendékeinek. Az ő és fia, *Török István* áldozatkész pártfogása alatt emelkedett a debreczeni kollégium főiskolai rangra 1588-ban *Csorba István* rektorsága idejében. Ettől az időtől kezdve szakadatlan folyamatban mindemai napig megvan a kollégium felsőbb tanulóinak a névsora. Guti Országh Borbála nevéhez füződik egy hittani könyv is, nev. *Szikszai Hellopaeus Bálint*, debreczeni tudós lelkipásztornak a keresztyén hitről szóló munkája (1580), mely neki köszöni megjelenését. Alázatos lélekkel mondogathatta életében a debreczeni kollégium legelső rektorának, *Dézsi András*nak eme versét:

„Senki magát el ne bizza,
Lelkét Istennek ajánlja,
Nagy bizodalommal vallja,
Hogy Krisztust e testben látja."

Ő látta és magához ölelte. Szent szerelmét örökölték leányai, *Zsuzsánna, bedeghi Nyáry Pálné* és *Euphrosina, Homonnai Drugeth Istvánné*. Zsuzsánna utódai, a bedeghi Nyáryak, többek között, a pápai főiskolának voltak buzgó gyámolitói. Pápát a gyermektelen enyingi *Török István* holta után örökölték, akit Bornemisza Péter prédikácziónak 4-ik részében (1578) magasztal, neki ajánlván ezt a kötetet.

Török Fruzina a nagyhirü és gazdag *Drugeth család*-ban is megkapó, szép vallásos életre talált. E család az elsők között volt, amely bevette s Ungban és Felsőzemplénben elterjesztette a reformácziót. Drugeth István, Ferencz, György, Antal és Gábor testvérek nemcsak magok fogadták el a reformácziő tanait, hanem gyermekeiket is azokban

Ki szép és tartós czipőt óhajt venni vagy rendelni, az biżalommal keresse fel
FALUSI KÁROLY polgári és katonai czipész mestert,
Debreczen, Csapó-utcza 41-ik szám.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

neveltették. Igy lett ez a nagynevü család a megtisztitott tudomány hatalmas és törhetetlen vallója. Egyik bájos női tagja, *Borbála*, az Antal leánya, egy kath. püspöknek nyerte meg a szivét. A püspök, *Kecheti Márton* Veszprémben, elhagyta a római egyházat (1538 után), nyiltan a reformációhoz pártolt és feleségül vette a szép Homonnai Drugeth Borbálát. Drugeth Ferencz a *Perényi Péter* leányát, *Erzsébetet* választotta házastársául. Perényiről pedig tudjuk, hogy a reformáczió legelső és legfőbb védurai közé tartozik. Drugeth Ferencz és Perényi Erzsébet leánya az erős prot. szellemü és fenkölt gondolkozásu *Homonnai Drugeth Eufrosina*, ecsedi Báthory István neje, akinek személyében ott látjuk a biblia angyalát is. Ő volt az, aki férjével együtt vizsolyi birtokán nyomdát rendezett be. Ezen nyomtatták ki, nagyrészben saját költségükön, a *Károlyi Gáspár bibliafordítását* (1590). Igy teljesedett be sok kegyes lélek buzgó óhajtása. Olvashatta mindenki magyar nyelven a teljes szentirást.

A Drugethek közül még egy fejedelmi patronáját emlitjük meg a protestáns egyháznak *Széchy Györgynét, Homonnai Drugeth Máriát*, a murányi Vénus édesanyját, akinél bensőbben alig ragaszkodott valaki protestestáns egyházhoz. *Eperjesi Madarász Márton* neki ajánlván „A jó és kegyes élet módjáról" czimü könyvét (1643), többek között igy állitja előnkbe fényes érdemeit: „Ösmeretes Nagyságodnak vallásunkon való dicséretes és sok magyar asszonyokat és férfiakat pirongató állhatatossága — és a keresztyéni kegyességnek sok ideig való keserves özvegységében, tisztán élésében és a hiti vallásán való ifjaknak akadémiákon (külföldön) való tanitásában mind a mai napig való meg nem szünésében ájtatosan való gyakorlása."

Az egyházak, iskolák gyámolitása, prédikátorok neveltetése és segélyezése mellett a reformáczió nagylelkü patronái különös gondot forditottak arra is, hogy a reformátorok munkáit kiadják s ezzel a magyar irodalmat is felvirágoztassák. Különösen Debreczen hiresneves lelkipásztorát és püspökét, a nagytudományu, vaskaratu és ékesbeszédü *Mélius Pétert*, ezt a magyar Kálvint, karolták fel a főuri pártfogók. Mély hálával eltelve irta a nagy reformátor 1568-ban a Jelenések könyve után készitett prédikácziónak ajánló soraiban: „Áldott légy kegyelmes Atya, hogy dajkákat szerzesz a fejedelmek közül, kik sem marhájokat, sem pénzüket nem szánják, hanem velök a te dajkáiddal fölneveled és megtartod egyházadat és abban a prédikátorokat és oskolákat. A te felséged házában ezek, akik épitették a Jeruzsálem kőfalait és tárházait: a nagyságos *Mágochy Gáspár* az ő jámbor házastársával, *Massay Euláliával;* a nagyságos *Patócsy Zsófia* a nagys. vitéz *Bebek Györggyel.*" Az itt emlitett Massay Eulália és Patócsy Zsófia mellé vegyük még *Bocskay Erzsébetet, Báthory Kristóf* erdélyi fejedelem feleségét, Bocskay István nőtestvérét. Ezek hárman igazi fejedelmi pártfogói a reformátoroknak. Nagy vagyonu, tekintélyes, lelkes patronák, lelki-testi hü barátnők. Mélius hálából ezen kegyasszonyok iránt 1563-ban kiadott *válogatott prédikácziói*t Mágochynénak, 1565-ben megjelent bibliafordításait: *Sámuel és a királyok két könyvét* pedig együttesen Patócsy Zsófiának és Massay Euláliának ajánlotta. Ugyanakkor Jób könyvének forditásával Mágochy Gáspárnak és szerelmes feleségének kedveskedett. Az ujtestamentom forditásában (1562), *Nádasdy Annát*, Majláth István özvegyét dicséri. Patócsy Zsófia szellemét örökölték leányai: *Zsuzsánna*, Báthory Istvánné és *Anna* Balay Kálmánné. Az elsőt a wittenbergi magyar tanulók egyesületének anyakönyve em-

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

liti, mint nagylelkü pártfogót. Ez utóbbinak leányáról, *Balay Katáról* pedig ugy emlékezik a történelem, mint a keleméri református eklézsia kegyes jóltevőjéről.

Bocskay Erzsébet „az istenfélő és az Ur lelkétől megszenteltetett asszony" *Károlyi Péter* debreczeni lelkésznek és Mélius után tiszántuli püspöknek volt hivséges gyámolitója. Neki ajánlotta Károlyi 1575-ben a halálról, feltámadásról és az örök életről irt és kiadott hasznos és szükséges könyvecskéjét. A Wittenbergben tanuló magyar ifjakat is fejedelmileg segitette. Egyszer pld. 100 tallért küldött nekik, ami akkor nagy pénz volt. Róla és Patócsy Zsófiáról irja *Károlyi Péter*, hogy még mielőtt Károlyi Gáspár leforditotta volna a bibliát, arra kérték őt (1575): forditsa magyar nyelvre, ami a bibliából még hátra van ; ők arra minden segitségüket és gondviselésüket felajánlják. Ez mutatja, mennyire vágyódtak a szentirás olvasása után. Az ő fenkölt szellemök 300 esztendő mulva ujra egy fejedelmi nőben, a bibliának egy ujabb angyalában nyilatkozott meg itt az áldott, magyar földön : *Mária Dorottyában*, József nádor protestáns feleségében. Ez a lelkében is fenséges nádorasszony igy nyilatkozott : „Sok könyvet olvastam, sok bölcselőnél kerestem az igazságot, sokat ingadoztam, mig végre meggyőződtem, hogy a szentirás az a könyv, amelyben örökélet beszéde van s azóta nyugodott meg lelkem az Istenben".

Óh a hajdankor prot. asszonyai nagy lelki örömmel olvasgatták a bibliát és hallgatták az annak alapján tartott prédikációkat ! Igy lett életök igazi keresztyén élet : imádságos és bibliás. Beszédökön, irásukon, tetteiken mindenütt ott látszik a biblia bélyege. Halljunk csak egy régi levelet ! *Zrinyi Kata* irja az urának : „Láthassam kegyelmedet édes lelkem uram ! jó egészségben és boldog életben, kiben nagy sok jó ideig egyetemben a mennynek, földnek ura minket megtartson az ő áldott, szerelmes, szent fiának érdemeért. Ámen." (1572.) Ugy-e ma különösnek tartanák, ha egy müvelt nő ilyen hangon irna levelet ! ? Még bibliaibb zamatuak a *Sigher Anna* levelei, aki férjével, *Máriássy Pállal* együtt a Szepességen és Gömörben ápolta a reformációt. Ez a vallásos szellemü nő 1584-ben Patakon tanuló fiának, a protestáns egyház későbbi, nagy istápolójának, *Máriássy Zsigmondnak* ezt irta : „Fogadd meg a mi üdvözitőnknek mondását, hogy először keresd az Isten országát és igazságát minden időben, azután reád advák ő szent Felségétől a te dolgodnak gondviselése és vezéreltetése". Aztán : „Mindenkor emlékezzél meg, mit mond a 133. zsoltár". A másik fiának, *Andrásnak* meg igy ir : „Kérlek az Uristenért, hogy az Urnak szent vacsorájával élj, ne légy idegen tőle. A jámbor tanitó ott vagyon előtted ; tudom, hogy bővséggel hirdeti az Istennek igéjét, kit ne vess hátra, hanem hallgassad és tanuljad, mert csak ez tart meg minden lelki és testi veszedelem ellen". Igy gondolkoztak a reformáczió védasszonyai.

A fentebb emlitett fejedelemnőnek, Bocskay Erzsébetnek volt egy unokahuga, *Bocskay Klára*, Csapy Jánosné. Eklézsiáknak, iskoláknak nagylelkü jóltevője. Végrendeletében még a pataki diákságnak is hagyott buzát s pénzt. Sirkövére különös dicséret és dicsőségképen egy szép latin verset véstek (1586) melynek egyik szakasza magyarul igy hangzik :

BALASSA M.
FÜSZER- ÉS CSEMEGE KERESKEDÉSE
Debreczen, Piacz- és Szent Anna-u sarok.
Legolcsóbb beszerzési forrás mindennemü füszer és csemege árukban.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

„Hallgatá, mit mondott sok bölcs ember
[szája.
Legelső volt neki az ő szent vallása.
Imádság éltette, meg a hit Krisztusban.
Holta után kinek most édes ölén van."

Emlitsem-e még a debreczeni lelkészek egyéb pártfogóit, Krisztus anyaszentegyházának nem tüzes pallossal, de lángoló szívvel őrködő cherubjait? Nyáry Pálné *Várday Katát*, aki Margitai Pétert (1624), Petneházy Istvánné, *Király Annát*, aki Keresszegi Istvánt (1635) gyámolitotta és támogatta prédikációinak kiadásában? — Vagy szóljak-e a debreczeni egyszerü polgárasszonyokról, akik örömest járultak Istentől nekik adott vagyonukból a vallásos könyvek kiadásának költségeihez? Igy pl. Váradi Gáspárné, *Nagy Dorkó* az 1590-ben megjelent debreczeni énekeskönyvre áldozott. Neki is ajánlotta azt hálából a könyvnyomdász, Csáktornyai János. Hasonlóképen Kerekes Mihály özvegye, *Bagoly Kata* sem sajnált semmi költséget, csakhogy nyomtatásban lássa és naponként olvashassa Nógrádi Mátyás szeretett papjának ily czimü erkölcsi olvasókönyvét: „Lelki próbakő, melyen az ember mind magát, mind vallását megcirkálhatja, sőt házanépének is szent utat mutathat az egyenesen való járásra". (1651.)

Ime a reformáczió patronái, dicsőséges nagy asszonyai! Jóformán csak azokat emlitettem föl, akik Debreczennel, ennek reformátoraival, papjaival, fődesuraival valamelyes összeköttetésben voltak. Ezeken kivül még számosan vannak s fénylenek előttünk. Üde, tisztaságban, eleven erőben, magasztos fenségben, lángoló hitbuzgóságban tündökölnek, közel 400 esztendő ködén át, ma is. Életük ragyogó példa és mély tanuságként áll mindenkor az utódok előtt.

S. Szabó József.

Dalok.

I.

Éjszaka már az életem.
Nincs benne hit, szeretet, reménység...
A szivemet, a lelkemet
Beboritja csillagtalan sötétség.
Éjszakámnak nem lesz soha
Napsugaras, rózsapiros hajnala.
Hervadásról, elmulásról,
Zeng ajakam felzokogó bus dala.

Valamikor — nem is régen
Tele volt az utam hintve virággal.
Dalos ajkam együtt dalolt
A csicsergő, párját hivó madárral.
De elrepült mindörökre
Ifjuságom csillogó szép tavasza,
Azt siratja, azt kesergi
Fájó lelkem könyfakasztó panasza.

II.

Nem kérek már csókot tőled.
Más asszonya lett belőled.
Ha az utad felém vezet,
Csak forditsd el a fejedet,
Hogy ne lásd a könnyeimet.

Meguntad a szegénységet.
Gazdag legény kellett néked.
Eladtad te pénzért magad.
Van ezüstöd, van aranyad,
Koldus... csak a szived marad.

Dóczy József.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Debreczen első könyvnyomdásza.

— Huszár Gál. —

A jelen 1911-ik esztendőben jubilál Debreczen város legrégibb vállalata, a városi nyomda. 350 éves fordulóját üli annak, hogy az első nyomtatott könyv Debreczenben megjelent.

Háromszázötven esztendő! Rengeteg idő. Különösképen nagy idő, ha figyelembe vesszük, hogy Debreczen városa sohasem volt erősség; kurucz, labancz, török, tatár, német keresztül-kasul járta, ahány zsaroló had a vidéken végigvonult, mind kész éléskamrának nézte Debreczent. S ily nehéz viszonyok között a város mégis megszakitás nélkül fönn tudta tartani ezt a kulturális intézményét, annyi háboruság s „busulások" közben gondoskodni tudott róla, hogy a nyomda meg ne szünjék, hanem teljesitse a maga világosságterjesztő hivatását.

A debreczeni városi nyomda a legrégibb mindazon magyarországi nyomdák között, melyek több százados multra tekinthetnek vissza; egyedülálló, mint olyan nyomda, mely a tizenhatodik század közepe táján alakult s azóta mindmáig megszakitás nélkül fönnáll.

Ebből az alkalomból nem lesz érdektelen dolog megemlékezni arról, aki a sajtó müködését legelsőnek kezdette meg Debreczenben s akinek, mint nyomtatónak alakja csak a legujabb tudományos kutatások világánál került előtérbe.

A debreczeni nyomda történetével régebben foglalkozók, mint *Szücs István*, *Kulini Nagy Benő*, egyáltalán nem is tudtak róla. Ők hibás nyomon Török Mihályt, illetőleg Hoffhalter Rafáelt tartották első debreczeni nyomdásznak, holott ma már egész bizonyosan tudjuk, hogy az első könyvnyomtató Debreczenben egy derék papi ember, kiváló szónok és dalszerző, több tudományos munka irója: *Huszár Gál* volt.

Lelkész és könyvnyomtató. Manapság furcsának tetszik e két hivatás összepárositása. Csakhogy a tizenhatodik század más volt ám, mint a mai világ. Akkor a mai hirlapirók őse, jó lantos Sebestyén, kobzát pöngetve járta be az országot s vitte a hireket várról-várra. Szerelmes versek szerzői nem angol iróasztaloknál irták, nem fényes zsurokon szavalgatták verseiket, hanem tábori dobon, ágyubömbölés taktus kisérete mellett poétizáltak, mint tette dalos vitéz Balassi Bálint.

A papok hivatása nem volt olyan békességes, mint manapság. A reformáczió ideje járta. Az uj eszmék megtermették a maguk rajongóit, akik ott hagytak vagyont, nyugalmat, békés mesterséget s mentek hirdetni az uj igazságokat, mikért bizony sokaknak betörött a feje. Huszár Gál is ezek közül való volt. Az uj igazságok megihlették a lelkét s hirdette őket veszedelmet nem néző fanatikus rajongással. Türt, szenvedett, dolgozott értük önfeláldozóan, mi jutalomra se várva egy hosszu, hánytvetett életen keresztül. Csak a czélt, az eszme diadalát nézte. Hogy elérhesse, a legczélravezetőbb eszközöket kereste. Igy lett belőle papi ember létére könyvnyomtató.

Változatos élete folyását nem tudjuk

Frank Testvérek kalap-, fehérnemü- és uri-divat különlegességek üzletében **Piacz-u. 50.** (Vármegyeháza mellett.)
Meglepő szép választék uti bőröndök és utazási czikkekben.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

nyomról-nyomra követni, sokat hánytvetett ember lévén, Magyarországnak hol egyik, hol másik részében bukkan elő. Életrajza nem teljes, sok a föl nem deritett részlet benne, amit azonban tudunk róla, ugy is, a maga szakadozottságában, érdekes képét adja egy tizenhatodik századbeli mozgalmas életpályának.

Születésének helye, ideje, származása, gyermeksége, tanuló évei mind teljes homályban vannak. Az okirati adatok világánál 1554 végén, már mint meglett ember bukkan elénk. A reformácziót tanait hirdette s ezért kellett menekülnie Oláh Miklós, a hatalmas esztergomi primás üldözése elől Miksa főherczeg birtokára, Magyaróvárra. Itt a város német őrségének kapitánya, Wohnitzky Zakariás vette pártfogása alá s védte meg a további üldözés elől. Tudnivaló ugyanis, hogy a Németországból kiindult lutheri reformácziónak a Magyarországon állomásozó német hadak tisztjei között sok hive volt.

Prédikálni eljárt a szomszéd Mosonyba és Kálnokra, megfordult a környékbeli főurak udvaraiban is, ami nem lehetett nagyon inyére az oda szintén járatos régi hitü papoknak.

1557-ben Bécsbe ment s megösmerkedett az ottani nagyhirü nyomtatóval, Hoffhalter Rafáellel. Ez barátságból megtanitotta a könyvnyomtatás akkoriban még nagyon egyszerü mesterségére, ami annyira megtetszett Huszár Gálnak, hogy egy sajtót s megfelelő betükészletet vásárolt, aztán visszatérve Óvárra, felállitotta sajtóját s meg is kezdette a nyomtatást nagy ügybuzgalommal.

De ez már több volt, mint amennyit a környékbeli papság el tudott türni. Nem elég, hogy élőszóval igyekezik eltéritgetni a pápai egyház nyáját, most már a nyomtatott betük hatalmával is terjeszteni akarja az eretnekséget. Abból ugyan nem lesz semmi — gondolta magában Velykei Márk győri nagyprépost s az istentelen eretnek Luther Márton példájára egy iratot függesztett ki a győri székesegyház kapujára, melyben a szentszék elé idézte Gál papot tévtanok terjesztése miatt. A káptalan meg Ferdinánd királynál tett panaszt ellene eretnek könyvek nyomtatásáért. Tüzes lett a talaj Huszár Gál lába alatt, tudta, hogy előbb-utóbb menekülnie kell.

Épen kapóra jött neki a kassai városi tanács meghivása, melyhez a véletlen szerencse segitette hozzá. Ott akkoriban üresedett meg a lelkészi állás és a kassaiak a jó szónok s kitünő dalszerző hirében álló Gál papot szives örömest hivták meg papjuknak. Igy hát sikerült jó messze elkerülnie a győri káptalan veszedelmes szomszédságától.

Hanem cseberből vödörbe jutott. — Kassa városa az erőszakos, eretneket irtó egri püspök, Verancsics Antal hatalmi körébe esett abban az időben. Ez a hatalmas főpap épen akkortájt inditotta meg a mozgalmat az uj tanok hirdetői ellen. 1560 márcziusában az ő sürgetésére jelent meg az a királyi rendelet, mely Lippai János és Draskovics György személyében szigoru utasitással megbizottakat küldött ki a terjedőben levő mozgalom elfojtására. Ekkor jött meg, 1560 nyarán, Huszár Gál. Papi kathedráján alig szónokolhatott egy párszor, már megkezdődött ellene a hajsza. A hirneve megelőzhette, hogy ily hamar nekitámadtak. No meg azt is el lehet gondolni, milyen kommentárokkal ajánlhatták különös figyelmébe Verancsicsnak a győri papok.

1560 október 14-én kelt levelében irja a királynak Verancsics: „Már Kassán is az eretnek Huszár paposkodik.“ De nem elégszik meg a panasszal. Egyenesen felhatalmazást kér a királytól, hogy Huszárt eretneksége miatt bebörtönözhesse. A rendelet hamar megjött s ennek

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

alapján elszakitották hiveitől Gál papot, aki pár hónapi kassai időzése után már megnyerte hivei teljes szeretetét és áldozatrakész ragaszkodását, azután tekétória nélkül börtönbe vetették.

Nosza felindult erre Kassa város polgársága : ne hagyjuk a papunkat, eddig ő fáradott értünk, tanitott, vezetett, buzditott minket, ne engedjük a pribék kezén sorvadni.

Előbb azonban megpróbálták a szelidebb, békességes utat. Könyörgő deputácziót küldtek Verancsicshoz, hogy bocsássa Huszárt szabadon, ha másként nem, kezességre. Kassa város tanácsa a királyhoz is felirt papja érdekében.

A békés mozgalomnak látszólag sikere lett. Verancsics november 25-én olyan utasitást küldött Zay Ferencz felvidési kapitányhoz, hogy bocsássa szabadon a papot, de csak kezesség mellett, azután szoros őrizet alatt szállitsa Egerbe, mert — mint levelében irta — a katholikus vallás ily háborgatója kánonszerü vizsgálat nélkül papi hivatalt nem viselhet. Sőt magához Huszárhoz is irt egy jóságos hangu levelet, hogy csak engedje magát Egerbe szállittatni, ott majd „atyai“ bánásmódban lesz része.

De már akkor inkább a kassai börtön négy fala, mint az egri püspök atyai bánásmódja!“ — gondolta magában Huszár Gál. S nem mozdult, maradt inkább rab Kassán, mint atyai pártfogás alatt Egerben. Jól tudta, mit csinál. Kassán a város polgársága azonnal fölzendül, ha csak a haja szála is görbül. Egerben nincsen senkije, ott halálos ellenségeinek van kiszolgáltatva, még az élete sincs biztonságban. Ha elteszik láb alól, ugyan ki merne kikötni egy szegény, hozzá még eretnek pap miatt a hatalmas egri püspökkel?

Gál pap a börtönben is folytatta a prédikálást, hivei oda jártak hozzá hallgatni az igét. Templommá lett a nedves falu börtön. Hiába irta panaszló levelét Verancsics a királyhoz, hogy Huszárt a kassaiak ellenállása miatt nem tudja Egerbe szállittatni, hiába küldötte pásztori levelét a kassaiaknak, megtiltva nekik, hogy kedvelt papjukat hallgassák, a kassaiak nem tágitottak. Igy folyt a huzavona egész deczember végéig.

Közben a városi tanács a protestánsokkal szemben sokkal türelmesebb Miksa főherczeghez, a trónörököshöz folyamodott, hogy eszközölje ki apjánál Gál pap szabadon bocsátását. Ennek a kérésnek sem volt foganatja, csupán annyi, hogy Huszárnak megengedték a prédikálást, — de csak a börtönben, felügyelet mellett.

Verancsics végre elunta a huzavonát. Gondolt egyet s mert látta, hogy a kassaiaktól nyilt erőszakkal semmire sem mehet, a szent czél érdekében megpróbálkozott egy kis ravaszsággal. Megbizta Zay Ferenczet, hogy deczember 27-én este, mikorra a hivek hazaszélednek, a sötét téli éjszakában ültesse kocsira a papot s biztos őrizet alatt hozza titkon Egerbe. Hanem a puska visszafelé sült el.

A megbizásnak hogy, hogy nem, hire ment a városban s a megjelölt este a kassai polgárok felzendültek, összeverekedtek a katonákkal. A nagy zürzavarban Huszár Gált hivei kiszabaditották a börtönből s mire a kirendelt őrizet összeszedelőzködött, Gál pap már messze járt a havas éjszakában.

Utját egyenesen Debreczennek vette.

Villany zseblámpákból állandó nagy raktár
Mentze Henrik
ujdonságok árúházában
Kossuth-u. 4. sz.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Volt rá oka bőven, hogy ide meneküljön. Debreczen már akkor erős vára volt a reformált magyarságnak. Az uj egyház szervezése épen akkoriban volt folyamatban. Az apostoli buzgalmu, nagy tudományu és páratlan kitartásu „magyar Kálvin“ a somogyi születésü *Méliusz Péter* minden tudását és akaraterejét ennek a feladatnak szentelte. Ő már régebben érezte egy könyvnyomda hiányát. Tudós munkáit máshová kellett vinnie nyomtatás végett, a kollégium tanárai, a nagytudományu „skólamesterek“ is csak sajtóra vártak, hogy iskolai könyvek irásának és kiadásának neki buzduljanak.

Soha jobbkor nem jöhetett volna Debreczenbe Huszár. Neki menedék kellett, Méliuszéknak sajtó. A két érdek összetalálkozott. Lehet, hogy már korábban is összeköttetésben állott Huszár a debreczeni vezéremberekkel. Lehet, bár adatunk nincs rá. De, ha ez a korábbi érintkezés nem is volt meg, az kétségtelen, hogy nem véletlenül jutott Gál pap Debreczenbe. A viszonyok kényszere hozta ide, legkivált az az ok, hogy ha valahol, ugy itt biztonságban volt Varencsicstól.

Az 1560-ik év utolsó napjai egyikén, talán épen Szilveszterre érhetett Debreczenbe. 1561 tavaszán már megjelent sajtóján az első munka. Világos tehát, hogy nyomtató felszerelését is magával hozta. Már, hogy Kassáról-é, onnan menekülésekor, vagy pedig csak később Óvárról szállittatta-é Debreczenbe, erről tudomásunk nincs. Abban, hogy Kassán az összeszedelőzködésre és menekülésre legfölebb egy órányi ideje volt s mégis magával hozta a nyomdafelszerelést, semmi hihetetlen nincsen. Nagyon kevésből állott az, két öszvéren el lehetett szállitani az egészet: egyiken a prést, másikon a betüs szatyort.

Azt azonban egészen bizonyosan tudjuk, hogy Huszár Gál ugyanazt a sajtót használta Debreczenben, amelyiken már Óvárt nyomtatott. A bizonyiték igen egyszerü. Nem kellett egyebet tenni, mint összehasonlitani óvári nyomtatványait a debreczeniekkel. A betük és nyomdai kiállitás teljes azonossága kétségtelenné teszi ezt a tényt.

Igy jutott tehát Gál pap egy kis nyugováshoz és *igy jutott Debreczen városa az első könyvnyomtatóhoz az* 1561-*ik év tavaszán.*

Vajjon melyik kiadvány volt ennek a sajtónak legelső terméke? Melyik munkára mondhatjuk rá, hogy ez a legelső Debreczenben nyomott könyv?

Régebben az 1562. évben megjelent, ugynevezett *Egervölgyi hitvallást* tartották annak, az ujabb kutatások azonban régebbi debreczeni kiadványokat is napvilágra hoztak.

Mai tudásunk szerint a legrégibb debreczeni kiadvány Méliusznak egy prédikácziós könyve: *A Szent Pal Apastal levelenec mellyet a Colossabeliecnec irt predicacio szerent valo magyarázattya* stb.

Ez a munka egyetlen példányban maradt ránk, az is csonkán. Az erdélyi Muzeum könyvtárában őrzik, oda néhai báró Radák Istvánné adományából jutott. Az ajánlását maga Méliusz irta s intézte a *debreczeni városi tanácshoz.*

Ez nagyon fontos adat. Bizonysága annak, hogy a legelső debreczeni nyomtatott könyv a város tanácsának pártfogása és anyagi támogatása mellett jelent meg. A tizenhatodik század folyamán ugyanis, de még később is, rendes szokás volt az ajánlást ahoz intézni, akinek költségén, vagy legalább anyagi hozzájárulásával jelent meg az illető munka. A pártfogás némi viszonzásául örökitették meg a szerzők a támogatók nevét az ajánlás hálálkodó soraiban.

Méliusz ajánlása más tekintetben is fontos. Kulcsot ad a könyv megjelenése időpontjának valószinü meghatározásához. A legtöbb e korbeli munka

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

ajánlásának dátuma egybeesik azzal az időponttal, amikorra a munka nyomdai elkészitése már végéhez közelgett. Egy munka megjelenése és az ajánlás kelte pár napi különbséggel egy időbe esett. A Méliusz ajánlása 1561 május 1-én kelt. *A legelső debreczeni nyomásu könyv tehát az 1561-ik év május elején jelent meg.*

Nyolczadrét alaku, szerény kiállitásu könyv volt a debreczeni sajtó legelső terméke. A külföldi hires nyomtató officzinák termékeivel bizony nem versenyezhetett, de még a Heltai-féle kolozsvári nyomda kiadványaival sem. De mégis csak becses munka volt ez. Kiinduló pontja annak a mély nyomot hagyó s a magyar nemzeti müvelődés szempontjából igen nagy értékü sajtómüködésnek, melyet a debreczeni nyomda évszázadokon át, sokszor elviselhetetlenül nyomasztó viszonyok között kifejtett.

Huszár Gálnak nem ez a könyv az egyedüli nyomtatványa, kiadta ő Méliusznak több más munkáját is. Utolsó nyomtatványa itt Méliusznak az Arany Tamás tévelygéseiről irott és 1562 febr. havában kiadott müve volt. Ennek ajánlását maga Huszár Gál irta, amint ez a befejező sorokból kétségtelenül kiviláglik: „Debretzönben irta 1562. esztendőben Februariusnak 14. napian, Huszar Gal a Cassai Lelki pasztor Exul."

Ebből az aláirásból azt is megtudjuk, hogy Gál pap csakis mint könyvnyomtató szerepelt Debreczenben, papi hivatalt itt nem viselt. Hiszen nem mondotta volna magát máskülönben *exul*-nak (számüzött) és *kassai lelkipásztornak*, holott már a második esztendőt töltötte Debreczenben. Ugy látszik, azt remélte, még visszajuthat derék kassai hivei közé s folytathatja téritő munkásságát.

Kassán ezalatt folyt a vizsgálat a zendülés és Gál pap kiszabaditása miatt. A circumspectus kassai tanács mindjárt három nappal az eset után fölirt a királyhoz, hogy a tanács semminek sem oka, Huszárt a hirtelen felzendült nép és személyes hivei szabaditották ki, a város polgársága nem is tudott a dologról, azt tehát ne vonják felelősségre. Az egri püspök azonban szigoru vizsgálatot követelt. A vizsgálat meg is indult és pedig az esztergomi primás rokonának, Liszti Jánosnak vezetése alatt. Ez a tetteseket nem tudta kinyomozni, a kassai polgárok között nem akadt áruló, igy mit tehetett mást, azt javasolta a királynak, hogy büntesse meg az egész várost. A város birái azonban a polgárság nevében szintén fölirtak a királyhoz és ujból csak azt bizonygatták, hogy ők nem okai semminek, Zay kapitány uram miért nem intézte ügyesebben a dolgot; ha kisiklott a fogoly a keze közül, ő tegyen róla, a várost nem lehet e miatt feleletre vonni. Végre aztán az egész dolog hosszas herczehurcza után végleg abban maradt, a város megmenekült az egyetemleges büntetéstől.

Hanem a Huszár Gál kassai papságáról sem lehetett többé szó. Le kellett tennie még csak a gondolatáról is, hogy valaha Kassán hirdetheti az igét.

Debreczenben sem volt sokáig maradása. 1562 tavaszán mégott nyomtatott, őszre azonban a költöző darvakkal elvándorolt ő is. Miért ment el, mi késztette rá, csak gyanitani tudjuk. Valószinüleg nem volt kilátása rá, hogy Debreczenben papi hivatalhoz jusson, a nyomtatásból magából megélni nem tudott, meg aztán látta, hogy Debreczenben az uj eszmék az ő közremüködése nélkül is szilárd alapon állanak,

Czipőket csakis a KÖZPONTI CZIPŐ ÉS KALAP NAGY ÁRUHÁZBAN, Piacz-utcza 41. sz. vásároljunk. Telefon 435. — Tcssék árjegyzéket kérni.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

kezébe fogta a vándorbotot, s ment oda, ahol égető szükség volt az ilyen fáradhatatlan, tenni akaró és tudó, apostoli buzgalmu reformátorra.

Sajtóját valószinüleg a városi tanács vette meg, mert a további könyvnyomtatók is mind az ő betüivel nyomtatják a debreczeni könyveket. A sajtó tehát Debreczenben maradt. Ő maga azonban már 1562 októberében Révkomáromban müködik.

Élete további folyásáról egy pár töredékes adat tudósit.

Egy félévet sem tölthetett nyugodtan Komáromban, máris menekülnie kellett. 1563 január havában Oláh Miklós, a hatalmas esztergomi érsek, a királyhoz fordul engedelemért, hogy a veszedelmesen népszerü reformátort karhatalommal elfogathassa. Miksa király elfogatási parancsa már Nagyszombatban éri. Szerencsére innen is sikerül utat veszteni. Mint az üzött vad, hányódik egy darabig erre-arra a Dunántul, mig végre Forgách Imre, trencséni főispán veszi védelmébe s pappá teszi egy nyitramegyei kis faluban, Komjátiban. Itt valamennyire megnyugodhatik üldözőitől, de nem a munkától. Fáradhatlanul prédikál, térit, könyveket ir és nyomtat.

1574-ben Pápa városa hivja meg lelkésznek a messze hires tudós papot. Huszár a megtisztelést elfogadta, de nem sokáig örvendhetett neki. 1575 október 23-án a pestis ragadta ki pápai hivei köréből. Ott is temették el, Pápán.

Ime, ez a legelső debreczeni nyomtató rövid életirása.

Küzdelmes, hánytvetett élet volt a Huszár Gálé, mint minden olyan emberé, aki uj eszmék önzetlen szolgálatára esküszik fel s nem tántorodik el tőlük a hatalmasok szavára, fenyegetéseire, üldözéseire sem. A magyar reformált egyház első hősei közül való volt. Debreczeni másfél esztendei időzése valósággal csak rövid epizód ezen a tarka változatosságu életpályán. Debreczenre nézve azonban mérhetetlenül jelentős ez a másfél esztendő. Ehez és a derék Gál pap emlékéhez füződik Debreczen egyik legjelentősebb müvelődési intézményének, az immár 350 esztendős városi nyomdának megalapitása.

Csürös Ferencz

Magányban.

Mért van neveddel ég és föld belelve,
Hogy én azt hallom mindig s mindenütt?
Mért támad fel ujból a szerelem,
Mely szivem mélyén meghalva feküdt?

És mért a sziv, és mért e sebhedt lélek,
Mért oly bohó, oly balga mindenik,
Mint a hajós, ki tengerekre készül,
Bár ott veszté el egykor mindenit?

Mért vágynak ugy az izzó láng után,
Melynek sebét mindegyik hordja még?
Vagy oly édes az önkinzásnak kéje,
Hogy ennyi seb még arra nem elég?

,,, Itt járok az erdőnek vadonában,
Óh a magány oly hüséges barát!
És hallgatom a szellők susogásit,
És hallgatom a madarak dalát.

Nézem, a tónak csillogó tükrében
Mint fürdenek a fényes csillagok,
S ajkamra egy-egy szelid sóhaj lebben,
Hisz' én oly nyugodt, oly boldog vagyok!

És hallgatom a szellők susogásit,
De hallga! mostan nevét sugja mind!
És hallgatom a madarak dallását,
De hallga! ez az ő neve megint!

És nézek a tó csillogó tükrébe,
Hol most két fénylő csillag-szem ragyog,
— És futok, futok, mint az üldözött vad,
Hisz' én olyan boldogtalan vagyok.

Udvardy Géza.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Avató.

Irta: **Zivuska Andor.**

(A debreczeni gör. kath. templom fölszentelése alkalmából rendezett ünnepségen előadta: Szüts Margit.)

Almavirágos május, amikor kékebb az ég, ragyogóbb a napfény, szabadabb a lélek szárnyalása, lobogóbb a szivek indulatja: egy uj templom körvonalai rajzolódnak a ragyogó azurba, — templomot avatnak, uj templomot! . . . Templomot, hogy pillére, vára, kőszirtje legyen a gondviselésbe vetett hitnek; tüzhelye, szitója, terjesztője a szeretetnek s a kultura legyőzhetetlen karján pajzsa ennek a sokat szenvedett, vérbe, gyászba annyit hányt-vetett forrón szeretett hazának!

. . . Van-e, volt-e, lesz-e ember, akinek a szemén nem csillant köny soha? . ..

Van-e, volt-e, lesz-e ember, kinek a lelkén a kétségbeesés sötét szárnyu viharaitól üzve, — ha csak egy pillanatra is, — meg nem rendült a gondviselésbe vetett hite? . . .

Prológot mondok s a prológ törvényszerüvé jegeczedett szabályai szerint ugy következnék most, hogy szines, sulyos, mély gondolatokat emelő szavakból ragyogó mozaikot rakosgassak össze. Én átlépek e megkötő szabályon és szines, hatalmas ivü gondolatok helyett, egy poros vén könyv lapjairól elmondok önöknek egy egyszerü mesét!

. . . Egy ember, akinek a lelkét a kegyetlenül rázuhogó csapások szaggatták össze, belefáradva az élet hiu, reménytelen küzdelmeibe, visszavonult és remete lett.

Barlangja előtt ülve egy nap, merengve a szálló, tünő fellegek járásán, sötét, szomoru gondolatokat futtatott a lelkén.

— Vajjon ott, magasan, az emberi élet határain tul, van-e valami, valaki: egy őrködő szem, egy vigyázó, kormányzó kéz, amely a gondolattal: lélekkel megvert ember sorsához leér? Vagy csak véletlen, durva, vak erők össze-vissza küzdelme minden? Véletlen, vak erők egymásra törése, összeroppanása: amely irány és czél nélkül zuzza össze a karjaik közé keveredett embert? . . . Gondolat, czél, irány nélkül törve át a léten: ahogy a rétek, erdők fölött száguld át a vihar; fát törve, vagy embert, virágot, avagy álmot!

Ebben a perczben, ahogy maga elé tekint: egy embert pillant meg. Törődött, öreg, hosszu szakálla fehér, ruhája szürke és uti portól csapzott; szelid kék szeme jóságosan csillog, ajkán mosoly.

— Kövess! . . . — mondja az idegen.

A szelid, bársonyos hang megfogja a remetét: fölemelkedik és követni kezdi az idegent.

Csöndes, alig hallható zajjal koppantka a saruk.

A nap tüze fáradt, esteledett, s hogy a nap piros korongja a hegyek mögé hajlott: faluhoz értek.

— Éji szállásra kell térnünk! — mondta az idegen s bezörgetett a falu szélén álló szegény kis házba.

Szegény ember fogadta őket, meleg szivvel, szeretettel. Megvendégelte a vándorokat, megnyitotta a tiszta szobáját, tornyos ágyában jelölt ki számukra helyet.

A remete szemeire nem ereszkedett álom; látta, amint az éj homályában elhagyja az idegen az ágyat, kinyit egy szekrényt, kivesz egy drága gyönggyel, ékkővel kirakott aranyserleget és az utizsákjába rejti.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Alig virradt, hogy bucsu, köszönő szó nélkül odahagyták a házat.

A második este kis faluhoz kerültek a vándorok megint. Most egy pompás, hatalmas kastély ajtaján zörgettek szállásért. Durva, gőgös, kegyetlen szavu ember fogadta őket, szitokkal, átokkal illetve a hajlékkeresőket, nagynehezen engedve meg annyit, hogy egy éjszakára az istálló alomján meghuzhassák maguk.

Hogy virradt, igy szólt az idegen: — Jer, mielőtt mennénk: köszönjük meg a szállást.

Meleg hálaadó szavakat mondott az agg és átadta a drágaköves aranyserleget, amit a szegény ember házából elvett.

Hogy harmadszor pirult meg a határ, kis kunyhóhoz kerültek a vándorok megint. Résztvevő, meleg szív fogadta őket ujra, s hogy pitymalatkor elhagynák a házat, az idegen szalmából csóvát csavar: meggyujtja és a náderszbe nyomja... A következő pillanatban pattogva, ropogva lángol fel a tető.

Az utolsó este ismét egy mindent megosztó szegény ember házához hozta a vándorokat.

Reggel, hogy tovább indulnának, igy szólt a ház gazdájához az öreg.

— Uram! mikor hálás szivvel köszönjük jóságod, engedj meg egy kérést. Mély és sebes ár köriti a falut, nem ösmerjük a folyót, a tulsó partra kellene jutnunk, adj valakit, ki pallóhoz vagy gázlóhoz vezessen minket!

— Senkim! — mondta a gazda, — csak minden örömöm, reményem megtestesülése: egyetlen gyermekem: fiam! Ő ismeri a folyót és elvezet titeket.

Megindultak. S hogy a folyón átvetett pallóhoz érnek: az idegen egyszerre megragadja a fiut, s mielőtt az csak védekezhetett volna: a folyóba veti. A tajtékzó hullám hatalmas zugással öleli körül a gyermeket, egy pillanat!... Még látszik a küzködő fiu, aztán semmi. Viz! Viz! Rohanó hullám!

Irtózattól megborzadva állott meg az ember.

— Megállj! — kiáltá. — Megállj! Nem követlek tovább egy tapodtat sem! Félek, rettegek, irtózom tőled! Gyilkos! Gyilkos!

Hallgasd! Nem szólottam eddig, most megmondok mindent. Félve, remegve, gyanakodva követtelek eddig. Amerre léptél, amerre jöttél: rettenet, irtózat jelzi az utad! Hát mit müveltél eddig? Megfosztád egyetlen kincsétől, aranyserlegétől egy szegényt, hogy megajándékozz vele egy gőgös, szivtelen gazdagot; egy másik szegényre, ki meleg szivvel fogadott magához, rágyujtottad házát, hogy kétségbeesett, földönfutóvá tedd!

S mit müvelsz most?! Megölsz egy gyermeket, hogy élete egyetlen gyönyörétől, örömétől megfossz egy apát! Félek! Félek! Irtózom, rettegek tőled! A sátán lelke jár veled! Most már nem követlek tovább!

. . . Mosolyogva nézte az idegen az embert.

— Elvettem egy szegénytől egy arany serleget, — mondotta. — Az az ember nemes szivü és jó s bár nem bántott senkit, volt ellensége neki is.

Ellenségei adták az arany serleget neki, a serleg mérgezett volt! Én elvettem a serleget tőle.

A gazdag, akinek adtam, kőszivü, kevély, vérszopó uzsorás, kizsákmányoló fenevad, egy egész környék szegénységének könye, vére tapad az aranyaihoz. A serleget neki adtam, a méreg talál és megszünik az átok!

Lángba boritottam egy szegény ember házát, mondod.

Sorvasztó, nehéz, verejtékes munkával küzd az az ember, hogy megkeresse övéinek a szükös mindennapi kenyért s a ház alapjaiban kincs van, századok

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

óta elásott kincs. Én felgyujtottam a házat, a ház leég és ő a leégett ház hamvai között megleli a kincset!

S az a gyermek, akit a folyóba veték, irtózatos, rettenetes gondolatokat forgatott a fejében. Nem fiu volt az. Édes atyja kisded örökségére éhes, párduczszivü gyilkost rejtett a rózsaszinü gyermeki arczbőr. A gyermek kebelében kés volt, ha nem vetem a folyóba, hogy visszatér, kését az atyja szivébe mártja. Én megöltem a fiut!

— Ki vagy hát?! — riadt fel az ember.

Az idegen arcza egyszerre ragyogóvá vált, csendesen, lassan emelkedni kezdett:

— Én vagyok a Gondviselés, a gondviselés, akinek az utjait te gyarló emberi elmével hiába kutatod. Én vagyok a Gondviselés, akit nem ér utól soha semmi, csak egy: a hit szárnyán emelkedő lélek!

. . . . . .

. . . . . .

... Almavirágos május, amikor kékebb az ég, ragyogóbb a napsugár, szabadabb a lélek szárnyalása, lobogóbb a szivek indulatja: egy uj templom körvonalai rajzolódnak a ragyogó azurba; templomot avatnak, uj templomot. Templomot, hogy pillére, vára, kőszirtje legyen a gondviselésbe vetett hitnek; tüzhelye, élesztője, terjesztője a szeretetnek!... Álljon az a templom időtlen időkig s szentelt keresztje fölött, mint nagy Konstantin jele, — soha el nem muló, halványuló fénnyel ragyogjon e két szó:

„Isten!“ — „Haza!“

A Debreczeni Zenede és hatása.

Alig lehet hálásabb feladat a krónikairónak, mint ama hirtelen megizmosodott müvészeti kulturáról beszámolni, melyre Debreczen zenei élete, az elmult idény nagy horderejü eseményeitől is igazoltan, fellendült.

Hirtelennek mondjuk a fejlődést, de nem előkészitésnélkülinek, mert bár a mult idény hangversenyei ugyszólván minden átmenet nélkül emelkedtek a fővárosi nagyszabásu hangversenyek szinvonalára, azt minden avatott és avatatlan figyelő megállapithatja, hogy ezen örvendetes jelenségnek kutfeje gyanánt a *Debreczeni Zenede* és ennek, évtizedeken át kifejtett tevékenysége tekintendő.

Ez az izmos müvészeti intézmény, mely kis hatáskörből évtizedeken át izmosodott a müvészet nemes elveinek szilárd és messzire domináló védbástyájává, nemcsak közvetlenül készitgette elő a talajt arra, hogy a Génius azt otthonára méltónak találja, de közvetve is csöndes kitartással s mindazáltal tudatosan ápolta a közönség fejlődő müvészi hajlamait, nevelte a jelen nemzedék nagyszámu s nem közepes erejü tehetségeit, általános irányt szabott a magasabb értékü zenei élvezetek keresésének és kifogyhatatlanul megismétlődő házi és nyilvános hangversenyeivel gyakorlati példákat is adott arra nézve, hogy miként kell a tanulságos, gyönyörködtető és léleknemesitő remekeket összeválogatni, melyben a progressiv-haladó nevelés czélzata és a müvészi jóizlés igényei egyaránt kielégitésre találjanak.

Mert ha a krónikairó pártatlanságával készséggel el is ösmerjük, hogy a legutóbbi két idény hangversenyei **számának** gyarapitásában a Zenede kötelékein kivül álló lelkes és buzgó férfiak-

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

nak is érdemeik vannak és nemcsak örvendetes, de nagyon kivánatos lenne, ha ez a felgerjesztett nemes vetekedés a mozgékony müvészi élet egészséges továbbfejlesztésére a jövőben is lankadatlan erővel folytatódnék, — viszont az is kétségtelen és meg nem czáfolható, hogy ez a kezdeményezés, előkészités és a helyes kiépités kizárólagos érdemére *Simonffy Emil* kir. tanácsoson kivül más nem formálhat igényt jogosan, mert ő volt az, aki, mig egyfelől zenedénket

Bizony, még másfél évtized előtt szerény körre kényszerült korlátozódni a zenei élet megnyilatkozása, mert a zene iránti fogékonyságot előbb át kellett plántálni közönségünkbe, meg kellett honositani tapintatos kézzel a müvészi élvezetek keresésének őszinte vágyát és tudatába kellett oltani azt a felismerést, hogy a zenei müveltség egyik és pedig nem lényegtelen tényezőjét képezi az általános müveltségnek.

Amig tehát a Zenede intézménye, a

DEBRECZENI ZENEDE.

az ország összes vidéki müintézetei között első helyre emelte és oly gazdagon ellátott tanszékekkel bővitette ki, aminőket az aránytalanul jobban situált más zenedék is nélkülözni kényszerülnek, azalatt másfelől egy pillanatig sem tévesztette szem elől a Zenede hatásmezőin kivül is ébresztgetni, ápolni és kielégiteni a bontakozó zenei igényeket, élesztgetni a zenei élet iránti fogékonyságot, fejleszteni a megértés iránti érzéket és minden idejének készséges feláldozásával megteremteni amaz alkalmakat, melyek révén a nagyközönség tiszta müvészi élvekhez jut.

saját hivatásának gyakorlásában nevelte fel ama kitünő müvészi erőket, melyek társadalmunk sok családjának s ezek révén magának Debreczennek is büszkeségét képezik, addig másfelől a zenede derék igazgatójának fáradhatlan agitációja lehetővé tette, hogy a müködése nyomán felébresztett és elszunyadni nem engedett érdeklődés mind szélesebb hullámokba terjedjen tovább, elannyira, hogy végre a zenei élet komoly és nemes igényei által a város összes társadalma át- és átitatódhatott.

Amikor tehát a Zenede életéről és müvészi hatásairól szólunk, lehetetlen

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

ezt a kérdést a nélkül tárgyalni, hogy a müintézet derék igazgatójának érdemeit ne érintsük, akinek ugyszólván egész élettörténete belsőleg összeforrt a debreczeni zene életének történetével.

Jól esik látnunk, hogy a Zenede tevékenysége 20 év alatt majdnem megtizszeresedett. Az évi értesitők szép sorozata tanuskodik arról, hogy nevelési rendszere, tanterve, fegyelmi szigora és a nyilvánosságra átruházott ellenőrzése folytán oly eseményeket mutathat fel, mely nemcsak quantitive, de qualitative is egyedülálló a vidéki zenedék történetében.

Erejének gyarapodásával több tekintetben irányitást adott az ország többi zenedéinek is; és szellemi fölénye oly mérvben növekedett, hogy a mult iskolai év záróünnepélyét a legkiválóbb magyar müvész, Zichy Géza gróf tisztelte meg megjelenésével, anyagi megizmosodását pedig minden statisztikai adatnál fényesebben igazolja az a tény, hogy a Zenede palotáját, melynél szebb épülettel egyik hazai zenede sem dicsekedhetik, a közeli két év alatt egy egész emelettel meg kell bőviteni, mert az immár 300-at meghaladó növendékek, a nagyszámu fő- és melléktanszakok óráin a közel jövőben már nem lennének a tantermek számának megszaporitása nélkül elhelyezhetők.

Aki figyelemmel kisérte, hogy mily óriási lelkierőt és kitartást igényel megtörni azt a közönyt, mellyel a közönség a müvészi mozgalmak iránt eleinte viseltetni szokott, az fel fogja ismerni, hogy a Zenede mai szellemi és anyagi hatalmának alapját korántsem a természetes fejlődés képezi, hanem a fokozatos és következetes emelkedés egy szerényen dolgozó, de fáradhatlan kéznek áldásos eredménye.

Hogy azonban a zenei élet mai intenzivitását és mélységét megitélhessük, lépjünk vissza 15 évvel s nézzük a mai helyzetet az akkori szemüvegen át.

Látjuk, hogy Simonffy igazgató 1895. évben nehány rajongó zenebaráttal szövetkezve megalkotja a *Philharmoniai társaságot*. Megérdemlik azok a nevek, hogy ne vesszenek ki a jövő köztudatából sem: *Kövy* Lajos, *Márton* Imre és *Ujfalussy* József voltak azok, akik magvát képezték ennek az első müvészi társulásnak. Nem kitartásukon mult, hogy 6 évi fenállás után be kellett szüntetni a hangversenyeket. Hiába! Még meddő volt a talaj és hálátlan.

A hangversenyek megszüntek 6 év mulva, de csak a nyilvános hangversenyek. A salonokban tovább folyt a kamarazene kultusza s a zártkörü estélyek csendesen és párhuzamosan munkálkodtak közre abban az értelemben, melyben a Zenede szives következetességgel ébresztgette és hóditotta meg a közönség érdeklődését, ugy, hogy midőn Simonffy Emil 1907-ben ujra sorompóba lépett és szózatát most már a nagy nyilvánossághoz intézte és a felhivás megértésre talált s megalakult az azóta fényes eredménnyel müködő **Zenekedvelők Köre** és pedig oly rohamos fejlődéssel, hogy most, a harmadik társulati évben 500 tagja vagyon, vagyis több mint kétszerese az első év tagszámának.

Meghaladná keretünket, ha eme hangversenyekkel részletesen kivánnánk foglalkozni. De nem is a czélunk. Itt csak mint a maradandó történeti fordulópontot kivánjuk megállapitani, hogy ezen hangversenyek keretében látogatták meg a met, franczia és orosz zeneviláguvilág-

Szegedi kender, len- és juta-zsákok, vizmentes ponyvák, ponyvaszövetek a legolcsóbban beszerezhetők FOHN JÓZSEF zsák és ponyva üzletében Debreczen, Petőfi-tér 6. sz. (nagyállomás közelében.)

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

hirü müvészei első izben tömegesen városunkat.

Hézagos maradna azonban feljegyzésünk, ha akkor, midőn a Zenede művészi kihatására épitett s annak érdemes igazgatója által kezdeményezett nagyszabásu zeneéletévkönyveit megnyitjuk: ha ugyanakkor megemlités nélkül hagynók *Spitz* Lipót dr. ügyvédet, a társaság agilis titkárját, akinek illetékes és szakszerü tanácsára Simonffy elnök megbizhatóan támoszkodhatik, aki a hangversenyek müsorainak összeállitása és érvényrejutása körül készséggel magára vállalja a fáradozás hálátlan terhét s a kinek bayreuthi összeköttetései szerezték meg azt a lehetőséget, hogy egy-egy elkényeztetett solista elviselhető áldozat ellenében vendégszerepelt hangversenyeinken.

Drumár János.

A mai Hajduvármegye területe 200 évvel ezelőtt.

— Gazdasági és népesedési leirás. Az 1715. és 1720. évi országos összeirás alapján. —

I. RÉSZ.

Hajduvármegye területén, Debreczen nélkül az 1900-dik évi népszámlálás szerint 151 ezer ember él. A most megejtendő népszámlálás e számhoz néhány ezret bizonyára hozzáad majd.

Ugyan ki gondolná, hogy nem is egészen 200 esztendővel ezelőtt a mai Hajduvármegyét alkotó városoknak és községeknek népessége tizedrészét sem tette a mostaninak?

És vajjon azok, akik szép- és ükapáink korát „régi jó idők"-nek mondogatják, tudják-é, hogy amaz általuk irigykedve emlegetett „régi jó idők" nemzedékei ellenségek támadásaitól, sürün ismétlődő természeti, elemi csapásoktól menynyi kárt szenvedtek, milyen örökös rettegésben töltötték napjaikat? Tudják-é, hogy mindazt a kényelmet és örömöt, mindazokat a javakat és vivmányokat, amelyeket az emberi elme találékonysága a természet rejtett erőiből a mai emberiség elibe varázsolt, amiket a tudomány bátorsága s a demokráczia diadala mindenkinek közös kincsévé tett, a „régi jó idők" mennyire nélkülözték?

Képzeljük magunk elé kétszáz esztendővel ezelőtt élt eleinknek életmódját. Egymás mellett a sárral letapasztott sövényből összetákolt s félig földbe ásott viskót a mostani jó módu parasztgazda aeternit palafedelü, téglafalu, tágas, világos lakóházával. A pislákoló olajmécsest a nap fényével versenyző villamos ivlámpával. A nyikorgó, vasalatlan szekér kerekét kerékagvig elnyelő sáros és barátságtalan országutakat, sinpárokon robogó vonatokkal és kövezett országutakon száguldó automobilokkal. A XVII—XVIII. század levélpostát hurczoló mészáros legényeit, czigányait és döczögő delizsáncait a telegráffal és telefonnal. A nyolcz ökörtől vontatva is csak félarasznyi barázdákat karczoló faekéket a földet mélyen hasogató gőzekékkel és sorbavető gépekkel. A posványos, hasznavehetetlen roppant mocsarakat a dustermővé lett s barátságos tanyákkal megrakott alföldi pusztákkal. A beszállásolt zsoldos német katonák telhetetlenségétől és durvaságaitól vérig zaklatott, majd félvad rácz és tatár martalóczoktól fosztogatott és öldökölt népet a hosszu béke és zavartalan kultura áldásait élvező mostani nemzedékekkel.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

A sürün pusztitó pestis és egyéb járványos nyavalyák ellen haszontalanul kisérletező babonákat és kuruzslásokat a mai kor orvosi tudományának csodás sikereivel és számtalan egészségügyi intézményével.

Azt az óriási különbséget, mely a „régi jó idők" és a mostani kor „nehezen élő" embereinek életmódja, vagyoni és müvelődési állapotja között mutatkozik, azok az egykoru hiteles források is megerősitik, amelyeket jelen alkalommal megszólaltatni óhajtunk avégből, hogy Debreczen város legközelebbi környékének, Hajdu vármegyének csaknem kétszázesztendővel ezelőtt keletkezett leirását e kalendáriom olvasóival megismertethessük.

E leirást az országos levéltárban őrizett 1715. és 1720. évi regnicolaris conscriptiók tartalmazzák.[1]

Ezen összeirások keletkezésére és hitelességére nézve előre kell bocsátanunk a következőket.

Az 1712—15-iki országgyülés, amely mellékesen megjegyezve Debreczent is beiktatta a szabad királyi városok sorába, a mindenfelől felhangzott panaszoktól ösztönzött király felhivására elrendelte az adózó népesség viszonyainak alapos, mindenre kiterjedő felvételét, hogy annak alapján a megnövekedett állami adóteher igazságosan, arányosan legyen az adózó népesség között felosztható. Az összeirás véghezviteléhez az országgyülés ugyancsak bő utasitást állapitott meg. Minden részrehajlás kikerülése végett a törvényhatóságok nem magok irták össze a saját területükön lévő adóalapot, hanem minden vármegyébe, városba, más megyebeli 2—2 birtokos nemes küldetett ki. Ezek elindulásuk előtt esküt tettek arra, hogy a leglelkiösmeretesebben, szegényre, gazdagra való tekintet nélkül, ajándék, kedvezés vagy fenyegetés és félelem által befolyásolatlanul teljesitik kötelességöket. Igy Biharmegyét és Debreczent pestvármegyei, Szabolcsot és a hajdu-városokat fejérmegyei kiküldöttek irták össze. Amazok is dicséretesen oldották meg feladatukat. Emezek munkálata pedig a legjobbak közé tartozik, mert a lakosság legkülönfélébb gazdasági viszonyairól nyujt áttekintést.

Az összeirás kiterjedt a szabad királyi, kiváltságos és nem kiváltságos városokra; akár lakott, akár pusztán álló községekre és falvakra.

Össze kellett irni minden kivétel nélkül a lakott jobbágy- és zsellértelkeket; a szántóföld terjedelmét pozsonyi köblökben; a rétek terjedelmét és a széna mennyiségét; a kilenczed és tized alá eső szőlőket; az urbéres erdőket; a nem nemesek birtokában lévő mindennemü malmokat. Végül el kellett mondaniok a határ fekvését, a föld termőképességét, a forgalmi viszonyokat. Név szerint

[1] Az országos levéltárban Szabolcs vármegyére és Hajdukerületre vonatkozó folioköteték Lad. BB. No. 8. és Lad. DD. No. 8., Bihar vármegyére vonatkozók pedig N. 1. Lad. GG. és Lad. JJ. No. 3. jegy alatt találhatók. Mindkét évbeli munkálatot feldolgozta Acsádi Ignácz s igy feldolgozva a kereskedelemügyi miniszter rendeletéből kiadta az országos m. kir. statisztikai hivatal 1896-ban „Magyarország népessége a pragmatica sanctio korában" cim alatt. Én ezen értekezésemben tulnyomólag a latin nyelvü eredeti összeirásokból tett jegyzeteimet és kivonataimat használom; mert csak ezekből közölhetem minden egyes községnek korhü leirását. Szinte természetes, hogy nem lehetett mellőznöm Acsádi hatalmas munkáját sem.

A LEGOLCSÓBB FÉRFIRUHA BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS
GRÜNFELD ADOLF ÉS TÁRSÁNÁL DEBRECZEN,
Kistemplom mellett.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

rovatokba kellett irniok az adóköteles lakosokat az általok müvelt szántók, rétek és szőlők terjedelmével együtt. Az összeirott lakosok eskü alatt tartoztak vallani vagyoni állapotjukról és jövedelmükről.

Bármily becsesek is ez összeirások népesedés és gazdaságtörténeti szempontból, — adóügyi czéloknak nem felelhettek meg. A lakosság számának és vagyonának csekélysége, amely az összeirások végeredményéül kitünt, gyanut keltett Bécsben is, Pozsonyban is, azok hitelessége irányában; másfelől mindenfelől felhangzottak a panaszok az összeirók szigorusága, az utasitások tulhajtása miatt. Ennek következtében rendelte el III. Károly az összeirás megismétlését, 1715. évi eredmények felülvizsgálatát s a bennök nyilvánuló hiányok pótlását.[1]

Az 1720. évi összeirás lényegileg ugyanolyan módon történt, mint az 1715. évi; de némely fontos dologra nézve mégis eltért emettől. Főként abban, hogy a szegényebb rétegeket, amelyeknek csupán házuk, vagy még az sem volt, hanem amint akkor mondották „más hátán laktak", mellőzte; az ilyeneket csak akkor vette fel a kimutatásba, ha foglalkozás vagy kereset czimén megadóztathatók voltak. Ellenben össze kellett irni, amit 1715-ben nem követeltek, mindazon nem nemest is, kiket a földes urak minden pénzbeli vagy munkában teljesitendő szolgálat alul felmentettek. Végül fel kellett venni azokat a valóságos nemeseket, akik valamely ellenszolgálat fejében a földes urak jobbágytelkein gazdálkodtak.

Ugy az 1715, mint az 1720. évi összeirás teljesen mellőzte az uralkodó osztályt: a nemességet és a papságot; a kiváltságos tanitókat és a sajátos jogi állásu zsidókat. Sőt a szegénysége miatt adómentes néprétegeken kivül a nemesi kuriákban tömegesen lakó s onnan táplálkozó urbéresek, udvari szolgák nagyrésze is kimaradt belőle. Acsádi tehát, hogy hazánk akkori népességét a legnagyobb valószinüséggel megállapithassa, különféle segédforrások segitségével s a helyi viszonyok figyelembevételével a kihagyottakra nézve országos átlagszámokat szerkesztett s ugy számitotta ki minden egyes törvényhatóság és város népességét. Nevezetesen a szorosan vett magyarországi vármegyéknél és kerületeknél, (a hajduvárosoknál is) a kihagyottak számát az összeirottak 50%-kára, az önállóan összeirt városoknál 20%-ra; sőt Debreczennél nem minden ok nélkül 20%-nál is többre becsülte. A nem nemesi háztartások lélekszámát pedig hatra, a nemesiekét ötre teszi. — Ezt a kulcsot használtam én is jelen értekezésem kidolgozásában.

Az a decennium, amelyben ezen igen becses és érdekes összeirások készültek, választó-vonal Magyarország történelmének két nagy korszaka között. A szatmári békekötés a százados, emésztő belső mozgalmaknak, a passzaroviczi béke a még hosszabb török-háboruknak vetett véget. Utána az ország területi épségének helyreállitása, a nemzeti erő roppant vérveszteségeinek lassu, de nyugodalmas kiheverése s békés polgárositó munka következik.

Valamint az ország általában, ugy Debreczen környéke is e korszak elején a belső forrongásoknak, a nem rég megszünt török uralomnak pusztitó hatását még mindig keservesen sinylette. A nagy katasztrófák-ütötte sebek alig kezdettek beheggedni. E korszak idősebb nemzedékének vállait még törte a török járom. Az ozman uralom legfegyelmezetlenebb segédhadai: a krimitatárok azóta is többször megriasztották a vidéket, kegyetlenül dulva 1693-

[1] Acsádi I. id. munkája.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

ban, 1695-ben; még 1717-ben is betörtek s ahová eljutottak, mindent elpusztitottak. A ráczok sem hagyták alább. Ma is számos községben él az 1704. és 1707. évi ráczlátogatás szomoru emléke, pl. Kaba környékén. A hosszu kurucz szabadságharcz szerencsétlenségeit betetézte az 1709—10. évi pestis. Nem a német hadak győzték le a fölkelt nemes magyar nemzetet; hanem ez az öldöklő pestis csavarta ki kezéből a vitézi kardot. Egy-egy község, egy-egy város lakosságának harmadát-felét sirba vitte.

Nem csoda, ha az egész vidék az elmaradottságnak, szegénységnek és nyomoruságnak siralmas képét mutatja, bármely oldaláról nézzük is az akkori állapotokat.

Az egész tiszántuli kerületben Debreczen állt ugy, ahogy s tartotta meg régi gazdasági és kulturális jelentőségét. Debreczenben tömörült legnagyobb számmal a lakosság,[1] mely csaknem felét tette Szabolcs vármegye akkori népességének. Békés, Csanád és Csongrád vármegyékben együtt is alig lakott kétannyi ember. A mai Hajdu vármegye területén fekvő hajduvárosok és falvak összes népessége sem multa felül Debreczenét. Vármegyénk mai területén különben sem volt a XVIII. század elején annyi lakott helység, mint ma. Tetétlen ugyanis akkor teljesen néptelen s mint pusztát a bajoniak birták. A két Józsát sem ülte meg még a szegénység, amely az 1776—1780-ban telepitett itteni szőlőkbe csak a mult század elején kezdett állandó lakás végett beszivárogni. Balmazujvároson sincs még sváb kolónia, mely ott 1766 után települt meg.

A tárgyalt területen akkor fennállott 17 község népességére nézve Acsádi módozata szerint a következő számokat kapjuk: (Lásd a 64. oldalon.)

Megjegyezzük ezen számadatokra vonatkozólag a következőket. Csegénél ahol az 1715. évi összeirással szemben ugyis feltünően nagy az adókötelesek száma, magasnak tartjuk ugyan az 50%-kos országos átlagszámmal való emelést; de az egyöntetüség kedvéért mégis alkalmaztuk. Földes kuriális nemes községnek a conscriptióból kihagyott népességét, saját és más szomszédos községek későbbi fejlődéséből következtetve, hozávetőleg 606 lélekre becsültem. Adómentes nemes családokat, Dorog, Nánás, Böszörmény és Szoboszló hajduvárosokon kivül, amelyeknek kétségtelen nemessége 1720-ban névszerint külön összeiratott, csak Nádudvaron, Sámsonban, Kabán és Püspökladányban vettem számitásba; 1—2—4—8 családot; miután ezekben a helységekben kisebb nemesi birtokok is voltak akkor. Ellenben az Egyekről és Szovátról megnevezett és adó alá vont 6 nemest a jobbágy lakossághoz számitottam.

Továbbá minden városnak és községnek javára jegyeztem 1—1, Böszörményben 2 papi családot, 1—1 rektoriát, magánosan élő rektorral; a három legnagyobb hajduvárosban 1—1 családos tanitót is; miután a tárgyalt községek ezen időben kivétel nélkül anyaegyházat

[1] Acsádi 8200-ra számitja; de valószinünek tartja, hogy elérte a 10 ezret, sőt az én számitásom szerint ennél is többnek kellett lenni, miután az 1714. évi városi adókönyv 3124 adókötelest sorol elő. Ez körülbelől ugyanannyi háztartásnak felel meg. (Zoltai: Debreczen 200 év előtt. Gazdaság-történelmi adatok a Magyar gazdaság történelmi Szemle 1902. évfolyamában.)

Vitárius Sándor külföldön tanulmányozott orvosi mükötszerész és kesztyüs mesternél, Debreczen, Szent Anna-utcza 1. e téren egyedüli szakember Debreczenben, lehet kapni a legfinomabb puha, vékony, tartós KESZTYÜKET. — **Májustól Bikával szemben, Alföldi takarékpénztár palotájában.**

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Folyó szám	Község, város	Összeirt háztartások száma		A háztartások helyesbített száma 50% emeléssel	Adókötelesek lélekszáma	Nemesek, papok, tanitók családtagjainak száma	Összes népesség
		1715-ben	1720-ban	1720-ban			
	I. A hajdnvárosokban:						
1	Vámospércs	28	38	57	342	6	348
2	Hadház	31	40	60	360	6	366
3	Dorog	43	50	75	450	30	480
4	Nánás	102	111	167	1002	76	1078
5	Böszörmény	138	119	180	1080	56	1136
6	Szoboszló	109	121	180	1080	71	1151
	II. Szabolcs vármegyétől kapesolt községekben:						
7	Téglás	21	24	36	216	6	222
8	Szovát	61	86	129	774	6	780
9	Püspökladány	37	43	65	390	11	401
10	Nádudvar	46	55	82	492	46	538
11	Egyek	34	60	90	540	6	546
12	Csege	9	115	172	1032	6	1038
13	Ujváros	72	120	180	1080	6	1086
14	Földes curiális					606	606
	III. Bihar vármegyétől kapesolt községekben:						
15	Kaba	52	77	115	690	11	701
16	Mikepércs	17	18	27	162	6	168
17	Sámson	17	67	101	606	26	632
	Összesen:	**814**	**1144**	**1716**	**10296**	**981**	**11277**

alkottak s valamennyinek volt iskolája a debreczeni kollégiumból vitt rektorral, a nagyobb községeknek pedig praeceptoruk is.[1]

Dicséretes jellemvonása e zordon időknek, hogy a református magyarság, a legszegényebb falvakban is, ha csak hatalmi erőszak abban meg nem gátolta, templomot és prédikátort, iskolát és tanitót tartott, legtöbbször bámulatos áldozatkészséggel; a legsulyosabb megpróbáltatások idejében is megőrizvén templomához és iskolájához, amelyet az egyház veteményes kertjének nevezett, állhatatos ragaszkodását. Ezen alapul a kálvinista magyar parasztságnak viszonylagos magasabb foku értelmessége.

Nyelvre nézve a mai Hajdu vármegye akkori lakossága is szinmagyar, amit az összeirások legjobb magyar hangzásu családneveiből következtethetünk. A dorogi görög szertartásu hajduk is kivétel nélkül magyar nevet viseltek. A népesség többi része, talán Böszörményben nehány görög vallásu családot leszámitva, református volt. Katholikus és zsidó e területen akkor egy sem lakott.

Szembeszökő, hogy a conscriptiók idejebeli fogalmakhoz képest már akkor sincs kis község e területen, vagyis olyan, amelynek lakossága a 100 lelken alul maradt. De, érdekes, hogy ilyen kis község a török uralom ideje, vagyis 1552 előtt sem volt több kettőnél-háromnál (Szentgyörgy, Monostor, Bodóháza), amikor pedig a lakosság 43 falu

[1] Dr. Barcsa János: „A tiszántuli ref. egyházkerület története“ és „A debreczeni kollégium és patriculai“ czimü müvei. Tóth Sámuel: „Adalékok a tiszántuli ref. egyházkerület történelméhez“.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

között oszlott meg. Hanem a XVI. és XVII. század népemésztő, ország rontóbontó viharai előtt e terület népessége is jóval nagyobb, sürübb volt: 25—29 ezer lélek.[1]

A népesség foglalkozását tárgyalva megjegyzi Acsádi,[2] hogy az 1715. és 1720. évi összeirások foliansai „egész közvetlenséggel idézik a tulajdonképeni munkás osztályok, városi és vidéki népesség, polgárok és urbéresek anyagi életét s a létért való küzdelmüknek változatos folyamatát".

Hajdu vármegye területén, épen ugy mint országszerte, a lakosság csaknem kivétel nélkül földmivelésből és állattenyésztésből élt. Amint Acsády mondja „A föld tartotta el az egész lakosságot, mely mint birtokos, gazdálkodó, napszámos és cseléd közvetlenül tőle kapta mindennapi kenyerét".

Roppantul bőviben voltak a termékeny, szüztalaju földnek. Szerencsésebb körülmények között egy-egy falu kisszámu lakosságát saját határa is dusan eltarthatta volna. A nép mégis szegényül, nyomorultul él, a kultur embernek minden magasabb igénye nélkül. A maga falujának határából alig szánt fel egy-két fordulót, nagyobb részét parlagon heverteti. Olcsó, sőt értéktelen lévén a föld, némelyik község, főként a hajduvárosok, közelebb és távolabb féltuczat pusztát vagy pusztarészt zálogba vesz vagy kiárendál potom áron a birtokának másként hasznát venni nem tudó földesuraktól, környékünkön leginkább a kincstártól. E zálogos vagy bérelt pusztákon többnyire marháikat legeltették, kisebb részeit szántották és kaszálták. Némely község erdős pusztát is igyekezett szerezni, hogy lakosai onnan magukat, még inkább pedig, amint az összeirásnál vallották, a nálok kvártélyozó katonaságot tüzifával elláthassák.

A földet igen kezdetlegesen mivelték és primitiv faekéjökkel nehezen, fárasztó munkával tudták ugy ahogy megszántani. Majdnem hihetetlenül hangzik, hogy mig némely községben mocsarak és vadvizek nagy kiterjedései miatt panaszkodnak a lakosok, addig másutt, különösen a hajduvárosokban s még Szováton is az a baj, hogy száraz esztendőkben a kutak kiapadnak s az emberek szántó marháikat a mezőkről kénytelenek a falukban levő kutakhoz behajtani itatás végett; sőt néhol a mezőkön egyáltalában nincsenek is kutak. A vadvizek kaszálóikat, a sürün ismétlődő aszályok legelőiket rontották meg. Hiába volt ugyszólván szüz a föld talaja s hiába fogtak általában 6—8 ökröt az eke elibe: a roszul müvelt föld termékenysége mégis silánynak mondható. A hajduvárosok területén például 739 köblös föld 3—, 1519 köblös 4—, s 17,176 köblös 5½ magot adott. Szováton átlag 6 köblöt vártak egy köböl elvetett mag után. Ez a legmagasabb termés-eredmény.

A gazdálkodásra nézve csaknem mindenütt az volt a szokás, hogy fölfogták szántás alá a határ valamely részét s ezt az egy fordulót addig szántották, vetették, amig — öt, hat, hét esztendő alatt — a talaj kimerült s azután másik darabot szakitottak és osztottak ki müvelés alá, amazt pedig hol legelőnek,

[1] L. a Debreczeni Képes Kalendáriom 1908. évi folyamában „Birtokos nemes urak és jobbágy népesség Debreczen és Hajdu vármegye területén a XVI. század második felében" czimü értekezésemet.

[2] Acsádi id. m.

JAKAB ISTVÁN füszerkereskedő, Csapó-u. 77.
Ajánlja a Hungária gyorshizlaló sertés-tápport, mely minden háznál nélkülözhetetlen szer.
Telefon 381. ÁLLANDÓ NAGY RAKTÁR. Telefon 381.
5

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

hol kaszálónak hagyták. A községek saját határában, amit az összeirások mindig szorosan megkülönböztetnek a zálogos pusztáktól, néhol nincsen külön legelő, még ritkábban van külön kaszáló ; hanem a legtöbb helyen a szántásvetés által kiélt területeket használják ilyenekül.

Kivétel nélkül minden községben tavaszi és őszi kalászosokat, kivált buzát, rozst, árpát, zabot termeltek. Kedvelték a kölest is, sőt a tengeri müvelése is nagyon elterjedt már, noha erről csak Debreczen város 1715. évi összeirása tesz említést. A tengeri nem esett adó alá ; se a földes ur, se az egyház nem szedett belőle kilenczedet, tizedet.

A kendert, dohányt, utóbbit még kis, mértékben (mert hiszen a pipázást mindenütt tiltották) kertileg müvelték épen, mint a káposztát. A kolompér még ösmeretlen volt.

Mindkét rendbeli összeirás kimutatja pozsonyi köblös mértékével[1] a müvelés alatt állott városi polgári és urbéres földbirtokokat a nemesi birtokok kivételével. De elvi eltérések vannak a két összeirás körül, amiknek részletezésére nem terjeszkedhetem ki. A legfontosabb az, hogy 1715-ben a szántóföldet, vagyis a tavaszi és őszi vetésre használt fordulót és a harmadik fordulónak szolgáló ugarat irták össze. (Debreczen környékén sehol sem volt ugar.) 1720-ban pedig a szántóföldet nem forduló szerint, hanem abban a terjedelemben irták össze, melyet belőle müvelője három évi időszakban be szokott vetni. De bizonyos, hogy a megmüvelt terület valóságban mindenütt nagyobb volt az összeirottnál, nem is szólva a nemesi birtokok müvelt részeiről.

Vármegyénk területén az összeirások szerint 1715-ben 14,803½ pozsonyi köblös, vagyis magyar hold volt az urbéres szántók területe ; 1720-ban pedig 35,504 köblös. Ez az összeg azonban a buzavetésre átszámitott szántóföld mennyiségének három évi átlagát fejezi ki.

Ugyanakkor számbavették a szénatermelést is. A legtöbb helyen egy kaszás ember egy napi munkával négy ökrös szekérre való szénát kaszálhatott. Azt a területet, amelyről ennyi szénát nyertek „egy kaszás- vagy kaszarétnek“ (analogiája „egy kapa-szőllő) nevezték. A tárgyalt területen 1715-ben 2215½, 1720-ban 5123 kaszás rétet találtak.[1]

A szőlőmüvelés egészen jelentéktelen. A török uralom előtt ha voltak is egyikmásik községben szőlőskertek, azok elpusztultak. Dorogról, Nánásról, Böszörményről jegyezték fel az összeirók, hogy akkor tájban fogtak fel kisebb területeket szőlőültetéshez. Ez uj telepitésü kertek 1720-ban is kevéssel haladták tul a 400 kapát s az összes termés a 280 csebret. Még alig teremnek; jövedelmet nem is hoznak. Borral a Hegyalja és az Érmellék látta el őket. Szőlőt pedig az élelmes debreczeniek hordtak ki szüret idején hozzájok.

Erdő az egész területen akkor is kevés volt, mégis valamivel több, mint most. Böszörmény, Hadház, Vámospércs, Sámson, Mikepércs és Ujváros részint saját határukon, részint zálogos pusztáikon birtak erdőket. Érdekes, hogy vallomásuk szerint nem sok hasznukat vették. Mert az erdők makkoltatásra kevésbé alkalmasak, a belőlök kikerült tüzifát a beszállásolt katonaság fogyasztotta el csaknem egészen, vagy pedig olyan messzire estek, pl. az ujvárosiaké a szatmármegyei Filep-pusztán, hogy három-négy napba került, amig megjárták. Arról, hogy épület-anyagot is nyertek ezen erdőkből, az összeirások hallgatnak, bár bizonyos, hogy ebben állott

[1] Egy pozsonyi köblös föld = 1100—1200 □-öl, vagyis egy magyar hold.

[1] Egy kaszásrét = 800—1200 □-öl.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

a kisebb-nagyobb erdőknek egyik legjobb haszna.

A kereskedelem és ipar annyira jelentéktelen volt, hogy a korcsmáktól, mészárszékektől és lisztelő szárazmalmoktól eltekintve, alig emlitenek az összeirók e területről olyan egyéneket, akiknek kenyérkereső foglalkozásuk valamely mesterség vagy kalmárkodás volna. Ha nemes ember üzött ipart, kereskedést, főként ha saját nemesi telkén lakott, az ilyenekhez az összeirók be sem tehették lábukat, vagyis az ilyenek kimaradtak az összeirásból. Hajdu vármegye területén, legfeljebb a curialis Földesen lehettek a nemesek között kupeczek és mesteremberek, azonban ezek megélhetésének főalapja szintén a mezei gazdálkodás volt.

Debreczen közelsége, amit az összeirók minden községnél kiemelnek, iparosainak sokfélesége, vásárainak élénksége is okozhatta, hogy ezen korszakban a környékbeli falvakban az ilyen szerény igényü lakosság kebelében iparosok és kereskedők nem telepedtek meg.

1715-ben egyedül Böszörményben találtak 7 csizmadiát s hozzáteszik, hogy más mesterember nincs. 1720-ban is szólanak e 7 csizmadiáról, rajtok kivül 5 szabó is van, csakhogy ezek keveset dolgoznak. Más helyekről iparost egyáltalában nem emlitenek s valószinüleg nem is volt, vagy olyan ágrólszakadt szegény volt, hogy meg nem adóztathatták.

Ilyen embrionalis állapotban volt a kereskedelem is. 1715-ben Böszörményről irják, hogy él ott néhány kupecz, aki 2—3 darab marhát szokott Debreczenbe hajtani. Szoboszlón pedig egy özvegy asszony van, aki apró holmikkal szatócskodik. 1720-ban már Böszörményben 3, Nánáson is 3, Szoboszlón 1 olyan szegény özvegy asszony akadt, aki apró árúczikkek eladásával foglalatoskodott. Ujvárosról pedig névszerint megneveznek három kisebb marhakupeczet.

Mészárszék és korcsma minden községben volt a községnek vagy birtokában vagy bérletében. De mindenütt amiatt panaszkodtak, hogy nincs belőle semmi jövedelmük, inkább káruk, mint hasznuk, mivelhogy a felséges kincstár jövő-menő tisztjeinek és a katonaságnak ingyen kell étel-ital.

Némely községnek magának van szárazmalma, másutt jobbmódu jobbágyok vagy debreczeni polgárok épitettek és tartanak fenn malmokat. Ezek évi tiszta jövedelme 10—40 frt közt változik. Az uraság birtokában levő malmokat nem irták össze.

Ez általános rész után közöljük a városok és községek egyenkénti leirását.

II. RÉSZ.

Böszörmény.

Ennek a városnak a saját határában két fordulója van ugyan; de csak az egyiket szokták müvelni. Ha ezt a részt már hat vagy több esztendeig szakadatlanul használták és a talajt kiélték, akkor a másik fordulót fogják be. Amazt pedig vagy legelőnek, vagy kaszálónak forditják.

Határuk termékenysége ugyanolyan, mint Nánás városé; de a müvelés nehezebb, mivel főként szárazság idejében vonó marháikat itatás végett kénytelenek behajtani a városba.

Saját határukon külön kaszálójuk nincs; hanem a müveletlenül hagyott szántóföldeket kaszálják. Épen emiatt

Valódi tajték és borostyán szivar- és czigaretta szipkák, — tajték és selmeczi pipák, valamint komáromi pipaszár különlegességek **Mentze** ÁRÚHÁZÁBAN kaphatók.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

közepes mennyiségü szénát kapnak. Mégis, ha sürü a fü, egy kaszás napi munkájával megtelik egy négy ökrös szekér.

Legelőnek is a szántás-vetéstől pihentetett határrészt használják. Ez a terület körülbelől 500 darab szarvasmarhát táplálhat. (1720.) A szomszédos puszták jobbak és alkalmasabbak marhák legeltetésére.

Övék *Pród* nevü puszta. Épen ugy müvelik, mint a maguk határát. Az itteni kaszálók 291 kaszásra valók. Nagyobb része legelő.

A szomszédos *Zelemére*n is szántanak, vetnek s 104 kasza-szénát vágnak.

A *Vidi* pusztának felét birják. Szántás-vetésen kivül 127¾ szekér széna innen a hasznok.

Szent-György praediumból három rész az övék. 1715-ben a pusztát bérlő debreczeniektől 8 debreczeni és 20 pozsonyi köböl gabonát kaptak. Egyéb hasznát nem látják. E puszták ezer marha számára elegendő legelőt adnak. A közönség részére pedig körülbelől 600 szekér szénát gyüjthetnek rajtok. (1720.)

A *szakolyi* pusztán 1715-ben 9, 1720-ban fél telket birtak. Ekkor ezt is eladták balkányi nemes uraknak. Mig kilencz sessiójok volt Szakolyban, 300 fő káposztára mondották az onnan való hasznukat.

Mindkét összeirás idejében kezükön volt a szatmármegyei *Szennyes* puszta is. Csak azért tartották, hogy néha, nagy ritkán a város lakosai onnan tüzelőfát vághassanak magoknak. Az oda- és vissza való ut négy napba került.

Egészen sik területen valami szőlőkertecskéjök is van. 1715-ben még 25¼, 1720-ban pedig már 94 kapa terjedelmü. Esztendei termését 30 cseberre becsülik.

Minthogy a város Debreczentől két kis mértföldnyire fekszik, terményeit ott igen könnyen értékesitheti.

Makktermő erdejök nincs; hanem csak csekély tüzifát adó. Ezt azonban, hogy télen a beszállásolt katonaság számára három-négy-öt mértföldnyiről ne kelljen tüzifát hordaniok, önmaguk előtt is kemény büntetés terhe mellett tilalmazzák.

A városban 1715-ben öt, 1720-ban hat lisztőrlő szárazmalom volt. Egy a városé; a többi magánosoké, u. m. Böszörményi János, Varga János, Varga István, Kelemen János és Kis Varga Jánosé. Egy-egy malom évi tiszta jövedelme 15 frt.

Hét csizmadián kivül más czéhbeli mesterek nincsenek, sem olyanok, akik mesterségökből megélhetnének. Néhány apró kupecz összeszed 2—3 marhát s azzal kereskedik Debreczenben. Némely asszonyok különféle holmikkal üzérkednek, számottevő haszon nélkül.

Még 1720-ban is az emlitett 7 csizmadia és ezenkivül 5 szabó tengődik Böszörményben.

Házaik sövényből és nádból épülnek. Csupán arról jók, hogy az embert esőtől-vihartól megvédelmezik.

1715-ben 138, 1720-ban 119 adózó családfőt s külön 8 armalis nemest irtak össze. Az 1702. évi conscriptió Böszörményben 172 proprietarius — birtokos és 38 libertinus — szabados családfőt talált.

1715-ben müvelés alatt volt 2991¼ pozsonyi köblös szántóföld és saját határukon kaszáltak 62 szekér szénát. 1720-ban pedig a nem nemesekül tekintett lakosok három évi átlagban 6517½ köblös földet müveltek, — saját határukon 217, a pusztákon 592 szekér szénát termeltek. Ugyanekkor a 8 nemes 670 köblös földet és 90 embermüve kaszálót használt.

1715-ben két lakos birt 100—112, három 75—97, kilencz 50—72, négy 42—47 köblös földet. Negyvenhét lakosnak volt ½—10 köblös földje.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

1720-ban 55 családfő művel ötven köblös földnél többet, vagyis az összeirt lakosságnak fele.

150 köblösön felül Mészáros János.

125—150 köblös közt Kelemen János és Szabó Imre.

100—125 köblös közt Zong György, Elek János, Varga Miklós, Nagy Varga János, Kis Varga János, Tóth András, Tóth Demeter, Kardos Bálint, Sóvágó Péter, Gerényi Mihály, Varró János, továbbá Kun Demeter, Juhász András és Kiss Ferencz armalis nemesek.

75—100 köblös közt Erdélyi György, Kéri Ferencz, Szekeres György, Sánta István, Jusza (Józan?) Mihály, Tóth Péter, Kovács András, Bácsi György, Cser Pál, Bodnár János, Szücs István, Mátyás Márton, Hajdu István, Bajdó György, Pipó Szabó Mihály, Bodnár Mihály, Péter János, Tóth István, Kovács János, Győrösi György, Juhász András, Varga István. A nemesek közül: Doroghi János és Bodnovics János.

50—70 köblös közt Fábján István, Elek Miklós, Gombi István, Tapasztó István, Fejes Mihály, Tar Miklós, Bogáti István, Lakatos János, Fekete Péter, Mészáros István. Végül Balogh István, Tatár János és Szegedi János nemesek.

Csege.

Csegén 1715-ben csak kilencz telkes jobbágyot, 1720-ban pedig már 115 szabados jobbágyot és zsellért irtak össze. Amott még mindössze 39¼ pozsonyi köblös szántóföldet művelnek és 23 szekérre való szénát használnak. Öt év mulva már 3009 köblös föld áll művelés alatt s 556 szekér széna terem. 1715-ben Herpai István 10 és Szabó Márton 7½ köblös szántóval a legelső jobbágyok.

A földet ugy művelik, mint Egyeken. (L. ott.)

E községben szárazmalmot nem emlit az összeirás; bizonyosan azért, mert a malomjog a földesuri javakhoz tartozott.

A csegei révnél 3 hajós müködött, kiket az uradalom fizetett, 178 köblös földet és 41½ kaszás-rétet engedve át nekik művelésre. Ugyanitt nagy uradalmi korcsma is volt az utasok ellátására.

Dorog.

Határa elég tágas. Homok dombocskákkal váltakozó sikságon fekszik. — Földje jó, termékeny. Egy köböl elvetett mag öt-hat köblöt is megad. De mivel csupán egyszer szoktak szántani, földjüket nem jól mivelik. Árpán és zabon kivül őszi és tavaszi buzát termelnek. Mikor gyepet vagy régebben elhagyott földet fognak művelés alá, akkor kettős munkával és hat vagy több ökörrel tudnak csak szántani, mig egyébkor négy ökör is elég az eke elibe. A földmivelést megnehezíti, hogy a mezőkön kutak nincsenek, ha ásnak is kutat, abból nyáron kiapad a viz. E miatt marháikat itatás végett a községbe kell behajtaniok.

Határuk három fordulóra van osztva. Egyet szántónak, egyet rétnek, egyet legelőnek használnak, ugy hogy az első részt három-négy évi folytonos művelés után rétté, a rétet pedig legelővé forditják.

A *szegegyházi* pusztán 14 telket birnak. Erről 20 kaszásnyi szénát kapnak.

1712-ben bizonyos darab földet szőlőnek fogtak fel. Terjedelme 53 kapa.

1715-ben 43 családfőt, 1413¾ köblös szántót és 278 embermüve kaszálót,

INGATLAN ÉS FÖLDHITEL FORGALMI INTÉZET
DEBRECZEN, HUNYADI-UTCZA 21-IK SZÁM.
15—65 évi időtartamra terjedő kölcsönöket földbirtokokra az érték ¾ részéig közvetit.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

1720-ban 50 családfőt, 2393 köblös szántóföldet, 260 kaszás rétet irtak össze. Ezenkivül a következő nemeseket: Pap Lászlót 160½, özvegy Karácsony Istvánnét 63, Nagy Miklóst 63 és Oláh Sándort 32 köblös földdel.

1702-ben ugyancsak Dorognak 45 birtokos és ugyanannyi szabados lakosa volt.

Az 1715. évi összeirás szerint a művelés alatt levő föld akként oszlott meg, hogy egynek (Papp Mihálynak) volt 162½, egynek (Kozák Jánosnak) 150, háromnak 55—75, 31-nek 11—50, hétnek 3½—10 köblös szántóföldje.

1720-ban a nem nemesek közül legnagyobb birtokosok: Modány János, Iszály István 150—153, Balogh István, Szakaly Miklós 106—127, Gyura János, Ujjos János, Lakatos János, Albus Mihály, Bélya László 78—97, Szabó Elias, Gyapjas Péter, Tóth Filep, Kelecsey János, Belies Ferenczné, Szabó Pál, Deák Demeter, Farkas György, Farkas István, Szilágyi János 50—74 köblös földdel.

Van egy szárazmalom. Tulajdonosa a görög egyház.

Egyek.

Az 1715. évi összeirás 35 telkes jobbágy lakost s egy taksafizető nemest (Karakas Bálintot) sorol elő Egyekről. Amazok összesen 253¼ pozsonyi köblös szántóföldet művelnek. Emennek 7½ köblös szántója van. Kaszálójuk 44 szekér szénát terem. Jobbmódu jobbágyok ekkor Csik István, Szabó Mihály, Sipos Mihály és Vas Péter 15—20 köblös szántóval.

1720-ban már 60 adóképes jobbágyot irnak össze ugyanott, akik 1471 köblös szántóföldet művelnek és 184½ szekér szénát kaszálnak. A faluban van egy szárazmalom is, amelynek tulajdonosa Fekete Mihály komádi nemes.

Az egyekiek ugy tavaszi, mint őszi alá egyszer szántottak. A község határa sik. A mellette folydogáló Tisza áradásai néha szántóföldjeiket is elöntik. Nem oly termékeny, mint Ujváros határa. Hat vagy nyolcz ökörrel szoktak szántani. A Tisza kiöntéseitől szenvedő kaszálóikon egy ember napi munkájával négy ökrös szekérre való széna nyerhető.

Legelője középszerü. Néha a szomszédos falvak jó indulatjából ezek határában szokták legeltetni barmaikat. Erdőjök nincs. Tüzelőfához csak ugy jutnak, ha a földesurak közellevő füzeseikben a vágást megengedik.

Hatház.

Ezen város határában kultura alá eső mező vagy forduló kettő van. Azonban rendesen csak az egyiket szokták bevetni. A másiknak igen csekély részét; minthogy azokat a földeket, amelyeket saját határukban művelhetnének, parlagon hagyják s inkább *Vid* és *Czégény* pusztákon szántanak-vetnek, nagyobb lévén ezek termékenysége.

A város tulajdonképeni határa homokos ugyan s itt-ott homokhegyecskéktől megszaggatott, mégis jobban terem, mint a vámospércsi. Ha jól kelt a vetés, egy köböl után legfeljebb még hármat remélhetnek. Ezt rozsra kell érteni, mivel a hatháziak többnyire rozsot termelnek. Mert a buza és másnemü gabona csakis régtől fogva pihent földben terem meg. Hat ökörrel szoktak szántani. De a kutak távolsága miatt sok nehézséggel küzdenek, mivel nyáron s általában száraz időben marháikat a városban levő kutakból kell megitatniok.

Saját határukon külön kaszáló rétjük nincs. Legelőjük elegendő. A szomszédságban több pusztát birnak zálogjogon egészben vagy részben.

Övék a *vidi* praedium negyedrésze. Saját határukbeli szántóföldjeik mellőzésével inkább az itteni földeket mü-

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

velik. Ugyanitt 28¾ ember müve szénát is kaszálnak. Némely debreczeni lakosok is szántanak-vetnek a hatházi Viden, akik ezért kilenczed fejében körülbelől öt köböl gabonát adnak. Igy az 1715. évi összeirás. Öt év mulva pedig nem csekély megütközéssel jegyzik fel az akkori conscriptorok, hogy a hatháziak vidi részöket, bár elhanyagolás mellett is, hasznok lett volna belőle, bizonyos Domján István nevü debreczeni polgárnak 200 rajnai forintért árendába vetették.[1]

Czégény puszta egészen Hatházhoz tartozik. Egy részét szántják tavaszi és őszi alá. Itten 156½ kasza-rétjök van. Szénájok közepes minőségü. Egy ember egész napi kemény munkával két ökrös szekérre valót kaszálhat.

Bökény nevü praediumon 1715-ben három telekföldet birnak, melyért idegenektől évente 4 köböl árpát és harmadfél köböl vegyes életet kapnak. Ugyanott valamely füzesük is van, de abból semmi hasznot nem látnak. 1720-ban már 8 telekföldet birnak ugyanott.

Bólhon 3, *Szegegyházán* 2½ sessio az övék. Utóbbi birtokon való kaszálásért a ráczfejértóiak néha 8 máriást fizetnek; de 1715-ben ezt sem kaphatták meg.

A *parlaghi* pusztán négy telekföldjük van. Innen sincs egyéb jövedelmük azonkivül, hogy olykor marháikat reá hajtják.

Nyiradony községben és *Gesztréd* (Gesztered) pusztán is vannak részeik; amott körülbelől hat, emitt egy telekföldjük. Ezekből való jövedelmüket majdnem a semmivel egyenlőnek értékelik. A nyiradonyi makkos erdőn néha husz ártányt meghizlalhatnak.

Saját határukon is van makktermő erdő. De az 1715. évi összeirás szerint már 10 esztendő óta nem termett makk. Ha termett volna, vagy 30 sertést meg tudtak volna hizlalni rajta. Tüzifájok elegendő.

E város csupán két mértföldnyire feküdvén Debreczentől, terményeit ott könnyen eladhatja.

A házak épen olyan nyomoruságos, értéktelen épületek, mint Vámospércsen.

A városnak van mészárszéke, mely bérbeadva évente 28 frtot jövedelmez. A korcsmából pedig vallomásuk szerint inkább káruk, mint hasznuk van.

Két szárazmalmuk évi tiszta jövedelme 25 frtra tehető.

Hatházon az 1702. évi összeirás 40 birtokos és 21 felszabaditott családfőt talált. 1715-ben 31 adózó lakost irtak össze. Ezeknek száma 1720-ban, ámbár a város sokféle bajai miatt többen elköltöztek, 40-re emelkedett. Ezen évi conscriptió armalis nemest Hatházon nem talált. 1715-ben 1561¼ köblös szántóföld és 278 kasza-rét volt müvelés alatt. Tiz köblös földön alul csupán 2 lakos szántott; 18-nak volt 10—59, 11-nek pedig 60—100 köblös földje.

1720-ban saját határukon 580, a zálogos pusztákon 939, összesen 1519 köblös, tehát az előbbi kimutatásban lévő mennyiségnél is kevesebb földet szántottak; kaszálójuk sem szaporodott. Legtehetősebb lakosok ekkor:

Csőregh István, Péntek Bálint 115—118, Vajda János, Györfi János, Simon Mihály 76½—95, Hatházi János, Lovász Gergely, Szegedi István, Karak Mihály 50—70, Takács István, Kun

[1] Borosjenei Domján István, e korban a legelőkelőbb debreczeni polgárok egyike. Senátor. Mészkőből faragott hatalmas sarkophagja ma is meg van a Kossuth-utczai temetőben.

Kaszanyitzky Endre
Debreczen, Piacz-u. Alapittatott 1852.
:: Telefon-szám 194. ::
Hajdu vármegye legnagyobb Üveg, Porczelán, Lámpa Diszmüárú' Háztartási és konyhaeszközök nagykereskedése. Villany-lámpa-, Tükör- és keretlécz-raktár.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

András, Tatár János 36—58 köblös szántóval. A többinek kevés kivétellel 10—35 köblös közt van a földje kaszáló nélkül.

Házai igen rosszul épitvék; sárral letapasztott sövényből szalmafödéllel. Alig érnek valamit.

Kaba.

Mezőváros. Mikepércscsel és Sámsonnal együtt akkor Bihar vármegyéhez tartozott. Földje minőségéről és müvelése módjáról ezeket jegyezték fel:

Határa termékeny. Egyszer szántanak hat vagy nyolcz ökörrel. S egyszeri szántás s egy köböl elvetett mag után öt köblöt várhatnak. Rétjei középszerü szénát teremnek, mivel három vagy négy évi müvelés után a szántóföldeket szokták kaszálni, majd a kaszálót ismét eke alá fogják. Kaszálóik más része pedig sással vegyes szénát terem. Egy ember egy napi kaszálásából közepes szekér széna kerül ki. Legelője saját használatra elegendő. Mindazon által néha aszályos időben a vizek elapadásakor, mint az 1718—20-dik években is történt, kénytelenek barmaik számára Ladány és Nádudvar községek határában bérelni legelőt, most 80 majd 70 frton.

Sem erdejök, sem zálogos pusztájuk, sem szőlőjük nincs; még 1720-ban is e nélkül szükölködnek. A község tart egy szárazmalmot, amelynek évi jövedelme (1720-ban) 40 frt. Ezenkivül debreczeni polgároknak is van itt két malmuk, 80 frt évi jövedelemmel.

1715-ben 52 jobbágy 837½ köblös földet szánt és 172 szekér szénát termel. Biró: Menyhárd János 39 köblös földdel. Kivüle hat lakosnak van 30—50 köblös földje, 29-nek 10—29 köblös, a többinek 10 köblösnél kevesebb.

1720-ban 77 adóképes lakost irtak össze. Ekkor már 1041½ köblös földet müveltek és 306 szekér szénát kaszáltak. Lakosai közül Szabó Mihály biró 20, Herczeg György 40, Deák János 30, Csukás György 28, Tóth István 28, Fazekas Péter, Horvát Mátyás 26—26, Benke János, Bartha János, Tőzsér István, Bede András, Fazekas Gy. 24—24, István nótárius 14 köblös földdel birtak.

Más forrásból tudjuk, hogy Kabáról 1719-ben a lakosok közül többen Békésszentandrásra költöztek.[1]

Mikepéres.

Ezen község határa sik, homokos. Két fordulóra oszlik. A földeket minden esztendőben ujra kiosztják. Hat-nyolcz ökörrel szántanak. Termékenysége középszerü. Egy köböl vetés háromszori szántás mellett három-három és fél terméstet ád. Kaszálói sásosak. Egy ember müve után naponként közepes nagyságu szekér széna nyerhető. Legelője elegendő. Van egy zálogos pusztája is (valószinüleg Bodóházát birták), melynek évi jövedelme 80 frt. Szőlőhegye nincs. Erdeje tüzifa szükségletét kielégiti. Egyetlen szárazmalmuk évi 10 frtot jövedelmez (1720-ban).

Az 1715. évi összeirás szerint 17 lakos 332¼ köblös földet müvel és 72 szekér szénát termel. Legmódosabbak: Fene János biró 54, Kántor István 52, Tegzes István 46, Kecskeméthy Mihály 41½, Kiss János 31, Kovács Mihály 25, Fekete János és Fene István 20¼—20¼ köblös földdel. A többinek szántója 1¼—9 köblös közt van.

1720-ban adóköteles lakosok száma 18, a müvelt földek területe 228 köblös, kaszáló 86½ kasza. A legtehetősebb lakosnak sincs többje 16 köblös földnél. Biró Sütő György 12 köblössel.

Nádudvar.

Földjüket ugy mivelik, mint a püspökladányiak. A lakosok földesuraiknak

[1] Barcsa J.: A tiszántuli ref. egyh.-kerület története.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

vagy taksát fizetnek, vagy robotolnak. Az Ibrányi rész jobbágyai 1720-ban évi 800 frttal váltják meg a robotszolgálatot. Felszabaditottak lévén, a magok telkén laknak.

Az 1720-dik évi összeirás szerint Barak István debreczeni polgárnak két lisztőrlő szárazmalma van itten.

1715-ben 46 adózó családfő 370¼ köblös földet szánt s 114 szekér szénát kaszál; 1720-ban 55 az adózó lakosok száma, kiknek 1485 köblös szántójuk és 214 kasza-rétjök van.

Az italmérést egy helyben lakó nemes ember bérli.

Nánás.

Nánás város határában is két forduló van (miként Böszörményben), de csak az egyiket munkálják. A szántás alá fogott fordulóba megszakitás nélkül hat vagy hét évig tavaszi, őszi gabonanemüeket vetnek. Ha az ekképen használt forduló esztendők multával megsoványodik, akkor a másikát kezdik szántani, amazt pedig kaszálónak forditják, mivel külön rétjeik saját határukon nincsenek.[1]

A határ fekvése, termékenysége, a müvelési mód olyan, mint Dorogon, azzal a különbséggel, hogy a nánásiak kétszer, a dorogiak pedig csak egyszer szántanak mindenféle gabona alá.

Az imént mondottuk, hogy a szántóföldektől elkülönitett kaszálóik nincsenek. Minthogy a szántóföldeken szoktak kaszálni, ezért ott csak középszerü szénájok terem. Ha tömötten nőhetne a fü, egy kaszás egy nap alatt egy négy ökrös szekérre való szénát kaszálhatna.

Legelőjök a szántóktól és kaszálóktól külön áll. Elég téres.

A lakosok (zálogjogon) birják *Tedej* puszta felét, ahol is szántanak, vetnek és 91½ szekér szénát kaszálnak; nagyobbára mégis legelőnek használják. Itteni gulyásuk idegenek marháit is szokta legeltetni, de nekik ebből semmi hasznuk nincsen.

A *vidi* pusztának negyedét birják. Szántáson kivül kaszálásra használják. A város számára innen 60 szekér szénát nyernek.

Varjas puszta egészen övék. A Tisza kiöntései miatt ezt sem igen szántják, inkább csak legeltetik. Körülbelül ezer darab marha megél rajta.[1]

Már 1715-ben volt 66½ kapa terjedelmü szőlőjük. De igen csekély, 55 cseber a termése. Hét vagy nyolcz esztendeje mult már ekkor, hogy termővé lett a szőlőjök. Mégis szüretkor is drágább itt a bor, mint másutt. Egy cseber ára 2 rhnes frt.

Erdejök nincs. E miatt tüzi- és épületfához nehezen juthatnak.

Árúikat Tokajban, a hegyaljai városokban meg Debreczenben könnyen értékesithetik.

1702-ben 87 birtokost, 61 szabadost és 5 nemest irtak össze Nánáson. Ellen-

[1] Ezek a szántók ma is „Nagy tilalmas"-nak nevezett határrészen voltak. Ez volt az „ősi 9 dülő". (Barcsa J. Hajdunánás és a hajduk történelme.)

[1] Az 1702. évi összeirás szerint Nánás tulajdonképeni határában volt 80 köblös szántóföld s termett 600 szekér széna; legelőjén 600 db. marha legelt. Varjason 130 köblös földet vetettek be; 200 szekér szénát kaszáltak és 400 db. marhát tartottak; Thedejen 200 köblös vetésök, 500 db. marhájok volt. és 200 szekér nádat vágtak. Viden is 200 köblös földet szántottak, 250 marhát legeltettek és 200 szekér nádat vágtak. (Barcsa J. id. munkája.)

BALASSA M. FŰSZER- ÉS CSEMEGE KERESKEDÉSE
Debreczen, Piacz- és Szent Anna-u. sarok.
Naponta friss érkezésű prágai sonka s felvágottak. Tea vaj. Chinai, orosz teák. Belföldi s angol rumok főraktára.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

ben 1715-ben 102 családfőt jegyeztek fel összesen 1918¼ köblös szántóföldel és 339½ kasza-réttel.

Ekkor még a legnagyobb birtokosnak (özv. Literati Bálintné) sincs többje 81½ köblös földnél.

1720-ban 111-re emelkedik az adózó lakosok száma, akikhez 13 armalis nemes csatlakozik. Amazok 3841, emezek 672½ köblös földet müveltek. Amazok között legtehetősebbek:

Kéky Demeter 168, Nagy Péter, Kónya István, Szabó Lukács 100½—114, Varga István, Nagy István, Zónai Gáspár, Nyakas István 75—95, Daróczi Miklós, Nyakas György, Nagy György, Alföldi György, Takaró Pál, Vághó András, Föle (Füle?) Benedek, Sebestyén András, Bézsányi János, Kéky Gáspár, Pinczés János, Kállai Mihály, Nagy András 55—74 köblös szántóval. A nemesek urak közül pedig: Nagy Péter 114, Tóth Gáspárné, Porkoláb Demeter, Horváth György 78—92, Fodor István, Hodos Pál, Porkoláb István, Porkoláb Jakab 50—71, Oláh Mihály, Csiszár Mátyás, Csiszár György, Horváth Gergely és Horváth Demeter 27—47 köblös földdel birtak.

Nánáson ekkor egy közös és két magánbirtoku szárazmalom van. Emezeknek tulajdonosai: Oláh Mihály és Kéky Demeter. A malmok évi jövedelme 54 rhfrt.

Püspökladány.

Püspökladányon 1715-ben 34 jobbágy lakost s egy taksafizető nemest (Nagy János nevüt) irtak össze. Ezek összesen 310¾ pozsonyi köblös földet szántottak és 116 szekér szénát kaszáltak. 1720-ban Nagy János taksás nemesen kivül 43 adózó lakos van itt. Ezek is nem robotban, hanem egyezség szerint évi 300 frt taksában róják le jobbágyi terheiket a község földesurának, vagyis a kincstárnak. Ekkor 1163½ köblös föld volt mivelés alatt, de szénát kevesebbet termeltek, mint öt évvel elébb.

A szántás-vetés módja, a rét használata, a föld termékenysége s egyéb javai olyanok mint Szováton, azzal a különbséggel, hogy Ladány mezein a Tisza olykori kiöntései miatt bőven van viz, amely a határ egy részén a Sárréttye nevü mocsarat alkotja.

Kaszálói is olyanok, mint Szováton. Erdeje nincs. Korcsmát és mészárszéket a földesurasággal kötött egyezség alapján tart.

A községben levő két szárazmalom Szilágyi János nevü debreczeni polgáré (1720).

Az első (1715. évi) összeirás szerint legtöbb földet müvelnek: Széll János 25, Kádár István 22, Debreczeni Miklós 17½, nemes Nagy János 12 köblöst. Huszonegy jobbágynak ¼—10 köblös közt van a szántóföldje.

Sámson.

Ez időben Bihar vármegyéhez tartozott. Határa igen homokos. Két nyomásra szakitott szántóföldjeit minden évben ujonnan kiosztják. Hat ökörrel végzett háromszori szántás mellett egy köböl után négyet kapnak. Többnyire rozsot vetnek; ha tiszta buzát vetnek is, utána megint rozsra fordítják. Jobb minőségü földjeik elmocsárosodtak s a vizek által megrontott rétjeik sásos szénát teremnek. Legelőjük elegendő, hanem azért 1720-ban legeltetés végett a szomszédos Thamási pusztát is bérelték 71 frt 40 krajczárért. Erdei mérsékelten elegendő tüzifát adnak. Szőlőskert nincs. Se adózó malom.

1715-ben csak 17 adóképes lakost irtak össze innen. Ezek 287¾ köblös földet müveltek. 1720-ban az adóképes jobbágyok száma 67, 714 köblös szántóföldel s 147 szekérnyi szénatermeléssel. Módosabb jobbágyok: Nagy István

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

biró 34, Solyom János 28, Agárdy György 28, Sipos György 28, Nagy László 20 köblös földdel.

Szoboszló.

Ezen város határának bizonyos részét müvelés alá kiválasztja s ott mindegyik lakosnak szántóföldet ád, amelyet következő módon szoktak használni : néhány évig szántják-vetik és amikor a föld megsoványodik, akkor kaszálónak forditják ; néha pedig ezen kaszálónak fogott földet kevés ideig pihenni hagyják s azután megint szántani kezdik. És igy felváltva ugyanazon szántóföldet, most ilyenül, majd kaszálóul szokták használni.

A határ más részén is, ha olykor marháik letaposták a földet, bizonyos darabot kölessel bevetnek. Az elsőbbeden ily módon szántásra használt területen marháikat sohasem engedik legeltetni ; hanem másutt vannak külön legelőik, amelyeken 600 marha fér el.

A határ fekvése, termékenysége olyan, mint Böszörményben. De Szoboszlón könnyebb a föld megmunkálása ; mivel marháikat nehézség nélkül itathatják.

Rétjeik, a fentebb előadott szokás miatt, középszerü szénát teremnek. Egy kaszás egy napi munkájával nyert széna alig tölt meg egy négy ökrös szekeret.

Övék *Szigethi* nevü puszta, ahol tavaszit, őszit egyformán termelnek s mintegy 45 ember müve szénát kaszálnak. Birják *Kisszoboszló* pusztát ; szántják-vetik és kaszálják. *Angyalháza* pusztájukon néha gulyáikat jártatják. Egyéb hasznát nem veszik. *Köteles* puszta is egészen az övék. Innen bizonyos számu hizóökrök legeltetéséért évenként mintegy 60 magyar forint jövedelmük van. Azt 1715-ben templomuk ujraépitésére forditják. 1720-ban már a kötelesi korcsmáról is megemlékezik az összeirás.

Nádudvar községben is birnak 20 sessió földet, amelyen földesuri joguknál fogva a beszállásolt katonaság lovai számára szoktak kaszáltatni.

Általában a pusztákról a város évente 600 szekérnyi szénát nyer.

Se erdejök, se szőlőjök.

1715-ben egy, 1720-ban három szárazmalmot találtak Szoboszlón. Ketteje a városé ; egyike Papp Györgyé.

A városban egyetlenegy kalmár él, az is özvegyasszony, aki olcsó apró holmikkal kereskedik. Alig van belőle valami jövedelme.

A házak épugy, mint a többi hajdu-városban, sövényből, nádból épülnek és teljesen értéktelenek.

Mészárszékök, korcsmájok a kincstári tisztek és kvártélyos katonák miatt, mivel ezek többnyire ingyen tartatják magokat, több kárt okoz, mint amennyit jövedelmez.

Terméseiket Debreczenben könnyen értékesithetik.

Mig 1702-ben 223 birtokos, 44 szabad és 2 beköltözött nemes lakost irtak össze Szoboszlón, addig 1715-ben csak 109, 1720-ban is még 121 adóképes lakos élt ott. Utóbbi esztendőben 12 megadóztatott nemes szaporitotta a teherviselő népességet. 1715-ben 2616$^{3}/_{4}$, 1720-ban 4524 köblös földet müveltek s előbb 395, utóbb pedig 642 szekérnyi szénát termeltek a nem nemes lakosok. Ugyanekkor a következő nemes urak 667 ½ köblös földet s 92 kasza-rétet birtak : Czeglédy György 104, Kiss András, Bökönyi János, Haranghy Péter, Kiss János 62—67, Czeglédy András, Ujvári József, Kiss István 50—53, Czeglédy György (alias), Cseke István

Frank Testvérek kalap-, fehérnemü- és uri-divat különlegességek üzletében **Piacz-u. 50.** (Vármegyeháza mellett.)
>>>>> **Feltünő szép valaszték nyakkendőkben.** <<<<<

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

45—46, Nagy István 40, Fekete László 15 köblöst.

A nem nemeseknek tekintett birtokosok közül: Egyed Balázs 100, Bődy László, Széll Lukács, Tóth Pál 94—95, Császi Mihály, Zöld Demeter 85—88, Gönczy Mihály, Kiss Mihály, Nagy Jánosné, Papp György, Papp János, Szilágyi Sámuel, Szücs István, Tarr István, Tőkési Mihály 70—75, Ádám András, Császi Miklós, Gellerd István, Harangi János, Kovács István, Kovács György, Magyar András, Mikó János, Nagy Miklós 60—68, Beke János, Bordány János, Kürthy János, Parti István, Somodi András, Széll Péter 50—57 köblössel.

Szovát.

A hajduvárosoktól eltekintve aránylag a legtöbb földet Szováton müvelik. 1715-ben 61 telkes jobbágynak és 2 taksás nemesnek 1012½, 1720-ban pedig 86 szabad jobbágynak 3755½ köblös szántóföldje van. Szénatermelésök ugyanezen idő alatt 301 szekérről 421 szekérre növekedett.

A határ bizonyos részén szántóföldül felfogott területen tavaszi és őszi gabonaféléket termelnek. Hat-hét évi használat után kaszálóvá forditják s azt a részt, amit addig kaszáltak, szántás-vetés alá veszik.

Határuk mindenféle gabonát bőven terem. Tavaszi és őszi mag alá csak egyszer szántanak; mégis jobb esztendőben egy köböl vetés után öt-hat köblöt is remélhetnek. Sik földjüket nehezen müvelik, mivel száraz esztendőkben marháikat itatás végett kénytelenek a faluban lévő kutakra hajtani. Hat, sőt nyolcz ökröt szoktak az eke elibe fogni.

Szántóföldekből alakitott kaszálóik közepes minőségü szénát teremnek. Mindazonáltal egy kaszásnak egy napi munkájával megtelik egy négy ökrös szekér.

Legelőik a szántó- és kaszálóföldektől külön vannak. Marháiknak elegendő.

A község lakosai terményeiket Debreczenben könnyen eladhatják.

Erdejök nincs. Tüzelőfát öt-hat mértföldnyiről kénytelenek nem csekély áron vásárolni.

Lakosai a földesuraknak (köztük volt Debreczen városa is) az évi haszonvételekért szerződésszerü taksát fizetnek. Igy a község birja a mészárszéket és korcsmát is, azonban ezekből inkább kára mint haszna van az ingyenélő katonaság miatt.

1715-ben legmódosabb jobbágyok: Gaál Mihály, Kaszás György és Péter 37½—37, Juhász Pál, Kardos János, Kulcsár István 35—35, Szabó János 30, Balogh Mihály, Ékes Mihály, Erdélyi Mihály, Jakab Mihály, Sinai István 25—25 köblös szántóval. A többiek ennél kevesebb földet mivelnek. Rásó István és János taksás nemesek egyenként 17½ köblös földet birnak.

1720-ban két szárazmalmot találtak Szováton. Ezek Erdődi András és Tóth István debreczeni polgároké.

Téglás.

Téglás on 1715-ben 19 jobbágyot, 1 zsellért és 1 taksás nemest, 1720-ban 24 jobbágyot irtak össze. Előbb 187½, utóbb csak 159½ köblösre rugott a müvelt föld s mindössze 32 szekérnyi szénát termeltek.

A falu lakosai zálogjogon kaszáltatásra s néha legeltetésre használják *Bólh* puszta egy részét, két sessiot. *Bökönyben* is birnak ilyen czimen fél sessiot. Ezt is legelőnek használják. Erdejök a kincstár Rákóczi-részén van. Robotot nem teljesitenek, hanem egyezség szerint bizonyos taksát fizetnek a földesuraságnak.

1715-ben lehetősebb lakosok: Balázsi György, Csuka János, Sipos György, Kolozsi József 22—10 köblös szántóförddel.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Ujváros.

A szántás-vetés itt is ugy megy, mint a többi faluban. Határa tágas. Hanem a mélyebb fekvésü helyeken a Tiszának és az ebből eredő folyóknak gyakori kiöntéseitől szenved s ezek miatt részben terméketlen. A szántóföldnek használt területeken mindenféle gabona jól megterem. A többnyire szántóföldekből átforditott kaszálók közepes minőségü szénát adnak. Egy ember egy nap alatt lekaszál négy ökrös szekérre való szénát. Legelői elegendők.

A szatmármegyei *Filep* pusztán 1715-ben zálogjogon volt az ujvárosiaknak egy telekföldjük, ahonnan a hozzájuk beszállásolt katonaságot szokták tüzifával ellátni.

1720-ban *Horth*-puszta használata is az ujvárosiaké. Egy negyedrészét 225 frt, ért zálogjoggal birták ; $^3/_4$ részét pedig a kincstártól, $^1/_4$ részét a Rákóczi-családtól árendálták évi 40 frtért. Horthon legeltetnek és kaszálnak.

A korcsmáltatás és legeltetés jogát is ők bérelik. Földesuroknak nem robottal szolgálnak, hanem egyezség szerint évi taksát fizetnek.

A községben három kisebb tőzsér lakik : Nagy Ferencz, Juhász Mihály és Zugh János, akik évente csak 10—12 marhát szoktak eladni. (1720.)

Szárazmalmok száma három.

Az 1715. évi összeirás 72 telkes jobbágyot számlált össze, akik 444¼ köblös szántóföldet müveltek s 147½ szekér szénát kaszáltak.

Jobb módu lakosok : Vezendi János 17½, Ignát András, Sárosi Gergely, Uj Mihály 15—15, Nagy Ferencz, Szél István 12—12 köblös földdel. Az összeirott lakosok közt találkozunk Harangi, Hüse és Csige nevüekkel. Utóbbiak ma is élnek Ujvároson, Debreczenben.

Az 1720. évi összeirás 120 jobbágy és zsellér nevét sorolja elő. Ekkor 3892½ köblös földet müvelnek és 541 szekér szénát termelnek.

Vámospéres.

Gazdasági állapota ugyanolyan, mint Hatházé. Fa- és szénaszerzés, legeltetés végett több szomszédos pusztán szerzett kisebb-nagyobb részeket. Igy 1720-ban egészen birta *Filep*-pusztát, mely akkor csupa erdő volt ; *Szent-Ábrahámban* 20, *Buzitán* 5, *Ártánházán* 5, *Mártonfalván* 9 telek földnek volt zálogos tulajdonosa.

E hajduvároskában 2 szárazmalom volt.

1702-ben 35 birtokost és 21 szadad lakost irtak benne össze. 1715-ben csak 24-re rugott az adóképesek száma 234½ köblös szántófölddel ; 1720-ban 38-ra emelkedett, akik 739 köblös földet müveltek. Kaszálóik legnagyobb része zálogos pusztáikon volt.

Az 1715. évi összeirás szerint legnagyobb birtokosok : Veres István, Ősz János 27—27, Bogáthy Mátyás és Fagyal István 13—13 köblös szántóval.

Házaik ép olyan értéktelenek, mint Hatházon.

Földes meg a vele szomszédos *Tetétlen* mindkét rendbeli összeirásból hiányzik. Amazt a conscribálók mellőzték, mert Curiális, nemes község volt, s mint ilyen, nem adózott. Emez pedig, t. i. Tetétlen, abban az időben lakatlan puszta, praedium, mint fentebb emlitettem zálogjogon a bajoni lakosok birtokában. E miatt bővebben én sem foglalkozhatom egyik községgel sem. **Zoltai Lajos.**

Gyermekjátékok, dísztárgyak és alkalmi ajándék-tárgyak olcsó szabott árak mellett kapható **Mentze** ÁRUHÁZÁBAN **Kossuth-u 4.**

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

A májusfa vörös virága.

Virágos Május, hónapok királya,
Fogadj még egyszer májusfád alá
Hulljon még egyszer rám fehér virág,
Mely szivem egykor elvarázsolá.
Ints még egyszer felém hó-fürteiddel
Adj még egy álmot lombjaid alatt,
Aztán, nem bánom mindörökre vidd el
E hazajáró tavasz-álmokat.

Mutasd meg törzsed, melybe belevéstem
A kéi betüt s a lángoló szivet,
Őrzöd-e még, vagy beforrt már egészen,
S helyét se tudja a régi liget?
Szeptembert irunk, május hava rég volt,
Virága már nem csokorba való,
Szürkére fordult azóta az égbolt,
S lassankint elkezd hullani a hó.

De te Május azért csak vigy el engem
Fehérvirágu májusfád alá,
Azt akarom, hogy a fülembe csengjen
A mult zenéje, mely elbájolá.
Egy ifju pár s egy agg közelget ottan,
Kihallgatom most ömlengésük én,
Ugy mondják-é el ahogy én mondottam
Valaha régen, május elsején.

A leány.

Követelem a nők teljes jogát!
Évezredek jogfosztó bűne, hogy
A férfi-durvaság rongy bábjaként
Rabszolga-sorsban páriák maradtak,
Méltóságuktól megfosztva a nők,
Mert igy rendezték be a férfiak.
A természet nem tett eféle rendet
Mikor himet s nőt egy képre teremtett.

Az öreg.

Lányom, lányom, csak gondolj jó anyádra,
Pária volt-e? és rabszolga-e?
Vagy abban van a méltóság, a jog,
Hogy a jegyző a szavunkat beirja?
Lányom, ez csak czafrang az életen,
A boldogság nem ez uton terem.

Az ifju.

Öreg, nem érted te a mi világunk,
Nem ismered a vastörvényeket,
Melyek az aranyat torkon ragadják
S viszik a nép kincskamrája felé.
Nem kegyelem és nem költői kép:
Jog kell a népnek s fegyver a kezébe.
Ma rongyban áll a hatalom előtt
De e rongyok az érdemjelei
S bátran kiált oda a hatalomnak:
Ha senki más, te tiszteld a rongyomat.
E rongyok a te aranyid szülői,
Aranyaid e rongyok gyermeki,
S mikor a szülők gyermekeiket
Meglátogatják, ne gúny fogadja őket,
Mert, ha megharagusznak, elviszik majd
Gyermekeiket, az aranyakat!
Miénk itt minden, tisztelt Hatalom,
Mert mi gyüjtöttük mindezt ide néked.
Minden gazdagságodnak, értsd meg ezt:
A föld az anyja s a munka az apja.
S mi vagyunk a föld, mi vagyunk a munka,
És miénk minden, apai jogon.
S ha e csenevész, ringy-rongy emberek
Egy nap kinjokban felorditanak
És reszkető karjukat összefonják,
És összefontan tartják mellükön:
Éhen vesztek a márványpalotákban
S ugy jöttök hozzá, esedezve kérni,
S ugy csókoljátok a lábanyomát,
Mint most tinéktek ők.

Az öreg.

Fiam, még fiatal vagy; hajt a véred.
Tavaszrügyekkel van tele a lelked.
Neked az mind egy-egy felfedezés,
Egy-egy megváltó, egy világot óvó
Lombsarjadás, mely ha gyümölcsbe érik,
Eltartja a világot, azt hiszed.

De aki száz tavaszt látott rügyezni,
Az tudja, hogy mit igér s mennyit ér
A rügy és hogy meddig törvény a törvény.

Csak egy törvény van: a rendeltetés.
Nem mi magunkért vagyunk a világon,
Hanem azért, mert kellünk az összességhez.

Panaszkodik a tengeri csiga,
Hogy elöli a sósviz és mivé lesz:
Holt mész-szigetté. De a mindenségnek
Csupán azért van szüksége csigára,
Hogy mész-szigete legyen s vége van.

Zümmög a méh, hogy elszeded a mézét,
A gyümölcsfa, hogy felfalod gyümölcsét,
Melybe ő magvát bepólyázta gonddal.

Csákányod élén jajt kiált a hegy.
Hogy ne rabold el rejtett kincseit.
Panaszkodik a hal, hogy megeszed,
Mint ő megeszi a viz férgeit,
A kalász, hogy kipergeted a magvát,
Az erdő, hogy fáit fürészeled.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

De a világnak nincs szüksége rá,
Hogy méz csorogjon völgyön és hegyen,
Hogy ne folyhasson a haltól a folyó,
Hogy egyik erdő a másikra nőjjön,
Hogy mag boritsa el az utakat
S madár se nyuljon hozzá sohasem.

Mindennek meg van a rendeltetése,
Egyik a másik betevő falatja,
S ahogy rendben, sorban az egyik élő
A másikat megeszi, — ez az élet.

Persze mindegyik azt hiszi magáról,
Hogy ő a világ kellő közepe.
Ő mindent megehet, igába hajthat,
De őt ne hajtsa s meg ne egye más.

Mikor a tyúk tojáson ül, fiam,
S gondolkodik a világrendszeren,
Mi mást képzel ő is a közepébe,
Mint a tyúkot, kiért terem a mag.
Épül a tyúkól, kél és száll a nap,
Mely felkelti és elaltatja őt.
Nagyobb kincset nem ismer a tojásnál
S elgondolkoznék sok szépen, nagyon,
Talán boldogtalan is lenne, mint te,
De, szerencsére, közben megeszed.

Te is nyugodj belé fiam, hogy ami vagy,
Az a rendeltetésed. Arra kellesz.
Kezedben az a vaskó a te baltád,
Te meg másnak a vasbaltája vagy
S csak űzöd-fűzöd álmod, mint a tyúk.

Ha pedig ebbe nem nyugszol belé,
A sátorfádra jól vigyázz fiam,
Mert akinek te ellensége vagy,
Az a földjéről egyszerüen elűz.

Az ifju.

A földjéről? De hát övé-e vajjon?
Ki osztogatja szanaszét a földet?
És kitől kapta erre a jogot?
Kié a föld? Azé, kit a természet
Reá dobott, hogy éljen rajta meg!
A hangyáé, a bogáré, a madáré
S az emberé! — Ki osztogatja másnak?
A hangya a bogárnak? A bogár
A madárnak s a madár tovább
Egész az emberig? De mi jogon?

És hogyha már az embernek jutott,
Különbséget még köztük is ki tesz?
Egyik bogár a másik bogarat
Elparancsolhatja a földtekéről,
Hogy élelemért menjen csillagokba?
Még a vadállatok is türik egymást,
Ugy keresztezik az utjaikat,
Épen csak az egy ember az a féreg
Minden férgek közt a leggőgösebb és
Minden férgek közt a legostobább, ki
Azt mondja, hogy ez a föld az *enyém*.
Te féregtárs, pusztulj tehát a szinéről.
Nem ugy uram! ez a kis hangyaboly,
Mely ősidőktől turja ezt a földet
És százezerszer megszerzé magának,
El nem mozdul egy tapodtat se innen.
Ez az övé. — Ha másé — vigye el.
De vessen számot mindazokkal ott,
Kik jobbról, balról, nézd csak, közelednek,
A május mozgósitott katonái,
A senkik, akik a mindent csinálják,
Minden göröngyre egy ember esik.

És rámutatott a mezőkre hol,
Feketélt a mozgó embergomoly,
Tömegek jöttek a városokból
Indulatos tömegek.
Vörös lobogóval idegen zeneszóval,
Férfiak és nők, gyermekek és öregek,
Jöttek közelebb, közelebb.
Dobogott a föld, zúgtak a nagy fák,
Kárpitait a zöld erdőnek
Viharok szelei megszaggatták,
Erdőt, mezőt elözönlöttek,
Levelet téptek, fákat törtek,
Zajuk ki-kitört, majd légbe foszlott
Köröskörül az ég felpiroslott,
Dalukat tovakapja a szél nagy gyorsan,
Egy-egy szava mégis visszahassan,
Amint rikoltja ifju, agg:
„Fegyverbe férfiak!“

S én álltam, álltam, földbegyökerezve,
Szerelmes emlékek májusát keresve
Elsülyedt multak vulkántalaján, —
A vulkán-fény ott vöröslött az égen
S szállt, hullt, a kitörés pernyéjeképen
A májusfa vörös virága rám.

Szávay Gyula.

Vitárius Sándor külföldön tanulmányozott orvosi műkötszerész és kesztyüs mesternél, Debreczen. Szent Anna-utcza 1. e téren egyedüli szakember Debreczenben, lehet kapni a legmegbizhatóbb Gummi különlegességeket, Pessariumokat stb. **Májustól Bikával szemben, Alföldi t. k.-pénztár palotájában.**

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Dr. Barcsa János.

(1871—1910.)

A Debreczeni Képes Kalendárium szorgalmas és kitünő munkatársat vesztett dr. Barcsa Jánosban, az ő emlékének szenteljük e nehány sort.

Orvul ragadta el a halál sorainkból ezt a munkában fáradtságot nem ismerő és pihenést keresni nem tudó fiatal életet.

Minden emberi haladás ősi mozgató ereje az olthatatlan tudásvágy sarkalta, ösztönözte, kergette előre és mindig előre, még akkor is, mikor a szellemi erejével arányban nem álló törékeny testszervezete tilalomfákat állitott a korán megszokott és megkedvelt nagymérvü munkálkodás folytatása elé. A lankadatlan munka tette őt naggyá, nemessé, ez volt a szórakozása, ebben kereste a pihenést és mégis, — meg kell mondanunk ezt is — a munka ölte meg. Csodálkozásra kell, hogy inditson mindenkit irásainak szokatlanul nagy menynyisége. Szinte hihetetlennek látszik, hogy az *egész* embert igénylő tanári elfoglaltatás mellett, ennyit össze lehessen irni, fel lehessen kutatni, hiszen ezek a munkák egy másik egész embert igényeltek volna, és mint a szomoru vég példázza, igényeltek is egy igazán derékban ketté tört fiatal élet időelőtti kimulásával.

A lázas szorgalmu gyüjtő minden erényével ékeskedik. Előtte értéktelen adat nem volt, mindent felkutatott s mindent összeirt hüségesen, oly lelkiismeretes gonddal, hogy az ő nyomdokain haladni kivánók értékes adatokat kutatva, haszonnal forgathatják köteteket tevő irásait. Akik közelebbről ismerték, jól tudják, hogy Barcsa János, ha az egyháza, iskolája ügyeiről volt szó, a fáradságot nem ismerte és az anyagi hasznot sohasem nézte. De nemcsak egyháza és iskolája számithatott rá minden körülmények között, hanem minden kulturális mozgalom. A müvelt élet arenájában nem kereste ő a kényelmes páholyokat, hanem ott volt mindenütt a porondon, ahol eleven és küzdelmes volt az élet, ahol komolyan és altruisztikusan dolgozni kellett.

Szerény sorsból, tisztán a maga erejével és vasszorgalmával küzdötte fel magát arra a polczra, melyet ambiciója végállomásának nem tekintett és amely polczon a megállapodás ránézve kivánatos nyugalmát, korai halála miatt, nem élvezhette.

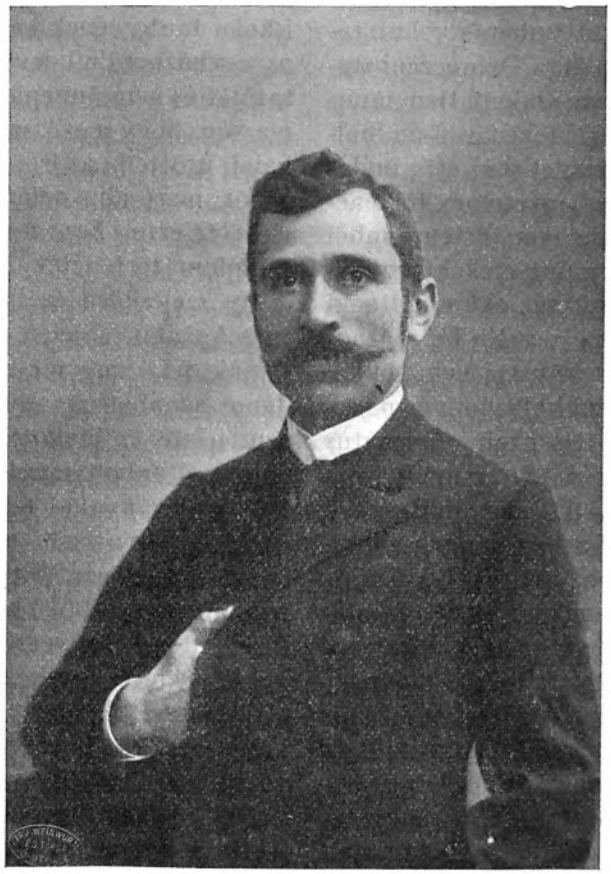
Életrajzi adatai a következők:

Született Tetétlenen, Hajdu megyében 1871 deczember 8-án, református szülőktől. Középiskoláit a debreczeni református főgimnáziumban végezte jeles eredménnyel. 1892—1896-ig a budapesti tudományegyetemen tanult s az 1897—98. év első felében a berlini egyetemen tulnyomólag történelmi tárgyakat hallgatott. 1898-ban középiskolai tanári oklevelet nyert a történelemből és a latin filologiából Budapesten és 1901-ben ugyanott a magyar nyelv és irodalomból — mint harmadik tantárgyból kiegészitő képesitést szerzett. A gyorsirás tanitásra még mint egyetemi hallgató 1894-ben képesittetett. 1898-ban korábbi egyéves önkéntesi szolgálata alapján tartalékos honvédhadnaggyá neveztetett ki, mely minőségben 3 év mulva szolgálatonkivüli viszonyba helyeztetett át. 1890 április havától a hajdunánási református gimnáziumban müködött, ahol a latin és magyar nyelvet, történelmet, tornát, franczia nyelvet és gyorsirást tanitotta. A nánási református gimnázium gyors-

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

iró körét ő alakitotta meg. Figyelemreméltó irodalmi müködéséről a szakfolyóiratokban is jelentek meg elismerő nyilatkozatok. Egyháza iránti érdeklődésből megirta a hajdunánási ref. egyház történetét a Debreczeni Protestáns Lap számára, melyből az iskolafentartó testület költségén külön lenyomat is készült. Ezen s egy másik müvének elárusitásából begyült tiszta jövedelemmel a nánási gimnáziumban egy 800 korona értékü ösztöndij alapját vetette meg. Hajdunánás városától tiszteletdij felajánlása mellett kapott megbizást a város történetének megirására és azt 319 lap terjedelemben 1900-ban ki is adta. E nagyobb müvei mellett sok czikke jelent meg tudományos folyóiratokban, egyházi és politikai lapokban, s a debreczeni tanári körben sok sikeres felolvasást tartott.

1902 juniusában pályázott a debreczeni református tanitóképző-intézetben Somogyi Pál tanár nyugalomba vonulásával üresedésbe jött magyar nyelv és irodalmi tanszékre. Pályázati kérvénye benyujtásában főleg az a remény vezette, hogy „a debreczeni főiskola szolgálatában az anyakönyvtár közelében sokkal több alkalma nyilik a maga foly-

Dr. BARCSA JÁNOS.

Saját mühelyében készült gyönyörü férfi-, fiu- és gyermekruhák legnagyobb választékban, olcsó, szabott árban vásárolhatók

FRANK REZSŐ

Debreczen legnagyobb ruha-árúházában, a „Bika"-száloda mellett.

6

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

tonos képzésére s ezáltal tanári hivatásának erejétől telhető mértékben lehető betöltésére". Reménye teljesült, hat pályázó közül az egyházkerület őt választotta meg s tanári müködését nagy munkakedvvel 1902 szeptemberben kezdte meg s eleinte magyar nyelvet és földrajzot, később pedig a magyar nyelvet és a neveléstani tudományokat tanitotta egész haláláig. Debreczeni tanárkodásának 8 éve szakadatlan munkában telt el. 1903 február 6-án bölcsészetdoktori oklevelet szerzett a budapesti egyetemen az egyetemes történelemből mint fő, a magyar történelemből és diplomatikából, mint melléktárgyakból. Doktori értekezését ekkor adta ki „A szabadság eszméje a XVII. században" czimmel. Ezt követte nem sokkal utóbb „A debreczeni kollégium és partikulái", majd „A tiszántuli református egyházkerület története" czimü három kötetes munkája. E nagyobbszabásu munkáinak irása közben hangyaszorgalommal gyüjtötte az adatokat a Thury Etele szerkesztésében megjelent „Iskolatörténeti adattár" számára. Gyors egymásutánban kerültek ki tolla alól az egyház és iskola ügyeire vonatkozó aktuális czikkei, melyek a szakfolyóiratokban jelentek meg. A tanári és irodalmi müködés mellett jutott ideje, hogy az egyes társadalmi és kulturális mozgalmakban is derekas részt vegyen, elnöke volt a Gönczi-egyesület debreczeni körének, tagja s később előadója a tiszántuli református egyházkerület népiskolai tanügyi bizottságának, 1909-ben az őszi egyházkerületi közgyülés egyházkerületi levéltárnokká választja. Tagja volt a Csokonai-kör választmányának és egyik lelkes mozgatója a Debreczenben létesitendő Kálvin-emlékmű előkészitő bizottságának. Nagy része volt a tiszántuli református egyházkerület uj népiskolai tantervének készitésében, kiadta az egyházkerületi levéltár uj tárgymutatóját és nem ünnepies szólam, de való igazság, hogy a szó szoros értelmében a halál ütötte ki az irói tollat munkás kezéből, mert alig nehány nappal halála előtt fejezte bez a debreceni nagytemplom történetét tárgyaló müvét.

Ily széleskörü és intenziv munkával mások, akik a jelen életet reálisabban fogják fel, vagyont szereznek, Barcsa János azonban az anyagi hasznot sohasem nézte és kiadott, de eddig eléggé nem méltányolt munkáinak jövedelméből alapitványokat tett Nánáson és legutóbb a debreczeni református tanitóképző-intézetben. Ez utóbbi alapitványának összegét 500 koronára óhajtotta kiegésziteni és növelni, de ebben is meggátolta korai halála.

Temetése 1910 szeptember 17-én volt városunk intelligenciájának osztatlan részvéte mellett. Koporsója felett Jánosi Zoltán református lelkész, a sirjánál pedig kartársai nevében Orosz István tanitóképző-intézeti igazgató mondottak részvétteljes és megindító bucsuszavakat.

Nagy Vilmos.

A század vértanúja.

(Humoreszk).

A század legszenzációsabb vivmánya, az északi sark felfedezése, leirhatatlan örömöt s lelkesedést keltett nemcsak Európa, Ázsia, Afrika, Amerika, Ausztrália s kapcsolt részeiben, de egyben óriási vihart támasztott itt nálunk Debreczenben is.

S pedig nem csak a különböző „*sarkklubbok*" között, [minők a Kossuth-utczai, melynek tagjai az előkelő világ-

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

ból kerülnek ki s jelvényük az állandóan feltürt nadrág s a hátul letürt kalap. (Jelmondatuk: „*Le a vagyonos osztállyal*“ !) vagy a Széchenyi-utczai sarkkör (ugyis mint keresztyén önfogyasztó szövetkezet), mely tagjait a hordárok s a városi szeszáruda szeszbekebelező tagjai közül toborozza. Jelvényük: — bagó; jelmondatuk: „Fel a vagyonos osztállyal“ !) de minden nadrágos s nem nadrágos adófizető s adóalaptagadó polgárok között, kik a helyi lapok rendes vagy rendetlen olvasói lévén, minden fázisával tisztában voltak a sarkfölfedezés ma sem tisztázott kérdésének. S mig az egyik fél Cockra esküdött, a másik Pearryt favorizálta, ki legutóbb kétségtelenül a sarkára állott s nem akarta hagyni a jussát. Ez utóbbit különösen a nem nadrágos elem dicsőitette, melynek imponáltak Pearrynak Cockkal szemben használt ősmagyaros, zamatos kifejezései.

Már-már a Cockot alaposan legazemberező Pearry látszott győztesként kikerülni a harczból, azonban az kezdett kiderülni, hogy ha Pearry látott is sarkot, az csak a czipője sarka lehetett s ha meg is fordult a sarkon, az csak az ő saját sarka volt, mert bizonyitani semmit sem akart s semmit sem tudott.

Ezen általános s izgató tájékozatlanság közepette városunk legelterjedtebb lapjának, „Hortobágyi Harsona“ czimü filléres ujságnak négy elemit s két dedót s az állami felső faiskolát végzett, kiváló, nagyratörő szerkesztője fejébe vette, hogy részint annak eldöntésére, ki fedezte fel hát az északi sarkot, részint hogy b. lapjának ezáltal utólérhetetlen szenzációt biztositson, expedicziót meneszt az északi sarkra.

A terv megbeszélése végett hamarosan gyülésre hivta össze a szerkesztőség mindakét munkatársát, továbbá „lapjuk közutált barátját“ s annak mindenünnen kiküldött tudósitóját.

A Széchenyi vendéglő-kávéház törzsasztalánál lett megbeszélve a terv, mely hivatva volt világhirüvé tenni a „Hortobágyi Harsonát“ s melynek bevallott czélja megtalálni azt a hirhedt rézpikszist, amelybe a felfedezők valamelyike igazságát a jég között elrejtette.

Csak egy kis baj volt. Volt remek terv, lett volna vállalkozó a kivitelre, de nem volt pénz ! Pedig az efféle dologhoz pénz kell, sok pénz ! S „becses lapunk“ kevésbé becses szerkesztője nem ok nélkül sóhajtozott fel, hogy miért van pénz, s ha van, hát miért nincsen ? !

Összeszámlálva a szerkesztőség vagyonát, kitünt, hogy az meghalásra ugyan sok, de az expediczióhoz kevés.

Igaz, hogy majdnem 2 koronát tett ki a zsebekből előkotorászott közvagyon, de ebből 2 hatos hamisitatlan ujpesti gyártmánynak bizonyult, melyet a szerkesztőség révén már minden boltos ismert s sem valutával, sem anélkül készfizetésre sem acceptál s visszaadja még a czigány is a tányérozáskor. (A jólelkü szerkesztőség rögtön el is határozta, hogy a vakok perselyébe dobja, azok nem látják s köszönettel veszik.)

A megmaradt s hihetőleg jó 80 krajczárból nagyarányu expedicziót szervezni nem lehet, tekintettel arra, hogy a szerkesztőség hitele nemcsak itt, de az egész környéken beláthatatlan időkre kimerittetett.

Az eredmény megállapitásakor a lehangoltság általános lett. Már-már az egész terv dugába dől, midőn a szerkesztő hirtelen kobakjára ütve, vadul felkiált:

INGATLAN ÉS FÖLDHITEL FORGALMI INTÉZET
DEBREBZEN, HUNYADI-UTCZA 21-IK SZÁM.
Kárpótlás nélkül visszafizethető kölcsönöket igen rövid idő alatt szerzünk.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

— Megvan!

(„Heurékát" akart kiáltani, de nem lelte meg hirtelen a szótárban.)

— Mi van meg? — horkan fel a tömeg.

— A pénz!

— Hol a pénz? — orditja egyszerre az egész banda. Szerkesztőnk savó szemeiben a szellemóriások lángoló tüzével, ajkain diadalittas mosollyal nyul zsebébe, melyből egy jókora nagyságu fénylő ásványdarabot huz ki s igy szól:

— Látjátok ezt a követ?

— Látjuk! Hogyne látnánk.

— De tudjátok-e, micsoda kő ez?

— Tudja a fészkes fene, de mit akarsz vele?

— Barátaim! Én ezt a követ a most kiásott csatorna mentén leltem a kollégium környékén. Hihetőleg kidobták valamikor az ásványtárból s igy került az az utcza porába.

— Hagyjuk ezt a mesét! — szól a főmunkatárs. Nem az a kérdés, hol loptad, hanem hogy mit akarsz vele? Mert amint nézem, erre a kőre bajosan adnak valamit a Csapó-utczai zálogházban.

— No-no! Hát tudjátok meg, hogy ez a kő „*macska-ezüst*". Értitek most már?

— Talán kartársaid a Frimm egyetemről megértenék, de mi nem!

— Majd mindjárt megértitek! — szól egy föltaláló lelkesültségével a „Harsona" felelőse. Hozzátok be a kávés kutyáját!

— Minek? — kérdezi bambán a banda.

— Hozd be! — kiáltja a felelős oly hangon, minővel Botond vezette diadalra hadát. S mig „lapunk barátja" sietve tesz eleget a kemény parancsnak, a felelős leteszi a szoba közepére a „macska-ezüstöt". Nyilik az ajtó, berohan a kutya s amint ezt észreveszi a „macska-ezüstben" a *macska*, hirtelen elugrik s ott marad a földön a tiszta *ezüst*.

Akkora darab tiszta ezüst, melyért a Központi-zálogházzal eszközlendő pénzügyi müvelet utján az expedicziő anyagi kérdése teljesen rendezettnek volt tekinthető. Zugó éljen viharzott át a kávéház füstös termén s a társaság a legnagyobb örömmel s még ennél is nagyobb étvággyal ült ismét asztalhoz, hogy részint befalatozza azt a pár „debreczenit", melyet készpénzükért, a vállalat sikerében csak előre fizetés estén bizó vendéglős bankettszerüen feltálalt, részint azért, hogy végleg megállapodjanak a tervben, miként lehetne legolcsóbban, legrövidebb uton s leggyorsabban eljutni az északi sarkhoz.

A főmunkatárs, ki nem csak Tatár Péter regekunyhóját, Nick Carter s Scherlock Holmes minden munkáját olvasta, de a „Tárogató" budapesti napilapnak is rendes olvasója s mint ilyen, európai müveltségü, olvasott ur, azt ajánlotta, hogy ne hajón s szánon igyekezzenek a sark felé, miután szán s kutya csak kerülne itthon, de hajót, válságba kerülvén a csolnakázó egylet, bajosan kapnának s a hóhatárig a kutya bajosan birná el a szánkahuzást, ehelyett czélszerübbnek gondolná a Szatke-féle repülőgépet, mely a budapesti repülőversenyeken kellőképen kipróbáltatott, (gurult, repült, leszállt) s melyhez a Hrabéczytől, ki a társaság szennyesét a királyi ügyész helyett egyelőre — mossa, kölcsön lehetne kérni vagy lehirdettetni. Az expedicziő vezetőjének jó lesz „lapunk barátja", ki foglalkozásából kifolyólag már annyit — repült. S aztán ha repülése sikerül jó, s ha nem sikerül s leesik — még jobb!

Az inditvány szótöbbséggel elfogadtatott. Csak „lapunk barátja" huzódott a dicsőségtől, de nem is vették tekintetbe.

Másnap nagy közönség jelenlétében, Szatke mérnök gépjével, künn a nyulasi röptéren meg is ejtetett a repülő próba

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Előzetes guruló próbára már nem volt szükség. „Lapunk barátja“, különböző láberők mozditása folytán gurult már le annyit mindenféle lépcsőn, hogy e tekintetben már több tapasztalatra szüksége nem volt.

Ezért Szatke mérnök gurulás nélkül repitette fel gépét s barátunkat a tiszta légbe. Hatalmas éljenzés közepette repült tova „lapunk barátja“ s repült ugy, hogy csakugy — nyekkent. Oly rövid röpivet irt le s oly hatalmasat esett, hogy canterben verte le az összes magyar aviatikusokat. Leesett, mert gépen nem tudott repülni, ő világ életében gép nélkül repült. Igaz, hogy akkor is esett, de ilyen szépen soha! A mentők, nem kocsiban, de lepedőben s részletekben szállitották be a kórházba teljesen eszméletlenül. Azonban itt az Erlich Hata Tata gyógyszerével beoltatván, ezen fájdalomnélküli operácziótól kinjában rögtön magához tért s inni kért. Állapota azonban reménytelen s félni lehet, hogy — szegény — megmarad.

Ennél nagyobb baj volt azonban, hogy a gép összetört s más szállitó eszközről kellett gondoskodni.

A társaság esze — a főmunkatárs — uj módot ajánlott. A Zeppelin-féle kormányozható léghajóval tett sikerült kisérletek alapján ajánlotta, hogy ők is kormányozható léghajón menjenek az északi sarkra. Véleménye szerint „ami lehetséges egy németnek, az sikerülni fog egy magyarnak“. Inditványa elfogadtatván, sürgöny menesztetett a hadügyminiszterhez, hogy adja kölcsön a hadsereg kormányozható léghajóját.

Express jött meg a válasz. Rövid, velős, katonás tartalommal: „Kuss“! Ez érthető volt. De hőseinket épenséggel nem hangolta le. Rövid tanácskozás után megállapodtak, hogy a rendelkezésre álló erők felhasználásával maguk készitenek maguknak egy kormányozható léghajót. Itt átadjuk a szót a „Harsona“ felelős szerkesztőjének, ki az expedicziót lapjában következőleg irja le:

„. . . Kölcsön kértük kiadóhivatalunk agilisnek épen nem mondható főnöke szeretetreméltó anyósának, fájdalom még mindig életben levő öreg anyjától 2 nagy krinolint, azokat egy helybeli lábtyümüvész gyakornoka által gömb alaku szerves egésszé köritettük s egy kilyukadt biczikli-gummit aeterben felolva, ezen mixtum compositummal bekentük gyönyörü léghajónkat, miáltal remekül utánoztuk a vizhatlan tafotát.

Majd vizsgálat czimén, pár ezer liter gázt kérvén a gázgyártól, azt tölcséren át betöltöttük léghajónk tátongó üregébe s az nem sokára fellebbent a földről s a pajzánkodó szellőtől hajtva, vidáman játszadozott a firmamentum kéklő semmiségében.

Azonban a kis pajzánt lefogva, kötelekkel hozzá kötöztünk egy jutányos áron beszerzett narancsos ládát (a tulajdonosa azt mondta: „most volt itt, hova lett?!“), mely a léghajó kosarát s kormányszerkezetét volt hivatva helyettesiteni, illetve befogadni. Azt aztán a tudomány legujabb vivmányai szerint szereltük fel a hosszu légi utra.

Vettünk két krajczárért egy biztonsági szelepet, ami hajdanában egy gőzmalomban müködött. Ezt a narancsos ládára szegeztük, hogy tudósitónk unalmában nyitogat- vagy zárogathassa (ugyanis ezen utra — lapunk barátja — hála Isten, még beteg lévén, dijtalan tudósitónkat volt szándékunkban elküldeni). Kormánylapátnak kölcsön kértünk a csolnakázó egylettől egy kis eve-

Vitárius Sándor külföldön tanulmányozott orvosi mükötszerész és kesztyüs mesternél, Debreczen, Szent Anna-utcza 1. e téren egyedüli szakember Debreczenben, lehet kapni a legfinomabb puha, vékony, tartós KESZTYÜKET. — **Májustól Bikával szemben, Alföldi takarékpénztár palotájában.**

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

zőt, mely a láda végén pompásan müködött mint kormányzó készülék. Keritettünk egy végkiáruláson, mélyen a beszerzési áron alul vett messzelátót, amelyben ugyan üveg nem volt, de amellyel a jégsivatagra messzire ellehetett látni s a kép tisztaságát nem zavarhatta az üveg esetleges elhomályosodása.

Továbbá, hogy tudósitónk a gázzal spórolhasson, tettünk kosárba nehány Auer-harisnyát, melyet mint Muster ohne Werth-tárgyat sikerült a gyárostól megszereznünk. Hogy pedig a derék tudósitó a dolgokat kellő nagyitásban láthassa, kértünk a Mayer czégtől pár szem stockeraui zsuzsokmentes lencsét, amelyeket egy kurta pipaszár két végébe tévén, azon át nézve tudósitónk, rögtön ugy nagyitott, hogy az eredetileg 1 koronában megállapitott tiszteletdiját még egy megmaradt ujpesti hatossal is megpótoltuk, ne mondja, hogy smuczig a magyar.

Hogy közönségünk az utazás minden részletéről azonnal tájékozva legyen, felszereltük járművünket drótnélküli táviróval is (ez egy reklám kalapács, mellyel tudósitónk magát szemen vágva, a szemeinek szikrázásával hozta müködésbe a szikra telegráf nálunk levő felfogó készülékét). Mérőt, magasság mérőt mint felesleges tárgyakat nem tettünk a kosárba. Ha megfagy tudósitónk, akkor megtudjuk, hogy fönn a hőmérsék a fagypont alatt járt. Ha leesik s palacsintává lapul, abból fogjuk tudni, hogy alighanem magasról lesett e s az elvégre nem lényeges, hogy 1000 vagy 20 méterről leesve töri-e ki a nyakát; fő, hogy kitörje!

Miután tudjuk, hogy a közönséget legjobban a légből kapott hirek izgatják, a léggömb végére egy pár tormás virslit kötöttünk, hogy kiéhezett tudósitónk ez után kapkodva, mentől több hirt kapkodhasson össze, sőt a nyakára oly erősen kötöttünk egy uraságtól elejtett zsebkendőt, hogy tudósitónk már idelent veszettül kezdett kapkodni a levegő után s oly hireket orditott világgá, mint: „jaj, megölnek, jaj, megfulladok stb", melyek a tényeknek nem feleltek meg, tehát kezdetnek jó légből kapott hirek voltak.

Mi örülve ezen jeleknek, a sajtnélküli makaroni, akarjuk mondani a drótnélküli Marconi-gépet tudósitónk kezébe helyezve (aki azt nem akarta megmarcóni s akit ezért alaposan megmarkoltunk), őt magát belerakva a léghajó kisded kosarába, bal kezébe szoritva a kormánylapátot, az óralánczán fityegő compass segélyével orrát északnak forditva, miután még 24 krajczár ára érett liptói turót, 2 darab császárzsemlyét, 2 czitromot a szomjuság s scorbut ellen, meg a szerkesztőség kis spiritus lámpáját (szilárd spiritusszal, hogy meg ne ihassa) kosarába tettük, a szerkesztőség egyetlen überczihерét, mely már annyi zord telet baj nélkül kiállott, nyakába dobva, utjára eresztettük lapunk elpusztithatatlan tudósitóját.

A felszállás (mert léghajónk tényleg felszállott) a leendő tisztviselő telep melletti bolgár telepen történt, a debreczeni tizenkettedrangu czigányok együttes zenekarának hangjai mellett. Az elbucsuzás nem annyira impozáns, mint inkább megható volt. Kiadóhivatali főnökünk krokodilkönnyei ecsedi láppá varázsolták át a trágyázott földet. (A láp megvételére egyik helybeli jónevü ügyvéd kezdeményezésére azonnal szövetkezet alakult.) Mint később kiderült, kiadóhivatalunk derék főnöke nem az anyósa öreg anyjának krinolinját siratta, de azt, hogy nem az anyósát töltötték meg gázzal s nem azt eresztettük el az északi sarkra.

Tudósitónk überczihерét lengette bucsuzóul, mi pedig Izabella czimü zsebkendőink lengetésével adtunk kifejezést az elválás-okozta fájdalmunknak.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

A léghajó rövid fél nap alatt eltünt szemeink elől s már másnap megkaptuk a következő drótnélküli sürgönyöket:

I. Semmi baj, minden rendben! Alattam meredek szikla falak emelkednek s váltakoznak széditő mélységekkel, a Telegdy K. Lajos-féle térkép mutatása szerint hihetőleg a Karsztok felett járok. Zóna pörkölt, akarom mondani zóna idő 11 óra 20 percz.

II. Tévedtem! Kitünő messzelátóm s az órámon fityegő compass segélyével megállapitottam, hogy a Miklós-utcza felett lebegek s a felhők közül nem a Karsztok vadregényes vidéke, de a Miklós-utcza csatornázása végett eszközölt földmunkálatok bérczes-völgyes panorámája bontakozik ki. A szél észak felől fuj. Idő: jelenkor.

III. Léghajóm remekül uszik a porlepte táj fölött. Alattam csodálatos poetikus vidék. Mintha a Fekete-tenger folyt volna egybe (csupa loyalitásból) a sárgával. A hullámzó vizben nyüzsgő állati élet. Vidáman tova gőzölgő hajórajok. (Hihetőleg a Nikita fejedelem királlyá proklamálására sietö flották.)) A parton várkastély, előtte tekintélyes hadi kikötő. Majd odébb egy robustus alak látszik, amint rettentő pallosával mészárolja az ellenséget s vérlázitó kegyetlenséggel szedi kosárra a levágott emberi fejeket. Most már csakugyan a Balkán felett járok. Északról gyenge szél. Idő: kellemes, poros.

IV. Sajna, ismét tévedtem. A táj ugyan porlepett, de a vidék nem a Balkán, hanem a debreczeni csolnakázó tó, melynek nyálkás, zöld vizén czigarettázó iskolásfiuk csolnakáznak s melyben a békák mliliárdja nyüzsög. A parton álló robustus alak azonban igazi bolgár, ki saláta fejeket szed a heti-vásárra. Nagyitóm lencséjét egy szemtelen zsuzsok épen most kirágta s kénytelen vagyok a lyukat egy zsemlyével betömni. Nem tudom, nem fogja-e ezen körülmény annak nagyitó képességét csökkenteni? Szerencse, hogy zsemlyém kicsiny volt, kisebb mint a lencse. Az idő kezd borus lenni, én pedig kezdek éhes lenni; ez vihar előjele.

V. A turóból jól beebédelvén, egy spiritusz koczkát szopogattam el, de ettől még szomjasabb lettem. Szerencsére kezd az eső cseperegni s a kalapomban vizet gyüjtvén, szomjamat oltottam. Kezd oly erősen borulni, hogy az alattam levő vidéket megismerni képtelen vagyok. Az alattam elterülő ködből vastag füstfelleg tör elő, majd éles füttyök, dübörgés, erős tüz világa jut fel hozzám. Azt hiszem a Vesuv felett járok. Isten kezében vagyok! Az eső szakadni kezd. Erősen villámlik s hull a mennykő, mint a vakolat a megyeházról. Ha léghajómba csap, szervusz északi sark! Hogy compasson megláthassam, piritusz lámpám meggyujtom s miután a hideg növekszik, egy kis meleg teával melegitem fel fáradt s fázó testemet. Idő: gyalázatos.

VI. Ugy látszik tévedtem. Nem a Vesuv, de a vasuti állomás felett járok. Épen most forditottam a kormányrudam s hogy ezt tehessem, két lábom lelógatom a kosárból, igy tért nyerek, de a léghajó nem fordul. Ugy veszem észre, hogy lábam odaütődött valamihez, tehát alighanem esem lefele s valami kéményhez vertem lábomat. Katasztrófától tartok. Kidobom összes holmimat, még sem emelkedem. A krinolin átázott, a gáz kezd elillanni. Legalább a büdösséget erősen érzem! Istenem, mi lesz velem?!

Frank Testvérek kalap-, fehérnemü- és uri-divat különlegességek üzletében **Piacz-u. 50.** (Vármegyeháza mellett.)
> Feltünő szép választék világhirü angol és olasz kalapokban. <

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

VII. Végem! Spirituszlámpám tüzétől felrobbant a kiömlő gáz s én esem, zuhanok. Segitség! Végem!... („Hála Istennek!“ Szerkesztő.)

Tehát leesett, vége van! Ez magában véve nem lenne olyan nagy baj, de vége van az expedicziónak is. Megoldatlan rejtély marad, ki volt hát az északi sarkon, Cock-e vagy Pearry? S hiába volt a tenger költség!

Sötéten ült ismét együtt a szerkesztőség, sötéten. Pedig már ott künn világos volt. Reggel, verőfényes reggel, de a szerkesztőség tagjai sötéten, hallgatagon ültek az asztalnál s gyászuk jeléül fekete tehén fehér tejét itta, fekete kávéval, fekete kenyérrel! A zordon csendet megtörte a szerkesztő halvány arcza: „Riporter, nézzen utána, hova lett az a szerencsétlen?

— De hol keressem? — kérdezi a riporter?

— Hol? — Hát maga riporter? Kérdezze meg a kórházat, mentőket, rendőrséget, zálogházat vagy menjen el a Kossuth-utczába, ott ki van irva egy házra, hogy: „mindenről felvilágositást ad a házmester“. Kérdezze meg azt. Fő, hogy mihamarabb kimeritő jelentéssel térjen haza. Érti?

— Értem! — Válaszol a riporter s elrohan. Rövid negyedóra mulva hajadonfővel, dult arczczal rohan vissza s már messziről orditja: „Meg van, meg van!“

— Ki van, mi van, hol van? Él-e még vagy meghalt? — kérdezik türelmetlenül a szerkesztőség tagjai, mig a riporter szenzácziót lihegő arczczal, miután előbb ijedtsége ellen egy pohár sziverősitő mismást felöntött, teszi meg jelentését:

— Meg van! Azaz hogy nincs meg! De mégis meg van! De meg van halva! Tényleg leesett a czukorka-gyár uj telepén levő mész-habarcsos gödörbe. Abból áll ki a krinolin léghajó felső része. Most próbálják kihuzni a tüzoltók.

A szerkesztőség rögtön az apostolok lovára kap s vadul száguld a tett helyre. A rohanó csapat hatalmas tömeggé szaporodva érkezik meg az esemény szinterére, hol épen akkor emelik ki nagy óvatossággal „lapunk kiküldött tudósitóját“, egész felszerelésével együtt a fehér-szürke mész-czement habarcsból. A kitünő anyag teljesen s tökéletesen bevonta az alakot s a felesleg lecsorogván, az alak ugy került ki belőle, mintha az öntődéből érkezett volna. Időközben megérkezvén a mérnöki hivatal vezetője, embereivel a gör. kath. templom körül heverő mészkövekből, a bábaképezde melletti egyetem-tér közepén egy szerény, de izléstelen alapzatot készittetvén, arra állittatja fel a remek szobrot. A nap forró sugarai csakhamar kőkeménységüvé száritották lapunk tudósitójának ugy por-, mint czementhüvelyét s a tér közepén, a diszes talapzat tetején ott ékeskedett egy valóban élethü, modern felfogásu, terrakotta szobor. Egy narancsos ládában ülő, bamba kinézésü alak. Nyakában egy távcső, jobb keze a láda szélén nyugszik, balkezében magasra emelve tartja a spiritus gyorsfőzőt. Feje fölött csinos sátort képez a krinolin léghajó szétpukkadt roncsa.

A mérnöki kiküldött az alapzatot is leönti a malterrel s egyszerre kész van s teljes szépségében pompázik Debreczen legtökéletesebb szobra, melyre egy lelkes kőfaragó dijtalanul vési fel aranybetükkel:

„A tudomány vértanuja“.

Rövid idő mulva park veszi körül hősünk czementbe mártott porhüvelyét. A park köré felépülnek majdan a központi egyetem hatalmas épületei s az egyetem ezernyi hallgatójának a tudomány ezen martyrja fogja hirdetni örökké:

Eppur si muove.

Mihalovits Jenő.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Király Gyula.

1858—1909.

Városunk egyik régi, érdemekben gazdag tisztviselőjét temettük el az elmult év elején. Mindnyájunk őszinte gyásza kisérte sirjába *Király Gyulát*, városunk gazdasági tanácsnokát, aki ifjuságától kezdve különböző állásokban szolgálta városi közigazgatásunkat, hiven, önzetlenül dolgozván a város javáért és nagysága előmozditásáért. És végezte munkáját zajtalanul, csöndesen, de eredményesen, nem törődve az ő terveit keresztezni akaró törekvésekkel, melyeknek élét vette a legtöbb esetben csodálatosan nyugodt és fegyelmezett természetével. Egész életén át a magavágott utakon járt és csak ritkán tévedett, mert mielőtt hozzáfogott volna valami alkotásához, a siker valószinüségének minden eszközét mozgásba hozta, ha pedig nem bizott a sikerben, őszintén kimondta, hogy kár az illető ügybe időt, pénzt és fáradságot beleölni.

Király Gyula tősgyökeres debreczeni ember lévén, rajongó szeretettel csüggött a város fejlődésén. Szerette a debreczeni embert erényeivel és fogyatkozásaival egyaránt. És amily mértékben védelmezte jogos érdekeit a polgárságnak, épp ugy perhorrescálta az önösséget. Nem engedett a város jogaiból egy jottát sem, de mivel az egyes esetek elbirálásánál mindig az igazság törzsén nyugodott véleménye, nem vesztett abból a népszerüségből, mely őt körülvette és amely önként csatlakozott hozzá anélkül, hogy azt — meggyőződése feláldozása árán — kereste volna. Különösen nagy érdemeket szerzett — mint gazdasági tanácsnok — a városi ménes fejlesztése körül és munkás keze fáradhatlan voltát hirdették mindama gazdasági intézmények, melyek az ő tanácsnoksága idejében jutottak virágzásra. Az utóbbi időben tevékenységének szárnyát szegte lappangó betegsége, melynek veszélyességére ő maga sem gondolt az első hónapokban, később azonban belátta, hogy erői hanyatlanak és elment különböző gyógyhelyekre enyhületet keresni, melyet azonban csak a sirban talált fel. Mi is azt hittük, hogy erős szervezete legyőzi a betegség romboló hatalmát, de csalódtunk. Elment férfikora delén, abban az időben, midőn még egészséges szervezettel, meg nem bénitott munkaerejével sokat használhatott volna városunk közügyeinek.

A megboldogult nemcsak szakképzett gazda volt, de társadalmi érintkezésében is kedvelt ember volt. Müvelt lelkü, sokat olvasott, mindent megfigyelő tehetség, aki mint szónok is megállotta helyét. Azok, akik Európa minden részéből eljöttek a mi délibábos pusztánkat megtekinteni és tanulmányozni, egyenlően dicsérték a *Király Gyula* udvarias, szeretetreméltó, uri modorát, mellyel az idegeneket fogadta és nekik a szükséges és kivánt felvilágositásokat megadta, hüen tájékoztatva a vendégeket mindarról, ami alkalmas volt Debreczen jó hirnevének emelésére és terjesztésére.

Korán ment el pihenőre, bár ugy láttuk, mintha maga is vágyott volna

BALASSA M.
FŰSZER- ÉS CSEMEGE KERESKEDÉSE
Debreczen, Piacz- és Szent Anna u. sarok.
Asztali és pecsenye borok, magyar s franczia cognac, pezsgők, valódi tokaji aszu borok s Szamorodni állandóan raktáron.
Czukorkákban legnagyobb választék.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

pihenni, nyugodni. Érezte, hogy a kór óráról-órára őrli életerejét, mig végre ledőlt a törzs, gyászba boritva esésével mindazokat, akik a megboldogultat szerették és becsülték.

hogy minél jobban éreztethesse másokkal nemes gondolkozását, jó szivének megnyilatkozását.

Munkatársait mindenkor megbecsülte és szives barátság füzte őt a tiszti-

KIRÁLY GYULA.

Könnyeinket, a megemlékezés örökzöldjét mindnyájunktól megérdemli, mert tele volt a szive nemes érzésekkel. A szó legszorosabb értelmében jó ember volt, aki átérezte százak baját és megfeledkezett *énjéről* csak azért,

karhoz. Mig egészséges volt, lelket, szivet adott a társaságnak, mely okos beszédét szivesen hallgatta és csöndes, senkit nem bántó humorát valósággal élvezte.

Egyike volt azoknak, akik szemmel-

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

tartva az emberi közös gyarlóságot, nem ítélnek meg senkit szeretetlenül. Egyenes jellemü, egyenes gondolkozásu, uri ember volt a megboldogult, aki senkire és semmire nem volt féltékeny, csak becsületére, melyet tisztán vitt a sirba.

Ravatalánál elmondhattuk felőle, hogy városunk tisztikarának egy értékes tagja omlott össze. Mint ember és tisztviselő betöltötte hivatását. Ellensége nem volt, mert ő is szivébe vett mindenkit... Mindenkihez jó volt és egyedül rossz önmagához, mert altruista volt és inkább maga állott a sors elébe, csakhogy másokat megmenthessen a kellemetlenségektől és bajoktól.

Megfutott életpályáján becsülés és szeretet vette körül. És midőn most felhantolt sirja felett állunk és a mulandóság gondolata egybehozza lelkünket, kivánjuk jó barátunknak, eltávozott tiszttársunknak a csöndes pihenést és amit be nem váltott neki az élet, adja meg odafenn a csillagos hazában az emberi szív érdemeit és gyarlóságait a kegyesen kiegyenlitő mindenható.

Nyugodjék békében és emlékezete maradjon köztünk tisztán... sokáig...

Koncz Ákos.

A magyar Anákreon.

Anákreon, a késő öreg kort ért görög dalnok borról és leányról dalolt teljes életében. Maga teremtett gondolatainak költői alakot, — két szótagu szökő sorokban, melyet előtte még nem használt senki.

A bor és leány — a barátság és szerelem személyesitője a költészetben. E két eszme bizonyára méltó tárgya is lehet a költészetnek; mondhatni, ez eszmék foglalják magokban az ember lelki világát.

Jelszava ez volt a theoszi lantosnak:

„Hisz részegen feküdni
Jobb, mint halálos ágyon.“

Innét van, hogy az öreg Anákreont a bor mámora nélkül képzelni sem tudta az utókor, sőt azt is beszélték róla, hogy a 85 éves élemedett agg szőlőmagtól fuladt meg.

Anákreon kedélyvilágában jól esett mulatozni a mi Csokonaink költői szellemének is. S a balhiedelem ő róla sem maradt el. Csikóbőrös kulacscsal gondolja őt mindenki s nem egy festő ecsetje örökiti igy meg a hires debreczeni lantost.

Szerencsétlen felfogás, mely a költő magánélete nem ismeréséből származik. Egyébiránt e közhit másoldalról tekintve nem jelent egyebet, mint hogy Csokonai dalai oly mélyen hatottak a nemzet szivére, hogy gondolatait megtestesülve képzelték maguk előtt lebegni. Igy születhetett a „csikóbőrös kulacsos költő“ képzelt alakja is.

Az ily balvéleményeket megsemmisiti a költő egy tanitványa és csurgói laktársa, *Gál* László, ki magyar becsületére állitja, hogy Csokonai a bortól soha változást nem szenvedett, nagyon keveset ivott, pedig gazdája soha sem zárta be előtte a pincze ajtaját. Boros üvege nyolcz szegletü kis palaczk volt. Debreczenben 1804-ben pedig egy csepp bort sem ivott.

Jakab István
fűszerkereskedő
DEBRECZEN, CSAPÓ-U. 77.
Ajánlok sertésölésekre kizárólag finom rizset, saját őrlésü füszereket és jó zamatos asztali bort. Telefon 381. szám. ++++++++++++ Telefon 381. sz.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Ezt az őszinte kortárs mondja. Beszélhet a világ sejtelme akármit.

Nem vitatjuk ugyan mi sem azt, hogy diák korában költőnk némelykor elfelejtkezhetett magáról — vig czimborák társaságában, de ki volna azért oly rövidlátó, hogy ebből lelkületére, annyival inkább életére vonna következtetést?

Csokonait méltán nevezhetjük — magyar Anákreonnak. Bele élte magát az agg görög dalnok kedélyvilágába. A szerelem és barátság tiszta szentélyében merengett ő is, ifju lelke ott társult az öreg éber szellemével.

Csokonai szeretett, rajongott az — eszményi szép után. Csokonai kedvelte a mámort, az ő élete a lelkesültség mámora volt. Rajongása tiszta, mint a harmatcsepp, lelkesültsége mint a füst nélkül fellobbanó láng.

Ily fenkölt lelkületet tanusit költőnk minden anákreoni dalában. Tárgya csak az „*Álomlátás*“ czimüben ereszkedik köznapi alacsonyságra, de általában a „makacsul vidám lélek“ nemes érzése tündöklik gondolataiból. E makacsul vidám lélek tette őt irodalmi *mártyrrá*.

Jellemző e következő dalrésze is:

„Kancsót fiu! veszendő
Ez élet és előlünk
Mint egy palaczkbor elfogy.
Hát kurta napjainkból
Hányat lelopnak a búk!
Mért bokrositsam a bajt?
Miért fogyaszszam éltem,
Mig a pohár virágzik?
Iszom, ha szivem örvend,
Iszom, ha bánat éri.
S ha szíhatok borocskát
A gondjaim csucsulnak.“

* * *

Csokonainak minden müve között talán az anákreoni dalokat méltatják legkevésbé az ujabb időben, pedig szerintünk a lánglelkü Vitéz itt tanusitott legnagyobb szépészeti izlést a költészet iránt; anákreoni dalán látszik legkevésbé prózai körének lealacsonyitó hatása; itt mutatja ki legfényesebben romlatlan érzékét a természeti szép iránt.

Egykoru költő-társai közül a szephalmi dalnokot, Kazinczy Ferenczet elbüvölték s bámulatra ragadták Csokonai anákreoni dalai.

Ő korához képest valóban müvészies izléssel kezelte a nyelvet. Ezért küldé hozzá Kazinczy Édes Gergely anákreoni dalait, hogy javitgassa; ez alkalommal irott levelében mondja Kazinczy Csokonainak, hogy nézze, mily gyarló anákreoni dalok is vannak a világon, azért ő ne szerénykedjék ugy, „higyje el magát s vegye elő az érdemlett kevélykedést“.

Egy jénai irodalmi lap is megemlékezett akkortájban Csokonairól s ott az mondatik, hogy ő legszerencsésebb anákreoni dalaiban.

Milyen szépen zengi Lillájához:

„Leányka! hő szerelmem
Tüzét mért kerülöd?
Ne félj, ez a beteg sziv
Dobog csupán tenéked;
Ez a te birtokodban
Nyög és imádja képed.
Lelánczozott rabodtól
Ugyan miért remegsz hát?“

Sok ideig azon vélemény uralkodott az irodalom férfiai között, hogy Anákreon csak egy volt a maga nemében s minden kisérlet, mely az ősz görög költő szellemében iratott, csak szolgai utánzása az ő utólérhetetlen lelkének.

Csokonai fényesen bebizonyitotta, hogy Anákreon nem felülmulhatatlan. Csokonai több volt, mint Anákreon!

És mi ugy tartjuk, hogy jogosabban elmondhatni azt Csokonairól, mit Schulzer irt az agg görög lantosról, hogy t. i. az ő humora oly könnyü, mint a legszebb tavasz, dalgyüjteménye hasonló a virágos kerthez, melyben ezer illat kellemes vegyülete lepi meg az embert.

Egyébiránt a két költő lelkülete egy régióban hatolt. Anákreon kedélyvilága,

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

maga mondja Csokonai, hogy nincs abban semmi fajtalanság, részegitő és lázadó indulat, vastag baromi gyönyörködés, hanem csak nyájas enyelgés, rendkivüli vidámság, lomhaság nélküli elérzékenyülés. Csokonai költői filozofiája pedig körülbelől ide megy ki: „éljünk vidáman és minél kevesebb gonddal, mert egyszer meghalunk; ha pedig élnünk és örülnünk kell, hagyjunk élni és örülni másokat is".

Ennek nemes öntudatában büszkén kérdi a költő:

„Egy öszveséggel ily sok
Gyönyörüt, becsest ki látott?
S ki boldogabb Vitéznél?"

Ilyen eszmék jellemzik lantosunk anákreoni dalait.

Annyi bizonyos, hogy Csokonai e nemben még ma is felette áll minden eddigi lyrikusnak.

Lelkének tiszta érzete, természetes humora, vig kedélyének meglepő hullámzata, eleven eszének rögtönzött találékonysága oly magas fokán állanak itt a tökélynek, hogy századok folyhatnak még le addig, mig egy Csokonai születik az idők méhéből.

Csokonai — valószinüleg — maga is több előszeretettel viseltetett anákreoni dalai, mint másnemü költeményei iránt, mert ezeknek napvilágra hozatása végett Széchenyi Ferencz grófhoz is akart fordulni, holott pedig az ő szigoru szerénysége máskülönben aligengedte volna ezt megtennie. És hogy mennyire kedvelte az anákreoni dalokat általában véve, kitetszik ezen nyilatkozatából is, hogy „vajha én hazámnak oly komponistájára találhatnék, aki egy magyar anákreontismust (anákreoni dalt) muzsikára vévén, velem és magyarimmal közelebbről tudná s kivánná érezetetni a görög szabásu rithmusoknak mennyei hármóniáját".

Huszonkét anákreoni dala maradt fenn csupán a hires debreczeni lantosnak. E müvek Kazinczynak és Földynek vannak ajánlva, mint a „kik belőle poétát tettek".

Mintegy előbeszédképen áll a „Magyarokhoz" irott dala, melyben igy szól:

„Ez a butella máslás
A megdühödt világnak
Minden csetepatéját
Kiverte a fejemből,
S a Lilla hév ölében,
Lillán kivül egyébre
Elmém ügyelni nem tud."

Ezt adja okul, hogy királyok estére csatákat nem énekel, ezért kér engedelmet a „magyaroktól", mert ő csupán szerelmet és bort fog dalolni."

Mindent megengedünk neked jó Vitéz, mert te nemzeted nyelvén szólottál!

Mint az eddigiekből láttuk, bor és szerelem tehát tárgya az anákreoni daloknak. Csokonai e két dolgot gyönyörü összhangzásba tudta hozni, vagy, mint maga is mondja egy helyen:

„Ha bort iszom leánykák,
Uj lángra kap szerelmem,
S ha lángra kap szerelmem,
Óh, milyen édes a bor!"

Tokajt is megénekelte, kedélyes dalt irván róla egyik barátjához. Ily egyszerü szépen még soha nem dicsérték a Hegyalja e hires vidékét. Parnasz hegye vadon, Tempe völgye puszta, de óh Tokaj, az észthozó Tokaj! — ez a muzsák valódi hazája.

„S nektárral élnek ottan!"

Ha búfellegek tüntek fel a jó Vitéz egére: kancsót ragadt — habár csak

Vitárius Sándor külföldön tanulmányozott orvosi műkötszerész, e téren egyedüli szakember Debreczenben, készíti sajátkezüleg a jelenkor legjobb sérvkötőit, haskötő-, műlab-, műkez-, támgép-, egyentartó-, vászon görcsérharisnyáit. Majustól Bikával szemben, Altöldi takpénzt. épület.
Debreczen, Szent Anna-utcza 1.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

képzeletben is s vig dalával tova üzé a komor gondokat.

De sokkal örömestebb dalolt ő a szerelméről, mint a borról. Gyöngéd keblének minden érzeménye egy mennyei virágszál a szerelem dicső országában. Szerelmi dalai örökszép gyöngyök maradnak.

Csokonai mindenek felett a szerelem dalnoka volt. Mintaképe Lilla, igazi néven Vajda Juliánna. Andalogva bámulta ragyogó tüzes szemeinek két földi csillagát. Nagy szelleme felemelkedett a szeretet istenéhez, ott is dicsőséget szerzett s onnan nyerte el dalaiért — Lillát, kit szeretett forrón, mélyen. Sorsa távol hajtá az angyaltól, ott hagyá vele mennyországát, lelkét, gondolatát — mindenét. És lángoló szerelme mitsem változott.

Ezen érzelmek kifolyása a következő gyönyörü dalocskája :

„A rózsa szép virágszál,
De tüske szurdal ágain.
Ha mézet ád is a méh,
Fulánkja néha megcsip.
A bor betölt örömmel,
S mámort okoz gyakorta.
Szép vagy te Lilla, s édes,
Vidit kegyes szerelmed ;
De mennyi, — ah, de mennyi
Kín is gyötör miattad !“

És mégis, mily őszintén nyilatkozik más helyen :

„Lillám ! elég csak egy szó
Annak kitételére,
Hogy én téged — *szeretlek.*“

Vig pohár közt édesebb a szerelem ; — e költői elvet, ha nem mondta is, de bizonyára Csokonai alkalmazta lege őször

Jázminos lugasában mily elmés képet tár elénk! Lillával ott dalolgat, csókolózva tréfál, a zöld gyepágyon egy üveg bor áll s mellette

„— — Anákreonnak
Kellő danái vannak.“

Ez aztán valódi költői boldogság. Midőn ezt Csokonai elbeszéli egyik kedves dalában, végül ő is mintegy önelégülten kérdi :

„Ki boldogabb Vitéznél?“

Igazán, neki lantja volt minden boldogsága. Egyebet ugy sem juttatott számára az élet.

Költőnk sokat társalkodott a görög lantos halhatatlan szellemével. Kivánkozott, vágyott mindig hozzá.

Óhaja teljesedett, fájdalom nagyon is korán ! . . .

Találkozott vele :

A földön is, — az égben is ! . . .

Szathmári Károly.

Oláh Károly.

Megkondult a Nagytemplom öreg Rákóczi harangja s gyászoló ezrek sokasága ballagott koszorukkal boritott koporsó után. Ezrek sokaságában magas állásu, előkelő urak és egyszerü polgárok ; gazdagok és szegények, Debreczen város lakosságának minden rétegéből, az egész várost képviselve, aminthogy az egész városé volt a veszteség, a gyász, azon a februári komor napon, amikor Oláh Károly tanácsnokot temettük.

A magyar városok dicséretes versenyében az elsők között haladó Debreczen modern irányu fejlődésének egyik legbuzgóbb, leglelkesebb vezető munkása dőlt ki a küzdők sorából Oláh Károllyal. Bus ravatalánál összesereglettek szokatlanul nagy száma is mutatta, hogy rang- és foglalkozásra való különb-

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

ség nélkül, a hétköznapi munka által lekötött, a mindennapi kenyérért dolgozó tömegeket is áthatotta a veszteség fájó érzete s az egyszerü munkás, a szegény özvegy asszony éppen ugy eljött az ő kihült tetemihez, könnyel tisztességtételt. Hiszen ő Debreczen város nagytekintélyü kormányzó testületében, — ahogy régi eleink mondották volna, — a „tiszteletes Tanácsban", majdnem a legfontosabb feladatra hivatott széket töltötte be. Köz-

OLÁH KÁROLY.

adózni a derék férfiu, a jó ember emlékének, mint azok, akik a közéleti pályán munkatársai és a magánéletben barátai valának.

Oláh Károly valósággal megérdemelte a közbecsülést, meg az impozáns végmüvelődésügyi tanácsnok volt. Mindenféle iskolai, tudományos, müvészeti, emberbaráti ügy, amely a városi hatóság ügykörébe tartozik, a közmüvelődésügyi tanácsnok kezébe fut össze.

És Oláh Károly az „iskolák városá-

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

ban" annyira nagy jelentőségü eme tisztséget lelkének nemes hevületével, szivének fogékonyságával, akaraterejének törhetetlenségével s a patriotizmus lobogó lelkesedésével hordozta éveken keresztül élete fogytáig.

Meggyőződése volt, hogy hivatali kötelessége teljesitése nem csupán abban áll, ha a neki kiosztott aktákat bürokratikus módon elintézi, hogy a számonkérőszékeken számszerüleg minél kevesebb hátrányt mutathasson ki. Bár a katonai- és illetőségi ügyosztály, — melynek egy ideig vezetője volt, — igazolhatja, hogy ilyen formaságokra is nagy sulyt fektetett. Eszméi, tervei voltak. Szeretett uj dolgokat felszinre hozni; — uj intézmények alapköveit örömest rakta le. S ha közönnyel, olykor talán ellenszenvvel találkozott és az általa tört uj ösvényeken, avagy az általa felkarolt ügyekkel szemben, — ő a férfias elhatározás bátorságával és gyönyörüségével küzdötte le az akadályokat.

Meglátszott rajta, hogy sokáig volt katona. A katonai erényekből jókora adagot sajátitott el: különösen fegyelmet, rendszeretetet és elszánt akaraterőt. A debreczeni szenátori székeken előtte többen is ültek ilyenek. A XVIII. század elején *Baranyi István*, aki a Károlyi huszár regimentben kapitányi ranggal törökök és francziák ellen vitézkedett; ennek fia: *László*, ifju éveiben Mária Terézia testőre; *Kuzmics József*, szintén m. kir. testőr; *Fazekas Mihály* huszárhadnagy, a „Ludas Matyi" szerzője, aki ugyan nem viselt tanácsnoki hivatalt, de szülővárosának közügyeit másként még is szolgálta.

Oláh Károly eme felsorolt elődeihez abban is hasonlit, hogy irodalommal ő is szeretett foglalkozni, anélkül, hogy irói babérokra vágyott volna. Inkább dilettans volt, mint Baranyi László, de azért egy katonai szakkönyve méltán részesült ahozértők elismerésében.

A katonai pályán eltöltött évek, mig egyfelől nagy befolyással voltak jellemének alakulására, másfelől nem ölték ki szivéből a *szív* és lélek öröklött befogadó képességét, a részvét és szánalom iránt, ha embertársainak elhagyatottságát és nyomoruságát látta. Az ő emberszeretete, szivjósága nem kis mértékben vált hasznára a tárczájához tartozó humánus és népjóléti városi intézményeknek.

Oláh Károly 1857 április 13-án született Debreczenben. Atyja tokaji Oláh Károly, édes anyja veskóczi Bubaházy Zsuzsánna volt. Atyja ügyvéd s a 60-as évek végén Debreczen város gyakorlott tollu főjegyzője, erős függetlenségi érzelmü férfiu, e pártnak egyik oszlopa s a „Debreczen" czimü lap megalapitója. Izzó hazaszeretettől áthatott, tartalmas alkotmányjogi feliratai a képviselőházhoz, mindig élvezetes és tanulságos olvasmányai maradnak a korabeli városi jegyzőkönyveknek.

Ifjabb Oláh Károly iskolái elvégzése után letette a jog- és államtudományi s önkéntesi éve után a tisztivizsgálatot, amikor is hadnaggyá nevezték ki. Kezdetben Hajdu vármegyénél vállalt hivatalt. Elébb második, majd első aljegyzővé választották. 1889-ben hadnagyi ranggal a váradi 4. honvédgyalogezred aktiv állományába lépett. Egy év mulva főhadnaggyá lépett elő. 1892-ben elvégezvén a brucki lövésziskolát, oktató tisztként müködött 1895 okt. haváig. Ekkor Őfelsége a Ludovika akadémián a fegyver- és lövészettan tanárává nevezte ki.

A következő év őszén ott hagyta a katonai pályát, mivel Debreczen város közgyülése tanácsnokká választotta. Majd hetedfél évig a katonai- és illetőségi ügyosztályt vezette pedans buzgalommal. 1903 január elsején a közmüvelődési ügyek vezetését vette át s ettől fogva szerezte azokat a kiváló

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

érdemeket, amelyek nevét városunk kulturtörténetében maradandóvá teszik.

Ezen időre esik a kebelbeli felekezetek városi segélyének végleges rendezése; a tanyai iskolák felállitása s ezeknek állami kezelésbe adása; vándorkönyvtárak felállitása; a ref. szegényháznak városi segéllyel felépitése; a városi szegényháznak kibővitése; a siket-néma iskola felállitása s megizmosodása; a városi muzeum alapitása s ezzel kapcsolatban közművelődési ház építésének előkészitése; a városi ősrégi könyvnyomdának önálló üzleti vállalattá fejlesztése s még több más kulturális és emberbaráti intézménynek részint megalapozása, részint megerősödése.

Egyfelől hivatali állása, másfelől saját kiváló egyéni értéke hozta magával, hogy számos testület, egylet, társaság vezetőségében helyet foglalt. Igy tagja volt a ref. egyház presbyteriumának, a kollegium igazgatótanácsának, a kereskedelmi és a ref. felsőbb leányiskolák felügyelőbizottságának, a városi közvilágitási vállalat igazgatóságának, a Csokonai-körnek stb., elnöke a muzeumi bizottságnak, a tisztviselők önsegélyző-egyesületének, alelnöke a városi nyomdai felügyelőbizottságnak, előadó tanára az állami közigazgatási tanfolyamnak.

Mindeme sokoldalu tisztségnek ő lelkiösmeretesen s odaadó, példás buzgalommal felelt meg. Élete utolsó évében betegség gyötörte. De senki sem hitte, hogy erős szervezetét legyőzze a benne lappangó kór. Halála épen azért váratlan volt s annál inkább lesujtólag hatott barátaira, ismerőseire, nagy számu tisztelőire.

Élete szép és tartalmas volt. De tragikus, mert az isteni Gondviselés épen akkor vágta ketté élete fonalát, amikor legforróbb vágyai teljesülése közeledett: a siket-néma iskola, meg a közművelődési palota felépitése. Egyiket sem érhette meg. De amikor eljő az ideje a siket-némák iskolája és a muzeumnak is hajlékot adó kulturpalota felavatásának: bizonyosan lesz, aki hálásan fog megemlékezni Oláh Károlyról, aki dicsérni és buzditó példaként fogja az utódok elibe állitani az ő uttörő, buzgó fáradozásait.

—i. —s.

Debreceni Civisek Könyve.

Debreczen történeti múltja szerint időrendi sorban is legelső magyar város. A magyar alföld közepén, a sokat szenvedett magyarság szivében, benne kezdődtek és alakultak meg a valódi magyar város intézményei, amelyek fejlődésükben, előbb német, később olasz minták után igazodtak ugyan, de századok folyamán magyar észjárás által egészen magyarokká váltak.

Amikor még egész Magyarországon és Erdélyben a városi polgárság élete tisztán német volt, a városok házi intézményei teljesen a német városi berendezések és szervezetek utánzatainak mondhatók, a polgári lakosság pedig majdnem mindenütt német származásának megőrzött tudatában nem is akart magyarrá válni, már akkor Debreczen virágzó gazdagságban min-

Vitárius Sándor külföldön tanulmányozott orvosi műkötszerész és kesztyüs mesternél, Debreczen. Szent Anna-utcza 1. e téren egyedüli szakember Debreczenben, lehet kapni a legmegbizhatóbb Gummi különlegességeket, Pessariumokat stb. **Májustól Bikával szemben, Alföldi tak.-pénztár palotájában.**

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

den tekintetben magyar városi életet élt.

A török hódoltság megszünte után városaink széltére németek maradtak, a magyarországiak épen ugy, mint az erdélyiek. Legelől Buda, a főváros, utána Pozsony, Kassa, Eperjes, Győr, Pécs, Temesvár, nagy Kolozsvár, Brassó, Szeben, csupán Debreczen volt tiszta magyar, mikor 1693. április 11-én ismét szabad királyi város lett. Sok szenvedés után mozgalmas idők virradtak föl a kurucz-világban, amelynek minden keserűségéből tömérdek áldozattal kivette Debreczen is a maga részét. A fejedelmek korában az erdélyi kereskedelem országútján való fekvése folytán fontos forgalmi pont volt a város, mester-emberei pedig vagyonos társadalmi zárt rendeket alkottak, amelyeknek ősi kiváltságaik voltak. Még az Anjou-királyok idejéből származtak volt egyes czéheknek igen nevezetes kiváltságlevelei, amelyeket Zsigmond is, de főképen a Hunyady-ház, legfőképen pedig Mátyás király számos ujakkal tetézett kedvelt Debreczen városának.

Átiratokban hiteles szövegük szerint ismeretesek azok a szabadalom-levelek, amelyeket az egyes czéhek nyertek, mivel az eredetieket nagyrészben elemésztették a várost pusztító tüzek. A timár-czéhnek 1555 évben már 200 esztendő előttről való, a guba-csapó czéhnek 1462 évben 1395 évbeli, a kovács czéhnek 1531 évben 1484 esztendőbeli eredeti szabadalom-leveleik erősittettek meg, a posztó-szabó czéhnek már 1468-ban kelt oklevelét iratta át János király az 1530-ik esztendőben, a mészáros czéhnek pedig 1478 évben nyert szabadalom-levele 1538-ban erősittetett meg.[1]

Debreczen város lakossága tehát tulajdonképen ősidőktől fogva kézműves és kalmár foglalkozással élt és csak a későbbi korban, leginkább a szatmári béke után fordult át nagyobb mértékben a szántó-vető és állat-tenyésztő foglalkozásra, a török pusztitások idejében elpusztult falvak széles határain, mig a magyar alföld más nagy városai, mint Szeged és Szabadka inkább őstermelésből éltek, vagy mint Kecskemét és Hódmező-Vásárhely, amelyek földesurak alatt valóban mezővárosok maradtak.

A török világ nyomása alól fölszabadulván, a királyi hatalom első lélekzetvétele mindjárt abban nyilvánult meg, hogy a nemesi rendeket épen ugy, mint a városi polgárságot szerbe-számba igyekezett szedni, ami a különféle összeirásokat eredményezte, amelyeknek az volt a czéljok, hogy amit eddig a sokáig tartó háborus zavarok miatt egyáltalában nem lehetett megtenni, a felsőbbség szigoruan ellenőrizhesse, hogy kinek milyen kiváltsága van, épen azért, hogy a kincstár adózási szempontjai érvényesülhessenek, természetesen az adóképes és adóköteles anyagnak minél inkább kibővitésével.

A XVIII. század elejétől fogva váltak szokássá az összeirások Magyarországon. A hajdukat is 1702-ben irták először össze, Debreczen lakosságát 1709 óta irták, a vármegyében pedig 1720-ban általános nemesi összeirást foganatositottak, sőt az anyakönyvek vezetése is e korszaktól fogva általános, Debreczenben 1703-tól kezdődnek a református eklézsiában.

Debreczen mint szabad királyi város szervezetében is mindjárt átalakult, lakossága pedig már előbb, a fejedelmi században, mind az egész környék teljes elpusztulása és elnépteledése következtében, beköltözködések által folytososan szaporodott. Pedig török-tatár sarczát, császári zsoldosok és szabad hajduk rablását ugyancsak megérezte, legutóbb

[1] Debreczen város Muzeuma: Czéh-levelek.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

is az 1687. esztendőben Caraffa vágott eret rajta. Mindazáltal, bár kőfalak nem keritették be, fegyveres őrség sem védelmezte, mégis biztosabb volt benne az élet, mint akár a nyirségen a Tiszáig, akár az Érmellék vadvizes vidéke vagy a Sárrét végtelen mocsaras nádasai között.[1] Maga a város, mint *Civitas*, valóságos hatalom volt, amit nagy mértékben növelt az a szélesen kiterjedő földbirtok, amelyet már 1608 óta, amikor a puszta-birtokok zálogba vétele kezdődött, igen előre látható okossággal és még nagyobb szorgoskodással a hites tanács lassanként megszerzett.

A város tanácsa, mint a királyi kiváltságokkal fölruházott civitas látható képviselete nagy hatalom volt. Birtokos, házzal és más vagyonnal biró törzsökös polgárokból állott a *hites communitas*, amelynek feje a főbiró roppant tekintéllyel birt a város népe előtt, valóságos hatalom volt lefelé, de tekintettel arra a földbirtokokban és más marhákból álló kincsekben fekvő gazdagságra, amelyet a városi polgárok összesége képviselt, bizonyos megkülönböztetett t sztség volt fölfelé is. Egyes kiválóbb főbirák egyéni sulyokkal is növelve az állás fontosságát, már a szatmári béke idején is Komáromy György főbiró országos nevü vezető politikai szerepet vivő tényező lett.[2]

A városi szenátorok is, akik a városi köztársaság vagyoni és kormányzati ügyeit vezették, rendszerint jóvagyonu, korosabb po gárok voltak, akik hivatalukban valóban csak t sztséget viseltek, megkülönböztető megtiszteltetésnek tartván azt, hogy a polgárok bizalmából a város politikai vezetésében részesek lehettek.

Ebben a hatalomban részesedni, békésen és jólétben élni bizony szegény *futott nemesnek* vagy hajléktalan nyomorult jobbágynak édes vágya lehetett Debreczenben. Meg is volt a vagyon mellett a tekintélye a debreczeni *civis*nek, akinek háza épen oly szabad vára volt, mint a vármegyékben a nemes ember ősi portája.

A város tanácsa épen a kurucz-világban szerzett tapasztalatok folytán, amikor a fölkelés anyagi támogatására az egész városi polgárságnak pénzzel és adományokkal számtalanszor kellett közösen áldoznia, elrendelte és foganatositotta is a civitas egész lakosságának pontos összeirását. Valóságos népszámlálás volt az, amidőn az 1709 esztendőben a kiküldöttek házról-házra járva, minden családot külön-külön összeirtak és az egész összeirás eredményét utczánként csoportositva, egy törzskönyvbe bevezették.

A *civitas* köz-terheihez való hozzájárulás volt az inditó oka e nevezetes munkának, aminek eredményeképen olyan rendkivüli becses, jogi és gazdasági szempontból igen fontos, családi tekintetekből pedig páratlan mü jött létre és maradt reánk: Debreczen polgárságának törzs-könyve, amely későbben nemzedékről-nemzedékre minden ujabb polgári jogszerzés vagy letelepedés pontosan bevezettetvén és följegyeztetvén, valósággal a város közkincsévé vált és *Matricula Civium* elnevezés a att két kötetre növe, mint a debreczeni civisek köztársaságának *Liber Regiusa* őriztetik.[1]

[1] Szücs István: Debreczen város történelme. II.

[2] Szücs István: Debreczen város történelme. III.

[1] Debreczen város levéltára: eredeti okmány I—II. kötet.

Villany zseblámpákból állandó nagy raktár
Mentze Henrik
ujdonságok árúházában
Kossuth-u. 4. sz.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Valóban azzá vált ez a két vaskos könyv idővel, ami a vármegyei nemességnek a királyi könyvek, — gyökeres jogforrása a kiváltságoknak, amiket a nemesség a királyoktól vagy az erdélyi fejedelmektől szerzett magának családja számára, csakhogy itt a *civitas*-ban, bár elsőrangu személyes jogosultságot adott, mert a város közönségének tagjává, közpo'gárrá (civis) emelte a befogadottakat, de jogokban és kötelességekben egyenlőkül tekintettek és mivel ez a polgári jog személyre szólott, a polgár haláláig tartott, tehát a legsajátosabb személyi, nem örökölhető dolog lévén, valóban demokratikusnak mondható kiváltság volt.

Minden *polgár* (civis) házat és földet szerezhetett és szerzett is, ennek alapján a városi közvagyonnak osztályosává lett, közlegelőkben, erdőkben részes volt, amikkel nem csekély anyagi előnyök jártak, ugy, hogy a debreczeni polgár tulajdonképen igen tekintélyes vagyon-közösség tagja. Ez magyarázza meg azt, hogy a debreczeni polgárság a nagy kiterjedésü zálogos birtokok által, bármilyen más foglalkozás mellett gazda is volt, közös legelőkön legeltetett, amihez szántó-vető foglalkozást is természetesen gyakorolnia kellett.

Nagyra tekintette a civis ezt az ősei által szerzett köz-birtokot, amely az akkori gazdasági viszonyok között jólétet adott a város polgárainak, akik büszkék voltak civis voltukra, akár a nemesek a maguk nemességére.

A beköltözöttek és a polgárok fiai, amidőn a *civitas* tagjául bevétettek, bizonyos *taxa* dijat is fizetni tartoztak, ami nem mindig egyforma összegü volt. Az országból máshonnan jöttek 6 pengő forintot fizettek, külfölditől, ami kevés ilyen mesteremberféle került, 8 pengő forintot vettek, mig a debreczeni születésüek rendes dija 4 pengő forint volt egészen 1848-ig.

Rendes szokásba jött a civis családoknál, hogy a fiu gyermek, amidőn nagykoruvá lett és megházasitották, valójában házat is vett és egyuttal a polgárok közé is fölvétette magát. A szomszédos vármegyékből beköltözöttek különösen 1715 után, amidőn már az 1715 : CVIII. t.-cz. által Debreczen város országgyülésileg is szabad királyi rosnak tekintetett, csak akkor vétettek föl a polgárok közé, ha valamelyes értékü marhával (vagyon) birtak, ami a czenzusos kiváltság jele volt, de azért a városba telepedés nem volt egészen elzárva a szegény nép elől sem, akik bizony seregestül özönlöttek Debreczenbe ugy, hogy a város árkán kivül körül egész uj kunyhó-sorok keletkeztek, amelyekben a szegény földönfutó népség huzta meg magát. Ezen uj-sorok akkor egészen kivül állottak a zárt városon, de a kapukon kivül lakók azért mindig részesültek a város védelmében, sőt a városi élettel járó forgalom és munka legtöbbjének módot nyujtott arra, hogy legalább házat szerezzen és akkor ezen az alapon fölvétetett a polgárok közé minden akadály nélkül.

A városban bentlalók között kerü tek a házzal birók mellett lakók is, bár a bérbe adott lakások intézményét csak kivételesen türte a debreczeni polgár. Legtöbbnyire a nagyobb házak tágas udvarán épült kisebb kunyhószerü épületekben huzták meg magukat szegényebb napszámos családok, akik a nagyobb gazdák mellett a gazdálkodás körül, vagy a számos iparüző mesteremberek munkájánál segitséggel az eladásban, mint piaczi kufárok keresték meg kenyerüket.

Az egész város lakossága épen az 1709-ik évi összeirás alapján, becslés folytán elég körülményesen meghatá oznato. Utczánként, illetve város-részenként történvén az összeirás, abból a város egész alakulása megtudható.

EGYETEMI KÖNYVTÁR DEBRECEN

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Két járásra volt osztva és pedig a felső járás az északi rész Péterfia-, Csapó-, Hatvan-, Mester-utczák és az alsó járás a déli rész: Czegléd-, Varga-, Várad-, Piacz-utczák, illetve ezen főbb utczák, mint városrészek, a hozzájuk tartozó mellék-utczákkal. Számláltatott pedig Péterfia 454, Csapó 555, Hatvan-335, Mester 341 lakossal, továbbá Czegléd 469, Varga 376, Várad 318, Piacz 281 lakossal, együtt az egész város tehát 3133 családfővel, amiből 1986 házigazda, 1147 pedig lakó volt; ennyi családfővel a háztartásokban élő lélekszám körülbelől 12,500 lakos lehetett.[1]

Debreczen lakossága a környékbeli fölszivódás folytán tehát tekintélyes számra emelkedett, ugy hogy az ország legnagyobb városa volt, Budát a fővárost sem véve ki, midőn a szatmári béke után mint szabad királyi város, törvényesen a kiváltságos városok közé jutott, vagyona által pedig mindenesetre a leggazdagabb volt. Egész vármegye nagyságúra tehető határa a nyiri ligetes erdőségektől messze a Tiszáig kiterjedt, amely fölött valóságos hatalommal uralkodott a tekintélyes magistratus és ennek élén a debreczeni főbiró.

Vagyoni jólét, műveltség és tekintély élénken csalogatták tehát a szomszédos vármenyékből nemcsak a szegényebb népet, föld nélküli jobbágyot vagy szabadost, hanem a futott nemeseket is, sőt a birtokos kisebb nemességből is sok szerzett már teret magának a városi életben Debreczen biztos falain belül.

A tudományosságáról hires Collegium a tiszai vidék kálvinista népét vonzotta, a virágzó czéhek a mesterségekre csábitották nemcsak a jobbágyok fiait, hanem a birtoktalan, hányódó, futott nemesek gyermekeit is, sőt a kalmár-társaságban számos vagyonosabb nemes család tagjainak neve is ott diszlik, bizonyságot téve arról, hogy a békés idők munkás foglalkozását a debreczeni *civitas* nem csak megbecsülte, de olyan tekintélyt tudott gyakorolni, amellyel vonzó erejüvé lett. Természetes következménye ez annak az állapotnak, amelybe a szatmári béke után a pusztává lett török-dulta magyar alföld jutott. Debreczent messze kiterjedőleg elnéptelenedett vidék környékezte, amelynek fölégetett és elhagyott falvaiból a lakosság vagy már régen elszéledt, vagy Debreczenbe bemenekült. A szomszédos ősrégi birtokos családok, mint a Pérchy, Szepessy, Parlaghy, Guthy, Zeleméry familiák, már régebben távolabb huzódtak, zálogban hagyván Debreczennek ősi javaikat, helyökbe más birtokos nemesek kerültek a városba, akik közül többen vezető szerepet vittek, főbiróságot viseltek és kiváló városi polgárokká lettek. Mindjárt a földesuri hatalom megszünése után való első időkben Duskás, Fekete, Biczó, Bornemissza, Vigkedvü, akiknek családjaik már a második nemzedéknél kihaltak, majd azután Fényes, Baranyi, Dobozy, Komáromy, Szeremley családok, amelyeknek későbbi nemzedékei elszármaztak, később pedig Böszörményi, Szombathy, Domokos, Rakovszky, Simonffy családok neveit viselők voltak ember-öltőkön át Debreczen városának legelső polgárai.

Általában a szomszédos kis nemesség örömest cserélte föl a debreczeni polgári állapotot nemesi kiváltságaival és Deb-

[1] Zoltai Lajos: Debreczen 200 év előtt. 1900.

Vitárius Sándor külföldön tanulmányozott orvosi mükötszerész és keszty ü s mesternél, **Debreczen, Szent Anna-uteza 1.** e téren egyedüli szakember Debreczenben, lehet k«pni a legfinomabb puha, vékony, tartós KESZTYŰKET. — **Májustól Bikával szemben, A Földi takarékpénztár palotájában.**

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

reczen város falai között, valóban debreczeni polgárrá alakult át. A följegyzések mutatják, hogy az egész Tisza-vidék, sőt távolabbi vármegyék is szép számmal szaporitották a beköltözők számát. Legtöbb került a szomszédos Bihar, Szabolcs, Szatmár, Heves, Borsod, Zemplén, Bereg, Békés, Abauj vármegyéből és a szabad Hajdu és Jász-Kun kerületekből, de vannak még távolabbiak is Szepes, Gömör, Pest, Pozsony, Győr, Komárom, Veszprém vármegyéből, sőt Erdélyből Szilágyságból és a székelyföldről Marosszékből valók is.

A városban letelepedettek különféle polgári foglalkozásokat folytattak, amilyeneket egyik részök már beköltözésük idejében is üzött, de kalmárkodás vagy kézművesség gyakorlására a debreczeni kifejlett városi élet inkább alkalmasnak kinálkozott, mint a vármegyékben való tartózkodás, másik részök pedig letelepülése után fogott valamiféle kenyérkereső foglalkozáshoz, amellyel legtöbbnyire szép vagyont is szerzett, ugy hogy az ilyen betelepülők családjai későbben állandólag is megmaradtak a polgári életmód mellett, ugyanyira, hogy némelyik familiában a kalmárkodás vagy egyes mesterség rendszerint nemzedékről nemzedékre átszármazott, sőt olyik név viselői egymásután a tekintélyes czéhmesterséget is szinte örökletesen viselték.

Hasonlóképen számos kisebb nemes család került be a városba és vált debreczenivé a Collégium révén, ahol mint professzorok tanitottak, vagy az eklézsia által, mint prédikátorok hivatván el tisztségök betöltésére.

Ilyen papi nemes családok nagy számmal vannak a kálvinista magyarság között, amelyekből Debreczenben begyökeresedtek a Kölesséry, Szilágyi, Hunyady, Buday, Márton, Könyves-Tóth mint papi, Diószeghy, Maróthy, Ertsey, Sinay, Péczely, Sárváry mint tanári familiák.

Az 1715. évben alakult „Debreczeni Kalmár-társaság" tagjainak diszes névsorában is tisztes kalmár családok közt számos nemes familia él, amelyeknek tagjai h ven ragaszkodtak a virágzó üzlethez és azt örökletesen üzték, mint az Antalffy, Csáthy, Kardos, Nánássy, Szabó, Telegdy-Kováts familiák. A czéhekben tisztes mesterséget üzők között egész sereg nemes ember került, sőt egyes mesterségeken a czéh csaknem egészen nemes emberek gyülekezete volt, mint a vásári szabók, szür-szabók, guba-csapók, olaj-ütők, de a sertés-vágó hentesek és cserző-vargák között is, sőt a csizmadia czéhben is nemcsak egy pár akadt. Egyes kiterjedt nemes familiák pedig egész haddal voltak, mint: Ablonczy, Ary, Bátsy, Bikfalvy, Bisothka, Boldogh, Borbély, Böszörményi, Bujdosó, Dantsy, Gebey, Horogh, Kéky, Kémery, Kónya, Laczka, Marialaky, Móré, Nyeste, Pongó, Pósalaky, Szombathy, Szondy, Szökőts, Vitárius.

Azonban mindezek a nemes családok nemességök kimutatására nem törekedtek, de nem is egyezett volna meg a debreczeni polgárság általános fölfogásával, ha nemességök megkülönböztetésével a civitas köztársasági egyenlőségét megbontották volna. Ugy hogy a városi magistrátus semmiféle hivatalos irataiban, jegyzőkönyveiben, összeirása ban a nemes emberek külön megjelölése sehol sem volt szokásos, valamint nem divott ez a református egyház anyakönyveiben sem a születési, házassági vagy halálozási esetek bevezetésénél. Csak a királyi kamarai összeirásokban tüntették ki külön a nemeseket, azoknak is csak egy kevesebb részét, mint az 1720-iki általános összeirásban található.

Debreczenbe származott közismert nemes családok:

Antalffy, Ary, Bacsó, Bagossy, Baranyi, Barcza, Bartsay (botpaládi), Bátsy, Bihary,

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Bikfalvy (Marhás), Bisothka, Boldogh, Borbély (kőrösi), Böszörményi (Vonza), Bujdosó, Csapó (ecsedi), Csáthy (marázi), Dalmady, Dalmy (méhkereki), Diószeghy, Domokos (szalakapolcsi), Dömsödy, Fodor (ványai), Fülöp, Gebey, Halász, Harsányi, Hevessy, Horogh, Huszthy, Jánky, Jeney (Szabó), Jóna, Kálmán, Kálmánchey, Kapros, Kardos (tasnádi), Kéky, Kémery (Mikó), Keresztessy, Keszey, Király (radistyáni), Kiss-Orbán, Kolláth, Komlóssy, Konthy, Koss, Kováts (Telegdy), Kozma, Könyves-Tóth, Laczka, Laky (alistáli), Lénárth, Lévay (jankafalvi), Margittay, Marhás (Bikfalvy), Marialaky, Márton (zsarolyáni), Medgyaszay, Medgyessy, Mikó (Kémery), Móré (kisszekeresi), Muraközy, Nagy (hosszumezei), Nánássy, Nyőste (hadházi), Oláh (nánási), Ónody (Szabó), Pándy, Pávay (Vajna), Pelbárth, Péntek, Pongó (putnoki), Poroszlay (tóti), Pósalaky, Rab (keresztszegi), Sápy (hadházi), Sárváry, Sáska (gyulai), Simon (miskolczi), Simonffy, Sinay, Somogyi, Somossy, Szabó (Jeney), Szabó (Ónody), Szegedy, Szent-Györgyi, Szép (szentgyörgyvölgyi), Szetsey (szoboszlai), Szigetközy, Szikszay (élesréti), Szombathy, Szondy, Szőkőts, Telegdy (Kováts), Tikos, Tolvay, Tőkés, Trásy, Vajna (Pávay), Varjas, Vecsey, Vértessy, Vitárius, Vonza (Böszörményi), Zöld.

Maga a „*Matricula Civium*“ tulajdonképen két vaskos kötet könyv, régi módi bőrkötésben durva papirlapokkal, amelyekre erős vonásu, de általában tisztán olvasható ludtoll irás van gondosan vetve, elejétől mindvégig egymásután csupa név: civisek nevei. Az első kötet tulajdonképen az 1709-iki általános összeirásnak lehetett eredetileg szánva és csak azután folytatódott esztendőről-esztendőre, igy vált később magától a polgárok törzs-könyvévé. Ez mintegy 21—32 cm. nagyságu, körülbelől 600 oldalt tartalmazó könyv, barnás-fekete, kopott bőrkötéssel, a második kötet valamivel nagyobb, 23—36 cm. nagyságu, sárgás-barna kötésben, szintén 600 oldalnyi azonban csak 300 oldal van belőle teleirva folytatólag napjainkig, a többi üres. Az első kötet 50 lapját foglalja el az alap-összeirás, szép egyenes sorokban, apró, gömbölyüre kanyaritott szép irással irva, a nevek, a foglalkozás és külön *L.* betüvel megjegyezve minden névnél, aki nem házigazda, hanem csak lakó, ezek mindenütt a gazda neve után következnek. Természetesen latinul lévén az egész vezetve, elől a kereszt-nevek állanak, azután a család-nevek, mind a két névcsoport oszloposan egymás fölött.

Az első összeirást valószinüleg a városi nótárius vezette, illetve másolta bele a könyvbe az összeirók jegyzékéből, valamint minden valószinüség szerint rendesen az időrendi jegyzők vezették azt évről-évre tovább. A következő 1710 évtől kezdve ugyanis az ujonnan polgár-jogot szerzettek nevei vannak csak pótlólag beirva, az előbb megkezdett rendszer szerint.

A város felső és alsó két járása 4—4 utczára volt még akkor osztva és pedig kezdődve a felső járás: Péterfia-, Csapó-, Hatvan-, Mester-utczák, utána az alsó járás: Czegléd-, Varga-, Várad-, Piacz-utczák. A későbbi esztendőkben egynehány lap minden utczának ki van hagyva és minden évben ujra-ujra kezdve, egészen 1770 tájáig, — azonban ugy a beirás gondossága, mint a lapok tisztasága és olvashatósága évről-évre mindinkább csökken, ugy hogy már 1770 felé egy pár helyen az utczák is össze vannak zavarva, némely helyen eltévesztés miatt lehuzgálva és nehány lappal arrább a valódi utcza-helyre ujból leirva, vége felé pedig — ugy látszik — annyira rendetlenül vezették a jegyzők, hogy nem igen lehetett a névsoron elmenni, pedig a polgár-jog szer-

INGATLAN ÉS FÖLDHITEL FORGALMI INTÉZET
DEBRECZEN, HUNYADI-UTCZA 21-IK SZÁM.
15—65 évi időtartamra terjedő kölcsönöket földbirtokokra az érték 3/4 részéig közvetit.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

zés pontos nyilvántartása igen fontos anyagi érdeke volt minden civisnek, de elsőrangu kötelessége volt a városi magistratusnak is. Ezért abba hagyták az első kötet vezetését, ujat csináltattak és kezdtek el.

Az utczák ősidőktől fentállott különkülön városrészt alkotó autonomiája még mindig meg volt, ezt mutatja a polgárok utczánként való összeirása, a betelepedések és uj polgárositások utczánként való nyilvántartása, bár a felső és alsó járások jelentősége már megszünt, de még egy pár évtizedig inkább csupán régi megszokásból maradt meg. Az 1709-iki összeirásban és az azt követő időben épen 25 esztendőn keresztül még nincsen kitüntetve, hogy az uj *civis* helybeli származásu-é vagy máshonnan jövevényként betelepedett, csak 1735-től kezdve van külön rovat a betelepedés ez igen figyelemreméltó adatának, amitől kezdve aztán az ujabb korszak mindinkább sürübb beköltözéseinek e szempontból való megitélése és a beszármazottak családjának megkülönböztetése teljesen világosan megtörténhetik. Ugyanettől kezdve van a neveknél a felvétel napja mellett kitüntetve azoknak vallása is, amiből szintén rendkivül érdekes következtetések vonhatók a civis-társadalom hova tovább való szaporodása, megujulása és átalakulása tekintetében.

Megállapitható ezekből, hogy mint vonzódott és szivódott fel a környékbeli vármegyék kisbirtokos vagy birtoktalan apró nemessége egyes elszegényedett családtagok által, akik rendszerint valami mesterséget tanulva, indultak el az ősi lakóhelyről és szakadtak be Debreczenbe, — de látszik és világosan kitünik az is, hogy miként telepedtek be elébb szórványosan, később a XVIII. század végétől évről-évre mindinkább sürübben más magyarországi városi polgárok, idegen nevü külföldiek, más vallásu (nem református) ágostai evangélikus, vagy római katholikus jövevények, akik kizárólag kalmárok és mester-emberek voltak, mig a szántóvető jobbágy vagy szabados paraszt nép-elem ugy régebben, mint a XIX. század eleje óta is csak elvétve, igen szórványosan kerü t be. Még leginkább 1830 után jöttek gazdálkodó parasztok, amidőn már a jobbágyi sorsban élők kenyér kereseti foglalkozása is összeegyeztethető volt a szabad költözködéssel és a betelepedéshez szükséges csekélyebb anyagi erőt megszerezhették, mig a szomszédos hajdu városokból, a hajduságnak Debreczen város szomszédságába kerültétől elkezdve egészen szinte napjainkig alig-alig akad elvétve egy-két beköltöző, ami arra vall, hogy a hajduk a XVIII. században inkább hadakozni vándoroltak el tüzhelyük mellől, később pedig, akik otthon maradtak termékeny földjükön, jólétben meg tudtak élni és maradni, tehát nem igen kivánkoztak a városi élet munkás társadalmával felcserélni a csendes otthoni hajlékot.

Ugy látszik, hogy 1735-től kezdve az uj betelepülők már nem a városi jegyzőkönyvekbe, hanem a polgárok anyakönyvébe vezettettek be, mert itt van feltüntetve neveik mellett az is, hogy a letelepedési taxát megfizették.

Mivel a kor szokása szerint a közokmányok latinul szerkesztettek, a latinul vezetett névsorban a polgárok foglalkozásai is természetesen latin nyelven vannak meghatározva, amiből a mi magyarországi curialis latin-nyelvünk culinaris magyar-latin hajtásait is megismerhetjük. Az egyes mesterségeket máshol is, külföldön épen ugy, mint más hazai városokban, latin nyelven nevezték a hivatalos irásokban, de Debreczenben egész kis mesterség-szótár keletkezett a különféle mesterségek hivatalos megnevezésénél, amelyeket el-

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

tanultak a czéhes mesteremberek is; még a XIX. század nemzedékei között is számosan voltak az öregebbek között, akik a latin kifejezéseket tudták. Természetes is ez, mivel a czéhek ősi szabadalom-levelei és egyéb iratai mind latin nyelvüek voltak, amelyeknek megértése szükséges volt, ámbár a czéhek jegyzőkönyvei és alapszabályai (articulasai) Debreczenben mind magyar nyelven voltak szerkesztve.

A civisek könyvének második kötete 1770. esztendőben keletkezett ujonnan, de azért az egész város uj összeirását mellőzték és csak az ezen évtől polgári jogot nyert egyének neveinek bejegyzéséből áll az egész könyv. Ez már elejétől egészen a mai korig a legteljesebb renddel van gondosan vezetve, mindenütt világosan olvashatólag és pedig 1830-ig latinul, attól kezdve már magyar nyelven. Föltünőleg megszaporodtak a szántó-vető foglalkozásu polgárok a második kötetben, 1770-től fogva, de nem a másfelől betelepedettek által, hanem az „*itt való*“ civis családok között, ami már annak a bizonyitéka, hogy a régebben mesterségeket folytatott családok későbbi nemzedékai hova-tovább mind többen tértek át a megszokott tanyai birtokokon való gazdálkodásra, ugy hogy szinte az állapitható meg, hogy a másfelől származott új polgárok tulnyomó részben a mesterségeket üzők, mig a helybeliek nagy része a gazdálkodó. Igy vegyült és frissült föl a város lakossága és pedig a merkantilis elem idegenekből, elég sok német nevüekkel, ezek között számos külföldi származásu család, akiknek maradékai már a második nemzedéktől fogva teljesen beolvadtak és magyarokká váltak, mig a régibb törzsökös civisek megmaradtak tanyára járó gazda-embereknek. Évenként átlag 100 uj civis vétetett föl 1770-től, de az 1774-ik év föltünőleg kivételt képez, mivel ebben az esztendőben 672 uj polgárositás történt, ennyi név jegyeztetvén be a törzskönyvbe; ezeknek $^{9}/_{10}$-ed része helybeli születésü szántó-vető foglalkozásu, ami abban leli magyarázatát, hogy a hortobágyi közlegelő polgári jogon való használata épen e korban rendeztetett, tehát az abban részesedni akaró polgárok, leginkább a szántó-vető elem, biztositotta a maga jogait a polgárositás által.

Az egész XVIII. században, sőt 1830 tájáig aztán váltakozva néhol 120—150 számot is elért évenként az ujak befogadása, mig néha 25—30-ra leszállott évente; ezek között a betelepülő lakosok évenként 5—25 között váltakoztak. Megemlitésre méltó még az a körülmény, hogy a beszármazott települők csak nem kivétel nélkül nőtelen állapotuak, ez pedig azt mutatja, hogy a bevándorló mesterséget üzők vagy kalmárok, mint nőtlen fiatal emberek kerültek a városba, a régi czéh-rendszer szokásainak megfelelőleg tanu mányos vándorlás közben és itt megszokván az életet és megszeretvén a viszonyokat, az anyagi boldogulás sikeres reményében beházasodtak és családokat alapitottak. Ez is arra vall, hogy Debreczen mint iparüző város jó megélhetést tudott nyujtani nemcsak a saját szülötteinek, hanem befogadási képességgel is birt, sőt ilyenformán a törzsökös családok vérkeveredése faji tekintetben is a lakosságnak előnyére szolgált.

Az 1848-iki nagy átalakulás is nagyon észrevehető a civisek könyvében. Ugy látszik, a polgári jog-szerzés is szünetelt a szabadság-harcz háborus zajában, mert

Vitárius Sándor külföldön tanulmányozott orvosi mükötszerész és kesztyüs mesternél,
Debreczen Szent Anna-utcza 1. sz. e téren egyedüli szakember Debreczenben, lehet kapni a legmegbizhatóbb Gummi különlegességeket, Pessariumokat stb. **Májástól Bikával szemben, Alföldi tak.-pénztár palotájában.**

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

1848-ban áprilisig épen csak 13 bejegyzés történt, 1849-ben már senki sincs fölvéve.

Azután 1850-től fogva 1867-ig a bejegyzések utólagosan történtek, amint ezt egy 1867-iki megjegyzés megmagyarázza, amikor is a város közlevéltárnoka emlékezetnek okáért megirta, hogy az 1850-től 1867-ig történt polgárositásokat egy „*lágy fedelü*“ könyvből utólag vezette be a régi civis matriculába, valószinüleg azért, mert a városi magisztrátus az eredeti könyvet elrejtette a forradalom idején és az csak az alkotmányos világ ujraéledésekor kerülhetett ismét elő.

Lehetett is erre ok, mert a közbeneső másfél évtized alatt, amint a bejegyzett névsorból kiviláglik, a gyéren történt rendes polgárositások mellett politikai természetü „*tiszteletből való*“ polgárrá választások is nagy számmal történtek, ami fölött egyáltalában nincs mit csodálkoznunk, bár a mindenkori alkalmazkodó képességnek ez a tény nem a legdicsérendőbb, csak inkább jellemző bizonyitéka.

Az alkotmányos élet megujhodása a szabad-szellemü átalakulást is magával hozta, aminek ékeskedő bizonysága az, hogy az ősi civis matriculába az 1868-ik esztendőben megtörtént legelső izben a zsidó vallásu polgárok fölvételi bejegyzése is, azóta pedig számos zsidó civis-polgár jegyeztetett bele.

Mind a két vaskos kötet könyv — az elsőben 500-nál is több, a másodikban épen 300 sürün teleirott oldallal — körülbelül egyikben 10,000, a másikban is 10,000, együtt tehát mintegy 20,000 bejegyzett nevet tartalmaz, amelyből csaknem 1000 másfelől betelepedett polgár, tehát 200 esztendő lefolyása alatt az ezeret majd nem elérte a beolvadt civis-polgár családok száma Debreczen városában.

A civisek könyve mind-két kötetéből alább a következő kijegyzésben a nevezetesebb betelepülések vannak föltünetve.

Kivonat a *Matricula Civium* két kötetéből, a beköltözöttek közül:

(I. kötet.)

1736. Szept. 17. Onadi Szabó István, vásári szabó, Onad, Borsod vm.

1736. Decz. 13. Kegyes Mihály, czizmadia, Szoboszló, Hajdu ker.

1738. Ápr. 14. Jeney Mihály, vásári szabó, Szatmár, Szatmár vm.

1740. — Gyulay János, kerékgyártó, Szalárd, Bihar vm.

1741. Decz. 20. Aszalay István, lakatos, Aszaló, Borsod vm.

1743. Márcz. 19. Kecskés István, fazekas, B.-Böszörmény, Bihar vm.

1743. — Agárdy Mihály, asztalos, Sámson, Bihar vm.

1744. Decz. 12. Pesty József, vásári szabó, Margitta, Bihar vm.

1745. — Móré Miklós, csizmadia, Szoboszló, Hajduker.

1745. Decz. 1. Püspöky György, csizmadia, Püspöki, Bihar vm.

1746. Máj. 5. Simonffy István, cancellista, M.-Lak, Veszprém vm.

1748. — Vértessy Mihály, csizmadia, Vértes, Bihar vm.

1748. — Vetsey János, kalmár, Szolnok.

1748. Okt. 26. Szabó Miklós, kalmár, Sz.-Imre, Bihar vm.

1753. Jan. 5. Salánky József, mészáros, Gyulaháza, Szabolcs vm.

1753. — Jászter János, csizmadia, Vitka, Szatmár vm.

1759. Jun. 16. Lovász Sámuel, vásári szabó, T.-Keszi, Borsod vm.

1759. — Mile József, kerékgyártó, Sáránd, Bihar vm.

1759. — Koczka István, csizmadia, Lak, Borsod vm.

1762. Jun. 30. Ary Péter, csizmadia, Porcsalma, Szatmár vm.

1762. — Szondy András, vásári szabó, Székelyhid, Bihar vm.

1764. — Révész Mihály, csizmadia, Bajánháza, Ung vm.

1764. — Fórián János, csizmadia, P.-Ladány, Szabolcs vm.

1764. Decz. 15. Pótsy Mihály, csizmadia, Ároktő, Borsod vm.

1768. — Hegymeghy István, vásári szabó, Hegymeg, Borsod vm.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

(II. kötet.)

1770. Márcz. 19. Böszörményi János, szabó, Böszörmény, Hajdu ker.

1770. Jun. 30. Keszey István, gubás, Óvári, Vas vm.

1770. Jul. 20. Aranyi János, lakatos, Derecske, Bihar vm.

1770. — Ballay András, lakatos, Kálló, Szabolcs vm.

1770. Okt. 15. Makay János, szabó, Nádudvar, Szabolcs vm.

1770. — Pásztor György, Medgyaszó, Zemplén vm.

1770. Márcz. 5. Köblös János, csizmadia, Kapus, Kolos vm.

1771. Márcz. 28. Szondy Pál, szabó, Micske, Bihar vm.

1771. Decz. 31. Dalmady András, takács, Őr, Szabolcs vm.

1771. — Hradetzky Venczel, szabó, Szakolcza, Nyitra vm.

1771. — Csendom Ádám, szabó, M.-Keresztur, Borsod vm.

1772. Jan. 12. Gyöngyössy Mihály, szücs, Sáránd, Bihar vm.

1772. Decz. 16. Szép Pál, kalapos, Pápa, Veszprém vm.

1772. Decz. 21. Szombathy Mihály, kereskedő, Ajak, Szabolcs vm.

1772. Decz. 30. Jóvér Mihály, csizmadia, Szoboszló, Hajdu ker.

1773. Márcz. 24. Csokonai József, chirurgus, Győr, Győr vm.

1773. Ápr. 29. Ember László, csizmadia, Rápolt, Szatmár vm.

1773. — Reidl Pál, vaskereskedő, Kőszeg, Vas vm.

1773. Szept. 11. Koszorós János, csizmadia, Henczida, Bihar vm.

1773. Szept. 23. Bányay Mihály, csizmadia, Tét, Szabolcs vm.

1774. Jan. 21. Gyöngyösy István, kerékgyártó, Sáránd, Bihar vm.

1774. Máj. 3. Borsy István, csizmadia, Kálló, Szabolcs vm.

1774. Szept. 26. Oláh János, szántovető, Tokaj, Zemplén, vm.

1774. — Szondy Ferencz szántovető, Nágykálló, Szabolcs vm.

1774. Szept. 29. Zöld András, szántovető, Ujváros, Szabolcs vm.

1775. Máj. 22. Mester István, szántovető, Sz.-Imre, Bihar vm.

1776. Márcz. 6. Brunner Jakab, kerékgyártó, Prága, Csehorsz.

1776. Ápr. 29. Makó Ferencz, csizmadia, Gáborján, Bihar vm.

1776. Szept. 21. Keresi Ferencz, csizmadia, Kaba, Bihar vm.

1777. Febr. 24. Bihary István, szabó, Bogát, Szabolcs vm.

1778. Nov. 25. Miskolczy József, köteles, F.-Bánya, Szatmár vm.

1779. Febr. 22. Csonka Sándor, szabó, K.-Varsány, Szabolcs vm.

1779. Márcz. 4. Egey József, aranymüves, Vadna, Borsod vm.

1779. Jul. 2. Barna Mihály, szántovető, Szikszó, Abauj vm.

1779. Szept. 2. Jóvér Sámuel, csizmadia, Szoboszló, Hajdu ker.

1779. Decz. 11. Rachbauer György, — Bajorország.

1780. Jan. 26. Lovász István, szücs, T.-Keszi, Borsod vm.

1780. Febr. 27. Révész István, csizmadia, Ilk, Szatmár vm.

1781. Márcz. 12. Boldogh Péter, — Szederkény, Heves vm.

1781. Szept. 8. Zöld János, — Gálos-Petri, Bihar vm.

1781. Nov. 17. Polgáry János, timár, Nyirbátor, Szabolcs vm.

1782. Febr. 6. Senkari Ekli István, szabó, Sámson, Bihar vm.

1782. Febr. 15. Borsy Sámuel, kalapos, Dada, Szabolcs vm.

1783. Jan. 2. Bikfalvy Mihály, timár, Gáva, Szabolcs vm.

1783. Jan. 25. Sápy János, szücs, Nagykároly, Szatmár vm.

1783. Márcz. 21. Bátsy András, kerékgyártó, — Szala vm.

1783. Jun. 2. Bihary László, szabó, Szabolcs vm.

1783. Nov. 11. Fejér András, timár, Nánás, Hajdu ker.

1783. Decz. 2. Blathner György, kovács, — F.-Austria.

1783. Decz. 17. Borus András, kerékgyártó, Madaras, Jászkun ker.

1784. Febr. 12. Miszti István, gubás, Böszörmény, Hajdu ker.

Jakab István törv. bej. czég füszer, festék, anyag, ásványvíz és gyarmatárúk kereskedése **Debreczen, Csapó-u. 77.**
Szegedi házi szappan nagy raktár. Telefon 381.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

1784. Márcz. 19. Szakácsy Ferencz, szücs, Tisza-Dob, Szabolcs vm.

1784. Aug. 28. Pongó János, csizmadia, S.-Keresztur, Gömör vm.

1784. — Simon György, csizmadia, Tiszakeszi, Borsod vm.

1784. nov. 15. Miskolczy Mihály, szabó, Eperjeske, Szabolcs vm.

1785. Jan. 11. Timáry János, timár, Érszalacs, Bihar vm.

1785. Márcz. 3. Kornhoffer Leopold, kovács, Ausztria.

1785. — Ary Ferencz, csizmadia, Porcsalma, Szabolcs vm.

1785. Márcz. 23. Zöld István, szántóvető, B.-Ujváros, Szabolcs vm.

1786. Ápr. 4. Katona István, csizmadia, T.-Keszi, Borsod vm.

1787. Febr. 2. Dantsy Miklós, szabó, Ugornya, Bereg vm.

1787. Szept. 21. Pávay György, csizmadia, Nádudvar, Szabolcs vm.

1788. Jan. 10. Köblös István, szabó, H.-K.-Kovácsi, Bihar vm.

1788. Máj. 10. Debreczeni Ferencz, csizmadia, Szatmár, Szatmár vm.

1788. Jun. 21. Szőnyi János, — Báránd, Bihar vm.

1788. Jun. 27. Szondy István, paplanos, Csege, Szabolcs vm.

1788. Jul. 9. Böszler Jakab, — Memmingen.

1788. Okt. 27. Böszörményi Bálint, szabó, Böszörmény, Hajdu ker.

1788. Okt. 30. Hevessy Pál, csizmadia, Besenyőd, Szabolcs vm.

1788. Nov. 10. Fábián László, csizmadia, Vértes, Bihar vm.

1789. Febr. 8. Csanády Sámuel, szabó, Püspöki, Bihar vm.

1789. Febr. 16. Huszthy Izráel, kalapos, F.-Ábrány, Borsod vm.

1789. Ápr. 7. Agárdy Zsigmond, épitő-Hodász, Szatmár vm.

1789. Április 27. Cserődy Mihály, csizmadia, H.-Böszörméoy, Hajdu ker.

1789. Nov. 21. Váczy János, csizmadia, Szoboszló, Hajdu ker.

1790. Nov. 2. Pásztor István, szabó, Szerencs, Zemplén vm.

1791. Febr. 14. Patay Jakab, szabó, Alsószuha, Gömör vm.

1791. Jul. 11. Konrád János, — Lőcse, Szepes vm.

1792. Febr. 4. Deczky Mihály, szücs, Esztár, Bihar vm.

1792. Febr. 8. Szőnyi Pál, szücs, Báránd, Bihar vm.

1792. Jun. 7. Alexi Sámuel, szabó, Szombathely, Szepes vm.

1793. Máj. 27. Borsay Sándor, kalapos, Dada, Szabolcs vm.

1793. Jun. 21. Erőss István, szürszabó, Furta, Bihar vm.

1793. Nov. 11. Kágyi Pál, pintér, H.-K.-Kovácsi, Bihar vm.

1793. Decz. 13. Bot Ferencz, szántóvető, Esküllő, Erdély.

1794. April. 11. Erőss János, timár, Furta, Bihar vm.

1794. Ápr. 26. Kajáry János, kalapos, Rimaszombat, Gömör vm.

1794. Máj. 1. Némethy János, szabó, Besenyőd, Szabolcs vm.

1794. Okt. 23. Bisothka István gubás, Szikszó, Abauj vm.

1795. Fiók Sándor, csizmadia, Csomaköz, Szatmár vm.

1795. Decz. 15. Vitárius Mihály, szabó, Csaba, Pest vm.

1795. Decz. 19. Erőss Mihály, timár, Furta, Bihar vm.

1795. Decz. 23. Doszpoly András, csizmadia, G.-Petri, Bihar vm.

1796. Ápr. 14. Monoky György, épitőmester, T.-Füred, Heves vm.

1796. Decz. 20. Miskolczy József, csizmadia, Cserepes-Kenéz, Szabolcs vm.

1797. Jan. 2. Horogh Sándor, kovács, Szoboszló, Hajdu ker.

1797. Jan. 12. Némethy István, kovács, Besenyőd, Szabolcs vm.

1799. Jun. 13. Szőnyi István, késes, Báránd, Bihar vm.

1800. Máj. 10. Trocsányi Sámuel, füszeres, Tokaj, Zemplén vm.

1800. Jul. 5. Sztraka József, órás, Dobrova, Morvaorsz.

1801. Aug. 31. Miskolczy János, szabó, F.-Bánya, Szatmár vm.

1802. Márcz. 12. Pertze György, szántóvető, Acsád, Bihar vm.

1802. Okt. 6. Harsányi Dániel, szabó, N.-Káta, Pest vm.

1803. Jan. 28. Szombathy Dániel, kapadozó, Szalacs, Bihar vm.

1804. Aug. 23. Lajos András, szijgyártó, Miskolcz, Borsod vm.

1806. Máj. 1. Antalffy György, épitőmester, Madaras, Jászkun ker.

1807. Ápr. 4. Manó József, szücs, Polgár, Szabolcs vm.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

1810. Nov. 21. Budaházy Sándor, földbirtokos, Sámson, Bihar vm.
1811. Febr. 21. Móritz Mihály, timár, Nánás, Hajduker.
1811. Okt. 31. Huszthy Mihály, csizmadia, Beregszász, Bereg vm.
1813. Szept. 24. Veréb József, timár, Vértes, Bihar vm.
1815. Szept. 18. Medgyessy György, timár, Nánás, Hajdu ker.
1816. Febr. 5. Szikszay Dániel, Questor, V.-Pércs, Hajdu ker.
1816. Okt. 21. Veréb Sámuel, timár, Vértes, Bihar vm.
1817. Máj. 16. Erdődy László, m.-ülnök, Esztár, Bihar vm.
1817. Okt. 12. Kéky István, kovács, Nánás, Hajdu ker.
1818. Jan. 7. Bruckner Ernő, esztergályos, Bernburg, Szászorsz.
1819. Máj. 13. Kolláth Mihály, kovács, Átány, Heves vm.
1820. Szept. 21. Bajdor István, csizmadia, V.-Pércs, Bihar vm.
1823. Decz. 10. Sesztina János, vasárus, Miskolcz, Borsod vm.
1824. Máj. 31. Oláh Sámuel, sütő, Tokaj, Zemplén vm.
1826. Jun. 15. Marialaky Mihály, kovács, Békés, Békés vm.
1827. Decz. 1. Horogh Bálint, — Szoboszló, Hajdu ker.
1829. Okt. 17. Dragota Ignácz, kereskedő, Temesvár.
1830. Jun. 5. Kálmánchey Gábor, földbirtokos, Ráczujfejértó, Szabolcs vm.

Végig lapozva a „*Matricula Civium*“ csaknem 1000 lapjára épen két évszázad lefolyása alatt bevezetett mintegy 20,000 név fölött, az idők gazdag változatosságáról sok leszürődő tapasztalatot regél ez a két ódon könyv, a „*debreczeni civisek*“ multjából.

A város nagy hatalmának, gazdagságának és vonzó erejének fényes bizonyitéka a sok beköltözés, amellyel állandólag gyarapodott, azért szinte bámulatosan megtartotta magyarságát, pedig az idegen elemek mindig szaporodtak benne. És a betelepedéssel járó néphullámzás folytán a mozgóbb idegen elemek elfoglalták a kereskedői és ipari foglalkozás terét, mig az ősi lakosság hova-tovább a határra kiszorult. Ez a folyamat Debreczenben nem uj, szinte történeti alapja van. Már a török-világ fölélénkitette a város népét beözönlött uj elemekkel és a tiszta magyar lakosok közé a XVII. század végén görög kalmárok kerültek, azonban ezeknek családjait a kurucz-világ zavarai elsöpörték a város falai közül. A szatmári békekötés után 1711-től 1780-ig a békésebb fejlődés ideje következett és szépen gyarapodott a népesség, majd 1780-tól 1830-ig bizonyos lassu tespedés jelei látszanak a lakosság szaporusági mozgalmában is, mignem az 1848-iki szabadságharcz következett, amely ketté vágta a régi világ egyhangu zárkózottságát, de 1867-ig minden téren csend és mozdulatlanság ült a közéletre, hanem 1867 után a modern korszak kezdete óta szemmel látható a társadalmi osztályok külön válása Debreczenben.

Társadalmi tekintetben a különféle tagozatok azelőtt is megvoltak, hiszen a régi czéhek, majd a kalmár-társaság egyfelől, a tulajdonképen gazdálkodást üzők másfelől különváltan mutatkoznak, közöttük pedig egy kis sziget-képen csoportosult a debreczeni honoratior társada'om : papok, tanárok, az ősi Collegium központja körül, akikhez a XIX. század eleje óta kevesebb számmal az ügyvédek járultak.

A foglalkozási ágakhoz való ragaszkodás valóban hagyományossá vált egyes debreczeni családoknál, ugy hogy nagyjában meg vannak, szinte egészen a mai nemzedékig a határok szántó-vető és mester-ember családok között. Egye-

Vitárius Sándor külföldön tanulmányozott orvosi műkötszerész, e téren egyedüli szakember Debreczenben, készíti sajátkezüleg a jelenkor legjobb sérvkötő-, hasköto-, mülab-, műkéz-, támgép-, egyentartó-, vászon görcsérharisnyait. Majustol Bikával szemben, Alföldi takpénzt. épület.
Debreczen, Szent Anna-uteza 1.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

sek nemzedékről-nemzedékre mindig gazdálkodással foglalkoznak, mint: Bakóczy, Bihary, Bundi, Csige, Dalmy, Faragó, Jámbor, Kecskés, Kozma, Lőrinczy, Ménes, Mike, Nádasdi, Piroska, Polgáry, Posta, Szendrey, Teremy, Tokaji, Tolvaj, Uszó, Varjas, Vásáry, Vilmányi, Zöld; mig mások szekeres (fuvaros) emberek: Csontos, Iratosi, Luczi, Szakáll, Tömösváry. Ellenben csak a mesterségöket üzik, sőt egyes családok bizonyos körben ugyanazon mesterséghez ragaszkodnak, apáról fiura szállva, mint Bátsy, Bujdosó, Pósalaky timár, Bikfalvy, Boldogh, Kuczik mészáros, Bisothka, Gebey, Szombathy ács, Kónya, Marialaky, Szondy asztalos, Nyáry, Kotsy, Pótsy kőmives, Borbély, Dantsy, Kémery szabó és Böszörményi, Móré, Pongó csizmadia.

A civisek könyvének első kötetében még alig található más, mint csak magyar; a beszármazottak között, azonban a második kötetben már 1770 után szórványosan fordulnak elő idegen nemzetiségüek is. A nem magyar nevü és idegen, német-ajku polgári rendü beköltözők sorát Raidl Pál nyitja meg, aki a messze Dunántulról, Kőszeg városából került Debreczenbe, mint kalmárember, de családja kihalt azóta a XIX. század közepén; vele csaknem egyidőben települtek be egymásután a Brunner, Rachbauer, Blattner, Kornhoffer, Böszler, Bruckner családok ősei, majd később Czeizing, Luchs, Konrád, Rickl, Gréf, Stenczinger és több más családok, amelyek részint szepességi szász, részint magyarországi sváb származásuak, amazok lutheránusok, emezek a róm. kath. vallást követik.

Ugyancsak abban az időben jött be a Hradetzky (Radeczky) család ős is és utána több hasonlólag tót vagy más szláv származásu familia elei, mint: Bisothka, Sztraka, Szvoboda, Rotschnek, Sesztina, Svetits, Szvatosch, Dragota, Kaffka családok, amelyek közt már cseh-morva származásu is van, részben lutheránus, részben róm. kath. vallásuak. Később beszármazott németek: Aufhalter, Thalwiezer, Kleinfeller, Stahl, Hutflész, Riesz, Scherl, Thieszen, Weidner, Wágner családok; örmények: Ambrus, Simay, Sárga, Donogán, Szarukán családok; olaszok: Bignio, Boscetti, Caderász, Rossi, Vidoni családok; oláhok: Csobány, Csórián, Alibán, Daku, Doszpoly családok; lengyelek: Jedlovszky, Mikinszky, Oravesky családok és már régebben az udvarhelyszéki ősi székely Lókody család.

A szomszédos Balmazujváros nagyközségben lakó württenbergi sváb származásu jobbágy-családok közül, amelyek mindnyájan református vallásuak, szintén beköltözött a városba nehány jómódu familia, mint a Kertész (Gartner), Harangi (Leiter), Bányai (Gruber) családok, mindnyájan tiszta magyarrá lett tagjaikkal.

A régi debreczeni családok között több olyan nevü volt, amely tisztán helyi származásra vall, vagy nagyon régi idők óta a városban laknak tagjai és neveik az ország más vidékein nem találhatók föl, ilyenek: Annyok, Asztalnok, Büttösi, Csapóutzai, Csürködi, Dusa, Gyökös, Királysági, Rékasi, Ugocsa, Vésztő, Zagyva, ezek mind szintiszta magyarok; mig mások mint régen bekerültek ismeretesek és származásuk különféle: Andirkó, Csendom, Csincsér, Fatsar, Géder, Kakucska, Karasszon, Kodormány, Kuczik, Orgovány, Zong, valamint a Baik csa'ád, amely valószinüleg — a hagyomány szerint — a török-világból itt maradt török-tatár származásu volna. Ez az egy család képviselné tehát azt a debreczeni régi mesét, hogy a város lakossága tatár származásu volt valaha.

A magyarság mellett, mint Magyarországon mindenütt, a czigány-nép is

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

meghuzódik. Debreczenben is már régibb idő óta együtt él több czigánycsalád a városi törzsökös polgár-családokkal, mint a vén cserfa törzsén a felkuszó folyondár, amilyenek: a Berki, Boka, Dobronyi, Kacsari, Magyari, Oláh, Zámbó muzsikusok, Lakatos, Mocsár, Rostás ország-szerte ismeretes kóbor czigány-kovács családok, de ezeknek nincsen semmi nyoma a polgárok könyvében, egyet kivéve: 1846. junius 15-én Boka Károly zenész benne van és fizetett is 12 frt dijat.

Viszont szerepelnek egyes zsidó családok, de csak 1867 óta és pedig az 1868-ik esztendőben legelőbb polgárrá lett három taggal: Fried Károly, Áron Miksa, Klein Ignácz, később még ugyanezen évben ismét három: Deutsch Jakab, Fischer Mihály és Csengeri Ábrahám, akiknek családjai jelenleg is a városban laknak, majd azután még több, összesen 32 család a XX-ik század elejéig, közöttük a Berger, Hidvéger, Lichtschen családok, amelyeknek tagjai jelenleg is gazdálkodással foglalkoznak saját földbirtokukon.

Végül be vannak vezetve a polgárok könyvébe a város „*disz-polgárai*“, vagy amint 1848 előtt az akkori szólás szerint neveztettek: „*tiszteletből*“ választott polgárok, akik közül országos nevü nagy férfiak is kiemelkednek, de vannak köztük többen olyanok is, akiknek neveire nem emlékszik már nehány évtized mulva az utókor. A nemzet nagy férfiai közül ott olvashatók az egyszerü szánt-óvető tanyai civisek vagy kézi munkás mester-emberek ezrei között többen, az 1848 előtti időben magasabb hivatalt viselők és az 1848 utáni korszakban a hatalmon levők nevei is, amint amazokat bizonyára a hazafias megtiszteltetés, emezeket pedig a kicsinyeskedő körültekintés juttatta a polgári megörökitéshez.

Legelőször már 1835 január 22-én báró ifj. Eötvös Ignácz al-kanczellár, gróf Vay Ábrahám főispán, báró Vay Miklós táblai biró, Semsey Jób kamarás és kir. tanácsos, továbbá később még ugyanazon évben Beöthy Ödön táblabiró és Bihar vármegye követe szerepelnek tiszteletből; azután 1838 február 4-én Tusnádi Pálffy József a tul a Tiszai ker. tábla elnöke és márczius 17-én báró Vécsey Miklós Szatmár vármegye főispánja; 1840 aug. 1-én Andaházi Szilágyi Mihály táblabiró; 1844 junius 14-én gróf Károlyi György és Dettrich Miklós ker. táblai ülnök; 1845 május 19-én Deák Ferencz táblabiró, továbbá később, még ugyanazon évben Sárvári Felsővidéki gróf Széchenyi István. Sem ezek előtt, sem utánok sehol a Kossuth Lajos neve nincsen benne a debreczeni civisek könyvében, hanem annál inkább a debreczeni polgárok szivében. Ezután csak az 1854. évben vannak a következők: gróf Grünne Károly tábornok, főtáborkar segéd, báró Kempen János, a csendőrség főnöke, báró Kellner Fridrik és báró Baumgartner András táborkari segédek, gróf Zichy Ármin helytartósági elnök, báró Reichenstein Ferencz udvari tanácsos és 1856 április 1-én báró Hauer István belső titkos tanácsos.

Jóval később, egy emberöltő mulva, 1894-ben szerepel Ciotta János fiumei podesta és utolsónak 1903. évben Thaly K. történetiró, országgyülési képviselő.

A debreczeni begyökeresedett civiscsaládok a könnyebb áttekinthetőség szempontjából a következő kimutatásba vannak összefoglalva:

FRŐHLICH REZSŐ
KÖNYVKÖTŐ
Üzlet Szent-Anna-u. 1. Mühely Varga-u. 12.

Ajánlja könyvkötészetét. Készit mindenféle könyvkötést könyvtárak és iskolák részére, kereskedelmi és hivatalos könyveket, kereskedelmi és iratrendező dobozokat, imakönyvek diszes bekötését. Női kézi munkák izléses kikészitése, papir képkeretek (Passepartouk), térképek, rajzok felcachirozása. Továbbá itt fel nem sorolt papir szakmába vágó könyvkötészeti munkák.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Debreczeni törzsökös civis-polgár családok:

Ablonczy, Agárdy, Ágoston, Alföldy, Ambrus, Andirkó, Annyok, Arany, Aranyi, Ármós, Árva, Aszalós, Asztalnok, Baczonyi, Bagaméry, Bagdáts, Bagdy, Bagoly, Bagossy, Baik, Bajdó, Bajdor, Bajomy, Bak, Bakó, Bakóczy, Bakos, Balás, Balla, Ballay, Bálinth, Balogh, Bancsy, Bánky, Bányay, Barak, Baranyi, Barcza, Barna, Bartha, Bartsay, Báthory, Batsó, Bátsy, Beke, Bekets, Békéssy, Bereczky, Berinyi, Bézy, Bihary, Bika, Bikfalvy, Biró, Bisothka, Boda, Bodnár, Bodó, Bódy, Bolha, Boldisár, Boldogh, Bonyhay, Borbély, Boros, Borsos, Borsy, Borus, Both, Botos, Bozóky, Böör, Böszörményi, Bujdosó, Bundi, Burai, Busi, Butor, Buzás, Büttösi, Csáky, Csanak, Caspó, Csapóutzai, Csarnai, Császy, Csatáry, Csáthy, Csecsődi, Csendom, Csengery, Cseresnyés, Csige, Csikos, Csincsér, Csire, Csiszár, Csobai, Csobány, Csóka, Csomós, Csonka, Csontos, Csóthy, Csőregh, Csurka, Csürködi, Czégény, Czeglédy, Cziczó, Czipó, Czobor, Daku, Dalmy, Dancsházy, Dantsy, Dári, Daróczy, Dávid, Dávidházy, Deák, Debreczeni, Dékány, Dékmár, Deli, Demjén, Dér, Derecskey, Dési, Dien, Dinnyés, Diószeghy, Dobi, Dobozy, Dobszay, Domján, Dömsödy, Dus, Dusa, Ecsedy, Ekli, Elek, Éles, Ember, Énekes, Engi, Erdei, Erdődy, Erőss, Erszény, Eszenyi, Fábián, Faragó, Farkas, Fazikas, Fatsar, Fehér, Feke, Fekete, Fene, Ferge, Fésüs, Fiók, Fodor, Fogarasi, Forgács, Fórián, Fóris, Földy, Földváry, Fülöp, Füzesi, Gál, Gebey, Géder, Gerőcz, Gombos, Gombkötő, Gonda, Gorsás, Gönczy, Gulácsy, Gulyás, Gyarmathy, Gyenge, Gyökös, Gyöngyösi, Györffy, Győry, Gyulay, Gyügyey, Hajdu, Hajnal, Halassy, Hallgató, Halmy, Háló, Harangi, Harangozó, Harsányi, Hatvani, Hegedüs, Helmeczy, Herczegh, Hevessy, Higyed, Hiripi, Homoky, Hornyák, Horogh, Horváth, Huszthy, Hüse, Igaz, Ignáth, Illyés, Imre, Inczédy, Iratosi, Iván, Jámbor, Jándy, Jászter, Jeney, Jobbágy, Jóga, Jóna, Jósa, Jóvér, Juhász, Kabay, Kádár, Kágyi, Kakas, Kakucska, Kállay, Kálmán, Kálmándy, Kalmár, Kantza, Kapitány, Kapros, Kapusi, Karacs, Karak, Karay, Karasszon, Kardos, Károlyi, Kasza, Kaszás, Katona, Kató, Kecskés, Kegyes, Kéky, Kémery, Kenderesi, Kerek, Kerekes, Kerékgyártó, Keresi, Keresztessy, Kertész, Keszey, Király, Királysági, Kiss, Kodormány, Kolláth, Komády, Komáromy, Komlóssy, Koncz, Kónya, Koppányi, Korom, Kósa, Koss, Koszorós, Kotsy, Kovács, Kozák, Kozma, Köblös, Körhöny, Kőrösi, Kövesdi, Kuczik, Kultsár, Kun, Kupecz, Kurucz, Laboncz, Lada, Lakatos, Lámfalusi, László, Lélek, Lénárth, Lengyel, Lévay, Liptay, Lókody, Lovász, Lőrinczy, Luczi, Lukács, Madarász, Magyar, Major, Makay, Margittay, Marialaky, Márton, Máté, Matkó, Medgyaszay, Medgyessy, Méhész, Ménes, Mester, Mészáros, Mező, Mihály, Mike, Mile, Miskolczy, Miszti, Molnár, Mónus, Móré, Móritz, Munkácsy, Muraközy, Murvay, Nádasdi, Nagy, Nagyházi, Nánássy, Nehéz, Némethy, Nyári, Nyilas, Nyiry, Nyőste, Oláh, Olajos, Orgovány, Ormós, Orosz, Ökrös, Őri, Ötvös, Pál, Pálffy, Pap, Parti, Pásti, Pásztor, Pataky, Patay, Pelbárth, Péntek, Pénzes, Percze, Perge, Pesti, Pető, Pinczés, Piroska, Polgáry, Pongó, Pongor, Porcsin, Poroszlay, Portörő, Pósalaky, Posta, Pótsy, Püspöky, Rácz, Reszegi, Révész, Rikasi, Sajtos, Salánky, Sallai, Sándor, Sápy, Sárándy, Sarkady, Sárváry, Sáska, Seres, Simon, Simonffy, Sinka, Sipos, Sitery, Somogyi, Somossy, Sőrés, Suba, Süvöltős, Szabó, Szakács, Szakácsy, Szakáll, Szalacsy, Szalontay, Szántay, Szathmáry, Szebenyi, Szegedy, Szekeres, Szele, Széll, Szemere, Szénási, Szendrey, Szentessy, Szentpétery, Szepessy, Szép, Szeremley, Szerető, Szetsey, Szigeti, Szigetközy, Szijgyártó, Szikszay, Szilágyi, Szoboszlay, Szombathy, Szomódy, Szondy, Szőke, Szökőts, Szőllőssy, Szőnyi, Szutor, Szücs, Takács, Takaró, Tamás, Tar, Tarcsai, Tegze, Teremy, Tiba, Tibay, Tikos, Timáry, Tisza, Tiszai, Tokaji, Tolvay, Tóth, Tőkés, Tömösváry, Törő, Török, Tőrös, Töviski, Tury, Tyukody, Ugocsa, Ujfalussy, Ujváry, Ungváry, Uszó, Váczy, Vad, Vajó, Várady, Varga, Varjas, Vásáry, Vásárhelyi, Vasas, Vecsey, Vedres, Végh, Vékony, Veres, Veresmarthy, Vértessy, Veszprémy, Vésztő, Vetéssy, Vezendi, Vida, Villás, Vilmányi, Vincze, Zagyva, Zong, Zöld, Zsupos.

Ez a névsor minden esetre világosan bizonyitja, hogy Debreczen város ősi *civis-polgár* családai tiszta szin-magyar származásuak voltak, amelyek maradékaikban ma is a törzs-polgárságot alkotják. Csak ritkán került idegen vér a polgárok nagy családjába, nehány külföldi beszármazott vagy kevés hazai más nemzetiségből való telepedett által. Ilyen külföldi bevándoroltak: Blattner,

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Böszler, Bruckner, Brunner, Kornhoffer, Rachbauer, Sztraka, Szvoboda, Svetits, Thieszen.

A beköltözött hazai idegen ajkuak foglalkozásuk szerint kétfélék voltak; kalmárok, mint Raidl, Dragota, Sesztina, Gaszner, Stenczinger, Pfannschmidt, Auer, Mayer, Kollner, Rickl, Sártory, vagy mester-emberek, mint Konrád, Luchs, Stahl, Alexi, Huber, Czeizing, Gréf, Scherl, Grantz, Radetzky, Szvatosch, Weidner.

Azonban a debreczeni magyar polgárság ősi magyar szivóssága ezeket is mihamar magyarokká tette és beházasodások által mindeniknek a leszármazott maradékai már teljesen és tökéletesen magyarok, amint hogy az összes polgárcsaládok a régibb időben sokfelől betelepülteknek összeházasodása és a későbbi nemzedékeknek egymással való többszörös vérkeveredése által egy külön álló faji jellegü nagy családdá tömörültek össze.

A debreczeni család-nevek között meg vannak csaknem kivétel nélkül mindazok, amelyek közönségesen használatosak már a legrégibb idő óta, amikortól fogva a magyar család-nevek alakultak, az egész magyarság között, tehát mindazok a közismert jobbágy személy-nevek, amelyekből később a magyar családok ezrei támadtak, származás, jelleg, foglalkozás és egyéb más egyéni tulajdonságok szerint.

Vannak ősrégi személy-nevek, amelyeknek egyike-másika még a pogánykor hagyományaira vezethető vissza, mint Dusa Csanak, Ugocsa, Barna, Csige, Csire, Szemere, Körhöny, Mike, Nyilas, Tegze, Vajó, Vésztő, Zagyva. Vannak mindenféle mesterségeket üző foglalkozásból alakult nevek, amilyenek az országban szerteszét találhatók, mint Fazekas, Kovács, Szabó, Lakatos, Kerékgyártó, Olajos, Mészáros, Gombkötő, Portörő, Szücs, Fésüs, Bodnár, Kádár, Takács, Varga; vannak kizárólag debreczen vonatkozást megörökitők, amilyenek egyes helyi vonatkozásokban a különböző vidékeken máshol is alakultak, mint Csapóutcai, Királysági, Dári, Gyökös, Gorsás, Karasszon, Kakucska, Kuczik, Baik, Ménes, Olajos, Süvöltős, Szerető, Takaró, Zong; vannak a szomszédos vármegyék községeinek neveiből alakitott család-nevek, ahonnan azok elődei valamikor elszármaztak, mint Bagaméry, Báthory, Bajomy, Böszörményi, Derecskey, Diószeghy, Kabay, Kállay, Nánássy, Polgáry, Sápy, Sárándy, Szoboszlay, Vértessy; vannak a legközönségesebb személyi tulajdonságot kifejező nevek, amilyenek szinte minden nemzet nyelvében megtalálhatók, mint Kis, Nagy, Fehér, Fekete, Veres, Zöld, Szőke, Barna, Balogh, Deli, Erős, Szép, Tar, Vékony, Vad; vannak a különféle ősfoglalkozásokból származott nevek, amilyenek minden magyar vidéken találhatók, mint: Juhász, Madarász, Révész, Gulyás, Kecskés, Kaszás Kertész, Lovász, Szekeres, Pénzes, Sőrés, Varjas, Seres, Boros, Hegedüs; vannak a kereszt-nevekből alakult család-nevek, amelyek közismertek, mint: Balás, Dávid, Elek, Farkas, Fülöp, Gál, Illyés, Imre, László, Mihály, Móritz, Pál, Sándor, Simon, Tamás; vannak az ország nagyobb városai neveitől vett nevek, mindenesetre a származási helyek után, mint: Debreczeni, Czeglédy, Gyöngyösi, Gyulay, Hatvani, Halasy, Károlyi, Komáromy, Miskolczy, Munkácsy, Lévay, Szebenyi, Szathmáry, Várady, Pesti.

A sok ismert régi nemes család között,

Vitárius Sándor külföldön tanulmányozott orvosi műkötszerész, e téren egyedüli szakember Debreczenben, készíti sajátkezüleg a jelenkor legjobb sérvkötőit, haskötő-, műláb-, műkez-, támgép-, egyentartó-, vászon görcsérharisnyáit. Majustól Bikával szemben, Altöldi takpénzt. épület.
Debreczen, Szent Anna-utcza 1.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

amelyek a szomszédos vármegyékből beszármazva, teljesen debreczeni civis családokká váltak, több olyan akad, amelyeknek utódai egészen elesett vagyoni és társadalmi viszonyok között élnek, mint: Ary, Bagossy, Csengery, Dobozy, Gebey, Gulácsy, Kálmánchey, M ke, Miskolczy, Nánásy, Sárándy, Somossy, Tyukody, Ujfalussy, Vetéssy; mig viszont ősi magyar jobbágy származásu családokból törzsökös civispolgárok váltak, többen közülök jobbmóduak és számosan széltére elterjedtek, mint: Árva, Bajdó, Bekecs, Bussi, Csige, Czipó, Dári, Deli, Dien, Erdei, Fatsa, Fene, Gorsás, Háló, Hallgató, Harangozó, Hüse, Jobbágy, Jóga, Jóvér, Kapusi, Kuczik, Luczi, Ménes, Olajos, Sajtos, Szerető, Szutor, Villás, Zsupos.

Más családok pedig több százesztendőn keresztül számos taggal virágozva, a természeti törvények szerint elvirágoztak, fiágaikban kiholtak, mint: Asztalnok, Dancsházy, Dragota, Kakucska, Komáromy, Mihályházy, Pándy, Pfannschmidt, Tóthfalusy, Vésztő.

A debreczeni magyar nép nyelvén is megtermettek azok a vad virágok, amelyek gunyos ragadvány-nevek alakjában oda tapadtak egyes viselőik nevéhez, hogy azután olyiknak még maradékaira is átöröklődjenek és velök tovább éljenek, mint: Tánczos-Kovács, Hegyeshasu-Balogh, Pernyevágó-Szilágyi, Bötte-Némethy, Czuna-Szabó, Lencsés-Nagy, Sokkalapu-Tóth, Bus-Király, Veres-Ménes, Matyó-Horváth, Vak-Ungváry, Kandra-Varjas.

Mindezek együtt egy különálló magyar világot alkottak, amelynek alakulása, fölfogása, jelleme sajátságosan képződött és látható eredményében a mai Debreczen város igazi régi társadalmában nyer megtestesülést. Természetes, hogy mint minden fejlődő nagy városban, ugy Debreczenben is egész sereg olyan különböző hivatalokat szolgáló tisztviselő lakik, akik családjaikkal csak átmenetileg tartózkodnak a városban, ezek közül nem egy házat is vesz, de a betelepülők közé nem számitható, mert csak az tekinthető begyökeresedett családnak, amelyik rokoni kötelék kapcsán már legalább három nemzedéken át szerepel.

A debreczeni civis országosan ismert alakja kifejezője a jólétben élő magyar polgári közép-osztálynak, amelyet azonban csak akkor lehet igazán megérteni, ha a város történelmi alakulatának korszakain keresztül vezetve, multjának teljes ismeretével nézi az ember azt a társadalmat, amelyben elhelyezkedve van. A teljes polgári jogegyenlőség mellett, amelyet Debreczen saját polgárai részére már századokkal ezelőtt megalkotott, természetesen megkülönböztethetők bizonyos osztályok a foglalkozás és vagyon különbözősége szerint, mert hiába volt meg a 24 nyilas tanyai föld és 12 boglyás kaszáló birtok maximuma, az emberi egyedek különfélesége azért a leszármazókban az osztályokra való tagolást megteremtette. A szántóvető és mester-emberi foglalkozás a gazdálkodó és ipari civis-elemeket külön sorakoztatta, a vagyonos és szegény állapot pedig idők folyamán a városi gazdákat és tanyai szegénységet különböztette meg. A saját házában kényeskedő belső civis-polgárt a nép találó elnevezése „*muskotály*“ czivisnek nevezi, amivel a gond nélkül való élet jólétére látszik czélozni; mig a más földjén, két keze munkájával kenyerét kereső majoros vagy napszámos embereket, akik ugyan épen olyan kebeles jogu polgárai a városnak, mivel apái házzal biró polgárok voltak valaha, „*sippantó*“ névvel illeti, amiben pedig bizonyos fele gunynyal a napról-napra való élés keserüségére való czélzás lappang.

De mindezek daczára a teljességégében megnyilatkozó polgári önérzet,

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

a köz-birtok részességének és a város gazdaságában való hatalmának erős tudata szinte kiül a debreczeni civis arczára, valahányszor a debreczeni polgár jogáról, a polgári köz-szabadságról, a város közös nagy vagyonáról, főképen a hires Hortobágyról esik szó. Ugy, hogy bár a haladó kor modern irányzata mellett, különösen 1848 óta, főképen az ujabb nemzedék előtt a polgári jog már inkább csak a közös legelő használatának biztositása szempontjából jöhet tekintetbe, de azért mind máig fentmaradt az a mélyen gyökerező szokás, hogy ha életében nem is sokszor van már alkalom rá hivalkodni véle, de a civis-polgár halálakor a koporsójára és fejfájára, vagy a modern divatu gyász-jelentéseken épen olyan büszkélkedéssel iratja oda a *polgár* megkülönböztető jelzőt, mint a régi világban a nemes urak a *nemes* jelzést irták volt.

Valóban ez a polgári állapot szabadságot és egyenlőséget jelentett valaha ; olyan szabadságot, amelyre a debreczeni civis éppen annyira és talán épen olyan joggal lehetett büszke, mint a nemes ember a maga nemzeti kiváltságán alapuló szabadságára, mert azt éppen ugy őseitől örökölte, — és olyan egyenlőséget, amelynek immár több századra visszanyuló gyökereiből, mint igazán ősi erő forrásból a legujabb kor teljes egyéni szabadsága már terebélyes fává nőtt. Ugy hogy a Debreczenbe idők folyamán beköltözött nemesek teljesen elfelejtették nemes voltukat, annyira debreczeni civisekké alakultak át, hogy benszülött utódaik már sokkal büszkébben tartották magukat debreczeni cziviseknek, mint nemes uraknak és rendszerint polgári foglalkozást üztek. Debreczen város történelmi multjában rejlik annak a titka és ősi intézményeinek sajátszerüségében van a nyitja.

Ez a polgári társadalom a magyar történelmi faj szélsőségeit mutatja : arisztokratikusan demokrata egyszerre. Fölfogásában vagyoni korláttal keriti be önmagát, midőn azt vallja nem kis büszkélkedéssel, hogy részese a várost tevő alap-birtoknak, mert : „sorba van a háza“, mint a többi polgáré, de egyben nem ismer semmiféle hatalmat maga fölött és senki nagyobb urat magánál, csupán az önmagából alakuló teljes hatalmu magistratust, amiben — ha ugy tetszik — talán a mé yen fekvő magyar köztársasági eszme alussza álmait.

Az emberi természet örök törvényei szerint az egyenlővé gyuródott egyének kiválasztás által különbözőkké válnak, ez a kétfelé válás a debreczeni polgári társadalomban szintén külön történelmi multra támaszkodhat, mert az ősi szántó-vető gazdák és az iparos mester-emberek gazdasági élet-harcza Debreczenben több százados előzményt mutat. Amazok szivós kitartással, egy középkori kisebb országnyi területnek, e véráztatta magyar földnek bámulatos szeretetével ragaszkodnak annak mindenik rögéhez, emezek pedig a kézi munka verejtékes szorgalmával követ kőre halmoznak a régiből uj, nagy, hatalmas várossá.

Sajátságos alakulata ez a debreczeni népjellem a magyar-fajnak. Több századon keresztül, sok nemzedéken át a magyar vérkeveredés olyan typust állitott elő, amely harczok és szenvedések kereszt-tüzében megaczélozódva, az ősmagyar szilajságból lecsiszolt annyit, amennyivel a szorgalom és kitartás nemes munkájának fényes példáit képes fölmutatni a civisek között.

Kaszanyitzky Endre
Debreczen, Piacz-u. Alapittatott 1852.
:: Telefon-szám 194. ::
Hajdu vármegye legnagyobb Üveg, Porczelán, Lámpa Diszmüárú ' Háztartási és konyhaeszközök nagykereskedése. Villany-lámpa-, Tükör- és keretlécz-raktár.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Debreczen történelmében a magyar polgárság történelme tárul föl, ahol a nemességből polgárság lett, illetve a rendiség emelkedett föl a polgári munkaegyenlőségéhez. Itt van lerakva a magyar polgári társadalom alapja, amelyet meg kell ismerni, mert hiszen aki a multat látja, az a jövőbe láthat. A magyar polgári közép-osztály debreczeni őseiben a távol jövendő ködében, a most már bekövetkezett XX. század eszméinek önkéntelen sejtése volt beoltva, amelyből a kor szelleme lassanként kihozza azt, ami valóra válik, mert ebben a történelmi magyar demokrácziában meg vannak az erőknek azon kellékei, amelyekre épiteni lehet a szebb jövőt: vagyonosság, müveltség, magyarság!

Igy szólalnak meg a régen elporladt civisek a Polgárok Könyvében.

Calamus dr.

Domokos Márton képe.

— A városi muzeumban. —

A „Debreczeni Képes Kalendáriom" 1909. IX-dik kötete közölte Debreczen város egyik legkitünőbb és méltán leghiresebb főbirójának, e várost elébb mint jegyző és szénátor, majd mint főbiró 40 évig szolgált zalakapolcsi Domokos Mártonnak élet- és jellemrajzát. Akkor még nem ismertük e nagy emberünknek arczképét. Azóta a városi muzeum a Muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőségétől ajándékul két müvészi kidolgozásu miniature képet kapott, amelyeket eddig az országos Szépmüvészeti Muzeum őrzött ugy, hogy feljegyzések és szájhagyomány szerint ott az egyiket Domokos Márton debreczeni biró, a másikat Domokos Lőrincz békésmegyei országgyülési követ a Márton unokája arczképének tartották s mint ilyeneket kezelték. — A debreczeni ref. kollégiumban meg van Domokos Márton fiának, az épen olyan nagytekintélyü, hatalmas főbirónak hitelesnek elismert, idősebb korabeli olajfestésü mellképe. Ezzel összehasonlitván a muzeumbeli miniature portraitet, meglepő volt a két agg férfiunak egymáshoz való hasonlósága, ugy hogy a miniature autenticitásához ezek után alig fér kétség.

DOMOKOS MÁRTON.

Domokos Márton ezen arczképét tehát idézett értekezésünk kiegészitéséülmostani alkalommal utólagosan sietünke kalendáriomban is megörökiteni.

A város közönsége szép jelét adta az elismerésnek és történelmi kegyeletnek, amidőn az alkotmányos korszak főispánjait és a mult század közepétől fogva választott polgármestereit megfestette. Épen ugy méltók volnának a főbiróknak nevezett legelső városi tisztviselők is arra, hogy arczképeik, amennyire mód és lehetőség ezt meg-

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

engedi, összegyüjtetnének és megőriztetnének. A városi Muzeum már gondolt is erre a kegyeletes munkára, melynek sikere azonban főként attól függ, hogy Dobozy István, Komáromy György, Diószegi Sámuel, Baranyi Mihály, Maróthy György, Szeremley Sámuel, Pándi János, Fáy János, Meszéna Sándor, Szombati István, Simonffy Sámuel, Böszörményi Pál, Rakovszky Dániel és Poroszlay Frigyes arczképei meg vannak-é az ő fiu- vagy leányágon leszármazott utódaiknál?

A városi Muzeum hálás köszönettel fogad minden utbaigazitást, amely a felsorolt jeles főbirók egyike vagy másika arczképének hollétéhez vezet.

Z—i.

A gyujtogató.

(Elbeszélés Debreczen multjából.)

A „*Vörös-torony*“ órája kilenczet kongott; a kollégium előtti tér üres lőn s a hosszu tógás humanissimék siettek illető tantarmeikbe, tudván, hogy nagytiszt. Tóváry uram, kinek épen most van praelekcziója, midőn az óra koppant, rendesen el szokott indulni hazulról.

Éppen a félévi vizsgák állottak küszöbön. Censurák napja volt. A nagytiszteletü tanár ur a mai nap penzumául az „*Eretnekségek*“ történetét tüzte ki.

Arius, Photinus, Macedonius, Apollinaris, Nestorius, Euriches stb. eretnekségeikről szóló tévtanokat kellett a humanissiméknak mai nap előadni, mi az egyháztörténet tannak egyik legfogósabb része.

Az ifjuság közül többen a fiatalság jó kedvével csevegve, mások könyveikbe hajlott fővel várták a nagytiszteletü professzor ur megérkeztét.

Nem valami soká kellett várniok. Alig tiz percz mulva fölnyilott az ajtó s belépett rajta az ad modum reverendus ac doctus dominus professzor Tóváry.

A nagytiszteletü ur igen szelid, szeretetreméltó férfiu volt, nagyon ritkán látták őt tanitványai valamiért bosszankodni, hanem ha egyszer megharagudott, nagyon is goromba volt tanitványaihoz.

Kopott, régiség miatt fakó szinü esernyőjét, melyet jó és rossz időben egyiránt magával szokott hordani a katedra egyik szögeletébe sasiroztatta, háromszögü kalapját letette maga elé a pulpitusra, aztán kihuzva sarkig érő kabátja zsebéből katalógusát, szemlét tartott a megszólitandók fölött.

Az ifjuság pedig remegett. Már a nagytiszteletü ur belépte alkalmával leolvasák arczáról, hogy valamiért nagyon boszankodik, elárulta ezt borzas üstöke, melyet különben rendesen szépen lesimitva szokott viselni.

Ilyenkor pedig nagyon nehéz volt a nagytiszteletü professzor urnak kedve szerint felelni; ha valaki szószerint mondta el ami az „*irásban*“ van ráförmedt, hogy ne szajkózzon, ha másik megkisérlette csak az értelmét adni elő, zugolódott, mikép nem azért dolgozta ő ki az eclesiastikát, hogy azt csak diribdarabba törve szedjük fel. Egy *és* vagy *is* kihagyásáért vagy betevéséért ilyenkor óranegyedig elzsörtölősködött.

Vitárius Sándor külföldön tanulmányozott orvosi mükötszerész és kesztyüs mesternél, Debreczen Szent Anna-uteza 1. sz. e téren egyedüli szakember Debreczenben, lehet kapni a legmegbizhatóbb Gummi különlegességeket, Pessariumokat stb. **Májustól Bikával szemben, Alföldi tak.-pénztár palotájában.**

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Jaj lesz annak, kit ez most föl fog szólitani!

A professzor ur nagy sürü szemöldökét fölemelve, katalógusából szólitá:

— Domine Pósalaky!

A fölhivott ifju sápadtan kelt föl s remegve várta a fölteendő kérdést.

Hanem a nagytiszteletü professzor ur most az egyszer minden várakozás és elősejtelem daczára is oly szelid, oly jó volt, mint rendesen. Föltette a kérdést, hogy beszéljen neki a dominus az eretnekségekről, Ariusról; aztán felelt maga a megszólitott helyett, elmondván, hogy ki volt ezen Arius, s mint szenvedélyes tanárok szoktak, ugy belemélyedett a magyarázatba, hogy alig hallotta, midőn a csöngettyü hagja az órát jelzé, nagy örömére az összes antiarianus ifjuságnak.

A dominus Pósalakynak alig volt egyéb teendője, mint hogy nagytiszteletü tudós tanárjának ékes feleletét végig hallgatva, megadja neki ezért a megérdemlett eminenciát.

A professzor ur más alkalommal óra után mindjárt szedte-vette esernyőjét, kalapját és távozott. Most az egyszer azonban épen nem látszott, hogy ezt akarná.

— Lássuk tovább, beszéljen humanissime Pongó — Nestoriusról.

A megszólitott gyönyörü szép ifju volt barnapiros arczczal, tüzként égő szemekkel, évek óta első eminens osztályában. Tanulótársai azt mondák, hogy a theológiai tudományokat tudja legalább is ugy, mint a nagytiszteletü tanár urak.

A megszólitott ifju arczán könnyü pir lebbent keresztül. Aztán elkezdett beszélni Nestoriusról, elmondván, hogy ez konstantinápolyi püspök volt, ki Máriát „Krisztus szülőnek“ óhajtotta neveztetni, amiért megtámadta őt az alexandriai Cyrillus; heves viszály keletkezett ennek folytán mindkét fél között, a dolog eligazitására II-ik Theodosius császár Conciliumot hirdetett Efézusba, mely gyülésen Nestorius párthiveivel megjelenvén, Cyrillus őt kiátkozta az anyaszentegyházból; daczára ennek Nestorius és párthivei közel voltak a győzelemhez, midőn Theodosius ingereltetvén nővérétől, Pulcheriától

— Taceat, domine! ne zavarjon ily profanus dolgokat az eclesiasticába.

Az ifju nem hallotta téve a nagytiszteletü ur rendreutasitását, folytatá beszédét:

— Uj vizsgálatot rendelt Nestorius ellen. Ez ugyanis Pulcheriának meggyónt vétkeit...

A nagytiszteletü urnak ugy látszottak, hogy egyáltalában nem tetszenek a Pulcheriák, ki akarván őket még az egyháztörténettanból is küszöbölni.

— Maga, domine, ugy látszik, inkább szeret a pulcheriákkal, mint magával a történet komoly oldalával foglalkozni.

— Igy mondja ezt Evander Capite duodecimo, Callixtus György *Centuriae* Colum. III.

— Hallgasson, ne beszéljen ostobaságokat!

— A történetet meg nem hamisithatom!

— Mit? hát maga dilecte még visszafeleselget nekem? a szombati „*sedes*“-re meg fog czitáltatni.

Az egész osztály megrettenve nézett össze.

— Mi lelte a nagytiszteletü urat, hogy a sexenniumból az első eminenst akarja megczitáltatni.

— Clarissime domine! fordult a nagytiszteletü ur az épen belépő juratushoz, jegyezze föl a dominus Pongót s czitáltassa meg a szombati gyülésre.

S azzal vevén kalapját, esernyőjét, dörmögve, elégedetlenkedve hagyta el a tantermet.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

II.

Nagy rémülés volt az időben szabad kir. Debreczen városában, a városnak majd egyik, majd másik részén, hol itt, hol amott történvén égések, melyeket, mint látszott, bérbefogadott gyujtogatók okoztak.

Még folyvást szomoru nyomai voltak az alig nehány év előtt pusztitott tüzvésznek ; *Halvan-*, *Kis-* és *Nagy-ujulcza*, *Német-* és *Miklós-utczák*, melyek az időben porrá égtek, még nem egészen épültek föl romjaikból.

A lakosság annál jobban meg volt rémülve ; a tanács hasztalan tette a legszigorubb elővigyázatot, hiába kettőztette meg az éjjeli őröket, hiába hagyta meg a legkeményebb rendeletben, hogy senkinek az utczákon éjjel járkálni nem szabad, hasztalan vont kordont mindenik utcza végén, mihelyt alkonyodott ; a tüz, mintha csak épen gunyolni akarta volna az érdemes magistratus intézkedéseit, hol itt, hol amott s rendesen a legjobban őrzött helyeken ütött ki.

Köz hit volt, hogy ezt bérbefogadott gyujtogatók eszközlik ; a franczia háboru ez időben javában folyt s az ellenségnek érdekében feküdt, hogy minél több bajt és zavart okozzon hadakozó ellenfele tartományában.

Ezt mutatta pedig azon körülmény is, hogy nemcsak Debreczenben, hanem több nevezetes városaiban is a hazának, (mint Sopron, Posony, Selmeczbánya, Buda, Érsekujvár, Tálya) dult ez iszonyu vész.

Hanem az aztán igazán kétségbeejtő volt, hogy ezen isten-nélküli incendiariusok ellen, magát a város egyáltalában nem tudta megoltalmazni, egyet sem tudott belőlök kézrekeriteni, kitől társait megtudhatná.

Jutalmak, igéretek hasztalan tétettek, ajánltattak ; hiába igértetett a föladónak, ha részes lenne benne a bünben, teljes bünbocsánat és jutalom ; az ujabban elhányt levelek kigunyolák az ajánlatokat s ujabb utczákat jelöltek ki, melyekben a vörös kakas meg fog jelenni.

Ily szomoruan rettegett vala az Urnak 1802-ik esztendeje sz. kir. Debreszen városára nézve.

Épen azon napon, midőn nagytiszteletü tudós Tóváry professzor ur a dominus Pongó czitáltatását elrendelte, a városi értelmes magistratus együtt ült tanácskozni a további teendők felett.

A tiszteletes főbiró uram előtt nyitott levél volt, melynek tartalmát épen most ismertette meg a senatusbeliek többi tagjaival.

— Az már bizonyos, — mond egyik tanácsbeli, — hogy gyujtogató bandával van dolgunk, mely városunk hamuvá égetését tüzte ki gonosz czéljául.

— Jól vigyázzatok Péterfiára és Mester-utczára ! olvasá az egyik fönnszóval a rettenetes levelet, pénteken ott fog legelsőbben a vörös kakas felülni a házak tetejére !

A tanácsbeliek közül némelyek a kiállitott őröket gyanusitották, kiknek egy kézre kell játszaniok az incendiarias (gyujtogató) bandával, mások erősiték, hogy nyilakkal messziről kell lövöldözniök azon házak tetejére, melyek meggyuladnak, mások ismét ugy vélekedtek, hogy a gyujtogatók elfogdosott verebek és fecskék szárnyai alá kötözgetik a tüzes zsarátnokot, melyek aztán ezt fészkeikbe szállitják, többen kettőzött felügyeletet ajánlottak ; inditványozták, hogy magok a tanácsbeliek se átallják ily átalános vész idején együtt őrködni a kisebb rangu tisztviselőkkel.

Zsákok **és vizmentes ponyvák kölcsön használatra kifogástalan állapotban kaphatók:** **FOHN JÓZSEF** zsák- és vizmentes ponyva kölcsön intézetében Debreczen, Petőfi-tér 6. (a nagyállomás közelében.)

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

S határozattá lőn, hogy ezentul a senatusbeliek mind kimenjenek egymást fölváltva őrködni a város közjóléte fölött, egyedül a tiszteletes főbiró uram maradjon otthon a városházánál, hogy kéznél legyen, ha valakinek valami sürgős jelentenivalója talál lenni.

A *Péterfia* igen féltett hely, ennek elején van két prédikátori és két kántori ház, a professzori lakok egyrésze, a kollégium, sőt az Istenháza is. Kettőzött figyelemmel kell e városrészre ügyelni.

Fel is osztották senator uraimék, hogy ki mely tájon őrködjék, a verestemplom körül egy tanácsbeli fog állani, a kollégium előtt egy másik, prédikátori és professzori lakok előtt harmadik, negyedik és a többi. Szóval talpon fog lenni az egész tanács.

Aztán meghatároztatott és kiadatott a jelszó: elvégeztetett egyszersmind, hogy ez minden éjfélkor meg fog változtatni. Ujabb adatván ki helyette főbiró uram által, nehogy a gonosz, praktikus ellenség ezt valamikép megtudva, felhasználhassa. Végzésbe ment az is, hogy egyszersmind magán-házakhoz is szállásoltassanak biztos emberek, kik aztán titokban elrejtőzködve virrasszanak s ügyeljenek, ha vajjon nem fedezhetnének-e föl valamit.

— Én nekem erős hitem van, ugymond a főbiró uram, hogy Isten nem hagyja e gonoszok praktikáit sokáig büntetlenül, hogy végre is világosságra hozza gonosz tetteiket.

— Ámen! vala az összes tanácsbeliek kegyes óhajtása!

III.

Nagytiszteletü és tudós Tóváry professzor ur szokatlan fölgerjedését tanitványai legkevésbbé voltak képesek magoknak megmagyarázni, annál inkább tudva ennek okát leánya, Juliska, ki most igazi aggódó szorongással várta atyjának hazajöttét.

Máskor midőn a tiz órát kongotta, Juliska sietve futott ki a konyhából, a folyosó végén várta az utczaajtó nyilását s amint azon atyja belépett, tüstént karjai közé röpült s öleléseivel és csókjaival deritve nyájas világot a tudomány hideg fényétől sugárzó arczára.

Juliska 17-ik évében levő gyönyörü leány volt, oly termettel, mely szobrásznak szolgálhat vala mintául, rózsapiros arczczal s tüz szemekkel, melyeknek egyetlen tekintete gyujtani és ölni vala képes: aczél-fényes, gazdag hajfonadékai mintegy terhére látszottak lenni s talán ennek volt tulajdonitható, hogy szép fejét kissé féloldalra hajlitva tartá, mi másnak talán nem épen illett volna, mig nála nem csekély mérvben emeli mesterkéletlen bájait.

Ha a nagytiszteletü tanár urat tisztelnék és szeretnék tanitványai, a gyönyörü Juliskáért legnagyobb részök elvállalta volna akár az Arius, Nestorius és a többi eretnekek minden büneit, vagy az ismert és ismeretlen eretnekségek sektáinak minden tévelygését, csakhogy a szép Juliska szivének tündérvilágában tévelyeghessen.

Hanem hát ez csakis pium desiderium, jámbor óhajtás volt azon ifjuságtól, mely a legtisztességesebb theológiai tudományok mellett ily profanus gondolatokkal is ráért vesződni: mert hát a regebeli sárkány nem őrzötte jobban a reá bizott kincset, mint a nagytiszteletü professzor ur szerelme drága zálogának egyetlen kincsét, megvédvén ezt az oly gyakran léhaságokkal foglalkozó diákseregnek még csak tekintetétől is. Tanuló-szobája a folyosó szélén volt s ha valamely diák jött, a nagytiszteletü ur azt rendesen a nyitott ajtóban várta, aztán meghallgatva ügyét, baját, segitett rajta, ha lehetett jó szóval és tanáccsal, sőt a körülményekhez képest egyébbel is.

Egyetlen diák volt, kivétel a többiek

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

közül, ki előtt ajtaja mindenkor nyitva volt, kinek meg volt engedve, hogy távolléte alatt is átlépje küszöbét, bemenjen szobájába s ott forgassa és tanulmányozza azon rengeteg foliánsokat, melyekből a nagytiszteletü ur a maga tudományának kincseit aknázta ; egyedül ez az egy volt az egész kollégiumban, ki felől a nagytiszteletü tanár ur meg volt győződve, hogy szemeit hire és tudta nélkül soha nem fogja a Juliskára fölemelni, de sőt hogyha ezt véletlenül meg is tette volna, azonnal töredelmes szivvel be fogja előtte vallani.

Ez az ifju pedig, a nagytiszteletü ur kegyencze, nem más volt, mint a humanissimus Pongó, az első eminens a sexenniumban.

Ami még inkább emelte a humanissimusnak becsét a nagytiszteletü ur előtt, azon körülmény volt, hogy az ifju mint szülőtlen árva nevekedett. Kétszeres ok, hogy a nagytiszteletü ur iránta a leggyöngédebben érezzen.

Hanem hát ha valaki tüz körül jár, bármint óvakodjék is, egyszer csak megégeti magát ; a humanissimus Pongó is a nagytiszteletü ur tanuló-szobájában addig tanulmányozta Hegesippust, Eusebiust, Theodoretust, a krónikákat, és Annalisokat, az ujabb tudós irók közül Wigandot, Faber Basiliust, Schröck Mátyást és Bod Péter „vitézkedő" anyaszentegyházának históriáját, mig egyszer csak azt vette észre, hogy mi fejét tudományokkal töltötte, szivét vesztette el.

Mindennep találkozott ugyanis a szép Juliskával, mindennap szemlesütve kivánt neki jó napot, nehány hó mulva már többre ment, szemlesütve s elpirulva mert hozzá nehány szót szólani, később, ismét hónapok mulva, azt vette észre ifju barátunk, hogy azok a könyvek a bibliatéka polczain nagyon porosak s hogy midőn a nagytiszteletü tanár ur nincs otthon, a Juliskától valami tollseprüt kellene kérni a tisztitására ; aztán ismét később, ugy tetszett neki, hogy az a munka rettenetesen unalmas egymagának ; talán sokkal gyorsabban folyna, hogyha a Juliska is segitene ; mely fölhivást Juliska jó szive épenséggel nem volt képes visszautasitani, szóval, hónapok, évek mulva, ugy összeszoktak, hogy már el sem lehettek volna egymás nélkül.

Természetesen ebből a nagytiszteletü professzor ur egy világért sem vett észre egyetlen mákszemnyit is ; ő csak az ifju roppant szorgalmát látta, mint tölt az éjet-napot az ő könyvtárában tanulmányozással. Igazi vasszorgalmu ifju ; midőn belép hozzá, rendesen könyvvel kezében a kis ablak felé fordulva találja, mivel a könyvtár kissé sötétes s az avult foliánsok betüi nem könnyen kivehetők. A nagytiszteletü ur, mint okos ember, többször figyelmeztette kedvenczét, hogy tegye le már azt a könyvet, ami sok, csak sok s egyszer aztán a szemnek is megárt, pedig erre öreg korában is szüksége van az embernek.

Hanem hát egyszer aztán olynemü tanulmányozásokat vett észre a nagytiszteletü ur, mimiatt valamennyi Eusebiust és egyéb más historikusokat rögtön ott kellett az ifjunak hagyni.

Történt nevezetesen, hogy a nagytiszteletü professzor ur épen előadásra ment ; ez volt a legalkalmasabb idő a könyvek porozására, amiben természetesen Juliskának is segiteni kellett, egy óra biztos volt ekkor számukra, szerelmeseknek pedig egy órai háboritlan időköz a mennyország boldogságával ér föl.

BALASSA M.
FŰSZER- ÉS CSEMEGE KERESKEDÉSE
Debreczen, Piacz- és Szent Anna-u sarok.
Legolcsóbb beszerzési forrás mindennemü füszer és csemege árukban.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Hanem az ifju párt most az egyszer elhagyta jó szerencséje. A nagytiszteletü ur otthon feledte esernyőjét, pedig az idő ugyancsak borult volt, visszafordult tehát az iskola kapujából esernyőjéért.

Amint aztán szép csöndesen megnyitotta tanuló-szobájának ajtaját, oly dolgokat látott ottan, amiket a humanissime sem Hegesippus, sem Eusebius, sem a többi igen derék és igen tudós férfiak munkáiból egyátalában nem tanult, de sőt amely dolgokat a kegyes egyházi atyák egyenesen az ördög incselkedéseinek mondottak.

— Apage Satanas! kiáltá, midőn látá, hogy az ifjak ajkai sokkal közelebb hajolnak egymáshoz, mint amennyi épen szükséges lenne a por lefuvása tekintetéből.

— Domine Pongó! szólitá meg a tanár a mélyen megrémült ifjut, (most már nem volt humanissime) azt nem tanulta kigyelmed az én könyveimből (azt elhallgatta a nagytiszteletü ur, hogy egy mindezeknél bölcsebb könyvből, a természetből), mától fogva absolválom kendet a hozzám való járástól.

A professzor ur már akkor rettenetesen haragudott, mikor valakit kendezett.

S ezzel megfogva az ijedtében csaknem megdermedt leányka kezét, kivezeté őt tanuló-szobájából.

Midőn visszatért, a dominus Pongó még mindig ott állott egy helyen, mintha sóbálvánnyá változott volna.

— Most pedig azt mondom kendnek, keresztül ne lépje többé ugyan kend küszöbömet!... különben!...

S nem merte kimondani azt a rettenetesen bünös gondolatot, melyet a harag diktált nyelvére, hogy különben... ugy összetöri, mint a pozdorját.

IV.

Éj volt. Az őrök mindenütt ki voltak állitva utakon, utczákon, utfeleken és udvarokon; mindenfelé lándzsás, fegyveres őrjáratok czirkáltak, sőt a magistratus határozataihoz hiven egyes házak udvaraiba is szállásoltattak őrök, kik az utczán történendőket figyelemmel kisérjék.

Elmult tiz óra; semmi nesz, semmi előjele a rémitő fenyegetésnek, semmi gyanus egyént nem lehet látni vagy találni. Amint a veres-templom tornyában elhuzták a kilencz órát, mindenki bezárta kapuját s óvakodott elhagyni házát, nehogy valami bajba keveredjék; tizenegy óra, sehonnan nem hangzik vészjel... már tizenkettőt is elvert, hála Istennek, minden baj nélkül, mondák az utczákon a felügyelők.

De nem igy vélekedtek ám azok, kik nagytiszteletü Tóváry professzor uramnak épen tőszomszédságában vigiláltak, őrködve, ha vajjon nem kisérti-e meg valamely zsivány az udvarukon keresztül lopni magát. Egy félszerbe állottak, honnan az egész udvart beláthatták s hol őket a homály miatt senki nem vehette észre.

Sötétséghez szokott szemeik minduntalan bejárták az udvart, néha áttekintettek a szomszédba is, ha vajjon ott nem látnának-e valami gyanusat.

Éjjeli 12 óráig minden a legnagyobb csöndben folyt le; hanem alig kongották el az órák a tizenkettőt, midőn az egyik őr a félszerben, oldalba lökte társát könyökével, tudatva mintegy, hogy valamit vett észre.

Társa jelzé, hogy ébren van és lát mindent.

Az udvar hátsó részén levő keritésen egy sötét alak mászott keresztül s mint látszott, egyenesen azon helynek, a félszernek tart, hol embereink vannak.

Épen jó helyre jő az istentelen gyuj-

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

togató, valahára elveszi gonoszságának méltó büntetését.

Az a sötét alak pedig lassan, óvatosan, koronként meg-meg állva s hallgatózva, ha vajjon nem vesz-e észre valami gyanus, áruló neszt, jött mindig közelebb, közelebb.

A félszerben levők csak azt várták, hogy 5—6 lépést tegyen még feléjök; akkor egyszerre fognak reá rohanni.

Hanem azt ugyan most az egyszer hiában várták, mert amint azon helyre érkezett, hol a nagytiszteletü Tóváry professzor ur udvarát magas deszkakerités választja el a félszertől, hirtelen, a gondolatnál csaknem gyorsabban vetette az magát a keritésen keresztül, egyenesen a nagytiszteletü ur udvarába.

Az őrök elrémültek; mit csináljanak? ha lármát ütnek, az illető bizonyosan megugrik, ha nem, meglehet felgyujtja a szent eklézsia épületét, porrá égeti a nagytiszteletü uram becses bibliotékáját. Pedig csak egy szikra kell, hogy az a nádfedelü ól, mely épen a ház mellett van, mint a kéngyertya (még az időben nem volt gyufa) föllobbanjon.

Oda mentek a keritéshez, ha valamit láthatnának, de hát bizony nem láttak ott semmit; az a tolvaj, gyujtogató, ki tudja melyik szomszédban járt már akkor.

A keritésen való átmenetel sem történhetett zörej nélkül; magas volt az, majd másfél öl; annak a gazembernek igen nagy ügyessége lehet az efélékben, látszik, hogy próbált mestersége, mint macska kuszott föl s vetette át magát rajta nesz nélkül, holott akárki más bizonyára nem csekély zajt fogott volna ütni.

Tanakodás, aggály és félelem között várták netáni visszatérését. Már az egy órát is elütötte. Az a kötélre való bizonyosan csak keresztül ment ezeken az udvarokon, aztán ki tudja, hogy melyik háznál fogja rettenetes szándékát foganatositani. Hátha nem is erre tér többé vissza, még is jó lett volna idejekorán vészjelt adni, figyelmeztetni legalább az utczán levőket az észrevett veszedelemre.

Bizonyosan nem erre fog visszatérni!

A tornyokban épen két órát kongott; a távol keleten vérvörös vonal látszott, a közelgő nyári hajnal előjele.

— Hála Istennek! — sóhajtának föl az őrök könnyült kebellel.

Hanem e pillanatban ugy tetszett, mintha az éj mély csendében lassan suttogó beszélgetést hallanának.

— Hah!

Csakugyan, a nagytiszteletü uram udvaráról lassu, óvatos hangokat s halk léptek neszét lehet észrevenni.

A két őr figyelve állott. Mindkettőnek egy gondolata volt: amint az illető a keritésen átveti magát, tüstént torkon ragadni.

A deszkakeritéshez lopták magukat, hallották, hogy suttognak még most is. Bizonyosan gyilkos tervök kivitele felől. A nagytiszteletü professzor uram udvarában egészen szabadon találhatják magukat, tudván, hogy a tanár ur mindig az igazak nyugodt álmát szokta aludni s leányán és vén, siket gazdaasszonyán kivül pedig nincs más lakó személy az egész udvarban.

Ugyan jól kiválasztották a helyet, hanem most az egyszer vesztökre.

— Aha, jönnek már!

A gyujtogatók egyike a leggyakorlottabb gymnasta ügyességével vetette föl magát a keritésre, innen aztán a szomszéd-udvarba.

özv. FRŐHLICHVENCZELNÉ
ima- — iskolai — könyv- és papirkereskedése Szent Anna-utcza 1-ső szám alatt.

Levélpapirok, rajz- és irószerek jutányos áron kaphatók. Róm. kath. imakönyvek, ref. zsoltárok egyszerü és diszes kivitelben **nagy választékban.**

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Hanem azon pillanatban, midőn átvetette magát, négy erős kéz ragadta meg aczélizmaival s következő perczben hallatszott a vészsip jeladó sivitása a néma éj csöndjén keresztül.

— Add meg magad gonosz gyujtogató!

A szomszéd nagytiszteletü professzor ur udvaráról éles sikoltás hallatszott.

E hang magához látszott mintegy téríteni a megragadottat.

Szabadon maradt jobb kezével olyat lökött egyik támadóján, hogy az hármat is gurulva esett hátra, másikat pedig ugy lökte a deszkakerítéshez, hogy koponyájának koppanása messze elhallatszott a csöndes éjben.

Aztán vesd el magad!... egyetlen pillanat alatt, mielőtt az illetők feltápászkodhattak volna, már átszökött a szomszéd keritésén; a házőrző nagy szelindek eb elébb ugyan nagyot mordult rája, hanem aztán az is rögtön elhallgatott. Hihetőleg valami csalétket dobott elibe. Az ilyen éji rablók nagyon könnyen el tudnak bánni a legvadabb ebekkel is.

— Tolvaj! gyilkos! gyujtogató!! meg kell fogni!! — hallattszott a menekülő után minden oldalról.

Az udvar csakhamar telve lett az utczáról berohanókkal, kik lámpákkal, fustélyokkal és lándzsákkal fölfegyverkezve jöttek.

— Megugrott a gazember! nyögé, az egyik ellökött; hanem azért, hogy éj volt, jól megnéztem arczát, megismerem ezer közül; azonfelül rokkjának egy darabja is itt maradt kezemben, erről föl lehet találni!

S mint ellenségtől elvett diadaljelt, mutatott föl egy fekete szövetdarabot, mely az illető öltönyéből kezében maradt.

A magistratusbeli személy megnézi a fekete szövetdarabot, aztán megcsóválá fejét; utána egy öreg kereskedő nézte meg s ennek arcza is elszörnyedt a foszlány láttára, aztán harmadik, negyedik... tizedik, mind megnézte s mindegyik szörnyülködve csóválta meg fejét.

— *Egy tóga darab!* — volt az általános szörnyülködés fölkiáltása.

V.

Mixta sedes volt. Vegyes iskolai szék. Meg volt hiva a főtiszteletü püspök és a többi prédikátor urak, valamint a tiszteletes főbiró uram és egy pár senatusbeli férfiu.

Igen fontos ügy volt szőnyegen; azt kellett megtudni, ha vajjon az a szövetanyag csakugyan tóga-e és igy a tanuló ifjak között van-e a gyujtogató; amire nézve, az épen fönnforgó curpus delicti után most már igen is erős gyanu van.

A tanuló ifjuság össze van gyüjtve egy terembe. Ott várják a nagytiszteletü iskolai szék további intézkedéseit.

Senki nem tudja a tanulók közül, miért vannak összehiva. A professzor urak gyakran szokták ezt tenni, midőn valamely felette fontos ügyet akartak az összes tanuló ifjuságnak tudomására juttatni. Azt hitték, hogy ez az eset most is.

Szigoruan meg volt parancsolva, hogy senki el ne maradjon; az elmaradásra ki volt mondva, hogy rögtön kicsapatik.

A kollégium előtt négy fegyveres, városi drabant sétált föl s alá a czivis uraimék nagy bámulatára, kik lassanként csoportba gyülve a veres-templom körül nézték e szokatlan jelenetet, tanakodván ennek oka s jelentősége fölött.

Egyetlen egynek sem fordult meg még csak távolról is gondolatában, hogy ezek miért vannak itt. Ha a gyujtogatót megtalálják, az tüstént kicsapatva az iskolából át fog adatni megbüntetés végett a világi hatóságnak. Azért van a városi fegyveres négy drabant, hogy ezek az illetőt tüstént bekisérjék.

A sedes sokáig tart. Már tizenkét óra

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

is elmult, még sem jutottak biztos megállapodásra a teendők felett.

Odakivül nagy szél dühöngött ; egyike azon száraz nyári viharoknak, melyek az áfrikai Számumot helyettesitik hazánk alföldi tájain. Az átmelegedett, átfült légáramlat sebesen nyomult a hidegebb tájak felé, a fölkavart utczai port sürü felleg gyanánt hajtva maga előtt. A nagytiszteletü professzor és lelkész urakban, nemkülönben a senatusbeliek szivében is megfagyott a vér azon gondolatra : hogy ha most tüz találna kiütni. ?!...

Egyik sem mondta ki ugyan közülök a vérfagyasztó gondolatot, le lehetne azonban azt mindeniknek arczáról olvasni.

— Uram, légy irgalmas minekünk, bünös szolgáidnak !

A vegyes iskolai szék kihallgatá az éji őröket, kik a gyujtogatót megfogták ; megvizsgálták a „Corpus delicti"-t; megállapitották, hogy ez csakugyan tógadarab, minek folytán szomoru valószinüség, hogy az éjjeli gyujtogatók egyike csakugyan diák lehet.

Az elhányt levelekben „*Pélerfia*"-utcza volt egyenesen kitüzve, valószinü, hogy nagytiszteletü Tóváry tanár ur, vagy pláne szomszédságában rejtetett el valamely istentelen gyujtó masina, mely bizonyos idő eltelte után fölrobbanjon.

Nagytiszteletü Tóváry professzor ur, a máskor derült lelkü és kedélyü férfiu nagyon szomoruan ült karos székében. Ugy tetszett neki, mintha valami terhelve nyomná lelkiismeretét ; de hogy mi ? azt már maga sem tudta volna megmondani.

Aha ! megvan ; tudja már. Azt a szegény leányt bezárta tanuló-szobájába. Nagyon föl volt ellene ingerülve. De hiszen nem is ok nélkül... Azóta, midőn hazulról eltávozik, mindig bezárja őt tanuló-szobájába, melynek utczára nyiló része állandóan vastáblákkal van elzárolva a külvilágtól.

Mégis, most az egyszer ugy tetszik a nagytiszteletü professzor urnak, mintha ezt nem jól tette volna. Hát ha távolléte alatt valami szerencsétlenség történnék a házánál. Az örök Isten mentsen meg még a gondolatától is !

Aztán tulszigoru is volt a dominus Pongóhoz. Eszébe jutott, hogy egykor ő is ifju volt s tudományát és életét oda dobta volna boldogult hitveséért, egyetlen s örökre feledhetlen szerelmeséért !

Hosszas gondolkodás után csöngetett ; a dominus Pongót hivatta. Nem tünt fel senki előtt. Mindenki ismerte a ritka jó erkölcsü ifjut, a professzor-kollega kegyenczét, kinek a tanuló-ifjuság között egyedül volt megengedve, hogy házához járhasson.

Amint a dominus Pongó belépett a sedes ajtaján, a nagytiszteletü professzor ur igen nyájas arczczal fölállott, elibe ment, kezében tartva a szobakulcsot, melyben leánya el vala zárva.

— Menjen domine hozzám, fogja e kulcsot ; leányom tanuló-szobámba van bezárva, bocsássa.....

A mondat további része torkán maradt a nagytiszteletü tanár urnak.

Véletlenül a diák tógájára pillantott, melynek jobb mell felőli oldalán egy, meglehetős nagyságu, egészen uj folt vala látható.

Rémitő gondolat villant át a nagytiszteletü professzor ur lelkén, mely mint szélhüdés, megbénitá beszélő müszereit és minden idegeit.

Szemei kisérteties merevséggel tapad-

Valódi tajték és borostyán szivar- és czigaretta szipkák, — tajték és selmeczi pipák, valamint komáromi pipaszár különlegességek **Mentze** ÁRÚHÁZÁBAN **kaphatók.**

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

tak a diákra, ajkai értetlen szavakat suttogtak, térdei ingadoztak, mintha le akarnának rogyni.

Hirtelen azonban megragadá a diák karját s egyetlen pillanatra visszatért, egész lelki erejével kiáltá föl:

— Gyilkos, gyujtogató!

A mixta sedes tagjai rémülten ugráltak föl.

— Tüz van! tüz van! hallatszott e pillanatban kivülről a vértfagyasztó rettenetes kiáltás s ezt követőleg a „Rákóczi"-nak[1] kisérteties egyhangu kongása.

— Bam... bam... bam!...

A nagytiszteletü Tóváry professzor ur háza ég.

A száraz zsindelytetőegyetlen pillanat alatt lángba volt borulva; a láng, mint óriási tüzes sárkány kavargott jobbra, balra a szomszédos házak tetejére, millió kis sárkányokat, szikrákat szórva az átfült, átmelegedett légáramlatba.

A sedes ablakából épen a nagytiszteletü ur házára lehetett látni. A nagytiszteletü ur „gyilkos, gyujtogató" fölkiáltását mindenki a rémület első kitörésének tulajdonitotta.

A nagytiszteletü professzor ur amint lángbaborult házát megpillantá, élettelenül omlott össze.

A sedes szétriadt. Kinek volna ilyenkor eléggé higgadt vére nyomozást folytatni, tanuvallomásokat hallgatni ki.

A dominus Pongó, amint a tüzet megpillantá, a már kezében levő kulccsal, mint villám nyargalt ki a teremből, le a lépcsőkön. Másnak százszor kitört volna a nyaka bele.

A nagytiszteletü professzor ur lakása egészen lángban állott s Juliska a tanulószobában volt bezárva.

És hogy ha az égő poklon kell érte keresztül menni, még akkor is megmenti őt a dominus Pongó!

Amint az iskola kapuján kiért, már akkor a tanuló ifjuság is nyargalt fecskendőjével a vész szinhelyére.

Hanem Pongó barátunkat ugyan meg nem előzte egy is közülök. Az utczaajtó be volt zárva; akár nyitva lett volna. Pongó barátunk, amint neki vetette vállát, azon pillanatban sarkából kiemelve omlott az le.

A gyorsan elégett háztető egyrésze már akkor beomlott; a folyosó előtti tér füstölgő, lángoló gerendákkal volt boritva; a száraz fahasáboktól bőven táplált s a vihartól korbácsolt tüztenger lángja le-lecsapott a tetőzetről, visszarettentvén minden közeledni akarót.

Hátha a pokolnak égő gyehennája állana előtte, nem keresztül törné magát rajta Pongó barátunk!

Odarohant a vizi-fecskendőhöz, ledobá magáról tógáját, megmártá azt a vizben s következő pillanatban magára boritva nyargalt tüzön, lángon keresztül.

Már a folyosó faoszlopai is égtek. Valódi pokol volt, ahová az ifju ment. Tógája két-három helyen is meggyuladt. Ugy nézett ki, mint valami mozgó, füstölgő fekete-oszlop.

Hanem hát ott voltak bajtársai a tanuló ifjak. Ez a derék, bátor, veszélyt nem ismerő sereg, kiknek semmijök nincs mit féltsenek, kik mindig elsők hol baj és vész van, hol valakit menteni kell; neki irányozták a fecskendő vizsugarát. Tüz és viz küzdött az ifju élete és halála fölött.

Pongó barátunk szó nélkül vetette vállát a tanuló-szoba ajtajának. Nincs most ideje a kulcsot használni. Egyetlen pillanat alatt bent volt minden ajtóstól s másik pillanatban már tóga nélkül, fehér ingben, hajadon fővel jelent meg az ajtóban, karjai között tartván az elfedett, elájult leánykát.

Általános éljen hangzott a tanuló-

[1] A debreczeni ref. egyháznak egyik legnagyobb harangja.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

társak ajkairól. A fecskendő kormányzója ismét reábocsátá a vizsugárt, melynek oltalma alatt összepörzsölve bár, szerencsésen kimenté a drága terhet a halál bizonyos torkából.

Csak midőn a még mindig füstölgő tógát eldobá, látták oda kivül, hogy kit mentett meg az ifju.

A város pedig nehány pillanat alatt tüztengerré vált; a szép Péterfia mindkét oldalon égett; Mester-, Hatvan-, Nagy- és Kisuj-utcza s Német-utczák egymásután borultak lángba.

Hasztalan volt minden emberi segély. Hasztalan erőlködése a véges erőnek a végetlen hatalom ellen.

A vörös-templom tornyában mindegyre zugott a vészt hirdető „Rákóczi.“

— Bam... bam... bam!... baj, baj... szörnyü baj, halálos veszedelem a szegény városra.

Nem panaszkodhatott sokáig; a vihar mindegyre kavargott. Egyszerre csak, mintha valami démoni kéz lenne, melynek föladata vészt, pusztulást és halált terjeszteni: a tüzet zsarátnokot ugy szórta az Isten házára, mintha égből hullana ama kénköves tüzeső, mely Sodomát és Gomorát megemésztő.

Utoljára szólott még a „Rákóczi“ szomoruan, keservesen, hangosabban jajgatva.

— Bam, bam... bam... bam!...

Aztán nem volt többé ki kongassa!... Az egész templom a toronnyal együtt lángban állott; a láng- és tüztengerből kilátszott, amint ott állt a „Rákóczi“ nehéz, nagy állványán; a többi kisebb harangok már szétolvadva, darabokban hullottak le... a Rákóczi azonban még mindég állott szilárdan, mint egykori kegyura a vész és viharok között.

Hirtelen, mintha lőpor robbant volna föl, csapott föl a tüz százölnyi magasra az égő toronyból, vérvörös szikrákkal hintve be a füsttől elsötétült ég boltozatát.

Aztán egy nagy döbbenés hallatszott. A „Rákóczy“ esett le a toronyból!...

VI.

Elmult a vész. A magistratus jegyzőkönyvileg fejezte ki elismerését a tanuló-ifjuság iránt, mely annyi mindent feláldozó eréllyel nyujtott segélyt a legnagyobb vész közepette a város lakosságának.

Tóváry professzor ur hagymázban feküdt. Napokig félrebeszélt, a legiszonyubb dolgokat, melyeket hallani is rettenetes.

Minduntalan gyujtogatókkal küszködött. Szüntelen azt kiabálta, hogy fogják el Pongót, az a gyujtogató-gyilkos.

Azt pedig mindenki tudta, mily nemes önfeláldozással mentette ki az ifju a professzor ur egyetlen leányát a rettenetes halálból, a tüztengerből; még most is össze van égve keze s több sebhely van testén. A kollégium pénzgyüjteményét is ő menté meg, nagyrésze nála nélkül ott veszett volna. Igazán derék egy ifju, nagyon megérdemli tanárai szeretetét.

S az a szegény beteg lélek, mint elkinlódik, mint elgyötri magát a legrettenetesebb viziókkal. Kinpadra van feszitve. Mindenki szánja.

Amint a betegség lázrohama szünni kezdett, lassanként elmultak a professzor urnak a lélekgyilkoló kórálmai.

Elbeszélteté magának a történteket, szomoru megnyugvással hallgatá a rettenetes pusztulás históriáját, midőn pedig Juliskának hősies megmentetését hallá, mintha valamely világító fény

Vitárius Sándor külföldön tanulmányozott orvosi mükötszerész és kesztyüs mesternél, **Debreczen, Szent Anna-utcza 1.** e téren egyedüli szakember Debreczenben, lehet kapni a legfinomabb puha, vékony, tartós KESZTYŰKET. — **Májustól Bikával szemben, Alföldi takarékpénztár palotájában.**

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

derült volna láztól kinzott agyába, hirtelen felugrott s sürgetve kivánná, hogy a dominus Pongót tüstént hivják hozzá ; fontos beszélni valója van vele. Megakarja neki köszönni leánya megmentetését.

Egyike a jelenvolt kollégáknak hiában állitá, hogy hiszen ráér arra még később is. Az ifju maga is gyöngélkedő. A professzor ur nem hagyta magát lebeszéltetni. Neki minden áron küldjék el a dominust.

Rövid félóra mulva megjelent az. Homloka még most is be volt kötve. Egy égő gerenda esett reá, midőn drága terhével kimenekült a lángok közül. Mást agyonütött volna, neki csak bezuzá homlokát. Vannak fők, melyeknek nem egyedül az rendeltetésök, hogy valamely szoba-gerenda agyon sujtsa őket. Egyik keze is fel volt kötve, akkor ment ki helyéből, midőn a megmentett numismatikával az első emelet ablakából leveté magát, le nem mehetvén már többé a leszakadt égő lépcsőzeten.

— Figyeljen domine ! szólt a professzor ur szárazon fogadva az ifju köszöntését ; aztán feleljen minden kérdésemre hüen és igazán ; legyen meggyőződve, hogy miket itten nekem elmond, abból a professzor egyetlen hangot sem fog megtudni.

— Igazat fogok szólani.

Mit beszéltek aztán együtt nem tudjuk ; hanem azt igenis tudjuk, hogy jó félóra mulva a professzor ur becsöngette leányát.

— Te rossz gyermek, szólt a tanár nyájas hangon, majdnem hogy szerencsétlenné tetted ezen ifjut. Azt hittem, hogy ő a gyujtogató s ime most meg kell győződnöm, hogy te vagy az. Nem is kerülöd el büntetésedet, örök fogságra büntetlek s felügyelődül ezt a rossz fiut rendelem.

Az ifjak leborultak a beteg ágya előtt.

— Keljetek föl ! Te fiam, Pongó, minthogy ugy is bevégezted a theológiát, kimégysz egy vagy két évre a wittenbergi egyetembe ; aztán ha haza jössz, elfoglalod tanári székemet. Addig pedig ajtóm a nappali látogató előtt mindig nyitva, az éjjeli tolvaj előtt örökre zárva leend.

—

A professzor ur beváltotta igéretét. A dominus Pongó midőn másfél év mulva hazajött Wittenbergából, elválasztatott professzorá. Juliska pedig oly gyönyörü professzorné lőn, amilyen az időtől fogva alig volt egész a legujabb korig.

A „corpus delicti" a tógadarab pedig sok ideig ott őriztetett a város archivumában. Soha nem jöttek nyomára, hogy kié lehetett. A nagy tüzvész alkalmával sok diáknak odaégett minden öltözete. Nem is keresték többé. Bizonyos, hogy az diáké nem lehetett.

Meglehet, hogy valami alakoskodó ravasz gyujtogató szerzett valami ócska tógát árverésen (a dominus Pongóé épen nem volt ujnak nevezhető) s ebből való az a kiszakitott darab szövet.

Legalább ez volt felőle a közvélemény!

Ábrai Károly.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

A DEBRECZENI
KÉPES KALENDÁRIOM CZÍMTÁRA.

I. Egyházak.

Tiszántuli református egyházkerület.

Alakult 1551-ben. Székhelye Debreczen. Kiterjed: Arad, Bereg, Békés, Bihar, Csanád, Csongrád, Hajdu, Heves, Krassó-Szörény, Máramaros, Szabolcs, Szatmár, Temes, Torontál, Ugocsa, Jásznagykun-Szolnok vármegyék területeire részben vagy egészben. Lélekszám: 1.069,470

I. Központi tisztikar.

Püspök: Dr. Erőss Lajos debreczeni lelkész; főgondnok: gróf Degenfeld Schomburg József, a Szent István-rend kiskeresztes vitéze, a főrendiház tagja stb.; főjegyzők: egyházi: Dicsőfi József debreczeni lelkész; világi: Baksa Lajos dr. konventi előadó Budapest, VII. Abonyi-u. 21.; aljegyzők: egyházi: Futó Zoltán szentesi lelkész; világi: dr. Kun Béla jogtanár; középiskolai felügyelő: Dóczy Imre; ügyész: Márk Endre; pénztárnok: Rózsa Sándor; ellenőr: Agárdy Lajos; p.-tisz Sütő Antal; p.-gyakornok: Vilmányi István; számvevő: Varga Pál; püspöki titkár: Hajdu Zsigmond, ifj. Dávidházy János fogalmazó, Szarka Boldizsár s. lelkész.

II. Egyházmegyék.

1. *Alsószabolcs-hajduvidéki egyházmegye:* Esperes: dr. Baltazár Dezső hajdúböszörményi lelkész. Gondnok: Rásó Gyula kir. tan. nyugalmazott alispán, Debreczen.

2. *Békésbánáti egyházmegye.* Esperes: Dombi Lajos Békésgyula. Gondnok: Fekete Márton kir. tanácsos, orsz. képv. Szentes.

3. *Beregi egyházmegye.* Esperes: Sütő Kálmán Munkács. Gondnok: Váradi Gyula ügyvéd, orsz. képv. Munkács.

4. *Bihari egyházmegye.* Esperes: Sulyok István Nagyvárad. Gondnok: Bary József törvényszéki elnök, Nagyvárad.

5. *Debreczeni egyházmegye.* Esperes: Dávidházy János Kaba. Gondnok: Fráter Barna alispán, Nagyvárad.

6. *Érmelléki egyházmegye.* Esperes: Marjay Péter Nagyléta. Gondnok: Fényes Endre nyug. táblabiró, Székelyhid.

7. *Felsőszabolcsi egyházmegye.* Esperes: Vas Mihály Gégény. Gondnok: Jármy Miklós, Eperjeske.

8. *Hevesnagykunsági egyházmegye.* Esperes: Győry Lajos Kenderes. Gondnok: dr. Tóth János orsz. képv., v. b. t. t., Budapest.

9. *Felsőszabolcsi egyházmegye.* Esperes: Görömbey Péter Nagykálló. Gondnok: Gencs Albert földbirtokos, Kisléta.

10. *Máramaros-ugocsai egyházmegye.* Esperes: Biki Ferencz Tekeháza. Gondnok György Endre nyug. miniszter, Péterfalva.

11. *Nagybányai egyházmegye.* Esperes: Széll György Avasujváros. Gondnok: Helmeczy József ügyvéd, orsz. képv. Szatmár.

12. *Nagykárolyi egyházmegye.* Esperes: Berey József Nagyecsed. Gondnok: Domahidy Elemér főispán, Debreczen.

13. *Nagyszalontai egyházmegye.* Esperes: Balog Ambrus Sarkad. Gondnok: gróf Tisza István, volt miniszterelnök, v. b. t. t., Geszt.

14. *Szatmári egyházmegye.* Esperes: Biki Károly Szatmár. Gondnok: Luby Géza országgyülési képviselő, Budapest.

Debreczeni ref. egyház.

Lelkész-elnök: Dicsőfi József Széchenyi-utcza. Főgondnok: Kovács József Hatvan-utcza 17, 19. Lelkészek: Erőss Lajos püspök, Egyház-tér 17. K. Tóth Kálmán Ispotály. Dicsőfi József Széchenyi-u. 4. Szele György Piacz-u. 37. Jánosi Zoltán Egyház-tér 11. Uray Sándor Kossuth-u. 75. Segédlelkészek: Szarka Boldizsár, Boér Károly, Nagy Vilmos, G. Szabó Gábor.

A református egyház különféle bizottságainak elnökei: Iskolaszék elnöke: Szele

Sérvben szenvedők! **SCHÖN SÁNDOR** DEBRECZEN.
Teljes bizalommal fordulhatnak ORVOSI MŰ- ÉS KÖTSZERÉSZHEZ PIACZ-UTCZA 12. SZ.
ki a leghiresebb orvosi tekintélyek előirása szerint készit mindennemü kötszereket.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

György. Leányiskolai igazgatótanács elnöke: K. Tóth Kálmán. Árvaügyi bizottság elnöke: Dicsőfi József. Ispotályi vegyes-bizottság elnöke: K. Tóth Kálmán. Gazdasági bizottság elnöke: Vecsey Imre.

Tisztviselők: Főjegyző: Somogyi Pál. Aljegyző: Jeney Szbbó Miklós. Levéltárnok és irodavezető: Hódy Béla. Ügyvéd: Márton Imre. Számvevő: Erdei József. Pénztárnok: Csobán József. Pénztári ellenőr: Szücs Elek. Irnok: Timár Imre. Napidijas irnokok: M. Tóth Rózsika, Ujváry József. Gazdasági gondnok: Otrokocsi Végh János. Árvák gondnoka: Kató László. Iskolai gondnok: Pethő István. Anyakönyvvezető: Biró János lelkész.

Presbiterek: Ablonczi Gedeon Eötvös-u. 18. Aczél Géza gr. Degenfeld-tér 7. Alföldi Gábor Szent-Anna-u. 33. Dr. Bacsó Dezső József kir. herczeg-u. 8. Bácsi András Kölcsey-u. 5. Balogh Ferencz Erzsébet-u. 32. Bányai István Bethlen-u. 30. Beszler Károly Szent Anna-u. 27. Biczó Gyula Csapó-u. 48. Bihari István Csapó-u. 60. Boldizsár János Csapókert, Kinizsy-u. 5. Boldogh Sándor Burgundia-u. 6. Csanak József Piacz-u. 51. Csobán István Jókai-u. 22. Csobán József Görbe-u. 9. Csóka Sámuel Hunyadi-u. 7. Ekli Imre Nyil-utcza 104. Dr. Erdős József Egyház-tér 10. Id. Faragó András Rákóczi-u. 49. Garda Dezső Domb-u. 16. Gyarmathy István Rákóczi-u. 11. Harangi Sándor Hatvan-u. 42. Horváth Ferencz Szív-u. 16. Horváth István Kossuth-u. 48. Hódy Béla Egyház-tér 17. Karai Sándor József kir. herczeg-u. 54. Kardos László Kossuth-u. 9. Kazinczy Gábor Széchenyi-u. 17. Kálmán András Teleki-u. 20. Kecskés István Erzsébet-u. 20. Dr. Kenézy Gyula Bábaképző. Kertész Imre Bethlen-u. 51. Id. Kertész István Bethlen-u. 45. Ifj. Kertész István Bethlen-u. 49. Kertész Mihály Mester-u. 31. Kertész János József k. herczeg-utcza 38. Vilmányi Imre Csemete-u. 5. sz. K. Kiss József Rákóczi-u. 47. Dr. Kocsár Gábor Szent-Anna-u. 8. Dr. Kola János Piacz-u. 6. Szabó Miklós Piacz-u. 25. Kovács Lajos Timár-u. 25. Kovács János Csapó-u. 38. Szatmári József Tanitó-u. 5. Kulcsár Endre Egyház-tér 17. Kulcsár Gábor Kossuth-u. 47. Dr. Legányi Gyula Kossuth-u. 28. Liptai József Darabos-u. 43. Márton Imre Szálkai-utcza 10. Dr. Márton Kálmán Szent Anna-u. 14. Márton Gyula Csapó-u. 40. Medgyessy Ferencz Eötvös-u. 4. Ménes András Kölcsey-utcza 24. Mészáros János Ajtó-u. 12. Ifj. Mike Ferencz Mester-u. 35. Barna György Miklós-utcza 36. Móricz Ferencz Kossuth-u. 60. Nagy Sándor Varga-u. 27. Dr. Nagy Zsigmond Darabos-u. 59. T. Nagy János Erzsébet-u. 34. Polgári József Csapó-u. 80. Dr. Oláh Miklós Török Bálint-u. 10. Pálfi Ferencz Rákóczi-u. 62. Patay József Horváth-fatelep. Pethő István Teleki-u. 54. Pethő Lajos Teleki-u. 60. Pénzes Sándor Miklós-u. 24. Polgári Márton Csapó-u. 78. Budaházi Zoltán Batthyány-u. 24. Prém Ferencz Eötvös-u 16. Roncsik Lajos Sesta-kert 158. Salánki Ferencz Bethlen-u. 45. Somogyi Pál Bethlen-u. 43. Szabó József Rákóczi-u. 39. S. Szabó József Ajtó-u. 14. Szathmáry Ferencz Bethlen-u. 28. Szilágyi Bálint Hatvan-u. 30. Szilágyi Imre Piacz-u. 10. Szücs István Hatvan-u. 62. Tóth Gergely Teleki-u. 68. Tóth Sándor Erzsébet-ut 50. Török Bálint Kétmalom-u. 11. Török Péter Bethlen-u. 38. Törő Imre Csapó-u. 14. sz. Dr. Ujfalussy József Piacz-u. 44. Ujváry György Bethlen-u. 52. Zádor Lajos Kossuth-u 11. Zöld János Mester-u. 26. Jenei Sz. Miklós Garai-u. 20. Juhász Ignácz Kossuth-u. 56. Juhász István Teleki-u. 43. Varga Károly Eötvös-u. 20. Dr. Varga Lajos Rákóczi-u. 11. Varjasi Imre Berek-u. 4. Varjas János Veres-utcza 15. Vecsey Imre Egyház-tér 11. Vecsey Zoltán Piacz-u. 7. Vecsey Viktor Piacz-u. 11. Otrokocsi Végh János Rákóczi-u. 41.

Hivatalból tagjai: Főiskolai theol. tanszak: Dr. Balogh Ferencz Egyház-tér 4. Főiskolai jogi tanszak: Dr. Kovács Sándor Egyház-tér 12. Főiskolai bölcs. tanszak: Dr. Öreg János Vár-u. 11. Főiskolai tanitóképezde: Orosz István Bundi-u. 3. Főgimnáziumi képviselő: Sinka Sándor Darabos-u. 46. Felsőbb leányiskolai képviselő: Gondy Sándor.

Tanitótestületi képviselők: Dávid Mihály Eötvös-u. 48—50. Kiss András Csap-u. 9. Zong János Miklós-u. 12. Sáfár László Egyház-tér 9. Herczeg János Ispotály. Káposztás Imre Csap-u. 9.

Kántorok: Nagy András Egyház-tér 17. Széll István Egyház-tér 5. Kántortanitók: Herczegh János Ispotály. Kovács Mihály Pacsirta-utczai tanitó, Arany János-u. 48.

Egyházfiak: Ujváry György, Pethő István, Ekli Imre, Pethő Lajos, Fekete István, Mészáros János. Dékán: Katona Mihály, Bagosi Károly. Szolgák: Polonkai István Egyház-tér 17. Balogh Pál Széchenyi-u. 2. Balogh János Egyház-tér 17. Pataky József Egyház-tér 17. Harangozók: 1. Nagytemplomban: Mohácsi István, Szilágyi József, Bartha István, Nagy Ferencz. 2. Kistemplomban: Gulyás Sándor, Mohácsi Bálint, Szilágyi Gábor. 3. Kossuth-utczai templomban: Szabó Sándor, Földvári József. 4. Ispotályi templomban: Komádi Lajos.

Róm. kath. plébánia.

Plébános: Gróh Ferencz, a Szent-Lászlóról nevezett prépost, a nagyváradi lat. szert. székes-káptalan kanonokja. Segédlelkészek: Lipcsey Gyula, Mallau Márton, Fetzer József; kántor: Balogh György; egyházfi: Wankó András; harangozó: Loidl Henrik.

A debreczeni róm. kath. egyházközségi bizottmány.

Elnök: Gróh Ferencz; főgondnok: Váczi János; jegyző és ügyész: dr. Irinyi István pénztáros: Pápay János; ellenőr: Molnár Kálmán; tagok: Csatth Zsigmond, Győrffy Aladár, Lövy Lajos, Bartók Ágoston, Beregi Nagy Sándor, Uhlarik Béla, Serli Ede, dr. K. Szalay Béla, Szent-Királyi Tivadar, Unger Gusztáv, Porubszky Jenő, Magyarossy Ferencz, ifj. Horváth János, Than Gyula, Huber Ferencz, Mihalovits Jenő, Stegmüller Árpád, dr. Csatth Sándor.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Ág. hitv. ev. egyház.

Miklós-utcza 3. sz.

Lelkész: Materny Lajos főesperes; segéd lelkész: . . . . . ; felügyelő: Gebauer Károly; jegyző: Zimmermann Gyula; másodjegyző: Nagy József; számvevő: Töpler Ottó; könyvelő: Sexty Emil; pénztárnok: Raics Lajos; gondnok: Sztankay János; tb. számvevő: Handtel Vilmos; egyháztanács tagjai: Bárdos Géza, Fuchs János, Ganofszky Lajos, Havass Kálmán, Kuthy Béla, Mayer János, Thieszen Arthur, Trnka Gottlieb, Weszter István, Polster Adolf, dr. Haendel Vilmos, Roth János, Bawlicza Pál, dr. Galánffy János, Lázáry Árpád, Martsik József, Rochlitz Arthur, Stenczel Lajos, Szliuka István, Gyürky Sándor, dr. Horvay Róbert.

A debreczeni gör. kath. egyház.

Egyházi elnök: Papp János, t.-esperes lelkész; világi elnök: Kerekes Géza; főgondnok: Stéfán V. László; ellenőr: Rónay László; jegyző: Plesa Ferencz, okl. kántortanitó; az egyháztanács és iskolaszék tagjai: Álmos Zoltán, Balogh Gyula, Breza Pál, Csarnó József, Czirják László, Demeter István Dobránszky Gergely, Dudinszky Kornél, Egressi Illés, Errovics Gyula, Fülöp János, Guró Lőrincz, Hojdra Pál, Illés Ferencz, Kaczur István, Korondán István, Kovalictky Antal, Kubek György, Kubek Sándor, Kuzmiák László, Orosz Géza, Orosz Sándor, Papp Jenő, Papp Mihály, Sinka János, Székely Imre, Terebessi Péter, Tordai Tivadar Tótiu Andor.

Izr. hitközség.

Lelkész: Krausz Vilmos, főrabbi; világi elnök: Rosinger Lajos; alelnök: Fenyő Sándor; vallásügyi eljáró: Kohn Lipót; iskolai előljáró: dr. Popper Mór; pénz- és gazdasági előljáró: dr. Gutfreund Sámuel; pénztáros: Hochfelder Jakab; ellenőr: dr. Szőllős Dezső; jegyző: Burger D. József; aljegyző: Kertész Lipót; gondnokok: ifj. Csengeri Ignácz, Rosenberg Adolf, Kellner Dávid; tanácsnokok: dr. Balkányi Miklós, Fischer Adolf, dr. Fejér Ferencz, Hirschfeld Ármin, Ormódy Lajos, Katz Jakab, Kenyeres Károly, Rosenfeld Salamon, ifj. Schwarz Vilmos, Stern József; kántor: Fischer Henrik.

Autonom orthodox izr. hitközség.

Hivatalnokok: Főrabbi: Strasser Salamon, anyakönyvvezető; rabbi-helyettes: Rosenberg Farkas; titkár: Klein Márton okl. tanító; kántorok: Schiffmann Salamon, Schwarcz Ignácz; egyházfi: Borgida Ábrahám. Előljáróság: elnök: Klein Ignácz; alelnök: Gyémánt Salamon; pénztáros: Kohn Márton; ellenőr: Fohn Ede; gondnokok: Schwarcz Fülöp és Péterffy Benő; tanácsosok: Friedmann Ábrahám, Schreiber Hermann, Stark Márton, Stark Ignácz és Ullmann Salamon. *Képviselők:* rendes: Ertler Márkus, Frenkel Jenő, Kupfer József, Kohn Sámuel, Jungreisz Jakab, Kupfer Ignácz, Kupfer Jenő, Lindenfeld Ignácz, Weinstein Jakab, Weisz Adolf.

II. Iskolák és tanintézetek.

Tanfelügyelőségek.

Kir. tankerületi főigazgató: Géresi Kálmán; tollnok: Majoros Sándor. (Irodahelyiség: Péterfia-utcza 31. sz.) Kir. tanfelügyelő: Csánky Viktor; tollnok: Nemes Gusztáv. (Iroda: Bethlen-utcza —. szám.)

Ref. főiskola.

Kollegium.

Igazgató tanács: Elnökei: a püspök és főgondnok; jegyzője: Sass Béla hittanár; tagjai: a koll. helyi gondnoka, dr. Tóth Lajos, dr. Erdős József, dr. Ozory István, dr. Papp Károly, Dávidházy János, Görömbei Péter, Sütő Kálmán, Széll Kálmán, Sulyok István, Berey József, Győry Lajos és dr. Baltazár Dezső esperesek, Balog Ambrus, György Endre, Domahidy Elemér, Ujfalussy Béla, Rásó Gyula, Helmeczy József, dr. Baksa Lajos, Dóczy Imre, Fráter Barnabás, Fényes Endre, Dicsőfi József, K. Tóth Kálmán, Kovács József, Sass Béla, Szele György, dr. Ujfalussy József, dr. Nagy Zsigmond, Márk Endre ügyész, Csóka Sámuel, dr. Magoss György, dr. Gulyás István, Nagy József, Karai Sándor, Orosz István. Előadók: a tanszakok igazgató tanárai és dékánjai.

Főiskolai tanárkar.

Akadémia. Igazgató: dr. Tóth Lajos jogakad. tanár. Dékánok: theologián: dr. Erdős József, Jogon: dr. Ozory István; theologiai tanárok: Balogh Ferencz, Csiky Lajos, dr. Erdős József, Sass Béla, dr. Lencz Géza; jogtanárok: dr. Tóth Lajos, dr. Kovács Sándor, dr. Ozory István, dr. Haendel Vilmos, dr. Jászi Viktor, dr. Kun Béla, dr. Kovács Gábor, dr. Tóth Károly, dr. Tegze Gyula; a bölcseleti szakban: dr. Öreg János, dr. Ferenczy Gyula, dr. Fiók Károly, dr. Papp Károly, dr. Darkó Jenő, dr. Pápay József,

Antalfy József könyv- és papirkereskedése Piacz-u. 44. Telefon 612.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

dr. Mitrovics Gyula, Schmiedt Henrik. — *Tanitóképző-intézet.* Igazgató: Orosz István; tanárok: Bakos Tibor, Nagy József, Ps. Nagy Zoltán, Orosz István, Nagy Vilmos. *Gymnasium.* Igazgató: Karai Sándor; tanárok dr. Gulyás István, Karai Sándor, Kecskeméthy M. Lajos, Kulcsár Endre, Mácsay Sándor, Nagy Elek, dr. Nagy Zsigmond, dr. Peczkó Ernő, Révész Lajos, Sinka Sándor, S. Szabó József, Török Péter, Tóth Mihály, dr. Csürös Ferencz, dr. Szeremley Béla, dr. Szabó Márton, Nyáry Béla, Jakucs István, Csürös Béla; helyettes: Halász Dénes, Herpai Gábor, Falábu Dezső, Papp József. Igazgatói irnok: Molnár Ferencz végzett hittanhallgató.

Ref. főiskolai gazdasági tanács.

Elnök: Kovács József; jegyző: dr. Gulyás István; tagjai: dr. Kola János, Nagy Ferencz, Roncsik Lajos, dr. Tüdős János, dr. Czeglédy Mihály, Poroszlay László, Márton Imre, Orosz István, Dicsőfi József, Bészler Károly, Juhász Ignácz, dr. Tóth Lajos, dr. Ferenczy Gyula, Balogh Ferencz, Karai Sándor, Rózsa Sándor, Agárdy Lajos, Márk Endre ügyész, Vecsey Imre, Aczél Géza.

Főiskolai tisztviselők.

Kovács József, gazdasági tanácselnök, dr. Gulyás István tanácsjegyző, Márk Endre ügyész, Balogh Ferencz levéltárnok, Sass Béla igazgató-tanácsi jegyző, Rózsa Sándor pénztárnok, könyvvezető-ellenőr: Agárdi Lajos; pénztári tiszt: Sütő Antal; háznagy: Tóth Ferencz; dr. Trocsányi Béla orvos; pénztári gyakornok: Vilmányi István; számvevő: Varga Pál; Bereczki József szénior.

Főiskolai alkalmazottak.

Szabó József gazda, Farkas Sándor kapus, Molnár István, Matkó Sándor, Kóti Gábor, Molnár Mihály pedellusok, Kiss Károly könyvtári eljáró, Szolnoki Gyula természetrajzi muzeumi famulus, Tóth János kórházi ápoló, Molnár József, ifj. Molnár József, Daróczy András, Dalmi József, Matkó János, Horváth Lajos, Lugosi János, Horváth József, Szerepi Ferencz fütők.

Vizsgálati bizottságok.

A) *A theologiai akadémián. Alapvizsgálati bizottság:* Felügyelők: dr. Erőss Lajos püspök és Degenfeld József gróf egyházkerületi főgondnok. Elnök: dr. Erdős József, a theologiai kar dékánja. Bizottsági tagok: dr. Balogh Ferencz, Sass Béla, Csiky Lajos és dr. Lencz Géza. B) *A jogakadémián. I. Alapvizsgálati bizottság:* Elnök: dr. Kovács Sándor, h. elnök: dr. Kun Béla. Bizottsági tagok: az összes akadémiai jogtanárok. *II. Alapvizsgálati bizottság:* Elnök: dr. Haendel Vilmos h. elnök: dr. Kovács Gábor. Bizottsági tagok: az összes akadémiai jogtanárok. *Jogtudományi államvizsgálati bizottság:* Elnök: dr. Tóth Károly; h. elnök: Tóth Lajos. Beltagok: az összes akadémiai jogtanárok. Kültagok: dr. Balkányi Miklós ügyvéd, dr. Czeglédy Mihály Hajdu vármegye tiszti főügyésze, Des Combes Henrik ügyvéd, Deák Ferencz kir. itélőtáblai biró, dr. Gajzágó Béla kir. itélőtáblai tanácselnök, dr. Galánffy János kir. közjegyző, dr. Magoss György ügyvéd, Debreczen szab. kir. város tiszti főügyésze, Márk Endr kollégiumi és egyházkerületi ügyész, dr. Megyeri Pál ügyvéd, dr. Nagy Lajos ügyvéd, dr. Popper Mór ügyvéd, dr. Rottler Béla kir. itélőtáblai biró, dr. Szeőke István főügyész-helyettes, dr. Tüdős János ügyvéd, Weszprémy Zoltán, Hajdu vármegye és Debreczen város volt főispánja. *Államtudományi államvizsgálati bizottság:* Elnök: dr. Kun Béla; h. elnök: dr. Jászi Viktor. Beltagok: az összes akadémiai jogtanárok. Kültagok: dr. Czeglédy Mihály Hajdu vármegye tiszti főügyésze, Jánosi Zoltán ref. lelkész, dr. Kola János kir. tanácsos, ügyvéd, dr. Kőrösi Kálmán ügyvéd, Liszka Nándor ny. jogakadémiai tanár, Márk Endre kollégiumi és egyházkerületi ügyész, Pénzes Sandor Hajdu vármegye árvaszékének elnöke, dr. Popper Mór ügyvéd, Roncsik Lajos Debreczen város főszámvevője, Szunyogh Sándor nyug. kir. pénzügyigazgató, Takács Ferencz ügyvéd, Weszprémy Zoltán Hajdu vármegye és Debreczen város volt főispánja.

Gyakorló iskola.

A tanitóképző-intézettel kapcsolatos négy osztályu gyakorló iskolának vezetője: Kiss György.

Községi iskolaszék.

Elnök: Kovács József polgármester; *másodelnök:* K. Tóth Mihály tanácsnok, egyszersmind a községi iskolák és óvodák felügyelője; *jegyző:*— — — — — —; *tagok:* dr. Erőss Lajos püspök, dr. Derekassy István, Somogyi Pál, Szele György, Juhász József, B. Nagy Sándor, Jánosi Zoltán, Materny Lajos, dr. Tüdős Kálmán, Rozenfeld Salamon, K. Tóth Kálmán, Papp János, Aczél Géza, Kovács János, Uray Sándor, Strasser Salamon, dr. Nagy Zsigmond, Váczy János Dicsőfi József, Krausz Vilmos, Roncsik Lajos, Gróh Ferencz, Péterffy József.

Állami elemi iskolai gondnokság.

1913. évig.

Kovács József polgármester, K. Tóth Mihály tanácsnok, Varga Károly árvaszéki ülnök, Aczél Géza főmérnök, Koncz Ákos levéltárnok, Roncsik Lajos főszámvevő, Dávid Mihály, Somogyi Pál, Török Péter.

Népkönyvtár kezelők.

Ökrös István Teleki-utcza 61, Kalmár Ignácz Eötvös-utcza, Komlóssy Imre Csaputcza, Olvasó-kör, Csapókert.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Ref. tanitótestület.

I. Tisztviselők. Testületi elnök: Kerékgyártó József; alelnök: Tassi Miklós; főjegyző: Tömöry Jenő; aljegyző: Varjass Bálint; pénztárnok: Szendi Imre; könyvtárnok: Tóth Sándor. II. A testület képviselői a presbiteriumban: Dávid Mihály, Herczegh János, Kiss András, Káposztás Imre, Sáfár László, Zong János; az iskolaszékben: Hatvany József, Kerékgyártó József, Ökrös István, Simon István, Szentjóby Kálmán, Törös Károly. III. Rendes tanitók: *a*) Fiuiskolák: Központi iskola: I. o. Alföldi Béla, II. o. Tóth Sándor, III. o. Nagy Imre, IV. o. Dávid Sándor, V. o. Mészáros József, VI. o. Káposztás Imre. — Eötvös-utczán: I. o. Szécsényi István, II. o. Szathmáry Kálmán, III. o. Dávid Mihály, IV. o. Papp Gusztáv. — Csonka-utczán: I. o. Kiss Lajos, II. o. Szabó István, III. o. Varga Béla, IV. o. Veress Gyula — Csapó-kertben: I., II. o. Mocsári László. — Pacsirta-utczán: I. o. Szendi Imre, II. o. Háló Sándor, III. o. Varjass Bálint, IV. o. Tassi Miklós, V. o. P. Papp Ignácz, VI. o. Kovács Mihály. — Teleki-utczán: I. o. Ökrös István, II. o. Herczegh Béla, III. o. Juhász József, IV. o. Ormós Lajos. — Homokkertben I., II. o. Törös Károly. — Ispotálytelepen: I. o. Barcza Barna, II. o. Hatvany József, III., IV. o. Kerékgyártó József, V. o. Horkay Lajos. — Jókai utczán: I. o. Kardos Ferencz, II. o. Szőke János. — Csap-utczán: III. o. Karsay János, IV. o. Komlóssy Imre. — *b*) Leányiskolák: Egyháztér: V. o. Szabó Vilma. VI. o. Sáfár László. — Eötvös-utczán: I. o. Kalmár Ignácz, II. o. Szombathy Mária. — Rákóczi-utczán: I. o. Szemere Lajos, II. o. Kálmán Lajosné, III. o. Szemere Lajosné, IV. o. Papp Guszrávné. — Csapókertben: I. II. o. Jobbágy Ferencz. — Csonka-utczán: I. o. Nagy Julia, II. o. Láposy Erzsébet. — Csapó-utczán: III. o. Varsányi Imréné, IV. o. Tömöry Jenő. — Kossuth-utczán III. o. Varga Béláné, V. o. Szentjóby Kálmán. — Homokkertben: I. II. o. Böszörményi Imre. — Vigkedvü Mihály-utczán: I., II. o. Őry Mária, III. o. Szilágyi Julia, IV. o. Törő Mihályné, V., VI. o. Simon István. — Ispotály-telepen: Óvónő: Nagy Ida, I., II. o. ifj. Herczegh Jánosné, IV. o. Telki Róza, V. VI. o. Herczegh János. — Miklós-utczán: I., II. o. Govrik Miklósné, III. o. Zong János. — Csap-utczán: II. o. Káposztás Imréné, III. o. Kiss András. — Mester-utczán: I. o. Zong Julia, IV. o. Lada Sándor, I., II. o. Budaházy Jenőné.

Óvónők és menház-vezetőnők.

Eötvös-utczai: Kecskeméthy Lajosné; Degenfeld-téri: Nagy Károlyné; Timár-utczai: özv. Orosz J.-né; Mester-utczai: Major Mária; Csapókerti menház: Veressné Fazekas Róza; Homokkerti menház: Korompainé Szunyogh Amália; Nyári menházvezetőnők: Balla Ödönné, Molnár Ferenczné. Segédóvónők: Eötvös-utczai: Orosz Málna; gróf Degenfeld-téri: Nagy Erzsike; Mester-utczai: Pálur Teréz.

Református felsőbb leányiskolai tanitónőképző intézet és velük kapcsolatos elemi iskolák.

Kossuth-utcza 33. sz.

Igazgatótanács tagjai: a debreczeni ref. egyház részéről: Könyves Tóth Kálmán elnök; Dicsőfi József, Szele György, Balogh Ferencz, Somogyi Pál, dr. Ujfalussy József, Csóka Sámuel; Debreczen szabad királyi város részéről: Bészler Károly, K. Tóth Mihály; egyházkerület részéről: Dóczy Imre, Rásó Gyula; tantestület részéről: Koncz Aurélné Karácsoni Ottilia, Nagy Gyula, Gondi Sándor, Konrád Teréz. *Tanárok és tanitónők:* *a*) felsőbb leányiskolában és elemi osztályokban: Koncz Aurélné Karácson Ottilia igazgató (egyuttal internátusi igazgatónő), Gondi Sándorné Koós Ottilia, Konrád Teréz, Kovács Lujza, Máyer Margit, dr. Matolcsy László, Mátéfi Mária, Karácson Julia, Végvári István, Hajdu Béla, helyettesiti Dienes János, Lengyel Elza, Barna Róza, Tóth Lajos, Szele Miklós. *b*) tanitónőképzőintézetben és gyakorló iskolában: Nagy Gyula igazgató, Gondi Sándor Tóth Árpádné Zalay Emma, Rácz Erzsébet, Tóth Lajos, Szele Miklós, Hajdu Béla, helyettesiti Dienes János, Kovács Lujza, Máyer Margit, Konrád Teréz, Medgyaszay Gy. Lenke. — *Hitoktatók:* Molnár János r. kath. Nagy József ág. ev., Lippe József, Simonovits József izr. — *Internátusi orvos:* dr. Legányi Gyula. — *Tánczoktató:* Alföldi Károly.

A debreczeni róm. kath. iskolaszék.

Elnök: Gróh Ferencz, világi elnök és főgondnok: Unger Gusztáv, gondnok: K. Szalay Béla, jegyző: Kursinszky László. Helyettes igazgató, pénztári ellenőr: Molnár Kálmán, pénztárnok: Pápay János. Tagok: Váczi János, Mihalovits Jenő, Husz Antal, Eritz Ernő, Donogán István, Lestyán Adorján, dr. Jászai Rezső, Csukás István, Csatth Zsigmond, dr. K. Szalay Béla, Baróthy Béla, Fábián Lajos, dr. Balogh Géza, Radákovics Géza, Piribauer Ferencz.

Kegyesrendi róm. kath. főgimnázium.

Igazgató: dr. Lóky Béla, tanárok: Barna Leander dr., Bárdosi Ferencz, Benczik Ferencz, Földy József dr., Morvay Ferencz, Pintér Pál, SchÁeighoffer János dr., Suller János, Szalay József, Szücs István dr., Titz Antal dr. Vajnóczky István, Vas Károly,

LÁM SÁNDOR üveg-, tükör-, porczellán- és lámpa-árúháza.
ALAPITTATOTT 1873. Telefon 191. szám.
DEBRECZEN, PIACZ- ÉS HATVAN-U. SARKÁN.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Vékony József Vittkó József (kegyesrendiek), Leszczynszki Kornél (világi) rajztanár, Strifler Ferencz (világi) tornatanár.

Róm. kath. tanitónőképző intézet.

Igazgató: Gróh Ferencz; hitoktató: Lipcsey Gyula; tanitónők: Mária Margit, Mária Bonna, Mária Alexia, Mária Aloysa, Mária Adelgundisz, Mária Alexandra, Mária Gerardis, Mária Izabella, Mária Janka, Mária Oroza, Mária Adela okl. iskolanővérek.

Róm. kath. polgári leányiskola.

Igazgató: Gróh Ferencz; hitoktató: Lipcsey Gyula; tantestület: Mária Alexandra, M. Clarella, M. Ella, M. Elza, M. Gerardis, M. Jusztina, M. Janka, M. Teofila iskolanővérek, okl. tanitónők.

Róm. kath. elemi iskola.

Svetits-intézet.

Igazgató: Gróh Ferencz; hitoktató: Lipcsey Gyula; tantestület: Mária Adéla, Mária Foreria, Mária Oroza iskolanővérek, okl. tanitónők.

Róm. kath. hitközségi elemi fiu- és leányiskola.

Helyettes igazgató: Molnár Kálmán: hitoktatók: Fetzer József, Mellau Márton; tanitók: Thót László, Kursinszky László, Fischer Mihály, Kovács Károly, Piribauer Ferencz, Novák Márton, Nagy Lajosné, Zsigmond Julia, Dariday Etelka, Nyeste Matild, Unger Luiza, Szarukán Lili, Vaszil Erzsi, Pattermann Ida, Kursinszky Stefánia, Zsiray Antónia, Piribauer Ferenczné.

Ág. hitv. ev. elemi iskola.

Tanitók: Polster Adolf, lakik Péterfia-utcza 39. Elefánty Sándor, lakik Péterfia-utcza 21.

Gör. kath. elemi fiu- és leányiskola.

Hitoktató: Papp János lelkész; tanitók: Plesa Ferencz és Rónay Irén.

Izraelita iskolaszék.

Elnök: dr. Popper Mór, alelnök: dr. Balázs Bertalan, iskola-felügyelő: Krausz Vilmos főrabbi, iskolai gondnok: Katz Jakab, iskolai igazgató és iskolaszéki jegyző: Kuthi Zsigmond, iskolaszéki tagok: Darvas Izidor, Debreczeni Jenő, dr. Fejér Ferencz, dr. Freund Jenő, Fenyő Sándor, Kohn Lipót, Katz Jakab Bernfeld Sámuel, Lusztig Dezső, dr. Gutfreund Sámuel, dr. Szántó Sámuel, dr. Popper Alajos, dr. K. Tóth Mihály, Lippe József, a testület képviselője.

Statusquo izr. elemi fiu- és leányiskola.

Simonffy-utcza 21.

Igazgató: Kuthi Zsigmond; tanitók: Simonovits Dezső, Smilovits Mihály, Lippe József, Róth József, Kertész Sándor; tanitónők: Kutiné Horovitz Ilma, Lusztig Szeréna Simonovitsné Goldberger Róza, Löwingerné Farkas Fánny, segédtanitónő: Falk Antonia.

Izr. polgári iskola.

Miklós-utcza 51.

Igazgató: Abelesné Bloch Hermin; tanitónők: Csillag Erzsébet, Friedmann Berta, Fülöp Vilma, Sebestyénné Winkler Aranka.

Autonom orth. izraelita elemi fiu- és leányiskola.

József kir. herczeg-utcza 49.

Igazgató-tanitó: Klein Márton; Krausz József, Herskovitz Olga, Schafer Dávid, Czeizler Jenő tanitók; hitoktatók: Grünbaum József és Rubinstein Márton.

Debreczeni nyilvános magán polgári fiuiskola.

Simonffy-utcza 29.

Igazgató: Székely Simon; tanárok: Bloch A., György Oszkár, dr. Kovács Ignácz, Vermes Aladár.

Debreczeni zenede.

A magyar állam és Debreczen sz. kir. város által évi segélyben részesitett nyilvános tanintézet. Csapó-u. 20.

Elnök: dr. Ujfalussy József; igazgató: Simonffy Emil; pénztárnok: Ulrich Jenő; jegyző és ügyész: dr. Spitz Lipót; számvevő: Kövi Lajos; választmányi tagok: dr. Kenézy Gyula, Komlóssy Dezső, Kuthi Zsigmond, dr. Láng Sándor, Márk Endre, Márton Imre, dr. Márton Kálmán, May Andor, dr. Szenes Zsigmond, dr. Tüdős Kálmán, Vecsey Zoltán; számvizsgáló bizottság: Zádor Lajos, Lovász János, Roncsik Lajos; tanárok és tanárnők: Balogh Zsigmondné, Brück Gyula, Drumár János, Füredi József, Füredi Samu, Füredi Samuné, Steinacker Viola, Szőnyey Ilona; felügyelőnő: özv. Tömösváry Lajosné Farkas Irma.

Debreczeni községi közigazgatási tanfolyam.

Igazgató: Rásó Gyula kir. tanácsos, ny. alispán. Igazg. helytes és előadó: Nagy József pénzügyi tanácsos. Előadók: dr. Jászy Viktor jogak. tanár, dr. Tóth Aurél kir. tvszéki biró, dr. Megyeri Pál ügyvéd, az ügyvédi kamara titkára, K. Tóth Mihály városi tanácsnok, Budaházy Ödön pénzügyi számtanácsos, dr. Rácz Lajos a debreczeni keresk. és ipark. segédtitkára, Papp Sándor nádudvari községi főjegyző, Kozma László az Országos Tanitó-árvaház igazgatója, dr. Nábráczky Béla Hajdu vm. II-od aljegyzője.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Állami főreáliskola.

Hatvan-utcza 44. sz.

Igazgató: Fazekas Sándor, tanker. főigazg.; rendes tanárok: Beczner Frigyes, Fülöp Béla, dr. Horvay Róbert, Ignátz Ernő, Isoz Emil, dr. Kardos Albert, Kerékgyártó Jenő, Kovaliczky Antal, Kronstein Béla, Madai Pál, Nádasdi Alajos, Pálfy József, dr. Zalai János, Zimmermann Gyula; tornatanár: Alt Henrik; iskolai orvos és az egészségtan rendkivüli tanára: dr. Varga Emil; hitoktatók: Grünhut Henrik és Simonovits Dezső izr., Materny Lajos ág. hit. ev., Molnár Kálmán róm. kath., Szele Miklós református, Popesku Miklós (görögkeleti lelkész Karczagon), Papp János g. kath.; iskolaszolgák: Konkoly Kálmán, Pocsai János.

A debreczeni m. kir. gazdasági akadémia.

Pallag-puszta.

Igazgató: lovag Kerpely Kálmán. Tanárok: dr. Müller Ottó, dr. Széll László, Ormándy János, Gass Gyula, Balogh Sándor, Herdliczka Ernő, Takács Zsigmond; rendkivüli tanár: dr. Kovács Sándor; segédtanár: dr. Rotschnek Jenő, dr. Besskó József; gazdasági adjunktus: Szabó István; akadémiai tanársegéd: dr. Kovács József. Főkertész: Velich István. Titkár: Herdliczka Béla. Gazdasági gyakornokok: Gróf Béla, dr. Konkoly Thege Sándor, Molnár Dezső. Orvos: dr. Brokes Viktor.

A városi fiu ip. tanoncziskola tanszemélyzetének névsora.

Igazgató: Csurka István. Állandó szaktanárok: Csurka István, Albert András. Óraadó tanerők: Antal Vincze, Barcza Barna, Beke Károly, Dávid Sándor, Dóczy Béla, Emmer István, Háló Sándor, Hatvani József, Herczeg János, Horkay Lajos, Káposztás Imre, Kalmár Ignácz, Karsay János, Kerékgyártó József, Kiss György, Kovaliczky Antal Kursinszky László, Lada Sándor, Nádasdi Alajos, Nagy Imre, Orosz István, Ökrös István, Papp Ignácz, Rózsa Sándor, Sáfár László, Simon István, Szécsényi István, Szemere Lajos, Szabó László, Tassi Miklós, Tóth László, Zong János. Iskolaszolga: Pap Lajos.

A városi nő-iparos tanonczískola tanszemélyzetének névsora.

Igazgató: Csurka István. Tanerők: Albert András, Frankovszky Margit, Szabó Vilma, Somossy Sándorné. Iskolaszolga: Pap Lajos.

Állami Önálló Gazdasági Népiskola.

I. Mikepércsi-ut. Vezető gazdasági szaktanitó: Juhász József. Szaktanitónők: Juhászné Kerekes Julia, Sinay Emma. *II. Halvan-utczai tilalmas.* Igazgató: Péterffy József. Szaktanárnő: Péterffyné Cseresznyés Margit.

Debreczeni Kereskedelmi Tanintézet.

Piacz-utcza 8. szám, saját épületében.

Az iskola tagozatai: *a)* felső kereskedelmi iskola, *b)* női felső kereskedelmi iskola, *c)* polgári fiuiskola, *d)* kereskedő-tanonczískola, *e)* női kereskedelmi tanfolyam, *f)* kereskedelmi esti szaktanfolyam.

Fentartó: a debreczeni Kereskedő Társulat. Elnöke: Fenyéri Zádor Lajos; titkára: Bárdos Géza; pénztárosa: Kovács Mihály. Az iskola felügyelő-bizottság elnöke: Kernhoffer József.

Tanári testület: Fábián Lajos Mór igazgató. Brandsch Gyula, Fux Antal, Gábel Dezső, Gál József, Husz Lajos polgári iskolai igazg.-helyettes, dr. Kardos Endre, Kovaltsik Ferencz, Labancz Mihály, Lajosi Géza, László Béla, Margócsy Emil, Nagy József, Nyilasy Károly, dr. Ozory István, Rácz Erzsébet, Révész Vilmos, Rochlitz Hermann, Sebestyén Dezső, Sebestyén Dezsőné, dr. Szántó Sámuel felső kereskedelmi iskolai czimzetes igazgató, Toroczkai Oszvald, Tuster Ignácz, dr. Varga Lajos tanárok és 9 hitoktató. Iskolaorvos: dr. Legányi Gyula. A női felső kereskedelmi iskolában, valamint a női kereskedelmi tanfolyamon felügyelőnő: özv. Harmath Gergelyné.

A debreczeni jótékony nőegylet nőiparisko-lája.

Egyháztér 5. szám.

Felügyelő-bizottság: Elnök: Veressné Szathmáry Teréz a koronás aranyérdemkereszt tulajdonosa, Szabó Kálmánné, dr. Erőss Lajosné alelnökök; Berger Henrikné tb. alelnök; Szele György nőegyleti igazgató, Koncz Ákos nőegyleti titkár; S. Szabó József nőegyleti tb. titkár, a felügyelő-bizottság jegyzője; Szücs Kálmán pénztárnok, Kubek Erzsébet igazgató. Továbbá a nőegylet részéről kiküldött tagok: dr. Balkányi Miklósné Béressy Sámuelné, Brunner Edéné, Géresi Kálmánné, Joó Istvánné, Kolbenhayer Kálmánné, Kovaliczky Antalné, Mayer Emilné, Pallay Miklósné, Szücs Kálmánné, Varga Ferenczné; a városi tanács részéről: Bészler Károly; a közönség köréből: Benyáts Emil, Bodnár Géza, Dóczy Gedeon, Kardos László, Kovaliczky Antal, dr. Peczkó Ernő, dr. Rácz Lajos, Sesztina Jenő, Somogyi Pál. Tanerők: Kubek Erzsébet igazgató, Keresztesiné Zalai Erzsébet, Nemes Emma, ez évben helyettese: Faragó Emma; segédtanitónők: Szathmáry Irén, Benke Sarolta; bejáró tanárok: Pálfy József, Csikos Antonia, S. Szabó József, Gondy Sándor.

Női kézitáskák, bőröndök, utazó kosarak és utazási kellékek legolcsóbbak

Mentze ÁRUHÁZÁBAN Kossuth-u. 4.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Nőegyleti árvaház.

Árvaházi felügyelő: özv. Kósa Barnáné szül. Vass Ilona; tanitónő: Kovács Ilonka.

Siketnémák intézete.

Csapó-utcza 35. szám.

Vezető-tanár: Gácsér József; tanárok: Govrik Béla, Jávor Gyula, Tóth Árpád, Emmer István, Greiner László, Molnár Antal, Sz. Szabó László; kézimunka tanitónő: Kiss Karolin; hitoktatók: Uray Sándor lelkész református, Lipcsey Gyula róm. kath., Guttmann Mózes izr.; intézeti orvos: dr. Brunner Lajos; intézeti szolga és álelmező: Nagy Imre.

Zenekonzervatoriumi országos magy. kir. zeneakadémiára előkészitő tanfolyam.

Piacz-utcza 26. szám.

Igazgató: P. Nagy Zoltán államilag képesitett okl. zenetanár. Felügyelő-bizottság: dr. Irinyi István, dr. Kardos Albert, dr. Matolay Gábor, Márk Endre, dr. Megyeri Pál, dr. Popper Mór, Szávay Gyula, Szele György, dr. Trocsányi Béla. Főtanszakok: zongora, hegedü, ének, gordonka. Melléktanszakok: zeneelmélet, zenediktálás, összhangzattan, kamarazene, zenekar, karének, zenetörténet. Tanári kar: F. Halácsy Margit asszony, áll. kép. okleveles zenetanárnő, Grósz Ernő okl. karmester, áll. kép. okl. zenetanár, Haják Károly áll. kép. okl. hegedütanár, Mácsay Sándor főikolai tanár, Füredy F. Gusztáv zeneiró, P. Nagy Zoltán áll. kép. okleveles zenetanár. Helyettes tanárok: S. Szabó Emma, Boros Anna az orsz. magy. kir. zeneakadémián vizsgázott kimüv. o. t. Felvigyázónő: Potomcsik Ignáczné, kereskedelmi akadémiai tanár özvegye.

M. kir. állami fémipari szakiskola.

Ideiglenesen Burgundia-utcza 1. szám alatt.

Igazgató: Sztankay F. Béla okl. mérnök; tanárok: Fennesz József okl. gépészmérnök, mühelyfőnök, Bors Károly okleveles középiskolai tanár, dr. Szeremley Béla okl. középiskolai tanár, dr. Csürös Ferencz okl. középiskolai tanár mint óraadó tanárok. Iskolaorvos: dr. Láng Sándor. Művezető: Longauer István. Előmunkások: Brischa Béla, Krauz Lajos, Novák István.

A szakiskolával kapcsolatosan következő ipari továbbképző tanfolyamok szerveztetnek: 1. Kazánfütői. Időtartam 6 hét; heti 12 órában. Előadó Fennesz József. Gyakorlatvezető: Longauer István. 2. Lokomobil kezelő. Időtartam 12 hét; heti 12 órában. Előadó: Sztankay F. Béla. Gyakorlatvezető: Longauer István. 3. Stabil gőzgép-kezelő. Időtartam 10 hét; heti 12 órában. Előadó: Fennesz József. Gyak.-vezető: Brischa Béla. 4. Dynamogép kezelő. Időtartam 12 hét; heti 12 órában. Előadó: Aberle Raymond. Gyak.-vezető: Longauer István. 5. Gázmótor kezelői. Időtartam 8 hét; heti 10 tanórában. Előadó: Krámer Gyula. Gyak.-vezető: Longauer I. és Novák I. 6. Mérlegjavitói. Időtartam 6 hét; heti 16 tanórában. Előadók: Fennen József és Szakáll Pál. Gyak.-vezető: Longauer István. 7. Butor-asztalosipari. Időtartam 12 hét; heti 9 tanórában. Előadó: Bors Károly. 8. Vasipari technologia. Időtartam 12 hét; heti 6 tanórában. Előadók: Sztankay F. Béla. 9. Sokszorositó ipari. Időtartam 12 hét; heti 9 tanórában. Előadó: Torockai Osvald. 10. Ipari számtan. Időtartam 12 hét; heti 4 tanórában. Előadó: Nyári Béla. 11. Iparüzleti fogalmazás. Időtartam 12 hét; heti 4 tanórában. Előadó: dr. Rédei Rezső. 12. Ábrázoló mértan. Időtartam 12 hét; heti 4 tanórában. Előadó: Torockai Osvald. 13. Szabóipari szakrajz. Időtartam 10 hét; heti 8 tanórán. Előadó: Antal Vincze. 14. Czipész ipari szakrajz. Időtartam 10 hét; heti 8 tanórában. Előadó: Széplaky József. 15. Elektrotechnikai. Időtartam 12 hét; heti 4 tanóra. Előadó: Nyári Béla. 16. Faerezői tanfolyam. Időtartam 8 hét; heti 8 tanóra. Előadó: Visoly László. 17. Szerszámkészitő gyakorlatok. Időtartam 8 hét; heti 8 tanóra. Előadó: Longauer István. 18. Aczéledzési gyakorlat. Időtartam 8 hét; heti 4 tanóra. Előadó: Longauer István. 19. Fémfelületek és marás. Időtartam 8 hét; heti 4 tanóra. Előadó: Longauer István. 20. Épületasztalosok rajza. Időtartam 12 hét; heti 9 tanóra. Előadó: Bors Károly. 21. Autogen heggesztő. Időtartam 2 hét; heti 12 tanóra. Előadók: Fennsz J. és Longauer I.

Gőzgépkezelők vizsgáló-bizottsága: Elnök: Sztankay F. Béla igazgató. Takog: Polgár Zsigmond ip. felügy. Rotter Ernő Máv. felügy. Póttag: Fennesz József szakisk. müh. főnök.

Dinamo gépkezelők vizsgáló-bizottsága: Elnök: Sztankay F. Béla igazgató. Tagok: Polgár Zsigmond ip. felügy. Aberle Raymund igazgató. Póttag: Fennesz József müh. főnök.

Magyar Mérnök- és Épitész-Egylet Debreczeni Osztálya.

Tisztikar. Elnök: Uhlarik Béla Máv. üzletvezető. Alelnök: Pfeiffer Gyula Máv. helyettes üzletvezető. Titkár: Sztankay F. Béla szakisk. igazgató. Pénztáros: Aberle Raymund városi vill. vil. váll. ig.-helyettes. Választmány: Eckstein Márk Máv. felügyelő. Debreczeni Jenő igazgató. Garda Dezső fütőházi főnök. Várady Géza főmérnök. Székely Ferencz felügelő. Pavlovits Károly müépitész. Választmányi póttagok: Kanovich György mérnök. Tichy Antal mérnök. Beöthy Kálmán mérnök.

Debreczeni katonai előkészitő tanfolyam.

Tantestület: Járossy Lajos nyug. honvéd százados, igazgató, lakik Füvészkert-u. 18. Nagy Vilmos és Papp Gusztáv tanárok. A felügyeletet az állam gyakorolja.

Zenekonzervatorium.

Nőth Antal zenekonzervatoriumot végzett zenetanár alatt álló zeneiskola és a budapesti zenekonzervatoriumi tanfolyam. Hunyadi-u. 10.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Ehrlich József zenetanár vezetése alatt álló zeneiskola.

Burgundia-u. 9. szám. Saját helyiségeiben.

Tanárok: Iskola igazgató: Ehrlich József. Külföldön kép. zanetanár. Bauer Hermina, müncheni akadémiát végzett okl. ének- és zongora-tanárnő (ének- és zongoratanszak). Ehrlich József: Hegedü- és zogoratanszak. (Kamarazene.) Szomhathy Mariska: szavalat. Lápossy Hegedüs Sarolta, okl. czimbalom művésznő és Bihary Gizella (czimbalom tanszak). Schiller János, az orsz. m. kir. zeneakadémián kép. zeneszerző és áll. kép. okl. középisk. énektanitó. Karnagy. (Énektanszak, zeneelmélet, összhangzattan, alaktan.)

Kézügyesitő egylet.

Kereskedelmi tanintézet épület.

Elnök: Szántó Győző. Alelnökök: Serly Ede, Bárdos Géza. Titkár: Labancz Mihály. Pénztáros: Nyilassy Károly. Mühelyfőnök: Vise Kálmán. Tiszteletbeli tagok: Kovács József polgármester, Fenyéri Zádor Lajos. Választmányi tagok: Aczél Géza, Csánky Viktor, Csurka István, Dávidházy Kálmán, Fábián Lajos Mór, Fux János, Gál József, Györffy Aladár, Hertelendy Jenő, Kozma László, Kovács Mihály, dr. Kardos Albert, Kuthy Zsigmond, Molnár Kálmán, Materny Lajos, Nagy József, Papp János, dr. Popper Mór, Roncsik Lajos, Szávay Gyula, Sesztina Jenő, Szele György, dr. Szántó Sámuel, K. Tóth Sámuel, Zelinger Ede.

A debreczeni pinczérszakiskola.

Miklós-utcza 3. szám. Evang. iskola.

Felügyelő-bizottság: Elnök: Hauer Bertalan; gondnok: Márkus Jenő; előadó: Polster Adolf; jegyző: Elefánty Sándor; tagjai: K. Tóth Mihály v. tanácsnok, Erős Jakab, Halász Izidor, Kemény János, Németh András, Ottó Sándor, Rosenberg Simon, Törő Imre, ifj. Weichinger Károly; pénzt.: Lókody Sándor.

Tanári kar: Igazgató: Polster Adolf; Elefánty Sándor, dr. Horvay Róbert és Horváth Gyula szakelőadó.

III. Törvényhatósági czimtár.

A) Debreczen sz. kir. város.

A város területe: 3845 hold. Külső terület: 162,726½ hold, összes terület 166,571½ hold, vagyis 65$^{33}/_{100}$ négyszögöl mértföld, 958½ négyszögöl kilométer.
Házak száma: 1. a belső területen: 6195; 2. a mezőségen: 1367; 3. az erdőségen: 566. Együtt: 8131.
Lakosság: 1. polgári lakosok: 72,351; 2. katonaság létszáma: 2655. Együtt: 75,006, mely létszám hitfelekezetek szerint a következőleg oszlik meg: 1. evang. református: 52,282; 2. róm. katholikus: 13,258; 3. zsidó: 6192; 4. görög katholikus és görög keleti: 2194; 5. ágostai evangélikus: 1009; 6. unitárius: 43; 7. Egyéb vallásfelekezetűek: 28. Összesen tehát: **75,096 lélekszám** az 1900. évi népszámlálás adatai szerint.

Törvényhatósági bizottsági tagok.

Az 1910. évi állapot szerint.

Elnök: domahidai Domahidy Elemér főispán (lakása vármegyeház).

Tisztviselő tagok: Aczél Géza főmérnök Degenfeld-tér 7. Bészler Károly árv. elnök, tb. főjegyző Burgundia-u. 19. Csóka Sámuel tanácsnok Barna-u. 2. Dr. Dóczy Emil t. alügyész Péterfia. Dr. Hegedüs István aljegyző Kar-u. 42. Medgyaszay Miklós tanácsnok Rákóczi-u. 63. Komáromi Antal házipénztárnok Nyomtató-u. 9. Kondor Kálmán számvevő Péterfia-u. 12. Koncz Ákos közlevélt. tb. tanácsnok Hatvan-u. 17. Dr. SámyLászló aljegyző. Kovács Kálmán Darabos-u. 50. Körner Adolf tanácsnok Szent Anna-u. 34. Medgyessy Lajos közgyám Széchenyi-u. 5. Sz. Nagy Lajos számvevő Darabos-u. 28. Dr. Könyves Tóth Mihály tanácsnok Csapó-utcza. Papp József számvevő Kossuth-u. 14. Roncsik Lajos főszámvevő Sestakert. Sipos György gyámpénztárnok Egymalom-u. 5. Szabó István adópénztárnok Egymalom-u. 4. Szabó Kálmán tanácsnok Szent Anna-u. 14. Szabó Elek aljegyző Kossuth-u. 26. Dr. Tóth Emil aljegyző Deák Ferencz-u. 9. Dr. Tüdős Kálmán t. főorvos Batthyány-u. 12. Dr Varga Elemér tanácsnok Szent Anna-u. 51. Varga Károly tb. tanácsnok, árvsz. ülnök Eötvös-u. 20. Vecsey Imre főjegyző Egyház-tér 11. Rostás István rőkapitány.

Legtöbb adót fizető tagok: Kardos László, Fürsth Ödön, Simonffy Imre, Rickl Géza, Vecsey Zoltán, dr. Ujfalussy József, Áron Miksa, Szikszay Lajos, Németh András, Aufricht Vilmos, Weichinger Károly, Grósz Nagy Ferencz, Zádor Lajos, ifj. Jóna János, dr. Lukács Emil, Falk Lajos, Hauer Bertalan, Ungváry József, Szántó Sámuel, Áron Jenő, dr. Irinyi István, Szilcz Ferencz, Komlóssy Dezső, dr. Gajzágó Béla, Szalay József, Rickl Antal, Lusztig Károly, dr. Lövkovics Márton, Koncsek Géza, Gáll Ferencz, Debreczeni Lajos, dr. Tüdős János, dr. Sz. Szabó László, Györffy Aladár, Harangi Sándor, Muraközy László, Kenyeres Károly, Lestyán Adorján, Horváth János, Móricz Ferencz, dr. Kenézy Gyula, Geiger Simon, Horváth István, Porubszky Jenő, dr. Varga Emil, Nagy Lajos,

INGATLAN ÉS FÖLDHITEL FORGALMI INTÉZET
DEBRECZEN, HUNYADI-UTCZA 21-IK SZÁM.
Földbirtokokra és házakra a legjutányosabb kölcsönöket igen rövid idő alatt szerzünk megbizóinknak GROSZMANN és MANDEL.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Csanak József, Nagy Jakab, Kovács Aladár, Horváth Tamás, Molnár István, dr. Kocsár Gábor, dr. Megyery Pál, Hutflész Kázmér, dr. Csikos Sándor, Kondor Zsigmond, Gyarmathy István, Szent-Királyi Tivadar, Szentessy János, Balogh István, Sesztina Jenő, K. Tóth Kálmán, Rottler Béla, Horváth János, Bilkei Kövesdy Imre, Sümeghy Ferencz, Hajdu Gyula, Gara Alajos, Jóna János, dr. Fráter Imre, Szilágyi Imre, Szép József, ifj. Kertész István, dr. Kolbenhäyer Kálmán, Fleischmann Mór, Riesz Henrik, dr. Bruckner Ernő, dr. Láng Sándor, Löfkovits Arthur, id. Zöld János, Debreczeni Jenő, Polgáry Bálint, Tóth István, Gebauer Károly, Szávay Gyula, dr. Sz. Nagy Kálmán, Bányai Péter, May Andor, Török Gábor.

Választott tagok: Alföldi Gábor Szent Anna-u. 33. Dr. Bacsó Dezső József kir. herczeg-u. 6. Bácsi András Kölcsey-u. 5. Dr. Bakonyi Samu Budapest. Dr. Balkányi Miklós Kossuth-u. 32. Bárdos Géza Keresk. főikola. Békés Lajos Piacz-u. 53. Biczó Gyu Csapó-u. 48. Bihari István Csapó-u. 66. Bilkei Kövesdy Imre Szent Anna-u. 57. Böszörményi Imre Rákóczi-u. 21. Dr. Burger Péter Degenfeld-tér 10. Csanak János Arany János-u. 1. Cziffer Nándor Péterfia-u. 71. Csurka István Pacsirta-u. 49. Dávidházy Kálmán Füvészkert-u. 9. Gr. Degenfeld József Arany János-u. 19. Deutsch Sámuel Hatvan-u. 4. Dicsőfi József Széchenyi-u. 4. Domahidy Elemér Egyháztér 10. Ekli József Péterfia-u. 70. Erdődi Lajos Varga-u. 13. Eritz Ernő Arany János-u. 14. Erőss Lajos Jókai-u. 8. Dr. Fejér Ferencz Piacz-u. 27. Dr. Ferenczy Gyula Nyomtató-u. 9. Fésüs Lajos Hortobágy. Dr. Freund Jenő Piacz-u. 70. Harsányi Gusztáv Kassa. Hoffmann Sándor Piacz-u. 42. Ifj. Horváth János Miklós-u. 15. Jánosi Zoltán Egyház-tér 19. sz. Dr. Jászay Rezső Varga-u. 2. Jósa Vincze Verbőczy-u. 3. Kaszanyitzky Endre Piacz-u. 57. Kecskés István Barna-u. 16. Kelemen Gábor Kigyó-u. 33. Kernhoffer József Arany János-u. 1 b. Kertész Imre Bethlen-u. 51. Kertész István Bethlen-u. 45. Kertész János József kir. herczeg-u. 38. Kertész Mihály Mester-u. 31. Kovács János Csapó-u. 38. Kovács Lajos Timár-u. 25. Kozma László Tanitói árvaház. Dr. Kőrössy Kálmán Batthyány-u. 7. Dr. Legányi Gyula Kossuth-u. 28. Mayer Jenő Füvészkert-u. 11. Márk Endre Hatvan-u. 26. Márton Imre Szalkai-u. 10. Medgyessy Ferencz Eötvös-u. 4. Mike Ferencz Mester-u. 35. Motesiczky Hugó Budapest. Nagy Albert Hatvan-u. 46. Nagy Pál Vendég-u. 3. Dr. Nagy Zsigmond Darabos-u. 59. Dr. Nyiri Ernő Piacz-u. 71. Otrokocsi Végh János Rákóczi-u. 41. Patay József Homok-kert. Pálfi Ferencz Rákóczi-u. 62. Pálfi Gábor Attila-tér 1. Pethő István Telekiutcza 84. Pogány Ármin Varga-u. 19. Polgári József Csapó-u. 80. Polgári Márton Csapó-u. 78. Pongó Lajos Rákóczi-u. 19. Dr. Popper Alajos József kir. herczeg-u. 19. Poroszlay László Piacz-u. 16. Publig Ernő Csapó-u. 13. Dr. Révi Nándor Deák Ferencz-u. 14. Rochlitz Arthur Burgundia-u. 17. Sarkadi Ferencz Borz-u. 9. Ifj. SchÁarz Vilmos Egyháztér 17. Sinka Sándor Darabos-u. 46. Somogyi Pál Bethlen-u. 43. Somossy László Péterfia-u. 23. Stegmüller Árpád Kölcsey-u. 3. Szántó Győző Hatvan-u. 9. Szathmáry Ferencz Bethlen-u. 28. Szilágyi Bálint Hatvan-u. 30. Dr. Tóth Kálmán Budapest. Török Bálint Kétmalom-utcza 11. Török Péter Mester-u. 1. Uhlarik Béla Hatvan-u. 17. Varjas Sándor Busi-u. 20 Váczi János Szent Anna-u. 11. Várray János Meszena-u. 1. Zelinger Ede Darabos-u. 14.

Közigazgatási bizottság.

Az 1910. évi állapot szerint.

Elnök: Weszprémy Zoltán; h. elnök: Kovács József polgármester; tagok: Vecsey Imre főjegyző, Ternovszky Alajos kir. pénzügyigazg., Latinovics Mihály kir. főmérnök, Bészler Károly th. főjegyző, árvaszéki eln., dr. Magoss György t. ügyész, dr. Tüdős Kálmán tiszti főorvos, Csánky Viktor kir. tanfelügyelő, Gáthy Bálint kir. ügyész, Sziklay Emil erdőfelügyelő, dr. Kocsár Gábor, Márton Imre, dr. Fejér Ferencz, Rickl Antal, dr. Tüdős János orsz. képviselő, Juhász Ignácz, dr. Balkányi Miklós, Somogyi Pál, Csanak János.

Adókivető bizottság.

Az 1910. évi állapot szerint.

Elnök: dr. Megyeri Pál ügyvéd, helyettes elnök: dr. Szücs Géza; tagok: Csanak János, dr. Kocsár Gábor, Kovács Mihály; póttagok: Piros Béla, Tóth István, Donogán István, Kecskés István. Előadó: Nagy József pénzügyi titkár.

Adófelszólamlási bizottság.

Az 1910. évi állapot szerint.

Elnök: Szilágyi Imre, helyettes elnök: Des Combes Henrik; tagok: Kontsek Géza, Tóth Kálmán, Wolafka Antal, Juhész Ignácz, dr. Bacsó Dezső.

Debreczen sz. kir. város törvényhatósága.

Tisztviselői kar 1910. évi állapot szerint.

domahidai Domahidy Elemér Debreczen szab. kir. város és Hajdu vármegye főispánja; főispáni titkár: Rásó István; polgármester: Kovács József; főjegyző: Vecsey Imre; tanácsnokok: Körner Adolf, megyaszói Medgyaszay Miklós, dr. Könyves Tóth Mihály, dr. Vargha Elemér, Szabó Kálmán, Csóka Sámuel; tiszti főügyész: dr. Magoss György; tiszti alügyész: dr. Dóczy Emil, jegyző: dr. Tóth Emil; aljegyzők: dr. Hegedüs István, Szabó Elek polgármesteri titkár; közigazgatási gyakornokok: Budaházy Jenő, dr. Harsányi Imre, Zöld József; főszámvevő: Roncsik Lajos; számvevő: Sz. Nagy Lajos; számtisztek: Szücs Gusztáv, Rankay Jenő, Nagy Sándor; számgyakornokok: Somogyi Rezső, Kiss Péter; házipénztárnok: Komáromy Antal; házipénztári ellenőr: Csapó László; házipénztári tisztek: Szilágyi József, Kertész Ferencz, Veress Sándor; közlevéltárnok: Koncz Ákos (th. tanácsnok); magánlevéltárnok: Papp

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Ferencz ; s.-levéltárnok : — t. főorvos : dr. Tüdős Kálmán ; I-ső ker. orvos : dr. Balkányi Ede (tb. főorvos) ; II. ker. orvos : dr. K. Szalay Béla ; III. ker. orvos : dr. Varga Emil ; IV. ker. orvos : dr. Balkányi Emil ; kiadó : Raics Gyula ; iktató : Takács Bálint ; leltárbiztos : Barcsai István ; h. leltárbiztos : Kovássy Gyula ; irodatiszt : Nagy Lajos ; irnokok : Dömsödy Kálmán, Fejér Lajos, Tóth Imre polgármesteri iktató, Kovács Ferencz ; vegyész : dr. K. Szalay Béla ; járványorvosok : dr. Somogyi Zoltán, dr. Burger Péter ; városgazda : Udvarhelyi Géza ; városgazda-gyakornok : Rácz Géza ; irodatiszt : Orosz Endre ; napidijas irnokok : Rácz Lajos, Rácz Mihály, Tőkés Lajos, Radeczky Albert, Biró Lajos, Bruckner Imre, Lengvári László, Balogh Mihály, Somosy Sándor, Sándor Lajos, Bagi Endre, Huszár Gyula, Vass Károly, Zsigmond Sándor, Lovász László, Pál Péter, Tóth Endre, Sarkady István, Csák Amália, Demjén Ferencz, Kovács Béla, Pál József, Márton István, Sebesy István.

Tiszteletbeli állások.

Tb. főügyész : dr. Berger Andor ; tb. alügyészek : dr. Fejér Ferencz, dr. Szikszói Szabó László, dr. Bacsó Dezső ; tb. t. főorvos : dr. Bruckner Ernő ; I. ker. tb. orvos : dr. Széll Kálmán.

Árvaszék.

Tanácsn. árvasz. elnök Bészler Károly ; árvaszéki ülnökök : Varga Károly és Kovács Kálmán ; tb. alügyész : dr. Dóczy Emil ; jegyző : dr. Sámy László ; közigazgatási gyakornokok : dr. Harsányi Imre tb. jegyző ; közgyám : Medgyessy Lajos ; számtiszt : Nagy Sándor ; pénztárnok : Sipos György ; ellenőr : Hamar László ; irodatiszt : Szondy Lajos ; iktató : Orosz Endre ; irnokok : Brancs Károly, Bernáth Lajos ; napidijas irnokok : Biró Lajos, Bruckner Imre, Bakonyi Béla, Dull József, Tóth István, Kiss Károly, Kiss Ernő, Németh István és Oláh István.

Leltárbiztosi hivatal.

Leltárbiztos : Barcsay István ; leltárbiztos-helyettes : Kovássy Gyula ; irnok : Lengváry László.

Rendőrség.

Rendőrfőkapitány : Rostás István ; bünügyi osztályfőnök és főkapitányhelyettes : Jeney Szabó Miklós ; mezőrendőrkapitány : dr. Boldisár Kálmán ; bejelentési hivatali főnök : Simon Miklós ; belvárosi rendőrkapitány :— — — — — ; rendőrfogalmazók : ifj. Orosz László, Vetéssy Béla, Mile Pál dr. Komlóssy Pál és ifj . Ozory István ; közigazgatási gyakornokok : Budaházy Jenő tb. rendőrfogalmazó és dr. Harsányi Imre. Főkapitánysági iktató : Nagy Lajos ; kiadó : Kultsár Imre ; várárfelügyelők : a járlatkezelők ; r.-felügy. : Mihályi I, : r.-bizt.: Bikfalvi Miklós, Dobos József, Bardócz András, Harmathy Ferencz, Szőcs Lajos, Fehér Mihály ; polgári biztosok : Nagy Sámuel, Nagy Imre, Pávay Gyula, Pósalaki Mihály, Nagy Ferencz Ónody Mihály ; mezőrendőr biztosok : Nagy Mihály, Erdélyi János, Herczegh János ; bejelentési hivatali tisztek : Király János, Kaderász Gyula ; bünügyi osztály iktató és irattárnok : Tóth Lajos ; irnokok : Boross Lajos, Szemere Albert, Nagy Gábor, Király Ferencz, Szabó Ferencz ; napidijas irnokok : Simon József,· Kánya Lajos, Borus Imre, Kádár István, Szőke János, ifj. Simon István, Juhász István, Kovács Gábor, Gáll Lajos, Szini József, Tisza Zoltán.

Bünügyi osztály.

Főnök : Jeney Szabó Miklós, rendőrfőkapitányhelyettes, tb. tanácsnok ; rendőrfogalmazók : Mile Pál tb. r.-kapitány, dr. Komlóssy Pál tb. r.-kapitány, ifj. Orosz László tb. r.-kapitány, (egy hely üresedésben) ; gyakornok : Budaházy Jenő tb. r.-fogalmazó ; iktató kiadó : D. Tóth Lajos ; kihágási iktató : Szini Vincze ; nyilvántartó : Németh István ; hites jegyzőkönyvvezetők : Rácz József, Juhász István, Szőke János, Sarkady Dezső ; napidijasok : Simon István, D. Nagy Dezső ; szolgálatvezető rendőrfelügyelő : Mihályi István ; rendőrbiztosok : Harmathy Ferencz (panasz-fölvevő), Dobos József, Szőts Lajos, Bardócz András, Fehér Mihály, Bikfalvy Miklós ; fogházfelügyelő : Nagy Pál ; fogházőrök : Herczegh Mihály, Széll Mihály, Málnási János, Bernáth Gedeon, Láposy András.

Belvárosi rendőrkapitányság.

Szent Anna-uteza 9.

Rendőrkapitány :— — — — — ifjabb Ozory István tb. r.-kapitány ; rendőrorvosok : dr. Balkányi Ede (I. ker.), dr. K. Szalay Béla (II. ker.), dr. Varga Emil (III. ker.) ; polgári biztosok : Nagy Sámuel, Pávay Gyula, Nagy Ferencz, Pósalaky Mihály, Nagy Imre, Ónody Mihály ; irnok : Király Ferencz ; napidijas irnokok : Kovács László, Fehértói István.

Rendőri bejelentési hivatal.

Széchenyi-uteza.

Rendőrkapitány : Simon Miklós ; irodatisztek : Kaderász Gyula, Király János ; napidijas irnokok : Kánya Lajos, Kádár István, Török Aladár ; kézbesitési kezelő irnok : Szabó Ferencz ; napidijas : Kovács Gábor.

SZABÓ MIHÁLY hentesárúk nagykereskedése
és szétküldési telepe. Legrégibb, legszolidabb üzlet. Alapitva 1867. Szétküldés a világ minden részébe.
Elektromotorikás gyári üzem. HELYBELI ÜZLET HUNYADI-UTCZA B3. SZ ÁM.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Mezőrendőrség.

Mezőrendőrkapirány: dr. Boldisár Kálmán tb. tanácsnok; fogalmazó: H. Kiss József; iktató: Boros Lajos tb. fogalmazó; napidijas: Czédly Zoltán; mezőbiztosok: Erdélyi János, Nagy Mihály, Herczegh János; mátai biztos: Nagy Sándor; állatorvosok: Gerő Dániel m. kir. állatorvos, Axmann Gyula és Cseh János; mezőrendőrök: Nagyfejeő György, Balogh Miklós, Kerékgyártó Sándor, Lós Mihály, Miskolczy Mihály, Szoboszlói István, Ujfalusi János, Zagyva Imre, Kovács György, Butor András; járlatkezelők: ifj. Hulka Ede, Scheppel Béla és Menyhárt József; hajdu: Óvári Imre.

Gyalog rendőrök.

Altisztek: 5. Porcsin János, 17. Horváth Gábor, 25. Diószegi Ferencz, 27. Gerda Lajos, 43. Domokos Márton, 47. Hajdu Kálmán, 48. Botos András, 91. Kubiny Mihály, 100. Vadas Mózes 19. Furkó László.

Közlegények: 1. Szabó József, 2. Szombathi János, 3. Nagy Lajos, 4. Gombos János, 6. Oláh István, 7. Ványi Zsigmond, 8. Kalmár Dániel, 9. Vasas István, 10. Nagy Sándor, 11. Labancz Mihály, 12. Kovács Péter, 13. Nagy László, 14. Szilágyi József, 15. Imre József, 16. Emődi Sándor, 18. Harangi Gábor, 20. Ragályi László, 21. Pósalaki Antal, 22. Varga András, 23. Kozma Imre, 24. Maró József, 26. Kabai András, 28. Szarka Sándor, 29. Uzonyi Márton, 30. Gardó József, 31. Tóth József, 32. Sári Lajos, 33. Veres Sándor, 34. Enyedi Sándor, 35. Daróczi Károly, 36. Horváth Károly, 37. Bihon Miklós, 38. Holhos József, 39. Papp József, 40. Gyuricza Mihály, 41. Böszörményi Károly, 42. Szücs Balázs, 44. Rákóczy Gergely, 45. Nagy János, 46. Bogáti Mihály, 49. Vasadi József, 50. Papp Sándor, 51. Theimeier Fülöp, 52. Kulcsár Sándor, 53. Szálkai Sándor, 54. Kovács Bálint, 55. Funeczán László, 56. Karikó Károly, 57. Dajka István, 58. Szegedi Lajos, 59. Nagy Mihály, 60. Balázs Zsigmond, 61. Szilágyi Péter, 62. Virág Károly, 63. Márta János, 64. Horváth Mihály, 65. Kotró Ferencz, 66. Sigér Imre, 67. Nyilas Gábor, 68. K. Kulcsár Sándor, 69. Elek Imre, 70. Holló Mihály, 71. Gombos Miklós, 72. Bara Sándor, 73. Menyhárt László, 74. Nagy Sándor, 75. Porcsin Antal, 76. Beregi János, 77. Dusa József, 78. Farkas Károly, 79. Laboncz János, 80. Czipó Miklós, 81. Horváth Ferencz, 82. Kiss István, 83. Hada Sándor, 84. Virág Antal, 85. Rácz Lajos, 86. Czirják Sándor, 87. Ragályi Lajos, 88. Nevelős György, 89. Szathmári Sándor, 90. Pecsi Mihály, 92. Bak Péter, 93. Hajdu Péter, 94. Nagy Lajos, 95. Szoboszlai Ferencz, 96. Karácsony Mihály, 97. Szabó Lajos, 98. Geng György, 99. Pataki József.

Lovasrendőrök.

Őrparancsnok: 2. Papp Sándor. Lovas rendőrök: 1. Váczi Sándor, 3. Nagy Áron, 4. Kovács Lajos, 5. Vida Imre, 6. Nagyházi János, 7. Ignáth Imre, 8. Sólyom Imre.

Lovas-kézbesitők.

Böszörményi István, Gönczi Gábor, Őri András, Szilágyi Sándor.

Rendőr-kézbesitők.

Kovács János, D. Nagy Imre, Széll József, Varju András, Varga Gábor, Tóth István, Haraszti Lajos, Kuklis László, Cseke Károly, Sápi Sámuel, Mogyorós Károly, Tóth György, Erdélyi Mihály, Mencsik János, Kovács Zsigmond, Vértesi Mihály, Bihari József, Nagy Sándor, Csuka Lajos, Vona Tamás.

Városi hajduk és tiszti legények.

Őrmester: Kovács István; tizedes: B. Nagy Pál; őrvezető: Herczegh József; dobos: Debreczeni Sándor; közhajduk: Csóka Sándor, Sigér Dániel, Biró József, Rácz Mihály, Halai János, Nagy Márton, Vona János, Kéri József, Szabó Mihály, Gacsó Mihály, Kalmár Imre, Erdei János, Bakó István, Papp Ferencz, Báji Sándor, II. Nagy Lajos, Sándor Ferencz, Horváth Miklós, Németh Ferencz, Karádi József, Molnár Lajos, Miskolczi József, Enyedi János, Hatvani István, Gömöri János, Tóth Lajos, Major András, Széll Mihály, Balogh Bálint, Óvári Imre, Szabó Imre; napidijas hajduk: III. Nagy Lajos, Fábián Gábor, Csóka János, Papp István, Tanka János, Varga Károly, Szabó Lajos, Egri Albert, Szentjóbi Gyula; tiszti szolgák: Nagyházi András, Molnár István, Szücs Mihály, Nagy Sándor, Karsai János, Hevesi Sándor, Nagy István, Kiss Márton, Gólya Mihály, György Imre, Soltész István, Törő Sándor.

Adóügyosztály.

Tanácsnok: Csóka Sámuel; számvevő: Kondor Kálmán; adóügyosztályfőnök: ——— adópénztárnok: Szabó István; adóellenőr: Koszorus Kálmán; illetéknyilvántartó: Szentgyörgyi József; adótisztek: Kapros Sámuel, Papp Mihály, Szerető István; adókivetők: Kiss József, Szathmáry Károly, Szathmáry Mihály, Borus Béla, Károlyi Ferencz, Oláh Gyula, Szücs Ferencz, helyettesitve; birtoknyilvántartó: B. Szilágyi Imre irnokok: Iklódy János, Alföldi Mihály, Szappanos Alajos, Nagy Gyula; napidijas irnokok: Polónyi Andor, Simon Kálmán, Debreczeni Aladár, Szabó Miklós, Balla Tihamér, Kőkert Gusztáv, Szük Antal, Papp István, Werner Gábor, Torma Sándor, Hegedüs György, Fejes Mihály, Bócz György, Szilágyi Sándor, Kele Lajos, Kiss Lajos, ifj. Széll István; végrehajtók: Jeney Dezső, Tóth Kálmán, Kálmánczhey Sándor, Papp Ferencz, Szathmáry Antal, Hegyi Károly, Angyaláthy Antal; becsüsök: Nagy Károly, Buray József, Tóth János, Tóth Imre, Antal Mihály, Szathmáry György, Kocsor István, Bacsó Bálint, Szász József; eljárók: Varró Lajos, Katona Imre; hajduk: Karádi József, Molnár Lajos, Miskolczi József, Enyedi János, Hatvani István, Gömöri János, György Imre; napidijas hajduk: Szabó Lajos, Báji

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Sándor, Molnár Mihály, Szikszay János, Hoffmann Ferencz, Krisár István, Solymosy Lajos, Stóhl László, Nagy Lajos, Újváry Lajos, Török Gyula, Derbaky István, Kiss Bálint, Rehák Sándor, Szász Zsombor, Szabó Elemér, Sallay Gábor, Ujhelyi Elemér.

Erdőmesteri hivatal.

Erdőmester: Török Gábor; erdészek: Botos Lajos, László János, Szücs Kálmán; raktárnok: Simonffy János; nagyerdői kertész: Tóth György; epreskert-raktári csőszök: Móré Sándor, Bak Gábor; apafai erdővéd: Tóth Ferencz; monostori erdővéd: Szentessy Mihály; nagyerdei erdővédek: Balogh Lajos, Takács István, Miklósi András, Tóth Ferencz, Papp Sándor; savóskuti erdővédek: László István, Molnár István; nagycserei erdővédek: Pinczés István, Váradi Ferencz, Tóth Péter, ifj. Mocsár Sándor; fancsikai erdővédek: Kozma Gábor, Módis Mihály; paczi erdővédek: Czirják Ferencz, Balogh József; halápi erdővédek: Zöld Bálint, Lókodi János, Forró Sándor, Kiss András, Kecskés Sándor; bánki erdővédek: Madarasi István, Tóth György, Nagy Sándor; guti erdővédek: Balogh András, Tóth András, Takács Sándor, Farkas József, Rikassy György, Guthy János, Szabó András, id. Molnár Sándor; ohati erdővéd: Elekes György.

Katonai és illetőségi ügyosztály.

Főnök: Szabó Kálmán tanácsnok, mint sorozó járási tisztviselő; fogalmazó: Kiss Sándor; népfelkelési nyilvántartó: Tóth István; szállásbiztosok: Nagy István és Szilágyi Bálint; iktató: Veres Imre; kórházi biztosok: Ferenczi József és Tóth Imre; napidijas irnokok: Kiss Gusztáv, Tóth Miklós és Molnár István; hajduk: Fábián Gábor és Varga Károly; barakfelügyelő: Katonka Márton.

Mérnöki hivatal.

Főmérnök: Aczél Géza; épitészmérnök: Borsos József; vizmüfelügyelő: Haty Kálmán; épitőmester: Fodor József; mérnökök: Tikos Imre, Berényi Gábor, ifj. Török Gábor; iktató: Minory Géza; napidijas irnok: — — — — —; rajzolók: Mérő József, Bruckner Ödön; mértékhitelesitő: Szabó Miklós; utmesterek: Rácz Gábor, Tóth Gábor, Leskó Ferencz; kutmester: Mráz Ferencz; közhajdu: — — — — —

Városgazdai hivatal.

Városgazda: Udvarhelyi Géza tb. tanácsnok; gyakornok: Rácz Géza tb. városgazda; mátai biztos: Nagy Sándor; külső állatorvosok: Axmann Gyula, Cseh János; ménesmester: Markovics Gyula, nd. irnok— — —; közhajdu: Gacsó Mihály; csőszök epreskertben: Loós András; folyókaszálóban: Szabados István; kocsisok: Szilágyi László hintós, Farkas Gábor, Kiss József, Aszalai János, Hüse Péter igások; lovászok: 15 lovász; béresek: Csepregi András, Balaskó András, Széll András.

Városi fogyasztási adókezelés és városi szeszüzlet.

Üzletvezető: Pálffy Gábor biz. tag, könyvelő: Kálmán Lajos; pénztáros: Pappler Ferencz; ellenőr: Kovács Sándor; bárczakiállitó: Erdődy László; szemleiv-vezető: Govrik Miklós; irodafelügyelő: Gödényi József, szeszüzleti főraktáros: Bacsó István; mivelő: Lusztig Mór; főkiméró: Ferenczi József.

Városi szeszpótadó kezelés.

Kezelő: Blum Sámuel; szemleiv-vezető: Csikos Mihály; eljárók: Zöld István és Balogh Miklós.

Városi vámhivatal.

Hivatali helyiség: buzavás.-téri vámház Hatvan-u. végén.

Vámfelügyelő: Szele Lajos Vendég-u. 81.; díjszedők: Héczey Szabó Antal, Mayer Károly, H. Szabó István; sertésmázsa-díjszedő: Kuczik Mihály; vámellenőr: Turcsányi Gyula; II-od ellenőrző: Sándor József; mázsamesterek: Borbély Sándor, Kenderesi Gábor, Kovács József; helypénzszedő: Turuczkai József és Tövis Gábor; sorompósok: 1. sz. várad-utczai: Bottka Ferencz; 2. sz. Miklós-utczai: Tolnai István; 3. sz. Mester-utczai: Varga István; 4. sz. köntösgáti: Zombor Lajos; 5. sz. acsádi-uti: Nagy József; 6. sz. epreskerti: Horváth József; 7. sz. Szent-Anna-utczai: Gavgyi Imre; sátorőr: László Antal; szolga: Czeglédi Sándor; 8. sz. Hatvan-utczai: Kovács Mihály; 9. sz. kónyai: Bodogán Ignácz; 10. sz. hadházi-uti: Kosovszky Gusztáv; 11. sz. böszörményi-uti: ifj. Nagy Ferencz; 12. sz. pályi-uti: Bányai Antal; szolga: Czeglédi Sándor; lóvásártéri csősz: Balogh István; állatmázsamester: Balogh Péter.

Városi közkórház.

Igazgató-főorvos: dr. Ujfalusi József kir. tanácsos; h. igazgató: dr. Horváth Károly; seb. oszt. orvos: dr. Csikos Sándor; szemészeti orvos: dr. Somogyi Zoltán; segédorvosok: dr. Szepitián János, dr. Rossu Sándor, dr. Petrovics Milankó; irodai személyzet: gondnok: Visky Sándor; ellenőr: Sinay Gyula; irnokok: Nyikos János; eljáró: Horváth Gusztáv; kapus: Kolozsvári Mihály; ápolók és ápolónők: Weisz Róza, Kovács Rózsi, Hefflinger Ilona, Tar Julia, özv.

HASKÖTŐK! ● ● a legjobb HÁTEGYENESITŐK! kivitelben és legjutányosabb árban készittetnek
SCHÖN SÁNDOR □ □
KESZTYŰ-, KÖTSZER- ÉS ORVOSI MŰSZERTÁRÁBAN
Debreczen, Piacz-u. 12. Stenczinger ház.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Földi Mihályné, Telegdi Mariska, Ádám Elekné, Vizi Zsuzsánna, Szalontai Mihályné, Nagy Erzsébet, Morán Ágnes, Lajos Róza, Molnár Istvánné, özv. Rácz Bálintné, Tőzsér Sándorné, Szegedi Dánielné ; ápoló : György Ferencz ; bonczszolga : Teleki Imre ; hetesek : György János, Balogh István ; mosóházvezetője : Faragó Péterné Bratta Józsa ; mosónők : Antal Sándorné, Szücs Jolán ; mosógép hajtók : Hári Imre, Kovács István, Móré István ; gépész : Megyeri Gábor ; gépápoló : Tóth János ; fütők : Szokolai József, Méhész Sándor ; kertész : Bagi József ; élelmező : Adler Ignáczné ; főzőnő : — — — szülésznők : Kovács Rózsi Gravelli Nándorné, Morán Ágnes, Tőzsér Sándorné, Tar Julia, Lajos Róza ; konyha hetesek : Kovács József, Kiss István, Nagy Lajos.

Debreczeni állami anyakönyvi hivatal.

Széchenyi-utcza 20. szám.

Állami anyakönyvvezető : Oláh Imre ; helyettesek : Nagy Gyula és Muraközy Aladár ; napidijas irnokok : Kiss Kálmán, Szigeti Renó Károly, Gáspár Sándor ; szolga : Balogh Sándor.

Városi szülésznők.

Korpási Dánielné Csapó-utcza 54. Béresi Mihályné, Kossuth-utcza 58. Bondor Bertalanné, Fazekas Mihályné-u. 6. Bulyovszky Edéné.

Városi óvodák és menházak.

Óvónők : Kecskeméthy M. Lajosné, Nagy Károlyné, Major Mária, özv. Orosz Jánosné ; állandó menház-vezetők : Veress Gyuláné és Korompay Gyuláné ; nyári menház-vezetők : Balla Ödönné, Molnár Ferenczné ; segéd-óvónők : Orosz Malvin, Nagy Erzsike és Pálur Teréz ; dajkák : Markovics Mártonné, Kiss Gergelyné, Horváth Gáborné, Kovács Jánosné, Sándor Ferenczné, Kovács Mihályné.

Városi téglagyár.

Müvezető : Szilágyi Lajos ; felügyelő : Horváth István ; régi téglavetői felügyelő : Nagy József.

Vágóhid.

Igazgató : Csáky János okl. állatorvos ; ellenőr : Steiner Jakab állatorvos ; állatorvos : Bakcsy Ferencz ; bárczakiállító : Nagy János ; gépész : Blazsek István ; irnok : Boros Ferencz ; kapus : Ágoston Illés ; szolgák : Nagy István, Stasz András.

Iparvasuti vállalat.

Iparvasuti gépész : Ernszt Károly ; pályafelvigyázó : China Osvald ; pályaőr : Kovács József.

Debreczen szab. kir. város világitási vállalata.

Igazgató : Debreczeni Jenő gépészmérnök ; igazgatóhelyettes könyvvezető : Bauhovácz Alfréd ; igazgatóhelyettes mérnök : Aberle Raymund ; pénztárnok : Szabó Mihály ; iroda tiszt : Várady István ; pénzbeszedők : Fábián Lajos, Takács Imre ; gázmester : Németi Gyula ; városi üzletvezetője : Kezdődi Endre; lámpamester : Molnár György ; főszerelők : Bagoly András, Harl András ; csportvezető szerelők : Gát Gyula, Hübner Frigyes, Lőrincz György, Piskolczi Pál, Vas Gábor János, Nagy Károly, Nagy László, Szathmári Károly, Leskó István, Kucsera Pál, Kilián Ferencz, Bőr Ferencz, Varju György. Összesen : 150 munkás.

Városi szinház.

Szinházi felügyelő : dr. Könyves Tóth Mihály városi tanácsnok : városi müszaki személyzet festő és födiszmester : Gyöngyössy Viktor ; gépész : Tóth János ; ruhatárnok : Menyhárt Lajos ; tüzoltók : Török János, Szegedi István ; házfelügyelő : Katonka József és egy fütő.

Városi szegényház.

Gondnok : Kiss Lajos ; orvos : dr. Balkányi Emil ; felügyelők : Nagy József, Bene István, Zolnai Sándor ; élelmező : Adler Ignáczné ; főzőnő : Király Pálné.

Debreczen szab. kir. város könyvnyomdavállalata.

Üzletvezető : Keresztessy István ; könyvelő, üzletvezető-helyettes : Budaházy Dezső állandósitott nyomdai alkalmazottak : betüszedők : László Imre szedő-osztályvezető ; Péntek István, Dózsa György, Borza Lajos, Popovits Balázs javitnok. Gépmester : Várakozó Gyula ; papirraktárnok : Szabó István ; tömöntő : Gyökeres Ferencz ; Ideiglenes alkalmazottak : gépszedők : Erdélyi Károly, Fodor Lajos, Kapusi János ; gépöntő : Sterbinszky László ; betüszedők : Bagdy Imre, Botos Sándor, Karabélyos Zoltán, Katona Gyula, Kiss Bálint, Kiss István, Kulcsár Gyula, Márta Zoltán, Veress István ; gépmesterek : Juhász Kálmán, Patkó Imre ; tanonczok : Szabó Imre, ifj. Keresztessy István, Várakozó Gábor, Fehér Sándor, Hora Ferencz, Szegedy Béla, Kovács Imre, Székely János, ifj. Patkó Imre, Tóth József, Tóth Jani, Grünfeld Vilmos ; ivrakó-leányok : Tóth Julianna, Tóth Erzsi, Aszalai Etel, Aszalai Erzsi, Jakab Julcsa, Lovász Etel, Lovász Mari, Csáky Etel, Horváth Mari, Bagi Etel, Csincsér Juli, Takács Eszter, Szilágyi Teréz, Miskolczy Erzsi, Tóth Eszter, Csincsér Zsuzsi, Dobozy Eszti ; formahordók : Sárkány Sándor, Csarkó Sándor, Szabó András, Kinter Mihály ; szolgák : Nyiry Ferencz, Varga Béni ; pénzbeszedő : Labancz Mihály,

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

B) Hajdu vármegye.

Területe 3354 négyszögkilométer. Népessége 150,648 Debreczen város nélkül.

Törvényhatósági bizottsági tagok.

a) *Leglöbb adót fizető tagok:*

Semsey Andor, gróf Zichy Géza, Harstein Péter, Lichtschein Dezső, Fried Leó, Glück Venczel, Rosinger Lajos, dr. Czeglédy Mihály, Fischbein Ignácz, Ludány Lajos, V. Oláh Miklós, Adler Farkas, Fürst Ödön, Fekete Sándor, Lichtschein Sámuel, Somossy Béla, Berencsy János, Mandel Samu, Nagy Imre, Kovács Ákos, Forray Ernő, Berencsy Gyula, Csohány Antal, Fisch Jakab, Deési Rudolf, Gyémánt Sámuel, dr. Veress Menyhért, Wohl Adolf, Rosenfeld Ignácz, Bleier Adolf, Lichtmann Mór, Forrai András, Mildner Béla, Kohn Dávid, Stern Péter, Soós Géza, Sembery Miklós, Kömlinger János, Ujhelyi Andor, Kövér Antal, Oláh Sándor, Körner Béla, dr. Lintner Sándor, Veszprémy István, ifj. Csohány Ferencz, Forrai Sándor, Schlachta János, Forrai Gyula, Forrai József, Soós János, G. Tóth János, Grósz Nagy Mihály, Szilágyi János, Budaházy Zoltán, ifj. Fazekas Gábor, id. Nagy Kálmán, Csohány László, Takács István, Tisza Imre, Simai Ferencz, Szaniszló Gábor, Dobi Sándor, Bleier Mór, Sinay Antal, Harsányi Károly, Propper Miklós, Oláh Miklós, Papp Antal, Kovács Gyula, Losonczy Károly, Fülöp István, Kalocsai Gusztáv, Kupferstein Herman, dr. Malatinszky József, Liszka Nándor, Stahler Dániel, Márton Gábor, Cs. Szabó János, Baum Ferencz, Kovács Antal, Orosz Endre, Grünfeld Adolf, Friedrich Lajos, Major Gyula, Meisels Vilmos, Borbély Mihály, dr. Popper Mór, dr. Pápay Kálmán, Kozma Sándor, Szabó András, Gere Gyula, id. Kövér Pál, U. Szabó Sándor, U. Szabó János, K. Szabó Mihály, Kiss József, dr. Dömötör József, dr. Grósz Adolf, Csohány József, Bársony Sándor, Erdős Gábor, Sági Ferencz, Kovács Gábor, Császi Jakab, Kürti Pál, Grósz Herman, Fried Samu, Angyal Sámuel, Csorvássy Miklós, Rózenbaum Bernát, Klein Miksa, Fejér József, Futó Sándor, Nagy Lajos, Szabó Gábor, Kaszás István, Lente Zsigmond, Szálkai András, Gál Ferencz, Pusztay Lajos, ifj. Nagy Kálmán, Ludány Béla, Paulovics József, Kufmán Salamon, Csapó István, dr. Nagy Gábor, Ludány Géza, dr. Kovács Bálint, Poroszlai Albert, Móricz Imre, Zolcz István, B. Nagy Károly, dr. Csuk Lajos, Somogyi Lajos, Szabó Elemér, F. Kovács Sándor, dr. Berencsy György, dr. Rittersporn Miklós, Krausz Mór, Zakar Sándor, Révész Mihály, Győry Árpád, Szikes Endre, Tőzsér Simon, Paulinyi Vilmos, Járy Lajos, dr. Kiss Sándor, dr. Kertész József, Makay János, id. Járossi Mihály.

b) *Választott tagok:*

Nádudvar: Papp Sándor, Veress Géza, Nagy Albert, Boldizsár Zsigmond.

Földes: Ványi Lajos, Karacs József, Domokos Bálint, Koroknay Gergely, Fodor János, Domokos Géza, Kállay Ignácz.

Püspökladány: Eötvös Sándor, Kéri Lajos, Szuromi István, dr. Balogh Albin, Kiss Ferencz, Szibelth László, Balogh Sándor.

Kaba: Nagy Lajos, Sári Mátyás, Bálint Imre, Bálint Márton, Boda József, Hegedüs Károly, Dávidházy János.

Hajduszovát: Nagy Lajos, Jakucs Sándor Nádházi Béni, Csató Sándor.

Telétlen—Mikepércs: Orosz István, Piacsek Sándor, Lojka Károly, V. Szutor Dániel.

Balmazujváros—Józsa: Kovács Ferencz, Illyés Endre, Harangi János, Gál József.

T.-Csege—Egyek: Tóth Dezső, Mikula György, Csák Gyula, dr. Kovács Albert.

Hajdusámson—Téglás: Hamza László, N. Csire János, Ethey János, Hadházi Imre.

Bajdaböszörmény: Borsó Péter, Bagosi Imre, Mátyus Gábor, dr. Széll Gábor, K. Tóth Sándor, Sz. Kathi Imre, Győrössy Móricz, dr. Baltazár Dezső, Kelemen Gábor, Kálmán Lajos, dr. Löwinger Ármin, Gy. Kovács Márton, Oláh Bálint, Debreczeni Sándor, Földesi István, ifj. Sóvágó Imre, Bodnár Sándor, Szolnoki Péter, Porcsalmy Gyula, L. Szabó Márton, Szolnoki Gerzson, Mező Sándor, Takács Gábor, ifj. Kövér Pál, Győrössy Imre, Pál Dániel, dr. U. Szabó Lajos, Rásó Gyula, Méder György, dr. Kiss Gábor, Dobó Sándor, Paksy Gábor, Abari Imre.

Hajduszoboszló: Czeglédy Lajos, Borbély Gábor, Soós Mihály, Hetey Ignácz, Bor János, Jeges János, Horogh Sámuel, Horog Gábor, Cseke Gábor, Padrah Sándor, Cseglédy István Kovács József, Kiss János, ifj. Borbély Gábor, Márton János, Csanádi István, Czeglédi József Décsey Lajos, Szabó Sándor, F. Tóth Lajos, Lengyel Imre, Kerekes Kálmán, M. Tóth Mihály, Csiha Márton.

Hajdunánás: Sebestyén Miklós, ifj. dr. Berencsy János, Kiss László, Alföldi Imre, Vitéz József, Csiha Elek, Vad Imre, Pénzes László, Dráviczki Imre, K. Nagy Lajos, Pénzes Miklós, dr. Csohány András, Mirkó Imre, Timári András, Radó József, Ötvös Mihály, Brassay Károly, Magyar Gábor, Kántor Miklós, Hegedüs Géza, Sáfrány Géza.

Hajdudorog: Farkas Győző, Pozsgai Imre, Görög Ferencz, Rajk Imre, dr. Loóg Béla, Kanyuk Leopold, Tóth Imre, Tóth M. Pál, Kovács István, Lelesz György, Pogácsás Illés.

FRŐHLICH RESZŐ
KÖNYVKÖTŐ
Üzlet Szent-Anna-u. 1. Mühely Varga-u. 12.

Ajánlja könyvkötészetét. Készit mindenféle könyvkötést könyvtárak és iskolák részére, kereskedelmi és hivatalos könyveket, kereskedelmi és iratrendező dobozokat, imakönyvek diszes bekötését. Női kézi munkák izléses kikészitése, papir képkeretek (Passepartouk), térképek, rajzok felcachirozása. Továbbá itt fel nem sorolt papir szakmába vágó könyvkötészeti munkák.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

MIT ÁRUL?

KLÁR ANDOR!

KERESKEDELMI IRODÁJA DEBRECZEN.

TÁVIRAT: KLÁR ANDOR. TELEFON 455. SZÁM.

Meszet: elsőrendü fával égetett darabos mész, waggonszámra és évi kötésre.

Szenet: belföldi és porosz köszén, koksz, faszén, antracit.

Műtrágyát: kartelen kivüli 16% foszforsavtartalmu feltártcsontlisztet, a leghatékonyabb és legolcsóbb foszfortgyára. Debreczeni szárított fekál és szárított sertéstgyára, tüneményes hatásu, legolcsóbb légenytrágyák.

TESSÉK AZONNALI AJÁNLATOT KÉRNI!

Műszaki osztály: gépészmérnöki vezetés alatt árusit:

gépszijat, kenőolajakat, motorhajtó nyers olajakat, fütési nyers olajat.

Berendez: legmodernebbül malmokat, tégla- és szeszgyárakat, stabil és félstabil gözgép-telepeket, Diesel nyom. olaj-, szivógáz motor telepeket.

Versenyképes árak, legjobb minőség, mérnöki látogatás kivánatra.

TERVEK, KÖLTSÉGVETÉSEK KÉSZITÉSE DIJTALAN.

Bankosztály: Folyósit törlesztéses kötvényes váltókölcsönöket. Lebonyolit mindenféle banküzletet. Elvállalja földbirtokok parczellázását, kereskedelmi és ipari vállalatok pénzügyi lebonyolitását. — Minden elvállalt megbizás biztos eredménnyel a legrövidebb idő alat lesz megoldva.

LEGJOBB ÖSSZEKÖTTETÉS!!

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Hajduhadház: Simon Károly, Farkas Gábor, Varga Gábor, Hadházy József, Komor Sándor, dr. Hadházy Zsigmond, Komor Imre, Csapó László, Abrók József.

Vámospércs: Harcsarik Géza, Tömöri Gábor, Kohutovics János, Bálint Lajos, Tisztviselő tagok: Dr. Cseke Miklós, dr. Czeglédy Mihály, Dávidházy Sándor, Ertsey Gyula III. aljegyző, Kovács Gyula, Latinovics Mihály, dr. Losonczy Álmos, Nemes Zoltán, Orosz Endre, Orosz Sándor, Pákozdy Sándor, Pénzes Sándor, Weszprémy Kálmán, Nábráczky István főszolgabiró. Dr. Nábráczky Béla II. aljegyző.

Hajdu vármegye állandó választmánya.

Elnök: Domahidy Elemér főispán.

Tagok: Kovács Gyula alispán, Pákozdy Sándor, Dávidházy Sándor, Ercsey Gyula, dr. Nábráczky Béla, Pénzes Sándor, dr. Losonczy Álmos, Weszprémy Kálmán, Latinovics Mihály kir. főmérnök, dr. Czeglédy Mihály, Fischbein Ignácz, dr. Mandel Samu Kaba, Sinay Antal Nánás, Padrah Sándor Szoboszló, Berencsy János Nánás, Weszprémy István Hadház, Ványi Lajos Földes, Kovács Gy. Márton Böszörmény, Dobó Sándor Böszörmény, Tóth M. Pál Dorog, dr. Baltazár Dezső, Kálmán Lajos, Lojka Károly, Piacsek Sándor, Dávidházy János, dr. Nábráczky Béla, Rásó Gyula, Dobi Sándor Nádudvar, Kömmerling János Hajdudorog, Simon Károly Hajduhadház.

Hajdu vármegye közigazgatási bizottsága.

Elnök: Domahidy Elemér főispán.

Tagok: Kovács Gyula alisp., Pákozdy Sándor főjegyző, dr. Czeglédy Mihály, dr. Losonczy Álmos, Pénzes Sándor, Ternovszky Alajos, Csánky Viktor, Gáti Bálint, Latinovics Mihály, Csapó István közgazdasági előadó, Reitz János törv.-h. állatorvos.

Választottak: Padrah Sándor, dr. Nagy Gábor, Kiss Ferencz, Weszprémy István, Major Gyula, Balogh Sándor, Kömmerling János, dr. Loóg Béla, dr. Baltazár Dezső és Kálmán Lajos.

Hajdu vármegye tisztikara.

Főispán: Domahidy Elemér; főispáni titkár: Rásó Gyula; alispán: Kovács Gyula; főjegyző: Pákozdy Sándor: I. aljegyző: Dávidházy Sándor; II. aljegyző: Nábráczky Béla; II. aljegyző: Ertsey Gyula; tiszti ügyész: dr. Czeglédy Mihály; árvaszéki elnök Pénzes Sándor; árvaszéki ülnökök: Orosz Endre, dr. Csige Miklós, Ludány Géza; főorvos: Losonczy Álmos; levéltárnok: Weszprémy Kálmán; központi nyilántartó: Pap Lajos; kir. főmérnök: Latinovics Mihály; közp. közig. gyakornokok: Ethey László, dr. Cseke Sándor; tiszteletbeli ügyészek: Simonffy István, dr. Malatinszky József, Major Gyula, Bellovári Lajos, dr. Popper Mór, dr. Csohány András; tiszteletbeli főorvosok: dr. Khoór Dezső, dr. Nagy Lajos; tiszteletbeli járásorvosok: Kovács Albert dr., Liszt Nándor dr.

A központi járásban: főszolgabiró: Orosz Sándor; szolgabiró: Miskolczy Lajos tb. főszolgabiró; járásorvos: dr. Nagy Kálmán; járási irnok: Ujlaky István; állandó dijnok: Nagy Lajos.

H.-szoboszlói járásban: főszolgabiró: Nábráczky István; szolgabiró: Rózsa Ernő; orvos: dr. Hamvai Kovács Bálint; irnok: Almádi István; dijnok: Bódogh Béla.

H.-böszörményi járásban: főszolgabiró: Nemes Zoltán; szolgabiró: Weszprémy Barn irnok: Csegöldi Miklós; dijnok Fülöp Sándor.

Segéd- és kezelő személyzet: közigazgatási iktató: Szücs István; közig. kiadó: Jószay Antal; árvaszéki iktató-kiadó: Fényes Gyula levéltári segéd: Horváth Károly; irattárnok: Fazekas Károly; közigazgatási irnok: ifj. Jószay Antal; irnokok: Csajkos Gyula, Bárány Izsó, Orosz Elek, Tőkés Gábor; dijnokok: Bakos Antal, Pintér Dezső, Molnár Gáspár, Tőkés Zoltán, Hajdu József; utmesterek: Fehér Sámuel, Baranyi István és Mártha Sándor.

Megyei hajduk.

Tizedes: Káldy László; közhajduk: Török Gábor, Jónás Mihály, Szathmári András, Löki Sándor, Hatvani István és Borbély József.

Hajduszoboszló.

Egyházak és iskolák.

Református lelkészek: Bélteky Lajos és Demjén Ferencz, segédlelkész és vallástanár: Molnár Béla; főgondnok: G. Tóth János; gondnokok: Sáry Lajos, Herczeg Gábor; kántor: Tóth Lajos; r. kath. lelkész: Kalocsay Gusztáv; rabbinus: Katz Salamon; tanárok az állami polgári fiuiskolában: Szécsi Miklós igazgató, Pólya Mihály, Kemmen János, Rakottyai László, Dénes Ignácz, Domide Antal; vallástanitók: Molnár Béla, Kalocsay Gusztáv, Katz Salamon; tanitók a református iskolában: tantestületi elnök és igazgató-tanitó: Bor János; osztálytanitók: Császi Mihály, Böszörményi Ferencz, Czeglédy Lajos, Márton Károly, ifj. Cseke Gábor, Soós Lajos, Szabó Márton, Bakottyai Lászlóné, Székely Józsefné, Jóvér Gábor, Pólya Irma, Szabó Gyula, Cseke Gábor, Parti Gábor, Juhász Izabella, Bede Lajos, Böszörményi Ferenczné, Lőrincz Lajos, Domokos Sándor, Parti Mihály, Nagy Károly; a róm. kath. elemi iskolában: Mayer Kálmán, Székely Gyula; az izr. elemi iskolában: Aufferber

JAKAB ISTVÁN
DEBRECZEN, CSAPÓ-UTCZA 77.
TÖRV. BEJEGYZETT CZÉG. TELEFON 381. SZ.

Czukor, kávé, tea, rum cognac, pezsgő, Köestlin-féle tea-sütemény, Schmidt-féle szinházi bonbonok raktára. ++++++++++

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Bernát, Weisz Péter; az állami gazdasági ismétlő iskolában: szaktanitó Varga Károly, óraadók: ifj. Cske Gábor, Szabó Gyula; az ipariskolában: Szécsi Miklós igazgató, tanárok: Rakottyay László, Nagy Károly, Pólya Mihály; óvónő: Győry Ida; menházvezetőnők: Karai Krisztina, Nánássy Krisztina.

Izr. hitközség: Elnök: dr. Grósz Adolf, alelnök: Weinberger Gábor; pénztárnok: Geller Sándor; gondnok: Fülöp Herman; jegyző: Schwarcz Mór; iskolaszéki elnök: dr. Grósz Adolf.

Városi tisztviselők.

Polgármester G. Tóth János, főjegyző Csiha Márton, r.-kapitány Körner Géza, ügyész Hetey Ignácz, árvaszéki ülnök és községi biró Fehér Gábor, 2-ik árvaszéki ülnök Zakar Sándor, tanácsnokok: Váczy Ferencz, Oláh Miklós, házipénztárnok Ádám János, házipénztári ellenőr Székely József, adószedő Czeglédy István, közgyám Jeges János, alkapitány Tokay József, városgazda Ádám Sámuel, főorvos dr. Gaál Mihály, alorvos dr. Kiss Sándor, állatorvos Oborzil Gyula, I. jegyző üresedésben, aljegyző üresedésben, közig. iktató Czeglédy József, közig. kiadó Szabó Lajos, r.-kapitányi iktató Kaszás Mihály, árvaszéki iktató üresedésben, rendőrbiztos Somogyi Antal, anyakönyvvezető Csiha Mártan, helyettes állami anyakönyvvezető Káldy Imre, mérnök-számvevő Zábory Béla.

Vereskereszt-egylet fiókja.

Elnök özv. Adler Samuné, pénztárnok Körner Béla.

Hajduszoboszlói takarékpénztár.

Igazgató Rácz Gábor, aligazgató Oláh Miklós, titkár dr. Malatinszky József, pénztárnok ifj. Borbély Sámuel, főkönyvvezető Baksay György, könyvvezető Szeremley Zsigmond.

Hajdumegyei takarékpénztár.

Igazgató Körner Béla, aligazgató Mandel Samu kabai földbirtokos, titkár Hetey Ignácz, pénztárnok Kovács Gábor, főkönyvelő Erdős Lajos, könyvvezető: ifj. Zakar Sándor, Grünberger Ignácz, gyakornokok Kovács Emil, Szücs József, szolgák Szabó Sándor, Borbély Elek, raktárnokok: Kabán Holstein Kálmán, Szoboszlón Tury József.

Gazdasági Bank.

Vezérigazgató dr. Hamvai Kovács Bálint járásorvos, igazgatósági elnök Kalocsai Gusztáv, titkár dr. Grósz Adolf, könyvelő Áron Lajos, pénztárnok Cseke Gábor, gyakornok Kovács Mariska.

Hajduszoboszlói dalegylet.

Elnök G. Tóth János, alelnökök Bélteky Lajos, dr. Hamvai Kovács Bálint, titkár Bor János, pénztárnok Nagy Sámuel, karnagy Tóth Lajos, ellenőr Borbély Samu, ügyész dr. Grósz Adolf, gazda Béres Lajos, zászlótartó Erdős Lajos.

Kaszinó.

Elnök dr. Malatinszky József, alelnök Szécsy Miklós, jegyző Kelemen János, háznagy Bor János, könyvtárnok Domokos Sándor, ügyész Hetey Ignácz.

Függetlenségi és 48-as párt.

Elnök Ádám János, társelnökök Padrah Sándor, Hetey Ignácz, dr. H. Kovács Bálint, dr. Kiss Sándor, Sághy Ferencz, dr. Grósz Adolf, Szécsy Miklós, Oláh Miklós, titkár Bor János, pénutárnokok Jeges János, Márton József, ellenőrök Csanády Sándor, Ádám Samu, ifj. Borbély Gábor.

Függetlenségi és 48-as Kossuth-kör.

Elnök Oláh Miklós, alelnökök Márton János, Soós János, titkár és pártjegyző Bor János, jegyzők Jóvér Gábor, Parti Mihály, könyvtárnok Bálint Kálmán, pénztárnok Kiss János, gazda Ádám Samu, ügyész dr. Grósz Adolf.

Függetlenségi olvasókör.

Elnök Hetey Ignácz, alelnök id. Borbély Gábor, pénztárnok ifj. Borbély Gábor, könyvtárnok Király Sándor, jegyző Kiss Géza.

Tüzoltóegylet.

Főparancsnok Erdős Lajos, alparancsnok Tury József, titkár Jeges János, pénztárnok Nagy Samu.

Hajduszoboszlói nőegylet.

Elnök özv. Körner Istvánné, alelnök Hetey Ignáczné, jegyző Padrah Sándor, pénztárnok Szécsy Miklós.

Vasut-utczai polgári olvasókör.

Elnök dr. Hamvai Kovács Bálint, alelnökök Czeglédy Lajos, Cseke Gábor, jegyzők Kircsy István, ifj. Czeglédy Lajos, pénztárnok Magyar Mihály, könyvtárnok ifj. Tóth Ferencz.

Polgári olvasókör.

Elnök Magyar Imre, alelnök Rácz Balázs, jegyző Kátay Gyula, pénztárnok Jeney Sándor.

Ipartestület.

Elnök Székely Sándor, alelnök Ratkay Ferencz, jegyző Herczegh Mihály, pénztárnok Kovács Jeremiás.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Általános népkör.

Elnök G. Kiss Gábor, alelnök Tar János, jegyző K. Tóth Lajos, pénztárnok K. Tóth Sándor.

II-ik tiz. olvasókör.

Elnök Horogh Sámuel, alelnök Márton Mihály, pénztárnok Herczegh Bálint.

Hirlapok.

„Független Hajduság" politikai hetilap, a hajduvármegyei függetlenségi és 48-as párt közlönye. Szerkesztő és laptulajdonos Bor János. „Szoboszló és Vidéke". Szerkesztő Fehér Gábor.

Iparos dalkör.

Elnök Kalocsai Gusztáv, alelnökök Hegedüs János, Muhi Dániel, jegyző Lázár Antal karnagy Szabó Gyula, pénztárnok Hegedüs Gyula.

Hajduböszörmény.

Egyházak és iskolák.

Lelkészek: dr. Baltazár Dezső esperes, Szolnoki Gerzson, segédlelkészek: Beke Antal Sóvágó Gábor, főgondnok: Kálmán Lajos, énekvezérek: Beke Antal, Ferenczy Sándor, számadó gondnok: Kati Ferencz, ellenőr: Tóth András, egyházi ügyész: dr. Széll Gábor, egyházi jegyző: Magi Sándor. A presbyterium áll 67 tagból. A 8 osztályu gimnázium igazgatótanácsának elnöke: Kálmán Lajos főgondnok. A gimnázium tanárai: Köblös Sámuel igazgató, Marusák Dániel, Butyka Boldizsár, Marsalkó Gusztáv, dr. Molnár István, Rábold Gusztáv, Bakóczy Endre, Bodnár Imre, Müller Ede, dr. Besenyei Lajos, Király Jenő, Rácz Jenő, ének- és zenetanár: Balogh Zsigmond. A 4 osztályu polgári iskolaszék elnöke: Szolnoki Gerzson lelkész. Ezen 4 osztályu református polgári leányiskola tanitónői: Szőke Róza igazgató, Dus Rózsa, Tarnóczy Jolán, Varga Etelka. Énektanár: Beke Antal. A 6 osztályu elemi iskolaszék elnöke: dr. Baltazár Dezső lelkész. Református tanitók: Dobó Sándor igazgató, Koncz Lajos, Lévay Márton, Kövér Demeter, Se-Bestyén Béla, Fejszés Márton, Győry Julia, Magi Sándor, Porcsalmy Gyula igazgató, Kiss József igazgató, Lévai Imre igazgató, Laczák Márton, Kovács Gábor, Váncsa Dezső, Sőrés Béla, Almássy Kálmán, Fülöp Imre, Nagy Sándor igazgató, Fekete Sándor, Erdős Antal. Tanitónők: Kutassy Margit, Tóth Irén Pávay Vajna Ilona, Szücs Erzsébet, Méreyné Czeglédy Ilona, Balássy Gyuláné, Tókos Margit, Dodra Ilona, Dombi Irma, Sárközi Ilona, Demeter Zsuzsánna, Domján Erzsébet, Kovács Petronella, Domján Anna, Szabó Irén, Jánosi Mariska, Győri Gyuláné, Fülöp Gizella, Kövér Ilona, Molnár Erzsébet.

Gör. kath. egyház.

Lelkész: Papp Antal esperes, gondnok: Kelemen Bálint, jegyző: Egressy Elek, tanitók: Stéfán Elek és Egressy Elek. Tanitónő: Berlányi Gizella.

Róm. kath. egyház.

Lelkész: Major Zoltán, gondnok: Radácsi Ferencz, jegyző: Rákóczy Antal, kántortanitó: Rákóczy Antal.

Izraelita egyház.

Lelkész: Günst Jakab, iskolaszéki elnök: dr. Kertész József, jegyző: Kampler Péter, tanitók: Kamples Peter és Feingold Irén.

Baptista gyülekezet.

Hitszónok: Balogh Lajos.

Városi tisztviselők.

Polgármester Somossy Béla, főjegyző Magi Kálmán dr., ügyész dr. U. Szabó Lajos, adótanácsnok L. Szabó Márton, nyilvántartó tanácsnok Somossy Antal, jegyző Gaál Bertalan, számvevő Uzonyi Pál, mérnök Dobay Károly, városi pénztárnok, egyszersmind városgazda Sóvágó Imre, városi orvosok dr. Feres Menyhért, dr. Pápay Kálmán, dr. Bakóczy János városi főorvos, földadó nyilvántartó Somossy Antal, levéltárnok Kelemen Gábor, iktató Somossy Imre, kiadó Benedek Gyula, árvaszéki elnök a polgármester, ülnökök Győrössy Móricz és Gaál Bertalan, aki egyszersmind árvaszéki jegyző is, közgyám Győrössy Imre, árvagyámi ellenőr Kövér Dezső, iktató Molnár Dániel, rendőrkapitány Neviczky János, alkapitányok Hibján Károly, Páll Dániel, rendőrbiztos Polgári Imre, iktató Uzonyi Péter, községi közmunka nyilvántartó Szabó Mihály, községi biró B. Sóvágó Imre, kir. állatorvos Szily József, városi állatorvos Gróf Jenő, kir. erdőgondnok Asbóth Mihály, kir. állami anyakönyvvezető Paksy Károly, helyettese U. Szabó Antal, adópénztárnok Némethy Lajos, segédek Ignáth Bálint, Sz. Kathy Imre, Nagy Imre, ellenőr — — irnokok Somossy Zoltán, Varga Géza, Varga Lajos, Kelemen Mihály, Lovász Ferencz és K. Tóth Mihály, Molnár József adóvégrehajtó.

Városi takarékpénztár.

Elnöke a polgármester, igazgató Szenczi Szabó János, ügyész dr. Széll Gábor, pénztárnok Karap Ferencz, főkönyvelő Szy Zsigmond, segédkönyvelő Kovács Sarolta.

Valódi angol és sollingeni aczél zsebkések, ollók, borotvák, borotválkozó készülékek és kellékekből a legjobb minőség

Mentze ÁRUHÁZÁBAN kapható.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Részvénytársulati takarékpénztár.

Igazgató Sembery Miklós, ügyész dr. Lővinger Ármin, pénztárnok Gemeinbeck József, főkönyvelő Adriáni Kornél, segédkönyvelő Orosz Olga, Mérey Sándor és Tallér Ernő.

Közgazdasági bank Részvénytársaság.

Elnök id. Somossy Béla, ügyvezető-igazgató és ügyész Szikes Endre, pénztárnok ifjabb Fazekas Gábor, könyvelő Kecskeméthy Lajos.

Hitelbank részvénytársaság.

Elnök ig. dr. Baltazár Dezső esperes, igazgató Kertész József dr., ügyész Paksy Károly, pénztárnok P. Balogh Gábor, könyvelő Jakab Antal.

Hitelszövetkezet.

Igazgató Paksy Károly, aligazgató dr. Kertész József, ügyész dr. U. Szabó Lajos, pénztárnok Kövér György, könyvelő Papp József.

Ipartestület.

Elnök — —, jegyző Simon Márton, iparhatósági biztos Hibján Károly.

Polgári Casino.

Elnök Major Gyula, alelnök Morvay Géza, titkár id. Sólyom Antal, könyvtárnok Fejszés Márton, Sőrés Béla és Fekete Sándor, pénztárnok Molnár Sándor.

Iparos olvasókör.

Elnök Matkó Elek.

48-as kör.

Elnök Kálmán Lajos, alelnökök dr. Széll Gábor, Friedrich Lajos, Szolnoky Gerzson és L. Szabó Márton, titkár Kutasy Sándor, pénztárnok Kapusi Márton, jegyzők dr. Kutassy Sándor és Botos Ferencz.

Szabadelvü kör.

Elnök dr. U. Szabó Lajos.

Gazdasági ifjusági önképző-egyesület.

Igazgató Almássy Kálmán.

Vadásztársulat.

Elnök Győrössy Móricz, jegyző Gaál Bertalan.

Hajduböszörmény és Vidéke.

Szerkesztő Porcsalmy Gyula, lapkiadó Szabó Ferencz.

A Magyarországi Református tanitók Lapja.

Szerkesztő, kiadó Dobó Sándor.

Cserépgyár-Részvénytársulat.

Igazgató Paksy Károly.

Kötőszövő-gyár.

Vezérigazgató Pauliny Vilmos; igazgató Maschek Brunó; ellenőr Nagy Lajos; főkönyvelő Steiner Sándor; raktárnok Wanderle Ernő.

M. kir. adóhivatal.

Adópénztárnok Göttche Károly; elienőr Sztán Győző; adótisztek Tömöri András, Szende Béla, Szántó Manó; gyakornokok Nádler Miklós; dijnok Pávai Vajna György.

Polgári olvasókörök.

Temető-utczai olvasókör elnöke: Porcsalmy Gyula. Fehértói-utczai olvasókör: elnöke Porcsalmy Gyula. Szoboszlói-utczai olvasókör: tb. elnöke Porcsalmy Gyula, elnöke: Sóvágó Imre (városgazda). Szekeresutczai olvasókör: tb. elnöke Dorzsalmy Gyula. Külvárosi Olvasókör: tb. elnök Dorcsalmy Gyula, elnök: dr. Széll Gábor. Polgáriutczai olvasókör: elnöke Szabó Ferencz. Bársony-utczai olvasókör: elnöke Porcsalmy Gyula. Ujvárosi-utczai olvasókör: elnöke Bakóczy Endre. Sürü-utczai olvasókör: elnöke Sóvágó Antal.

Hajdunánás.

Egyházak és iskolák.

Főgondnok dr. Csurka Lajos; református lelkészek Baróthy István, Benkő Lajos énekvezés és orgonista Nagy Károly; gimnáziumi tanárok Nagy Elek igazgató, Spaniel Vincze, Márk Imre, dr. Nemes Félix, Szilágyi Dezső, Brassai Károly, Váczi József, Jókai Lajos, Magi Antal, Király Sándor, Lengyel Endre, Lovas Aladár, Nagy Károly; fiuiskolai tanitók Jámbor Kálmán, Dombossy István, Magi Lajos, Somogyi Gábor, Bata Antal, Dobos László, Nyakas Sándor, Bán Géza, Takács Ambrus, Mikó József; leányiskolai tanitók Csontos Margit, Kovács Etelka Falábu Teréz, Farkas Józef, Kiss Illés, Csontos Ágnes, Kovács Imre, Nagy Pál, Szanka Margit, Lovass Lenke, Bordács Eszter; óvónők Bán Mária, Jámbor Kálmánéé, Nádassy Gizella, Ember Lajosné; róm. kath. kántortanitó Rolkó József,

Városi tisztviselők.

Polgármester és árvaszéki elnök Csohány László; főjegyző Kovács Ferencz; rendőrkapitány Csiha Márton tb. főjegyző; aljegyző Csohány József; tiszti ügyész Berencsy János; tanácsnokok Gyulay Sándor és Nemes Miklós; mérnök Somogyi Gyula; alkapitány Kókay Kálmán; számvevő Pákozdy András; nyilvántartó Ormós László; pénztárnok Timári Mihály; adópénztárnok Daróczi Gábor; ellenőr D. Nagy Miklós; utadó pénztárnok Nyakas János; közig. iktató s kiadó Timári Lajos; rendőri iktató és kiadó Gyulay Sándor; csendbiztos Girus Sándor; leltárbiztos Magi Antal; árvaszéki ülnökök Pénzes László, Gál

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

István; közgyám Kun László; árvaszéki iktató, kiadó és levéltáros Kovács Miklós; orvosok dr. Nagy Lajos, dr. Khoór Dezső, dr. Varga Sándor; anyakönyvvezető Csohány László, helyettese Hegedüs Géza; legelőfelügyelő Nagy Ferencz; irnokok Nemes László, Gulyás Imre; végrehajtó Kányádi Zsigmond; s.-végrehajtó Kovács József; kertész Oborzil Alajos; járlatkezelő Papp Mihály.

Kaszinó.

Elnök dr. Nagy Lajos, alelnök dr. Csohány András.

Tüzoltó-egylet.

Főparancsnok Berencsy Gyula.

Takarékpénztár.

Igazgató dr. Nagy Lajos; könyvelő Berencsy Géza; s.-könyvelő Kovács Antal; pénztáros Sáfrány Géza; gyakornok Goldstein Dávid.

Hajduböszörményi Részvénytársulati Takarékpénztár hajdunánási fiókja.

Igazgató Nemes Miklós; könyvelő Nemes Lajos; ügyész dr. Csohány András.

Hajdunánási Gazdasági Bank.

Elnök Nagy Elek gymn. igazgató; alelnök Poroszlai László; igazgatósági tagok: Sohler István, dr. Khoór Dezső, Oláh Gyula, Frigyessy Jenő; felügyelő bizottság: Márk Endre elnök, Havas Kálmán, Berencsy Gábor; ügyvivő könyvelő: Reisner Nándor; s.-könyvelő: Groszmann Gyula; pénztáros Gyulay András.

Kölesönös segélyző-egylet mint szövetkezet.

Igazgató Nagy Elek, Berencsy Gyula; könyvelő: Lux Imre; pénztáros: Csiha Miklós; Nyakas László s.-könyvelő.

Iparos és kereskedő tanonczískola.

Igazgató Dobrossy István; tanitók: Bán Géza, Somogyi Gábor, Jámbor Kálmán, Takács Ambrus.

Függetlenségi kör.

Tb. elnök Brassai Károly; elnök Sebestyén Miklós.

Polgári kör.

Elnök: Varga Sándor.

Gazda kör.

Elnök dr. Csuka Lajos; alelnök Berencsy Gyula.

Iparos olvasókör.

Elnök: Sáfrány Géza.

48-as Kossuth-kör.

Elnök: id. Kovács László.

Hajdunánási dalárda.

Elnök: Csiha Márton; tiszteletbeli elnök: dr. Nagy Gábor; karnagy: Nagy Károly.

Iparos dalkör.

Elnök Sáfrány Géza; karnagy Dobrossy István.

Ifjusági egyesület.

Igazgató: Takács Ambrus.

Nádudvar.

Terület-nagyság 36,000 kat. hold. Lakosok száma 9125.

Egyházak és iskolák.

Ref. lelkész Veress Géza, fitanitók Duzs Dezső, Bán István, Váradi Aurél és Nagy Lajos, leánytanitók— — — — , Szigeti Berta, Duzs Janka, Váradi Lajos, Boldizsár Zsigmond, állami iskolánál Száraz Sándor és neje Száraz Sándorné, Molnár Vilma, Váczi Endre és neje Boldizsár Margit, ref. kántor Csathó Géza. Róm. kath. lelkész: Németh József, tanitó: Simkó József, izr. lelkész Schück Jakab, tanitó Szilvási Ármin, vallástanitó Friedmann Adolf.

Községi tisztviselők.

Főbiró Fekete Gábor, főjegyző és anyakönyvvezető Papp Sándor, adóügyi jegyző Ács Nagy Sándor, aljegyző és anyakönyvvezető helyettes Unyi Géza, orvosok dr. Halász Sándor és dr. Kornhauser Sámuel.

Kölesönös segélyző-egylet.

Vezérigazgató Papp Sándor, igazgatók: Kun Vilmos, dr. Halász Sándor, Nagy Albert és Dobi Sándor.

Társas-kör.

Elnök: Ludány Lajos.

Polgári kör.

Elnök: Nagy Albert.

Kereskedők és iparosok köre.

Elnök: Frank József.

Függetlenségi és 48-as kör.

Elnök: Boldizsár Zsigmond.

Nyakkendők, **kalapok, férfi és fiu fehérnemüek** a Központi czipő és kalap nagyáruházban Debreczen, Piacz-utcza 41. **Telefon 435. Kérjen árjegyzéket.**

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Nádudvari hitelszövetkezet.

Igazgató: Veress Géza.

Nádudvari Takarékpénztár Részvény-Társaság.

Igazgató: Kun László.

Nőegylet.

Elnök: Ács Nagy Sándorné.

Állomásfőnök.

Gál József.

Gazdasági szaktanitó.

Vásárhelyi Sándor.

Községi óvónő.

Schaitl Anna.

Gyógyszerész.

Feyér József.

Püspökladány.

Határ területe 32,487 hold 1515 négyszögöl. Lakosainak száma 10,788.

Egyházak és iskolák.

Lelkészek: Kiss Ferencz ref., segédlelkész Domján Lajos, Mildner Béla róm. kath. lelkész, Bathó Győző róm. kath. segédlelkész, Strausz Ábrahám rabbi; tanitók a ref. egyházban Szücs János, Jánosi Antal, Andorkó Márton, Szabó Elek, Ari Gyula, Kovács Lajos, Nagy Pál, Csenki Imre, Tóth István; tanitónők a református egyháznál Kovács Róza, Tóth Terézia, Tóth Mária, Halmy Irma, Csiszár Teréz, Andorkó Mária; a róm. kath. egyháznál Szabó János, Géczi Alajos, Hegedüs József, Zsigrai Róza; tanyai tanitók Bajnók János és Bőjtös Kálmán; az izr. egyháznál Ujvári Adolf; óvónő Tóth Ida; gyermekmenház vezetőnők: Osváth Teréz és özv. Joó Sándorné.

Községi előljáróság.

Főbiró Kéri Lajos, főjegyző Eötvös Sándor, adóügyi jegyző Kiss Mihály, közigazg. másodjegyző Papp Miklós, járlatkezelő dr. Péterfi János, segédjegyző Kállay Mihály, iktató-kiadó és irattárnok Berényi György, törvénybiró Balogh Lajos; esküdtek Ulveczki András, Tóth Lajos, Marsi György, Rácz Lajos, Szabó Imre; rendőrbiztos Márton Gyula; gazda Nagy Mátyás; közgyám és gyámpénztárnok Szuromi István; gyámpénztári ellenőr Eötvös Sándor; adópénztárnok Hajdu Ferencz; pénztári ellenőr Lakatos Béniámin; községi orvosok dr. Balogh Albin és dr. Domokos Lajos; anyakönyvvezető Eötvös Sándor, helyettesek Papp Miklós, Kiss Mihály, Péterfi János; községi állatorvos Kardos Imre; községi végrehajtó Szarka József; fogyasztási adókezelők Péntek Sándor, Ulveczki János.

Hajdumegyei takarékpénztár fiókja.

Igazgató Balogh Sándor, pénztárnok és könyvelő Pongrácz Géza.

Püspökladányi hitelszövetkezet, mint az orsz. központi hitelszöv. tagja.

Igazgató Kiss Ferencz, ügyész Belováry Lajos, pénztárnok Nagy András, könyvelő Kiss Gyula, s.-könyvelő Somló József.

Püspökladányi Takarékpénztár.

Igazgató Weissenburger Nándor, ügyész dr. Bálint Miklós, pénztárnok Weissberger Salamon, könyvelő Blaskó János.

Hitelszövetkezeti gabonaraktár.

Elnök-igazgató Kiss Ferencz, könyvelő Kiss Gyula, raktárnok Kiss Gáspár.

Fogyasztási és értékesitő szövetkezet.

Elnök Mildner Béla, pénztárnok Hegedüs József, üzletvezető Várady Sándor.

Nagygőzmalom részvénytársaság.

Elnök Papp Sándor, alelnök Baranyai Sámuel, könyvelő Weissenburger Nándor, pénztárnok Nagy József, ellenőr Tóth Gábor.

Vöröskereszt-egylet fiókja.

Elnöknő özv. Varga Károlyné, titkár Pongrácz Géza, pénztárnok Belováry Lajos.

Önkéntes tüzoltó-egylet.

Főparancsnok Kiss Mihály, alparancsnok Nyizsnyi György, pénztárnok Tárai Lajos, titkár Berényi György.

Első temetkezési egylet.

Elnök Tóth Gábor, pénztárnok Tóth István jegyző Kovács Lajos.

Második temetkezési egylet.

Elnök Kiss Ferencz, pénztárnok Andorkó Márton, jegyző Szabó Elek.

Társaskör. (Kaszinó.)

Elnök Szibelth László, alelnök Belováry Lajos, jegyző Domján Lajos, pénztárnok Egerer Árpád, háznagy dr. Domokos Lajos, könyvtárnok Hegedüs József, ügyész dr. Széll László.

Ügyvédek.

Belováry Lajos, dr. Széll László, Kieska Mór, dr. Bálint Miklós.

Polgári olvasókör.

Elnök Kéri Lajos, alelnök Nagy Mátyás, jegyző Szabó Sándor, könyvtárnokok Szabó Imre és Keserü Balázs, pénztárnok Deme Gábor.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Első függetlenségi kör.

Elnök Baranyai Albert; alelnök Kárai Sámuel; jegyző dr. Péterfi János; könyvtárnok Kovács Imre; pénztárnok Nádházi Gábor.

Második függetlenségi kör.

Elnök Éles Gábor; alelnök Vigh Gábor; jegyző Lakatos Béni; könyvtárnok Daróczi Sándor; pénztárnok Szilágyi Sándor.

Harmadik függetlenségi kör.

Elnök Rácz Sándor, alelnök Egri Dániel, jegyző Nagy Sándor, könyvtárnok Rácz Mihály; pénztárnok Makai Lajos.

Negyedik függetlenségi kör.

Elnök D. Tóth Lajos; alelnök Papp Lajos; jegyző dr. Péterfi János; könyvtárnok Béres András; pénztárnok Fekete Albert.

Népkör.

Elnök Kósa Albert, alelnök Keserü Béniámin, jegyző Hegedüs Sándor, könyvtárnok Tőke Imre, pénztárnok Balogh Lajos.

Róm. kath. olvasókör.

Elnök Mildner Béla; alelnök Nyiszter Antal; könyvtárnok Kacsándi Géza; pénztárnok Nagy Károly; jegyző Ulveczki János.

Iparos-kör.

Elnök Baranyai Lajos, alelnök Nyizsnyi György, jegyző Szabó László, könyvtárnok Varga Pál és Kacsándi Károly, pénztárnok Kovács Ferencz.

Ifjusági kör.

Elnök Vigh Mátyás, alelnök Szabó Sándor, jegyző Keserü József, könyvtárnok Papp Antal, pénztáros Egri Imre.

Izraelita nőegylet.

Elnöknő dr. Balogh Albinné; titkár Madár Ignácz; pénztárnok Ujvári Adolfné.

Chevra-Chadischa.

Főgondnok Strausmann Béni; pénztárnok Roth József; jegyző Ujvári Adolf.

Kir. közalapitványi kerületi felügyelőség.

Felügyelő Szibelt László (főfelügyelő rangban); segédfelügyelő Egerer Árpád.

Kir. járásbiróság.

Kir. járásbiró dr. Tikos Gyula; albiró dr. Kovács Ferencz; jegyző Szieber Dezső; telekkönyvvezető Balogh István; irnokok: Konrád Emil, Bukvics Szaniszló; díjnokok Nyiszter János, Szvoboda Róza; fogházőr Nyiszter Antal.

Gyógyszerészek.

Knapek Jenő, Verner Gyula.

M. kir. csendőrőrs (lovas).

Parancsnok: Fekete József őrsvezető.

M. kir. pénzügyőri szakasz.

Szemlész: Vozári Antal.

Máv. állomási főnökség.

Állomási főnök: Andrássy István.

A m. kir. posta- és távirda-intézet oszloptelitő telepe.

Vezető mérnök: Berdenics Ernő.

M. kir. posta- és távirda-hivatal.

Postafőnök Barbócz Kálmán; postatisztek Szabó Lajos, Hajdu Aurél; segédtisztek Bakó Ferencz, Rizoli Aladár, Demeter Zsigmond, Adorján Lajos, Csepreghy Sándor.

M. kir. osztálymérnökség.

Osztálymérnök Lővinger József; mérnökök Róz Gusztáv, Práger Gyula, irodakezelő Lászlóffy István, díjnokok Vadas Jakab és Polónyi Lajos.

Hajdudorog.

Terület-nagysága 18,000 hold. Lakosok száma 10,008.

Egyházak és iskolák.

Görög kath. lelkész Ujhelyi Andor, segédlelkészek Végseő Dániel, Slepkowszky János; róm. kath. lelkész dr. Kucsera Ferencz; ref. lelkész Fodor Benjamin; izr. lelkész Czitrom Farkas; állami iskolai igazgató Révész György; állami iskolai tanitók Sift Károly, Oláh Kornél, Nagy Izabella, László Anna. Róm. kath. éneklész-tanitó Blaha Viktor; gör. kath. tanitók: igazgató-tanitó Oláh Imre, tanitók Sima Gyula, Révész András, Révész Andrásné, Lengyel János, Lengyel Jánosné, özv. Tóth Mihályné, Korpos László, Posta István. Kisdedóvoda-vezető Korpos Lászlóné; nyári menedékház vezetőnő Radu Anna.

Községi előljáróság.

Főbiró Tornai Szabó Elemér; főjegyző Farkas Győző anyakönyvvezető; adóügyi jegyző Vekerdy Károly anyakönyvvezető-

Mindennemü Czipők, Csizmák, Kalapok és Uridivat czikkek legmegbizhatóbb és legjutányosabb beszerzési forrása

NEUMANN TESTVÉREK

czég a Tisza-palotában,

Telefon 434. DEBRECZENBEN. Telefon 434.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

helyettes; III-ik jegyző Kanyuk Leopold anyakönyvvezető-helyettes; segédjegyző Balogi László; törvénybíró Görög Ferencz; városgazda Szakál Miklós; adópénztárnok Pogácsás Antal; közgyám Tóth Imre; iktató Szakál György; irnokok Szabó Lajos, Marschalkó Zoltán; végrehajtók Kozma György; esküdtek Fodor Sándor, Murvai Antal, Farkas Mihály, Oláh István; tiszti orvosok dr. Dömötör József, Rittersporn Miklós; közbirt. elnök Görög Ferencz; jegyző Tóth József; pénztárnok Kiss Antal.

Takarékpénztár.

Igazgató dr. Dömötör József, főkönyvelő Révész Mihály, segédkönyvelő Papp Mihály, pénztárnok Rajk Imre.

Kölesönsegély-egylet.

Elnök-igazgató Révész András, főkönyvelő Révész Mihály, pénztárnok Papp Ferencz.

Hitelszövetkezet Gabonaraktár, mint az országos Központi Hitelsz. fiókja.

Tagjai: elnök Slepkovszky János s.-lelk.; ügyvezető-könyvelő Pozsgay Imre; pénztárnok Kanyuk Mihály.

Hajdudorogi Néptakarékpénztár r.-társ.

Elnök Végseő Dániel s.-lelkész, ügyvezető könyvelő Papp Mihály, pénztárnok Dobi Dénes, ügyész dr. Csatth Sándor. Igazgatóság: Szabó F. István, Pogácsás Illés, Pogácsás Lőrincz, Szabó Antal, Tóth Gergely, Szabó Péter, B. Szabó János, Áncsán János, Dobi Dénes, Petrus Jenő, Fejérváry Sándor, Farkas Sándor, Bráz József, B. Papp Sándor, K. Tóth Péter.

Dohánybeváltó hivatal.

Hivatalvezető Brendt László, számtiszt Rébay István, gyakornok Posta Lajos.

Hajdudorogi Hitelbank r.-társ.

Elnök Wohl Adolf; alelnök Tornai Szabó Elemér; vezérigazgató dr. Rittersporn Miklós; igazgatóság: Áron Mór, Darvas Izidor, Görög Miklós, Molnár Antal, Tóth István; igazg. tanács: Engel Ignácz, Görög Ferencz, Widder Péter, Klein Samu, Szakál Miklós; felügyelő bizottság: dr. Fejér Ferencz, Bernfeld Samu, Gutfreund Samu; főkönyvelő Gál Ignácz; pénztáros Tóth M. Pál.

Hitelszövetkezet.

Elnök Lengyel Endre ugyis mint központi megbizott; felügyelő bizottság: Véghseő Dániel gör. kath. s.-lelkész, ugyis mint központi megbizott, C. Tóth Mihály, Borsi Mihály. Igazgatóság: Kiss Antal, Doby Dénes, K. Orosz György, K. Orosz Mihály, Murvay Mihály, Lengyel János, Oláh István; könyvelő és ügyvezető titkár-helyettes: Posgay Imréné Bencze Ilona; vezérigazgató Posgay Imre; pénztáros Kanyuk Mihály.

Iparos-kör.

Elnök: — — — — — —, jegyző Tóth György, pénztáros Buth Pál.

Katholikus népszövetség.

Elnök Ujhelyi Andor lelkész, alelnök Áncsán János, 8 csoportvezető, 300 tag.

Vereskereszt fiók-egylet.

Elnök Ujhelyi Andor, elnöknő Farkas Győzőné, jegyző Farkas Győző, orvos dr. Dömötör József, pénztárnok Rajk Imre.

Kaszinó.

Elnök Ujhelyi Andor, pénztárnok Lelesz György, jegyző Posta István.

Függetlenségi olvasókör.

Elnökök Petrus Jenő, dr. Loóg Béla, jegyzők Orosz Péter, Papp Illés, Dobi Dénes, pénztárnok Szilágyi Ferencz, ellenőr Mosolygó Antal, zászlós K. Orosz György.

Önkéntes tüzoltó-egylet.

Elnök Farkas Győző, főparancsnok Szabó Elemér, tb. főparancsnok dr. Loóg Béla, pénztárnok Widder Péter, parancsnokok Küzmös József tb. parancsnok, Baksai Sándor, Áncsán János, zászlós Tóth István, segédtiszt Posgay Imre, szertárnok Widder Péter segédfőparancsnok.

Katholikus kör.

Elnök Ujhelyi Andor lelk., jegyző Áncsán János, pénztárnok Kovács Mihály, 150 tag.

Gazdaszövetségi gazdakör.

Elnök Szabó Elemér, jegyző Posgay Imre, pénztárnok Kanyuk Mihály, 100 tag.

Kaba.

Egyházak és iskolák.

Lelkész Dávidházy János esperes, tanitók Bálint Béla, Lovász Lajos, Tóth János, Fábián István, Dulházy Kálmánné, Dulházy Kálmán, Fehér Imre, Váradi Antal, Nagy Miklós és Tóth Lajos.

Izraelita hitközség.

Elnök Hirschberg Mór, pénztárnok Lővinger Sámuel, tanitó Róna Ármin.

Kiskabai községi iskola.

Elnök Kellner Menyhért, tanitó Nagy Lajos.

Önálló gazdasági iskola.

Iskolaszéki elnök Simon Pál, gondnok Hegedüs Károly, gazdasági szaktanitó Györfy Géza.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Községi előljáróság.

Főbiró Hegedüs Károly, törvénybiró Csukás György, főjegyző Boda József, adóügyi jegyző Kovács Lajos, III. jegyző Simon Pál, község gazda Farkas Lajos, árvagyám Szilágyi Lajos, községi adószedő Nagy M. János, ellenőr Tőzsér Ferencz, esküdtek Papp József, Sári Kálmán, Bálint László, Bőr János és Fazekas Lajos.

Kabai takarékpénztár.

Elnök Dávidházy János, igazgató Boda József, pénztárnok Sári Mátyás, főkönyvelő Fráter Zsigmond, gyakornok Rosenfeld Lajos.

Hajdumegyei takarékpénztár fiók telepe.

Elnök Mandel Sámuel, pénztárnok Bálint Imre, könyvelő Papp Sándor.

Önkéntes tüzoltó-egyesület.

Parancsnok: Simon Pál.

Olvasó-egyesület.

Elnök: dr. Gedeon János.

Polgári kör.

Elnök: Dede Gábor.

Függetlenségi kör.

Elnök: Hegedüs Károly.

Iparos-kör.

Elnök: Puskás Antal.

Nép-kör.

Elnök: Balogh József.

Ifjusági kör.

Elnök Gere Gyula.

Általános népkör.

Elnök: Szász József.

Balmazujváros.

Egyházak és iskolák.

Lelkészek: magyar ref. lelkész Ilyés Endre, német ref. lelkész Szabó Antal; róm. kath. lelkész Pápay Lajos, főrabbi Fried Nátán; ref. leánytanitók Varga Miklós, Szabó Kálmán, fitanitók Molnár József, Szabó Márton, Kalmár József, Katonka Ödön, Szabó József, vegyes iskolai tanitó Varga Antal, kántor Győre Dániel, német ref. fitanitó Kátai Károly, vegyes iskolai tanitó Molnár Mihály, leánytanitó Fekete Irén, róm. kath. kántortanitó Zádor Jenő, leánytanitó Incze Antónia, izr. hitközségi vegyes iskolai tanitó Szigeti Rezső, gyermekmenházvezetőnők Farkas Ilona és Hunyady Károlyné.

Izraelita hitközség.

Elnök: Gelbmann Ignácz.

Községi előljáróság.

Főbiró Harangi János, főjegyző Kovács Ferencz, törvénybiró Szilágyi Sándor, jegyző Ambrus Ferencz, I. s.-jegyző Lechner József, II. s. jegyző kgym. Győrfi József, községi orvosok dr. Berényi Pál és dr. Forrai Péter, állatorvos Török Gáspár, községi pénztárnok Kecskés Gábor, közgyám — — — — — — — adószedő Kerekes Ferencz, irnok Tóth János és Posta Péter, végrehajtók Katona Gábor, Bak József, esküdtek Dobi Ferencz, Varga István, Béres István, Juhász Ferencz, Radácsi Imre, anyakönyvvezető Ambrus Ferencz, helyettes anyakönyvvezető Vágó László, Lechner József.

Hajduk és rendőrök.

Lovas-kézbesitő Koroknai Sándor, gyalogkézbesitő Hajzer Ádám, hajduk Kulcsár János, Bereczki Imre, Győrfi István, Balogh János, Csákó István, rendőrök Szabados Gergely, T. Kiss Sándor, Szeifert Károly, Vagner Fülöp.

Tüzoltó-egylet.

Főparancsnok — — — — — parancsnok Kovács Ferencz, alelnök Győrfi István, titkár Kalmár József, fizetéses tüzoltók Erdei András, Koroknai Péter.

Gyógyszerészek.

Németh László, Braun Ferencz.

Közbirtokosság.

Elnök Gál Imre, pénztárnok Kecskés Mihály, jegyző Kovács Ferencz.

Takarékpénztár.

Igazgató Lichtschein Samu, ügyvezető Gáll József, könyvvezető Westsik Nándor, pénztárnok Posta Péter, segédpénztárnok Katona József, hivatalszolgák Kovács István, Király Sándor, gyakornok Katz Károly.

Balmazujvárosi takarékpénztárral egyesült önsegélyző szövetkezet.

Elnök Ilyés Endre, ügyvezető Gál József, pénztárnok Vigh János, könyvvezető Steinbach Frigyes.

Iró- és dohányzó készletek, hamutálak, gyertya- és gyufatartók legolcsóbb beszerzési forrása **Mentze Henrik** újdonságok áruháza **Kossuth-u. 4. sz.**

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Posta- és távirda-hivatal.

Postamester Dobsa Lajos.

Polgári olvasó-kör.

Elnök Harangi János, jegyző Tar Imre, pénztárnok Király Sándor, könyvtárnok Dobi István.

Községi szülésznők.

Özv. Csóka Mihályné, Szajfert Péterné.

Alsó-utczai függetlenségi 48-as kör.

Elnök Eszenyi Bálint, alelnök Posta Bálint, pénztárnok Lós Bálint, könyvtárnok Pál János, jegyző Molnár József.

Chewra Kadischa szentegylet.

Elnök Friedländer Mór.

Izraelita nőegylet.

Elnök betöltetlen, jegyző Szigeti Rezső.

Olvasó népkör.

Elnök Varga István, jegyző Kányási Sándor, pénztárnok Harangi Gábor, könyvtárnok Tar Bálint.

Földmivelő egylet.

Elnök Tar Sándor, jegyző Hüse Jakab pénztárnok Molnár Péter.

Kossuth-kör.

Elnök Szabó Antal, jegyző Molnár Mihály, pénztárnok Leiber Gergely, könyvtárnok Árva József.

Hajduhadház.

Területnagyság 29,180 hold. Lakosok száma 9098 lélek.

Egyház és iskola.

Református lelkész: Szabó Lajos; református fitanitók: Simon Károly, Varró Ferencz, Ónodi Mihály, Szendrei Szabó Ferencz; leánytanitók: Nagy Ferencz, Kóti Jerémiás, Csapó Zsigmondné, Galambos Irma, Lautsek Mártha, Kóti Eszter, Farkas Ilona; óvónő: Somogyi Ferenczné Bihari Róza; egyházi főgondnok: Veszprémy István, egyházi algondnok: Juhos Bálint.

Állami iskola.

Gondnoksági elnök: Veszprémy István; gondnok: Sólyom Antal; tanitók: Balog Antal, igazgató, Gál István, Lakatos Károly, Rátz Albert, Balogh Ida, Sólyom Julia, Mező Erzsébet, Simon Anna.

Községi előljáróság.

Főbiró Farkas Gábor, törvénybiró Kis Gábor, közig. jegyző Bajdor János, adóügyi jegyző Sólyom Antal, jegyzősegédek, közig. Rácz József, aljegyző Csapó Zsigmond, közgyám Hadházy Imre, városgazda P. Szabó Bálint, adószedő Kovács Márton, tanácsbeliek: Gábor Imre, Sápi József, Kovács Imre Ábrók József; orvosok: dr. Kozma János, dr. Schuk József, állatorvos Vollák Károly, adóvégrehajtó Magyar Imre, állandó napidijas Sallay József és Dudinszki János, állami anyakönyvvezető Bajdor János, helyettese Sólyom Antal és Csapó Zsigmond, fogyasztási ellenőr Bodán Gábor.

Polgári takarékpénztár.

Vezérigazgatók Veszprémy István és Moskovits Adolf, könyvelő Czirják Károly, pénztárnok Melegh László, felügyelő-bizottsági tagok: Szabó Lajos, Soós Gábor, Rácz József, Poroszlay László, Farkas Ödön.

Hajduhadházi gazdasági bank.

Vezérigazgatók: dr. Hadházy Zsigmond és Krausz Mór; felügyelő-bizottság: Sólyom Antal, Csapó Zsigmond, Vida Károly.

Pártszinezetnélküli kaszinó.

Elnök Veszprémy István.

Gazdálkodók köre.

Elnök Hadházy József.

Polgári olvasó-kör.

Elnök Tatár Gábor.

Kuglizó-társaság.

Elnök Veszprémy István.

Polgári dalárda.

Elnök Simon Károly.

Temetkezési egylet.

I. temetkezési egylet elnöke Csapó László
II. temetkezési egylet elnöke Komor Imre.

Hadházi nagygőzmalom.

Tulajdonos Müller Antal.

Gyógyszerész.

Farkas Ödön.

Földes.

Területe 10,448 kat. hold. Népessége 5603 lélek.

Egyház és iskola.

Lelkész Karácsony Imre, tanitók Szabó Ferencz, Buzogány Dénes, Boldizsár Lajos, Nagy István, Papp Imre; tanitónők Pávay Erzsike, Ujvári Mária, Buzogány Dénesné, Simon Erzsébet; óvónők Papp Ilona, Csathó Jolán.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Községi előljáróság.

Főbiró Szabó Mihály, főjegyző Kállya Ignácz, aljegyzők Fodor János, Fodor Imre.

Gyógyszerész.

Farkas Antal.

Közbirtokossági takarékpénztár.

Igazgató Kállay Ignácz.

Olvasókör.

Elnök Karácsony Imre.

Temetkezési egylet.

I. elnöke Pércsy Lajos, II. elnöke Szabó Sándor.

Önkéntes tüzoltó-egylet.

Főparancsnok Kiss József.

Hajdusámson.

Egyházak és iskolák.

Református lelkész Papp Gusztáv, egyházgondnok Csuka Sándor, református tanitók Szöör Antal, Nagy Lajos, Király András Dávid Sándor, Vég Lajos. Tanitónő Balogh Emma. Martinka-kerti tanitó Nagy Gábor, róm. kath. kántortanitó Bócz Elek, izr. tanitó Friss Gyula, községi óvónő Olényi Katalin.

Köszégi előljáróság.

Főbiró Varga László, főjegyző Ethey János, másodbiró Fábián Károly, gazda Sándor Imre, közgyám Magyar István, belrendőr Fekete Ferencz, külrendőr Szabó István, pénztárnok Budaházy Lajos, tanácsbeliek Kovács Mihály, Farkas Lajos és Nagyházi Bélint, aljegyző Kovács Andor, segédjegyző Sebestyén Lajos, községi orvos dr. Báthory Sándor, végrehajtó Varga József, állami anyakönyvvezető Ethey János, helyettese Kovács Andor.

I. Olvasó-egylet.

Elnök Papp Gusztáv.

Kossuth-kör.

Elnök Hamza László.

Kölesönös segélyző-egylet, mint szövetkezet.

Elnök Ethey János, ügyvezető Saád István.

M. kir. csendőrőrs.

Őrsvezető Orbán János, csendőrök Czin József, Ligusi János, Szarka Mihály.

Vasuti állomási előljáró.

Szita István.

Gyógyszerész.

Saád István.

Tiszacsege.

Terület-nagysága 24,436 kat. hold. Lakosok száma 4211 lélek.

Egyház és iskola.

Református lelkész BertalanGábor, református tanitók Mile Imre, Kiss Lajos, Sebestyén József, Németh István, községi tanitó Fábri Gyula, tanitónő Szeremley Róza, menedékházvezetőnő Harkay Irén. Cserepesi magántanitónő: Méliusz Aranka.

Községi előljáróság.

Főbiró Simon Sándor, főjegyző Szabó Gábor, jegyző Selley Lajos, orvos dr. Kerbólt László, segédjegyző Nagy Sándor, állatorvos Broskó Jenő, közgyám Kardos Géza, pénztárnok Kovács Pál, törvénybiró Simon András, községi gazda Rózsa János, esküdtek Kovács Sándor, Turi Albert, Baja István.

Egyek.

Terület-nagysága 9821 hold 1036 négyszögöl. Lakosok száma 4733 lélek.

Egyház és iskola.

Róm. kath. plébános Kintzly Béla, róm. kath. segédlelkész Szabó János, kántortanitó Lakatos Dezső, fitanitók Gegus István, Plank József, leánytanitók Bóné Vilma, Daragó Anna, állami iskolai igazgató-tanitó Munkai József, tanitó Lázár János és Füstös Imre, tanitónők Munkai Józsefné és Lázár Jánosné.

Községi előljáróság.

Biró Tóth János, közigazgatási jegyző és anyakönyvvezető Devics Lajos, adóügyi jegyző Magyar Gyula, segédjegyző, anyakönyvvezető-helyettes Harsányi Béla, községi orvos dr. Gál Ignácz, körállatorvos Broskó Jenő, törvénybiró Antal János, pénztáros Vincze József, adószedő Kovács János, közgyám Domán István, seküdt gazda Czinege György, esküdtek Berkes Bálint, Domán István, Debrődi István, bába Bódi Istvánné, községi irnok-végrehajtó Hajdu Jenő.

Takarékpénztár.

Elnök Csák Gyula, alelnök Devics Lajos, ügyvezető Tóth Dezső, pénztáros Holló János igazgatósági tagok dr. Gál Ignácz, Petrovics Miklós, Mikula György, Nagy János, póttag Kovács János.

Minden idényre! Legszebb kesztyüket **SCHÖN SÁNDOR** KESZTYŰ-, KÖTSZER- ÉS ORVOSI MŰSZERTARABAN szerezhetünk be. Debreczen, Piacz-u. 12. Stenczinger-ház.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Egyek és vidéke önsegélyző-egylet.

Igazgatósági elnök Antal János, alelnök Mikula Imre, felügyelő-bizottsági elnök Magyar Gyula, pénztáros Berkes Máté, könyvvezető Domány Lajos, igazgatósági tagok Paulovics József, Zoller Gyula, Mucza Alajos, Tóth János, Reiner József.

Önkéntes tüzoltó-testület.

Elnök Kintzly Béla, diszparancsnok Devics Lajos, parancsnok (működő) Lipárdi Ferencz, titkár Szabó János, pénztáros Holló János, szertárnok Dancs Imre. A pártoló tagok száma 40. A müködő tagok száma 38.

Az egyeki első temetkezési egylet.

Elnök Holló János, pénztáros Kovács János, jegyző Geguss István, a tagok száma 800.

Gyógyszerész.

Tóth Dezső.

Postamester.

Hodosy Sándorné Kaiser Mária.

Jótékony nőegylet.

Elnök Paulovits Józsefné, pénztáros Berkes Máténé, titkár-jegyző Plank József. Tagok száma 106.

Izraelita nőegylet.

Elnöknő Weinstok Henrikné, alelnök Domány Lajosné, pénztáros Reiner Józsefné, jegyző Friedmann Móricz, titkár Forschner Antal. Tagok száma 52.

Téglás.

Terület nagysága 6664 kat. hold. Lakosok száma 2365 lélek.

Egyház és iskola.

Lelkész Ablonczy László, egyh. főgondnok gróf Degenfeld Pál, gondnok S. Szabó Mihály, tanitók Nagy Ambrus, Papp Zsigmond, óvónő Balogh Károlyné Varga Mária.

Községi előljáróság.

Főbiró Á. Kiss Sándor, jegyző és anyakönyvvezető Éles László, anyakönyvvezetőhelyettes Papp Zsigmond, segédjegyző Marcsek Béla okl. jegyző, törvénybiró Czikó Sándor, pénztárnok ifj. Dobszai Gábor, közgyám B. Kiss Miklós, esküdtek Báji Imre, Dobszai Bálint, Kemecsei Gábor, Forgács Dániel.

Temetkezési egylet.

Elnök Kemecsey Bálint, pénztárnok Papp Zsigmond.

Tüzoltó-egylet.

Főparancsnok üresedésben.

Olvasó-egylet.

Elnök üresedésben. Alenök üresedésben.

M. kir. posta-, távirda- és telefonhivatal.

M. kir. postamester Farkasné Danielik Katalin, m. kir. postakiadó Müller József.

Tetétlen.

Terület nagysága 6315 hold. Lakosainak száma 2148 lélek.

Egyház és iskola.

Református lelkész Baróthy Béla, fitanitó Gere Géza, leánytanitó Biszterszky Imre, III-ik iskolai tanitó Szilágyi Dániel, gyermekmenedékházi dajka Szendrey Julianna.

Községi előljáróság.

Biró V. Szutor Dániel, jegyző Bakos Lajos, anyakönyvvezető Bakos Lajos, helyettese Szabó Gyula aljegyző.

Népkör.

Elnök V. Szutor Dániel.

Tetétlen községi kölcsönös segélyző szövetkezet.

Elnök-igazgató V. Szutor Dániel, ügyvezető-igazgató Szabó Gyula.

Községi orvos.

Dr. Fekete Aladár.

Mikepéres.

Terület nagysága 6420 kat. hold. Lakosai száma 2288 lélek.

Egyház és iskola.

Református lelkész Szécsi István, egyházgondnok Kenderesi János, fitanitó Nánási József, leánytanitó Szabó József, közös iskolai tanitó Nagy Anna, gyermekmenházvezető Kovács Lajosné, anyakönyvvezető Csicseri Orosz István.

Községi előljáróság.

Biró Decki József, másodbiró Mike József, pénztárnok Szabó Ferencz, községi gazda Vigvári József, jegyző Csicseri Orosz István, gátbiró Budai Lajos, közgyám Fené József.

Gazdasági ismétlő iskola.

Elnök Csicseri Orosz István, gondnok Nánási József.

Gyógyszerész.

Dr. Gáspár Géza körorvos.

Ifj. olvasó-egylet.

Elnök Orosz István, könyvtárnok Nánási József.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Vámospéres.

Terület-nagysága 11,110 kat. hold. Lakosok száma 3211.

Református egyház.

Református lelkész Nagy Dániel, gondnok Koncz Lajos, református tanitók Biró János, Szabó Imre, Deák Ferencz, Nagy Lajos, Szücs Sándor és Nagy Karola ; állandó gyermekmenházi vezetőnő Deák Ferenczné sz. Kovács Mária ; egyházfi Dobsa Lajos.

Izraelita egyház.

Elnök : Rósenfeld Ferencz, gondnok : Schvarcz Sámuel, tanitó Blau Béla, metsző Lefkovics Ábrahám, iskolaszéki elnök Schvarc Lipót, gondnok Rósenblüth Márton, iskolaszéki ellenőr Lövi Nándor, egyházfi Schvarcz Ferencz.

Községi előljáróság.

Főbiró Harcsarik Géza, főjegyző Kohutovics János, másodjegyző Szabó Gábor, községi orvos dr. Kiss János, törvénybiró Tóth Sándor, közgyám B. Tóth Sándor, községi gazda Jobbágy János, adópénztárnok Hunyadi Lajos, esküdtek Asztalos Sándor, Perce Imre, ifj. K. Berke József, Bálint Lajos, közs. végrehajtó Kovács Károly, községi irnok, s.-jegyző P. Nagy Sándor, m. kir. anyakönyvvezető Kohutovics János, m. kir. anyakönyvvezető helyettes Szabó Gábor, m. kir. postamester Bálint Margit férj. Juhász Lajosné.

Gyógyszerész.

Weisz János.

Polgári olvasó-kör.

Elnök Nagy Dániel, alelnök Csuth József, jegyző Szücs Sándor, háznagy Szabó Imre. könyvtárnok Nagy Lajos, pénztárnok Biró János,

48-as függetlenségi Kossuth-kör.

Elnök Bálint Lajos, alelnök Hunyadi G. József, jegyző Hunyadi Lajos, pénztárnok Koncz Lajos, háznagy Varga József, könyvtárnok Vincze Imre.

I-ső temetkezési egylet.

Elnök Jobbágy János, jegyző Fagyal János, pénztárnok Polgár József, ellenőr G. Hunyadi József.

II-ik temetkezési egylet.

Elnök Kovács István, jegyző Tagyi Lajos, pénztárnok Hunyadi Lajos, ellenőr Bálint János,

Önkéntes tüzoltó-egylet.

Elnök Kohutovics János, parancsnok — — alparancsnok Biró János.

Chevra-Kadischa egylet.

Elnök és pénztárnok Engel Bencze, jegyző Blau Béla, gondnok Schvarcz Sámuel.

Az alföldi takarékpénztár vámospéresi fiókintézete.

Elnök Harcsarik Géza, alelnök Nagy Dániel, pénztárnok Kohutovics János, igazgatósági tagok Tóth Sándor, Jobbágy János, könyvelő Juhász Lajos, szolga Szücs József.

Vámospéresi kölcsönös segélyző-egylet mint szövetkezet.

Elnök Szikszay József, alelnök Weiszhausz Dávid, igazgatósági tagok dr. Kiss János, Weisz János, Engel Bencze, Szabó Gábor, pénztárnok Kovács Károly, könyvelő Deák Ferencz, ügyész dr. Polgár Dániel, szolga Dobsa Lajos.

Alsó- és Felsőjózsa község.

Terület nagysága 2663 h. 1212 négyszögöl. Lakosok száma 3300.

Egyház és iskola.

Református lelkész Karla Ödön ; Felsőjózsán : református tanitó Ory Sándor. Alsójózsán : református tanitók Farkas Rózsi, Tóth Kálmán és Kiss Erzsébet. Róm. kath. lrlkész Major Zoltán plébános, róm. kath. tanitó Várhalmy Béla. Menházvezetőnők : Kis Gerzsonné, Perényi Gyuláné.

Köszégi előljáróság.

Felső—Alsójózsa körjegyzője Toronyi János, s.-jegyző Márki Lajos, állami anyakönyvvezető Toronyi János ; helyettese Márki Lajos ; biró : Felsőjózsán : Kiss József ;Alsójózsán : Erdődi Sándor.

DICSŐSÉG ÉS GYŐZELEM! Az egész országban legjobban kedvelik a Kállai Lajos mótoreséplőkészleteket, mert azok az összes létező motorok között valóban a **legegyszerűbbek** és a **gazdák legjobban és legkönnyebben tudják kezelni.** Ezen oknál fogva lettek **Kállai Lajos mótorai az összes kiállitásokon első diszoklevelekkel, arany és ezüst érmekkel kitüntetve.** Figyelmeztetjük a tisztelt gazdaközönséget, hogy ez idő szerint **Kállai Lajos mótorgyárából sok száz mótoreséplőkészlet** van az országban **kitünő sikerrel** müködésben. Mindenki saját érdekében cselekszik, ha ezen **mindenütt legjobban bevált** és az **országban ismeretes egyedül létező legegyszerübb és legkitünőbb benzinmotoros eséplőkészletekről árjegyzéket kér és felvilágositásért Kállai Lajos mótorgyárához (Budapest, Gyár-uteza 28. szm alá) fordul, mivel a hirneves Kállai Lajos mótorok csakis Budapest, Gyár-uteza 28. szám alatt kaphatók.**

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

IV. Egészségügyi czimtár.

Debreczeni orvosok.

Dr. Balkányi Ede Csapó-u. 4. dr. Balkányi Emil Kossuth-u. 13., dr. Borbély Imre Batthyány-u. 14. dr. Both János Timár-u. 18., dr. Bruckner Ernő Csapó-u. 19., dr. Brunner Lajos Szent Anna-u. 1., dr. Burger Péter Degenfeld-tér 10., dr. Berencsy Zoltán Bábaképezde, dr. Brokes Győző Széchenyi-u. 1 b., dr. Csikos Sándor Péterfia-u. 24., dr. Czakó Zsigmond Batthyány-u. 20., dr. Derekassy István Batthyány-u. 16., dr. Engel Ignácz Miklós-u. 9., dr. Fái Márk Piacz-u. 58., dr. Fráter Imre Piacz-u. 70., dr. Gáspár Géza Piacz-u. 71., dr. Grósz Pál Piacz-u. 38., dr. Gálbory Sámuel Szent Anna-u. 29., dr. Hajnal Dezső Hatvan-u. 13., dr. Horváth Károly Közkórház, dr. Hutiray József Péterfia-u. 20., dr. Hütter Károly Hatvan-u. 16., dr. Horváth Arthur Rákóczi-u. 4., dr. Jósa Ödön Batthyány-u. 11., dr. Kenézy Gyula Bábaképezde, dr. Kenyeres Elek Kossuth-u. 26., dr. Kerekes Lipót Kossuth-u. 43., dr. Kiss Gyula Árpád-tér 44., dr. Leitner Adolf Széchenyi-u. 11, dr. Láng Sándor Kossuth-u. 39., dr. Legányi Gyula Kossuth-u. 28., dr. Losonczy Álmos Piacz-u. 89., dr. Liszt Nándor Verbőczy-u. 4., dr. Moskovitz Miksa József kir. herczeg-u. 18., dr. Nágel Zsigmond Piaczutcza 49., dr. Nagy Kálmán Szent Anna-u. 27, dr. szotyori Nagy Kálmán Hatvan-u. 15., dr. Popper Alajos József kir. herczeg-u. 19., dr. Rózsa Mór Széchenyi-u. 27., dr. Rózsa Ignácz Hatvan-u. 46., dr. Somogyi Zoltán Hatvan-u. 12., dr. Strelinger Győző József kir. herczeg-u. 12., dr. K. Szalay Béla Batthyány-u. 1., dr. Szász Adolf Piacz-u. 59., dr. Széll Kálmán József kir. herczeg-u. 35., dr. Szenes Zsigmond Simonffy-u. 2., dr. Szőllősi Béla Péterfia-u. 3., dr. Trocsányi Béla Kossuth-u. 35., dr. Tüdős Kálmán Batthyány-u. 12., dr. Ujfalussy József Piaczutcza 44., dr. Varga Emil Széchenyi-u. 26., dr. Winkler Jenő Kossuth-u. 26.

Fentiek közül dr. Tüdős Kálmán v. tiszt főorvos, dr. Balkányi Ede I. ker. tiszti orvos, dr. K. Szalay Béla II. ker. tiszti orvos, dr. Varga Emil III. ker. tiszti orvos, tb. városi főorvos, dr. Balkányi Emil IV. ker. tiszti orvos.

Debreczeni orvos-gyógyszerész-egylet.

Diszelnökök dr. Popper Alajos, dr. Ujfalussy József, elnök dr. Kenézy Gyula, alelnök dr. Csikos Sándor, I-ső titkár dr. Berencsy Zoltán, II-od titkár dr. Sterlinger Győző, pénztáros Mihalovits Jenő, gazdakönyvtáros dr. Kenyeres Elek, választmányi tagok dr. Popper Alajos, dr. Ujfalussy József, dr. Tüdős Kálmán, dr. Derekassy István, dr. Legányi Gyula, dr. Szenes Zsigmond, Muraközy László.

Orvos fiók-szövetség.

Elnök dr. Kenézy Gyula, alelnök dr. Horváth Károly, titkár dr. Hutiray József, pénztárnok dr. Derekassy István, választmányi tagok dr. Kenyeres Elek, dr. Ujfalussy József, dr. Tüdős Kálmán, dr. Legányi Gyula, dr. Csikos Sándor.

Debreczeni Mechanikai Zander-Gógyintézet.

Igazgató-tulajd.: dr. Szász Adolf orvos. Debreczen, Piacz-utcza 59., földszint. Telefon 389.

Szanatorium.

Igazgató-tulajdonos dr. Láng Sándor. Debreczen, Kossuth-utcza.

Debreczeni gyógyszerészek.

„Arany angyal" cz. gyógyszertár (Piacz-u. 46.), alap. 1860. Tulajdonos Mautner Alfréd társa.

„Arany egyszarvu" cz. gyógyszertár (Kossuth-u. 8.), alapit. 1772. Tulajdonosok Grósz Nagy Ferencz és társai.

„Csillag" cz. gyógyszertár (Árpád-tér), alapit. 1901. Tulajdonos Radákovics Géza.

„Csokonai" cz. gyógyszertár (Mester-utcza végén), alapit. 1908. Tulajd. L. Kovács Nándor.

„Fehér hattyu" cz. gyógyszertár (Piacz u. 30.), alapit. 1813. Tulajdonos Steiner Manó társai.

„Isteni gondviselés" cz. gyógyszertár (Homokkert-u.), alapit. 1905. Tulajd. Kóczián Dezső.

„Kigyó" cz. gyógyszertár (Piacz-u. 31.), alapit. 1812. Tulajdonos Mihalovits Jenő.

„Közkórház" cz. gyógyszertár (Közkórház). Tulajdonos a „Debreczeni gyógyszerésztestület". Gondnoka Némethy Gábor.

„Megváltó" cz. gyógyszertár (Piacz-u. 18.), alapit. 1843. Tulajdonos Kubek Sándor.

„Magyar korona" cz. gyógyszertár (Péterfia-u. 14.), alapit. 1807. Tulajdonos Sz. Tóth Béla.

„Nap" cz. gyógyszertár (Piacz-u. 3.), alapit. 1802. Tulajdonos Muraközy László.

„Rákóczi" cz. gyógyszertár (Arany J.-utcza végén), alapit. 1898. Tulajdonos Aranyi Árpád.

„Reménység" cz. gyógyszertár. Tulajdonosa Harsányi Lajos. Alapittatott 1868. (Csapó-utcza).

Gyógyszertárak Hajdu vármegyében.

Hajduzsoboszló „Gondviselés" cz. gyógyszertár (alapit. 1834.), tulajdonos Barbócz Zsigmond. „Reménység" cz. gy. (alapit. 1888.), tulajdonos Sághy F. — Hajduböszörmény „Isteni gondviselés" cz. gy. (alapit. 1694.), tulajdonos Schuck József. „Magyar korona" cz. gy. (alapit. 1871.), tulajdonos Ercsey Kálmán. „Arany sas" cz. gy. (alapit. 1828.), tulajdonos Bernát Miklós. — Hajdusámson „Vöröskereszt" cz. gy. (alapit. 1884.),

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

tulajdonos Saád István. — Hajduhadház „Remény„ cz. gy. (alapit. 1847.), tulajdonos Farkas Ödön. — Hajdudorog „Megváltó“ cz. gyógyszertár (alapit. 1855.), tulajdonos Widder Péter. — Hajdunánás „Magyar korona“ czimü gyógyszértár alapitatott 1832.), tulajdonos Berke József örökösei K. Jakó Jenő. „Remény“ czimü gyógyszerttár (alapittatott 1888.), tulajdonos Molnár Miklós. — Hajduszovát „Órangyal“ cz. gy. (alapit. 1890.), tulajdonos Ács Nagy Kálmán. — Vámospércs „Vöröskereszt“ cz. gy. (alapit. 1890.), tulajdonos Veisz János. — Püspökladány „Megváltó“ cz. gy. (alapit. 1851.), tulajdonos Kaupek Jenő. Ismeretlen czimmel alapitva 1905., tulajdonos Werner Gyula. — Kaba „Gondviselés“ cz. gy. (alapit. 1875.), tulajdonos Horváth Kálmán örökösei. Kezelő Boros Illés. — Balmazujváros „Szentháromság“ cz. gy. (alapit. 1855.), tulajdonos Braun Ferencz. „Órangyal“ cz. gy. (alapit. 1897.), tulajdonos — —. — Tiszacsege „Isteni gondviselés“ cz. gy. (alapit. 1876.), tulajdonos Kardos Géza. — Tiszaegyek „Isteni gondviselés“ cz. gy. (alapit. 1892.), tulajdonos Tóth Dezső. — Földes „Isteni gondviselés“ cz. gy. (alapit. 1866.), tulajdonos Farkas Antal. — Nádudvar „Feket sas“ cz. gy. (alapit. 1842.), tulajdonos Valkó J. örökösei. Bérlő Fehér József.

M. kir. bábaképezde.

Igazgató-tanár dr. Kenézy Gyula ; I-sö tanársegéd dr. Berencsy Zoltán Sándor ; II-ik tanársegéd dr. Berényi István ; számvevő Kovács Lajos ; irónő özv. Cichíny Kálmánné ; főbába özv. Barta Istvánné ; bábák Balogh Ágota, Vida Eszter, Horváth Juliánna, Nagy Ágnes ; gépész Kántor Ferencz ; fütő Erdős István ; kapus Varga Ferencz ; házvezetőnő Varga Ferenczné ; kertész Nagy József.

Debreczeni Önkéntes Mentő-egyesület.

Elnök Weszprémy Zoltán, alelnök dr. Tüdős Kálmán, titkár dr. Burger Péter, pénztárnok Grósz Nagy Ferencz. Mentőparancsnok Szikszay Gyula és Publig Ernő tüzoltóparancsnok, mentő-orvos dr. Derekassy István.

M. kir. áll. Gyermekmenhely Debreczen.

Igazgató-főorvos : dr. Brokés Győző. Gondnok : Mészáros Ödön. Ellenőr : Darvas Nándor. Tisztviselők : Forgách Kálmán, Szalay Mariska, Fekete Róza, Róth Gyula. Teleporvosok : Bleuer Márk dr. Halmi, Fekete Sámuel dr. Szatmár, Vajay Imre dr. Szatmárnémeti, Lakatos Mihály dr. Nagybánya, Helller Jakab dr. Máramarossziget Komáromi Sándor dr. Tecső, Schönpflug Béla dr. Nagykároly, Kenyeres Elek dr. Debreczen, Liszt Nándor dr. Debreczen, Kovács Bálint dr. H.-Szoboszló, Simon József dr. H.-Szoboszló, Molnár Gyula dr. H.-Szoboszló, Pápay Kálmán dr. H.-Böszörmény, Nagy Lajos dr. H.-Nánás, Vidder Adolf dr. Nyiregyháza, Berenyi Pál dr. Balmazujváros, Halász Sándor dr. Nádudvar, Gedeon János dr. Kaba, Báthory Sándor dr. H.-Sámson, Piróth András dr. Ujfehértó, Kozma János dr. H.-Hadház, Kelen Lipót dr. Nagykálló, Telepfelügyelőnők : Rébay Róza H.-Szoboszló, Murakozy A.-né H.-Böszörmény, özvegy Sándor Jakabné Debreczen, Szini Aranka Debreczen, Friedmann Gizella Nádudvar.

Okleveles szülésznők.

Antal Bálintné Nagy Sára Vendég-utcza 37. Bácsi Sándorné Frencl Anna Cserepes utcza 1. Barta Ferenczné Czifra Josefa Bábaképezde. Bauer Lajosné Sztraka Mária Homokkert I. j., 114. Béressy Mihályné Kossuth-utcza 58. Bondor Bertalanné Czegléd-utcza 22. Bulyovszky Edéné Zsurkai Ilona Bercsényi-utcza 2. Özv. Balogh Károlyné Nyugoti-u. 16. Bódi Sándorné Nagy Zsuzsánna Steinfeld-féle uradalom Nagy-Macs. Chraskó Mária Széchenyi-kert 13. Csepcsányi Alajosné Eötvös-u. 66. Csonka Sándorné Csuka Juliánna Olajütő 31. Dalmi Jánosné Biharitelep 8. (Vágóhid mellett.) Debreczenszky Gusztávné Csillag-u. 80. Disznós Ferenczné Bercsényi-u. 16. Dien Mihályné szül. Oláh Erzsébet Csillag-utcza 8. Élek Ferenczné Schuller Róza Czegléd-u. 6. Erdei Györgyné Micskei Erzsébet Létai-ut, Külső Gerébitelep. Erdei Eszter Homok-utcza 31. Fehérvári Sándorné Vigkedvü Mihály-u. 12. Fóris Imréné Kovács Mária Hajó-utcza 18. Gál Mihályné Kaposi Zsuzsánna Nyilas-telep 4. szám. Grünfeld Jakabné Berkovits Zsuzsánna Hatvan-utcza 56. Gál Józsefné Karacs Eszter Késes-u. 21. Haburák Jánosné Homok-utcza 88. Hechtmann Ignáczné Széchenyi-u. 5. Hodovanyecz Mihályné Turás-kert, Áron-telep 121. Jakab Károlyné Orbán Juliánna Kossuth-utcza 55. Jakimor Mihályné Sichel Róza Csapókert II. járás, Jánosi-utcza 77. Jóna Sándorné Péterfiai temető (csőszház). Jójárt Illésné Vida Vilma Emerich-telep 6. Kádár Istvánné Csepcsányi Róza Péterfia-utcza 69. Kassai Jánosné Csapókert I. járás, Kisfaludy-utcza 31. Kázsmér Sándorné Kigyó-utcza 26. Keller Károlyné Nagy Karolin Csapó-utcza 3. Kiss Gáborné Tótfalussy Erzsébet Morgó-u. 40. Kiss Lajosné Tisza Juliánna Csapókert, Jánosi-utcza 55. Klein Jakabné Darabos-u. 31. Korom Gáborné Kozma Erzsébet Bundi-u. 7. Korda Gáborné ezelőtt Csőreg Ferenczné Kut-utcza 22. Korpássi Dánielné Csapó-u. 54. Kovács Bálintné Szabó Juliánna Eötvös-u. 37 Kovács Istvánné Vásárhelyi Sára Homok-utcza 4. Kovács Lajosné Szabó Juliánna Vendég-utcza 33. Krausz Károlyné Szappanos-u. 3. Kulcsár Mihályné Nyil-u. 124. Kozma Andrásné Erdélyi Juliánna Köntös-

Fésük, hajtük, fejdíszek és teljes fésülködő készletekből folyton érkeznek ujdonságok **Mentze** árúházába KOSSUTH-U. 4.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

kert, I. járás, 19. Kovács Lidia Szappanos-utcza 16. Laczkó Mihályné Salétrom-utcza 16. Lengvári Mária Magos-utcza 21. Madai Sándorné Gottfried Mária Varga-utcza 34. Moskovitz Dávidné Hatvan-utcza 9. Munkás Józsefné Hebra Terézia Késes-utcza 24. Nagy Bálintné Kovács Eszter Busi-utcza 7. özvegy Nagy Béniné Gólya Mária Csapókert. Nagy Sándorné Csemete-utcza 8. Nagy Sándorné Butyka Erzsébet Boldogfalva-utcza 18. Nehéz Jánosné Eötvös-utcza 29. Nagy Ferencné Varga Eszter Legányi-utcza 18. Özv. Ormós Gáborné Eötvös-utcza 16. Oskó Imréné Nagy Juliánna Homokkert I. járás 35. Ottó Henrikné Papp Juliánna Bocskay-tér 3. Osváth Ferencné Morgó-utcza 14. Papp Juliánna Pacsirta-utcza 45. Popper Dávidné Széchenyi-utcza 27. Porhammer Károlyné Hajnal-utcza 27. Rácz Ágnes Pusztatelekháza. Özv. Rédai Lajosné Nap-utcza 10. Rosenfeld Mórné Tizenhárom-város-utcza 20. Rubin Bernátné Simonffy-utcza 34. Sándor Józsefné Vargakert I. járás, 16. Siegelbaum Mártonné Strausz Regina Czegléd-utcza 4. sz. Szabó Daniné Meixner Teréz Homokkert-u. 115. Szabó Istvánné Virág Lídia Teleki-utcza 54. Szabó Péterné Mester-utcza 20. Szaluk Károlyné Létai-ut 12. Székely Józsefné Csemete-utcza 8. Szikszay Mihályné Szalay Juliánna Kölcsey-utcza 24. Sztraka Jánosné Vendég-utcza 75. Szücs Juliánna Nyil-u. 26. Özvegy Tajti Istvánné Bálint Karolin Teleki-utcza 90. Özvegy Takács Jánosné Szabó Erzsébet Geréby-telep. Takaró Istvánné Erzsébet-ut 22. Tóth Józsefné Homok-utcza 64. Tövisky Gáborné Arany Zsuzsánna Nyil-u. 71 Varga Ferenczné Pástyán Zsófia Bábaképző. Varga Julia Csillag-utcza 107. Vedres Istvánné Csapó-utcza 59. Vékony Lajosné Dalmi Juliánna Geréby-telep, Király-utcza 27. Vértessy Györgyné Homokkert II. járás 191. Vincze Jánosné Szent-Anna-utcza 41. Veszprémy Józsefné Nagy Eszter Nagy József-telep 26. Zempléni Jánosné Morgó-utcza 10. Beke Imréné Nagy Eszter Pereczes-utcza 24. Ragályi Lajosné Veres-utcza 15. Fentiek közül városi kerületi szülésznők: Korpássy Dánielné Csapó-utcza 54. I-ső kerületi szülésznő. Béressy Mihályné Kossuth-utcza 58, II-ik kerületi szülésznő. Bondor Bertalanné Czegléd-utcza 22. III-ik kerületi szülésznő. Bulyovszky Edéné Zsurkai Ilona Bercsényi-utcza 2. IV-ik kerületi szülésznő. Nem okleveles szülésznő Csőke Pálné Helle Erzsébet Ohat-puszta. — Szaporulat 1910. évben: özv. Bartha Istvánné Varholik Teréz Bábaképezde. Bagi Imréné — — — — — — szám. Földi Sándorné Moskovszki Borbála Kut-utcza 114. Schmidt Györgyné Bartha Eszter Bercsényi-utcza 95. B. Szabó Józsefné Kiss Juliánna Csillag-utcza 36. Szendrei Sándorné Marsalkó Juliánna Vendég-utcza 67. Szegedy Róza Csokonai-u. 44.

V. Igazságügyi czimtár.

Debreczeni kir. itélőtábla.

Elnök Porubszky Jenő, tanácselnök dr. Gajzágó Béla, Weér György, kuriai birói czim- és jelleggel felruházott biró Unger Gusztáv, biró Kölcsey Sándor, Horváth Bálint, Witt László, Potorán István, Rottler Béla, Szalay József, Deák Ferencz, Olchváry Zoltán, dr. Dezső Kálmán, dr. Dicsőfi Sándor, Kolbenhayer Kálmán, Pápolczy Lajos, Czébel Gusztáv, dr. Matolay Gábor, Szoboszlay Sándor, Budaházy Zoltán, dr. Oláh Miklós, dr. Ujfalussy Dezső, elnöki titkár Somossy Mihály, tanácsjegyzői szolgálatra berendelt járásbirák dr. Markovits Elemér, albiró dr. Kerekes István, tanácsjegyzői szolgálatra berendelt törvényszéki jegyzők dr. Fekete Jenő, dr. Lakatos Gábor, dr. Jankovits Jenő, dr. Oláh Lajos, segédhivatal igazgató Hetey Márton, irodatisztek Berényi Ignácz Ede, Jezernyiczky János, Nagy Antal, Igmándy József, Ferenczy Gyula, irnokok Éltető Albert, Mátrai Imre, Makádi Lajos, irógépkezelők Gévay Gizella, Mátrai Gizella.

Debreczeni királyi főügyészség.

Királyi főügyész Igyártó Sándor, királyi főügyészi helyettes Szeőke István, irodatisztek Nájer Béla, Széki Ákos.

Debreczeni kir. törvényszék.

Elnök Kulin Imre, birák Baróthy Béla (táblabirói czim és jelleg), Hoffmann József (táblabirói czim és jelleg), Bolváry J. Lajos, Tatay Ferencz, Tóby István, Tóth Aurél, Horváth István, Kondor Zsigmond, Bernáth Kálmán, Ujfalussy József, Daróczi József, dr. Debreczeni Barna, dr. Dávid István, albiró dr. Bagossy László és Álmos Zoltán, jegyzők Nagy Elemér, Fülöp Károly, dr. Hajdu György, dr. Kovács Péter, dr. Joltz Elemér, Rézler Ervin, Cseresznyés Zoltán, Tomcsányi László, joggyakornokok Balogh István, Miklóssy Dezső, Kádár István, Papp György, dr. Sáfár László, dr. Gyöngyössy József, irodakezelő Hetey Károly, telekkönyv vezetők Simonyi István, Byély Jenő, Bartha Simon, irodatisztek Czirják István, Jakó Pál, Molnár Lajos, Brebán Gyula, irnokok Kémery Béla, Moskovits Mór, Debreczeni József, Sarkadi Sándor, Pusztai József, Rosenberg Soma, Csajkovits Gyula, Susztek Károly, törvényszéki orvos Horváth Artur, tolmácsok dr. Popper Mór, dr. Kemény Mór, kereskedelmi ülnökök Csanak József, Kardos László, Szent-Királyi Tivadar, Tóth Kálmán, Bechert Manó, Serly Ede, irásszakértők Szücs Kálmán, Harangi György és Bodnár Géza, mezőgazdasági szakértők Udvarhelyi Géza és Király József, szolgák Kozma Lajos, Májba Sándor, Hnáth László, Papp János, Miszti Károly, Juhász József, kézbesitő szolgák Pozsonyi Ferencz, Császi Ferencz.

Betétszerkesztők.

Kádoss Andor biró, Majnik Géza tkvtő, Dezső Ákos tkvtő, Pakot Lajos tkvtő.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Kir. ügyészség.

Királyi ügyész Gáthy Bálint, dr. Táby Mihály, irodatiszt Mátrai Gábor, fogházfelügyelő Sepessy Károly, fogházlelkész Uray Sándor, fogházőrmesterek Bessenyei András, Szathmáry József, Gáspár János, fogházőrök Halász György, Pók Mátyás, Zsákai István, Rácz György, Papp Péter, Papp Lajos, Hari Lajos, Turi Mihály, Kassu Gábor, Farkas Kálmán, Ferenczi József, Lőrincz József, Siket Lajos, Szathmári József, Kiss Ferencz, Bőr Mihály, Nyitrai István, Kiss Antal, Pethő Lajos, Ulveczki András.

Debreczeni kir. járásbiróság.

Járásbiró Hegedüs István (kir. itélőtáblai biró), Czikó István, Stromp Miklós, Öreg Béla, Bay Ádám, Soltész Endre, Árvay Géza, dr. Üdényi Nándor, jegyzők Kubinyi Albert, lovag Berks Lajos, joggyakornok Gyene István, irodatisztek Nagy Károly, Göböly István, Tóth Sándor, Stauber Salamon, Balogh Ágoston, irnokok Glosz Károly, aracs Sándor, kézbesitő szolgák Repánszky Károly, Szilágyi Mihály, Boros Gábor, napi-Kijas kézbesitő Molnár Péter, szolga Szentdványi Bálint.

i

Birósági végrehajtók.

Bódogh Zsigmond, Varga-utcza 43. Török Péter, Bethlen-utcza 17. Oláh Géza, József kir. herczeg-utcza 12. szám.

Püspökladányi kir. járásbiróság.

Járásbiró dr. Tikos Gyula, albiró dr. Kovács Ferencz, jegyző Szieber Dezső, telekkönyvvezető Balogh István, irnokok Bukvich Szaniszló, Konrád Emil, egy állás üres. Végrehajtó Hajduszoboszlón.

Derecskei kir. járásbiróság.

Járásbiró Jakó Gyula, albiró Fürt Imre, telekkönyvvezető Kemechey Bertalan, irnokok Raksányi Sándor, Paál Andor, birósági végrehajtó Sir Nándor.

Hajduszoboszlói kir. járásbiróság.

Járásbiró Gerstner Miksa, Péterffy Pál, jegyző Domokos Jenő, telekkönyvvezető Fazekas Sándor, irnokok Laczkó Géza, Gergelyfy István, Biró. Végrehajtó Kubinyi Jenő. Betétszerkesztő biró dr. Valentin Károly.

Hajduböszörményi kir. járásbiróság.

Járásbiró Tresténvi Dániel, Csabay Antal, Papp István, albiró dr. Stolzer László, jegyző Kircsi Antal, telekkönyvvezetők Takács Sándor, Tomory Sándor, irodatiszt Munkácsy Lajos és Molnár Sándor, Székely Péter, irnok Jarubinyi József, végrehajtó Kopacsek Aurél.

Hajdunánási kir. járásbiróság.

Kir. járásbiró Kálmánczhey Miklós, dr. Kőrössy Pál, albiró dr. Szarvas Kálmán, telekkönyvvezető Abranovics Lajos, irodatiszt Oláh Gábor, irnokok Buday J., Borus Ferencz. Végrehajtó Muraközy Gábor.

A debreczeni kir. közjegyzői kamara.

Elnök csikszentkirályi Lestyán Adorján kir. tanácsos, titkár dr. Krasznay Gábor kisujszállási kir. közjegyző, pénztárnok Mezey Mihály kir. tanácsos nagyváradi kir. közjegyző, választmányi tagok az elnök, titkár és pénztárnokon kivül dr. Kovách Elek és dr. Galánffy János, póttagok Padrah Sándor és dr. Lintner Mihály, kamarai segédtitkár dr. Benkő Lajos.

A kamara hatásköre kiterjed a debreczeni, máramarosszigeti, nagyváradi, nyiregyházai, szatmárnémetii, szolnoki és zilahi kir. törvényszékek területére. Közjegyzőségek száma 41.

Debreczeni kir. közjegyzők.

I. Kir. közjegyző csikszentkirályi Lestyán Adorján kir. tanácsos, lakása és irodája Szent-Anna-utcza 7. Kir. Közjegyző helyettes dr. Benkő Lajos, lakása Péterfia-utcza 69. Közjegyzői irodavezető Sinka Gyula, lakása Timár-utcza 38. II. Kir. közjegyző dr. Galánffy János, lakása Thaly Kálmán-utcza 12, irodája Piacz-utcza 43. Kir. közjegyző helyettes dr. Elbel Tibor, lakása Battyhány-utcza 14.

Debreczeni ügyvédi kamara.

József kir h. u. 8.

Tiszteletbeli elnök dr. Kola János, elnök Márk Endre, elnökhelyettes Szilágyi Imre, titkár dr. Megyeri Pál, pénztárnok dr. Szücs Géza, ügyész Des Combes Henrik, választmányi tagok dr. Magoss György, Nagy Sándor, dr. Czeglédy Mihály, dr. Kemény Mór, dr. Tüdős János, Fejér Imre, dr. Karczag Sándor, dr. Vigh Gyula, póttagok dr. Kovács József, dr. Vásárhelyi Zoltán, dr. Freund Jenő dr. Balogh Géza.

Debreczeni ügyvédek.

Dr. Bacsó Dezső József kir. herczeg-u. 8. dr. Balázs Bertalan Battyhány-u. 18. dr. Balogh Géza Piacz-u. 61. dr. Barna László. dr. Brüll Henrik Piacz-utcza 71. Balogh Zsigmond Külsővásártér 3. dr. Ballay Béla Miklós-u. 11. dr. Bay András Csapó-u. 21. dr. Benedek Márton. dr. Berger Andor Széchényi-u. 1. dr. Borzsovay Jenő Csapó-u. 4. Buday Gyula gróf Degenfel-tér 4. dr. Csatth Sándor Piacz-u. 26., dr. Czeglédy Mihály Varga-u. 3., Des Combes Henrik Kossuth-utcza 3., dr. Csáthy Dezső Piacz-u. 83., dr.

Olla! A tudomány mai állása szerint a legkitünőbb higienikus GUMMI KÜLÖNLEGESSÉG kapható

SCHÖN SÁNDOR
kesztyü- kötszer- és orvosi müszertára
Debreczen, Piacz-utcza 12. Stenczinger-ház.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Dóczy Emil Piacz-u. 7., dr. Eisler Mór József kir. herczeg-u. 4., dr. Elek Dezső, dr. Ember Dezső Arany János-u. 2., dr. Farkas Ignácz Piacz-u. 58., dr. Fejér Ferencz Simonffy-u. 2., Ferenczy Elek Miklós-u. 51., dr. Freund Jenő Piacz-u. 70., dr. Gál Zoltán Miklós-u. 8., dr. Gábor Jenő Piacz-u. 58., dr. Geiger Miklós Arany János-u. 2., dr. Goldmann A. Miklós-utcza 3., dr. Guttfreund Sámuel Piacz-u. 89., Grausz Márton Piacz-u. 70., Hajdu Gyula Csapó-u. 27., dr. Hegedüs Jenő Arany János-utcza 6., dr. Holländer Dezső Piacz-u. 59., dr. Horog Pál Csapó-u. 21., dr. Hódy Béla Piacz-u., dr. Horváth Sándor Kossuth-u. 15., dr. Irinyi István Arany János-u. 4., dr. Jóna Kálmán, Juhász Ignácz Kossuth-u. 56., dr. Juhász Nagy Sándor Kossuth-u. 56., dr. Kardos Samu Piacz-u. 58., dr. Kemény Mór Piacz-u. 7., dr. Kemény Viktor Piacz-u. 7., dr. Király Péter Piacz-u. 89., dr. Keresztesi Kiss József Piacz-u. 46., dr. Kölcsey Sándor, dr. Kocsár Gábor Szent-Anna-u. 8., dr. Komlóssy Imre Bethlen-u. 10., dr. Kardos Endre Kossuth-u. 9., dr. Kola János Piacz-utcza 6., dr. Kovács József Kandia-u. 8., dr. Kőrössy Kálmán Batthyány-u. 5., dr. Kun Mihály Piacz-u. 79., dr. Lengyel Zoltán Piacz-u. 19., dr. Löfkovits Márton Piacz-u. 58., dr. Lukács Emil Piacz-u. 72., dr. Lukács Béla Piacz-utcza 71., dr. Ludmány János Csapó-u. 22., dr. Lippe Zsigmond Piacz-u. 30., dr. Magoss György Rákóczi-u. 25. dr., Magyar Simon Kossuth-u. 11., Márk Enkre Hatvan-u. 26., Márton Imre Szálkai-u. 10., dr. Márton Kálmán Varga-u. 36., dr. Megyeri Pál Széchenyi-utcza 35., dr. Moskovits Jenő Széchenyi-utcza 39., dr. Miklós Ármin Piacz-utcza 9., V. Nagy Gusztáv Csapó-u. 22., dr. Nagy Sándor Hatvan-u. 15., dr. Nagy Kálmán Miklós-u. 21., dr. Nagy Lajos Egyháztér 15., beregi Nagy Sándor Piacz-u. 40., dr. Nyiri Ernő Piacz-u. 71., dr. Olchváry László Battyhány-u. 14., dr. Popper Mór Verbőczy-utcza 6., dr. Polgár Dániel Piacz-utcza 42., dr. Rásó Sándor, dr. Reichard Manó József kir. herczeg-u. 12., dr. Révi Nándor Deák Ferencz-u. 14., dr. Ruszka István Piacz-utcza 10., Simonffy István Piacz-utcza 63., dr. Sajó Béla Piacz-u. 46., dr. Spitz Lipót Piacz-u. 49., dr. Sebők Ernő Arany J.-u. 2. dr. Schwartz Arthur Deák Ferencz-utcza 5., dr. Szabó Arthur Hatvan-u. 54., dr. Szabó Ferencz, dr. Szücs Andor Csapó-u. 16., dr. Sz. Szabó László Kossuth-u. 29., Szilágyi Imre Csapó-u. 4., Szilágyi Bálint Hatvan-utcza 30., dr. Szőllős Dezső Piacz-utcza 9., dr. Szücs Géza Széchenyi-u. 14., dr. Szentiványi Dezső Szent-Anna-u. 1., dr. Szép Izrael Arany János-u. 2., Takács Ferencz Battyhány-u. 2., dr. Tarján Leó Kossuth-utcza 25., dr. Tervey Tamás Piacz-utcza 73., dr. Tüdős János Péterfia-utcza 31., dr. Tóth János, Ujváry István József kir. herczeg-utcza 4., dr. Ujlaky Hugó Piacz-utcza 63., dr. Varga Lajos Piacz-u. 62., Vadon Sándor Deák Ferencz-u. 15., dr. Varga Kálmán Battyhány-u. 16., dr. Varga Imre Csapó-u. 32., dr. Vajda József Piacz-u. 71., dr. Vásárhelyi Zoltán Miklós-u. 34., dr. Vitéz József Hatvan-u. 22., dr. Weisz Bernát Szív-u. 10., dr. Weisz József Arany János-u. 2., Weinberger Sándor Piacz-utcza 32.

Hajdumegyei és derecskei ügyvédek.

Derecske: dr. Buday József, dr. Lehóczky István, Szép Sámuel. Földes: Kállay Béla. Hajdúböszörmény: dr. Burger Menyhért, Frank Imre, Kálmán Lajos, dr. Kutassy Sándor, dr. Kozma Imre, dr. Kövér Gábor, dr. Löwinger Ármin, Major Gyula, Paksy Károly, Sz. Szabó János, dr. U. Szabó Lajos, dr. Széll Gábor, Szikes Endre. Hajdudorog: dr. Loóg Béla, dr. Szervánszky Imre. Hajduhadház: dr. Hadházy Zsigmond, Veszprémy István. Hajdunánás: Berencsy János, dr. Berencsy János, dr. Csohány András, dr. Csuka Lajos. Hajduszoboszló: dr. Fekete László, dr. Grósz Adolf, Gulyás József, Hetey Ignácz, dr. László Endre, dr. Malatinszky József. Püspökladány: dr. Bálint Miklós, Belovváry Lajos, Kicska Mór, dr. Széll László. Tiszalök: Bagdy Imre, dr. Bródy Zoltán, dr. Szőnyi Béla. Tiszapolgár: dr. Burján Tamás. Egyek: dr. Csák István.

VI. Közmüvelődési czimtár.

Kulturális intézetek.

Erdélyi magyar közmüvelődési egylet (EMKE) debreczeni fiókja.

Alelnökök: Kovács József, Weszprémy Zoltán; titkár: Márk Endre; pénztárnok: Bészler Károly; jegyző: Dalmy Barna; ellenőr: Roncsik Lajos; alapitó választmányi tagok: Balmazujváros képviseletében Györfy István, Beszterczey Károlyné, debreczeni felolvasókör képviseletében dr. Bakonyi Samu, debreczeni függetlenségi-kör képviseletében dr. Kocsár Gábor, debreczeni ref. egyház, debreczeni ipar- és kereskedelmi bank, debreczeni kaszinó, debreczeni magy. kir. illetékkiszabási tisztv. képviseletében Medgyesy Ferencz, debreczeni n"egylet képviseletében Veres Lászlóné, Debreczeni Első Takarékpénztár, gróf Degenfeld Gusztávné, gróf Degenfeld József, hajdúböszörményi takarékpénztár, István-gőzmalom társulat, Kaba város, Hajdunánási takarékpénztár, Hajdusámson község, Csege község, Egyek község, Hajdúböszörmény város képviseletében Losonczy Álmos dr., Hajduszoboszló város képviseletében dr. Czeglédy Mihály. Mikepércs község képviseletében Papp Imre. Alsószabolcs-hajduvidéki tanitóegylet képvise seletében Simon Károly. H.-V.-Pércs község képviseletében Kohutovics János, Zimmermann Gyula Hajdudorog város. Márk Endre. Debreczeni ág. evang. egyház képviseletében Veszter István. Debreczeni kereskedő-társ.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

képviseletében Zádor Lajos. Hajduszoboszlói takarékpénztár képviseletében Hetényi Lipót Debreczeni pinczér-egylet. Debreczeni ügyvédi kamara képviseletében dr. Kola János, dr. Balkányi Miklósné, Vecsey Viktor. Debreczen szab. kir. város képviseletében Körner Adolf. Debreczeni dalegylet képviseletében dr. Magoss György, Kardos László. Választott választmányi tagok: nők helybeliek: Csiffy Kata, Kaszanyitzky Endréné, dr. Poppe Alajosné, Huzly Lujza, Joó Istvánné, dr. Kola Jánosné, Czakó Zsigmondné, Varga Ferenczné, dr. Losonczy Álmosné, Bernáth Elemérné, Simonffy Béláné, Igyártó Sándorné; férfiak: Békessy László, Csiky Lajos, Géressy Kálmán, dr. Erőss Lajos, Körner Adolf, Fischbein Ignácz, Kozma László, dr. Popper Alajos, Serly Ede, Csurka István, K. Tóth Kálmán, Vecsey Imre, Debreczeni Lajos, Donogán István, dr. Czeglédy Mihály, Kernhoffer József, Dobieczky Sándor, Dóczy Imre, Komlóssy Dezső, Miskolczy Jenő, Szent-Királyi Tivadar, Mihalovits István; nők, vidékiek: Fogthüy Jánosné, Nábráczky Istvánné, Szőllősy Imréné, Ujváry Ödönné, Szikes Endréné; férfiak: Csohány László Hajdunánás, Nábráczky István Nádudvar, Padrah Sándor Szoboszló, Paksy Károly Hajduböszörmény, Dávidházy János Kaba, Ifj. Csapó István Földes, Somossy Béla Hajduböszörmény, Ványi Lajos Földes, Ilyés Endre Balmazujváros, Kiss Ferencz Püspökladány.

Magyar védő-egyesület debreczeni fiókja.

Védők: Porubszky Jenő, Weszprémy Zoltán, Kovács József. Diszelnökök a négy nőegylet elnökei: Veressné-Szathmáry Teréz, Váradi Szabó Jánosné, dr. Balkányi Miklósné, Géresi Kálmánné. Elnökök: Weszprémy Zoltánné, dr. Magoss Györgyné, Székely Ferenczné, Sesztina Jenő. Alelnökök: dr. Löfkovics Márton, ifj. Kardos László. Titkárpénztáros: Nagy József. Szaktudósitók: Somossy László, Györffy Aladár, Biczó Gyula, Náday Rezső, Piros Béla, Polgár Zsigmond, Bárdos Géza, Pogány Ármin. Az elnökséget minden müködésében készségesen támogatta az 50 tagu választmány.

Kossuth-szobor-bizottság.

Társadalmilag alakult 1894. évben és 1907. évi április hó 24. napján elhatározta, miszerint az általa gyüjtött 34,000 koronányi összeget a városi hatóság kezelése alá adja és a városi törvényhatóság állandó Kossuth-szobor-bizottságával együttesen müködend, abban magát képviselteti.

Az állandó Kossuth-szobor-bizottság Debreczen szab. kir. város törvényhatósági bizottságának 199—1902. bkgy. sz. határozatában adott megbizás alapján a város tanácsának 13,105—907. sz. határozatával ujból alakittatott, olyképen, hogy annak elnöke Kovács József polgármester, helyettes elnöke Vecsey Imre főjegyző, jegyzője dr. Hegedüs István jegyző. Tagjai: *a*) a t.-hatóság részéről Domahidy Elemér főispán, Körner Adolf, Bészler Károly, Medgyaszay Miklós, dr. K. Tóth Mihály, Csóka Sámuel, Szabó Kálmán tanácsnokok, Rostás István rendőrfőkapitány, dr. Magoss György tiszti főügyész, Aczél Géza főmérnök, Roncsik Lajos főszámvevő, dr. Fejér Ferencz, Kertész Mihály, Kertész János, Dicsőfi József, Könyves Tóth Kálmán, Rickl Antal, Lestyán Adorján, Márk Endre, dr. Kenézy Gyula, Tóth István épitész, dr. Ujfalussy József, gróf Degenfeld József, Zádor Lajos, Kardos László, Somogyi Pál, dr. Balkányi Miklós, dr. Szántó Sámuel, Sinka Sándor, Szentkirályi Tivadar, ifj. Schwartz Vilmos, dr. Nagy Zsigmond; *b*) a társadalmi Kossuth-szobor-bizottság részéről dr. Bakonyi Sámuel országgyülési képviselő, továbbá Jánosi Zoltán, dr. Tüdős János, Márton Imre, Szilágyi Imre, Jenei Szabó Miklós, dr. Kőrössy Kálmán, dr. Boldizsár Kálmán, dr. Kardos Albert, Gyürky Sándor, Csáthy Ferencz, Szathmáry Zoltán, Than Gyula.

A város által a szoborra megszavazott 100,000 K-ból és kamataiból már befolyt 65,709 K 2 fillér, ezenkivül a társadalmi gyüjtés eredménye 35,000 K, együttesen körülbelül 100,000 K áll rendelkezésre.

Városi muzeum.

Hatvan-utcza 23. Nyitva minden héten szombaton; télen délután 2—5, nyáron délután 3—6, vasárnap délelőtt 9—12 óráig. Belépő-dijat nem szednek. — Ugyanott és ugyanakkor nyitva a Csokonai-kör ereklyetára is.

Igazgató Löfkovits Arthur, muzeumőr Zoltai Lajos, szolga Rácz Sándor. A muzeumi bizottság tagjai hivatalból: elnök dr. Könyves Tóth Mihály közművelődésügyi tanácsnok, dr. Magoss György t. főügyész, Roncsik Lajos főszámvevő, Aczél Géza főmérnök, Koncz Ákos levéltárnok. A törvényhatósági bizottság részéről dr. Ferenczy Gyula, Kertész János, Kozma László, dr. Löfkovits Márton, dr. Megyery Pál, Sesztina Jenő, Török Péter tanár, dr. Tüdős János országgyülési képviselő. Szakértő és érdeklődők közül dr. Boldisár Kálmán, Könyves Tóth Mihály, dr. Öreg János, Pálffy József, dr. Papp Károly, Sárváry Lőrincz.

Csokonai-kör.

Alakult 1890-ben. — Egyleti helyiség Hatvan-u. 23. Csokonai-ház.

Tiszteletbeli elnökök Vértesi Arnold és bessenyei Széll Farkas, elnök Géresi Kálmán, I. alelnök — — II. alelnök dr. Tüdős János, főtitkár Szávay Gyula, titkár dr. Kardos Albert, ügyész dr. Kőrösi Kálmán, pénztáros dr. Tóth Emil, számvizsgálók Bárdos Géza,

INGATLAN ÉS FÖLDHITEL FORGALMI INTÉZET

DEBRECZEN, HUNYADI-UTCZA 21-IK SZÁM.

Teljes készpénzes, utólagos kamatfizetésü kölcsönöket a legjobb feltételek mellett szavaztatunk meg.

11*

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Bodnár Géza, dr. Rácz Lajos, választmányi tagok Aczél Géza, dr. Bakonyi Samu, dr. Balkányi Miklós, Balogh Ferencz, dr. Boldisár Kálmán, dr. Csürös Ferencz, dr. Darkó Jenő, Dicsőfi József, Dóczi Imre, dr. Dóczy Emil, dr. Erőss Lajos, dr. Ferenczy Gyula, dr. Fiók Károly, dr. Gulyás István, Hamar László, Jánosi Zoltán, dr. Kardos Samu, dr. Kenézy Gyula, Koncz Ákos, dr. Kovács Gábor, Kovács József, dr. Kun Béla, Löfkovits Artur, Márk Endre, dr. Mitrovics Gyula, Móricz Pál, Nagy Vilmos, dr. Nagy Zsigmond, Oláh Gábor, dr. Papp Károly, Pápay József, Pálfy József, Porubszky Jenő, dr. Popper Alajos, Sárváry Lőrincz, Sinka Sándor, S. Szabó József, dr. Szántó Sámuel, K. Tóth Kálmán, dr. K. Tóth Mihály, dr. Tüdős Kálmán, Vecsey Imre, Zádor Lajos, Zoltai Lajos. Eljáró Bakó Mihály.

Debreczeni zenekedvelők társasága.

Elnök Weszprémy Zoltán, alelnök Szilágyi Imre, igazgató P. Nagy Zoltán, titkár Nagy Vilmos, ügyész dr. Borzsovay Jenő, jegyző dr. Széll Kálmán, pénztárnok Csáthy Ferencz, gazda Zöldy János, zene- és énekkari vezetők állása betöltetlen. Választmányi tagok dr. Balkányi Miklós, dr. Brunner Lajos, gróf Degenfeld József, Csanak János, dr. Kenézy Gyula, dr. Losonczy Álmos, Márk Endre, ifj. dr. Szilágyi Imre, dr. Rottler Béla, dr. Tüdős Kálmán, dt. Jászi Viktor, Zádor Lajos, 12 választmányi hely betöltetlen.

Zenekedvelők köre.

Elnök Simonffy Emil, alelnökök Berger Mórné és May Andor, titkár dr. Spitz Lipót, pénztáros Ulrich Jenő, ellenőr Mihalovits Jenő, ügyész Márton Imre, választmányi tagok Fábián Margit, Kolbenhayer Kálmánné Kövy Lajosné, dr. Láng Sándorné, dr. Magoss Györgyné, Steinacker Viola, dr. Jászi Viktor, dr. Kenézy Gyula, dr. Kovács Gábor, Kuti Sándor, dr. Láng Sándor, Márton Imre, Mihalovits Jenő, Pálfy József, Piribauer Ferencz, dr. Szenes Zsigmond, Sárváry Lőrincz, dr. Tüdős Kálmán, dr. Ujfalussy Géza, dr. Ujfalussy József, számvizsgálók Komlóssy Dezső, Gaszner Géza, Stéger Károly.

Műpártoló egyesület.

Elnök Weszprémy Zoltán, alelnökök Sárváry Lőrincz és Csikos Sándor, igazgató Bakos Tibor, ügyész dr. Magoss György, titkár dr. Dóczy Emil, pénztárnok Mihalovits Jenő, művésztagok az igazgatókon kivül Gyöngyössy Viktor, Hajdu Béla, Haranghy György, Kovács János, Lescinszky Kornél, Pálfy József, Rajzó Miklós, választmányi tagok Aczél Géza, dr. Gulyás István, dr. Kenézy Gyula, Márk Endre, Roncsik Lajos, dr. Tüdős János, dr. Tüdős Kálmán, dr. Balkányi Miklós, Csanak János, Dávidházy Kálmán, Fürst Ödön, dr. Jászi Viktor, Kaszanyitzky Andor, Lestyán Adorján, Löfkovics Márton, Porubszky Jenő, Sesztina Jenő, Than Gyula, Várady Géza, Wolafka Antal, számvizsgálók Bodnár Géza, dr. Kovács József, Török Gábor.

A hajdumegyei tankerületi tanitók „Gönczy-egyesülete".

Elnök Csurka István, alelnökök Simon Károly és Dobó Sándor, titkár Tassy Miklós, jegyzők Elefánty Sándor, Hatvani József, Almássy Kálmán, pénztárnok Varga Béla, muzeumőr és könyvtárnok Horkay Lajos, járásköri elnökök (debreczeni) Gácsér József, alelnök Simonovits Dezső, jegyző Varga Béla, (hajduszoboszlói) elnök betöltetlen, (hajduböszörményi) elnök Lévay Imre.

Városi szinházi bizottság.

Elnök Kovács József polgármester, helyettes elnök Vecsey Imre, főjegyző, jegyző dr. Tóth Emil. Tagok: Domahidy Elemér, Kernhoffer József, Márk Endre, dr. Tüdős János, Zádor Lajos, dr. Fejér Ferencz, Komlóssy Dezső, dr. Kenézy Gyula, Szilágyi Imre, Tóth István, Zilahy Gyula. Hivatalból tagok: Rostás István rendőrfőkapitány, dr. Magoss György tiszti főügyész, Aczél Géza főmérnök és dr. Tóth Mihály tanácsnok, előadó.

Debreczeni szintársulat.

I. Ügyvezetőség: Zilahy Gyula igazgató és főrendező. Irmay Béla igazgató-helyettes, titkár, Ferenczy Frigyes általános rendező, Mártonfalvy György I-ső karnagy, Schuster József II-ik karnagy, Sándory Kálmán ügyelő, Szepessy Dezső pénztárnok, Lándory Gyula könyvtárnok, Markó Elemér sugó, Kiss József második sugó. — II. Előadó személyzet: Hölgyek: Bárdos Irma népszinmü coloratur énekesnő, Császár Kamilla naiva, F. Csige Böske társalgási és vigjátéki soubrette, Gazdy Aranka drámai hősnő, Huzella Irén drámai szende, Kun Irén soubrette énekesnő, Payer Margit segédszinésznő, Rónai Hermin komika, Szilassy Etel soubrette énekesnő, Unger Anna szinésznő, segédszinésznő. Uti Gizella drámai anya, Zilahyné S. Vilma opera, operette koloratur énekesnő, Perczel Karola, Perczel Rózsi tánczosnők. — Urak: Borbély Sándor operett buffó és szalonkomikus, Dési Alfréd jellemkomikus és társalgási szinész, Horváth Kálmán baritonista és énekes bonvivant Kardos Géza bonvivant és lirai szerelmes, Ligeti Lajos operett burleszk komikus, Mártonfy Róbert szerelmes és társalgási szinész, Nádor Zsiga siheder és operett komikus, Pataky József drámai apa- és jellemszinész, Szánthó Jenő tenorista, Thury Elemér drámai hős- és jellemszinész, Torma Zsiga tenorista, Zilahy Gyula szinész. — III. Karszemélyzet: Arday Vilma, Bakos Emilia, Borbély Sándorné, Erdélyi Lili, Erdélyi Margit, F. Hevér Juliska, Károlyi K. Anna, M. Kéry Jolán, L. Medgyasszay Amál, Magda Eszti, Rajnai Eszti, Sárai Blanka, Szentgyörgyi Lenke, Szánthóné Jolán, Szathmáry Manczi, Virágh Ferenczné. — Urak: Arday Árpád, Barabás Károly, Bombai Gusztáv, B. Saigi Jenő, Czuczor István, Galambos Imre, Kolozsváry Albert, Koltai Lajos, Kőszeghy Károly, Lándory Gyula, Pásztoy Ferencz, Perényi Kálmán, Perényi József, Repkai Béla, Szalay Antal, Vadnai

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Andor. — 24 tagból álló zenekar. — IV. Müszaki személyzet: Müszaki felügyelő és festő Gyöngyössy Viktor. Főgépész Tóth János. Fodrász Petrizsiny János két segéddel. Főruhatáros Orosz Dezső két segéddel. Világositó Káté Lajos két segéddel. Szereposztó szolga Papp Gábor.

Debreczeni hirlapirodalom.

Debreczen, felelős szerkesztő Pósch Dezső, Debreczeni Független Ujság, felelős szerkesztő Hegedüs Loránt, laptulajdonosok Hoffmann és Kronovitz, Debreczeni Ujság, felelős szerkesztő és laptulajdonos Than Gyula, Debreczeni Reggeli Ujság, felelős szerkesztő és laptulajdonos Székely Imre. Debreczeni Estilap, szerkesztő Balassa Sándor. Debreczeni Protestáns Lap, felelős szerkesztő dr. Ferenczy Gyula. Lelkészegyesület, szerkesztő dr. Baltazár Dezső. Debreczeni Főiskolai Lapok, felelős szerkesztő Győrék József, kiadóhiv. főnök Horkay Gyula. Debreczeni Gazdasági Lapok, felelős szerkesztő Rácz Lajos gazdasági egyesületi titkár, laptulajdonos a „Debreczeni Gazdasági Egyesület". Hajduvármegye Hivatalos Lapja, felelős szerkesztő dr. Nábráczky Béla. Karikás, élczlap. Szerkeszti Szuchan Elemér. Hajdusági Méhész, a Hajdumegyei Méhészegylet havonként megjelenő szakközleménye. Szerkeszti Vásárhelyi Zoltán. „Dongó" (élczlap), felelős szerkesztő és laptulajdonos Székely Imre. Közlöny, a magyarországi ev. ref. theologiák ifjuságának hivatalos lapja, szerkesztő Bereczky József. Hajnal Csillag, baptista lap, felelős szerkesztő Balogh Lajos. Igazmondó, szerkesztő S. Szabó József. A Város, felelős szerkesztő Koncz Ákos.

Jótékony egyesületek.

A magyar szent korona országainak. „Vörös-Kereszt-Egylete" Debreczen városi választmánya.

Elnök: Váradi Szabó Jánosné. Pénztárnok: Somossy László. Ellenőr: Gaszner Géza. Választmányi tagok: Balogh Ferenczné dr. Czakó Zsigáné, Bosznay Istvánné, özv. Brunner Edéné, Csanak Józsefné, Géressy Kálmánné, Irinyi Istvánné, Hutiray Béláné, Kazinczy Gáborné, Komlóssy Arthurné, Garda Dezsőné, Zádor Lajosné, Szabó Kálmánné, Potorán Istvánné, Péchy Mártha, Sesztina Jenőné, Szögyén Jánosné, özv. Vértessy Lajosné, özv. Varga Ferenczné, Kazinczy Gábor, dr. Kola János, Körner Adolf, Mikolczy Jenő, Márk Endre, Csóka Sámuel, Szabó Kálmán tanácsnok, Miskolczy Jenő, Dalmy Kálmán.

Debreczeni tisztviselők önsegélyző. egyesülete.

Diszelnök gróf Degenfeld József nyugalmazott főispán, alelnök Miskolczy Jenő, igazgató Oláh Imre, fogtanácsos dr. Kun Mihály, pénztárnok Pápay János, főkönyvvezető Bárdos Géza, titkár Nyilasy Károly, könyvelő Kiss Sándor, igazgatósági tagok Beczner Frigyes, Budaházy Ödön, dr. Dóczy Emil, Kubay Alajos, Kozma László, Lenchés István Materny Lajos, Medgyessy Ferencz, Papp Lajos, dr. K. Szalay Béla, Varga Károly, felügyelőbizottsági tagok Csatth Zsigmond, Handtel Vilmos, Tikos József, póttag Vetéssy Béla, egyesületi megbizott Debreczeni József.

A debreczeni jótékony nőegylet.

Örökös elnök Veressné Szathmáry Teréz, alelnökök özv. Szabó Kálmánné, Weszprémy Zoltánné és Fráter Erzsébet. Igazgató Szele György, tb. titkár S. Szabó József, titkár koncz-házay Koncz Ákos, pénztáros tunyogi Szücs Kálmán, jogtanácsos dr. Tüdős János ügyvéd, dr. Olchváry László, orvos dr. Fráter Imre, tb. alelnök omlóssi Komlóssy Arthurné, Berger Henrikné. Választmány névsora: dr. Balkányi Miklósné, Bay Bertalanné, dr. Berger Andorné, Berger Móriczné, özv. Berger Vilmosné, özv. Béressy Sámulené, Budaházy Ödönné, özv. Brunner Edéné, Cseley Gyuláné, dr. Czeglédy Mihályné, Czégely Ilona, Debreczeni Jenőné, Dicsőfi Józsefné, Domahidy Elemérné, dr. Endre Istvánné, dr. Erdőss Lajosné, Fürst Ödönné, dr. Galánffy Jánosné, Garda Dezsőné, Gálbory Sámuelné, Géresi Kálmánné, Gyarmathy Istvánné, özv. Joó Istvánné, Karai Sándorné, Kaszanyitzky Andorné, Kolbenhayer Kálmánné, Komlóssy Dezsőné, Koncz Ákosné, Kovaliczky Antalné, Krokovics Nánássy Mária, dr. Kőrösi Kálmánné, Kubek Erzsébet, Leszkay Ferenczné, Liptay Gáborné, Madarász Sándorné, dr. Magoss Györgyné, özv. Mayer Emilné, Muraközy Róza, dr. Nagy Kálmánné, dr. Nagy Lajosné, P. Nagy Zoltánné, dr. Oláh Miklósné dr. Papp Károlyné, dr. Pápay Józsefné, dr. Peczkó Ernőné, Pénzes Sándorné, Poroszlay Lászlóné, Radákovics Gézáné, Rázsó Istvánné, Ricki Piroska, özv. Riesz Lipótné, Sass Béláné, Sesztina Jenőné, Somogyi Pálné, özv. Somossy Miklósné, S. Szabó Józsefné, özv. Szallár Ferenczné, dr. Szász Adolfné, Szathmáry Mihályné, Szele Györgyné, dr. Szél Kálmánné, Szunyoghy Sándorné, Szücs Kálmánné, Tikor Mária, dr. Tóby Istvánné, dr. TóthAurélné, Szentmiklósi Tóth Béláné, Tóth Istvánné, dr. Tüdős Jánosné, dr. Tüdős Kálmánné, Ungváry Józsefné, özv. Vargháné, Dalmy Teréz, dr. Vargha Elemérné, özv. Wéber Sándorné, özv. Vértessy Lajosné, Zih Gézáné, Zöldi Jánosné, dr. Varga Kálmánné, Váradi Ilonka.

Jakab István törv. bej. czég füszer, festék, anyag, ásványviz és gyarmatárúk kereskedése **Debreczen, Csapó-u. 77.**
Szegedi házi szappan nagy raktár. Telefon 381.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Szent-Erzsébet-nőegylet.

Elnök: dr. Irinyi Istvánné, társelnök: Csanak Józsefné, alelnökök Wolafka Antalné, Uhlarik Béláné, igazgató Gróh Ferencz, titkár Gyenes Kálmánné, s.-titkár Than Gyula, ellenőr Molnár Kálmán, pénzt. Pápay János, jegyző dr. Ruszka István, választmányi tagok Aczél Gézáné, Baróthy Béláné, Bartók Ágostonné, Berzőffy Vinczéné, Borzsovay Demeterné, Bosznay Istvánné, Bosznay Károlyné, Buzás Miklósné, Csanak Jánosné, Deák Ferenczné, Dömök Béláné, Dusa Józsefné, Fábián Lajos Mórné, Forgách Károlyné, Füleky Pálné, Gáll Józsefné, özv. Hutiray Béláné, Huzly Lujza, Igyártó Sándorné, Jablonczay Kálmánné, dr. Kenézy Gyuláné, gróf Klebelsberg Béláné, dr. Kovács Józsefné, Koncz Lajosné, Kövy Lajosné, Kubay Alajosné, Latinovics Mihályné, Sz. Lovassy Károlyné, özv. Mayer Emilné, Pappler Ferenczné, Péchy Mártha, Perczel Dénesné, Potorán Istvánné, Sepsy Dezsőné, Székely Ferenczné, Szikszay Gyuláné, Szögyéni Jánosné, dr. Szücs Gézáné, Than Gyuláné, Tomanóczy Ferenczné, Unger Gusztávné, Váradi Gézáné, Vámos Károlyné, Vecsey Imréné, Vidovich Menyhértné, özv. Zuber Kálmánné, Zsigmond Julia, Stenczel Lajosné, Popovics Gyuláné, Domahidy Elemérné, Miskolczy Lajosné, dr. Dzurilla Béláné, Cseley Gyuláné, Czitó Károlyné, Horváth Mihályné, Dariday Etelka, Popovits Istvánné

Andaházi Szilágyi Mihály-intézet.

Az intézet a tiszántuli református egyházkerület és Debreczen sz. kir. város fennhatósága alatt áll. Intézeti felügyelő dr. Erőss Lajos püspök, felügyelő-lelkész Könyves Tóth Kálmán, mint a debreczeni református egyház hivatali korra legidősebb lelkésze, gondnok Sinka Sándor, református főgimnáziumi tanár, nevelő Bereczky József hittanhallgató.

A siketnémákat gyámolitó egyesület.

Elnök Weszprémy Zoltán, alelnökök Rásó Gyula kir. tanácsos, nyug. alispán, Kovács József polgármester, előadó Gácsér József, főjegyző Koncz Ákos tb. tanácsnok, aljegyzők Dávidházy Sándor várm. tb. főjegyző, dr. Vargha Elemér városi tan., aljegyző, orvos dr. Brunner Lajos, egyet. orvostudor, ügyész dr. Szücs Géza ügyvéd, pénztáros ifj. Schwarz Vilmos bankigazgató.

Országos tanitói árvaház.

Simonyi-ut 14. sz.

Igazgató Kozma László, árvaatya Hertelendy Jenő, árvaanya Vida Ilona, segédárvaatya Mares Géza, Veress István, segédárvaanya Kelemen Mária, munkamesternő Krasszon Ilona, házvezetőnő Csapó Vilma, intézeti orvos dr. Fráter Imre, h. orvos dr. Petrigalla Péter.

Theresianum.

Róm kath. árvaház. Varga-utcza 5. sz.

Felügyelő Molnár Kelemen Dezső elemi isk. igazgató, főreáliskolai okleveles hittanár, másodfelügyelő Gyepes Imre okl. hittanár.

Debreczeni szinházi nyugdij-intézet.

Nyugdij-jogosult tagok: Mándoky Béla, Mándokyné Morzsai Emma, Törökné Szakáll Róza, Lenkeiné Bagyola Emma, özv. Filippovitsné Fikker Emma.

Lelenczházzal kapcsolatos gyermekvédő egyesület.

Elnök: gróf Degenfeld József; elnöknő: Váradi Szabó Jánosné; alelnök: Simonffy Imre; alelnökök: Varga Ferenczné és dr. Balkányi Miklósné; titkár: — —; igazgató-orvos: dr. Kenézy Gyula; ügyész: dr. Magoss György; pénztárnok: Berzőffy Vincze; ellenőr: Roncsik Lajos; igazgatósági tagok: Vecsey Imre, Körner Adolf, Aczél Géza, dr. Bakonyi Samu, Márk Endre, dr. Irinyi Istvánné, dr. Popper Alajosné, gróf Degenfeld Mária, Strada Gyuláné, Veressné Szathmáry Teréz; választmányi tagok: özv. Berger Henrikné, dr. Czakó Zsigmondné, Bészler Károlyné, Géresi Kálmánné, Igyártó Sándorné, dr. Irinyi Istvánné, özv. Joó Istvánné, Karay Sándorné, özv. Kiss Áronné, Komlóssy Arthurné, Komlóssy Dezsőné, özv. Lápossy Ferenczné, Márk Endréné, özv. Mayer Emilné, dr. Popper Alajosné, Sass Béláné, Sesztina Jenőné, Szabó Kálmánné, Szabó Miklósné, Szücs Miklósné, dr. Tüdős Jánosné, dr. Ujfalussy Józsefné, Zádor Lajosné, Vecsey Imréné, Weszprémy Zoltánné, Aczél Géza, dr. Balkányi Miklós, Bészler Károly, Csiky Lajos, dr. Erőss Lajos, Igyártó Sándor, Krausz Vilmos, dr. Losonczy Álmos, dr. Löfkovits Márton, Materny Lajos, Papp János, dr. Popper Alajos, Szücs Miklós, dr. Ujfalussy József, Zádor Lajos; számvizsgálóbizottság: Kovács Károly, Kövy Lajos, Muraközy László.

Debreczeni Székely-Társaság

Elnök: Lestyán Adorján; alelnök: Székely Ferencz; titkár: dr. Dezső Kálmán; pénztárnok: Koncz Aurél; ellenőr: dr. Kovács József; jegyző: dr. Benkő Lajos; választmányi tagok: Balogh Zsigmond, Bartha Ferencz, Bárdos Géza, Bodola János, Csatth Zsigmond, dr. Darkó Jenő, Dávidházy Kálmán, Donogán István, Fábián Lajos Mór, Frank Rezső, dr. Freund Jenő, Gál Gyula, dr. Jászi Viktor, Kassay Farkas Gábor, dr. Kardos Albert, Kovaliczky Antal, Kulin Imre, Lengyel Károly, dr. Nagy Lajos, Polgár Zsigmond, Roncsik Lajos, Sámy Béla, Somossy László, dr. Szántó Sámuel, Serly Ede, Szávay Gyula, dr. Tóth Aurél, dr. Tüdős János, Vass János, Wolafka Antal.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

A magyar vaskereskedelmi alkalmazottak, vas- és fémipari tisztviselők országos nyugdij-egyesületének I. sz. ker. fiók-egyesülete Debreczen.

Védnök: Weszter István. Elnök: Györffy Aladár. Alelnök: Sesztina Jenő. Jegyző Kémery Mikó Gyula. H.-jegyző: Sztraka Péter. Pénztáros: Baán Imre. H.-pénztáros: Welliacha József. Ellenőrök: Király István, Dávid Jakab, Vásárhelyi Lajos. Választmányi tag: Kovács Sándor, ifj. Rickl Antal, Szekeres András, Hardt Rezső, Somlyay Károly, Gittler Pál, Plander Mihály, Papp Gyula.

Evang. fillér-egylet.

Elnök: Géresi Kálmánné; alelnök: Materny Lajosné és Havas Kálmánné; pénztáros: Handtel Vilmos; titkár: dr. Horvay Róbert; választmányi tagok: Bárdos Gézáné, özv. Benyáts Emilné, id. Dorsch Hugóné, ifj. Dorsch Hugóné, özv. Forgách Károlyné, Garda Dezsőné, Gyurcsány Ferenczné, özv. Harmath Gergelyné, Harsányi Istvánné, dr. Handel Vilmosné, dr. Horvay Róbertné, özv. Jánossy Józsefné, özv. Kiss Gyuláné, Kontsek Gézáné, Kontsek Kornélné, Kovalitzky Antalné, Lázáry Árpádné, dr. Magoss Györgyné, Mayer Jánosné, Mihalovits Jenőné, özv. Mentze Henrikné, Nádai Rezsőné, özv. Nagy Lászlóné, Ormós Gáborné, Polster Adolfné, Raics Lajosné, Rozgonyi Dezsőné, özv. Springer Józsefné, Székely Ferenczné, Szikszay Gézáné, özv. Sztehló Andorné, özv. Tamássy Béláné, Thieszen Arthurné, dr. Tüdős Jánosné, Zátorszky Istvánné.

Szent-Vincze-egyesület.

Egyházi elnök Gróh Ferencz, világi elnök Váczy János, alelnökök Mihalovits Jenő és Huber Ferencz, pénztáros Kursinszky László, könyvtáros Balogh György, ruhatáros Pásztor István, orvos dr. K. Szalay Béla.

Debreczeni izraelita nőegylet.

Elnök dr. Balkányi Miklósné, alelnökök Stern Józsefné, Léderer Miksáné, pénztáros Fürst Ödönné, ellenőr dr. Popper Alajosné, titkár Burger D. József.

Debreczeni református tanitók segélyegylete.

Elnök: Tassi Miklós, alnök: Ormós Lajos, titkár: Hatvani József, pénztárnok: Varga Béla, ellenőr: Kerékgyártó József, választmányi tagok: Dávid Mihály, Mészáros József, Ökrös István, Szendi Imre, Törös Károly, Varga Béláné.

A debreczeni izr. szentegylet (Chewra-Kadischa.)

József kir. herczeg-utcza 26.

Elnök Stern József, alelnök Bernfeld Sámuel, szertartási előljáró Klein Ignácz, jótékonysági előljáró Hirschfeld Ármin, pénztárnok Keiner Adolf, ellenőr Kellner Dávid tanácsnokok Katz Jakab, Falk Lajos, Rosinger Lajos, ügyész dr. Guttfreund Sámuel, gondnokok Grünvald Bernát, Schwarz Fülöp, orvosok dr. Popper Alajos és dr. Balkányi Emil, jegyző Burger D. József, hivatalnok Emerich Henrik, eljáró Kaufmann Mayer.

Zion debreczeni betegsegélyző-egylet.

Diszelnök dr. Popper Alajos, a Ferencz József-rend lovagja, elnök ifj. Schwarcz Vilmos, alelnök dr. Szőllős Dezső, pénztáros Lusztig Dezső, titkár Simonovits Dezső, ellenőr Schwarcz M. L., orvosok dr. Kenyeres Elek, dr. Rózsa Mór, dr. Burger Péter, betegfelügyelők Schwarcz Ármin, Steier Gyula, Rosenberg Simon, Weisz József, előljárósági tagok Stern József, Fenyő Sándor, Hoffmann Sándor, ügyész dr. Lengyel Zoltán, választmányi tagok Bányai József, Burger D. József, Emerich Arnold, dr. Fejér Ferencz, Fényes Mór, Glück Adolf, Hauer Bertalan, Lővinger Mór, Kiss Ignácz, Keiner Adolf, ifj. Kellner Dávid, Kurucz Dávid, Kronovitz Ignácz, Kohn Lipót, Molnár József, Rosenfeld Salamon, Grósz Nagy Ferencz, dr. Guttreund Sámuel, Hochfelder Jakab, Rosinger Lajos, ifj. Widder Sámuel.

„Bickur-Chólim" debreczeni betegsegélyző-egylet.

Sas-utcza 2 sz.

Elnök Emerich Arnold, alelnök ifj. Widder Sámuel, titkár Kaufmann Mayer (Simonffy-u. 56.), pénztáros Rosenberg Simon, ellenőr Schwartz Fülöp, orvos dr. Hütter Károly (Hatvan-u. 16.), beteglátogatók Goldberger Dávid, Weisz Gyula, Weisz Jakab, választmányi tagok Fischer Vilmos, ifj. Fülöp Ignácz, Goldberger Dávid, Havas Dávid, Hoffmann Sándor, ifj. Klein Ferencz, Kaufmann Márton, Nussbaum Mayer, Schwartz Ármin, Weisz Mátyás, eljáró Brüll Ignácz (Hatvan-utcza 56.)

Debreczeni első temetkezési egylet mint szövetkezet.

Pénztár Piacz-utcza — sz., a „Bika"-szálloodával szemben; Varjassy Gyula kosárkötő üzletében.

Elnök s igazgató: Vecsey Imre városi főjegyző; ügyész: dr. Király Péter; ügyvezető-igazgató: Szücs Gusztáv; pénztárnok; Varjassy Gyula, Haan Dezső; felügyelőbizottsági tagok: Vida Miklós, Illyés János, Wibirál János; eljáró s pénzbeszedő: Csáthy Károly.

Debreczeni önálló munkásbetegsegélyző. pénztár.

Örökös tiszteletbeli elnök: Richer Károly. Diszelnök: Márk Endre. Elnök: id.

A legszebb sétabotok, lovagló vesszők, agarász ostorok dus választékban **Mentze Henrik** KOSSUTH-UTCZA 4. újdonságok árúházában

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Szabó József kollegiumi gazda. Alelnök: Mayer Ferencz. Pénztáros: Nagy Lajos. Jegyző: Szabó Mihály. Orvos és titkár: dr. Trocsányi Béla kollegiumi orvos és tanár. Eljáró: Csikes Ferencz. Igazgatósági tagok: Madrász Lajos, Guthan József, Scherfer János Biri Sándor, ifj. Szabó József, Szibrincz Mihály, Olényi Antal, Baik András, Halász József, Takács Gábor, Kerékgyártó Mihály, Aszalós Lajos, Kurián Gyula, Hoffer Ferencz, Fialkovics Ferencz. Számvizsgálók: Madarász Ferencz, Koharczky Pál, Káll József, Biri Sándor.

Debreczen városi és hajdúvármegyei rabsegélyző-egylet.

Elnök: Kulin Imre; alelnökök: Kovács József, Rásó Gyula, Márk Endre; titkár: Csiky Lajos; jegyző: a mindenkori fogházfelügyelő, most Szepessy Károly; pénztárnok: Szepessy Károly; számvizsgáló bizottsági tagok: Bernáth Kálmán, Csath Zsigmond, dr. Dóczy Emil; választmányi tagok: *a*) hivatalból: a mindenkori kir. ügyész, most Gáthy Bálint; a rendes alkalmazásban levő fogházi lelkészek: Uray Sándor ref. lelkész és Lipcsey Gyula róm. kath. segédlelkész; a fogházi iskola tanítója: (e hely üres, mert még nincs fogházi iskola;) *b*) választás utján: Aczél Géza, Bészler Károly, Csatth Sándor Csatth Zsigmond, Debreczeni Lajos, dr. Erőss Lajos, Gróh Ferencz, Hoffmann József, Kazinczy Gábor, dr. Kenézy Gyula, Kölcsey Sándor, Körner Adolf, Lestyán Adorján, dr. Magoss György, Muraközy László, dr. Oláh Miklós, dr. Propper Alajos, Porubszky Jenő, Szele György, dr. Szeőke István, dr. Szücs Géza, dr. Tóth Lajos, Uhlarik Béla.

„Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíj-Egylete". Debreczeni fiók 37. sz.

Egyleti befizető hely: *Iparos-kör*, Simonffy-utcza, városi bérpalota. Hivatalos órák: minden *vasárnap d. e.* 9—11-*ig*, amikor a heti befizetések eszközöltetnek. A helyi fiók védnöke: Szávay Gyula iparkamarai titkár. Vezetőség: Elnök: Molnár Imre. Alelnök: Dobi Károly, pénztárosok: Zavilla Gyula, Molnár Károly, Dancsics Imre; ellenőrök: Medgyesy Géza, Kiss Ferencz, Nagy János; jegyző: Lechner Károly. Választmány 36 tag. A helyi fiók taglétszáma 1800 Rokkant állomány 8, akik az őket megillető 11 korona 90 fillér heti segélyben részesülnek. — *Központ Budapesten*, saját palotájában. Egyleti vagyon 6.500,000 kor. Rendes fizető tag 120.000. Az országban 370 fiókpénztárral. Az egylet évi 5000 korona állami támogatásban részesül. Állami aranyéremmel kitüntetve. Beiratási dij: 1 korona 50 fillér. Heti tagsági illeték: 20, 24, 30 fillér. akik 10 évi befizetés után, rokkantság esetén heti 8.40, 9.80, 11.90 korona heti segélyben részesülnek.

Kerületi munkásbiztositó pénztár.

Igazgatósági tagok; *a*) munkaadók: Dávidházy Kálmán elnök, Debreczeni Jenő alelnök, Szántó Győző, Poroszlay László, Molnár József, Stégmüller Árpád, Nagy Béla, Kurián Gyula, Biczó Gyula, Tóth Kálmán; *b*) munkások: Dózsa György alelnök, Pál János, Botos Sándor, Klinger József, Tarnóczy Gábor, Eurai Lajos, Simon János, Orosz István, Nviry József, Laboncz András. Felügyelő bizottság: Bobák Gábor elnök, Weisz Dávid, Hoffmann Sándor, Szajkó Géza, Róth Adolf. Igazgató Dusa József, számtanácsos Kormos Gyula, fogalmazó: Handler Gyula, ellenőr Kiss Lajos, számfejtők Boros Pál, Szathmáry Károly, tisztviselők Péntek József, Pányoki Lajos, Szepesy Albert, betegellenőrök Kálmándy István, Nagy János, pénzbeszedők Antal Jenő, Nagy Márton, szolga Juhász György. Orvosok ügyvezető főorvos dr. Gáspár Géza, kerületi orvosok: dr. Gáspár Géza, dr. Popper Lajos, dr. Hütter Károly, dr. Derakassy István, dr. Széll Kálmán, dr. Rózsa Mór, dr. Strelinger Győző, dr. Hutiray József, szem-, gége-, orr-, fül-specialista dr. Brunner Lajos. Fogorvos dr. Szász Adolf, szülész és nőgyógyász dr. Czakó Zsigmond. Orvosi tanácsos: dr. Popper Alajos elnök, dr. Hütter Károly, dr. Derakassy István.

Koszoru-alap. Egyesület.

Debreczen szab. kir. város adóhivatala tisztviselőinek, alkalmazottainak kebelében létesittetett, mely alakult 1903. évben. Tisztikar: elnök Szathmáry Mihály, alelnök Szücs Ferencz, titkár Borus Béla, jegyző Szilágyi Sándor, pénztárnok Szász József, ellenőr Szele Lajos, számvizsgálók Kapros Sámuel, Károlyi Ferencz, választmányi tagok Almády Zsigmond, Hegyi Károly, Kiss József, Nagy Gyula, Szathmáry Károly, Tóth János.

Közhasznu Munkáskertek Egyesülete. Debreczen.

Elnökök: Domahidy Elemér, dr. Kenézy Gyula, Szántó Győző (ügyvezető), dr. Tüdős János. Alelnökök: Bárdos Géza (ügyvezető), May Andor, Szávay Gyula. Titkár: dr. Rédei Rezső. Jegyző: dr. Gál Zoltán. Pénztárnok: Frigyesi Jenő. Kiskert müvelés alatt van cca 40 hold. Kisföld müvelés alatt van cca 60 hold. Összesen 100 hold. Kert- és földbérlők száma 400.

Dalegyletek.

Főiskolai énekkar. (Cántus.)

Felügyelő tanár Csiky Lajos, elnök s vezető tanár Mácsay Sándor zenetanár. A tagok minden iskolai évben ujonnan alakulnak hangnemek szerint.

Főisk. tanitóképezdei énekkar.

Karmester P. Nagy Zoltán tanár.

A Debreczeni Dalegylet tisztikara.

Elnök: Márk Endre. Alelnökök: Bárdos Géza, Csurka István. Titkárok: I. Nagy

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

József, II. Govrik Miklós. Pénztáros: Vetéssy Béla. Jegyzők: I. Kovács Mihály, II. Kiss Kálmán. Gazdák: I. Szücs Gusztáv, II. Vargha Béla. Zászlótartók: Károlyi Ferencz, Kerekes László. Karnagy: Mácsay Sándor, helyettese Kőkert Gusztáv. Igazgató: P. Nagy Zoltán. Választmányi tagok: A) Működők: Barcza Barna, Bucsay István, Donogán István, Debreczeni Lajos, Erdei József, Györffy Károly, Horváth Antal, Horváth Ferencz, Kémery M. Gyula, Lechner Károly, Németh Dániel, Rastovszky László, dr. Ruszka István, Tikos József, Tóth Imre, Zöld László. B) Pártolók: Aczél Géza, Biczó Gyula, dr. Erőss Lajos, Fábián Lajos M., Horváth János, Jánosi Zoltán, Kovács Mihály, Muraközy László, Roncsik Lajos, Várray János. Számvizsgálók: Kovács Mihály és dr. Ruszka István.

Petőfi-dalkör.

Alakult 1897-ben. Helyisége Bethlen-u. 3. sz.

Elnök: Szávay Gyula, I. alelnök Borus Béla, II. alelnök Iklódy János, ügyész dr. Dóczy Emil, titkár Koncz Ákos, I. jegyző Borus Mihály, II. jegyző Szász József, pénztárnok Márton Gyula, ellenőr H. Sinay Imre, karmester Kőkert Gusztáv, zászlótartó Bartus Lajos, helyettese Szőke István, körgazda Darvas Béla, helyettese Szőke István, számvizsgálók Ulrich Jenő, H. Sinay Gyula, Nyikos János, választmány alapitók közül Lestyán Adorján, Biczó Gyula, Hamar László rendes tagok közül K. Tóth Mihály, D. Kőrössy Kálmán, Komlóssy Miklós, Dinnyés Gyula, Zelinger Ede, működő tagok közül Bőr Ferencz, Horváth Gyula, Szathmáry György, ifj. Nagy József, Sarkady Mihály, Vitárius Sándor, Tóth Imre, Balogh Antal. Eljáró Szilágyi Károly, lakik Füvészkert-u. 2.

Debreczeni munkás dalegylet.

Elnök Horkay Lajos, I. alelnök Kerékgyártó József, II. alelnök Báthori Sándor, ügyész dr. Nagy Kálmán, főjegyző Tömöry Jenő, aljegyző Alföldy Béla, pénztárnok Kurián Gyula, karnagy Elefánty Sándor, zászlótartó Farkas István, helyettese Benyó József, gazda Simkovits Béla, gazda-hely. ifj. Simkovits Béla. A debreczeni munkás dalegylet kölcsönkönyvtára. Elnök Kerékgyártó József, könyvtárnok Papp Lajos. Dalegyleti és könyvtári választmányi tagok a működő tagok közül Tarpai Sándor, Papp Lajos, Hubay György, Makay Sándor, Pászto, György, Tóth Ferencz, Süket Gyula, Simkovits Sándor, Suba István, Leskó Istvás Vályán György, Scherfel János, pártoló- és alapitó tagok közül Herczeg János, Szemere Lajos, Bona Fortunató, Kósa Ferencz, Sztanó Sándor, Kovács Kálmán, Czilly Mihály, pénztár- és leltárvizsgálók Asztalos Lajos, Máyer Ferencz, Kőszegi János, Uri Mihály, Kilián Ferencz, Ács Sándor, Tóth Ferencz, egyleti eljáró Pásti István.

Egyetértés önképző-, dal- és zeneegylet.

Máv. gépjavitó mühelytelep.

Elnök: Rother Ernő, I. alelnök: Gyenge Kálmán, II. alelnök: Beőthy Kálmán, I. titkár: Heynke Oszkár, II. titkár: Szabó Béla, pénztáros: Erben Tivadar, segédpénztárnok: Horváth F., ellenőrök: Szabó I., Megyery G. könyvtárnok: Terkulya M., s.-könyvtárnokok: Gortva P., Nagy J., gondnok: Szegedy Gyula, választmányi tagok: Sidó Géza, Dzobek Ádám, Martsik József, Zöld László, Bertók Imre, Daday Lajos, Bartha Sándor, Derzsi Béla, Horváth Antal, Kramer Gyula, Sajó László, Szász István. Póttagok: Osgyáni Gyula, Schiller János, Liedloff Ágoston, Dancsics Imre, Langer Ferencz, Osváth Gyula, számvizsgáló-bizottság: Mandel Lázár, Mártinidesz Alajos, Fidmig József.

Szent-László dalegylet.

Védnök a mindenkori prépost-plébános. Tiszteletbeli örökös elnök Beregi Nagy Sándor, elnök dr. Csatth Sándor, alelnök Sinka Gyula, karnagy Kovács Károly, titkár dr. Titz Antal, ügyész dr. Ruszka István, jegyző Böszörményi Sándor, II. jegyző Kovács Mihály, pénztáros Nánássi József, ellenőr Molnár János, gazda Novák Márton, II. gazda Nagy Sándor, számvizsgálók Blattner Gyula, Meissner József, Pappler Ferencz, zászlótartó Podrogya Imre, választmányi tagok Münch Gusztáv, Schmid Kálmán, Taar Sándor, Szembrátovits József, Rónay László, Kripkó József, Ökrös József, Hepke Oszkár, Darvay Rezső, Huber Ferencz, Barabás Károly, Káll József, Antal Jenő, Siácsky József, Molnár Lajos, Vályán György.

A kereskedő ifjak társulatának dalköre.

Elnök: dr. Rácz Lajos. Alelnökök: Erdélyi István, Barra Gyula és Kovács László Titkár: Kémery Kikó Gyula. Ht.-titkár: Kubinyi Béla. Ügyész: dr. Király Péter. Karnagy: Kerner József. Jegyző: Szücs Gusztáv H.-jegyző: Szentpétery Ferencz. Pénztárnok: Várray János. Ellenőr: Király János. Gazda: betöltetlen. Zászlótartó: Varga György. Választm.tagok: Steriády György, Schvarcz Dániel, Mentze Henrik, Kontsek Kornél, Buray József, Tóth Károly, dr. Balla Bertalan, Boruss Mihály, Varga Antal, Földessy Károly, Papp Gyula, Berényi Miklós. Görcsös Lajos, Szilágyi Károly, Török Ferencz, Szabó Jenő, Schvarcz Győző, Hevér József, Kovács Mihály, Kovács Sándor és Gerece Sándor.

A LEGJOBB SZABÁSU GLACE, SVÉD ÉS SZARVASBŐR KESZTYŰK
SCHÖN SÁNDOR DEBRECZEN, PIACZ-U. 12.
KESZTYŰ-, KÖTSZER- ÉS ORVOSI MŰSZERTÁRÁBAN :: :: (Stenczinger-ház.) :: :: ::

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Kossuth-dalikör Debreczen.

Elnök: Kovács János. Tiszteletbeli elnök: dr. Tüdős János. I. alelnök: Kertész János. II. alelnök: Boross Ferencz. Titkár: Szendi Imre. Zeneigazgató: Kelner József. I. jegyző: Varga Béla. II. jegyző: Sarkadi Ferencz. Pénztáros: Hatvani József. Ügyész: dr. Bacsó Dezső. Ellenőrök: Tőkés Béla, Molnár János. Gazda és könyvtáros: Farkas Vilmos. Gazda helyettes: Máyer Fábián. I. zászlótartó: Tarcsi György. II. zászlótartó: Kovács László. Karnagy: Kőkert Gusztáv.

Önképző-egyletek.

Debreczeni kereskedő ifjak társulata.

Alakult 1867-ben. Kossuth-utcza 23. szám.

Elnök Kontsek Kornél. Alelnök Winkler Márton. Örökös tb. alelnök Bárdos Géza, titkár Barra Gyula, ügyész dr. Polgár Dániel, I. jegyző Szücs Gusztáv, II. jegyző Riskó Rezső, pénztárnok Csáthy Ferencz, háznagy Görcsös Lajos, II. háznagy Varga Antal, I. könyvtárnok Kubinyi Béla, segédkönyvtárnokok Szepessy Antal és Kiss Elek. Rendes választmány Erdélyi István, Mentze Henrik, Kovács László, Prunyi Jenő, Roth Miklós, Reichmann Lipót, Kovács Mihály, Szilágyi Károly, Szabó Jenő, Hevér József, Beréyni Miklós, Balla Bertalan, Kémery K. Gyula, ifj. Rickl Antal, Aczél Henrik, Király János, Balogh József, Borus Mihály, Tóth Károly, ifj. Molnár Lukács, Török Ferencz, Strobek Béla.

Iparos ifjak önképző-egylete.

Diszelnök Tóth Kálmán, elnök Szabados Vilmos, alelnökök Vojta Géza, Széplaky József, I. titkár dr. Varga Lajos, II. titkár Tolnay Dániel, jegyző Szabó Tihamér, pénztárnok Keresztury János, tb. háznagy és I. könyvtárnok Zavilla Gyula, háznagy Dobi Károly, II. könyvtárnok Nagy János, számvizsgálók Nagy Gábor, Máthé János, zászlótartók Vértessy Sándor, Bálint József, továbbá 20 választmányi tag és 6 póttag.

Stern József és Testvére kefegyár r.-társ. munkásainak segélyző- és önképző-egylete.

Elnök Nagy Lajos, alelnök Martin Ferencz, titkár Berger Ferencz, pénztárnok Jaán Sándor, könyvtárnok Dávid István.

Az „István" gőzmalom társulat munkásainak önképző- és segélyző-köre.

Kétmalom-utcza 7. szám.

Elnök Zsiha Antal, alelnök Kovács Aladár, jegyző Reichel József, pénztárnok Lovassy József, könyvtárnokok Reszler András, Pénzes Sándor, körgazda Bozóky Mihály, számvizsgálók Szekeres László, Kálmánczhey Gábor, Kozma János, zászlótartók Horváth Gábor, Sáry Béla.

Nyomdászok szakegylete.

Péterfia-utcza 55. szám.

Elnök Botos Sándor, alelnök Liebermann Mór, jegyző Juhász Kálmán, pénztárnok Takács Sándor, ellenőr Veress István, könyvtárnok Fodor Lajos, segédkönyvtárnokok Juhász Kálmán, Széll Sándor, választmányi tagok Simon János, Safcsák Rezső, Benedek Sándor, Strébely Gusztáv, Bartha József, Heller József, választmányi póttagok Kovács Ferencz, Erdélyi Károly, számvizsgálók Végh János, Borbáth Gyula, Vincze János, Boldizsár Károly, pót-számvizsgálók Kiss Bálint, Bagdy Imre.

A homokkerti református Olvasó-egylet tisztikara.

Diszelnökök Jónosi Zoltán, Harsányi Gusztáv kassai kir. táblabiró. Elnök dr. Bacsó Dezső, házelnök Patay József, főjegyző Török Károly, jegyző ifj. Pesti János, pénztárnok Kozma Lajos, ellenőr Szász Sámuel, könyvtárnok Kövér Gyula, gazda Deák Ferencz, választmányi tagok Papp Mihály, Tóth Lajos, Jánosi Zoltán, dr. Ferenczy Gyula, Sövényi István, Sóvágó József, Szilágyi József, Pávai György, id. Szabó József, id. Csomós János, Patai Lajos, Szücs István, Szekerka János, Bernáth Kálmán, Lőrinczi Ferencz, egyleti eljáró Lénárt Mihály.

Máv. altiszti kör Debreczen.

Elnök Hann Dezső, alelnökök Furmann Géza, Juhász Gábor, titkár Petró István, jegyzők Szabó György, Tóth József, pénztárnok Afonyi István, könyvtárnok Lendvay Lajos, számvizsgálók Nagy Dániel, Uray Kálmán, Williger Béla, ellenőrök Szepesy Pál, Baumann Vilmos, Id. Szabó István, Bálint János, körgazda Hanitz Miklós, választmányi tagok Bornyi Sándor, Bartha Mór, Szücs István, Czene József, Bornemissza Károly, Veréb János, Kenessey Ferencz, Balázs Zsigmond, Dobra Miklós, Kalmár Sándor, XI. Kovács József, Tisza Sámuel, Szita József, Magyar Dezső, Páll László, Kiss Mihály, Kiss István, Kertész Kálmán, Svecs Gyula, Pető Károly, Palyó János, Bőgel József, Udvarhelyi Lajos, Szekerka János, Nánássy Lajos, Viósz Ádor, Lendvay Ferencz, Ramacsa Mihály, Czirke Zsigmond, Kovács Nándor.

Társas-körök.

Debreczeni kaszinó.

Ideiglenesen Piacz-u. 42.

Elnök Szunyoghy Sándor kir. t., alelnök Weszprémy Zoltán, titkár és gazda Bodnár Géza, pénztárnok Lovász János, ügyész dr. Tüdős János orsz. képviselő, számtiszt Kövy Lajos, számvizsgálók Ács Nagy Károly, Beke László, felügyelő és könyvtárnok Zengey János, választmányi tagok: Békessy László, Berger Mór, Csanak József, Dalmy Kálmán, dr. Boldisár Kálmán, Domahidy Elemér,

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Fischbein Ignácz, Géresi Kálmán, Hutflész Kázmér, Katz Mihály, dr. Kemény Mór, Kernhoffer József, Kerpely Kálmán, Komlóssy Dezső, Kölcsey Sándor, Kulin Imre, Lestyán Adorján, Latinovits Mihály, Miskolczy Lajos, Orosz Endre, dr. Petzkó Ernő, dr. Irinyi István, Pákozdy Sándor, Rásó Gyula, Rickl Antal, dr. Szász Adolf, Sárváry Lőrincz, Szalay József, Kovács Gyula, Leszkay Ferencz, Szögyény János, Váczy János, Végh Gyula, Zádor Lajos, Uhlarik Béla; fodrász Ivanovits Antal, szolgák Bosznay Miklós, Szecsey Mihály, Kiss Ernő, Borbély György.

Kékek clubja.

Helyiség: Bika-szálloda.

Elnök Hegymegi Kiss Pál dr., I. alelnök Szabó Gábor kir. kamarás, II. alelnök Zoltán János, igazgató dr. Tóth Emil, titkár Tatay Zoltán dr., háznagy Szotyori Nagy Sándor, ügyész Hegedüs Béla dr., jegyző Unger József dr., krónikás Perczel Miklós, választmányi tagok: dr. Bagossy, dr. Encsy, dr. Koncz, Pálffy A., dr. Pethes, Pető E. dr., Técsy Ferencz, dr. Vincze A., dr. Vinnay G.

A magántisztviselők országos szövetségének debreczeni bizottsága.

Elnök betöltetlen, alelnökök Gaszner Géza és Horváth Jenő, titkár Hajdu Andor, jegyző Gál Jenő, pénztárnok Gödény Zoltán.

A jogász- és tisztviselői-kör.

Elnök Szilágyi Imre, alelnökök Tóth Aurél, Uhlarik Béla, titkár dr. Ruszka István, pénztárnok Pápay János, körgazda Rézler Ervin, könyvtárnok Mátray Imre, ügyész dr. Szücs Géza, választmányi tagok Berényi Lajos, Bartók Ágoston, Csatth Zsigmond, Eritz Ernő, Géresi Kálmán, Radó József, dr. K. Szalay Béla, Hetey Károly, Márk Endre, dr. Öreg Béla, Szoboszlay Sándor, Lestyán Adorján, Mády Imre, Májerszky Mihály, Mándoky Béla, Materny Lajos, Miskolczy Jenő, Nagy József, Székely Ferenc, Ujhelyi András, Unger Gusztáv, Kulin Imre, póttagok dr. Derekassy István, dr. Nagy Gábor, számvizsgálók Szücs Kálmán, Tikos József, Kovács Károly, Klimó Ágoston, eljáró s pénzbeszedő Debreczeni József.

Debreczeni mükedvelő fényképezők egyesülete.

Elnök Csanak János, alelnök nagyrévi Haranghy György, titkár Vise Kálmán, pénztáros Lévay Gyula, ügyész dr. Kiss György, választm. tagok Aczél Géza, Bárdos Géza, Borbély Ferencz, Györffy Aladár, dr. Kenézy Gyula, K. Kiss József, Nagy József, Szuhán Rezső, Tóth István, számvizsgálók Ekli József, Molnár Mihály, Madarász Sándor.

Debreczeni polgári kör.

Piacz-u. 7. sz., I. emelet.

Elnök Vecsey Imre, alelnök Czeglédy Gyula, főjegyző Kerékgyártó József, aljegyző Raics Gyula, pénztárn. Dávid Mihály, könyvtárnok P. Papp Ignácz, ügyvéd Buday Gyula, gazda Nagy Lajos gyáros, számvizsgálók Hódy Béla, Kováts Mihály, választmányi rendes tagok Agárdy Lajos, Biczó Gyula, Czeglédy József, Csáky János, Dávid Sándor, Erdődy László, Fehér Ferencz, Hajdu Zsigmond, Horkay Lajos, ifj. Horváth János, Horváth János épitész, Horváth Tamás, Káposztás Imre, Kalmár Ignácz, Kovács Mihály, Mócz András, Miskolczy Nándor, Móricz Ferencz, Nagy Gyula igazgató, Serly Ede, Sinka Sándor, Szabó Kálmán, Szathmáry Mihály, Tóth Imre; póttagok Szőke János, Tóth Kálmán, Balogh József, Leskó Ferencz, Kiss György és Vértessy István. Eljárók Papp István és Csókási József.

Debreczeni gazdakör.

Helyiség Csapó-utcza 10.

Elnök Domahidy Elemér, alelnökök Polgári Bálint, Mike Ferencz, Lichtstein Samu, ügyész dr. Nagy Lajos, titkár Rácz Lajos, főjegyző Hortobágyi Ernő, pénztárnok Udvarhelyi Géza, ellenőr Polgári József, gazda Jablonczy Kálmán, könyvtárnok Polgári István, aljegyző Ökrös József, eljáró Parti Gábor.

Függetlenségi kör.

Elnök ifj. Kertész István, I. alelnök Otrokocsi Végh János, II. alelnök és körgazda Sarkady Ferencz, pénztárnok Hatvani József, titkár Tassy Miklós, jegyzők Komlóssy Imre, Erdei József, könyvtárnok Szendi Imre, ügyvéd dr. Király Péter, választmányi tagok Bányai István, Csobán József, Csontos Péter, Dávid Mihály, Faragó András, Harangi Sándor, Herczegh János, Jenei Miklós, Karsai János, Kállai András, Kecskés István, Kertész Mihály, id. Kertész István, Kertész János, Kiss András, Kocsár Gábor, Kovács János, T. Kovács Ferencz, Kovács Lajos, Nagy Gusztáv, Pálfy Ferencz, Pethő István, Pethő Lajos, Polgári Márton, Salánki Ferencz, Salánki Mihály, Sáfár László, Somogyi Pál, Tóth Gergely; póttagok Pethő Ferencz, Pethő György, Tóth Lajos, Ökrös István, Bányai Péter, Kertész László, Kertész Imre, Horváth Ferencz, Nagy Sándor, Kovács József, Burai István, Harsányi Sándor.

Az 1910. évben Debreczenben élő 1848—49-es honvédek.

Horváth Pál 48-as honvéd őrnagy, m. kir. ezredes, II-od oszt. érdemjel tulaj-

SZABÓ MIHÁLY hentesárúk nagykereskedése
és szétküldési telepe. Legrégibb, legszolidabb üzlet. Alapitva 1867. Szétküldés a világ minden részébe.
Elektromotorikás gyári üzem. HELYBELI ÜZLET HUNYADI-UTCZA B3. SZÁM.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

donos, magánzó, őrmesterek Nagy Sándor, Kiss Imre, Kapros Gábor t. p. pénztárnok, Klein Gábor, tüzmester Papp Ferencz, tizedesek Kovács Sándor, Tóth András, Bihari Gábor, Lőrinczy Mihály, Bruckner József, Szalay István, Heimann Károly, közvitézek Kenyeres Mihály, Némethy József, Bakó József, Kovács István, Horváth Gábor, Faragó János, Repcsényi Mihály, Nagy János, Nánásy Mihály, G. Tóth János, Baczoni József, Gebei Sándor, Domján György, Tóth György, Géder Pál, Kiss Ferencz, Sántha György, Olényi András, Ujvári József, Varró Gábor, Fekete István, csapatvezető Nagy József, őrvezető Szücs Bálint.

Debreczeni önkéntes tüzoltó-testület.

Laktanya: Csapó-utcza 43. szám.

Parancsnok Szikszay Gyula, h.-parancsnok és laktanyaparancsnok Publig Ernő, segédtisztek Winkler Mór, Berkó János, szakaszparancsnokok Szikszay Aladár, Darvas Béla, Mayer Ferencz, Maikszner József, pénztárnok Darvas Nándor, főmérnök Aczél Géza, orvos dr. Burger Péter, ügyész — —

A debreczeni szállodások, vendéglősök, koresmárosok és kávések ipartársulata.

Elnök Hauer Bertalan, alelnök Ottó Sándor, tb. alelnök Törő Imre, ügyész dr. Irinyi István és dr. Weinberger Sándor, titkár dr. Rédey Rezső, pénztáros Lókody Sándor, választmányi tagok Erőss Jakab, Fürst Béla, Halász Izidor, Imre János, Kemény János, Lévay Izsó, Márkusz Jenő, Rosenberg Sándor, Rosenberg Simon, Tóth István, Ullmann Károly, számvizsgálók Weisz Márkus, Lengyel Miklós, Klein József, ügyvivő Gömöri Lipót, disztagok Gundel János és Glück Frigyes.

Sport-egyletek.

Debreczeni Lovaregylet.

Igazgatóság Geist Gáspár, br. Harkányi Andor, Kovács József polgármester, Liptay Béla és gróf Szapáry György, titkár Engesszer József.

Debreczeni urkocsis-egyesület.

Elnök Domahidy Elemér, elelnök Vecsey Zoltán, igazgatóság gróf Lónyai Gábor, báró Sennyey Géza, báró Sennyey Béla, Kohner Willy, Orosz György cs. és kir. kamarás, a választmány tagjai báró Sennyey Géza, gróf Lónyay Gábor, Csicseri Orosz György, báró Sennyey Béla, gróf Eszterházy Pál, gróf Keglevich Gyula, Miskolczy Lajos, Forray Ernő, Kaszanyitzky Andor, Csicseri Orosz Miklós, Dercsényi Ferencz, Olasz Elemér, Huttflész Kázmér, titkár Loránt József, pénztárnok Ullrich Jenő. Egyleti helyiség Kossuth-utcza 22 szám.

Debreczeni vadásztársulat.

Elnök dr. Magoss György, alelnök Török Gábor, pénztárnok Kegyes Ferencz, jegyző dr. Szikszói Szabó László, ügyész dr. Borsovay Jenő.

Debreczeni polgári lövész-egyesület.

I. főlövészmester Vecsey Imre, II. főlövészmester Weszter István, I. lövészmester (pénztáros) Fürst Ödön, II. lövészmester (gazda) Szabó János, titkár Pápay János, ügyész dr. Tervey Tamás, orvos K. Szalay Béla, tekepálya-gazda dr. Ruszka István, felügyelő Thurzó Béla, választmányi tagok Áron Jenő, dr. Boldisár Kálmán, Fodor József, Uhlarik Béla, Szoboszlay Sándor, dr. Horváth Károly, Kernhoffer József, Molnár Ferencz, Ormódy Lajos, dr. Öreg Béla, Szántó Győző, Tóth Aurél, Varga József, Balogh Géza dr., Gaszner Géza, Kubek György, Török Gábor, Zádor Lajos, lövészbizottsági elnök Weszter István, jegyző Pápay János, tagok Fodor József, Molnár Ferencz, Pásztor Gyula, számvizsgálók Serly Gusztáv, Radákovich Géza, Somossy László.

Debreczeni tornaegyesület.

Péterfia-u. 76. és nagyerdei Sporttér. Alakult 1867-ben.

(Hivatalos órák: télen hétfőn és szombaton este 6—7-ig, nyáron kedden és pénteken este 6—7-ig.)

Elnökök Lestyán Adorján, dr. Magoss György, ügyvezető elnök dr. Horvay Róbert, alelnökök dr. Tüdős János orsz. képviselő, dr. Jászi Viktor, Csóka Sámuel, I. titkár dr. Radó Rezső, II. titkár Boruss Mihály, pénztáros Kiss Kálmán, ellenőr Zih Géza, jegyzők Almádi István, Szabó Gyula, számvizsgálók Kovács Mihály, Czeizing Lajos, ügyész dr. Balogh Géza, mérnökök Váradi Géza, Bacsó Pál, Borsos József, Pavlovics Károly, orvosok dr. Czakó Zsigmond, dr. Derekassy István, dr. Hajnal Dezső, dr. Láng Sándor, választmányi rendes tagok Alt Henrik, Burger Izsó, Csink Aladár, dr. Csürös Ferencz, dr. Darkó Jenő, Gaszner Géza, Gyürky Sándor, Jánosi Zoltán, dr. Nagy Kálmán, dr. Szász Adolf, Strifler Ferencz, Töppler Ottó, Vilmos Béla, Dózsa István, Szabó Béla, póttagok Balogh István, Czobor László, Fényes Jenő, Fülöp Miklós, Gödényi Zoltán, Kovács Béla, ifj. Móricz Bertalan, Vámos Miklós, tennisz-gazda Kovács Béla, football-kapitány Tolnai J., vivó szakosztálykapitány dr. Hajnal Dezső.

Legolcsóbb bevásárlási forrás! RÉVÉSZ ZSIGMOND-nál
férfi-, női- és gyermekczipőkben
DEBRECZEN, FŐ-TÉR (VÁROSI BÉRHÁZ). Telefon szám 706.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

VII. Közgazdasági czimtár.

M. kir. állami hivatalok.

Debreczeni m. kir. pénzügyigazgatóság.

Kossuth-utcza 4. szám.

Igazgató Ternovszky Alajos, kir. tan. igazgatóhelyettes Sopronyi Károly p. ü. tanácsos, p. ü. tanácsosok Medgyessy Ferencz, Nagy József, Hanke Leó, Heimlich János, titkár Lenchés István, segédtitkár Gáll Miklós, földadó nyilvántartási biztos Darvay Rezső p. ü. segédtitkár, fogalmazók dr. Halász Oszkár, dr. Láng László, lovag Korber Imre, fogalmazó gyakornok Ordace Valér, előadó pénzügyőri főbiztos Turchányi Dezső, irodavezető Molnár Mihály, irodatisztek Mikó Lajos és Gargya András, kat. irattárt kezelő irodatiszt Bach László, állami végrehajtók Imre János, Zaszenovics István, kezelési gyakornok Szabó Ferencz; számvevőségi főnök Poroszlay Gyula. Számtanácsos Budaházy Ödön, számvizsgálók Gáll József, Huber Ferencz, Koncz Aurél, számellenőrök Rásó János, Czeglédy Kálmán, Bugyi Gyula, Kelemen Béla, számtisztek: Kovács Lajos, Kulcsár Sándor, számgyakornok Kovács Péter.

Debreczeni m. kir. adóhivatal.

Ipar- és kereskedelmi bankpalota.

M. kir. adótárnok Dekkert József, ellenőr Megyery Miklós, főtisztek Kováts István, Nádler Károly, Schmotzer Ferencz, Szabó Antal, Bakó György, Molnár Gyula, Jakobovics Jenő, Eisler Jenő, Dudinszk Kornél, tiszt Feldner Áron.

Debreczeni kir. fővámhivatal.

Piacz-u., Baranyi-féle ház. Posta- és távirda-épületben.

Kir. fővámtárnok Kovách Gábor, ellenőr Reifler Pál, vámtiszt Zeitler Ede, vámsegédtiszt Nagy Gyula, vámgyakornok Materljan Arzén.

Debreczeni m. kir. pénzügyőri biztosság.

Pénzügyőri főbiztos Turchányi Dezső Rákóczi-u. 46.

Pénzügyőri szakasz Debreczenben.

Timár-utcza 46. sz.

Szakaszvezető Farkas Gergely szemlész, fővigyázók Vágó András, Gránét Zoltán, Miklós Antal, vigyázók Kádár Lajos, Keresztes János, Pál Géza, Császi János.

H.-böszörményi kir. adóhivatal.

Kir. adótárnok Göttche Károly, ellenőr Stán Győző, adóhivatali főtiszt Tömöri András, adótiszt Szántó Sámuel, Nádler Miklós, gyakornok Winkler József.

H.-szoboszlói kir. adóhivatal.

Kir. adótárnok Gaszner Károly, ellenőr Sztrapkovics István, főtiszt Balajti Mihály, adótiszt Szabó Máté, gyakornok Pólya Imre.

M. kir. 12. sz. felmérési felügyelőség.

Péterfia-utcza 42—44. sz. emelet.

Hivatalfőnök Székely Ferencz felm. felügyelő, helyettes Kovács Károly kat. főm., kat. főmérnökök Gréger József, Matajovszky Szaniszló, Babos Károly, László Jenő, Márk Károly, kat. mérnökök Brandenburg Gyula, Höffer Ferencz, Karap Géza, Papp Zoltán, Péchy Tibor, Tibai István, Rozgonyi Dezső, Orosz Géza, Fekete Lajos, Tóth Sándor, kat. mérnökségédek (önállóan működő) Kováts Dezső, Medgyessy Pál, Korompay Ferencz, Höffer József irodakezelő, felm. növendékek Progner Arthur, Majoros Richárd, Kesztner Ernő, Szmolkó Ferencz, Papp Gyula, felm. díjnokok Erdős Ferencz, Peiser Leó, Békési Loránd, Varga Elemér, Flamm Ernő, Kalapos Gyula, Zsiros Sándor, Vizer Ferencz, irodai díjnokok Izsák Dezső, Nagy László, hivatalszolga Fecsu József.

M. kir. V-ik számu kataszteri helyszinelési felügyelőség.

Simonffy-u 1.

Pénzügyi főtanácsos kataszteri felügyelő Miskolczy Jenő, p. ü. titkárok és helyszinelési becslőbiztosok Vass Gyula, Péchy Kálmán, p. ü. s.-titkár és helysz. becslőbiztos Tarbay Béla, Szekér Ernő, p. ü. fogalmazó és helszinelési becslőbiztosok Kiszely Aladár, Szilágyi Zoltán, Szabó Emil, Seiwerth Ede, becslőbiztosi gyakornok dr. Somosy László.

Debreczeni m. kir. kulturmérnöki hivatal.

Debreczen, Vi. ker., Kossuth-utcza 8.

Hivatalfőnök Sz. Jármy Tamás kir. főmérnök, kir. kulturmérnökök Czverdely Andor, Meskó Kálmán, kir. s.-mérnökök Pintér László és Horváth József, irodakezelő Wien Ferencz, irodatiszt,vizmesterek Pazar József, Balogh Imre, Haverl Márton, Bozóky László, Martinez Ferencz.

Kir. államépitészeti hivatal Hajdu vármegye területére.

Székhely Debreczen, Szent-Anna-utcza 25. szám.

Kir. műszaki tanácsos Latinovits Mihály, kir. főmérnök Manyi József, kir. mérnök Puskás Kálmán és Szücs Gyula, kir. s.-mérnök Pintér Gyula, műszaki rajzoló Vargha Gyula, központi utmester Kathi Márton díjnok Beke Károly, kir. utmester Szakácsy József és Marosi Imre.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Debreczeni kerületi kir. erdőfelügyelőség.

Szent-Anna-utcza 31. szám.

Hatásköre kiterjed Szatmár-, Szabolcs- és Hajdu vármegyék, valamint Debreczen és Szatmár sz. kir. város területén levő 32*g*,170 kh. erdőterületre.

Kir. erdőfelügyelő Sziklay Emil. Alerdőfelügyelő nincs betöltve, írnok Balogh János.

Debreczeni m. kir. gazdasági felügyelőség.

Debreczen, IV., Nemzetőr-utcza 3 a.

Felügyelőség vezetője: Surgóth Jenő kir. gazdasági felügyelő.

A debreczeni I. számu posta-, távirda- és távbeszélő-hivatal.

Piacz-utcza 36. sz.

Főfelügyelő: Csatth Zsigmond főnök; felügyelők: Szabó József, Papp Lajos, Horváth Sándor; főtisztek: Szathmáry Károly, Vásárhelyi Béla, Gerő Ábrahám, Filep Endre; tisztek: Bomersbach Lajos, Sizgetváry Péter, Farkas Antal, Grósz József, Mátyásy Jenő, Purpringer János, Horvatin Ede, Jeszenszky József, Gugi Zoltán, Ilic Szilárd; ellenőr: Ember Gábor; segédellenőrök: Lichtmann Márton, Sándor János, Rónai László, Zöldy Sándor, Kányásy István, Kiss József, Kripkó József, Szitha Gyula, Horváth Antal; segédtisztek: Bancsik Imre, Tóth Károly, Szepesi Sándor, Gerő Zsigmond, Forrás Zoltán, Lucs Ferencz, Rácz Sándor; szerelő: Stelczer Sándor; gyakornok: Vécsey Sándor; gyakornokjelölt: Gencsy Jenő; kezelők: Ditrich Antalné, Hetey Károlyné, Sepsy Kálmánné szül. Kálmán rzsébet, Naláczy Mária, Publig Ernőné, Waltz Julia, Martonffy Flóra, Ács Nagy Margit, Sebestyén Jánosné szül. Nagy Erzsébet, Miavesz Margit, Balla Mária, Palmarin Emma; napidijasok: Szitha Gyuláné szül. Bészler Emma, Bomersbach Lajosné, Nagy Imréné szül. Erdős Amália, Farkas Antalné szül. Lengyel Margit, Miavesz Róza, Nemes Paula, Sütő Emilia, Szabó Vilma, Vargha Lászlóné szül. Balogh Etelka, Balogh Gizella, Katz Mihályné szül. Kain Ida, Biró Jenőné szül. Neuhauser Irma, özv. Puskás Lászlóné szül. Sávoly Ernesztina, Wolf Margit Zalai Ilona, Erdélyi Róza, Molnár Ilona, Kalicza Berta, Rikly Erzsébet, Kresnyák Anna, Adamcsik Ilona; segédtisztjelöltek: Balla József, Jobbágy Ferencz, Kiss Béla, Sámel József, Rosinger Sándor, Frankl Simon Koppányi István; növendékek: Gavallér József, Kerekes Sándor; altisztek: Boros György, Süveges Lajos, Sallay János, Kalmár Lajos; távirda munkás: Lengyel Ferencz; szolgák: Gyöngyössy Ferencz, Sárándi Bálint, Gy. Nagy Imre, Ujvári Lajos, Szilágyi Sándor, Nyéki Gábor, Labancz Mihály; segéd szolga: Végh János; távirat kézbesitők: Nagy Lajos I., Gardó Sándor, Kalmár Dániel, Nábrádi Imre, Bunta Ferencz, Nagy Lajos II., Kisegitő szolga: Reisz Mátyás.

A debreczeni II. számu posta-, távirda- és távbeszélő-hivatal.

Petőfi-tér 1. sz.

Hivatalvezető: Popovits István pt.-felügyelő. Tisztek: Lénárt József, Lőrincz Ignácz, Hanzsala Péter, Klein Mór, Kovácsy Kálmán, Kertész Béla, Szabó Gusztáv, Reich Antal. Segédellenőrök: György Mihály, Szilágyi János. Segédtisztek: Kovács András, Szücs Imre, Berky János, Király Károly, Simon Géza, Biró Jenő, Bornyi Sándor, Kreitler Antal, Mezei András, Reiter Miklós. Segédtiszt-jelöltek: Bukovec István, Boros György, Dudás László, Munkácsy Mihály, Tóth Bálint. Pt. kiadók: Kolonics Béláné, Diettrich Margit, Győrffy István. Növendék: Barcsay István. Altisztek: Kelemen Ádám, Farkas Gábor, Kovács János, Vécsey Sándor, Csorba József, Végh Sándor, Fésüs István, Balla József, Kákes Mihály, Szabó Bálint, Gulyás István, Kopányi István, Nagy Imre (szováti), Nagy István, Tar József, Szilágyi Zsigmond, Nagy István, Hankoczy Károly, Dörgő György, Kovács József, Lichtmann Jakab, Vedres István, Szina Sándor. Szolgák: Kovács János, Erdei József, Major Gábor, Molnár József, Várady Károly, Ujvári József, Nagy István, Helmeczy István, Juhász István Bagossy Pál, Kuczik Mihály, Nagy Ferencz, Szliva Ödön, Harsányi János, Németi Lajos, Rakottyai János, Szőllősy Mihály, Dányi István, Vizely Gábor, Gáspár Mihály, Fegyveres Sándor, Barczag Albert, Szőnyi Sándor, Makai József, Ádám János, Bodonovits Menyhért, Tar József, Nagy Lajos, Gressó János, Nagy Ferencz, Karácsonyi Gyula, Kiss Gyula, Kiss Gusztáv. Segédszolgák: Apródi Mihály, Boda István, Burunkai Károly, Dózsa József, Dörner Péter, Földesi Pál, Halász József, Koczka György, Komáromi Károly, Németh Sándor, Robotin György, Rácz János, Salánki József, Székely Lajos, Szücs István, Takaró Sándor, ifj. Varga Sándor. Ideiglenes kisegitő szolgák: Kiss Ferencz, Sallai József, Szanka Sándor.

III. sz. postahivatal.

Péterfia-utcza 19. sz.

P. Nagy Árpádné. Kiadó: Vécsey.

IV. sz. postahivatal.

Hatvan-utcza 50. sz.

Nagy Ágnes.

V. sz. postahivatal.

Csapó-utcza 59. sz.

Kripkó Józsefné.

VI. sz. postahivatal.

Szent-Anna-utcza 85. sz.

P. Nagy Sándorné.

VII. sz. postahivatal.

Miklós-utcza.

Özv. Vitárius Imréné.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

1. sz. gyüjtőhely.

Bádogos-utcza 1. sz.

Erdőssy Ilona.

2. sz. gyüjtőhely.

Miklós-utcza 1. sz.

Özv. Soós Albertné.

Magy. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége.

Piacz-utcza, Tisza-palota.

Üzletvezető Uhlarik Béla a Ferecz József-rend lovagja, üzletvezető-helyettes Pfeiffer Gyula felügyelő, kezelő-titkár Kenderessy Lajos.

I. Általános osztály. (Titkárság.) Osztályvezető Csáky Alajos titkár, osztályvezető-helyettes dr. Deseő Kálmán titkár, főellenőrök Mády Imre, Reintz Dezső, ellenőrök Drumár János, Király Béla, Trón Lajos, segédtitkárok dr. Kozma László, Lengyel Károly, fogalmazók dr. Dzurilla Béla, dr. Badzey Viktor, Soós János, Székely Imre, hivatalnokok Fischbein Sándor, Szabó József, Vida József.

II. Pályafentartási és épitési osztály. Osztályvezető Ecksten Márk felügyelő, felügyelő Fialka Miksa, főmérnökök Ujlaki Henrik, Tóth Gergely, Kassay F. Gábor, Adler Oszkár, Susnik József, Szigeti Jenő, Jakobi Róbert, Fábián Sándor, Fliegauf János, Bodnár György, Hegedüs János, Józsa Jenő, Nagy Sándor, ellenőr Donhoffer Jenő, hivatalnokok Balogh Vilmos, Erdős Frigyes.

III. Forgalmi és kereskedelmi osztály. Osztályvezető Bazsó Pál felügyelő, osztályvezető-helyettes Radó József felügyelő, főellenőrök Tóth Kálmán, Singláry Gyula, Szalay Lajos, ellenőrök Bónis Andor, Löwe Ernő, Csattlós János, Pogány Mihály, Stéfán László, Szutor Ferencz, Taar Sándor, Joachim F. József, Klár István, Farkas Lehel Attila, Filótás Géza, Mészáros Béla, Gál Sámuel, László Imre, Kuber György, Flóra János, Mester István, hivatalnokok Tasnádi Ferencz, Fritz Pál, Gévay Ernő, Farkas Géza, Csink Lajos, Erdey Imre, mérnökök Tichy Antal, Wolfinau József.

IV. Vontatási osztály. Osztályvezető Beck József főfelügyelő, osztályvezető-helyettes Burger Izsó felügyelő, mérnökök Bacsó Pál, Ferenczy Jenő, Kovacsovics Béla, ellenőr Trojan István.

V. Számosztály. Számosztály-főnök Szentiványi Mihály felügyelő, számosztályfőnök-helyettes Telegdy György főellenőr, főmérnök Stolarcsik Károly, mérnök Lebel Tóbiás, főellenőrök Miksa István, Szekeres Antal, Kárászy Mihály, Werlin Sándor, Jakabházy László, Békési Arthur, Lázári Árpád, Pókai József, Neufeld Ede, ellenőrök Nagy Imre, Novotny Béla, Moskovits Imre, Nyiri Géza, Bartha Sándor, Kosdi András, Voith Ferencz, Redl Szigfrid, Szembratovics József, Wiener Soma, Tóth Kálmán, Kun Ignácz, Csernátony Alajos, Nagy József, Szentandrássy Árpád, hivatalnokok Pallay Péter, Nagy Zoltán, Farkas Imre, Gyovay Imre, Winter Jenő, Winter Ödön, Günter Mihály, Pál Gusztáv, Rauchberger Izsák, Simák Tamás, Vajday Samu, Szép Kálmán, Adamcsik Ferencz, Rácz Adolf, Cielesky János, Oláh László, Kovács Kálmán, Mándy György, Turtsányi Lajos, Mikolay Kálmán, Kovács Bernát, Biró József.

Debreczen állomás.

Állomásfőnök Kubányi Árpád főellenőr, főnökhelyettes Janovich Miklós, ellenőrök Fabók Albert, Haas Tivadar, hivatalnokok Almási Kálmán, II. Nagy József, Vadászi László, Csengeri Márton, Tárnok E. Dezső, Krecznerics Ferencz, Dietz Kálmán, Tatin Andor, Bajomi József, Szabó László, Simon Á. Zoltán, Visy Aladár, Szóbel P. Pál, Hlapka András, Somai Dezső, Friedrich Rudolf, Pető Aladár, Matura József, Majoros József, Papp Jenő, Csiky Nándor, Friedrich Gábor, fogalmazók dr. Kiss Arthur.

Debreczen-vásártéri állomás.

Állomásfőnök Mórász Sándor hivatalnok, hivatalnok Szabó Gyula, Kuti Imre, fogalmazó Fekete Zoltán, Zivuska Andor.

Osztálymérnökség Debreczen.

Osztályvezető Hepke Oszkár főmérnök, mérnökök Bernhard Sándor, Mikecz Miklós, hivatalnok Simon Kálmán Ambrus.

Helyiérdekü vasutak osztálymérnöksége. Debreczen.

Szent-Anna-utcza 23. sz.

Osztályvezető Hajós Mór mérnök, mérnökök Jánossy Miklós, Sztojka Béla.

Debreczen—Füzesabonyi osztálymérnökség Debreczen.

Simonffy-u.cza 19. sz.

Osztályvezető Kereszty Béla főmérnök, mérnök Mezei Izidor.

Fütőház.

Fütőházfőnök Garda Dezső főmérnök, mérnökök Kanovics György, Fekete Lajos.

Szertár.

Szertárfőnök Weisz Otthmár ellenőr, ellenőr Láber Mihály, hivatalnokok Frankovszky Dezső, Polgár Mór.

Virágvázák-, dísztálak-, falíképek- és falí díszállványok- (etagerek)-ből állandóan érkeznek ujdonságok **Mentze** ↔ ÁRÚHÁZÁBA ↔ Kossuth-u. 4.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Máv. debreczeni mühelye.

Mühelyfőnök Rother Ernő felügyelő, osztályvezető mérnökök Gelléri Emil, Sajó László, Krámer Gyula, gépészmérnökök: Beöthy Kálmán, Lukács Jenő, Berényi József, Székely Jenő, Herzog Miksa, Neumann Vilmos, Friedmann Imre, Surányi Imre, számosztályvezető Heynke Oszkár, számvevőségi hivatalnokok Ditrich Antal, Erben Tivadar, műszaki hivatalnokok Havas Samu, Osgyáni Gyula, Szabó Simon, Polgár Kálmán, kezelő tisztek Lévay József, Kőszeghy János, Erdőssy Béla, Csermák István, Molnár János, Schiller János, Schorr Ferencz, Szabó Béla, Farkas Endre, irnokok Bihari Zoltán, Simon Béla, főművezetők Martsik József, Zöld László, Heynke Gusztáv, Alberty Nándor, Koller József, Cseh Sándor, Sidó Géza, művezetők Markovits Bálint, Nemes Sándor, Liedloff Ágoston, Svaszta Károly, Baán Lajos, Csapó János, Klauszmann Nándor, Jászay Lajos, Kassay József, gépfelvigyázó Marosán István, tolópadkezelők Kiss Sándor, Mészáros István, vizsgáló lakatosok Kovács Ferencz és Pásztor Ferencz, térmester Eberhardt György, kapus Leitner Pál, szállító Szabó József, hivatalszolgák Pócsi József, Rázsó János, Téglásy Imre, fütők Horog György, Radó Imre, éjjeli őrök Major János, Nagy Gábor, Barta László, Helmeczy Sándor, nappali őrök Metzger Péter, Barba István, kapuőr Nagy Árpád, gyári orvos dr. Burger Péter.

M. kir. dohánybeváltó felügyelőség.

Attila-tér.

Felügyelő Magyaróssy Ferencz, jövedéki segédtisztek Miksik Tibor, Keszler Dezső, gyakornokok Kövendy Lajos és Klósz Ákos, irodai teendőkre beosztva Erszinger István, Szontagh Ödön, dohánybeváltó hivatali munkaügyelő, irnok Halász Gábor, szolga Pethő József.

M. kir. dohánybeváltó hivatal.

Attlia-tér.

Kezelő Pelczer Zsigmond, jövedéki tisztek ifj. Puskás Antal és Gyurcsány Ferencz, munkaügyelők Győri József és Vértessi Benedek, segédmunkaügyelők Nagy Sándor és M. Nagy Áron, szolga Laboncz István.

Debreczeni m. kir. dohánygyár.

Igazgató: Puskás Károly, aligazgató: Hadházy Imre, szertárkezelők: Tolnay Sándor, Cserpely György, osztályvezetők: Szikrai János, Zöldi József, jövedéki tisztek: ifj. Kohányi Róbert, Nagy Elemér, Feix József, Szappanos Kálmán, Szilágyi Virgil, jövedéki segédtiszt: Hoffmann Gusztáv, jövedéki gyakornok: Szarka Béla. Lakatos m. vezetők: Mohl Gyula és Frank Márton, asztalos m. vezető: Klein Béla, gyártási ügyelők: Béres György, Iványi Dezső, Vanicskó János, Thoma Miklós, Ádamcsik Sándor, Ökrös József, Böszörményi Barnabás Miklós, Böőr József, Kurucz Lajos, Farkas Sándor, Szekerák János, Lápossy Hegedüs János, Iványi Károly, S. Varga Sándor, Bereczky Lajos, Gyártási helyettes ügyelők: Siácski József, Kusnyér Árpád, Domokos Imre, Szabó Lajos, Nagy János, kapus: Tamásy Zsigmond, hivatalszolga: Ádám Antal. Betegegyleti orvosok: dr. Gáspár Géza, dr. Széll Kálmán.

Debreczeni kerületi m. kir. állategészségügyi felügyelőség.

Kondor Mihály m. kir. állategészségügyi felügyelő. Lakása Debreczen, Miklós-utcza 21

Debreczen és Hajdu vármegye állatorvosai.

Reitz János törvényhatósági főállatorvos Debreczen, lakása Szent-Anna-utcza 18. Gerő Dániel m. kir. állatorvos Debreczen, lakása Miklós-utcza 4. Rott Bernát jár. m. kir. állatorvos, Debreczen, lakása Arany János-utcza. Balla István kir. állatorvos Hajduszoboszló. Szily József kir. állatorvos Hajduböszörmény. Sebestyén István kir. állatorvos Hajdunánás. Csáky János vágóhidi igazgató, állatorvos Debreczen. Steiner Jakab vágóhidi állatorvos Debreczen. Bakcsy Ferencz és Renitz Menyhért vágóhidi állatorvosok Debreczen. Axmann Gyula, Cseh János Hortobágy. Vámos Jenő Földes. Török Gáspár Balmazujváros. Broskó J. Tiszacsege. Gróf Jenő Hajduböszörmény. Mátyus Gábor Hajdunánás. Wollák József községi állatorvos Hadház. Tolnai Sándor községi állatorvos Kaba. Jakucs József községi állatorvos Nádudvar. Görög Péter községi állatorvos Hajdudorog. Kardos Ferencz községi állatorvos Püspökladány.

Különféle hivatalok.

Vegykisérleti állomás.

Gazdasági akadémia Pallag.

Állomásvezető dr. Széll László, segédvegyész dr. Adorján József.

Orsz. dohánytermelési kisérleti állomás.

Gazdasági akadémia Pallag.

Állomásvezető Kerpely Kálmán, segédek Török Elemér, Liebhardt Márton. — Vegyész dr. Meszlényi Emil.

Debreczeni kereskedelmi- és iparkamara.

Piacz-utcza 69. szám.

Elnök Szent-Királyi Tivadar; alelnökök: (kereskedelmi): Falk Lajos; (ipari): Stegmüller Árpád; titkár: Szávay Gyula, segédtitkárok: dr. Rédei Rezső, dr. Rácz Lajos: fogalmazók: Komlóssy Miklós, dr. Radó Rezső; irodatiszt Boruss Mihály; számtiszt: Czeizing Lajos; irnok: Bujdosó Gábor; leirók: Kovács Margit, Kulinyi Gizella, Péntek Gizella, Weisz Aranka. Kamarai beltagok (kereskedők): Áron Jenő, Fleischmann Mór, Fürst Ödön, Györffy Aladár, Kardos László, Kontsek Géza, Kovács Mihály, Löfkovits

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Arthur, Lusztig Károly, ifj. Schwarcz Vilmos, Sesztina Jenő, Kaszanyitzky Endre, Várray János, Zádor Lajos ; (iparosok) : Barna Tamás, Biczó Gyula, Dávidházy Kálmán, Debreczeni Lajos, Harsányi István, Hauer Bertalan, Nagy Béla, P. Nagy Lajos, Piros Béla, Riesz Henrik, Sarkady Ferencz, Serly Ede, D. Szabó Sándor, Tóth Kálmán, Varjassy Imre ; kültagok : Leitner Ármin Jászberény, Berger Arnold Karczag, Mező Jenő Hajdúböszörmény, Geimenbeck József Hajdúböszörmény, Silberstein Miklós Nyiregyháza, Rosenthál Ferencz Nyiregyháza, Schwarcz Albert Szatmár, Glavitzky Károly Nagybánya, Fejér Antal M.-Sziget, Keszner Izidor Máramarossziget, Feldnann Samu Nagyszőllős, Blau Dávid Beregszász, Friedmann Jakab Munkács, Khón Dávid Szolnok, Volentik János Szolnok, Fauszt Károly Jászberény, Dobrai János Karczag, Méder György Hajdúböszörmény, Matkó Elek Hajdúböszörmény, Kéry József Nyiregyháza, Hunyady László Nyiregyháza, Markos György Szatmár Katona Imre Szatmár, Kupás Mihály Nagybánya, Ösztreicher Samu Máramarossziget, Sichermann Mór Máramarossziget, Guttmann Emánuel Nagyszőllős, Diószegi Sándor Beregszász, Klein István Munkács. A kamarai hivatal eljáró Korom József.

Debreczeni kereskedő-társulat.

Alakult mint Kalmár-társaság 1715-ben. Hivatalos helyisége Egyház-tér 8. sz.. saját házában, I. emelet.

Elnök fenyéri Zádor Lajos kir. tanácsos alelnök : Kardos László ; főtitkár : Bárdos Géza ; pénztárnok : Kovács Mihály ; ügyész : dr. Varga Lajos ; választmányi tagok : Bechert Manó, Békés Lajos, Donogán István, Fleischmann Mór, Falk Lajos, Félegyházy János, Jóna János, Kernhoffer József, Kaszanyiczky Andor, Kontsek Géza, Lukács Ármin, Lusztig Károly, Molnár Ferencz, Mayer János, Szentkirályi Tivadar, Szántó Győző, ifj. Schwarcz Vilmos, Váray János. Póttagok Mayer Jenő, Benyáts Emil, Csáthy Ferencz, Glück Izidor. Számvizsgálók : Handtel Vilmos, Stern József, Somossy László, Iskolai felügyelő-bizottság : elnök : Kernhoffer József ; tagok : Bechert Manó, Bárdos Géza, Donogán István, Fábián Lajos Mór, Kövy Lajos, Lukács Ármin, Mayer János, K. Tóth Mihály, Roncsik Lajos, Szentkirályi Tivadar, ifj. Schwarcz Vilmos, Sesztina Jenő, Várray János.

Országos magyar kereskedelmi egyesülés hajdumegyei kerületi egylete.

Elnök Falk Lajos, alelnökök Kontsek Géza és Somossy László, pénztárnok Békés Lajos, titkár Gaszner Géza. Az egylet hivatali helyiségét a Kereskedelmi Csarnok helyiségében tartja (Hungária-épület, I. emelet), ahol a titkárral naponként rendszerint délután 2—3 óra között lehet értekezni. Választmány helyből : Békés Lajos, Csanak József, Györffy Aladár, Félegyházy János, Fürst Ödön, Hochfelder Jakab, Holländer József, Kaszanyitzky Andor, Kernhoffer József, Killer Ede, Kovács Mihály, Löfkovits Arthur, Lusztig Károly, Mayer János, ifjabb Schwarcz Vilmos, Szabó Miklós, Váray János, dr. Varga Lajos, Zádor Lajos, Áron Jenő, Dávid Jakab, Erber Ernő, Jóna János, ifjabb Kardos László ; vidékről : Friedrich Lajos Hajdúböszörmény, Farkas Zsigmond Nádudvar, Körner Béla Hajduszoboszló, Mező Jenő Hajdúböszörmény, Mády Géza Balmazujváros, Paulinyi Vilmos Hajdunánás, Schlachta János Hajdunánás, Tóth Pál Hajdudorog, Kohn Dávid Püspökladány, a törzstagok képviselői : Szávay Gyula igazgatósági tag (a kamarától), Bechert Manó (Csarnoktól) Bárdos Géza (Társulattól), Kontsek Kornél (Kereskedő Ifjak Egylete).

Debreczeni kereskedelmi csarnok.

Hungária épület, I. emelet.

Elnök Kernhoffer József ; alelnökök Bechert Manó, Szávay Gyula ; titkár Weinberger Sándor ; pénztáros Holländer József, ellenőr Falk Lajos ; háznagy dr. Hegedüs Jenő ; választmányi tagok : kereskedők : Áron Jenő, Békés Lajos, Falk Lajos, Fenyő Sándor, Fisch Lajos, Fleischmann Mór, Frigyesi Jenő, Fürst Ödön, Gaszner Géza, Gebauer Károly, Geiger Simon, Hochfelder Jakab, Holländer József, Kohn Lipót, dr. Löfkovits Márton, Löfkovits Arthur, Lukács Ármin, Lusztig Károly, May Andor, Nagy Jakab, ifj. Schwarcz Vilmos, Szántó Győző, Tafler Ignácz, Tóth István, Ungár Albert, Vilhelms Emil ; nem kereskedők : dr. Balkányi Ede, dr. Balázs Bertalan, dr. Freund Jenő, Gyémánt Samu, Fisch Ernő, dr. Hegedüs Jenő, Kandel Ferencz, dr. Kardos Albert, Kenyeres Károly, dr. Popper Mór, Rosenfeld Salamon, Rosinger Lajos, Szabó Kálmán, Szántó Sámuel dr. ; felügyelő Unger Sámuel.

Iparfelügyelőség.

Kossuth-utcza 28. szám.

Főnök Polgár Zsigmond ; hivatalában egyedül van, m. kir. kerületi iparfelügyelő.

Magyar gyáriparosok orsz. szövetségének fiókja.

Elnök Szántó Győző, titkár dr. Rédei Rezső.

Debreczeni ipartestület.

Simonffy-utcza 1. szám.

Elnök Dávidházy Kálmán, I. alelnök Tóth Kálmán, II. alelnök Harsányi István,

MŰLÁBAK, KEZEK! □ SCHÖN SÁNDOR ORVOSI MŰ- ÉS KÖTSZERÉSZ, A MAGY. KIR. ÁLLAMVASUTAK SZÁLLITÓJA
füzők és mindennemü orthopädiai czikkek készitését és szakszerü javitását a legpontosabban és jutányos árban eszközli Debreczen, Piacz-utcza 12. (Stenczinger ház.)
12

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 21220

jegyző Scheibner Gyula, irodatiszt-könyvelő Petrisyn Gyula, Lechner Lajos, pénztárnok Jobbágy Imre, pénzbeszedő Dobi Károly, kézbesitő Nagy János.

Debreczeni épitőiparosok szövetsége.

Elnök Tóth István, alelnökök Fuchs János, Széll Géza, ügyész dr. Tóth János, pénztáros Lukács Vilmos, ellenőr Tóth Lajos, titkár Lechner Károly. A munkásközvetitő hivatal főnöke Biczó Gyula.

Alsószabolcsi tiszai ármentesitő-társulat.

Széchenyi-utcza 46. szám.

Elnök gróf Dessewffy Aurél (B.-Sz.-Mihály), alelnök Foltin János (Eger), igazgató Dienes Barna, főmérnök Váradi Géza, mérnök Mendik Antal és Schuszter Ferencz, pénztárnok Káposztás János, ellenőr ifjabb Berényi Gábor, nyilvántartó Ormós János, irodatiszt Stern Bertalan, müszaki segéd Gulyás Lajos.

Alsó-nyirvizszabályozó társulat.

Szent-Anna-utcza 7. szám.

Elnök Kovács József Debreczen szab. kir. város polgármestere, alelnök Latinovics Mihály müszaki tanácsos, igazgató magyar szögyényi Szögyény János kir. tanácsos, mérnök Benedek Lajos, irodatiszt Hojdra Pál, vizmester Sády György.

Pénzintézetek.

Osztrák-magyar bank debreczeni fiókja.

Hivatali helyiség: Arany-János-utcza 1/b szám. Saját palotájában.

Főnök Kernhoffer József kir. tanácsos főfelügyelő. Főnökhelyettes Wilhelms Emil ellenőr. Ellenőr Neubauer Sándor. Felülvizsgálók Töppler Ottó, Barth Ferencz, Szentessy Ferencz, Sexty Emil, Stéger Károly. Tisztviselők Kisági Béla, Cieleszky Kálmán, Dorfmeister János, Lafrankó Gyula, Ormós Péter. Kezelőnők Schlosser Erzsébet, Nagy Teréz. Hivatal szolgák Wagner Gyula, Tóth László, Zell Gyula, Kaiser József. Kapus Erdélyi János.

Debreczeni Első Takarékpénztár.

Alapittatott 1846-ban,

Elnök-vezérigazgató Zádor Lajos kir. tan., aligazgató betöltetlen, igazgatósági tagok Dalmy Kálmán, Györffy Aladár, Kardos László, dr. Nagy Lajos, Simonffy Emil kir. tan., Füredi Szabó Lajos és Csanak János, felügyelő-bizottság May Andor, Bárdos Géza Weszter István elnök, Szabó István és dr. Czeglédy Mihály, ügyész dr. Tüdős János, czégvezetők Lovász János főkönyvvezető, Gaszner Géza a jelzálogosztály főnöke, helyettese Martinek Ferencz, főpénztárnok Bodnár Géza, titkár-levelező Ulrich Jenő, helyettes főkönyvvezető Trux Miklós, könyvvezető Kapros Sándor, váltóosztály vezetője nagyrévi Haranghy György, váltóosztály pénztárosa Csukás István, betétosztály vezetője tunyogi Szücs Kálmán, helyettese Koncz Dezső, II. titkár Lévay Gyula, tisztviselők Riedl Rajmund, dr. Tóth Emil, Békessy Géza, Perczel Miklós, Reimann Márton, Velsz Zoltán, női alkalmazottak Hardt Teréz, Kiss Ilona, Medgyessy Irén, Rátz Etel, Szabó Márta, Vöröss Ida, szolgák Kiss Sándor, Erdélyi Gábor, Balogh János, Szabó Albert, Seres József. Üzleti helyiség Kossuth-utcza 3. sz. I. és II. emelet. Affiliált intézetei: Tiszapolgári Takarékpénztár, Nagykárolyi hitelbank, Szatmári általános bank, Derecskei Közgazdasági Bank.

Debreczeni ipar- és kereskedelmi bank.

Iparbank-udvar.

Igazgatóság Szunyogh Sándor kir. tanácsos, elnök: Csanak József, Fürst Ödön, Kenyeres Károly, Kerekes Géza, Muraközy László, Sesztina Jenő, Schmid Ágoston, Tóth István, Emerich Arnold igazgatósági tagok; ügyvezető-igazgató dr. Löfkovits Márton, jogtanácsos dr. Kola János kir. tanácsos; felügyelő-bizottság: Debreczeni Lajos, dr. Moskovics Jenő, dr. Irinyi István, dr. Csikos Sándor; igazgatósági tanács: Debreczeni Jenő, Kaszanyitzky Andor, Pápay János, Roncsik Lajos, Körner Adolf, dr. Magoss György, dr. Galánffy János, Than Gyula, Münch Gusztáv, Mayer Jenő, dr. Petzkó Ernő, dr. Vargha Elemér; gazdasági hitelcsoport választmánya: Kenyeres Károly, Kerekes Géza, Polgári Bálint, Unghváry József, Vecsey Zoltán, Rácz Lajos, jegyző; főkönyvelő és czégvezető Rochlitz Arthur, pénztárnok Riedl Rajmund, könyvelő Killer Viktor, hivatalnok Rott János, Barta Ernő, Fried Aladár, Schwarcz Andor, Czeglédy Andor, Böszörményi László, Rankai Gyula, gépirónő Tóth Mariska és Hajnal Ilonka, eljárók Szilágyi Mihály, Serdült Sándor. és Juhász Károly.

Alföldi Takarékpénztár Debreczenben.

Fiókja Vámospércsen. Affiliált intézetei: Kabai takarékpénztár részvénytársaság, Hajdunánási gazdasági bank rtg. és Nádudvari takpzt. rtg. Elnök gróf Degenfeld József, alelnök Fellner Henrik. Igazgatósági tagok Fehér Miksa, Handtel Vilmos, Márk Endre, Ormódy Lajos és Szántó Győző. Felügyelő bizottság Káposztás János, Sámy Béla és Lusztig Károly. Vezérigazgató Poroszlay László, h. igazgató Frigyesi Jakab, főkönyvelő Havass Kálmán, titkár Berzőffy Vincze, pénztáros Tóth Imre, tisztviselők Némethy László, Reinbold Miklós, Oláh Ignácz, Petrányi Béla, Gödényi Zoltán, Móritz Bertalan, Kallós Lajos, Kerékgyártó István, Hoffmann Kálmán, Kerekes László és Markovits Irma. Irattáros Mészáros Gyula, raktári tisztviselők Schneer Mór és Steinhardt Sándor. Gyakornok Reintz Béla és Grósz Sándor. Vámospércsen elnök Harcsarik Géza, pénztáros Kohutovics János, könyvelő Szabó Gyula.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 21220

Debreczeni bank r.-t.
Piacz-utcza 77. szám.

Elnök Szávay Gyula, ügyv. igazgatóság dr. Handtel Vilmos, Nagy Jakab, Halmágyi József, Balogh Kálmán, dr. Nyiri Ernő jogtanácsos-ügyész, Klein Ignácz, Nagy Albert, dr. Láng Jakab, ügyvezető-igazgató Kelen Jenő, felügyelő bizottság Leszkay Ferencz elnök, dr. Hódy Béla jegyző, Groszmann Ignácz, dr. Szász Adolf, Grünberger. Az igazgatósági tanács elnöke Rottenberg Mihály, jegyzője Nyiri Géza.

Takarék- és hitelintézet részvénytársaság.
Csapó-utcza 4. szám.

Elnök Miskolczy Jenő, vezérigazgató Koncz Lajos, igazgatósági tagok Balás Ödön, Bechert Manó, Serli Ede, Váczy János, Wolafka Antal, jogtanácsos Szilágyi Imre, felügyelő-bizottsági tagok dr. Márton Kálmán, dr. Megyery Pál, Karácsondy József, főkönyvelő Harsányi Pál, pénztárnok Budaházi Miklós, tisztviselők Varjassy István, Greczkó Sándor, gyakornok Zakar József, Nagy József, zálogházi tisztviselők: becsüs Győry János, pénztárnok Medgyessy Sándor, ellenőr Varga László, zálogőr Kornhoffer József.

Közgazdasági bank részvénytársaság.
Piacz-utcza, Steinfeld-palota.

Igazgatóság: Komlóssy Dezső elnök, Áron Jenő, dr. Fabiny Ferencz, Lukács Ármin, Szentkirályi Tivadar, Sárváry Lőrincz, Serli Gusztáv, Szabó Miklós, Vecsey Zoltán, felügyelő-bizottság Lichtschein Dezső, fenyéri Zádor Lajos, Grüner Tivadar, Fleischmann Mór, igazgató-tanácsosok Békessy László, Bészler Károly, Fenyő Sándor, Harsányi István, Horváth István, Károlyi Sándor, Kontsek Kornél, Kovács Mihály, ifjabb Lichtschein Samu, Malatinszky Ferencz, Polgári József, Rickl Géza, Somossy László, dr. Sz. Szabó László, Szakácsi András, dr. Ujfalussy József, ügyvezető Kövy Lajos, jogtanácsos dr. Holländer Dezső, főkönyvelő és czégjegyző Steinberger Adolf, pénztárnok Beke László, hivatalnokok Kerekes Miksa, Vámos Miklós, Czobor László, Cservenyák József, Ökrös József, Vásári László, hivatalnoknők Nyiry Irma, Varga Jolán.

Debreczeni hitelbank részvénytársaság.

Elnök Domahidy Elemér, alelnök dr. Kenézy Gyula, ügyvezető-igazgató Molnár Antal, czégvezető-főkönyvelő Bodnár Miksa, Sipos Ferencz, segédkönyvelők Hajdu Lajos, Feldmann Sándor, Czipott Árpád, Cselsz Erzsébet, Mezei Miklós, Kallós Dezső, Link Gyula, pénztáros Csatári Szücs Bertalan, jogtanácsos dr. Gutfreund Sámuel, igazgatóság Domahidy Elemér elnök, dr. Kenézy Gyula alelnök, Aczél Géza, Bernfeld Sámuel, Darvas Izidor, dr. Fejér Ferencz, Forrai Ernő Geréby Pál, Hochfelder Jakab, Wohl Adolf, igazgató-tanács tagjai dr. Czakó Zsigmond, dr. Dobray László, Hauer Bertalan, Hegedüs

IFJ. BARTHA ISTVÁN
KÖVEZŐ MESTER ÉS UTÉPITÉSI VÁLLALKOZÓ
DEBRECZEN, AGÁRDI-UTCZA 9.
TELEFON 785 SZ. ▲ TELEFON 785 SZ.
ELVÁLLAL KOCSIUTAK, JÁRDÁK, UDVAROK, KAPU BEJÁRATOK KIBURKOLÁSÁT TERMÉSKŐVEL, KOCZKA-KŐVEL, VAGY TÉGLÁVAL VIDÉKEN IS.
KÖLTSÉGVETÉSSEL SZIVESEN SZOLGÁLOK.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Sándor, Horváth János, Mayer János, dr. Strelinger Győző, felügyelő-bizottság Kohn Lipót, Szabó Kálmán városi tanácsnok, ifj. SchÁarcz Vilmos, dr. Reichard Manó.

A magyar általános hitelbank debreczeni fiókja.

Szent-Anna-utcza 1. sz.

Főnök dr. Keller József, helyettes főnök Ottovay Kálmán. Bankosztály tisztviselői Scheer István, Erber Dezső, Lichtschein M., Kenyeres Kálmán. Áruosztály tisztviselői Reich Viktor osztályvezető, Pollák Imre, Berger József, Frieder Ernő, Kandel Kálmán.

Általános Forgalmi Bank Részvénytársaság.

Piacz-utcza 68.

Elnök Fleischl Sándor, társelnökök dr. Bruckner Ernő, Weszprémy Zoltán, igazgatósági tagok dr. Balkányi Emil, dr. Berger Andor, Fisch Lajos, Gara Alajos, dr. Hegedüs Jenő, Hajdu Imre, Killer Ede, Kontsek Géza, Ligeti Ödön, Meisels Vilmos, Rickl Antal, Rosenfeld Salamon, dr. Váradi Szabó János, Ungár Jenő, Zádor Félix. Ügyészek dr. Berger Andor, dr. Hegedüs Jenő, dr. Magyar Simon. Vezérigazgatók Fisch Lajos, Ungár Jenő, helyettes igazgató Emerich Zsigmond. Főkönyvelő Pavlovits Sándor, főpénztáros Zih Géza. Áruosztály vezetője Hoffmann Miksa. Terményosztály vezetője Weisz Lévy. Jelzálog és biztositási osztály vezetője Fischer Jakab. Hivatalnokok Dusóczky Pál, Keller Mór, Láng Vilmos, Schnek Samu, Szedlák Rezső, Ullmann Emil, Würtzburger Mór, Bruckner Erzsike, Bernardin Jolán, Dobó Margit, Markovits Gizella, Somogyi Mariska. Gyakornokok Erőss Sándor, Halmos Imre, Hidvéger Antal, Lóránd Ernő, eljárók Füzessy Ferencz, Füzessy István, Gurzó Mihály, Maglóczky György.

Bank-egyesület.

Alelnökök: Geiger Simon, Rosinger Lajos, Hirschfeld Ármin, Leitner Rezső, Auszterlitz Gáspár Géza, dr. Nyiri Ernő, Tóth Kálmán, Pál, Mandel Samu. Felügyelő-bizottság: dr. Emil, Stern Péter, Ernst Vilmos, ifj. Bozzay jos. Igazgatóság: Bleyer Mór, dr. Lukács Ármin. Vezérigazgató: Ernst Vilmos. Helyettes igazgató: Székely Albert. Ügyész: Lukács Emil dr. Pénztáros: Thurzó Béla. Könyvelők: Grosz Ignácz, Kálmán Sándor, Berger Sándor, Adler József, Vass György, Wachter Ernő.

Vasuti alkalmazottak Takarékpénztára részvénytársaság.

Piacz-utcz 42..

Igazgatóság: Mórász Sándor, Bészler Károly, Gál Samu, Jankovich Sándor, Molnár Ernő, dr. Nagy Kálmán, Orosz Endre. dr. Polgár Dániel, jogtanácsos, Redl Szigfried, Steinberger Salamon, Taar Sándor, Ványi Lajos. Felügyelő-bizottság: Nyiri Géza elnök, Kun Ignácz, Zih Géza. Ügyvezető: Lévay Gyula. Czégvezető: Kiss Kálmán.

Debreczeni Kölesönös Segélyző-egylet m. sz.

Kossuth-utczt 8. szám.

Elnök: fenyéri Zádor Lajos. kir tanácsos. Ügyvivő-igazgató: dr. Szántó Sámuel. Az igazgatóság tagjai: Áron Jenő, Bechert Manó, Debreczeni Lajos, Falk Lajos, Fenyő Sándor, Fleischmann Mór, Györffy Aladár, Kovács Gyula, Lukács Ármin, Muraközy László, dr. Nagy Lajos, Ormódy Lajos, dr. Popper Mór, Rickl Antal, Rochlitz Arthur, Serli Ede, Stern József, Stegmüller Árpád, Szabó Miklós, Szent-Királyi Tivadar, Szikszay Lajos, Vecsey Zoltán, Wolaffka Antal, Az igazgatótanács tagjai: Blaskovics Mihály, Erber Ernő, dr. Haendel Vilmos, Lusztig Károly, dr. Szücs Géza, Tóby József, Zelinger Ede. Felügyelő-bizottság: Handtel Vilmos, Kövy Lajos, Lovász János, dr. Boldisár Kálmán. Jogtanácsos: Vadon Sándor. Tisztviselők: igazgatóhelyettes-főkönyvelő: Tikos József. Főpénztáros: Dömsödy Imre. Főpénztári ellenőr: Strohbach Géza. Könyvelők és pénztárosok: Papler Pál, Kovács Mihály. Tisztviselők: Konrád Árpád, Ackermann Pál, Veress Vincze, Molnár Mihály, Löwi Zsigmond, Böszörményi Sándor, Fábián Károly. Gyakornokok: Szathmári János, Veress Gyula, ifj. Papler Ferencz és Berger Lajos. Eljárók: Kovács József, Tóth János és Paál János.

Polgári takarék és segélyszövetkezet.

Piacz-utcza 83. szám.

Elnök Rásó Gyula kir. tanácsos, alelnökök dr. Weisz Bernát igazgató, Weszprémy Zoltán, igazgatósági tagok Acs Nagy Károly, Békési Albert, dr. Burger Péter, dr. Czeglédy Mihály, Csóka Sámuel, gróf Degenfeld József, Félegyházy János, Fischer Adolf, dr. Freund Jenő, Katz Jakab, Killer Ede, Márkus Miksa, Tafler Ignácz, Münch Gusztáv, Vetéssy Béla, jogtanácsos dr. Ferund Jenő, felügyelő-bizottság ifj. Koncz Lajos, Berzőffy Vincze, Budaházy, Ödön, tisztviselők: főkönyvvezető-czégvezető Popovits Gyula, könyvvezető Fehér István, pénztáros Bozóky János, irodatiszt Poroszlay K. Károly, gyakornokok Pájer János, Nyilas István, irodaszolga Nagy Imre.

Korna takarék és hitelszövetkezet.

Piacz-utcza 9. szám.

Elnök dr. Kenézy Gyula, alelnök Csanak János, vezérigazgató ifj. Schwarz Vilmos, jogtanácsos dr. Balázs Bertalan, igazgatósági tagok Aczél Géza, dr. Balkányi Ede,Darvas Izidor, dr. Fejér Ferencz, dr. Gutfreund Sámuel, Hauer Bertalan, Hochfelder Jakab, Horváth János, Jónás Mór, Keiner Adolf, Kohn Lipót, Szabó Kálmán, Ungár Albert, Vecsey Imre, felügyelő-bizottság Bodnár Miksa, Poroszlay László, Radó Sándor, Váradi Ignácz, tisztviselők: főkönyvelő Barra Gyula, pénztárnok Cseglédy Gyula, könyvelők Mezei Dezső, Zoltán Ignácz, s.-könyvelők Móricz József, Havas Pál, Ganofszky László, Rácz Ernő, eljáró Kósa Ferencz.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Központi Bank mint szövetkezet.

Elnök Szávay Gyula, jogtanácsos dr. Keresztesi Kiss József, dr. Szikszói Szabó László ügyvezető-igazgató, igazgatóság dr. Galánffy János, Vecseházi Leitner Gyula, Debreczeni Jenő, Hoffmann Sándor, Klein Ignácz, Körner Adolf, Bleyer Mór, Puskás Károly, Publig Ernő, Sinka Sándor, felügyelőbizottság Sámy Béla, dr. Weinberger Sándor, Brunner Lajos, Aszódy Mór, főkönyvelő Ary Lajos, tisztviselők Ungvry János, Glück Ilona.

Népsegélyző Bank mint szövetkezet.

Piacz-utcza 61. sz., I. emelet.

Igazgatóság: Domahidy Elemér elnök, Geréby Pál, Kontsek Géza alelnökök, Békés Lajos ügyvezető-igazgató, dr. Balkányi Emil, Békés Emil, Forrai Ernő, dr. Kun Béla, Lusztig Dezső, dr. Magyar Simon, Somossy László, dr. váradi Szabó János, Tóth Kálmán, dr. Vargha Elemér, Werlin Sándor, felügyelőbizottság: Bodnár Géza elnök, Gyurcsány Béla jegyző, dr. Kölcsey Sándor, dr. Weisz József ügyész. Tisztviselők: Schwarcz Vincze titkár-főkönyvvezető, Polacsek Mariska könyvelő, Ungár Ödön hivatalnok, Dénes Sándor pénztáros, Szabó Antal eljáró.

Hajdumegyei Népbank mint szövetkezet.

Elnök dr. Bruckner Ernő, alelnök Mayer János, ügyész dr. Révi Nándor, igazgatóság Forgách Károly, dr. Bay András, Grósz N. Ferencz, dr. Leitner Adolf, Materny Lajos, Mayer Jenő, Meisels Vilmos, Molnár Ernő, Rédl Siegfried, Székely Albert, Ungár Jenő, Winkler Márton, Varga József, felügyelőbizottság: Bárdos Géza, Dr. Steiner Ármin, Keszthely Richárd, ügyvezető-igazgató ifj. Widder Sámuel, főkönyvelő Áts Sándor, pénztárnok Glück Márton, segédkönyvelők Reichmann Piroska és Horváth László.

Debreczeni Kereskedelmi Részvénytársaság.

Elnök Sesztina Jenő, igazgatósági tagok: Fürst Ödön, dr. Löfkovits Márton, Poroszlay László, Szántó Győző, ügyvezető-igazgató: Biró Marczel, jogtanácsos: dr. Kemény Viktor, felügyelő-bizottság: dr. Vargha Elemér, May Andor, Körner Béla és Szabó Kálmán póttag. Tisztikar: Emerich Ignácz főkönyvelő Szterényi József műszaki tisztviselő, Reinbold Miklós pénztárnok, Janoss Ilona levelező, Müller Jenő és Antalfy Gyula. Eljáró: Horváth Pál.

Kereskedők és Iparosok Hitelszövetkezete.

Elnök Kozma László, alelnök Kovács Mihály, ügyvezető-igazgató Thieszen Arthur, igazgatósági tagok ifj. Balogh István, Biczó Gyula, Csillag József, dr. Fráter Imre, Frank Rezső, Harsányi István, dr. Hütter Károly, Jóna János, Lám Sándor, Lővi Ármin, Márkus Jenő, Márton Gyula, Oláh Imre; fel-

Bankegyesület Részvénytársaság

Debreczenben, Piacz-utcza 72-ik szám alatt.

FOGLALKOZIK
a banküzlet összes ágazataival.

LESZÁMITOL
váltókat, utalványokat, nyilt tételeket stb.

TÖRLESZTÉSES
vagy kamatozó kölcsönt nyujt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

ELŐLEGET AD
értékpapirokra, árúkra stb.

ÁTVESZ
tőzsdei megbizásokat.

ELFOGAD
betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre és

VÁLLALKOZIK
minden egyéb bankügylet kötésére is.

Az Igazgatóság.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

ügyelő-bizottsági tagok Kuthi Zsigmond, Lukács Vilmos, Sipos Ferencz; jogtanácsos dr. Szőllős Dezső; tisztviselők Takács Samu könyvelő, Bisothka Béla pénztárnok, Somogyi Gábor hivatalnok, szolga Tolvaj András.

Debreczeni leszámoló bank mint szövetkezet.

Piacz-utcza 49. sz.

Igazgatóság: Fürst Ödön elnök, Gebauer Károly és Magyarossy Ferencz alelnökök, dr. Csikos Sándor, Gál Samu, Kenyeres Károly, dr. Löfkovits Márton, dr. Moskovits Miksa, Pápay János, dr. Petzkó Ernő, Roncsik Lajos, Széll Géza, Szliuka István, Szőke Sándor, Tóth István, Váray József, dr. Spitz Lipót jogtanácsos, Biró Marcell ügyvezető-igazgató. Felügyelő-bizottság: dr. Rédey Rezső elnök, Killer Viktor, Steinberger Adolf, Weisz Dávid. Tisztviselők: pénztárnok Antalffy Gyula, főkönyvelő Müller Jenő, könyvelő Harmath Teréz, intézeti eljáró Horváth Pál.

Fillérbank szövetkezet.

Piacz-utcza 41. sz.

Elnök Steiner Gábor; alelnökök dr. Iriny István, Jeney Szabó Miklós; igazgatóság Balogh Péter, Csáky János, Domán Miksa, Ecsedy Imre, Frenkel Jenő, Halász Izidor, Juhász István, Kiaser Salamon, Koszorus Kálmán, Kurz Dávid, Molnár József, Oláh Géza, Róth Antal, dr. Rózsa Mór, Schwarcz Ármin, Steiner Manó, Székely Arthur, Tóth Mihály, Widder Jenő; ügyvezető-igazgató Rózsa Géza; jogtanácsos dr. Vargá Kálmán; főkönyvelő Kertész Lajos, pénztárnok Widder Jenő; tisztviselők Molnár János, Grósz Margit. Irodaszolga Seres Gábor.

Mezőgazdasági bank.

Igazgatóság: Auszterlitz Ármin, dr. Dóczy Emil; Ehrenfeld Mór, Farkas József; elnökök: dr. Magoss György, Stern Péter, Szücs Ödön, Ungváry József, Wiener Adolf; alelnökök: Geiger Simon, Sz. Jármy Tamás, Kupferstein Jakab, dr. Lukács Emil; vezérigazgató: ifj. Bozzay Pál; főkönyvelő: Hirschfeld Zsiga.

Néptakarékpénztár mint szövezkezet.

Piacz-utcza 75. sz.

Elnök Orosz Endre, I. alelnök Mandel Samu, II. alelnök dr. Strelinger Győző. Igazgatósági tagok Benedek Lajos, Nagy Albert, Farkas Lehel, Stingli Kálmán, Kálnai Lipót, Stern Miksa, Halmágyi József, Fischer Jakab, Mandel Zsigmond. Felügyelő-bizottsági tagok Boros József, Hadházy Imre, Grósz Béla, Fuksz János. Ügyvezető Hoffer Sándor. Ügyész dr. Reichard Manó. Főkönyvelő Révész Aladár.

Debreczeni agrárbank szövetkezet.

Igazgatóság: Barta Mihály, Balogh Ferencz (Nyirbátor), Beke Ferencz, Bordács Gyula (Mezőtur), Czira Endre, Gaál Elek, Gerő Dániel, Hay Miksa, Király István, Kovács János, Losonczy János, Némethi József, Osztrogonácz János (Kula), Rankay Béla, dr. Széll Kálmán, Szendrő Sándor, Ungerleider Gábor. Felügyelő-bizottság Nagy Béla (Budapest), Lőrincz Ignácz, Baksay György (Hajduszoboszló), Radó Sámuel. Ügyvezető-igazgató Kovács László. Ügyész dr. Polgár Dániel. Tisztviselők Dobsa Zoltán, Lajos Ilona, Szabó Anna, Oszicsák György.

Általános hitelszövetkezet.

Piacz--utcza 68. sz., I. emelet.

Igazgatósági tagok: Fisch Lajos elnök, Bárány Mór, dr. Berger Andor, Gara Alajos, Hajdu Imre, dr. Hegedüs Jenő, Jánosi Zoltán, Rosenfeld Salamon, Szabó István, dr. Szász Adolf, Felügyelő-bizottság Hevessi Gyula, Lindenfeld I. Jenő, Zih Géza. Ügyvezető-igazgató Emerich Zsigmond. Főkönyvelő Pavlovits Sándor. Pénztárnok Fái Sándor. Hivatalnok Kovács Juliska.

Debreczeni Ipari Hitelszövetkezet mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.

Elnök-igazgató Aczél Géza főmérnök, helyettes Horváth János, ügyvezető-helyettes Nagy Béla. Igazgató-pénztárnok Jobbágy Imre, Dávidházy Kálmán, Riesz Henrik, Benyáts Emil, Aszmann Ferencz, Vámos Károly, Losonczi János, Tokay János, a központ részéről Than Gyula, felügyelő-bizottság K. Tóth Sámuel, Kormos Gyula, Mauk József, Cziczó Lajos, Takács Gábor, jogtanácsos dr. Kőrössy Kálmán, könyvelő Hegyi János.

Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezete.

Igazgatóság: Rickl Antal elnök, Berger Mór alelnök, igazgatósági tagok Csanak János Geréby Pál, Kenyeres Károly, Vecsey Zoltán, Király József, Forrai Ernő, Gyémánt Samu, Tóby József, felügyelő-bizottság Király Gyula elnök, Fisch Lajos, Rosinger József, Hajdu Imre, ügyvezető-ig. Mandel Jenő, könyvelő Pollák József.

Biztosító intézetek.

Első magyar általános biztosító-társaság.

Piacz-utcza 8. szám. Tisza palota.

Vezértitkár Ormody Lajos, II-od titkárok Szinovász Gyula és Sámy Béla. Tisztviselők: Radó Sándor, Beck Henrik, Szivér Elemér, Bernák Aladár, Ormody Vilmos, Gerő Zsigmond, Rosenfeld Lajos, Hugyecz Emil, Szilas Hugó, Barna Ferencz, Szigeti Géza, Grossmann Vilmos. Női alkalmazott Széles Ilona. Szolgák Varga Ferencz és Buglyó Imre.

Trieszti általános biztosító-társaság. (Assicuracioni Generali.)

Piacz-utcza 30. sz. I. em.

Főnök: Radó Sámuel. Tisztviselők: Papp Sándor, Steinhardt Aladár, Bach Aladár. Pénzbeszedő: Vasadi János.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Bécsi biztositó-társaság.
Iroda : Piacz-utcza 61. szám.

Főügynök : Általános Forgalmi Bank Részvény-társaság.

A magyar-francziai biztositó részvénytársaság debreczeni vezérügynöksége.
Piacz-utcza 61. szám.

Titkár Szőnyi Arthur. Tisztviselők : H. Sinay Imre, Ungár Jenő, Lindenfeld Géza, Pécsi Henrik, Piliczer Mór. Irodaszolga Bagdi János.

Adriai biztositó-társulat.
Arany János-utcza 1. szám. Csanak-ház.

Vezérügynök Leszkay Ferencz, itkár Vashegyi Péter, könyvelő Nagy Imre, levelező Sebes János, gyakornokok Klór Sándor, Steiner Ferencz, női alkalmazottak Grün Erzsi, Frank Irma, Hunyadi Ilonka, eljáró Hunyadi János.

Hazai általános biztositó részvény-társaság.
Hatvan-utcza 11. szám.

Kerületi főnök Zöldy János M., főnökhelyettes főkönyvelő Károlyi Lajos, segédkönyvelő Almássy Ferencz, tisztviselőnő Rózsa Piroska, inkasszás Tóth András.

Phőnix biztositó-társaság.
Alakult 1860-ban. — Piacz-utcza 42. szám.

Titkárok Békési Albert, Buttykai Menyhért, pénztárnok Varga Lajos, könyvelő Weichsler Vilmos, hivatalnokok Németh Dániel, Sepsy Kálmán, Székely Arthur, Szilágyi Samu, irodai gyakornok Békési József, Csengeri Géza, női alkalmazottak Németh Ilonka, Facsar Mariska, hivtalszolga Kakas István.

Duna biztositó-társaság.

Titkár Szilágyi Jenő, pénztáros Weszeczky Zsigmond, főkönyvelő Szivér Mihály, levelező Lusztig Ferencz, expeditor Grünberger Erzsébet, gyakornok Kerekes Károly, inkasszás Ruff Mihály.

The Gresham életbiztositó-társaság.
Batthyány-utcza 1. szám.

Vezetője Darvas Izidor.

Fonciére, Pesti biztositó-intézet debreczeni főügynöksége.
Piacz-utcza 61. szám.

Titkár : Pongrácz Gyula. Helyettesek : Bencsik István és Halmos János. Könyvelő : Jászai Dezső. Kezelő : Bakos Sándor. Hivatalnokok : Tima Elemér, Kohn Emma, Rappaport Izsael és Halmas Janka. Hivatalszolga : Koroknai Péter.

Első biztositó-intézet katonai szolgálat esetére.
Piacz-utcza 46. szám.

Vezérképviselő — —

Első leánykiházasitó-egylet m. sz. gyermek- és életbiztositó intézet.
Hunyadi-utcza 21. szám.

Vezérképviselő Groszmann és Mandel, titkár Kenyeres Sándor.

Gazdák biztositó szövetkezete.
Gróf Degenfeld-tér 1. szám.

Vezérképviselő Rácz Lajos gazdasági egyesületi titkár.

The Standard életbiztositó-társaság főügynöksége.
Piacz-utcza 89. szám.

Titkár Németh D. Dezső.

„Anker" élet- és járadék biztositó-társaság főügynöksége.
Piacz-utcza 58. szám.

Vezetője Jónás Mór.

Berlini Viktória ált. biztositó-társaság.

Vezértitkár Auszterlitz Ármin, irodavezető Brill Illés.

Hollandi életbiztositó részvénytársaság.
Deák Ferencz-utcza 20. szám.

Kerületi intéző Boross József. Tisztviselők : Erber Simon, Darvas Vilmos, Bánde Béla, Ajtay Gyula. Tisztviselőnő Magyary Rózsa.

Gazdák biztositó szövetkezete tiszántuli vezérképviselősége.
Kossuth-utcza 8. szám. Telefon 505. sz.

Vezértitkárok : Erdélyi Imre és Szigethy Gyula, irodafőnök : Kürthi Nándor. Tisztviselők : könyvelés Varga Ferencz, Gabányi Antal, Darvay Adél. Kezelés Bárány Ignácz, kezelőtiszt Ökrös László, Darvay Margit, Pénztáros Zahorenszky Ida. Szervezés Balogh Elemér, Dénics Vidor, Horváth Nándor, Nedeczky László, Springer Miklós. Hivatalszolgák Kőmüves Antal, Soós Lajos.

Debreczeni képviselőség.
Gróf Degenfeld-tér 1. szám.

Ügyvezető Rácz Lajos gazdasági egyesületi titkár. Biharmegyei kirendeltség Nagyváradon. Lukách Géza nyug. m. kir. honvédezredes, kerületi főnök. Czimzetes vezérképviselőségek : Nyiregyházán. Szalay Béla, Zilahon : szilágymegyei gazdasági egyl.

Alegfinomabb ízlésnek állandó nagy raktárt tartok mindennemü **czipőkben, kalapok,** Perzsai sapkák és férfi divat czikkekben, bámulatos olcsón.
RÉVÉSZ ZSIGMOND, Piacz-utcza 27. szám. Telefon szám 706.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Ipari és kereskedelmi vállalatok.

Nyomdai vállalatok.

Debreczen szab. kir. város könyvnyomda vállalata. Városház-épület. Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdája, Piacz-utcza 49. Than Gyula könyvnyomdája, Arany János-utcza. Székely Imre nyomdája, Csapó-utcza. Mihály Sámuel nyomdája, Arany János-utcza. Horovitz Zsigmond nyomdája, Piacz-utcza. Korcsmáros Kálmán nyomdája, Nyomtató-utcza. Amerikai nyomdák: Gyürki Sándor nyomdája, Hegedüs és Sándor nyomdája, Liebermann József nyomdája, Herczeg nyomdája, Beck Izidor nyomdája, Thaisz Arthur nyomdája. Kleinfeller Károly kőnyomdája, Füvészkert-utcza.

István-gőzmalom társulat.

Elnök: Zádor Lajos. Alelnök: Kövy Lajos. Igazgatósági tagok: Szent-Királyi Tivadar, Dalmy Kálmán, Simonffy Emil, Lukács Ármin, Bechert Manó, May Andor. Felügyelő-bizottság: Kernhoffer József, Csanak József. Jogtanácsos: dr. Irinyi István. Vezérigazgató: May Andor. Irodafőnök: Dresdner Ármin. Buzabevásárló: Fráter József. Főkönyv vezetők: Dömsödy Ferencz, Cziffer Nándor. Könyvvezető: Groskó György. Pénztárnok: Tikos István. Levelezők: Rhénes Károly, Csink Aladár, Szarukán Sándor. Számlázók: Szücs Ferencz, Cséka Alajos. Irodatisztek: Gaál Gyula, Wintrich József, Prohászka József. Távirdász: Kováts Margit. Utazók: Biró József, Epstein Richard. Gyakornok: Wenger Lajos. Főmolnár: Zsiha Antal. Főgépész: Bavlicza Pál. Raktárnokok: Montay Gábor, Soós János, Kovács Aladár, Rajczy György, Kádár Bertalan.

Erzsébet-malom részvénytársaság.

Igazgatóság: dr. Kenézy Gyula elnök, Csanak János, Fenyő Sándor alelnökök, dr. Balázs Bertalan, Darvas Izidor, dr. Fejér Ferencz, Geréby Pál, Grósz Nagy Ferencz, Hochfelder Jakab, Lusztig Károly, ifjabb Schwarz Vilmos, Szabó Kálmán, Ungár Jenő, Felügyelő-bizottság: dr. Ferenczy Gyula, dr. Gutfreund Sámuel, Jónás Mór, Keiner Adolf, Kohn Lipót. Tisztviselők: Balázs Sándor bevásárló, Borbély Ferencz pénztárnok, Mezey Dezső főkönyvelő, Naschtiz Melánie könyvelő, — — gyakornok. Főmolnár Nevitzky János, gépész Lupcsa István. Raktárnokok: Salamon Ignácz, Magyar Sándor.

„Hortobágy" gőzmalom.

Mester-utcza végén. Alapitási év 1901.

Tulajdonos Aufricht Vilmos, buzabevásáló Weisz Ignácz, városi raktárvezető Schenk József, irodai tisztviselők: Aufricht Sándor, Gál Dezső, Lichtmann Ábrahám, Imre István, Weisz Margit, raktárnokok Weisz Sámuel, Domán János, Kardos Gábor, főmolnár Szálkay Endre, főgépész Sarok Imre, almolnárok Varga János, Molnár István, pénztárosnők Horváth Ilon, Weisz Gizella, telepfelügyelők Szolnoky Sándor, Gencsy István.

Trnka-malom.

Tulajdonos Trnka Teofil, ügyvezető Sturm János, főmolnár Szauer Károly, főgépész Mészáros Pál, raktárnok Almássy Imre pénztárnok Balázsi Lajos, mázsáló Viktor József.

Hungária-malom.

Tulajdonos Sándor Ferencz.

Debreczeni helyivasut részvénytársaság.

Petőfi-tér 14. szám.

Kezeli a Debreczen—Hajdusámson helyiérdekü vasutat.

Elnök Dobieczki Sándor, igazgatósági tagok Komlóssy Dezső, dr. Kemény Mór, Kardos László, Márk Endre, Ormódy Lajos, Tolnay Kornél, Zádor Lajos, Urbán Adolf, Uhlarik Béla, Szirmay Rikárd, felügyelőbizottsági tagok Megyeri Pál, Szávay Gyula, Kövy Lajos, Pucher Ottmár, központi vezetőség: ügyvezető-igazgató Majerszky Mihály, fütőházi főnök — — könyvvezető: Hochstädter Ernő, pénztárnok Dömök Béla, hivatalnokok Grahoffer Antal, Jakabfalvy Vincze, Kőszegi Ferencz, raktárnok Birta Ferencz, mühelyvezető Szücs Mihály, mozdonyvezetők Hufnagel József, Veres István, Pilbáth István, Árvay Gyula, Fekete Gyula, Borbély Sándor, Pálfi János, Soltész Károly, Szabó Lajos, Juhász Béla, Bancsi István, Király Károly, fütők Egri Ferencz, Süvöltős Ferencz, Nagy József, Varga István, Groszmann Mihály, Kolozsvári András, Szabó Sándor, Csiszár József, ifj. Koczka János, Kozma Károly, Pipó Sándor, ellenőrök Fábián István Fodor János, Kazár Mihály, kalauzok Ball Károly, Katona József, Orbán István, Böszörményi Vincze, Szabó Károly, Jobbágy Bálint, Papp Mihály, Erdős Zsigmond, Egri József, Kerékgyártó Lajos, Rácz Antal, Rácz Imre, Szabó Sándor, Király János, Erdei Péter, Györffy Lajos, Oláh Károly, Egri Mihály, K. Szabó Sándor, Tordai Sándor, Matyus István, Harsányi Gábor, Szakál Imre, Rézi János, Kovács Gergely, irodaszolga Zöld József, pályafelvigyázó Szücs Bálint, Vedres István, mühelyi munkások Bodnár József, Vértesi Sándor, Tapsonyi Mihály, Demjén József, Harvich Ferencz, Schulcz János, Petruschka János, Szász Gábor, asztalos Agárdy Gyula, lámpakezelő Kun László, éjjeli előfütő Király Mihály, Balogh Imre, kocsisok Oláh József, Kovács János, Molnár István, Molnár János, Debreczeni Ferencz, Kerezsi János, Jeney Sándor, állomások „Gazdasági Akadémia" Bagdács János kiadó és pályaőr, „Puszta-Pallag" Márton Kálmán kiadó és pályaőr, „Dombostanya" Komlóssy József kiadó és pályaőr, „Hajdusámson" Szita István állomás-előljáró, Harangi Sándor váltóőr.

Debreczeni termény- és árúraktár r.-társ.

Igazgatósági tagok Bechert Manó, dr. Balkányi Miklós, Dalmy Kálmán, dr. Löfkovits Márton, felügyelő-bizottság Rochlitz Arthur, Lukács Ármin, Szent-Királyi Tivadar,

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

üzletvezető Schmid Ágoston, főkönyvelő Winkler Márton, segédkönyvelő Schmid Kálmán raktárnok Keller Ede.

Debreczeni vasöntöde és géplakatosság.
Péterfia-utcza.

Gőzüzemre berendezett fémipartelep 50 munkással. Tulajdonos Julow Lajos, üzemvezető Fekete László, öntőmester Grega György, felügyelő Friedl Béla.

Falk Ármin és társa kefegyár.

Tulajdonosok özv. Falk Árminné és Rosenberg Dávid, igazgató Weisz Dávid, gyárvezető Rosenberg Mór, tisztviselők Laszk József, Kormos Béla, Róth Sámuel, Kohn Ernő, Grosz Mór, pénztárnoknő Goldstein Heléna, tisztviselőnők Kohn Erzsike, Sárközi Erzsike, Braun Irén, utazók Fischer Béla, Geiduschek Henrik, Róth Adolf, Kertész Márton, Falk Antal, mechanikus Swestka Vincze, gépész Ottó Gyula, raktárnokok Darvasi Sándor, Róth Mór, Fülöp József, munkavezetők Fehér Samu, Csiszár Sándor, Hama Viktor, Rózsa József, Pápai Ignácz, Dalmi József, Pálfy János, Farkas Vilmos, átvevő Markbreiter Adolf, eljáró Mátyás Antal.

Stern József és Testvére kefegyár r.-társ.

Igazgatósági tagok: Fleischmann Mór, Gyenes Lajos, dr. Hajdu Frigyes, Hajdu Imre Junker József, Stern József elnök, Szántó Győző vezérigazgató. Felügyelő-bizottság: Frigyesi J., Gergely Hugó, dr. Szántó Sámuel.

Reichmann Ármin-féle Kőbánya részv.-társ.

Igazgatóság: elnök dr. Kenézy Gyula, igazgatósági tagok Forrai Ernő, dr. Fejér Ferencz, Rauch Árpád ügyvezető-igazgató, felügyelő-bizottság Bernfeld Sámuel, ddr. Czakó Zsigmond, Molnár Antal, tisztviselők Kallós Ármin főkönyvelő, Polatsek Ferencz pénztárnok, K. Tóth Miklós segédkönyvelő.

Első debreczeni gőz-czukorkagyár r.-t.

Igazgatóság: elnök dr. Kenézy Gyula, igazgatósági tagok Berényi Lajos, Blaskovits Mihály, Gyarmathy István, Gyurcsány Ferencz, Hochfelder Jakab, Hegedüs István, Horváth János, Tóth István, Tóth Lajos. Bán László és Lusztig Dezső ügyvezető-igazgatók. Felügyelő-bizottság: elnök Domahidy Elemér, felügyelő-bizottsági tagok: Bernfeld Sámuel, Bodnár Miksa, Waltner Sámuel. Tisztviselők: Feith Sándor főkönyvelő, Csapó Zoltán könyvelő és pénztárnok, Neumann Erzsike tisztviselőnő, Haab Márton, Vass László utazók, Gajári Ernő, Bistey Ferencz és Széles Gyula.

Ingatlan értékesitő r.-t.

Elnök Latinovics Mihály müszaki főtanácsos, alelnök Csóka Sámuel, igazgatóság Szunyogh Sándor, Löfkovics Arthur, Sesztina Jenő, Fürst Ödön, Emerich Arnold, felügyelőbizottság Tóth István elnök, Nyiri Géza, ifjabb Rickl Antal, póttag Engel László, ügyvezető Mandel Ernő.

Alföldi hordógyár r.-t.

Elnök dr. Kenézy Gyula, igazgatóság Mihalovits Jenő, Török Gábor, dr. Hütter Károly, dr. Czakó Zsigmond, Glück Béla. Körner Gyula, Molnár Antal, jogtanácsos dr. Gutfreund Sámuel, felügyelő-bizottság Nyiri Géza, Leitner Dezső, Szőke Ferencz, Klein Béni.

Gazdasági intézmények

Debreczeni szőlő- és bortermelő szövetkezet.

Elnök Komlóssy Dezső, igazgatósági tagok Kövi Lajos, Szabó Lajos, Lukács Ármin, Dalmy Kálmán, felügyelő-bizottság Áron Jenő, Csanak József,Sesztina Jenő, jog tanácsos dr. Megyeri Pál, ügyvezető helyettes Szabó József, pénztárnok Hanke Ádám, városi képviselet és árusitás Váray Józsefnál.

Borellenőrző bizottság.

Elnök — — —, alelnök Szabó Lajos, tagok Váczy János, Pálfi Gábor, S. Biró Géza.

Gazdasági tanácsadó-bizottság.
Debreczeni m. kir. gazdasági akadémia Pallag.

Elnök Kerpely Kálmán igazgató, bizottsági tagok Ormándy János, Gass Gyula, dr. Széll László, Herdliczka Ernő, Takács Zsigmond tanárok.

Hajdumegyei gazdasági egyesület.

Elnök Kovács Gyula alispán, alelnökök Kömmerleing János, Csapó István, titkár Gass Gyula, pénztárnok Weszprémy Kálmán. Választmányi tagok Weszprémy Zoltán, Pénzes Sándor, Orosz Endre, dr. Czeglédy Mihály, Reitz János, Harcsarik Géza, Lojka Károly, Ványi Lajos, Kaszás István, Csák Gyula, Lichtstein Dezső, Harangi János, Oláh Miklós, Décsei Lajos, Gerő Dániel.

Hajdumegyei méhész-egylet.

Elnök ifj. Weichinger Károly Debreczen, alelnökök Padrah Sándor Hajduszoboszló és Hartstein Kálmán Debreczen, I. titkár dr. Vásárhelyi Zoltán, II. titkár Czeglédy

Gyermekjátékok, dísztárgyak és alkalmi ajándék-tárgyak olcsó szabott árak mellett kapható **Mentze** ÁRÚHÁZÁBAN Kossuth-u 4.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Andor, pénztárnok Zelinger Ede, ügyész dr. Vásárhelyi Zoltán. Egyleti helyiség és méhes Miklós-utcza égén, a Posta-kert mellett (régi bika-akol), ahol összejövetelek tartatnak minden hó második vasárnapján délután 3 órakor. Az egylet hivatalos és szakközlönye a „Hajdumegyei Méhész" megjelenik Havonként s szerkeszti az I. titkár.

A homokkerti birtokosság fenntartó bizottsága.

Elnök dr. Kovács József, helyettes elnök Deák Ferencz, jegyző Kövér Gyula, pénztárnok Kozma Lajos, fenntartó bizottsági tagok Patay József, ifj. Pesti János, Ecsedi István, Jeszkó Mihály, csőszök Balla János, Órbárli Imre.

VIII. Katonai czimtár.

Állomási parancsnok: tagliunoi és talgatei **gróf Marenzi Ferencz** val. oliolai őrgróf, marenzfeldti és schenecki báró, cs. és kir. altábornagy.

Állomástiszt: **Buday Aladár** főhadnagy.

M. kir. 80. honvéd gyalogdandár.
Péterfia-utcza 45. szám.

Parancsnok tagliunoi és talgatei gróf Marenzi Ferencz val. oliolai őrgróf, marenzfeldti és schenecki báró, cs. és kir. altábornagy.

Vezérkari tiszt Politovvszky István m. k. honvéd főhadnagy.

M. kir. 4. honvéd lovasdandár.

Parancsnok báró Marschall Gyula cs. és kir. vezérőrnagy.

Vezérkari tiszt kisjókai Farkas Jenő m. kir. honvéd huszárfőhadnagy.

M. kir. debreczeni 3. honvéd gyalogezred.

Ezredes ezred par. Mihalcsics György Bethlen-u. 40. Alezredesek: kis:- és nagybarkóczi Barkóczi Ferencz Domb-u. 4. Rákos Ernő Rákóczi-u. 50. Őrnagyok: Tahy Márton Rákóczi-u. 12., Grósz Dániel Rákóczi-u. 11., gömörpanyiti Bodó Pál Rákóczi-u. 59. sz.

Századosok: Koszorus Ferencz Hatvan-utcza 4., Balla Jenő Széchenyi-u. 11., Nagy Sándor Darabos-u. 33., Jurenák Gyula Darabos-u. 27., sajókazai Volant András Péterfia-u. 81., Böjthe Ödön Darabos-u. 23., Péter Lajos Szappanos-u. 12., Zezhentmayer József Könyök-u. 10., mádi Kovács István Füvészkert-u. 14., Kubai Lajos Péterfia-u. 24. Kundt József Hajó-u. 7., Gyulay Gábor Kossuth-u. 51., győri Farkas Béla Egymalom-utcza 8..

Főhadnagyok: Fülöp Mihály Darabos-utcza 22., Steer Gábor Péterfia-u. 51., Czékmány Béla Bethlen-u. 64., Kovács Barna Péterfia-u. 5., Rózsa Károly Honvéd-u. 8., Keresztfalvy Géza Péterfia-u. 56., Bányay Géza Füvészkert-u. 9., Simon Károly Péterfia-u. 56., Szabó Sándor Piacz-u. 30., Thurzó Kálmán Szent Anna-u. 5., Buday Aladár Csapó-u. 55., Molnár József Rákóczi-u. 42., Jakócz Elemér Péterfia-u. 56., Szénásy László Jókai-u. 5., Bozsányi Zoltán Darabos-u. 40., Eggmann Ernő Csapó-u. 41., Ollinger Béla Vigkedvü Mihály-u. 18., Pavicic Arzén Bethlen-u. 6., Erdélyi Béla Teleki-u. 10., Vadász Ferencz Darabos-u. 58., Ilosvay Péter Péterfia-u. 56., Pókay Károly Darabos-u. 58.

Hadnagyok: Engesszer József Szent Anna-u. 31., Nagy János Eötvös-u. 6., Medgyesy Béla Darabos-u. 35., Steiner József Széchenyi-u. 17., Erkulenz Szigfrid Péterfia-utcza 74., Horváth István Rákóczi-u. 52., Szabó György Péterfia-u. 56., Eggmann Géza Csapó-u. 41., Ballay Győző Péterfia-u. 54., Gulrich Sándor Thaly K.-u. 5., Reintz Dezső Rákóczi-u. 43., Bészler János Hatvan-u. 7., Lábas Géza Péterfia-u. 15., Wolfram Elemér Darabos-u. 29., Técsy Géza Darabos-u. 35., Mező Endre Darabos-u. 28., Horváth József Nap-u. 1., Olsavszky Gyula Hajó-u. 10., Szirmai Ödön Pavillon-laktanya, Menyhért Géza Eötvös-u. 7., Szentirmay Zoltán Ajtó-u 10., Trsutyánszky Ödön Honvéd-u. 9.

Zászlósok: Andor Szevér, Pav. lakt., Lovass Zoltán Eötvös-u. 9., Vigh Lajos Péterfia-u. 4., Szabó István Egymalom-u. 4 Várady István és Bieliczky Béla Bethlen-u. 58., Molnár Mihály Teleky-u. 6., Illésy Gyula Csapó-u. 35.

Főtörzsorvos: dr. Endre Iván Mesterutcza 33. Törzsorvosok: dr. Taueralld János Ferencz József-u. 7., dr. Altmann Izidor Külsővásár-tér 5. Ezredorvosok: dr. Ludányi László Jókai-u. 1., dr. Bihari Jenő Hatvan-utcza 2.

Főhadnagy, gazd. tiszt.: Perényi István Kut-u. 8. Szent-Gály Jenő Sestakert 13. Márkly Ferencz Darabos-u. 61. Hadnagy gazdászati tiszt: Szalánczy István Péterfia-utcza 57. Zavaros Dezső. Helyi alkalmazásbeli századosok: Révész Benő Honvéd-u. 15. Cseley Gyula Péterfia-u. 80. Hegedüs Sándor Péterfia-u. 57. Böjthe Ödön Darabos-u. 23.

M. kir. debreczeni 3. honvéd-gyalogezred törzsőrmesterei és őrmesterei.

M. kir. 80. honvéd gyalogdandár parancsnokság irodájában mogyoróssy Gyula I. o. sz. altiszt, a 3. honv. gyalogezred segédtiszti irodájában Kiss Ferencz, Kádár Sándor, őrmesterek és Vlájk Jóel I. o. sz. altiszt. Kezelő bizottságnál Simon Károly, Füzesi Péter törzsőrmesterek, Sárkány József I. o. sz. altiszt. Ezredtörzsnél Koroknai Lajos őrmester, Vachise József ezredkürtös őrmester, Nagy István, Szincsák Ferencz zászlóaljkürtös őrmesterek, Nagy Ferencz őrmester.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

3. honvéd kiegészitő irodában Szentesi Ferencz törzsőrmester, Vig Gábor törzsőrmester, Rácz Mihály őrmester, Fülöp Ármin őrmester. 7. népfelkelő irodában Hertz Alfréd törzsőrmester. 8. népfelkelő irodában Pete Mihály törzsőrmester. 9. népfelkelő irodában Török István törzsőrmester. A századoknál Pecze János I. o. sz.-altiszt, Nagy Gábor őrmester, Grünspán Ferencz I. o. sz.-altiszt, Paál Imre I. o. sz.-altiszt, Enyedi István I. o. sz.-altiszt, Kisfalusi György, Darvasi Ábrahám őrmesterek, Aszalós Imre I. o. sz.-altiszt, Bagoly József I. o. sz.-altiszt, Irimi György őrmester, Miklóssy Kálmán I. o. sz.-alt., Szatmári Lajos, Beke Imre, Varga Lajos, Lőrincz György, Govor György, Diviki Sándor, Varga Lajos, Harangi József, Gurmai Mihály, Szabó Gábor, Csanak Sándor, Fekete László, Mikula Gábor, Tóth Sándor őrmesterek.

M. kir. debreczeni 3. honvéd kiegészitő parancsnokság.

Parancsnok Barkóczi Ferencz alezredes. Beosztva Koszorus Ferencz százados. I. kiegészitő tiszt Horváth Mihály főhadnagy. II. kiegészitő tiszt Engeszer József hadnagy, tartalékkeret tiszt. Szentessy Ferencz, Szab József, Vigh Gábor törzsőrmesterek.

M. kir. debreczeni honvéd csapatkórház.

Parancsnok dr. Endre Iván II. oszt. főtörzsorvos. Beosztattak dr. Altmann Izidor ezredorvos és Böjthe Ödön százados, Kun József törzsőrmester és Tóvizi Menyhért őrmester.

M. kir. debreczeni 2. honvédhuszárezred.

Ezredes Czitó Károly Külsővásár-tér 8. Őrnagy Flohr János Rákóczi-u. 11. Századosok : Hummel Árpád Miklós-u. 41. Járossy László Ajtó-u. 8. Havas Gábor Hatvan-u. 7. Cseresznyés Zoltán Mester-u. 7. Ujfalussy Gábor Rákóczi-u. 64. Butala István Ajtó-u. 10. Bay Bertalan Kossuth-u. 65. Ezredorvos dr. Dobó Dezső Széchenyi-u. 14. Főhadnagyok : Bánó Lehel Csapó-u. 40 b. br. Maasburg Kornél Kossuth-u. 65. Kereszty Ödön Rákóczi-u. 9. Szinay István Széchenyi-u. 21. Gróf Dorsay Ede Miklós-u. 51. Hadnagyok : Szikszay István Csapó-u. 42. Horváth Sándor Rókóczi-u. 32. Szabó Lajos Simonffy-u. 1. Magyari Andor Miklós-u. 41. Állatorvos : Halmos János Csokonai-u. 5. Törzsorvos : Janicsek István Tóczós-kert 12. Rozenzveig Sándor Csemete-u. 10. Őrmesterek : Bragyáni Jenő Laktanyában. Nagy József Vendég-u. 39. Gorier Adolf Sesta-kert 39. Takács András Széchenyi-kert 24. Tiszthelyettes : Gállfy Ágoston Simonffy-u. 49. Őrmesterek : Jacsó János Csap-u. 32. Vadkerti Péter Széchenyi-kert 25. Tákos Sándor Laktanyában. Dumai István Vendég-u. 39. Pákozdi Károly Nyugati-sor 16. Tőser Károly Vendég-u. 79. Végh Imre Nyugati-sor 18. Dina Imre Csap-utcza 37. Főpatkolóm. : Kudlik Imre Nyugati-sor 13. Őrmesterek : Tóth János Külsővásár-tér 11. Pető János Laktanyában. Dezső Mihály Széchenyi-u. 4. Veres Mihály Laktanyában. Böröcz Imre Laktanyában. Molnár Gábor Laktanyában.

A 3. honvéd-gyalogezred és a 2. honvédhuszárezred helyben állomásozó tartalékos tisztjei.

Hadnagyok : Kormos Gyula Morgó-u. 15. Bay István Péterfia-u. 20. Kiss Kálmán Péterfia-u. 14. Kun Ignácz Piacz-u. 4. Veres Vincze Kazinczy-u. 10. dr. Szabó Márton Teleky-u. 78. Kertész Miklós Széchenyi-u. 16. Török Elemér Pallag-puszta. Csapó László Méliusz-tér 4. Kardos Géza Kossuth-9. Horváth András Kossuth-u. 44. Ruszka István Csapó-u. 4. Dr. Tóth Károly Péterfia-utcza 25. Dr. Halász Oszkár Magos-u. 18. Darvas Nándor Kölcsey-u. 12. Kelemen Béla Széchenyi-u. 9. Debreczeni Jenő gázgyár. Olchváry László Batthyány-u. 14. Molnár Adolf Széchenyi-u. 1. Vadászy László vasuti állomás. Farkas Antal Török Bálint-u. 23. Boross József Péterfia-u. 77. Feith Sándor Simonffy-u. 29. Róth Kálmán Kandia-u. 9. Dr. Szeremley Béla Garai-ut 17. Dr. Polgár Dániel Rákóczi-u. 26. Dr. Keller József Szent Anna-u. 1. Jeszenszky József Rákóczi-u. 19. Dudinszky Kornél Eötvös-u. 112. Horváth Ferencz Bethlen-u. 31. Kapros József Hajnal-utcza 7. Suschnik József Darabos-u. 16. Papp Jenő Miklós-u. 55. Szentiványi Dezső Szent Anna-u. 1. Obetko István Pallag-puszta. Hrovatni Ede Főposta. Dr. Lakatos Gábor Méliusz-tér 13. Dr. Lantos Ágoston Csapó-u. 29. Csink Aladár Hajó-u. 2. Dr. Deés Gyula Törvényszéki palota. Jankovich Jenő Bethlen-u. 15. Fráter József Szent Anna-u. 29. Ackermann Pál József kir. herczeg-u. 59. Dr. Grauss Márton Piacz-u. 58. Aberle Rajmond Villamos-telep. Rauchbauer János Péterfia-u. 29. Reich Antal Barna-u. 4. Vas Hugó Jakab Török Bálint-u. 5. Szücs Gusztáv Csapó-u. 25. Vida József Péterfia-u. 53. Szlovák Jenő Bethlen-u. 27. Biró József Varga-u. 32. Szóbel (Pinkász) Pál Zápolya-utcza 13. Tartalékos főorvos dr. Winkler Jenő Kossuth-u. 26. dr. Hutiray József Péterfia-u. 18. Trt. segédorvos dr. Brokes Győző. Hadnagy gazdászati tiszt dr. Barba László Könyök-u. 8. Dr. Sebestyén Győző gróf Degenfeld-tér 3.

A m. kir. debreczeni 3. honvédkiegészitő parancsnokság nyilvántartásában álló szolgálatonkivüli viszonybeli honvéd tisztek.

Százados : Borbély Ferencz Rákóczi-u. 7. Főhadnagyok : Szabó Miklós Simonffy-u. 1 a. Boros Tóby József Széchenyi-u. 45. Had-

GRÜNFELD ADOLF ÉS TÁRSA
férfi- és fiu-ruha raktár DEBRECZEN, Kistemplom mellett.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

nagyok : Strobach Géza Zöldfa-u. 10. dr. Löfkovits Márton Piacz-u. 38. Szücs Kálmán Burgundia-u. 4. Dr. Bakonyi Samu Hunyadi-utcza 20. Kohn Lipót Piacz-u. 4. Imre János Mester-u. 32. Berger Andor Miklós-u. 4. Bosznay István Kossuth-u. 5. Sesztina Jenő Piacz-u. 23. Reich Győző Piacz-u. 63. Mezőtelegdi Miskolczy Lajos Szent Anna-u. 20. Auszterlitz Hermann Péterfia-u. 1. Halmágyi József Hunyadi-u. 2. Frigyesi Jakab Alföldi takarékpénztár. Groszmann Ignácz Hunyadi-utcza 17. Czebel Gusztáv kir. itélőtábla. Redl Sziegfried József ikr. hreczeg-u. 62. Török Gábor erdőmesteri lak. Nyilassy Károly Ötmalom-u. 2. Weinberger Sándor Piaczutcza 55. Handel Vilmos Jogakadémia. Kisági Béla Osztrák-magyar bankpalota. Kardos László Kossuth-u. 9. Töpler Ottó Rákóczi-utcza 11. Riefler József Pál Domb-u. 19. ötömösi Geréby Pál Deák Ferencz-u. 13. Szakál Pál Teleki-u. 13. Taar Sándor Arany János-u. 48. Fülöp Károly Bethlen-u. 21. Liebhardt Márton Pallag-puszta. Főorvosok : dr. Burger Péter. Piacz-u. 41. Segédorvos : dr. Láng Sándor Csapó-u. 1. Hadnagy, gazdászati tisztek : Hadházy Imre dohánygyár, Tolnay Sándor dohánygyár.

A m. kir. debreczeni 3. honvéd kiegészitő parancsnokság nyilvántartásában álló s helyben tartózkodó nyugállományu honvédtisztek.

Ezredes : Vidovits Menyhért Kossuth-utcza 67. Czimzetes ezredesek : Horváth Pál Ajtó-u. 14. Dangentz János Pacsirta-u. 7. Czimzetes alezredes : németujfalusi Simonffy Gyula Hatvan-u. 58. Őrnagy : Kozányi Zoltán Nyomtató-u. 4. Czimzetes őrnagy : Petróczy Ferencz Teleki-u. 24. Századosok : Járossy Lajos Füvészkert-u. 18. nemes Schuster János Batthyány-u. 3. Főhadnagyok : Surányi Lajo. Varga-kert. Visky Sándor közkórház. Hadnagy : Makra Zsigmond Füvészkert-u. 16. Százados, kezelőtiszt : Levendovszky Ferencz Attila-tér 5. Ezredosvos : ippi és érkeserüi dr. Fráter Imre Piacz-u. 70.

M. kir. VIII. számu csendőrkerületi parancsnokság.

Törzs : Debreczen.

Kerületi parancsnok : Tolcsvai Nagy Gábor ezredes Egyház-tér 11. Ker. parancsnokhelyettes : lorántházi és zágorhidai Loránt Dénes alezredes Timár-u. 19. Birósági tanu : Dobos Gyula ny. áll. alezredes Péterfia-u. 77. Másodtörzstiszti teendőkkel megbizva : Némethy Ferencz szds. Zöldfa-u. 10. Segédtiszt : Knersel Herdliczka Arnold főhgy. Kossuth-utcza 43. Számvevő : Lázár Sándor századosszámvivő Csapó-u. 51. Hadbiró : Erdélyi Sándor százados-hadbiró Teleki-u. 10. Segédmunkások a segédtiszti irodában : Balogh Miklós, Grecu Dávid törzsőrmesterek ; Szőllősi Imre, Vajda Árpád őrm este rek és Gecse Imre őrsvezető. Segédmunkások a csendőrségi irodában : Kárász János, Frank Mór törzsőrmesterek és Hérmán Jónos őrsvezető. Segédmunkások a számvevőségi irodában : Álgya József, Romhányi István törzsőrmestreek ; Veisz Ignácz őrmester ; Galambosi Péter, Dömötör Gyula és Széman Pál őrsvezetők. Polgári állásu irodaszolga : Kaiser Károly és Győri Gábor.

Pótszárny.

Parancsnok : Borhy Sándor százados Hunyadi-u. 17. Oktatótiszt : Salló József hadnagy Varga-u. 43. Számvivő : Erdélyi Sándor hadnagy-számvivő Hatvan-u. 12. Segédmunkások a pótszárnyirodában : Bagarus József, Tőke Sándor törzsőrmesretek ; Herman János és Bujdosó Imre őrmesterek. Segédoktatók a tanosztálynál : Fényes Bertalan és Szalai János járásőrmesterek. Erdélyi János, Kovács Sándor és K. Szücs Lajos őrsvezetők.

Szárnyparancsnokság.

Szárnyparancsnok : Lemhényi Sigmond Lázár százados Széchenyi-u. 23. Szakasz parancsnok : Herkely Gyula főhadnagy Széchenyi-u. 23. Szakaszparancsnok helyettesek : Demetrovics Dezső zászlós, Hazai Elemér Széchenyi-u. 34. Szárnyirodai segédmunkások : Lukács János törzsőrmester ; F. Tóth Imre őrmester és Darucz János őrsvezető. I-ső szakaszparancsnokság : szakaszparancsnok : Herkély Gyula főhadnagy Széchenyi-utcza 34. II-ik szakaszparancsnokság : szakaszparancsnok : Mallár Béla hadnagy Simonffy-u. 40. Járásparancsnokság : járásparancsnok : Gömöri Mátyás őrmester ; őrsparancsnokság : őrsparancsnok : Gömöri Mátyás őrmester ; őrsparancsnok-helyettes Fejős Lajos és Czinder János őrsvezetők.

Cs. és kir. katonai állomásparancsnokság.

Lovassági (Vilmos) laktanya.

Parancsnok : Schönberger Brunó ezredes Péterfia-u. 83. Állomástiszt : Lavitzka Aladár százados Zöldfa-u. 14. Törzsorvos : dr. Brief Gyula, József kir. herczeg-utcza 10. Százados hadbiró : Térfy Henrik Péterfia-utcza 47.

Cs. és kir. Conrad 39-ik gyalogezred 2-ik zászlóalja.

Zászlóaljparancsnok : őrnagy Tröster Károly Varga-u. 19. Századosok : Klein László Miklós-utcza 15. Briebrecher Gyula Batthyány-u. 2. Bottka Géza Pavillon-laktanya. Hedric Rudolf Kossuth-utcza 42. Főhadnagyok : Vályi Nagy Frigyes Darabos-u. 57. Zivuska Ferencz, Szent-Anna-u. 6. Penyigei Sándor Ajtó-u. 16. Hatházy Géza Zöldfautcza 9. Müller Arthur Kigyó-u. 17. Hepke Rezső Kandia-u. 17. Andor Károly Pavillonlaktanya. Hadnagyok : Hamann Miklós Teleki-u. 5. Piszkay Árpád Kigyó-u. 43. Kappen Rudolf Laktanya. Prokovits Leó Laktanya. Zászlósok : Drotleff Hermann Laktanya. Zvolenszky Albert Laktanya.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

II. Vilmos német császár és porosz király nevét viselő cs. és kir. 7-ik huszárezred.

Ezredparancsnok báró Schönberger Brunó ezredes, Péterfia-u. 83. Őrnagy Kirsch Frigyes Hunyadi-u. 3. Századosok: Nedeczky Ferencz, Sas-utcza 4. Prihradn Henrik Darabos-utcza 22. Orkonyi Lajos, Csapó-u. 56. Főhadnagyok: Kunz Gusztáv, Battyhány-utcza 10. Ruttkay Ferencz, Lovassági laktanya. Klement Pál, Péterfia-u. 73. Bóró Fiáth László Miklós-u. 51. Lichtenstein Pál, Lovassági laktanya. Hadnagyok: Pécsi Gábor, Hadházi-u. 22. Sárdi Tibor, Péterfia-utcza 25. Ezredorvosok: dr. Langenfelder Arthur, Burgundia-u. 4. Számvevő főhadnagy Nerhaft Kristóf, Lovassági laktanya. Élelmező hadnagy Janich József, Lovassági laktanya.

Cs. és kir. 61. gyalogezred 2. zászlóalja.

Tauland Lipót őrnagy, zászlóaljparancsnok, Piacz-u. 71. Századosok: Nagy Viktor, Kossuth-utcza 47. Walther Ernő, Baross-utcza 1. Marasek József, Baross-u. 9. Novák János Kossuth-u. 22. Főhadnagyok: Wursche Ferencz, Pavillon-laktanya. Pfann Antal, Pavillon laktanya. Gerdanovics Sándor, Pavillon laktanya. Mally József Telekiutcza 5. Hadnagyok: Foisel Sándor Telekiutcza 12. Vodir Ferencz Kigyó-utcza 21. Reiner Mihály, Czegléd-u. 4. Dávid Jenő, Kandia-u. 16. Nastlberger Róbert, Szent-Anna-utcza 43. Zászlós: Brandsch Mihály, Pavillon laktanya.

Gróf Üxküll-Gylleband cs. és kir. 16. huszárezred pótkerete.

Parancsnok: bártfal Szabó Béla százados, Csapó-utcza 50. csikszentdomokosi Sándor Árpád százados, Kossuth-utcza 30. nemes cenisbergi Kocy János százados, Szappanos-utcza 3. Balás István főhadnagy, Burgundia-utcza 16.

M. kir. állami méntelep-parancsnokság.

Parancsnok bonyhádi Perczel Dezső őrnagy, Péterfia-utcza 76. Osztályparancsnok Rajky Jenő százados, méntelep-laktanya. Segédtiszt Hanák Sebestyén főhadnagy Mester-utcza 36. Másodtisztek gróf Hoyos György főhadnagy, József-ut 136. Pöschl Nándor főhadnagy, Ferencz József-ut 52. Papp Béla hadnagy, méntelep-laktanya. Számvevők: Frankfurter Lajos számvevő százados, méntelep-laktanya. Kuhnert Henrik főhadnagy számvevő, Hajduböszörményi-ut 12. Állatorvos Moharos János katonai főállatorvos, Péterfia-u. 29. Varga József kat. állatorvos, méntelep-laktanya.

Csász. és kir. hadbiróság.

Dr. Térfy Henrik száz. hadbiró Péterfia-utcza 47. Katonai fogház: Péterfia-utcza 28. Főtörzsfoglár: Zerves József. Tollnok Scholtz János őrmester.

Csász. és kir. katonai csapatkórház.

Törzsorvos dr. Brief Gyula József kir. herczeg-utcza 10. Ezredorvosok: dr. Langfelder Arthur Burgundia-u. 4. Dr. Topalovics Pál Baross-utcza 11.

Csász. és kir. 39. számu hadkiegészitési kerületi parancsnokság.

Kovács János alezredes Rákóczi-u. 60. Gondos Gyula százados I. hadkiegészitő tiszt, Szent-Anna-utcza 45. Frischfeldt Frigyes hadnagy II. hadkiegészitő tiszt Teleki-u. 3. Dr. Topalovics Pál ezredorvos, Baross-u. 11.

Csász. és kir. 89. számu gyalogezred pótkeret parancsnokság.

Parancsnok Wolf János őrnagy, Csapó-utcza 42. Lukács Zsigmond százados számvevő, Verbőczy-u. 3. Raktártiszt Marussinszky Antal százados, Kónya-telep 31.

IX. Kereskedők czimtára.

Aczéláru-kereskedő.

Mentze Henrik, Kossuth-utcza 4.

Bőr-kereskedők.

Gulyás József, Széchenyi-u. 42. Hirschfeld Ármin, Vár-u. 1. Keiner és Schwarcz, Csapó-u. 13. Kohn Adolf és Fia, Piacz-u. 4. Kohn Hermann, Piacz-u. 77. Kohn Márton, Csapó-u. 4. Markbreit Lajos, Csapó-u. 81. Rosenfeld Mórné, Csapó-u. 19. Schwartz Fülöp, Hatvan-u. 49.

Butor-kereskedők.

Killer Ede, Piacz-u. 70. Kaiser Salamon, Hatvan-u. 2. Lefkovics Jakab, Hatvan-u. 16. Weisz Gyula, Széchenyi-u. 27. Schwarcz Vilmos, Piacz-u. 71. Varga József, Piacz-u. 44.

Czipő-kereskedők.

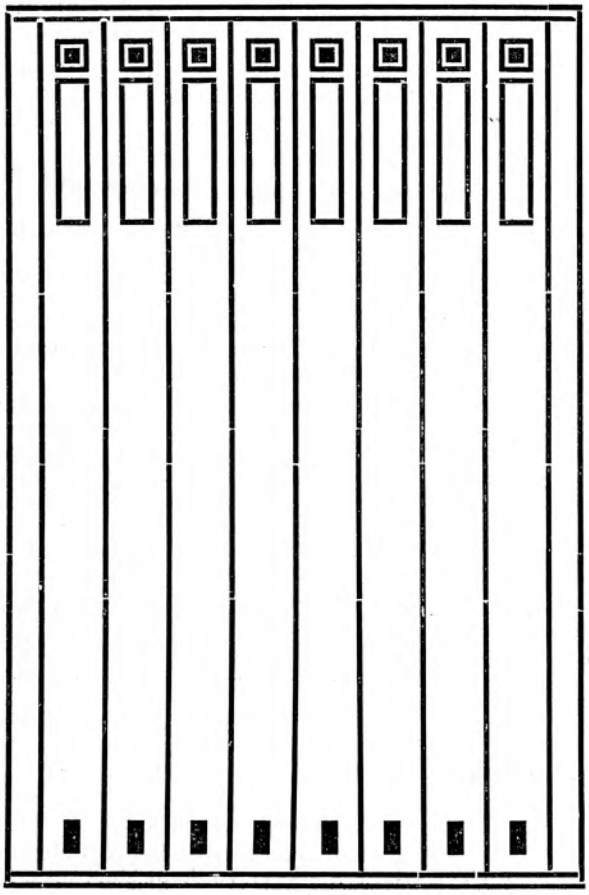
Michelstädter utóda Mandel Lipót, Piacz utcza 40. Révész Zsigmond, Piacz-u. 27. „Kobrak" czipőraktár, Piacz-u. 42. „Turul" czipőgyár r.-t., Piacz-u. 46. Tolnai Dániel, Piacz-u. 49. Fischer Menyhért, Hatvan-u. 9.

SZABÓ MIHÁLY hentesárúk nagykereskedése
és szétküldési telepe. Legrégibb, legszolidabb üzlet. Alapitva 1867. Szétküldés a világ minden részébe.
Elektromotorikás gyári üzem. HELYBELI ÜZLET HUNYADI-UTCZA 23. SZÁM.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

MÁYER JENŐ ÉS BÉLA

FÜSZER- ÉS CSEMEGE-ÜZLETE.

Füszer- és csemege-árúk leg-előnyösebben szerezhetők be.

FŐÜZLET: PIACZ-U. FIÓKÜZLET: CSAPÓ-U.

FŐÜZLETI TELEFONSZ. 145., FIÓKÜZLETI 357.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Czukorka-kereskedés.

Debreczeni gőzczukorkagyár r.-t., Piacz-utcza 18. szám alatt.

Diszmüáru-kereskedők.

Mentze Henrik, Kossuth-u. 4. Budapesti Koronás Áruház, Piacz-u. 7. Párisi Nagybazár, gróf Degenfeld-tér 1. Fővárosi Bazár, Simonffy-u. 1. Epstein Izidor, Piacz-u. 40.

Dohány főtőzsde.

Szent-Királyi és Nagy, Piacz-u. 26.

Előnyomda és kézimunka-üzlet.

Füstös Jenő Piacz-utcza 12. Benyáts Emil, Piacz-utcza. Krausz Gyula, Kossuth-u.

Ékszer-kereskedők.

Halász Izidor Piacz-utcza 26. Kostya János Széchenyi-u. 1. Löfkovits Arthur Piacz-utcza 38. Rose Dezső Piacz-u. 55. Pintér Dezső Piacz-u. 26. Keresztesi Antal Hatvan-utcza 12. Fischer Bernát Piacz-u. 46. Izsák Sándor Simonffy-utcza 39. Kurián Gyula Piacz-u. 42. Wolfram Ferencz Egyháztér 3. Sándor Ármin Piacz-u.

Ékszerkészitő.

Vági István, Miklós-utcza 10.

Élővirág- és magkereskedők.

Farkas Gyula Piacz-u. 26. Janatka Alajos Piacz-u. 69. Paczelt János Piacz-utcza. „Nizzai" virágcsarnok Piacz-u. 24.

Épületfa-kereskedők.

Balogh Dávid Postakerti fatelep. Gabányi testvérek Csapó-u. 28. Horváth János és társa Goldberger Adolf homokkerti-fatelep. Simon Mihály Postakert. Steinberger Salamon Hatvan-utczai fatelep. Stark Márton Hatvan-utczai fatelep. Szánvölgyi faipar részvénytárs. Piacz-utcza 61.

Férfidivat-kereskedők.

Aszmann Ferencz Piacz-utcza 27. Békés Lajos Piacz-utcza 46. Deutsch Bernát Csapó-utcza 11. Fekete Jakabné Piacz-u. 37. Fenyő Sándor Piacz-u. 63. Frank Testvérek Piacz-u. Györfi Testvérek Piacz-u. Lengyel Samu Piacz-utcza 43. Glück Ede Piacz-utcza 24. Kálnai Lipót Piacz-u. 14. Központi divatáruház Piacz-utcza 47. Márkus Miksa Piacz-utcza 7. Márton Gyula Piacz-utcza 9. Neumann Testvérek Piacz-utcza 18. Révész Zsigmond Piacz-utcza 27. Reiner Mór Piacz-utcza 21. Schwarcz M. L. Piacz-utcza 38. Tolnai Dániel Piacz-utcza 49. Wallerstein Aladár Kossuth-u. 8. Zempliner Arthur Hatvan-utcza 17.

Fényképészeti czikk-kereskedők.

Schwartz Dániel Piacz-utcza 29. (Amateőr-otthon), Ruzicska Gyula Piacz-utcza 34. Thaisz Arthur Piacz-utcza 7.

Festék- és zsiradékkereskedők.

Hadházy Dezső és Kiss Gyula Csapó-utcza 56. Neumann Nándor Hatvan-utcza 5. Térei József utóda Hatvan-utcza 13. Ungár és Berger Csapó-utcza 10. Weisz Bertalan Piacz-utcza 83.

Füszer-kereskedők.

Balassa M. Piacz-u. 48. Balogh M. J. Hatvan-u. 5. Burai József Bocskay-tér 10. Berger Mórné Simonffy-u. 19. Boross Sándor Simonffy-u. 57. Böszörményi István, Petőfi-tér 12. Csanak József Piacz-u. 51. Csillag József Hatvan-u. 15. Deutsch Albert és Fia Hatvan-u. 9. és Péterfia-u. Deutsch Lajos Piacz-utcza 38. Eisenberg Testvérek Széchenyi-utcza 8. Farkas Henrik Piacz-utcza 43. Fried és Löwenheim Piacz-utcza 72. Félegyházi János Piacz-utcza 65. Ganofszky Lajos Csapó-utcza 18. Giück Ignácz és Grünberger S. Csapó-utcza 16. Katz Ignátz Hatvan-u. 35. Kolbán Lajos Burgundia-u. 14. Gyarmaty Pál Teleki-utcza. Gyémánt Salamon Csapó-utcza 18. Csokonai Gyula Péterfia-u. 60. Kertész Miklós és Kertész Dávid Csapó-u. 7. Jakab István Csapó-u. 77. Kiss József Rákóczi-u. 24. Klein Ignácz Csapó-u. 10. Kohn Henrik Hatvan-u. 7. Komlóssy Lajos Piacz-utcza 1. Kontsek Géza Kossuth-u. 7. Király István gróf Degenfeld-tér 11. Lindenfeld Jenő Városház-utcza 2. Lusztig és Bán utóda Simonffy-utcza 2. Lusztig Károly Piacz-u. 13. Mayer Jenő Piacz-utcza 33 és Csapó-u. Parti Ferencz Kossuth-utcza. Rickl József Zelmos Piacz-u. 59. Róth Antal Csapó-utcza 17. Róth Jenő Szent-Anna-utcza. Pintér Pál Degenfeld-tér. Sárközi Sándor Hatvan-utcza 15. Somogyi Kálmán Csapó-utcza 10. Ullmann Salamon Piacz-utcza 77. Várray János Kölcsey-utcza 23. Váray József Piacz-utcza 27. Vajda Mór Bádogos-utcza 6. Weisz Izsák Deák Ferencz-utcza 14.

Gazdasági gépraktárak.

„Kühne" mezőgazdasági gépgyár r.-t. fiók-raktára Piacz-utcza 28. Ráhmer Sándor (Bächer és Melichar) Piacz-utcza 26. Hevesi Gyula (Hofher és Schrancz) Piacz-utcza 70. Julow Lajos Péterfia-utcza 73. szám.

Gummi harisnya valóságos áldás a (fájós) görcseres lábakra. Minden nagyság és kivitelben kapható **SCHÖN SÁNDOR** kesztyü-, kötszer- és orvosi műszertárában **Debreczen, Piacz-u. 12. Stenczinger-ház.**

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Gyógyárú-kereskedő.

Jósa és Jóna Kossuth-utcza. Központi drougeria (Városház-épület).

Háztartási ezikk-kereskedő.

Mentze Henrik Kossuth-utcza 4.

Halkereskedők.

Goldstein Bernát, Róth Ignácz, Renner Mór.

Kerékpár-kereskedők.

Keszler A. Széchenyi-utcza 1. Gedő Adolf Piacz-utcza 54. Rosenberg és Hammer Piacz-utcza 2.

Kézmüárú-kereskedők.

Benyáts Emil Piacz-u. 18. Bernfeld Sámuel Piacz-utcza 1. Erber és Fleischmann Kossuth-utcza 3. Weisz Samu Csapó-u. 2.

Könyvkereskedők.

Aczél Henrik Piacz-utcza 24. Antalffy József Piacz-utcza 44. Csáthy Ferencz Egyháztér 2. Hegedüs S. és Sándor I. Kossuth-utcza 11. Csillag Arthur Piacz-utcza 20.

Kötszer-kereskedők.

Kálnai Lipót Piacz-utcza. Nagy András Kistemplombazár. Györffy Testvérek Piacz-utcza 30. Schön Sándor Piacz-utcza 12. Vitárius Sándor Szent-Anna-utcza 1.

Kereskedelmi ügynökök.

Dávid Zoltán József kir. herczeg-u. 38. Gyurcsik József Széchenyi-u. 54. Fischer Lipót Barna-utcza 4. Huszár G. (Zsirossy és Dávid) Széchenyi-u. Hochfelder Jakab Hatvan-utcza 13. Halmágyi József Kossuth-utcza. Jóga Lajos Deák Ferencz-utcza 22. Jónás Ábrahám Albert Hatvan-utcza 36. Király Jenő és Ecsedi József Piacz-utcza 83. Pollák János Varga-utcza 25. Rácz János Kossuth-utcza 50. Rosen Jenő Hunyadi-u. Klár Andor Miklós-utcza 23. Trigarszky Emil Hunyadi-utcza 22. Weisz Andor Miklós-utcza 22. Trebits Jónás Ignácz Nemzetőr-utcza 1. Vásárhelyi Lajos Kossuth-u. 20.

Lámpaárú-kereskedők.

Magyar fém- és lámpaáru részvénytárs. Simonffy-utcza 1. Debreczen szab. kir. város világitási vállalata Piacz-utcza 73. Kazár Jenő Hatvan-utcza 4. Kaszanyitzky Endre Piacz-utcza 57. Blattner József Csapó-u. 2. Glück József Piacz-utcza 2.

Liszt-kereskedők.

Aufricht Alajos és Vilmos Csapó-u. 4. Csige József Teleki-u. 9. Klein Antal Simonffy-utcza 2. Gyémánt Salamon Csapó-utcza 18. István-gőzmalmi lisztraktár Csapó-utcza 6. Klein Ignácz Csapó-utcza 10. Kupfer Ignácz Bádogos-utcza 1. Mandel József Csapó utcza 82. Nagy Mihály Sámson-utcza 2. Róth Antal Csapó-utcza 17. Sándor Ferencz Barcsay-féle gőzmalom-telep.

Ló-kereskedők.

Weinberger Mór Vendég-utcza 32. Hoff Lajos Hatvan-utcza 63. Kapitány József Homok-utcza 85. Grünstein Bernát Csokonai-utcza 11. Sipos Imre Lorántffy-utcza 14.

Mész-kereskedők.

Deutsch Sámuel Hatvan-utcza 9. Fülöp Ignácz Csapó-utcza 86. ifjabb Fülöp Ignácz Petőfi-tér 2. Kecskés István Czegléd-u. 16. Kornhauser és Láng Agárdi-utcza 8. Kupfer Jenő Bethlen-utcza. Schiffer Vilmos Külsővásártér 6. Weisz Jakab Csapó-utcza 39.

Müjég-kereskedők.

Szentessy János és Társai Közvágóhid.

Norinbergi-árú kereskedők.

Aszódy Mór Rózsa-u. 3. Bettelheim Miksa Hatvan-utcza 43. Budapesti Korona Áruház Piacz-utcza 19. Ippen és Schwarcz Csapó-utcza 4. Epstein Izidor Piacz-utcza 40. Mentze Henrik Kossuth-utcza 4. Ungár Albert Kistemplombazár. Nasch József utóda Degenfeld-tér. Párisi nagy áruház Degenfeld-tér. Fővárosi bazár Simonffy-utcza 1.

Női kézimunka-kereskedők.

Füstös Dezső Piacz-utcza 12. Füstös Jenő Csapó-utcza. Benyáts Emil Piacz-utcza. Krausz Gyula Kossuth-utcza.

Női divatkereskedők.

Asztalos József Kossuth-utcza 4. Adler Kálmánné Kolonia 4. Bencze Jánosné Hajnal-utcza 3. Özv. Borossy Gyuláné Battyhány-utcza 6. Csobán Ilonka Piacz-utcza 12. Kalap Áruház Kossuth-utcza. Jungreisz Mari utóda Piacz-utcza 52. Marosi Gizella utóda Szent-Anna-utcza 2. Popper Ilona Piacz-utcza 44.

Ódon-könyvkereskedők.

Harmathy Pál utóda Merkly Ferencz Füvészkert-utcza 14. Szabó István Piacz-utcza 14. Aczél Henrik Piacz-utcza 22. Antalffy József Piacz-utcza 44.

Fésük, hajtük, fejdiszek és teljes fésülködő készletekből folyton érkeznek ujdonságok **Mentze** árúházába KOSSUTH-U. 4.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Papirkereskedők.

Özv. Frőhlich Venczelné Szent-Anna-u. 1 Csillag Arthur Piacz-utcza 20. Ifj. Gyürky Sándor Kossuth-utcza 13. Grünwald Bernát Piacz-utcza 56. Horovitz Zsigmond Piacz-utcza 12. Mihály Sámuel Piacz-utcza 30. Thaisz Arthur Piacz-utcza 7. Szabó István Piacz-utcza 14.

Pénzügynökök.

Groszmann és Mandel Hunyadi-u. 21. Rácz Béla Csapó-utcza 12. Hartstein Kálmán Piacz-utcza 70. Héry és Buday Hunyadi-u.

Posztó-kereskedők.

Domán és Kurz Kossuth-utcza 3. Fische Adolf Piacz-utcza 61. Weisz Adolf Kossuthr utcza 1. Kohn M. Miksa Hatvan-utcza.

Rőfös- és rövidárú-kereskedők.

Altmann Mór Bádogos-u. 1. Asztalos József Kossuth-utcza 4. Bosznay J. és Társa Kossuth-utcza 5. Bittó János és Társa czég utóda Csapó-utcza. Brüll Ignácz Csapó-u. 26. Donogán és Somossy Kistemplombazár. Doszpoly János utóda Piacz-utcza 18. Diamant Mór Szent-Anna-utcza 42. Erdei Mihály Csapó-utcza 28. Feldmann Jenőné Weisz Czeczil Simonffy-u. 1. Guttmann Mordche és társa Csapó-utcza 11. Huszti Ráchel Csapó-utcza 47. Kardos László Kossuth-utcza 9. Kohn Hermann Hatvan-utcza 17. Kontsek Kornél Kossuth-utcza 1. Mayer János Degenfeld-tér 11. Molnár V. J. és Társa Kossuth-utcza 2. és Battyhány-utcza sarok. Márton Ferencz Degenfeld-tér 9. Boros Izidor Kossuth-utcza 2. Nádudvary Lajos Piacz-u. 28. Stein László Degenfeld-tér. Szabó Lajos Fiai Rózsa-utcza 2. Szépe Lajos Kossuth-utcza. Schwartz Salamon Simonffy-utcza 2. Klein Ignácz Piacz-utcza 24. Wida Miklós Piacz-utcza 20. Wallerstein Aladár Kossuth-u. 8. Zempliner Hermann Hatvan-utcza 17.

Ruha-kereskedők.

Frank Rezső Piacz-utcza 9. Grünfeld Adolf Piacz-utcza 37. Gerő E. M. Piacz-u. 41. Katz Hermann Piacz-utcza 43. Neumann M. Piacz-utcza 51. Kende Ignácz Piacz-utcza 55. Kincs Arthur és Társa Piacz-utcza 58.

Sertéskereskedők.

Bundi Sándor Homokkert 85. Fülöp József Csapókert II. járás 251. Gyarmarhy István Rákóczi-utcza 13. Gábor Pál Bocskay-telep 2. Horváth József Nap-utcza 1. Horogh László Nap-utca. Jobbágy József Apafi-u. 29. Kiss Bálint Péterfia-u. 50. Kiss Imre Árpád-tér 18. Kiss József Czegléd-ucza 18. Kovács János Csillag-u. 17. Kovács Péter Vigkedvü Mihály-u. Lakatos Gábor Méliusz-tér 13. Molnár Mihály Árpád-tér 40. Molnár István Móritz-telep 2. Móricz Ferencz Kossuth-u. 60. Nagy Albert Hatvan-utcza. Nagy Jakab József kir. herczeg-utcza 27. Oláh András Homok-utcza 84. Orgován János Teleki-utcza 18. Szabados Ferencz Nap-utcza 17. Szakácsi András Baross-utcza 1. Szentessy János Szent-Anna-utcza 56. Tóth János Homokkert-utcza 71. Unghváry József Péterfia-utcza 29.

Sirkő-kereskedők.

Fodor A. Piacz-utcza 79. Kegyes Ferencz Piacz-utcza 58. Beck Samu Piacz-utcza 56. Debreczeni kőipar vállalat (Kohn és társa) Piacz-utcza 69.

Szarvasmarha-kereskedők.

Aufrichtig Frigyes Késes-utcza 69. Fischbein Ignácz József kir. herczeg-utcza. Gelberger Mór Jókai-utcza 13. Kapitány József Homok-utcza 85. László János Homok-u. 100. László Mihály Homok-utcza 112. Nagy Albert Hatvan-utcza. Nagy Jakab József kir. herczeg-utcza 27. Szabó Mihály Ujföld 137. Szilágyi Imre Pereczes-utcza 26.

Sportárú-czikkek kereskedés.

Mentze Henrik Kossuth-utcza 4.

Szatócsok.

Acczipe Géza Hadházi-u. Alföldi Béla Egymalom-u. 4 Altmann Hermann Deák Ferencz-utcza 11. Ambrus Péterné Téglás-kert I. j. 10. Amsel Sámuel Hatvan-u. 61. Angyal Ferencz Olajütő 12. Aranyi Lajosné Varga-kert I. j. 27. Ari Lajosné Berek-u. 5. Asztalos Gáborné Olajütő 15. Atyim János Petőfi-tér 12. Agárdi Gyuláné Hatvan-utczai-kert II. j. 2.Balla Tihamérné Tóczós-kert 129. Balogh László Csapókert II. j. 15. Özv. Beke Mihályné Bethlen-u. 76. Bencsó Mihály Geréby-telep. Berger Dezső Kossuth-u. 55. Busák Sándorné Árpád-tér 37. Balogh Sándor Geréby-telep. Balogh Márton Homokkert 50. Berger Adolf Jókai-utcza 3. Blau Ármin Hatvan-utcza 74. Boros Pálné Hatvan-utcza 71. Burai József Bocskay-tér 1. Bessenyei Albertné Csillag-utcza 32. Boruzs István Rakovszky-utcza 19. Bihari Dánielné Czegléd-utcza 4. Blum Róza Hadházi-ut 4. Blum Salamon Homok-utcza 39. Ifj. Czeglédi Józsefné Csapó-utcza 30. Czere József Késes-utcza 36. Cziczó János Péterfiá-utcza 32. Darvas Miksa Teleki-utcza 104. Ifj. Dávid Nándor Rákóczi-utcza 14. Deli Istvánné Vénkert 66. Dédai József Homokkert I. j. 7. Deli István Hatvan-utcza 71. Dénes Miklós Czegléd-utcza 22. Dihen Jánosné Gólya-u. 17.

INGATLAN ÉS FÖLDHITEL FORGALMI INTÉZET

DEBRECZEN, HUNYADI-UTCZA 21-IK SZÁM.

Teljes készpénzes, utólagos kamatfizetésü kölcsönöket a legjobb feltételek mellett szavaztatunk meg

13

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Danczinger Lajos Vargakert 78. Dózsa Jánosné Eötvös-utcza 66. Dudinszki Jánosné Homokkert. Dicker Lajos Hatvan-u. 44. Erdei Mihály Árpád-tér 42. Eckhardt György Árpád-tér 39. Eckstein Lajosné Vendég-u. 5. Farkas Györgyné Árpád-tér 5. Farkas Lajos József Bethlen-utcza 52. Fein Matild Nyil-utcza 107. Földessy Gerzsonné Boldogfalva-utcza 13. Farkas Rozália Miklós-u. 55. Fehér Istvánné Homokkert III. j. 3. Ferenczy Róza Mester u. 5. Feuerstein Mór Arany János-utcza 15. Fried Samuné Hatvan-utcza 69. Ferenczy Mária Teleki-u. 17. Frenkel Fülöp Hatvan-u. 47. Friedmann Ignáczné Erzsébet-ut 43. Frankl Ferencz Hatvan-u. 20. Friedmann Ábrahám Csokonai-u. 23. Gamenczi Gerő Morgó-u. 9. Gorrieri Adolfné H.-Böszörményi-ut 8. Gottlieb Mendel Salétrom-u. 12. Grósz Dávidné Széchenyi-u. 36. Gerstner Kálmán Széchenyi-u. 37. Glück Hermann Miklós-u. 55. Goldmann Hermann Salétrom-utcza 2. Gorzsás József Seres-telep. Grósz Hani Pesti-utcza 47. Grósz József Csillag-utcza 10. Grósz Lőrincz Mester-u. 45. Grósz Mór Szent-Anna-u. 66. Guttmann Jakab Csokonai-utcza 23. Grünfeld Leopold Miklós-utcza 14. Grünmann Mórné Pesti-u. 3. Gyarmathi Gáborné Homok-utcza 123. Gyarmathy Pál Teleki-utcza 71. Gottlieb Áron József kir. herczeg-utcza 66. Grósz Mari városi téglatelep. Hajnal Péterné Hadházi-u. 3. Hecht Jónász Csokonai-u. 23. Özv. Hillinger Sámuelné Hatvan-u. 47. Holczmann Simon Simonffy-u. 30. Horváth Ignácz Hatvan-utcza 71. Halász Juliánna Lorántfi-u. 7. Hochmann Izidorné Vigkedvü Mihály-u. 35. Hegedüs János Homokkert II. j. 183. Holczer Istvánné Csapókert, Jánosi-u. 44. Huszka István Nyil-u. 50. Josip János Tizenháromváros-u. 86. Harsányi Gábor Homokkert-utcza 63. Hartstein József Hunyady-u. 22. Herskovits Izsó Csillag-u. 53. Özv. Imre Gáborné Deák Ferencz-utcza 14. Jándi Mihály Csapó-u. 74. Kánya Lajos Csapókert I. j. 286. Kiss Andor Erzsébet-ut 22. Knie Imre Csapókert, Klapka-u. 12. Krausz Mórné Eötvös-u. 11. Kiss Lajos Teleki-utcza 17. Kiss Lajos Nyil-utcza 107. Kiss József Apafi-u. 131. Klein Márton Tizenháromváros-utcza 25. Klein Jakabné Miklós-utcza 22. Kohn Manó Hatvan-u. 55. Kolossa Ádám Reáliskolai-utcza 6. Koós A. Tizenháromváros-u. 21. Mandel és T. Bethlen-u. 36. Kovács Gy.-né Árpád-tér 32. Kovács Károly Honvéd-u. 19. Kovács Mihály Homokkert 50. Kovács János Jókai-u. 52. Krausz Bernát Csapó-u. 77. Krausz Salamon Mester-u. 18. Kiss Pál Hadházi-ut 30. Káldor Jenőné Csapó-utcza 90. Katócs Józsefné Késes-u. 36. Katz Mihály Csillag-utcza 30. Kacz Sámuel Bercsényi-u. 60 Knöpfler Frigyes Pesti-u. 5. Kovács László Nyil-u. 80. Kovács Vincze Eötvös-u. 29. Kovács Sándor Majorsági föld 48. Klein Bernátné Ujföld 58. Klein Hugóné Kandia-utcza 15. Kövér Imre Eötvös-u. 118. Kiss Miklós Homokkert 87. Klein Amália Veress-utcza 23. Lelesz László Darabos-u. 48. Lindenfeld Mártonné Csapókert 409. Lusztig M. Hatvan-u. 67. Lampenfeld Márton Salétrom-utcza 12. Latinka János Salétrom-u. 54. Ladányi Ferenczné Vendég-u. 4. Lovas Imre Nyil-u. 228. Láng János, Lovasi József Vénkert 72. Lusztig Regina Hatvan-u. 67. Márton László Árpádtér 25. Márton Juliánna Busi-u. 21. Monoki Lajos Csapó-u. 86. Marsalkó Mihályné Bégán-csapszék. Méhész Józsefné Ötmalom-u. 1. Molnár Istvánné Gerébi-telep. Madai Sándor Gólya-u. 1. Máthé Imre Mester-u. 5. Marczinkó Györgyné Nyilas-telep 30. Milotai Amália Szent Anna-u. 39. Moskovics Márkus Arany János-u. 62. Nagy András Szotyory-telep 9. Nagy László Bocskai-tér 10. Nagy László Rákóczi-u. 17. özv. Nagy Gáborné Mester-u. 41. Nagy Imre utóda Árpád-tér 5. Nagy Mihály Bercsényi-u. 21. ifj. Nagy Jánosné Teleki-u. 59. Nicht József Mester-u. 42. Neumann Lajos Homokkert-u. 97. Nyiri István Sámson-u. 4. Nagy Mihály Késes-u. 61. Ölbaum Simon. Ormós Gábor Honvéd-u. 38. Pesti János Homokkert 215. Perlgrund Bernát Kossuth-u. 55. Plisch Hubertné Csapó-u. 82. Paulik András Tóczóskert 4. Puchlin Berta Szent Anna-u. 14. Rankai Béla Szent Anna-u. 55. Rankai György Bocskai-tér 12. Róth Gyula Jenő Vigkedvü Mihály-u. 2. Rapaport Májerné Móricz-telep 15. Rossu Anna Felber Istvánné Honvéd-u. 38. Stauga Gyula Csapó-u. 41. Sallai Kálmán Erzsébet-u. 22. Sarkadi Lajosné Csapó-u. 85. Sinágál Mihály Móricztelep 21. Szombati Józsefné Csapó-kert 92. Scheiner Jakab Ajtó-u. 43. Sepp Fülöp Geréby-telep. Somogyi Imréné Csillag-u. 49. Szabó János Szotyori-telep. Sallai Sándor Erzsébet-u. 22. Slomovics Nándor Zugó-u. 6. Szücs Béláné Geréby-telep 6. Szőllősi István Késes-u. 68. Szöllősi József Agárdi-u. 6. Simon Simon Szent Anna-u. 36. Szabó Istvánné Ó-Móricz-telep 1. Takár Sándor Nyil-utcza 80. Özv. Tóth Jánosné Morgó-u. 40. Tóth József Csonka-u. 20. Tömösvári Mihály Homok-u. 105. Tirpák Ferencz Mester-u. 13. Tóth Sándorné Móricz-telep 20. Tóth Gábor Hatvan-utczai kert II. j. 2. Takács Ferencz Boldogfalvi-kert I. 12. Tóth István Homokkert II. 149. Ifj. Tulogdi Ferenczné Homokkert II. 104. Ujvári Józsefné Vén-kert 66. Farkas József Bethlen-u. 52. Urai Vilmosné Lorántffy-u. 1. Varga Anna Teleki-u. 17. Vadász Ferencz Varga-u. 35. Vaidmann Léb Csapó-u. 81. Veres Károlyné Honvéd 38. Ifj. Vitárius Sándor Veres-u. 15. Weisz Márton Deák Ferencz-u. Winkler Kálmánné Vendég-utcza 26. Weider József Varga-u. 74. Waldmann Sámuelné Hajnal-u. 1. Weisz Ábrahám Csillag-u. 53. Weisz Ignácz Simonffy-u. 33. Wider Ármin Szent Anna-u. 36. Wiener Menyhért Csapó-u. 95. Kun Józsefné Sestakert 99. Laboncz Mihály Vigkedvü Mihály-utcza 34. Nagy Mihályné Sámson-u. 2. Nánási

Mindennemü Czipők, Csizmák, Kalapok és Uridivat czikkek legmegbizhatóbb és legjutányosabb beszerzési forrása

NEUMANN TESTVÉREK

czég a Tisza-palotában,

Telefon 434. DEBRECZENBEN. Telefon 434.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

József Varga-kert I. j. 20. Nuszbaum Ferrenczné Csapókert, Jánosi-u. 44. Ormós Gábor Vigkedvü Mihály-u. 34. Papp Józsefné Nyilas. telep 14. Péntek Gábor Homok-u. 123. Schlager Gyula Varga-kert, K. Tóth-u. 22. Özv. Schvarcz Ábrahámné Hatvan-u. 20. Szabó Ferencz Téglás-kert, Létai-u. 9. Szabó Lászlóné Emerich-telep, Arnold-u. 17. Térei Aurélné Cspaó-kert, Apponyi-u. 15. Özv. Tóth Imréné Késes-u. 36. Tóth Juliánna Vendégutcza 82. Valkovszky Lajos Czegléd-u. 4. Varga Károlyné Csapó-kert, Mátyás kir.-u. 42. Weisz Gyuláné Varga-kert 5. Özv. Weisz Mártonné Veres-u. 15. Veres Károly Jókai-u. 3. Zsófi Antal Ó-Móricz-telep 54.

Szén-kereskedők.

Friedmann József Piacz-u. 26. Gabányi Testvérek Csapó-u. 3. Hevesi Gyula Piaczutcza 70. Kellner Dávid és Társa Postakertfatelep. Jakobovits Henrik Piacz-u. 47. Neumann Nándor Hatvan-u. 5. Varga Károly Miklós-u. Zoltán Spitz Ignácz Piaczutcza 28.

Szesz- és szeszesitel-nagykereskedők.

Áron Manó és Társa Széchenyi-u. 22. Áron Miksa Széchenyi-u. 13. Debreczen sz. kir. város, Katz Lajos utóda Piacz-u. 55. Ifj. Áron Manó Csapó-u. Lusztig Mór Piaczutcza 71. Nussbaum Máyer Csapó-u. 4.

Első debreczeni denaturáltszesz-nagy kereskedő.

Békés Emil telep máv. p. u. raktár, Vörösmarty-u. 1.

Szőnyeg-raktár.

Bosznay J. és Társa Kossuth-utcza 11. Kardos László Kossuth-u. 13. Szabó Lajos Fiai Rózsa-u. 2. Haas Lipót Piacz-u. 59.

Tajtékáru-kereskedők.

Pintér Gusztáv Piacz-u. 79. Schwarcz Dániel Piacz-u. 29.

Termény-kereskedők.

Áron Miksa és Társa Széchenyi-u. 22. Bechert Manó Piacz-u. 38. Csengeri Ferencz Hatvan-u. 43. Csengeri Ignácz Hatvan-u. id. Deák Ferencz Homok-kert I. j. 14. Feldmann Dániel Tizenháromváros-u. 11. Feldmann Gyula Tizenháromváros-u. 27. Frank Andor és Társa Széchenyi-u. 1. Geiger Simon Piacz-u. 67. Grünhut Sámuel Hatvan-u. 32. Goldstein Mór Csokonai-u. 46. Holländer Adolf és Fia Piacz-u. 28. Link Ignácz Külsővásártér 2. Löwy Bernát Kossuth-u. 19. Lukács Ármin Széchenyi-u. 24. Molnár András Eötvös-u. 49. Papp Antal Halasi-telep 1. Schvarcz E. Henrik Simonffy-u. 12. Steiner József Péterfia-u. 14. Szilágyi Gábor Telekiutcza 104. Török József és Társa Piacz-u. 42. Weiszenberg Vilmos Nyugoti-u. 38. Özv. Weiszenberg Jakabné Tizenháromváros-u. 19. Weisz József Simonffy-u. 25.

Tej-nagykereskedők.

Weinstein Jakab Széchenyi-u. 25. Weisz Ignácz Hatvan-u. 34. Salamon Jakab Hatvanutcza 48. Prunkl Miklós Bethlen-u. 12.

Tüzifa-kereskedők.

Debreczen sz. kir. város Epreskerti fatelep. Debreczeni faipar r.-t. Hay Károly Vargakert 13. Hegedüs Emil Homokkertifatelep. Kellner Dávid és Társa Postakertifatelep. Kellner Zsigmond és Társa Arany János-u. 50. Löwinger Mór Arany Jánosutcza 33. Leuchtmann Artur és Társai pályaudvar. Miklós Emil Jókai-u. 8.

Üveg- és porczellán-kereskedők.

Blattner József Csapó-u. 1. Kaszanyitzky Endre Piacz-u. 57. és Piacz-u. 1. Ifj. Pájer József utóda Egyház-tér. Lám Sándor czég, tulajdonosa Kaszanyitzky Endre Piacz-u.

Üvegezési üzlet.

Blattner Gyula Piacz-u. 69.

Játék-kereskedők.

Epstein Izidor Piacz-u. 40. Gerendai és Fia Piacz-u. 36. Mentze Henrik Kossuth-u. 4. Rosenberg Emil Piacz-u. 58. Winterberger Anna Ujkert 17.

Vad-kereskedők.

Deák Péterné Gróf Gegenfeld-tér 8. sz. sátor, Gaál Imre Simonffy-u. vas-sátor, Márkus Jenő Piacz-u. 45.

Varrógép-kereskedők.

Keszler A. Széchenyi-u. 1. Rosenberg és Hammer Piacz-u. 2. Gedő Adolf Piacz-u. 54. Singer E. varrógép r.-t. Piacz-u. 79. (Gál-ház.) Singer Co. czég Piacz-u. 83.

Vas-kereskedők.

Bészler és Dávid Piacz-u. 7. Kovács Gyula Piacz-u. 17. Nánássy Lajos Csapó-u. 4. Sesztina Lajos Piacz-u. 2. Tóth Gyula Piaczutcza 20.

Zsák- és ponyva-kereskedők.

Berger Dániel Piacz-u. 66. Grünberger Ignácz Batthyány-u. 4. Sonnenberg M. D. utóda Vass J. Széchenyi-u. 6. Schrott Tóbiás Széchenyi-u. 8. Özv. Unger Benjáminné Széchenyi-u. 3. Wiener Adolf Kossuth-u. 27. Fohn József Petőfi-tér 5.

Minden idényre! Legszebb kesztyüket **SCHÖN SÁNDOR** KESZTYŰ-, KÖTSZER- ÉS ORVOSI MŰSZERTARABAN szerezhetünk be. Debreczen, Piacz-u. 12. Stenczinger-ház.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

X. Iparosok czimtára.

a) Gyárak.

Butor- és parkettgyár.

Schwarcz Vilmos Szálkai-u. 5. Killer Ede Piacz-u. 41. Harsányi István Kossuth-utcza.

Beton- és tetőfedési vállalkozók.

Kubinyi Lajos és Füvessy Lajos Piacz-utcza 11. Lukács Vilmos és Testvére Hatvan-utcza 5.

Bőröndgyár.

Grünfeld Tilda Piacz-utcza 47.

Debreczeni faipar r.-t.

Igazgató: Bleyer Sándor; müvezető: Kaufmann Sándor; raktárnok: Zih Kálmán.

Debreczeni vas- és rézbutorgyár r.-t.

Piacz-utcza 73.

Első debreczeni gőzczukorkagyár r.-t.

Péterfia-u. 62. Üzlet: Piacz-utcza 18.

Érczkoporsógyár.

Gebauer Károly-féle részvénytársaság Homokkert.

Elektrotechnikai gyárak.

Földvári L. Kossuth-utcza 1. Földes Sándor Piacz-utcza 26. Fazekas Imre Piacz-utcza 77. Pollák Samu Piacz-u. 43.

Eczetgyárak.

Gyurcsányi Béla Deák Ferencz-utcza 31. Schönfeld Lipót utóda Széchenyi-u. 21.

Fésügyár.

Dömsödy Ferencz és Társa Kandia-u. 15.

Gőzfürésztelep.

Horváth J. és Társa (Goldberger Adolf) Homokkerti fatelep.

Gépgyárak.

Debreczeni vasöntőde és géplakatosság. Julow Lajos Péterfia végén, Hadházi-utcza. Trnka Gottlieb Apafi-u. 8. Trnka Ferencz Barna-utcza 3. Fáy és Bozsik Mester-utcza. Pauchlii-féle mezőgazdasági gépgyár r.-t. Ispotály.

Debreczeni egyesült zsinór- és paszománygyár.

Bányai József Piacz-u. 43. Schwarcz Áron Piacz-utcza 32. (Szedlák-ház.)

Gőzmosodák és ruhatisztitók.

Hrabéczy Antal Széchenyi-utcza 42. Wacha Róbert Széchenyi-utcza 6. Weisz Jakab Piacz-utcza 63. Koncz József Vár-u. 3. Grósz Dávid Piacz-utcza 12.

Kályhagyárak.

Tóth Lajos, Ferencz József-ut.

Kefegyárak.

Falk Ármin és Társa Postakert, Stern József és Testvére r.-t. Vénkert.

Kenyérgyár.

Korona kenyérgyár. Varga-kert.

Könyvnyomdák, mint gyárak.

Debreczen szabad kir. város könyvnyomdavállalata Kossuth-u. 2. (Városházépület.) Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdája Piacz-utcza 49.

Ruggyanta-bélyegző gyár.

Simonffy-u. 5. és Hoffmann és Kronovitz Piacz-utcza 49.

Szalámigyár.

Vidoni Testvérek és Társa, Domb-u. 5.

Szappangyárak.

Első debreczeni szappangyár, czégvezető Nagy Lajos, Varga-u. 38. Békéssy Róza és Társa Sesztina Jenő szappangyára, Külsővásártér 4. Özvegy Szabó Istvánné Darabos-utcza.

Téglagyárak.

Berger és Horváth gőztéglagyára, iroda Széchenyi-utcza. Debreczen szab. kir. város gőztéglagyára. Szikszay Lajos gőztéglagyára.

b) Iparosok.

Ácsok.

a) Vizsgázott és régi jogu ácsmesterek: Barna Tamás Sesta-kert. Csáki András Kut-utcza 104. Csóka Pál Késes-u. 59. Dézsi László Honvéd-u. 21. Ecsedi István Oláh K.-u. 49. Horváth István Bocskai-tér 10. Hor-

Női kézitáskák, bőröndök utazó kosarak és utazási kellékek legolcsóbbak
Mentze ÁRUHÁZÁBAN Kossuth-u. 4.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

váth József Teleki-u. 77. Ifj. Hevesi Mihály Móricz-telep. Id. Hevesi Mihály Darabos-utcza 47. Harsányi Sándor Homok-u. 68. Juhász József Botond-u. 3. Kiss Gábor Kigyó-utcza 7. Kovács Gergely Eötvös-u. 97. Kiss Imre Csillag-u. 47. Kopányi József Késes-utcza 66. László András Zöldfa-u. 15. Mezei Gyula Kishegyesi-ut 15. Ifj. Marschalkó Mihály Czegléd-u. 8. Marschalkó Mihály Kossuth-telep. Mészáros György Gyöngyvirág-u. 4. Nagy János Lónyay-u. 14. Ifjabb Pethő György Csapó-u. 23. Id. Pethő György Hadházi-ut 20. Papp Sándor Eötvös-u. 85. Papp Ferencz Csillag-u. 84. Pető Ferencz Csapó-u. 23. Pető Gábor Hadházi-ut 20. Siteri Sándor Nyil-u. 83. Szeoesi Péter Varga-utcza 9. Szathmári Péter Domb-u. 10. Ifjabb Szendrei Sándor Kut-u. 124. Id. Szendrei Sándor Csemete-u. 15. Szabó József Hadházi-ut 6. Székely János Kigyó-u. 49. Szabó József Lorántffy-u. 22. *b*) Kisebb ácsiparosok : Boldog József Pacsirta-u. 3. Csoma János Józsa-kert. Diószegi András Faragó-u. 17. Erdei Sándor Szabó Kálmán-u. 16. Fejes János Degenfeld-tér 9. Fehér István Kerekestelep. Géder Sándor Árpád-tér 7. Győri Lajos Veres-u. 16. Gyányi Ferencz Vigkedvü Mihály-u. 52. Gyalai János Nyil-u. 52. Juhász István Csillag-u. 36. Király Ferencz Eötvös-utcza 12. Molnár János Apaffy-u. 4. Nagy Gábor Cserepes-u. 22. Németi Gábor Tóczóskert I. j. 30. Ifj. Némethi Gábor Tóczós-kert I. j. 6. Pálinkás Mihály Csillag-u. 7. Papp István Péterfia-u. 71. Pózsa János Biharitelep. Rácz András Árpád-tér 31. Szalontai József Akáczfa-u. 13.

Asztalosok.

Ács Miklós Meszena-u. 17. Ács Imre Hunyady-u. 21. Balla Lajos Török Bálint-utcza 3. Bálint József Berek-u. 8. Bodnár József Bundi-u. 8. Boldog Kálmán Nyugoti-utcza 40. Bagdi Istvánné Rakovszky-u. 5. Burai István Nyil-u. 57. Bálint Imre Kórház-utcza 5. Blaskovits Mihály Postakert 4. Balogh Imre Csemete-u. 8. Bessenyei Gyula Kazinczy-u. 9. Botka Gyula Hahdázi-u. 7. Bányai Gábor Varga-kert I. j. Ifj. Bálint József Berek-u. 8. Boskovics Mátyás Hatvan-utcza 2. Bartha Lajos Kut-u. 42. Baksa Imre Hatvan-u. 8. Borbély Antal és Kollár András Erzsébet-ut 6. Csuka Imre Eötvös-u. 51. Dinnyés Gyula Füvészkert-u. 10. Ifj. Dorsch Hugó Postakert 3. Farkas Antal Gólya-u. 8. Fuchs János Rákóczi-u. 34. Fischer Béla Teleki-u. 77. Fekete János és Kovács István Tanító-u. 9. Gyulai Lajos Péczely-u. 4. Gyulai Miklós Cserepes-u. 9. Harsányi István Kossuth-u. 49. Horváth Lajos Garai-u. 28. Huszti László Hajó-u. 20. Helfrich György Csapó-utcza 41. Hegedüs Mihály Varga-u. 23. Hubert József Malomköz 4. Jancsó Testvérek Sestakert I. j. Kovács Gyula Darabos-u. 17. Kovács Béla Varga-kert 5. Kovács János Bercsényi-u. 4. Kiss József Apafi-u. 131. Kiss Gyula Árpád-tér 32. Kalászi Kálmán Kaszautcza 6. Klüger József Kut-u. 10. Kállai András Czegléd-u. 3. Killer Ede Piacz-u. 68. Koós Lajos Pacsirta-u. 30. Kovács Sándor Tizenháromváros-u. 45. Kocsis Imre Szent-Anna-u. 64. Kerekes Albert Eötvös-u. 33. Klein Ábrahám Arany János-u. 34. Klein Ármin Széchenyi-u. 38. Kovács József Cserepes-u. 17. Kónya József Pacsirta-u. 8. Ifj. Kovács Béla Sziv-u. 21. Kovács Ferencz Veres-u. 15. Kovács Sándor Darabos-u. 45. Kollár András Erzsébet-u. 6. Káldi József Hatvan-u. 8. Kakócz Antal Böszörményi-ut. Kovács Ferencz Wesselényi-tér 2. Kaszás János Pacsirta-u. 5. Lókodi Ferencz Széchenyi-u. 45. Liptai József Darabos-u. 43. Liptai Miklós Darabos-u. 43. Lefkovics Jakab Széchenyi-u. 1. Löki Antal Eötvös-u. 89. Ifj. Löki Sándor Kigyó-u. 5. Ifj. Liptai József Mester-u. 29. Lovász János Honvéd-u. 57. Muraközi Imre Bethlen-u. 42. Molnár István Faragó-u. 6. Muschke Antal Postakert 3. Nádai Rezső Péterfia-u. 64. Nádai Rezsőné Péterfia-u. 64. Nánási Kálmán Cserepes-utcza 17. Nagy Sándor Faragó-u. 10. Novák János Vár-u. 3. Nagy József Faragó-u. 18. Oláh István Darabos-u. 54. Pál András Nyil-utcza 13. Papp János hatvanutczai-kert II. j. 43. Patkay Károly Cserepes-utcza 12. Rosenfeld Mór Tizenháromváros-u. 20. Rácz Béni Péterfia-u. 53. Rácz Ferencz Simonffy-utcza 35. Rácz István Késes-u. 72. Sántha György Meszena-u. 12. Szücs István Hatvan-utcza 22. Szücs Mihály Késes-u. Szekeres András Sámsoni-u. 10. Szabó István Degenfeld-tér 4. Steiner Sándor Piacz-u. 70. Szabó János Kigyó-u. 37. Sutor Károly Késes-u. 6. Szabados Lajos Hajnal-u. 5. Szombathy Sándor Patai-u. 4. Szilágyi Gábor Nyugoti-u. 2. Szabó Gábor Tóczóskert I. j. 35. Szentesi Imre Rákóczi-u. 28. Scheibenreif József Magoss-u. 12. Szálkai Ferencz Lorántffy-utcza 21. Szép János Kut-u. 130. Szabó József Kölcsey-u. 24. Szabó Miklós Csemete-utcza 12. Tibai Sándor Kossuth-u. 41. Tóth Lajos Széchenyi-u. 29. Tőkés István Homok-utcza 13. Tibai Sándorné Kossuth-u. 41. Tóth Lajos Arany János-u. 54. Timár András Zápolya-u. 2. Vibirál János Darabos-u. 18. Vachler János Faragó-u. 14. Vojta Géza Rákóczi-u. 6. Vojtovics László Csokonai-utcza 28. Varga József m. i. Széchenyi-u. 15. Weisz Gyula m. i. Széchenyi-u. 19. Vachtler Károly Zápolya-u. 17. Vági Izidorné Török Bálint-u. 24. Varga Ferencz Hadházi-ut 13. Varjas Ferencz Gólya-u. 13. Wankó András Vigkedvü Mihály-u. 18. Wachtler Gusztáv Faragó-u. 14. Weisz Ferencz József kir. herczeg-utcza 60.

Bádogos.

Benedek János Szent-Anna-utcza 41. Bucsai Sándor Füvészkert-u. 6. Burg Ignácz

Divatos kalapok legolcsóbban a **Központi czipő és kalap nagy áruházban** Debreczen, Piacz-utcza 41. Telefon 435. — Tessék árjegyzéket kérni.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Csapó-u. 58. Csathó Gábor Libakert 4. Feldmann József Tizenháromváros-u. 30. Fülöp Miklós Piacz-u. 58. Gulyás Géza Csokonai-utcza 15. Gerő József Darabos-u. 20. Hennel Sámuel Arany János-u. 13. Ifj. Jeremiás József Apafi-u. 143. Kereszturi István Csemete-u. 15. Kereszturi János Vigkedvü Mihály-u. 9. Krausz Kálmán Hatvan-u. 2. Kiss Ignácz Piacz-u. 34. Kertész Sámuel Simonffy-utcza 7. Kerékgyártó Sándor Kazinczy-u. 7. Kasztánovics József Bercsényi-u. 43. Özv. Klein Józsefné Mester-u. 12. Lókodi Gábor Ötmalom-u. 1. Marozsán László Csapó-u. 96. Mathei János Darabos-u. 54. Madarász Gyula Bádogos-u. 1. Nagy Gábor Teleki-u. 55. Nagy Sándor Bercsényi-u. 20. Pollák Samu Piacz-utcza 43. Pócsi Gábor Verbőczy-u. 2. Ring István Miklós-u. 48. Rózsási László Rákóczi-utcza 1. Sztraka József Eötvös-u. 8. Szegedi Imre Kut-u. 22. Sárosi János Csapó-u. 56. Szakál Ferencz Csap-u. 15. Steiner Mózes Varga-u. 31. Tóth Gyula Teleki-u. 18. Veszely Antal Dégenfeld-tér 3. Weinberger Ignácz Széchenyi-utcza 8. Weinberger László Miklós-utcza 17. Wilheim Ede Hatvan-u. 6.

Borbély-fodrász.

Almási József Salétrom-u. 6. Artner Géza Mester-u. 50. Özv. Artner Sándorné Méliusztér 9. Biró János Csapó-u. 105. Boczán Ferencz Reáliskola-u. 3. Barna Ernő Hunyady-utcza 26. Belényesi Sándor Hatvan-utcza 17. Urai Balogh Lajos Késes-u. 71. Bancsi Ferencz Bádogos-u. 1. Ifj. Csikes Ferencz Késes-utcza 47. Dapsi Miklós Piacz-u. 31. Deák Albert Szent-Anna-u. 51. Derecskei Károly Szabó Kálmán-u. 14. Klopek Ember Juliánna Salétrom-u. 8. Erdélyi Ferencz Árpád-tér 16. Erdős László Széchenyi-u. 1. Özv. Fantoni Istvánné Nyugoti-u. 2. Fuchs H. Imre Péterfia-u. 26. Fischer Dezsőné József kir. herczeg-u. 22. Farkas József Teleki-u. 17. Gelbmann Bernát Albert Simonffy-u. 2. Goldman Dezső József kir. herczeg-u. 2. Gondos Jánosné Kigyó-u. 6. Gyulánszki István Mester-utcza 48. Gyulai István Nyugoti-u. 2. Gellén Sándor Hatvan-u. 11. Goldstein Gyula Széchenyi-u. 47. Hanzéli Lajos Bethlen-u. 29. Herman Vilmos Piacz-u. 75. Haja Jenő Nyugoti-u. 6. Halász Árpád Kossuth-u. 1. Hajdu László Szent-Anna-u. 14. Ivánovits Antal Kossuth-u. 17. Jakab József Csapó-utcza 39. Jezsik Sándor Széchenyi-u. 1. Kindris János Kossuth-u. 2. Özv. Kovács Lajosné Miklós-utcza 1. Koppányi Kálmán Petőfi-tér 12. Korényi József Bádogos-u. 2. Kelemen István Petőfi-tér 1. Ifj. Király Lajos Árpád-tér 42. Kenyeres György Nyil-u. 1. Kapcsos Mihály Miklós-u. 55. Kárpoli Nándor Eötvös-utcza 64. Kaliczki Ernő Csapó-u. 49. Kernajszki G. Száva Csapó-u. 77. Kolozsvári Mihály Hahdázi-u. 5. Keserü Antal Csapó-utcza 67. Kovács András Szent-Anna-u. 11. Lusztig Mártonné Bocskay-tér 10. Megyeri Kálmán Piacz-u. 42. Möldner József Piacz-utcza 15. Maschek Adolf Rákóczi-utcza 24. Menyhárt Lajos Szent-Anna-u. 49. Molnár Istvánné Széchenyi-u. 54. Mónus András Deák Ferencz-utcza 14. Moskovszki Ferencz Csapó-utcza 56. Moldován Gábor Szent-Anna-utcza 1. Nagy Józsefné Kossuth-u. 19. Nagy János Péterfia-u. 61. Nagy László Emerich-telep. Németh József Mester-u. 5. Oláh Gyula Csapó-u. 97. Oláh Sándor Mester-u. 41. Paul Péter Petőfi-tér 6. Petrisyn János Barossutcza 18. Révész Lipót Piacz-u. 54. Rencz Antal Kossuth-u. 4. Rácz Lipót Széchenyi-utcza 47. Szőke Sániel Móricz-telep 20. Szalai Márton Csapó-u. 88. Szikszai Aladár Attila-tér 5. Szabó Anna Petőfi-tér 2. Szabó Sándor Hatvan-u. 41. Schmidt György Bercsényi-u. 95. Semula József Piacz-u. 2. Szilágyi György Csapó-u. 1. Szabó Béla Piacz-utcza 79. Szabó Tihamér Miklós-u. 1. Schwarz János Margit-fürdő telep. Schiszler Dezső Egyháztér 3. Rácz Lipót Széchenyi-utcza 47. B. Tóth Erzsébet Méliusz-tér 19. Tóth Géza Petőfi-tér 4. Toma Mihályné Széchenyi-u. 57. Vohlfart András Csapó-u. 20. Varga József Nyugati-u. 14. Végh Imre Péterfia-u. 42. Zsolnai István Mester-u. 5.

Bőröndös.

Czitrom Ignácz Kápolnási-u. 1. Grünfeld Tilda Piacz-u. 47.

Butorgyáros.

Killer Ede Piacz-u. 35. Schwarcz Vilmos Piacz-u. 71.

Czimfestők.

Burai Imre Hatvan-u. 6. Feldman Sámuel Domb-u. 3. Frisch Adolf Hatvan-u. 55. Kleinfeller Károly Füvészkert-u. 7. Klein Ferencz Csokonai-u. 11. Kleifeller Emil Teleki-u. 66. Prindelmaier Lőrincz m. i. Péterfia-u. 1. Papp György Batthyány-u. 26. Zelinger Ede Darabos-u. 16.

Czipészek.

Adler Ignácz Hal-u. 4. Ágoston István Morgó-u. 9. Allé István Széchenyi-u. 33. Alföldi István Eötvös-u. 14. Abuczki Mihály Piacz-u. 66. Aranyos Sándor és Abuczki János Seres-telep. Aszódi Jakab Csokonai-u. 44. Balla Sándor Rakovszki-u. 33. Blauer Mór Jókai-u. 20. Bartha Ferencz Nyil-u. 76. Boross Mihály Szappanos-u. 13. Bartus Lajos Timár-u. 2. Brinzei Ferencz Rákóczi-u. 56. Bencsó József Arany János-u. 45. Balázs János Csapókert, Kazinczi-u. 58. Beck Imre Homok-u. 3. Barna Pál Csapó-u. 40. Berger Sómuel Hatvan-u. 41. Borbély Sándor Homokkert-u. 87. Blau Ábrahám Hatvan-u. 49. Buta Juon János Piacz-u. 34. Belyej János Széchenyi-u. 38. Bucsák Gábor Árpád-tér 42.

INGATLAN ÉS FÖLDHITEL FORGALMI INTÉZET
DEBREBZEN, HUNYADI-UTCZA 21-IK SZÁM.
Kárpótlás nélkül visszafizethető kölcsönöket igen rövid idő alatt szerzünk.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Benyó József Péterfia-u. 26. Bagi Viktor Hatvan-u. 71. Bakos József Rakovszky-u. 25. Cziczó Lajos Piacz-u. 12. Csapalszki József Homokkert-u. 107. Dickmann Sámuel József kir. h.-u. 15. Debreczenszky Gusztáv Csillag-utcza 80. Dauda Mihály Zápolya-u. 2. sz. Deutsch Herman Diószegi-u. 12. Deutsch Márton Csapó-u. 11. Domokos István Péterfia-u. 82. Dede Sándor Kar-u. 23. Erdős Béla Vendég-u. 63. Erdei Péter Oláh Károly-u. 1. Elek Frencz Czegléd-u. 6. Fon Ignácz Késes-utcza 36. Fekete Lajos Csillag-u. 47. Frémer János Bethlen-u. 39. Farkas Ferencz Péterfia-utcza 3. Fischer Mór Hatvan-u. 45. Földvári Sándor Eötvös-u. 74. Féniász István Miklós-utcza 1. Fábró András Árpád-tér 32. Fülöp János Szabolcska Mihály-u. 3. Farkas Sándor Vendég-u. 31. Fischer Menyhért Hatvan-utcza 9. Frölich Dániel Attila-tér 2. Földesi Lajos Nyugoti-u. 38. Fiják Lajos Péterfia-utca 4. Fekete József Garai-utcza 8. Fekete György Varga-kert. Falusi Károly Csapó-u. 41. Fekete Gyula Tizenháromváros-u. 21. Goldstein Leopold József kir. h.-u. 65. sz. Geiger Dávid Hatvan-u. 61. Gelber Dávid Csokonai-u. 42. Grünfeld Henrik Tizenháromváros-u. 57. Gottlieb Mór Széchenyi-utcza 51. Griczman Gyula Piacz-u. 20. sz. Gurász Gedeon Magos-u. 10. Grósz Ábrahám Teleki-u. 58. Gönczi József Árpád-tér 18. Hoffer Ferencz Bethlen-u. 54. Holes János Darabos-u. 51. Hasenöhrl Lajos Vár-u. 2. Heszkel Simon Hatvan-u. 48. Horváth István Kandia-u. 14. Hollender József Tizenháromváros-u. 21. Horváth Gyula Csapó-u. 64. Hadházy Károly Teleki-u. 47. Hajdu Miklós Jókai-u. 42. Hermann Mór Bocskai-tér 10. Herskó Bernát Bihari-telep 16. Jakab Károly Kossuth-u. 55. Juhász János Tanító-u. 13. Juhász Gyula Gólya-u. 4. Juhos János Mester-u. 3. Kun Ede Arany János-u. 42. Kupferstein Herman Zsák-u. 3. Klein Sámuel Zápolya-u. 19. Kovács Kálmán Thaly Kálmán-u. 13. Krausz Mór Nemzetőr-u. 3. Kohn Sámuel Hatvan-u. 20. Köröskényi István Mester-u. 32. Kecskés Sándor Füvészkert-u. 5. Kelemen Herman Csokonai-u. 23. Kandra Mihály Piacz-u. 40. Kántor József József kir. h.-u. 25. Koharszky Pál Timár-u. Sándor Hadházi-u. 15. Kovács Gábor Tanító-40. Kőszegi János Árpád-tér 39. Kovács Sándor Hadházi-u. 15. Kovács Gábor Tanító-utcza 13. Klein Sámuel József kir. h.-u. 57. Kiss Bálint Vigkedvü Mihály-u. 34. Klein Salamon Hatvan-u. 16. Kiss Sándor Irén-utcza 36. Katocs József Miklós-u. 49. Kelner István Késes-u. 37. Kiss József Kövesdi major. Kovács Antal Nyil-u. 88. Koller Ferencz Batthyány-u. 13. Kovács Ignácz Arany János-u. 46. Kiss Gyula Csapó-u. 44. Kiss József Olajütő 38. Kiss József Ajtó-u. 11. Kohn Ignácz Simonffy-u. 31. Körtvélyesi Gyula Füvészkert-u. 6. Klein Henrik Csapó-utcza 2. Klein Ferenczné Simonffy-u. 2. Kecskés Lajos Lorántffy-u. 4. Kovács Sándor Vendég-u. 84. Lechner Károly Kossuth-utcza 41. Losinszki Tamás Homok-u. 81. Löbl Ignácz Kápolnási-u. 4. Leer Ignácz Pásti-u. 1. Lebovics Zsigmond Szent Anna-utcza 1.5 Lővi Sámuel Csapó-u. 52. Lechner Samu József kir. h.-u. 63. Lusztig Chain Csapó-u. 12. Molnár Imre Homok-u. 106. Müller Béla Bethlen-u. 22. Mózes Mihály Széchenyi-u. 25. Moskovszki András Zöldfa-utcza 10. Moskovszki Lajos Szappanso-u. 11. Müller Gothárd Leány-u. 1. Marozsán Péter Homokkert I. j. 182. Mándi László Timár-utcza 28. Mandzsa István Török Bálint-u. 7. Munding MMihály Csapó-u. 63. Mezei József Csonka-u. 16. Militer Lajos Pacsirta-u. 12. Nagy József Egyháztér 5. K. Nagy József Nyugoti-u. 16. Nagy Dezső Rákóczi-u. 5. Nagy Márton Sámsoni-ut 9. Nagy Miklós Teleki-u. 50. Németi Sándor Szabó Kálmán-utcza 28. Nábrády János Mikes Kelemen-utcza 15. Nánássi Lajos Meszena-u. 3. sz. M. Nagy Lajos Arany Jónos-u. 24. Nagy Lajos Piacz-u. 29. Nagy Zsigmond Morgó-utcza 42. Nagy Jánosné Méliusz-tér 9. Nagy Móricz Könyök-u. 5. Németh Ferencz Varga-utcza 24. Oláh József Teleki-u. 88. Osváth Lajos Szív-u. 18. Orobecz Fülöp Faragó-u. 12. Orosz István Széchenyi-u. 57. Ökrös István Varga-u. 8.1 Pap Mihály Homokkert II. j. 234. Pásztor Albert Széchenyi-u. 1. Pajtás István Homokkert-u. 127. Percze István Csapó-u. 12. Pál András Késes-u. 23. Precz Márton Miklós-u. 18. Pap Károly Csillag-u. 22. Papp József Csapó-u. 22. Papp István Erzsébet-u. 32. Piff Mátyás Pereczes-utcza 24. Pál Antal Diószegi-u. 12. Pollák Ignácz Hatvan-u. 31. Petrás György Darabos-u. 29. Retezár Dezső Rakovszky-u. 19. Rieger Antal Vendég-u. 27. Rácz György Csillag-u. 56. Reich Adolf Salétrom-u. 20. Róth Ábrahám Varga-u. 40. Réévsz János Meszena-u. 20. Radó Dávid Szent Anna-u. 6. Rosenfeld Mórné Csapó-u. 19. Rátkai Imre Csapó-u. 11. Rosenberg József Kölcsei-u. 11. Révész Arthur Móricz-telep 57. Rikasi József Zöldfa-u. 15. Szepesi János Kerekes-telep 34. Széplaki József Simonffy-u. 5. Schwarcz Leopold Picz-u. 56. Szabó György Simonffy-utcza 37. Szilágyi József Iskola-u. 4. Schnalke Nándor Hunyadi-u. 14. Sinka Sánso Petőfi-tér 4. Schnell Ede Hüvelyes-u. 5. Steier Ferencz József kir. h.-u. 26. Sándor Mihály Salétrom-u. 1. Szatmári Ferencz Hatvan-u. 6. Szoukoup Ferencz Kölcsey-u, 6. Simon Imre Széchenyi-u. 1. Sándor József Vendég-u. 66. Schuller János Késes-u. 16. Szibrinsz Mihály Varga-u. 20. Szlanetz József Morgó-u. 15. Szilágyi György Degenfeld-tér 3. Székely Elek Oláh Károly-u. 18. Szücs Gyula Homokkert-u. 127. Simkovics György Széchenyi-u. 18. Szilágyi Antal Csapó-u. 84. D. Szabó Imre Csillag-u. 49. Stadler Gusztáv Móricztelep 5. Silber Adolf Verbőczi-u. 2. Szathmári Károly Bocskai-tér 3. Szabó Imre Vénkert 32. Szotfried József Csigekert 30. Siket Gyula

Sérvben szenvedők! SCHÖN SÁNDOR DEBRECZEN.
Teljes bizalommal fordulhatnak ORVOSI MŰ- ÉS KÖTSZERÉSZHEZ PIACZ-UTCZA 12. SZ.
ki a leghiresebb orvosi tekintélyek előirása szerint készit mindennemü kötszereket.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Árpád-tér 32. Szant Gyula Miklós-u. 50. Szabó György Jókai-u. 15. Schvarcz Herman Burgundia-u. 2. Szabó András Nyilas-telep 13 Schvarcz József Széchenyi-u. 50. Szilvási Gyula Rákóczi-u. 38. Schvarcz Izrael Csapó-utcza 8. Stettler Kálmán Csapó-u. 84. Szücs Bertalan Csapó-u. 9. Szilner Ferencz Deák Ferencz-u. 16. Szilágyi Balázs és Nagy István Batthyány-u. 6. Schmögner Sámuel és Kovács Lajos Cserepes-u. 9. Szilágyi Zoltán Mester-u. 13. Szalkai Sándor Péterfia-u. 60. Simkovics Pál Veres-u. 6. Szilvási Gyula Nyomtató-u. 2. Schvarcz Jenő Szent Anna-utcza 6. Tóth Ferencz Hatvan-u. 15. Tolnai János Deák Ferencz-u. 10. Timár József Késes-u. 44. Tóth Gábor Kossuth-u. 13. Tóth György Bocskai-tér 2. Tardi József Barna-u. 5. Tóth Imre Csapó-u. 103. D. Tóth György Bujdosó-u. 6. Tóth Miklós Meszena-utcza 12. Tirpák János Bercsényi-u. 101. Tóháti János Vargakert. Turi Sándor Simonffy-u. 3. Tóth Mihály Erzsébet-u. 27. Temesvári István Gerébi-telep. Tóth András Nyil-u. 83. Tasi Kálmán Jókai-u. 33. Udvarhelyi Balázs Csemete-u. 7. Veisz Jakab Arany János-u. 17. Varga István Szent Anna-u. 2. Varga István Kut-u. 114. Varga Ferencz Szent Anna-u. 57. Veisz Józsefné Hatvan-u. 5. Viski János Csapó-u. 27. Viola Alajos Gólya-u. 15. Vályán György Vigkedvü Mihály-u. 67. Vass István Czegléd-utcza 2. Vass Balázs József kir. h.-u. 71. Varga Károly Kigyó-u. 12. Weisz Dániel Kurucz-u. 31. Weisz Vilmos Bethlen-u. 23. Vadászi Lajos Csillag-u. 86. Varga Sándor és Varga Károlyné Kigyó-u. 12. Weinberger L. Farkas Csapó-u. 18. Végvári József Arany János-u. 54. Zbolyóczki Eduárd Árpád-tér 11.

Csizmadiák.

Ari József Csapó-kert, Jánosi-u. 48. Albert Károly Csemete-u. 13. Aszalós Lajos Rókóczi-u. 46. Ari József Homok-u. 93. Bócsi Sándor Péterfia-u. 65. Bakóczi János Nyil-u. 66. Bihari Mihály Bercsényi-u. 42. Bakonszegi Imre Csillag-u. 44. Boruzs István Hunyadi-u. 24. Baróthi István Csokonai-u. 25. Báthori Mihály Homok-u. 46. Boros Sándor Morgó-u. 3. Balajthi István Monostorpályi-ut 14. Böszörményi Kálmán Péczeli-utcza 8. Botka Ferencz Gilányi-laktanya sorompó. Ifj. Böszörményi Mihály Pacsirta-utcza 9. Botos Sándor Csemete-u. 3. Böszörményi Imre Rákóczi-u. 21. Bartha János Pereczes-u. 18. Bogdány Lajos Borz-u. 22. Bodó József Kut-u. 30. Bányai Lajos Cs.-kert, Kinizsi-u. 11. M. Balogh István Busi-u. 8. Bajdor Lajos Aczél-u. 37. Bodnár Péter Gerébi-telep. Bakos Károly Homok-u. 24. Bányai Károly Vendég-u. 52. Özv. Böszörményi Lajosné Eötvös-u. 55. Bóji Mihály Erzsébet-u. 45. Bányai László Teleki-u. 45. Bagdi István Homok-u. 72. Bakonszegi Imre Csillag-u. 44. Buday Lajos Csapó-u. 17. sz. Baróthi Imre Pesti-u. 43. Bogdán Lajos Miklós-u. 55. Borzován József Patai-telep 34. Ifj. Bakóczi János Meszena-u. 18. Balogh Gyula Faragó-u. 23. Bányai Gyula Csillag-utcza 45. Bartha József Bocskai-tér 2. Balogh István Kar-u. 5. Bokor Mihály Nyil-u. 134. Bárdi János Klapka-u. 41. Böszörményi József Kut-u. 128. Bakonszegi István Rakovszky-u. 17. Böszörményi Kálmán Péczely-utcza 8. Cseresznyés István Vendég-u. 52. Csendom István Téglaskert II. járás 30. Csige Sándor Tóczóskert I. j. 30. Csarkó Sándor Pesti-u. 23. Csonka József Eötvös-u. 87. Csurka Sándor Darabos-u. 47. Cziczó János Batthyány-u. 17. Csehi Lajos Kut u. 87. Csősz József Kut-u. 24. Csathó Sándor Nyil-u. 72. Csendom Lajos Mikes Kelemen-utcza 31. Dobai Miklós Meszena-u. 11. Domján János Kut-u. 136. Dobi Károly Széchenyi-kert 41. Dankó Mihály Eötvös-u. 88. Domján Lajos Kut-u. 118. Dobszai János Homok-u. 107. Debreczeni Károly Simonffy-utcza 17. Dézsi Sándor Arany János-u. 24. Dávid Károly Pesti-u. 57. Duzs János Mezsena-u. 22. Debreczeni Ferencz Mester-u. 44. Duzs József Borz-u. 32. Dávid János Simonffy utcza 18. Deli György Vendég-u. 44. Domján János Kut-u. 136. Dalmi Sándor Ajtó-u. 18. Domokos Gábor Nyil-u. 91. Egri József Péterfia-u. 46. Erdei Antal Nyil-u. 37. Frózs Lajos Kar-u. 42. Faragó József Vigkedvü Mihály-utcza 43. Frózs István Pesti-u. 23. Fábián István Kisfaludi-u. 28. Faragó András Varga-utcza 29. Faragó János Tanitó-u. 3. Feigel Bertalan Eötvös-u. 31. Fábián János Jánosi-utcza 9. Frózs István Árpád-tér 9. Fekete Miklós Nyil-u. 222. Faragó József Varga-u. 9. Ferençzi József Kut-u. 88. Filep Imre Nyil-utcza 104. Fazekas Imre Homok-u. 139. Ifj. Gombos Sándor Ajtó-u. 18. Gombos Sándor Ajtó-u. 18. Gyönyörü Gábor Busi-u. 8. Győrössy Mihály Teleki-u. 54. Gonda Bálint Darabos-u. 29. Gebei József Vénkert 38. Géder Mihály Rákóczi-u. 43. Géder József Nyil-u. 134. Gyarmathi József Morgó-u. 36. Gyarmathi Mihály Honvéd-u. 17. Gyulay László Nyil-u. 100. Gorzsás Sándor Árpád-tér 25. Gyarmathi József Csapó-kert, Kinizsi-u. 96. Gulácsi Mihály Péterfia-u. 60. Gombos József Eötvös-u. 58. Gyarmathi József Köntöskert I. j. 10. Gyarmathi Gábor Nyil-u. 67. Ifj. Gyarmathi József Homok-u. 58. Grega Károly Csonka-u. 4. Gyöngyösi Gyula Nyilas-telep. Gyarmathi István Nyil-utcza 21. Gyarmathi Lajos Agárdi-u. 8. Gyarmathi István Kinizsi-u. 96. Geszti Sándor Móricz-telep. Harangi Mihály Kertész-utcza 4. Hegedüs István Pereczes-u. 2. Halósz József Pacsirta-u. 58. Horváth István Boldogfalva-u. 2. Hegedüs István Kónya-telep 33. Hegedüs Lajos Kut-u. Herly János Csapó-kert, Klapka-u. 49. Homoki Imre Csap-u. 24. Hajdu József Csillag-u. 86. Halmi Imre Csapó-kert, Jánosi-u. 76. Hegedüs József Kut-u. Hajdu Sándor Kinizsi-u. 41.

Frank Testvérek kalap-, fehérnemü- és uri-divat különlegességek üzletében **Piacz-u. 50.** (Vármegyeháza mellett.)
>>>>>> **Feltünő szép választék nyakkendőkben.** <<<<<<

EGYETEMI KÖNYVTÁR DEBRECEN

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Herczner István Meszena-u. 11. Huszti Mihály Csillag-u. 26. Halmy Gyula Csapókert, Jánosi-u. 95. Harsányi Gábor Apafiutcza 27. Hajdu Péter Nyil-u. 95. Harsányi Sándor Eötvös-u. 5. Horváth János Leányutcza 4. Horváth Antal Homok-u. 97. Hegedüs András Jánosi-u. 5. Illés Sándor Csokonai-u. 24. Illés János Nyil-u. 43. Juhász József Szent Anna-u. 43. Juhász Sándor Péterfia-u. 59. Jeremiás Károly Kar-u. 27. Özv. Jakab Lajosné Meszena-u. 13. Jakab József Apponyi-u. 22. Jakab Béla Kut-u. 74. Jenei Benjámin Pereczes-u. 25. Kozma Imre Honvéd-u. 39. Kovács István Téglás-kert. Id. Korom József Pesti-u. 25. Kerékgyártó Mihály Pesti-u. 43. Küllős János Szoboszlai Papp István-u. 17. Kiss Sándor Kut-u. 66. Kurucz István Nyil-u. 108. Kaszás Dániel Meszena-u. 9. Kovács János Nyil-u. 113. Kiss András Pesti-u. 63. Korom Lajos Hortobágy-u. Komlóssy Lajos Meter-u. 7. Korom György Csillag-u. 57. Sz. Kiss Lajos Mester-u. 34. Korom Károly Bundi-u. 6. Korcsmáros József Gerébi-telep. Kádár József Csonka-u. 11. Kovács István Kórház-u. 7. Kecskés István Bercsényi-u. Kiss Péter Homok-u. 118. Kovács József Sámsoni-kert. Kolozsvári István Bercsényi-u. 67. Komlóssy Bálint Eötvös-u. 106. Kormos András Eötvös-u. 96. Koszta Sámuel Homok-u. 96. Küllős Imre Vendég-u. 62. Kiss János Homok-u. 137. Komlóssi Imre Eötvös-u. 106. Kozák Ferencz Gerébi-telep. Kerek Miklós Árpád-tér 23. Kocsis Károly Diószegi-u. 12. Kabai Lajos Csige-kert 51. Király Gyula Eötvös-u. 30. Kerek Bálint Meszena-u. 6. Kiss Gábor Ujföld, Létai-ut 44. Komlóssi Dániel Nyil-u. 119. Komlóssi Dániel Eötvösutcza 10. Kálmán Ferencz Móricz-telep 31. Kovács Benjámin Eötvös-u. 31. Kocsis Lajos Timár-u. 27. Kórik István Kut-u. 76. Kóji János Nyil-u. 91. Kancza Sándor Homok-u. 117. Király Mátyás Morgó-u. 13. Kecskés István Vendég-u. 70. b. Kovács István Vendég-u. 76. Kiss István Meszena-u. 12. Köblös Károly Mester-u. 34. Kurdik István Veres-u. Korsós Imre Patai-telep 38. Kozma Péter Szotyory-telep. Kovács Mihály Homok-u. 128 Király István Apafi-u. 16. Kozma János Kut-u. 1. Kelemen János Halasi-telep. Kádár István Dobó-u. 6. Kálmán Lajos Rákóczi-utcza 53. Kosik András Apafi-u. 2. Ifj. Korom József Bundi-u. 11. Kóródi Lajos Apafiutcza 147. Kiss Lajos Csapó-kert I. j. 129. Kovács István Homok-u. 115. Ifj. Kiss József Pesti-u. 29. Kuncz Mihály Magyar-u. 18. Kronovszki Tamás Csapó-kert, Jánosiutcza 2. Kallós Ignácz Csapó-kert, Kuruczutcza 88. Korponai János Farakó-u. 22. Ifj. Korcsmáros Lajos Tóczós-kert I. j. 32. Ifj. Kiss József Csokonai-u. 36. Kállai Antal Homok-u. 34. Kiss Sándor Csillag-u. 32. Köblös Sámuel Mester-u. 34. Kincses József Hadházi-u. 38. Koszta Mihály Domahidy-utcza 13. Kerékgyártó Lajos Berek-u. 3. Kovács Sándor Homok-u. 91. Kovács Antal Nyil-u. 109. Kiss Ferencz Oláh Károly-u. 7. Koczka Lajos Kölcsey-u. 21. Ifj. Kórik István Homok-u. 6. Kelement János Meszena-u. 4. Kiss Sándor Homok-u. 50. Kovács Benjámin Darabos-u. 50. Király József Morgó-u. 13. Kalmár Lajos László-u. 6. Kemecsi András Bercsényi-u. 3. Kerékgyártó József Pereczes-u. 19. Lovász Mihály Csapókert, Jánosi-u. 80. Lénárt Imre Nyil-u. 88. Luczi István Csapó-u. 93. Lencsés József Kónya-telep. Ladányi Sándor Nyil-u. 37. Lázár György Gólya-u. 8. Mészáros Sándor Csapó-kert, Jánosi-u. 17. Makai János Vendég-u. 12. Mátéka Sándor Garay-u. 23. Ifj. Maklári József Nyil-u. 10. Madarász Ferencz Kigyó-u. 23. Matkó József Péczeli-u. 10. Molnár János Nyil-u. 31. Madarász Lajos Kinizsi-u. 43. Máté Lajos Eötvös-u. 116. Megyesi János Nyil-u. 95. Máté József Bercsényi-u. 23. Molnár István Honvéd-u. 68. Mészáros Sándor Nyil-u. 110. Major István Nyil-u. 18. Marozsán György Fülöp-u. 4. Makai Sándor Homok-u. 41. Mészáros József Diószegi-u. 8. Molnár Péter Meszena-u. 14. Makai Sándor Vendég-u. 36. Mészáros János Ajtó-u. 12. Molnár Gábor Cs.-kert, Klapkautcza 11. Mészáros János Cs.-kert, Kuruczutcza 29. Mizsik József Csokonai-u. 5. Molnár József Virág-u. 10. Marozsán György Nyil-u. 54. Makai Sándor Nyil-u. 63. Mező Gábor Borz-u. 21. Mihucz György Hok-mo utcza 38. Mészáros Sándor Jánosi-u. 49. Mester Lajos Bercsényi-u. 4. Matusz Pál Virág-u. 20. Nosztrai István Monostori-u. 1. Nagy Gábor Vendég-u. 74. Sz. Nagy Lajos Czegléd-u. 9. Nagy István Teleki-u. 58. P. Nagy Lajos Péterfia-u. 84. Nosztrai Lajos Pacsirta-u. 7. Nagy Gábor Veres-u. 21. Nánássy István Kölcsey-u. 20. b) Nagy Ferencz Nyil-u. 22. P. Nagy János Péczeli-u. 8. Nehéz József Rákóczi-u. 65. R. Nagy Istvánné Faragó-u. 24. Nagy József Csapókert, Kinizsi-u. 55. Nagy István Nyil-u. 48. Nagy István Hadházi-u. 8. Nagy József Rákóczi-u. 19. Nagy Péter Szegfü-u. 20. Nagy József Kut-u. 60. K. Nagy József Bercsényi-u. 93. K. Nagy Imre Temető-u. 4. Nagy Gábor Árpád-tér 4. Nagy Károly Várutcza 1. Nagy József Nyil-u. 33. Nagy József Pacsirta-u. 3. Ifj. Nagy Ferencz Böszörményi sorompó. Nagy József Veres-u. 8. D. Nagy Balázs Agárdy-u. 11. Nagy Albert Imre Nyil-u. 32. Nagy Sándor Eötvös-u. 31. Ö. Nagy Lajos Csillag-u. 96. Nagy Ambrus Kétmalom-u. 11. Nagy Gábor Boldogfalavautcza 8. Nagy Sándor Eötvös-u. 106. Oláh Károly Homokkert-u. 111. Petres Mihály Csapó-kert, Magyar-u. 22. Püspök György Csillag-u. 39. Püpök Sándor Faragó-u. 16. Id. Pál Ferencz Jókai-u. 32. Prém Ferencz Eötvös-u. 16. Pénzes Ferencz Kis Kassa. Pénzes Sándor Csillag-u. 62. Papp Ferencz Pesti-u. 51. Pásztor Miklós Kut-u. 52. Paksi Józef Eötvös-u. 112. Pál Lajos Pacsirta-u. 5.

A legszebb sétabotok, lovagló vesszők, agarász ostorok dus választékban **Mentze Henrik** újdonságok árúházában KOSSUTH-UTCZA 4.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Pillár József Csapó-kert, Zrinyi-u. 7. Pásti János Szoboszlai Pap István-u. 30. Pákozdi András Szotyori-telep. Pintye János Cserepes-utcza 19. Ifj. Prém Ferencz Pacsirta-u. 7. Ifj. Péntek Sándor Honvéd-u. 43. Ifj. Püspök Sándor Mátyás Király-u. 24. Prém János Kut-u. 70. Pocsay Mátyás Rakovszky-u. 27. Püspök Lajos Nyil-u. 39. Péntek József Nyil-u. 60. Papp Viktor Csillag-u. 20. Póka Antal Rakovszky-u. 8. Püspök Lajos Csillag-utcza 39. Papp István Homok-u. 106. Révész Mihály Kut-u. 110. Rácz Lajos Csapókert I. j. 129. Rácskay István Kisfaludi-u. 15. Rácskai Gábor Kisfaludi-u. 15. Révész István Baross-u. 24. Rózsa Gábor Rakovszky-utcza 31. Romáz Gábor Teleki-u. 76. Reszegi Gábor Bercsényi-u. 3. Rácz György Csapókert, Jánosi-u. 42. M. Szabó Sándor Eötvös-utcza 108. a) Szabó József Rákóczi-u. 39. Szabó Károly Rákóczi-u. 39. b) Szabó Sándor Leány-u. 6. sz. Szabó József Kut-u. 26. n. Szabó Lajos Gyöngyvirág-u. 22. Ifj. á. Szabó József Rákóczi-u. 39. Szabó Imre Honvéd-utcza 41. á. Szabó Lajos Tizenháromvárosutcza 17. Ifj. Szentesi Mihály Kinizsi-u. 36. Szentesi Károly Bercsényi-u. 65. Soós Gábor Homok-u. 99. Sipos János Jánosi-u. 3. Szőke Sándor Kut-u. 102. Szücs Gábor Jókai-u. 12. Szilágyi József Magoss-u. 16. Szász János Csapó-kert, Jánosi-u. 35. Szabó Sándor Csokonai-u. 11. Szőke Dániel Csillag-u. 10. Szitó Sándor Busi-u. 12. Sallay Mihály Csillag-u. 97. Szigeti Sándor Csapó-kert, Klapka-u. 15. Szendrei Sándor Darabos-u. 36. Sőrés Gábor Kut-u. 122. Szerencsi Ferencz Meszena-u. 12. Sütő Lajos Kölcsey-u. 15. Szekeres Károly Hajnal-u. 23. Szilvási István Csillag-u. 27. Szendrei János Homok-u. 50. Somogyi Péter Vigkedvü Mihály-u. 38. Sáfrány Imréné József kir. herczeg-u. 71. Seres Sándor Tanitóutcza 12. Seres Lajos Darabos-u. 25. Özv. F. Szabó Istvánné Csapó-kert II. j. 210. Somogyi István Homok-kert II. j. 227. Szücs Lajos Rákóczi-u. 29. Szücs Lajos Bercsényi-u. 34. Özv. Sallai Sámuelné Meszena-u. 4. Szőnyi Károly Kut-u. 104. Szondi Zsigmond Homokutcza 92. Szanyi János Kar-u. 35. Szántai Bálint Csapó-kert, Kinizsi-u. 97. Sturavicz Bertalan Busi-u. 18. Szőllősi József Móricztelep 55. Szentkirályi József Hortobágy-u. 5. Számadó József Eötvös-u. 84. Szilágyi István Honvéd-u. 33. Seres János Téglás-kert I. j. 20. Szentjóby László Csokonai-u. 31. Szilágyi Károly Füvészkert-u. 2. Szabó József Homokutcza 30. Szilágyi Károly Ábrahám-telep 10. Özv. Szabó Józsefné Honvéd-u. 68. Szabó András Óvoda-u. 5. Seres Mihály Homokutcza 8. Szabó Lajos József kir. herczeg-u. 43. Szücs Lajos Honvéd-u. 49. Szántai János Homok-u. 126. Szabó Károly Borz-u. 8. Soltész József Kinizsi-u. 75. Sándor József Jánosi-u. 7. Szabó Góbor Rakovszky-u. 14. Sándor István Diószegi-u. 8. Sápi István Simonffy-u. 34. Székely Sándor Nyil-u. 49. Szilágyi Gábor Bihari-telep. Széki Antal Eötvös-u. 87. Szilágyi József Csapó-kert, Jánosi-u. 11. Sallai József Csillag-u. 97. Szigeti József Csapó-kert, Jánosi-u. 5. Sáfrány Károly Bundi-u. 6. Ifj. Szabó Sándor Csillagutcza 29. Schuh Mihály Nyil-u. 56. Seres Lajos Móricz-u. 16. Sápi Bálint Szabolcska Mihály-u. 13. Ifj. Szücs Lajos Honvéd-u. 49. Szilágyi Lajos Zrinyi-u. 11. Szabó Lajos Györgyvirág-u. 8. Szücs József Honvéd-u. 49. Szakálos György Agárdi-u. 6. Szőke Gyula Csonka-u. 10. Szász Lajos Jánosi-u. 35. Toldi József Nyil-u. 118. Tőkés György Domb-u. 20. Tőkés Lajos Ajtó-u. 13. Tassi János Katonakórház. Tömpe Lajos Timár-u. 27. Tötős András Patai-telep 45. Tóth Ferencz Morgóutcza 8. Ifj. Tóth Imre Szappanos-u. 8. Tóth Mihály Vén-kert 55. b. Tóth Gábor Hajnal-u. 5. K. Tóth József Homok-u. 127. Tóth József Damjanics-u. 9. Sz. Tóth János Homok-u. 139. Takács Lajos Gerébi-telep. Takács Gábor Lorántffy-u. 2. özv. Takács Istvánné Csapó-u. 17. Tóth Lajos Bethlenutcza 50. Id. Tóth Imre Honvéd-u. 66. Tóth József Homok-u. 64. Tőrös Gábor Eötvös-u. 32. Id. Takács Gábor Mester-u. 5. Tóth Sándor Homok-u. 92. Takács Sándor Jánosi-u. 45. Takács Lajos Eötvös-u. 59. Török Sándor Busi-u. 16. Tökk Károly Bercsényi-u. 83. Tiszai András Timár-u. 6. Tokai István Vendég-u. 70. Tóth József Kut-u. 9. Takács István Könyök-u. 6. Tóth Lajos Patai-telep 20. Tassi Imre Eötvös-u. 58. Tóth István Nyil-u. 114. b. Tóth Gyula Patai-u. 11. Tóth Imre Szappanos-u. 8. Uri Imre Cserepes-u. 16. Ujvári István Veres-u. 3. Ujvári Gábor Veres-u. 3. Ujvári Sándor Jókai-u. 32. Uri Lajos Nyil-u. 50. Uri Sándor Lorántffyutcza 24. Váradi Lajos Pereczes-u. 3. Váradi Lajos Bercsényi-u. 93. Varga István Szappanos-u. 3. Varga Lajos Veres-u. 6. Vida Miklós Homok-u. 30. Özv. Végvári Istvánné Homok-u. 111. Vincze László Csillag-u. 108. Varga József Cserei fiuiskola. Vágó Lajos Jókai-u. 12. f. Varga Lajos Darabos-u. 40. Varkoly József Csokonai-u. 5. Volszki József József kir. herczeg-u. 41. Vigvári József Csapó-kert, Kinizsi-u. 34. Vass Gábor Csapó-kert, Jánosi-u. 50. Vajda Bálint Csapó-kert III. járás. Vida Lajos Eötvös-u. 56. Varga István Kar-u. 36. Váradi Lajos Pereczes-u. 3. Varjas Árpád Csapóutcza 85. Váradi Béniámin Könyök-u. 5. Vatai Kálmán Hajnal-u. 5. Vadnai Márton Meszena-u. 11. Vizi Imre Faragó-u. 22. Vas Imre Kut-u. 112. Végvári István Csapó-kert, Zrinyi-u. 11. Varga István Degenfeld-tér 4. Varga Lajos Hadházi-u. 23. Vas Lajos Bercsényi-u. 23. Zeke László Kar-u. 22. Zsuffa András Homok-u. 42.

Czukrászok és czukorka készitők.

Bódogh Gyuláné Rákóczi-u. 6. Özv. Dörre Ferenczné Kossuth-u. 1. Frideri Ágoston Csapó-u. 15. Harsányi Jánosné Homok-

BALASSA M. FŰSZER- ÉS CSEMEGE KERESKEDÉSE
Debreczen, Piacz- és Szent Anna-u. sarok.
Naponta friss érkezésü prágai sonka s felvágottak. Tea vaj. Chinai, orosz teák. Belföldi s angol rumok főraktára.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

utcza 61. Józsa Gábor Busi-u. 21. Jakoblyevics Blazse Nyugoti-u. 30. Jost Ferencz Piacz-u. 9. Németh András Piacz-u. 29. Özv. Nikolics Vazulné Vendég-u. 15. Özv. Riesz Lipótné Piacz-u. 42. Róth Kálmán Csapó-u. 64. Róth Géza Csapó-u. 64. Schager Károly Arany János-u. 61. Szabó József Batthyány-u. 2. Spuller János Batthyány-utcza 2. Sántha Károly Hatvan-u. 7.

Ékszerész, órás, vésnök, ötvös, látszerész.

Ács Imre Szent Anna-u. 2. Adriányi Borivoj Piacz-u. 12. Bancsi Mihály Méliusztér 11. Braun Mózes Csapó-u. 83. Bauer Károly Piacz-u. 75. Fülkei Kálmánné Kut-utcza 72. Fleischer Hermann Simonffy-u. 29. Forgács István Csapó-u. 40. Füsi Gábor Kossuth-u. 4. Gramantik Ferencz Piacz-u. 14. Gasparik Ádám Hunyadi-u. 12. Halász Nándor Piacz-u. 24. Kostya János Széchenyi-utcza 1. Kurián Gyula Piacz-u. 42. Kónya László Kossuth-u. 1. Keresztesi Antal Hatvan-u. 2. Löfkovits Arthur Piacz-u. 38. Neuhauser Károly Piacz-u. 81. Pintér Gusztáv Piacz-u. 26. Radecz,k Istvánné Csapóutcza 40. Róse Dezső Piacz-u. 55. Sándor Ármin Piacz-u. 41. Szabó Antal Sas-u. 3. Skóth Ferencz Miklós-u. 27. Serli Ede József kir. herczeg-u. 30. Szőke Dániel Csapóutcza 30. Szegedi Gyula Csapó-u. 40. Takács István Hatvan-u. 16. Tuschák Vilmos Halutcza 4. Vági István Miklós-u. 10. Wolfram Ferenczné Piacz-u. 19. Zsiga Kálmán Csapóutcza 24.

Épitész. Épitőmester.

Barcsay Miklós Szent Anna-u. 22. Horváth János Csapó-u. 51. Pavlovics Károly és Szilágyi Jánosné Piacz-u. 42. Stegmüller Árpád Kölcsey-u. 3. Szikszai Géza Deák Ferencz-u. 9. Tóth István Péterfia-u. 16. Tóth Lajos Kétmalom-u. 5.

Esztergályosok.

Garaczi Lajos Cserepes-u. 14. Heller Márkus Széchenyi-u. Keserü Sándor Piaczutcza 38. Nagy Károly Ferencz József-ut. 70. Szekerka Róbert Varga-u. 43. K. Tóth Sámuel Kistemplom-bazár. K. Tóth Antal Rákóczi-utcza 14.

Fa-faragó.

Spira Miklós Homok-kert 75.

Fakoporsó-gyár.

Csontos Testvérek Wesselényi-tér.

Fazekas. Kályhás.

Aradi János Teleki-u. 17. Erdei István Homok-u. 126. Emődi Gábor Csapó-kert, Guthán Lajos Péterfia-u. 66. Guthán János Honvéd-u. 5. Horváth Gábor Kut-u. 120. Jóna Sára Homok-u. 140. Jóna Sándorné Homok-u. 140. Id. Kiss Gábor Agárdi-u. 7. Katona József Pacsirta-u. 12. Özv. Kovács Józsefné Nyil-u. 33. Ifj. Kiss Gábor Agárdiutcza 7. Özv. Mártonfi Imréné Virág-u. 18. Mártonffy József Virág-u. 18. Ifj. Nagy József Móricz-telep. Nagy József Árpád-tér 23. Papp Lajos Burgundia-u. 1. Seres Lajos Csillag-u. 20. Szőllősi József Csapó-kert 32. Szabó Lajosné Dobó-u. 4. Özv. Szántai Jánosné Homok-u. 126. Sipos József Nyil-u. 62. Tóth Lajos Ferencz József-ut 8. Tóth Gyula Piacz-u. 20. Varga István Tanitó-u. 10.

Fésüs. Csutorás.

Özv. Bak Józsefné Ujkert I. j. 5. Ifj. Bak József Csige-kert 30. Bozalka András Seres-telep. Dömsödi Ferencz Kandia-u. 15. Dömsödi Ferenczné Kandia-u. 15. Dobruczky E. Miklós Nyil-u. 105. Homoki József Vendég-u. 61. Szikszay János Böszörményi-ut 34. Varga János Gólya-u. 6.

Gombkötő és paszományos.

Bányai József Piacz-u. 43. Barcza Ferencz Degenfeld-tér 3. Jékei Balogh Juliánna Szappanos-u. 12. Schwartz Ármin Piaczutcza 32.

Gubások.

Boldizsár Sándor Kinizsi-u. 60. Földvári Mihály Kölcsey-u. 7. Harsányi Imre Bocskai-tér 6. Juhász Mihály Nyil-u. 66. Járai Ödön Domb-u. 1. Id. Köblös Mihály Veres-u. 13. Ifj. Köblös Mihály Kut-u. 86. Köblös József Eötvös-u. 81. Nagy József Vendég-u. 47. Nagy József Csapó-u. 83. Nagy Sándor Homok-u. 89. Orosz József Nyil-u. 69. Osváth István Veres-u. 25. Özv. Szabó Miklósné Veres-u. 12. Szina János Eötvös-u. 70. Salánki Mihály Garay-u. 8. Özv. Szücs Gáborné Eötvös-u. 87. Salánki Ferencz Bethlenutcza 24. Szigeti Mihály Szappanos-u. 23. Szabó György Veres-u. 12. Szilágyi Gyula Vendég-u. 89. Szigeti Istvánné Szappanosutcza 23.

Hangszer-készitők.

Bihari Lajos Baross-u. 2. Id. Kerékgyártó István Csemete-u. 6. Riskó Alajos Hunyadi-u. 11. Szendrő Sándor Szent Annautcza 3. Schmied Sámuel Piacz-u. 73. Tanczer György Piacz-u. 19.

Hentesek.

Id. Anyok Károly Árpád-tér 38. Ifjabb Anyok Károly Kut-u. 80. Anyok József Késes-u. 77. Árva István Pacsirta-u. 16. Andorfi Béla Csillag-u. 96. Albert Béla Kuruczutcza 59. Balogh Gábor Szent-Anna-u. 47. Balogh József Szent-Anna-u. 47. Balla István

INGATLAN ÉS FÖLDHITEL FORGALMI INTÉZET

DEBRECZEN, HUNYADI-UTCZA 21-IK SZÁM.

3½—4% kamatozásu törlesztéses kölcsönöket a legrövidebb idő alatt nyujt.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Vendég-u. 22. Benesch Venczelné Arany János-u. 29. Báthori Sándor Mester-utcza 3. Böszörményi Pál Csapó-u. 23. Bőr Imre Bihari-telep 6. Bikfalvi András Simonffy-utcza 2. Bornyi Gyula Hadházi-u. 13. Bakó István Budai Ézsaiás-u. 17. Balogh Jánosné Pacsirta-u. 43. Balogh Péter Vendég-utcza 68. Both Péter Téglás-kert I. j. Bikfalvi László Péterfia-u. 54. Bundi Péter Teleki-u. 3. Debreczeni Lajos Verbőczy-u. 10. Dalmi Károly Nyil-u. 36. Daku István Szent-Anna-u. 39. Dalmi Imre Varga-u. 31. Id. Ecsedi József Petőfi-tér 6. Ecsedi József Miklós-utcza 14. Erdei Gábor Busi-u. 19. Fejér Sándor Degenfeld-tér 9. Fülöp László Mester-u. 10. Fejér Ignácz Boldogfalva-u. 26. Ferge Istvánné Csonka-u. 4. Fábián Ferencz Csapó-utcza 99. Ferge József Csonka-u. 4. Fehérvári Sándor Vargakert 81. Gombos Ferencz Simonyi-u. 4. Gombos István Csapó-u. 18. Girgásch Béla Csapó-u. 20. Gombos Gergely Egyháztér 5. Harsányi Gábor Teleki-u. 64. Hüse János Czegléd-u. 22. Horváth Gábor Degenfeld-tér 9 Hadházi Ferencz Kut-u. 30. Jándi Ferencz Ajtó-u. 43. Juhász Lajos Rákóczi-u. 1. Járai Gyuláné Ferencz József-ut. Jándi Bálint Mester-u. 46. Kapros Imre Hajnal-u. 7. Kovács Péter Vigkedvü Mihály-u. 26. Kozma Gábor Petőfi-tér 12. Ifj. Korom Béniámin Eötvös-u. 65. Kovács Kálmán Szappanos-utcza 19. Kecskés István Magos-u. 5. Kiss Miklós Csonka-u. 13. Kiss Gergely Bocskai-tér 1. Kiss Istvánné Veres-u. 23. Kiss István Majorsági föld. Kovács István Apafi-u. 39. Kovács Frigyes Meszena-u. 13. Luczi Ferencz Bihari-telep 25. Móricz Ferencz Kossuth-u 60. Molnár István Nyil-u. 10. Mészáros Ferencz Csillag-u. 109. Mayer Géza Petőfi-tér 12. Mártonfi István Apafi-u. Medgyaszai Sándor Degenfeld-tér. Medgyaszai József Atilla-tér 2. Id. Molnár István Móricz-telep 2. Miskolczi István Nyil-u. 90. Marczinkó György Geréby-telep. Ifj. Nagy Gábor Vigkedvü Mihály-u. 30. Id. Nagy Gábor Naputcza 10. Id. Nagy Lajos Csapó-u. 97. Nagy Károly Árpád-tér 30. Nagy Lajos Telekiutcza 7. Nagy Lajos Késes-u. 90. Némethi János Kossuth-u. 57. Nagy József Simonyiut 6. Nagy Józsefné Miklós-u. 50. Nagy Sándor Péterfia-u. 53. Nyisnyik János Bihari-telep 10. Nagy János Honvéd-u. 61. Orgován János Csillag-u. 19. Papp Sándor Árpád-tér 35 Piroska József Eötvös-u. 51. Pankótai Imre Salétrom-u. 2. Pávai József Bihari-telep 16. Rácz Gábor Rákóczi-u. 49. Retezár Kristóf Csapó-u. 68. Ifj. Szathmári Mihály Hajnal-utcza 11. Id. Szathmári Mihály Hajnal-u. 11. Szoboszlai József Baross-u. 9. Szoboszlai János Baross-u. 9. Id. Szücs Mihály Zöldfa-u. 13. Szabó Mihály Hunyadi-u. 23. Szabó Sándor Homok-u. 77. Szegedi József Csillag-u. 109. Id. Szücs Mihály Vigkedvü Mihály-u. 30. Szücs Gergely Nyil-u. 120. Szabó Mihály Csapó-u. 94. Strébeli Alajos Hadházi-u. 8. Szathmári Péter Nap-u. 9. Soós István Lorántffy-u. 46. Szücs Béla Hajnal-u. 13. Ifjabb Szakácsi János Zöldfa-u. 12. Szoboszlai János Baross-u. 9. Szabó Gábor Virág-u. 6. Szabó Balázs Emerich-telep. Tesch József Baross-utcza 11. Tóth András Bihari-telep 25. Takács József Simonffy-u. 2. Tokai János Csapó utcza 9. Tóth Miklós Árpád-tér 14. Tőkés Kálmán Szabó Kálmán-u. 14. Tokaji István Csillag-u. 98. Id. Ungvári József Árpád-tér 41. Ujfalussi Menyhért Árpád-tér 12. Ungvári Imre Bocskay-tér 9. Ungvári József Péterfia-utcza 29. Varga Imre Könyök-u. 3. Varga György Kossuth-u. 58. Vilmányi Imre Csemete-utcza 14.

Kalaposok.

Békés Lajos Piacz-u. 44. Beliczai Lajos Piacz-utcza 34. Borza István Vendég-u. 17. Özv. Kiss Gáborné Bercsényi-u. 24. Keszler Jakab Baross-u. 20. Pongrácz Ágostonné Bercsényi-u. 20. Sarkadi József Kut-u. 91.

Kaptafaragók.

Id. Bujdosó Ferencz Homokkert I. j. 71. Boros Lajos Tóczós-kert 10. Nánási Gábor Veres-utcza 19. Timmer Sándor Morgó-u. 7.

Kárpitosok.

Glattstein Ignácz Darabos-u. 34. Horváth Imre Kölcsey-u. 22. Horváth Lajos Varga-u. 13. Killer Ede m. i. Piacz-u. 68. Kramer Jakab Simonffy-u. 27. Köhler Lajos Piacz-u. 40. Monoki Lajos Csapó-utcza 86. Nagy Antal Szent-Anna-u. 10. Oláh András Eötvös-u. 28. Szántó Zsigmond Piacz-u. 63. Silberstein Béni Széchenyi-u. 8. Varga József Piacz-u. 44. Vági Sámuel Iskola-u. 4. Weisz Gyula Széchenyi-u. 19. Varga János és Méhész János Miklós-u. 17.

Kefekötők.

Fischer Simon Vásártér 9. Fülöp Józsefné Csapókert II. j. 334. Fried Bernátné József kir. herczeg-u. 58. Muszter László Kut-utcza 92. Papp Ferencz Mester-u. 19.

Kelmefestők, ruhatisztitók.

Csathó János Késes-u. 49. Hrabéczy Antalné Széchenyi-u. 42. Koncz József Arany János-u. 10. Péchy E. Bertalan Széchenyi-utcza 36. Wacha Róbert Széchenyi-u. 6.

Kerékgyártók.

Bihari Lajos Baross-u. 2. Bánk Árpád Hadházi-u. 15. Bánk József Török Bálint-utcza 13. Özv. Erdődi Józsefné Szappanos-utcza 11. Erdei Ferencz Majorsági föld. Egressy Illés m. i. Mester-u. 15. Földesi Gerzson Boldogfalva-u. 13. Gáll József Postakert 10. Horváth János Kossuth-u. 41. Ilés Ferencz

SZABÓ MIHÁLY hentesárúk nagykereskedése

és szétküldési telepe. Legrégibb, legszolidabb üzlet. Alapitva 1867. Szétküldeés a világ minden részébe.
Elektromotorikus gyári üzem. HELYBELI ÜZLET HUNYADI-UTCZA 23. SZÁM.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Kar-utcza 44. Kripkó Sándor Sarok-utcza 18. Kovács Gyula Sziv-utcza 6. Kripkó Károly Pacsirta-u. 12. Kripkó Lajos Vigkedvü Mihály-u. 47. Kovács József Sziv-u. 5. Kovács László Mester-u. 48. Kovalovszki János Pesti-u. 3. Kovács Gyula Nyugoti-u. 16. Kecskés Ferencz Nyilas-telep. Klapács Gyula Faragó-u. 1. Laczka László Bethlen-utcza 48. Mihályi Lukács Imre Cserepes-u. 1. Makai Ferencz Simonffy-u. 45. Medgyesi Gyula Tanitó-u. 18. Molnár Imre Jókai-utcza 33. Molnár Imre Kölcsey-u. 6. Molnár István Nyugoti-u. 16. Nagy János Erzsébet-u. 17. Nagy József Szent-Anna-u. 46. Nógrádi Pál Czegléd-u. 10. Nagy Lajos Honvéd-utcza 32. Riesz Henrik Hatvan-u. 58. Szabó József Csapó-u. 47. Szabó Kálmán Hadházi-ut 5. Székely József Hadházi-ut 11. Szabó József Pereczes-u. 24. Tolnai Dániel Péterfia-u. 46. Ungvári Mihály Hatvan-u. 47. Varjassy Imre Berek-u. 4. Vetési József Nyilas-telep.

Kéményseprők.

Özv. Bazsek Lajosné Kórház-u. Özvegy Bánóczy Alajosné Tizenháromváros-utcza 49. Frenczli Gyula Jókai-u. 14. Morvai Sótér Rákóczi-u. 13. Szekeres Gyula Rákóczi-u. 54.

Késes.

Ifj. Dák Péter Nyil-u. 97. Kuhn Józsefné Széchenyi-u. 1. Kádár János Morgó-utcza 23. Németi Lajos Homok-u. 126. Szabó Ferencz Homok-u. 128.

Kesztyüs.

Kálnai Lipót Piacz-u. 14. Nagy Béla Széchenyi-u. 2. Schön Sándor Piacz-u. 12. Vitárius Sándor Szent-Anna-utcza.

Kocsigyártó, nyerges.

Barti Mihály Péterfia-u. 69. Fábián László Hatvan-utcza 61. Nagy Béla Batthyányi-u. 2. Pávai Gábor Honvéd-u. 62. Riesz Henrik Hatvan-utcza 58. Szabó József Csapó-u. 47. Suba Sándor Hadházi-u. 16. Suba Mihály Kigyó-u. 16.

Kőfaragók.

Beck Sámuel Piacz-u. 91. Bona Fortunatóné Homokkert-u. 75. Fodor Józsefné Csapó-u. 41. Kohn Mártonné és Edelstein Sámuelné Piacz-u. 56. Kegyes Ferencz Piacz-utcza 58. Lakner Ferencz Hunyadi-utcza 11. Rossi Pál Boldogfalva-u. 18. Titonelli Miklós Deák Ferencz-u. 22.

Kőmüvesek.

a) Vizsgázott és régi jogu kőmüvesmesterek : Biczó Gyula Csillag-u. 91. Bihari István Jánosi-u. 70. Barta János Pacsirta-utcza 44. Cseresznyés Sándor Ajtó-u. 39. Cseh Ferencz Szappanos-u. 21. Csapos János Csapó utcza 71. Erdődi Lajos Varga-u. 17. Hegedüs István Péterfia-u. 68. Horváth József Kandia-utcza 19. Károlyi Sándor Török Bálint-u. 1. Kiss Károly Késes-u. 41. Kulcsár Mihály Nyil-u. 124. Kasza István Jókai-u. 42. Kereszturi Gábor Teleki-u. 10. Kristóff János Ujkert, I. j. 6. Kereszturi Lajos Jánosi-u. 70. Kozma András Kurucz-u. 5. Lovas Kálmán Bercsényi-u. 45. Molnár János Apafi-u. 22. Nyalka István Homokkert, I. j. 25. Nagyházi János Agárdi-u. 12. Nánási Lajos Késes-u. 47. Porhammer Károly Csillag-u. 61. Szabó János Kar-u. 19. Somossi József Sziv-u. 17. Szabó Mihály Kar-u. 19. Szijgyártó János Darabos-u. 21. Sipos Bálint Csapó-u. 23. Sóvágó József Homokkert I. j. Szabó Gábor Nyil-u. 91. Szabó Sándor Dugovits Titusz-utcza 9. Tar Gábor Kut-u. 96. Torma Lajos Lorántffy-u. 12. Tolvaj József Rakovszky-utcza 36. Tóth István Kigyó-u. 24. Tokai Gyula Nyil-u. 11. Végh János Apafi-u. 119. Végh Sándor Boldogfalva-u. 11. Vértessi Ferencz Csillag-u. 106. Veres József Agárdy-u. 9. *b*) Kisebb kőmüves iparosok : Busi Sándor Kar-u. 27. Busi Ferencz Toldi-u. 1. Bujdosó András Óvoda-u. 9. Bruckner Sándor Pereczes-u. 12. Balázs Sándor Homok-u. 109. Bolha Péter Degenfeld-tér 2. Bakos Sándor Csillag-u. 59. Bakos István Cserepes-utcza 14. Csizmadia Mihály Meszena-u. 11. Deák István Bercsényi-u. 107. Dézsi Károly Libakert. Dalmi József Homok-u. 47. Dörgő Lajos Vargakert 75. Erdős János Patai-telep 57. Egri András Toldy-u. 4. Farkas Bálint Nagycsere 25. Glant Károly Honvédtemető-u. 45. Gombácsi Sándor Szent-Anna-u. 50. Hamper Ferencz Csapókert, Klapka-u. 11. Halasi János Martinka. Harsányi Sándor Kurucz-utcza 17. Hatvani István Ujkert 4. Id. Jenei János Apafi-u. 25. Kocsi József Apafi-u. 60. Kaszás József Patai-telep 47. Komádi András Homok-u. 119. Kovács Mihály Eötvös-u. 31. Kovács Ferencz Kisfaludy-u. 14. Kaszás János Apafi-u. 20. Kecskés István Bercsényi-utcza 79. Kiss József Vargakert 36. Magyar István Csapókert II. j. 164. Mészáros István Késes-u. 60. Mocsár István Morgó-u. 4. Nagy Bálint Kigyó-u. 6. Nagy György Patay-telep 3. Nagy István Klapka-u. 14. Nagy Sándor Szoboszlai Papp István-u. 6. Nemes Sándor Kórház-u. 3. Nagy Lajos Oláh Károly-utcza 22. Nagy Sándor Vargakert I. járás 12. Nádasdi István és Győrösi Mihály Türr István-u. 10. Némethy Gábor Szondy-utcza 6. Nagy Sándor Pesti-u. 65. Pálfi András Budai Ézsaiás-u. 18. Széles Imre Dugovits Titusz-utcza 11. Szabó Bálint Lorántffy-u. 22. Szőllősi Sándor Nyil-u. 37. Sinai József Pesti-utcza 29. Szász István Gerébi-telep. Szijjártó József Késes-u. 64. Szathmári József Meszena-utcza 10. Szigeti János Árpád-tér 8. Sárközi Lajos Eötvös-u. 74. Szathmári Sámuel Patai-telep 50. Török István Patai-telep 8. Tóth János Seres-telep. Tisza Imre Burgundia-utcza 11. Vedres József Sziv-utcza 23. Veres János Kut-utcza 76.

Virágvázák-, dísztálak-, falíképek- és fali díszállványok- (etagerek)-ből állandóan érkeznek ujdonságok **Mentze** ↔ ÁRUHÁZÁBA ↔ Kossuth-u. 4.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Könyvkötők.

Antalffy Ferencz Piacz-u. 31. Özv. Bátori Imréné Darabos-u. 55. Dávidházy Kálmán Füvészkert-u. 9. Frőlich Rezső Vargautcza 12. Friedmann Leopold Kápolnási-u. 4. Grünvald Bernát Hunyady-u. 18. Hoffmann Sándor Piacz-u. 49. Hvozdovics Jenő Degenfeld-tér 3. Richer Károly könyvkötő és vonalzó Péterfia-u. 37. Seres Sándor Hatvanutcza 5. Szegedy András Piacz-u. 2. Thaisz Arthur Piacz-u. 7.

Kosárkötők.

Mihályi Mihály Hatvan-u. 58. Varjassy Gyula Varga-u. 8. Özv. Zsengellér Pálné Vörösmarty-u. 20. Nyulassi Ödönné Homokkert I. j. 86. Nyulassi Sándor Homokkert I. j. 86.

Kötélgyártók.

Bak András Csillag-u. 9. Bihari István Rakovszky-u. 2. Czebe József Vendég-u. 27. Guti István Csapó-u. 105. Molnár Mihály Vendég-u. 13. Molnár János Cserepes-u. 11. Nagy János Hajnal-u. 27. Nagy Gábor Kigyóutcza 15. Ökrös István Homok-u 98. Özvegy Tóth Józsefné Cserepes-u. 11.

Kovácsok.

Adlovics Ábrahám Salétrom-u. 4. Bihari Lajos m. i. Baross-u. 2. Bartha Dániel Tanitóutcza 18. Böör János Kazinczy-u. 8. Birinyi Gábor Bercsényi-u. 95. Borsos Imre Mesterutcza 46. Balajti Lajos Emerich-telep. Drén János Nagycsere. Egressi Illés Mester-u. 15. Fazekas István Nyugoti-u. 16. Fekete Kálmán Zápolya-u. 10. Gonda Lajos Cserepesutcza 1. Háló Sándor Ujföld 58. Hüse József Bocskay-tér 8. Jerémiás József Móricz-telep 31. Ifj. Jerémiás József Hadházi-ut. Kovács István Szabó Kálmán-u. 15. Kerekes Sándor Erzsébet-ut 11. Kovács László Mester-u. 48. Kiss Gyula Csillag-u. 91. Kerekes József Nyugoti-u. 24. Kecskés Ferencz Nyilastelep 6. Ifj. Kripkó Lajos Vigkedvü M.-u. 47. László József Salétrom-u. 18. Laczka László Bethlen-u. 48. Lábas Béla Hadházi-ut 15. Lukács József Nyilas-telep 4. Molnár Ambrus Csapó-u. 86. Makai Ferencz Simonffy-u. 45. Nagy József Szent-Anna-u. 46. Nógrádi Pál Czegléd-u. 10. Neumayer János Homokkertutcza 125. Zs. Nagy István Ondód. Nagy István Erzsébet-u. 8. Ökrös Sándor Honvédutcza 34. Paitl Ferencz Kar-u. 44. Pesics Sándor Teleki-u. 80. Pásztor György Sarokutcza 18. Polgári József Apafi-u. 153. Pinczés János Bocskay-tér 6. Riesz Henrik Hatvanutcza 58. Rácz Sámuel Csap-u. 7. Rácz József Szálkai-u. 7. Szabó József Csapó-u. 47. Szombati Gusztáv Veres-u. 32. Sverla Gyula Hatvan-u. 47. Szekeres András Pacsirta-utcza 1. Székely Imre Miklós-u. 40. Szabó Sándor Ondódi-tanya. Soós Sándor Csapó-utcza 26. Szücs Péter Hadházi-ut 5. Szathmári István Jobbágy major. Székely József Hadházi-ut 11. Suba István Kigyó-u. 19. Szabó József Pereczes-u. 24. Szabó Mihály Haláp-u. 121. Tolnai Dániel Eötvös-u. 44. Tordai Ferencz Homok-u. 104. Tóth Gábor Eötvös-u. 44. Váradi Károly Jókai-u. 33. Varjassi Imre Berek-u. 4. Vaskó István Pesti-u. 3. Vilner Ede Nagyszepes-u. 3. Vágott Gyula Szikgátipuszta. Zoller Sámuel Pesti-u. 3.

Kutfurók és (kutmesterek).

Bujdosó István m. i. Nyil-u. 16. Ehrenreich Sámuel m. i. Széchenyi-u. 45. Füvessi Lajos Simonffy-u. 15. Guró Lőrincz Vargautcza 22. Ifj. Julow Lajos Eötvös-u. 9. Kovács Vincze Gólya-u. 2. Mazur Károly m. i. Hunyady-u. 21. Rácz József Nyugoti-u. 46. Szilágyi György m. i. Téglaskert, II. j. 10. Özvegy Trnka Ferenczné m. i. Barna-u. 3.

Lakatos. — Géplakatos.

Alber Kálmán Timár-u. 32. Blaskovics Mihály Postakert 4. Özv. Böör Ferenczné Kertész-u. 1. Baranyi György Kölcsey-u. 7. Bartha Mihály Arany János-u. 30. Bányai József Bercsényi-u. 48. Baum Ferencz Csokonai-u. 42. Bodnár Mihály Gyöngyvirágutcza 9. Bárány Henrik Piacz-u. 66. Bujdosó István Nyil-u. 16. Debreczeni vas- és rézbutorgyár részvénytárs. Piacz-u. 83. Ehrenreich Sámuel Széchenyi-u. 45. Érczy Kálmán és Erdődi Hermann Hatvan-u. 53. Fazekas József Kut-u. 14. Fái és Bozsik Hatvan-u. 66. Gáll Elek Tizenháromváros-u. 28. Gyökös Mihály Szent-Anna-u. 54. Juhász István Kazinczy-u. 2. Julow Lajos Eötvös-u. 9. Juhász József Postakert 4. Ifj. Julow Lajos Eötvös-u. 9. Kállai Sándor Csillag-u. 25. Krausz Károly József kir. herczeg-u. 65. Kerékgyártó István Vigkedvü Mihály-u. 65. Kovács Gyula Pacsirta-u. 47. Krausz Lajos fémipar-iskola. Kozma Ferencz Eötvös-u. 65. Király Imre Hatvan-u. 9. Korom Gábor Bundi-u. 7. Kovács Károly Hadházi-ut 13. Kuriatkovszky Gyula Szent-Anna-u. 6. Laczk László Bethlen-u. 48. Losonczy János József kir. herczeg-u. 16. Losinczky Szilveszter Szent-Anna-u. 14. Müller György Simonffyutcza 53. Medgyaszai Imre József kir. herczegutcza 67. Mattyasovszky Andor Péterfia-u. 73 Mazur Károly Hunyady-u. 21. Máté Gyula Méliusz-tér 9. Molnár Antal Homokkert II. j. 177. M. kir. bábaképezde Wesselényi-tér. Nagy István Teleki-u. 55. Nagy Lajos Szálkai-u. 4. Nay József Morgó-u. 34. Nánási István Veres-u. 21. Nagy Sándor Szent-Anna-u. 22. Neumann Jakab Péterfia-u. 19. Preisler Mór Postakert 31. Piros Béla Péterfia-u. 32. Percze József Csillag-u. 21. Pinczés János m. i. Bocskay-tér 6. Polgár István Rákóczi-u. 26. Pintér Simon Piacz-utcza 26. Pollák Samu Piacz-u. 43. Rácz József m. i.

A LEGJOBB SZABÁSU GLACE, SVÉD ÉS SZARVASBŐR KESZTYÜK
SCHÖN SÁNDOR DEBRECZEN, PIACZ-U. 12.
KESZTYŰ-, KÖTSZER- ÉS ORVOSI MŰSZERTÁRÁBAN :: :: (Stenczinger-ház.) :: :: ::

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Hatvan-u. 59. Rózsa István Bundi-u. 14. Szőllősi Dániel Vendég-u. 6. Szalai János Csapókert, Vasut-u. 29. Szikora István Faragó-u. 3. Sáfár Miklós Darabos-u. 50. Szombati András Kut-u. 14. Tóth Ferencz Hüvelyes-u. 1. Trnka Gottlieb Apafi-u. 8. Özv. Trnka Ferenczné Barna-u. 3. Tóth József Homokkert-u. 111. Tóth Lajos Bercsényi-utcza 48. Tarjáni György Homokkert II. j.-rás 252. Ujfalusi Gyula Lorántffy-u. Veréb Lajos Eötvös-u. 6. Vachter Géza Piacz-u. 56. Veréb István Szappanos-u. 10. Weiszberger Mihály Széchenyi-u. 27. Weisz Ede Piacz-utcza 38.

Lópatkoló.

Halmi István Vilmos huszár laktanya. Érczy Kálmán Hatvan-u. 53.

Mechanikusok. Müszerészek.

Egri Elemér Arany János-u. 2. Földvári Mór Kossuth-u. 1. Földes Sándor Piacz-u. 26. Gedő Adolf Piacz-u. 54. Keszler Ábrahám Széchenyi-u. 1. Molnár Adolf és Molnár Jakab Egyháztér 3. Rosenberg Ferencz és Hammer Ignácz Piacz-u. 8. Weiszberger Mihály Széchenyi-u. 27.

Mészárosok.

Altberger Sámuel Bihari-telep 22. Altberger Sámuelné Bihari-telep 22. Bujdosó András Szappanos-u. 8. Balogh Ferenczné Emerich-telep. Bikfalvi László Péterfia-u. 54. Eperjesi Imre Bihari-telep 6. Eperjesi Imréné Bihari-telep 6. Elek Antal Czegléd-utcza 9. Flesch Salamon József kir. herczeg-utcza 58. Fülöp László Mester-u. 10. Fülöp Józsefné Kurucz-u. 83. Fischbein József Zsák-u. 4. Gáll János Homok-u. 12. Glück Ilona Pásti-u. 6. Hevesi Gergely Bercsényi-u. 21. Jándi Bálint Mester-u. 46. Keszei Gábor Teleki-u. 9. Kolb Jakab Bethlen-u. 32. Keresztes János Simonffy-u. 1. Kratz Sándor Csapó-u. 71. Kovács Jánosné és Somosi Sándorné Nyil-u. 127. Kolb Dezső Kápolnási-u. 2. Kolb József Kápolnási-u. 2. Kovács Lajos Eötvös-u. 82. Kovács Istvánné Apafi-u. 14. Kovács Istvánné Dobó-u. 8. László Mihályné Homok-utcza 112. Lindenfeld és Schvarcz Tizenháromváros-u. 14. Moskovics József Csokonai utcza 28. Nagy Jakab József kir. herczeg-utcza 31. Nagy Sándor Szív-u. 1. Nagy István Baross-u. 22. Némethi László Kossuth-u. 58. Nagy József Méliusz-tér 12. Nagy Sándor Morgó-u. 10. Oláh András Árpád-tér 19. Papp László Árpád-tér 15. Rácz József Kétmalom utcza 9. Szentessy János Szent-Anna-u. 56. Özv. Szilágyi Jánosné Erzsébet-u. 6. Szegedi Lajos Csapó-u. 99. Suba Istvánné Eötvös-utcza 91. Schneck László Széchenyi-utcza 7. Szilágyi Imre Petőfi-tér 12. Tóth Mihály Késes-u. 55. Varga Imre Könyök-u. 3. Vincze István Ujföld.

Mézeskalácsosok.

Bódogh Gyula Rákóczi-u. 6. Bódogh Gyuláné Rákóczi-u. 6. Czobor Károlyné Morgó-u. 11. Czobor Károly Morgó-utcza 11. Frank Gyula Nyil-u. 63. Harsányi Jánosné Homok-u. 61. Konrád János Darabos-u. 41. Konrád Jánosné Darabos-u. 41.

Pala- és cserépfedő.

Biczó Gyula Csapó-u. 48. Enyedi Ferencz Apafi-u. 18. Károlyi Sándor Török Bálint-u. 1. Lovas Kálmán Lorántffy-u. 14. Tassi Károlyné Széchényi-kert 24.

Paplanos.

Hegedüs Károlyné Nap-u. 20. Izsák Lipót Széchenyi-u. 27. Weiszblum Juda Degenfeld-tér 3.

Müsorfog készitő.

Dézsi Lajos Piacz-u. 79.

Papucsos.

Kiss Tamás János Homok-u. 53. Prack Hugó Kölcsey-u. 19. Ifj. Révész József Pacsirta-u. 9. Révész Géza Kut-u. 128. Révész Arthur Apafi-u. 14.

Pékek és sütők.

Adler Ignácz Simonffy-u. 18. Besenczky Kálmánné Péterfia-u. 11. Bójer József Gerébi-telep. Balogh István Varga-u. 40. Czitrom Ábrahám Mester-u. 39. Czitrom Ignácz Hunyady-u. 9. Csuka Lajosné Ajtó-u. 41. Czabán Márton Csapó-u. 73. Egri Ferencz Péterfia-utcza 56. Egri Lajos Nyil-u. 77. Egri Károly Árpád-tér 33. Gorzsás Sándor és Társa Nyilas-telep 14. Grünfeld Ferencz Hatvan-u. 18. Geiger József Késes-u. 12. Gémes és Klein Piacz-u. 75. Gorzsás József és Rácz Jánosné Seres-telep 78. Hersch Jónás Miklós-u. 35. Herschkovits Emánuel Tizenháromváros-utcza 27. Horváth József Miklós-u. 18. Horgonyi Károly Batthyányi-u. 15. Özvegy Kraszula Mátyásné Hadházi-u. 11. Korondi Sándorné és Sternberg Farkas Miklós-u. 35. Krisek Venczel Vigkedvü Mihály-u. 6. Kiss Albert Czegléd-u. 18. Kiss Ferencz Hatvan-utcza 61. Kupfer Jenő Bethlen-u. 23. Landauer Sámuel Miklós-u. 18. Langer Adolf Erzsébet-ut 36. Marx János Kut-u. 140. Nagy Mihályné Sámsoni-u. 2. Nikolity Milán Vendég-u. 21. Özv. Óser Mártonné Kápolnási-utcza 2. Ozga Antal Morgó-u. 9. Özv. Pányoki Károlyné Degenfeld-tér 2. Precz Pinkász Széchenyi-u. 50. Precz Ferencz Hüvelyes-utcza 10. Pável József Miklós-u. 18. Rácz János Vigkedvü M.-u. 6. Schvartz Ignácz Nyugoti-u. 32. Schaff József Teleki-u. 88. Szabó Lajos Virág-u. 20. Sóvágó Sándor

Nyakkendők, **kalapok, férfi és fiu fehérnemüek** a Központi czipő és kalap nagyáruházban Debreczen, Piacz-utcza 41. **Telefon 435. Kérjen árjegyzéket.**

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Erzsébet-u. 26. Schneider Mihály Piacz-u. 62. Scheiner Jakab Ajtó-u. 26. Weiszhausz Ábrahám Méliusz-tér 8. Weisz Hermanné Csapó-utcza 76.

Pintér. Kádár.

Asztalos István Boldogfalva-u. 3. Asztalos József Erzsébet-u. 93. Ábrányi Ferencz Libakert 7. Bodnár Sándor Cserepes-utcza 19. Csapó Mihály Honvéd-u. 19. Csapó Ferencz Agárdi-u. 11. Faragó András Szoboszlai Papp István-u. 28. Báró Györffy Miklós Nap-u. 4. Glück Izidor Péterfia-u. 76. Káll József Péterfia-u. 62. Nagy József Rákóczy-u. 58. Nagy Sándor Rakovszky-u. 23. Pálfi Lajos Arany János-u. 56. Szathmári Sándor Malomköz 4. Szász Bálint Bercsényi-u. 17. Szathmári Gyula Kar-u. 30. Tordai János Postakert 8. Tarcsai István Tanitó-u. 11.

Puskamüves.

Skóth Sándor Piacz-u. 73. Skóth Ferencz Széchenyi-u. 1.

Reszelővágó.

Csukás Lajos Wesselényi-tér. Tóvölgyi Béla Teleki-u. 54.

Rézöntők. Rézmüvesek.

Bloxberg Simon Piacz-u. 40. Hennel Richárd Arany János-u. 13. Varga János Szent-Anna-u. 6.

Sodronykészitő.

Neubauer János Kétmalom-u. 4. Neumann Jakab Péterfia-u. 19.

Férfi szabó.

Antal Istvánné Domb-u. 21. Balla Mihálp Eötvös-u. 13. Berger József Bethlen-u. 27. Bodnár Béla Kut-u. 114. Bogen Péter és Bogen Jakab Hatvan-u. 5. Özv. Boldogh Sándorné Árpád-tér 7. Bajnai Imre Bethlen-utcza 20. Benkő Elek Károly Kossuth-u. 50. Braun József Hatvan-u. 6. Bajkai János Teleki-u. 96. Besse István Csillag-u. 89. Balla Ferencz Garai-u. 8. Csorba János Csapó-u. 47. Csonka József Késes-u. 48. Deutsch Ignácz Piacz-u. 56. Danisóczki György Domb-u. 18. Doró Ferencz Nyugoti-u. 38. Dobi Károly Degenfeld-tér 3. Éva Péter Hajó-u. 16. Elek András Hüvelyes-u. 4. Engel H. Miklós-u. 25. Ferenczy István Eötvös-u. 12. Frank Rezső Piacz-u. 9. Fényes Mór Piacz-u. 54. Fettmann Márkus Egyháztér 5. Feldheim Sámuel Arany János-u. 3. Feigenbaum Lajos Arany János-utcza 5. Frank József Szent-Anna-u. 1. Fenyő Sándor és Fia Piacz-u. 63. Frank Izidor Piacz-utcza 50. Fettmann Sámuel Kossuth-u. 13. Goldstein József Simonffy-u. 18. Gergely Herman Piacz-u. 7. Goldstein Izsák Hatvan-utcza 24. Gerő E. Ernő Piacz-u. 41. Grünfeld Adolf és Társa Piacz-u. 37. Grünfeld Salamon Péterfia-u. 19. Glückman Sámuel Pásti-u. 1. Halperl Mihály Darabos-u. 3. Herman Béni Hatvan-u. 21. Horváth Pál Csapó-kert I. j. 129. Horváth Sándor Rakovszky-u. 3. sz. Hock Gyula Arany János-u. 8. Hubai György Batthyány-u. 15. Horváth Mihály Szent Anna-u. 6. Hagymási Gyula Simonffy-u. 53. Hergatt József Domb-u. 3. Himlich József Timár-u. 11. Juhász Elek Péterfia-u. 60. Jánki József Bundi-u. 10. Jánki Béla Bundi-utcza 10. Kovács Andrásné Nyil-u. 131. sz. Kozma István Teleki-u. 57. Kovács József Piacz-u. 66. Kramer Kálmán Piacz-u. 43. Kovács Károly Csapó-u. 67. Özv. Kovács Józsefné Darabos-u. 12. Karai Sándor Török Bálint-u. 1. Klein Ferencz Vendég-u. 82. Klein Dávid Piacz-u. 16. Korom Lajos Vendég-u. 87. Özv. Katz Hermanné Arany János-u. 2. Koros Sándor Kossuth-u. 14. Klein Ignácz Hatvan-u. 63. Kocsis Lajos Vörösmarty-u. 12. Kántor Mihály Eötvös-utcza 62. Kis Mihály Patai-telep. Kalapács Gáspár Rákóczi-u. 15. Kiszel Sándor Kossuth-utcza 17. Kovács Gyula Halköz 6. Klein József Hunyadi-u. 18. Kelemen Sámuelné Jókai-u. 28. Konecsny Lajos Kossuth-u. 55. Kollár Antal Szent Anna-u. 27. Kende Ignácz Piacz-u. 55. Kiss Bertalan és Horváth Gábor Csapó-u. 39. Lendvai József Piacz-u. 42. Lichtmann Herman Hatvan-u. 9. Lehmann Lajos Csapó-u. 23. Latinka Lajos Batthyány-utcza 12. Libándi András Péterfia-u. 33. Lövi Benjámin Csapó-u. 11. Máyer Ignácz Simonffy-u. 35. Minarik József Csapó-u. 11. Özv. Marx Flóriánné Varga-u. 16. Mauk József Piacz-u. 12. Mayer Ferencz Csapó-u. 40. Özv. Mórik Mihályné Csillag-u. 90. Márkus András Kossuth-u. 51. Moskovics József Piacz-u. 46. Mózes Sándor Késes-u. 26. Moskovics Bernát Csokonai-u. 16. Nagy András Kerekes-telep. Nagy István Teleki-u. 33. Nagy Lajos Bethlen-u. 62. Nagy József Darabos-u. 48. Neumann Móricz Piacz-u. 49. Nánássi József Varga-kert. Neulander Ignácz Piacz-u. 47. Németi Gábor Jókai-u. 31. Nagy Dezső Darabos-u. 10. Prelovszki András Kossuth-u. 4. Pozsár Ferenczné Vigkedvű Mihály-u. 56. Pásztor József Veres-u. 20. Papp Donáth Piacz-u. 44. Pintér Simon Timár-u. 21. Papp Istvánné Hunyadi-u. 12. Porczán János Domb-u. 1. Péter György Péterfia-u. 60. Reich Adolf Bethlen-u. 14. Reiner Mór Piacz-u. 21. Rosenberg Salamonné Bádogos-u. 2. Rapaport Lajos Szent Anna-u. 6. Rapaport Mór Hatvan-u. 55. Róth Márkusz Széchenyi-u. 53. Sztanyók András Boldogfalva-u. 8. Özv. Szarka Istvánné Kiskassa 11. Stern Farkas Hatvan-u. 55. Strompf Jonathán Hajó-u. 6. Steier Mór Simonffy-u. 7. Szabó András Batthyány-u. 5. Surina Sándor Iskola-u. 4. Sándor János Piacz-u. 47. Sélyei József Péterfia-u. 42. Surányi István Timár-utcza 24. Steier Gyuláné Verbőczy-u. 4.

Pénz- szivar- és czigarettatárczák, női kézitáskák és utazó bőröndők nagy raktára

Mentze Henrik

Ujdonságok árúháza
Kossuth-u. 4. sz.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Stepanov János Széchenyi-u. 38. Szabó Lajos Török Bálint-u. 2. Steier Mór Hatvan-u. 62. Szabó László Széchenyi-u. 1. Stréber Pál Boldogfalva-u. 20. Tegdes Károly Csapó-u. 63. Tóth Kálmán Piacz-u. 20. Török István Zöldfa-u. 5. Tóth József Árpád-tér 43. Tóth József Vár-u. 2. Urbanovits Miksa Piacz-u. 56. Ujvári Sándorné Homok-kert II. j. 127. Vida Szücs Imre Csapó-u. 25. Vass János Piacz-u. 52. Varga Lajos Piacz-u. 52. Özv. Weisz Henrikné Sas-u. 3. Vámos Károly Piacz-u. 32. Weisz József Hatvan-u. 9. Wollák Soma Kossuth-u. 14. Wurmbrand Mihály Zugó-u. 6. Zavilla Gyula Piacz-u. 77. Zöld József Batthyány-u. 4.

Női szabók.

Bauer Károlyné Simonffy-u. 53. Bosznai I. és Bosznai K. Kossuth-u. 5. Brüll Szeréna Simonffy-u. 50. Bodnár Sándor Péterfia-u. 37. Barta Ferenczné Kossuth-u. 65. Borsovay Róza Kossuth-u. 58. Berkovics Salamon Egyház-tér 11. Berényi Anna Péterfia-u. 4. Csengeri Juliáuna Degenfeld-tér 4. Darvas Béla Rákóczi-u. 12. Darvas Edéné Piacz-utcza 79. Fischer Mari Piacz-u. 30. Gortva Péterné Nyilas-telep. Györffy Károly József kir. herczeg-u. 6. Goldner Hermin Kossuth-utcza 24. Grünfeld Salamon m. i. Péterfia-utcza 19. Özv. Hodosi Antalné Bethlen-u. 20. Halmágyi Sámuel Piacz-u. 47. Kovalovszki János m. i. Hatvan-u. 61. Klein Lászlóné Bethlen-u. 5. Klein József Széchenyi-u. 25. Katócs Józsefné Miklós-u. 49. Király Juliánna és Király Mária Kossuth-u. 50. Özv. Keresztesi Istvánné Varga-kert 6. Mondraczki Margit és Emma Teleki-u. 60. Molnár Ferencz Piacz-u. 20. Molnár Ambrus Simonffy-utcza 48. Molnár Karolin Eötvös-u. 17. Nánási József m. i. Szent Anna-u. 25. Ormós Eszter Zápolya-u. 3. Progner Margit Péterfia-utcza 34. Rácz Erzsébet Teleki-u 34. Riskó József Iskola-u. 6. Rózsa Teréz Lorántffy-utcza 38. Rózsa Erzsébet Csapó-u. 32. Rott Lipót Piacz-u. 30. Rózsa Ignácz Széchenyi-u. Schvarcz Netti József kir. herczeg-u. 8. Szatmári János Csapó-u. 38. Scholcze Henrik Péterfia-u. 18. Szele Róza Varga-u. 22. Szabó Miklósné Timár-u. 18. Szaitz Gizella Miklós-utcza 47. Özv. Sáfrány Béláné Kossuth-u. 40. Strebelovszky Lajos Csillag-u. 60. Stern Mihály József kir. herczeg-u. 42. Szilvási Károlyné és Szilvási Károly Mester-u. 16. K. Tóth Ilona Rákóczi-u. 14. Tóth Mária Piacz-u. 40. Turi Gyuláné Kossuth-u. 31. Törő Imréné Piacz-u. 87. Teitelbaum Naftali Csapó-u. 20. Takács Sándorné Thaly Kálmán-u. 6. Veres Lajosné Vár-u. 2. Weisz Szidónia Simonffy-u. 29. Weisz Záli Thaly Kálmán-u. 6. Vértesi Sária Széchenyi-u. 52. Weisz Margit Piacz-u. 89. Vanger Sándor Batthyány-u. 1. Váradi József Darabos-utcza 48.

Szürszabók.

Harsányi Gábor Hajó-u. 20. Harsányi Gáborné Hajó-u. 20. Jancsó Lajos Péterfia-utcza 11. Jancsó Dániel Péterfia-u. 11. Jancsó Lajosné Lorántffy-u. 46. Molnár József Pereczes-u. 8. Végh Mihály Péterfia-u. 75.

Szappanosok.

Balogh István Vecsey-telep. Balogh Zsigmondné Külsővásár-tér 3. Gombos János Posta-kert 32. Özv. Kéki Sándorné Csapó-utcza 55. Kovács Mihály Csapó-u. 105. Katona József Meszena-u. 5. Katona István Szappanos-u. 22. Özv. Liptai Gáborné Kölcsey-u. 8. Nagy Lajos Varga-u. 38. Id. Nagy István Csillag-u. 10. Id. Nagy Gábor Kölcsey-utcza 14. Ifj. Nagy István Kölcsey-u. 14. Nagy Ferencz Csapó-u. 82. Polgári Márton Csapó-u. 78. Szabó Mihály Csapó-u. 82. Sesztina Jenő Piacz-u. 23. Uszó János Csillag-utcza 52.

Szijgyártók.

Ifj. Balogh József Kigyó-u. 31. Hamerschmidt János Hatvan-u. 4. Molnár József Vendég-u. 35. Medgyesi Gábor Cserepes-u. 16. Molnár Imre Hatvan-u. 68. Nagy János Széchenyi-u. 1. Ifj. Nagy Lajos Árpád-tér 46. Nagy Lajos Hatvan-u. 20. Nemes Károly Miklós-u. 1. Nagy Béla Batthyány-u. 2. Tóth Gyula Csapó-u. 82. Rácz János Vigkedvü Mihály-u. 6. Veres Sándor Mesterutcza 15.

Szitások, rostások.

Fehértai József Bercsényi-u. 33. Madácsi János Kossuth-u. 29. Varga Lajos Méliusztér 14.

Szobafestők és mázolók.

Altman Izidor Csokonai-u. 9. Bartha Gergely és Bartha László Domb-u. 16. Béniámin Károly Szent Anna-u. 23. Bach Jakab Simonffy-u. 44. Berger József Simonffy-u. 37. Blum Sámuel Szent Anna-u. 37. Csigai Eduárd Garai-u. 24. Dihen János Gólya-u. 17. Dári János Kigyó-u. 22. Ekstein Lajos Vendég-u. 5. Eislitzer Miksa Szent Anna-u. 35. Erdei György Hatvan-u. 68. Feldmann Sámuel Szappanos-u. 3. Frisch Adolf Hatvan-utcza 55. Groszman Ábrahám Hatvan-u. 56. Gabos Dániel Széchenyi-u. 35. Gábor Gyula Garai-u. 23. Czinczár Győri Sándor Teleki-utcza 23. Harangi István Erzsébet-u. 26. Hajdu Lajos Darabos-u. 35. Kelemen Sándor Csillag-u. 13. Kriger Kálmán Nyugoti-u. 46. Karakó Gábor Vár-u. 3. Kohn Lajos Darabos-u. 52. Kleinfeller Emil Teleki-u. 66. Kohn Sehaje Csokonai-u. 32. Özv. Lővinger Lipótné Simonffy-u. 18. Liszthuber Károly Timár-u. 16. Lővinger Dániel József kir. herczeg-u. 22. Mandel Lajos Kossuth-u. 24. Nagy Bálint

Mindennemü Czipők, Csizmák, Kalapok és Uridivat czikkek legmegbizhatóbb és legjutányosabb beszerzési forrása

NEUMANN TESTVÉREK

czég a Tisza-palotában,
Telefon 434. DEBRECZENBEN. Telefon 434.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Füvészkert-u. 16. Nehéz János Eötvös-u. 89. Nagy János Mester-u. 19. Nagy József Sarok-utcza 10. Gyulai Nagy Ferencz Nyil-u. 117. Prelovszki Antal Zöldfa-u. 13. Philipp Ferdinánd Kossuth-u. 22. Prindelmeier Lőrincz Péterfia-u. 1. Ifj. Pásztor György Kazinczy-utcza 8. Schlesinger Vilmos Miklós-u. 11. Sallai Sándor Szappanos-u. 4. Singer Soma Tizenháromváros-u. 37. Schuller Sámuel Simonffy-u. 25. Szokol Géza Méliusz-tér 11. Schőn Ferencz Széchenyi-u. 44. Szerdahelyi Adolf Mester-u. 21. K. Szabó Lajos Késes-utcza 24. Szepesi János Szappanos-u. 13. Szabó Miklós Morgó-u. 6. Sziklay Gyula Rakovszky-u. 19. Thieszen Hugó Darabos-utcza 9. Tibai Gábor Kurucz-u. 3. Venyige Adolf Miklós-u. 34. Vinkler Simon Hatvan-utcza 6. Weisz Mór Hatvan-u. 39. Winkler Kálmán Vendég-u. 26. Vizsoli László Péterfia-u. 53. Vékony András Kölcsey-u. 7. Venyige Ferencz Ferenccz József-ut 12. Zelinger Ede m. i. Darabos-u. 16.

Szobrász.

Tóth András Késes-u. 32. Debreczeni Ákos Ispotály-u. 9.

Szücsök.

Bajik András Pereczes-u. 25. Bajik Imre Honvéd-u. 9. Kovács József Hadházi-utcza 10. Özv. Kerekes Imréné Zsák-u. 7. Kiss Ferencz Kigyó-u. 27. Kállai István Jókai-u. 36. László Károly Piacz-u. 56. Molnár István Vigkedvü Mihály-u. 24. Móricz András Kut-u. 68. Márkus Miksa Piacz-utcza 5. Id. Noel Jánosné Homok-u. 53. Nagy József Piacz-u. 38. Ifj. Noel János Homok-u. 53. Ökrös László Bocskai-tér 4. Oláh György Csapó-u. 85. Rubin Chain Dávd Csokonai-u. 34. Rózsa Lajos Széchenyi-u. 32. Szász Lajos Rakovszky-u. 35. Szathmári József Simonffy-u. 46. Szilágyi János Pereczes-u. 25. Schwarcz Salamon Simonffy-u. 2. Tóth Mihály Homok-u. 3. Telki Mátyás Darabos-u. 58. Telki József Honvéd-u. 32. Végh Gyula Piacz-u. 42.

Tajtékpipa faragó és pipa készitő.

Goldstein Lajos Hatvan-u. 63. Heller Márkus Széchenyi-u. Schwartz Dániel Piacz-utcza 29.

Timár.

Bozóki István Borz-u. 18. Bikfalvi Farkas Vigkedvü Mihály-u. 31. Id. Bihari Lajos Zöldfa-u. 11. Ifj. Bihari Lajos Eötvös-utcza 18. Both János Homok-u. 17. Domján Imre Kertész-u. 5. Erdei Mihály Lorántffy-utcza 36. Ifj. Erdei Mihály Honvéd-u. 25. Erdélyi József Teleki-u. 38. Fekete Imre Bocskai-tér 2. Ifj. Fazekas István Vigkedvü Mihály-u. 38. Fazekas Lajos Teleki-u. 58. Fekete Antal Posta-kert 32. Forgó László Borz-u. 14. Lorgó Lászlóné Borz-u. 14. Gál József Vigkedvü Mihály-u. 64. Gáll Miklós Vigkedvü Mihály-u. 64. Harsányi Mihályné Árpád-tér 26. Hadházi Bálint Honvéd-u. 42. Hadházi József Kertész-utcza 2. Jobbágy Imre Bethlen-u. 68. Juhász Zsigmond Teleki-utcza 30. Kovács Ferencz Vigkedvü Mihály-utcza 25. Ifj. Kiss Imre Borz-u. 14. Kovács István Teleki-u. 82. Komádi Károly Csapókert, Kurucz-u. 53. Kiss Imre Zöldfa-u. 7. Ifj. Kiss Lajos Vigkedvü Mihály-u. 55. Kőrössi Ferencz Zöldfa-u. 6. Id. Kiss Gábor Hunyadi-u. 15. Kovács József Vigkedvü Mihály-u. 59. Kulcsár Imre Homok-u. 102. Kádár Imre Árpád-tér 26. Kupai István Homok-u. 121. Kiss József Teleki-u. 72. Kiss István Hunyadi-u. 15. Kun József Borz-utcza 9. Kiss László Teleki-u. 82. Mikó József Teleki-u. 50. Major Mihály Honvéd-u. 22. Madar István Teleki-u. 57. Ifj. Mikó József Teleki-utcza 51. K. Nagy Gábor Vigkedvü Mihály-u. 19. V. Nagy Sándor Varga-u. 27. Nagy Lajos Vigkedvü Mihály-u. 23. V. Nagy József Varga-u. 27. Gy. Nagy József Vigkedvü Mihály-u. 23. Nagy Lajos Vigkedvü Mihály-u. 19. Nagy Sándor Lorántffy-u. 42. Nagy Gábor Honvéd-u. 48. Nagy Lajos Vigkedvü Mihály-u. 53. Ifj. Ormós István Vigkedvü Mihály-u. 42. Ormós Gábor Vigkedvü Mihály-u. 34. Ifj. Ormós József Timár-u. 32. Ifj. Ormós József Péterfia-u. 66. Legifj. Ormós József Vigkedvü Mihály-u. 42. Ormós Lajos Teleki-u. 41. Pethő Ferencz Teleki-utcza 26. Pethő Gábor Teleki-u. 25. Piro-József Teleki-u. 28. Ifj. Pető Ferencz Timárs utcza 48. Pásztor Sándor Teleki-u. 56. Pethő József Bocskai-tér 2. Porcsin Sámuel Mester-utcza 34. Pósalaki István Vigkedvü Mihály-utcza 46. Porcsin Ferencz Teleki-u. 44. Pósalaki József Timár-u. 44. Pethő József Bundi-u. 17. Ifj. Pethő Ferencz Teleki-u. 26. Pető József Teleki-u. 25. Ifj. Piros József Teleki-u. 55. Pető Ferenczné Bocskai-tér 2. Pető Lajos Borz-u. 26. Pósalaki Mihály Teleki-u. 41. Piros István Teleki-u. 28. Rácz Lajos Czegléd-u. 8. Özv. Sarkadi Józsefné Bocska-tér 2. Özv. Sárga Istvánné Timár-u. 6. Szilágyi István Rákóczi-u. 38. Ifj. Seres András Bethlen-u. 53. Özv. Szilágyi Józsefné Nyugoti-u. 36. Ifj. Süvöltős Sándor Teleki-utcza 53. Szabó Sándor Teleki-u. 31. Seres János Vigkedvü Mihály-u. 48. Sarkadi Ferencz Borz-u. 9. Id. Szőke József Könyök-u. 4. Szőke József Könyök-u. 21. Ifj. Sarkadi Ferencz Borz-u. 9. Szathmári Lajos Teleki-u. 37. Szilágyi Lajos Timár-u. 41. Szilágyi Gábor Vigkedvü Mihály-u. 25. Szilágyi István Vigkedvü Mihály-u. 64. Soós István Borz-u. 14. Ifj. Szilágyi István Rákóczi-u. 38. Sárga József Timár-u. 6. Tamás János Vigkedvü Mihály-u. 36. Tokaji István Honvéd-u. 15. Tóth János Borz-u. 9. Tóth Ferencz Vigkedvü Mihály-u. 20. Uri Sámuel Honvéd-u. 35.

INGATLAN ÉS FÖLDHITEL FORGALMI INTÉZET

DEBRECZEN, HUNYADI-UTCZA 21-IK SZÁM.

15—65 évi időtartamra terjedő kölcsönöket földbirtokokra az érték 3/4 részéig közvetit.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Uri István Timár-u. 42. Id. Villás Ferencz Teleki-u. 32. Veréb Lajos Vigkedvü Mihály-utcza 37. Villás Ferencz Teleki-u. 32. Végh Ferencz Vigkedvü Mihály-u. 33. Ifj. Veréb Lajos Vigkedvü Mihály-u. 37. Zokity György Teleki-u. 41.

Világitási és vizvezetéki szerelő.

Burg Ignácz Baross-u. 12. Fazekas Imre Piacz-u. 71. Özv. Klein Józsefné Hatvan-u. 9. Klár Andor Piacz-u. 77. Mathei János Péterfia-u. 19. Molnár Sándor Rakovszky-u. 13. Nagy Sándor Szent Anna-u. 22. Nagy Mihály Csonka-u. 15. Pollák Samu Piacz-u. 43. Szabados Vilmos Piacz-u. 58. Wilheim Ede Hatvan-u. 6.

Váll- és derékfüző készitő.

Biki Róza Arany János-u. 35. Özv. Fodor Józsefné Piacz-u. 42. Goldstein Karolin Piacz-u. 61.

XI. Vegyes-czimtár.

Festőművészek.

Bakos Tibof dr. Thaly Kálmán-utcza 11. Kovacs János Darabos-u. 48. Rajzó Miklós Piacz-utcza 41. Leszcsinszky Kornél Egymalom-u. 8.

Szobrászmüvész.

Tóth András akad. szobrász Késes-u. 32.

Fényképészek.

Letzter József Piacz-u. 44. Némethy József Piacz-u. 42. Ruzicska Gyula Piaczutcza 31. Burg Izsó Kossuth-u. 27.

Vonalzó-intézet és bőrdiszmü késztitő vállalat.

Dávidházy Kálmán és Társa Füvészkert-u. 9.

Nyelvtanárok és tanárnők.

Franczia nyelv Dörfler Mária Rákóczi-utcza 39. Gasdon Bardeauú Csapó-u. 9. sz. Özv. Schenk Leóné Piacz-u. 6. Angol nyelv Nixon Washington Györgyné Ajtó-u. 6.

Zene-iskolák.

P. Nagy Zoltán Debreczen, Piacz-u. 26. Ehrlich József zene-iskolája Burgundia-u. 9. Nőth Antal konzervatoriumot végzett zenetanár, zene-iskolája hatóságilag engedélyezett Budapest székes fővárosi III. kerületi zenekonzervatorium előkészitő tanfolyamával Hunyadi-utcza 10.

Zongoratanárok és tanárnők.

Alföldy Béla Burgundia-u. 20. Brück Gyula zene-tanár. Erlich József Burgundia-utcza 9. P. Nagy Zoltán Piacz-u. 26. Oleschnitzky Emilia Piacz-u. 12. Albert Lujza Timár-u. 36. Borbély Józsefné Csapó-u. 43. Özv. Posch Margit Péterfia-u. 15. Papp Gusztávné Tóth Irma Rákóczi-u. 10. Verlin Sándorné Piacz-u. 89. Szathmáry Erzsike Kandia-u. 5. Steinaker Viola Nap-u. 16.

Czimbalom-tanár.

Nőth Antal Hunyadi-u. 10.

Hegedü-tanárok.

Albrecht József Timár-u. 14. Füredi József József kir. herczeg-u. 6. Füredi Samu Péterfia-u. 11. Füredi Henrik Hatvan-u. 21. Nőth Antal Hunyadi-u. 10.

Nagyerdei fürdő- és vizgyógytelep.

Gőz-, kád- és gyógyfürdő.

Igazgató dr. Szász Adolf. Fürdőkezelő Ronka János. Gépész Kiss József.

Margit-fürdő.

Gőz-, kód-, tükörfürdő, téli és nyári uszoda Péterfia-u. Tulafdonos Szikszai Gyula.

Telegdi-fürdő.

Gőz- és kádfürdő Erzsébet-u. Tulajdonos Lévay Ferencz.

Ápolónők.

Dankó Julia Vigkedvü Mihály-u. 28. Özv. Uszó Mihályné Csillag-u. 102.

Debreczeni czigányzenekarok.

Magyari Imre Homokkert-u. 103. Rácz Károly Teleki-u. 75. Kiss Béla Homokkert-utcza 83. Veres Tóni Késes-u. 41. Zsiga Józsi Varga-urcza 39. Ifj. Boka Károly Késes-utcza 35. Hadadi Gyula Boldogfalva-u. 21. Benczi Sándor Vigkedvü Mihály-utcza 47. Berki Lajos Nyil-u. 100. Virág János Homokkert-utcza 93. Kiss Gyula Homokkert-u. 101. Horváth Gyula Nyil-u. 136. Kiss Gábor Árpád-tér 20. Kálló Józsi Apafi-u. 153. Nagy Lajos Késes-u. 77.

Debr. zenészek első betegsegélyző egylete.

Elnök Magyari Imre.

Iró- és dohányzó készletek, hamutálak, gyertya- és gyufatartók legolcsóbb beszerzési forrása **Mentze Henrik** újdonságok áruháza **Kossuth-u. 4. sz.**

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Tánczmesterek.

Alföldi Károly Péterfia-u. 2. Alföldi László Szent-Anna-u. 22. Schaf János Csapó-utcza 17. Szabó Miklós Kandia-u. 10. Moskovszki András Zöldfa-u. 10. Kerékjártó Lajos Pesti-u. 43. Perczel Karola Szent-Anna-utcza 22.

Tudakozó- és helyszerző intézetek.

Glück Adolf Miklós-u. 5. Klein Testvérek gróf Degenfeld-tér 3. Sinay Sámuel Széchenyi-utcza 5. Schwarcz Márton Hal-u. sarok. Turai Farkas Miklós-u. 8.

Ingatlan adás-vételt közvetitő ügynökök.

Bőr József Zápolya-u. 11. Grosmann és Mandel Hunyady-u. 17. Nagy Lajos Csapó-utcza 13. Rácz Béla Csapó-u. 12. Lang Adolf Hunyady-u.

Kávéházak.

Angol Királynő Kossuth-u. 21. Arany Bika Piacz-u. 15. Hungária Piacz-u. 53. Bocskay Simonffy-u. 6. Kossuth Hunyady-utcza 25. Magyar Király Piacz-u. 67. Otthon Sas-u. 2. Pannonia Hunyady-u. 22. Rákóczi Csapó-u. 8. Royal Hunyady-utcza 2. Széchenyi Petőfi-tér 7.

Világitási vállalatok.

Egyesült villamos világitási vállalat r.-t. képviselete Piacz-u. 77. Farkas Imre Piacz-utcza 77. Földvári Mór Kossuth-u. 1. Földes Sándor Piacz-u. 26. Pollák Samu Piacz-u. 43. Városi világitási vállalat Piacz-utcza.

Állatorvosi rendelő iroda.

László Zsigmond Csapó-u. 30.

Bodega.

Hartstein Vilmos Piacz-u. 71. Reichmann Lajos Piacz-u. 13. Magyar bodega Kossuth-u. 6.

Szállodák és vendéglők.

Angol Királynő Kossuth-u. 21. Németh András Arany Bika Piacz-u. 15. Németh András Debreczen városához Piacz-u. 29. Dréher Piacz-u. 45. Márkus Jenő. Kis Pipa Petőfi-rér 10, Kemény János. Kossuth Hunyady-u. 25. Frohner Piacz-u. 67. Rosenberg Adolf és fia. Margit fürdő Ferencz József-ut, Szikszay Gyula. Korona Csapó-utcza 17, Fixl György. Szarvas Hunyady-u. 1. Öhm Emil. Halász Izidor Csapó-u. 14. Zöldfa, Deák Ferencz-utcza 24. Kiss András, Széchenyi szálloda (volt Telegdi) Németh Mátyás. Vendéglősök: Lókodi Sándor Csapó-utcza. Tóth István Kut-utcza. Németh Gábor máv. gépmühely. Ottó Sándor pályaudvar. Papp István Tizenháromváros-utcza. Krámer Emil Tizenháromváros-utcza. Rosenthal Mór Nyugoti-u. 6. Huszár Sándor Homokkert-utcza.

Szikviz-gyárak.

„Attila“ szikviz-gyár Méliusz-tér. Havas Dávid Nyugoti-u. 26. Pájer János Miklós-utcza 20. Szabó Kálmán Honvéd-u. 6. Szliuka István Teleki-u. 100.

Kézi-zálogintézet.

Első debreczeni kézi-zálogkölcsön intézet részvénytársaság Arany János-utcza 9. Takarák és hitelintézet zálogháza Csapó-u. 4. Központi zálogház Kossuth-u. 15.

Szállitók.

Müller H. és Fia Piacz-u. Hutflész-ház. Rosenberg A. özv. és Fia m. kir. államvasutak szállitói Piacz-u. 60. Farkas és Hechtmann Piacz-u. 13.

Zöldségtermelők.

Biró Pál Szent-Anna-u. 38. Farkas Gyula Postakert. Ifj. Nagy István Honvéd-utcza 30. Némethy János Liba-kert. Vékony János Liba-kert. Debreczen város szegényháza.

Temetkezési intézetek.

Bihari Károlyné Kistemplombazár. Csurka Jánosné Csapó-u. 81. Gebauer Károly Kossuth-u. 2. Dankó Béla Kossuth-u. 15. Polgári temetkezési intézet Csapó-u. 26. Pelley Imre Bádogos-u. 6.

Vizvezetéki vállalkozók.

Máthéi János Darabos-utcza 35. Szabados Vilmos Piacz-u. 58. Lukács Vilmos és Testvére Hatvan-u. 5. szám.

Vadászterületek bérlői.

Vadásztársulat Debreczen szab. kir. város tulajdonát képező erdőségek, földek, Savóskut, Komlóskert, H. u. tilalmas. Téglaés Cserépvető, Hortobágy vizen tul. Ohaton, Pacz, Fancsika, Bánk, Haláp, Nagycsere, Ároktét, Apafája, Monostor és folyókaszáló, Hortobágy vizen innen, H. u. Ondód és ujosztás, V. u. Ondód és ujosztás, P. u. ujosztás, Cs. u. Ondód és ujosztás, Pf. u. Ondód és ujosztásu földek. Külső és belső guti, továbbá a Kossuth-utczai ujosztásu szántóföldekeni vadászatért.

Kecskés István: P. u. ondódi földek.

Portörő Bálint: Kossuth-utczai ondódi földekért.

Frank Testvérek kalap-, fehérnemü- és uri-divat különlegességek üzletében **Piacz-u. 50.** (Vármegyeháza mellett.)

Meglepő szép választék uti bőröndök és utazási czikkekben.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Debreczeni bérkocsi ipartársulat.

Jogtanácsos dr. Révi Nándor. — Iroda Deák Ferencz-utcza 14.

Elnök Kiss János, alelnök Várkonyi Károly, pénztárnok Török János, ellenőr Kecskés János, jegyző Turi István, választmányi tagok: Kónya József, Kovács Mihály, Pataki János, Palóczi László, Kovács Ferencz, Végh András, Borsos József, Oláh Ferencz.

Kétfogatu bérkocsik számaik szerint.

1. Nádas Imre Gyöngyvirág-u. 22. sz. 2. Gáll Péter Zrinyi-u. 51. 3. Kecskés János Hadház-u. 12. 4. Kiss János Hatvan-u. 70. 5. Nagy Sándorné Apaffi-u. 127. 6. Turi István Homok-u. 86. 7. Pávai Imre Nyil-utcza 17. 8. Illyés István Pesti-u. 59. 9. Sarkadi István Csige-kert 27. 10. Kovács Mihály Nyil-u. 3. 11. Aszalós János Tóczós-kert I. járás 32. 12. Szabó János Homok-u. 37. 14. Szigeti Ferenczné Pesti-u. 17. 15. Palóczi László Botond-u. 13. 16. Nagy József Tóczós-kert I. j. 16. 17. Juhász József Tóczós-kert I. j. 18. Laboncz János Csige-kert 22. 19. Oláh Ferencz Nyil-u. 23. 20. Bányai János Kigyó-u. 17. 21. Végh András Tizehárom-város-u. 19. 22. Csincsér Sándor Kut-u. 134. 23. Id. Gulyás András Toldi-u. 8. 24. Id. Várkonyi József Nyil-u. 129. 25. Paczók István Uj-kert I. j. 45. 26. Ecsedi János Eötvös-u. 107. 27. Végh Imre Csige-kert 28. 28. Murvai Ferenczné Nyil-u. 9. 29. Gáll János Homok-u. 12. 30. Szabó Imre Dobozi-utcza 3. 31. Bakó Albert Dobozi-u. 3. 32. Nagy István Faragó-u. 24. 33. Pataki János Homok-u. 5. 34. Borsos József Kar-u. 26. 35. Márkus Juliánna Homok-u. 6. 36. Jánki István Rakovszki-u. 38. 37. Fekete Antal Bethlen-u. 76. 38. Ormós István Kut-u. 22. 39. Pataki György Zöldfa-u. 2. 40. Kónya József Domb-u. 6. 41. Major István Faragó-utcza 19. 42. Bőr Ferencz Dobó-u. 8. 43. Daku Mihály Eötvös-u. 36. 44. Gulyás Mihály Toldi-u. 8. 45. Kovács Ferencz Homok-u. 116. 46. Kovács István Kar-u. 29. 47. Nagy József Apaffi-u. 127. 48. Szigeti Ferencz Pesti-u. 17. 49. Nagy József Tóczós-kert I. j. 16. 50. Oláh Mihály Kar-u. 29. 51. Murvai József Pesti-u. 37.

Egyfogatuak.

1. Kiss Istvánné Borz-u. 23. 2. Bodnár Ferencz Szappanos-u. 11. 3. Lebóh István Gyöngyvirág-u. 13. 4. Szigeti Gábor Nyil-utcza 45. 5. Török János Csige-kert 20. 6. Kecskés István Rakovszki-u. 30. 7. Nádas Imre Gyöngyvirág-u. 22. 8. Özv. Kiss Istvánné Pesti-u. 37. 9. Bakti István Vendég-utcza 80. 10. Burai György Csokonai-u. 42. 11. Kepech Mihály Eötvös-u. 43. 12. Varga János Hadház-u. 27. 14. Szabó Lajos Honvéd-utcza 13. 15. Mészáros József Pesti-u. 15. 16. Fekete János Pesti-u. 9. 17. Papp Károly Csige-kert 21. 18. Bumbuj Péter Homok-u. 35. 19. Kovács Ferencz Csige-kert 23. 20. Özv. Simon Andrásné Ó-Móricz-telep 12. 21. Özv. Török Istvánné Nyil-u. 8. 22. Veres Mihály Ó-Móricz-telep 3. 23. Ifj. Gulyás András Széchenyi-u. 6. 24. Várkonyi Károly Domb-u. 3. 25. Tóth Lajos Domb-u. 3. 26. Ifj. Kecskés János Csige-kert 25. 27. Tóth András Kut-u. 86. 28. Id. Kecskés János Pesti-u. 11. 29. Mészáros József Apaffi-u. 18. 30. Luczi István Nyil-u. 40. 31. Solymosi József Tóczós-kert I. j. 18. 32. Fekete György Homok-u. 15. 33. Almássi Sándorné Ferencz József-ut. 34. Erdei Gábor Tóczós-kert I. j. 11. 35. Holup András Széchenyi-u. 28. 36. Kovács Imre Kossuth-u. 11. 37. Lőrinczi Imre Kar-u. 35. 38. Molnár Gábor Árpád-tér 4. 39. Nagy Sándor Mester-u. 19. 40. Oláh György Vecsei-u. 4. 41. Pávai Ferencz Nyil-utcza 17. 42. Nagy Ferencz Apponyi-u. 19. 43. U. Szabó István Széchenyi-u. 33. 44. Ifj. Várkonyi József Nyil-u. 129. 45. Váradi János Homok-u. 12. 46. Veress János Ó-Móricz-telep 3. 47. Pásti Ferencz Posta-kert 8. 48. Mike István Pesti-u. 35. 49. Kiss Ferencz Pesti-utcza 11. 50. Kecskés István Pesti-utcza 11. 51. Pataki János Homok-utcza 5.

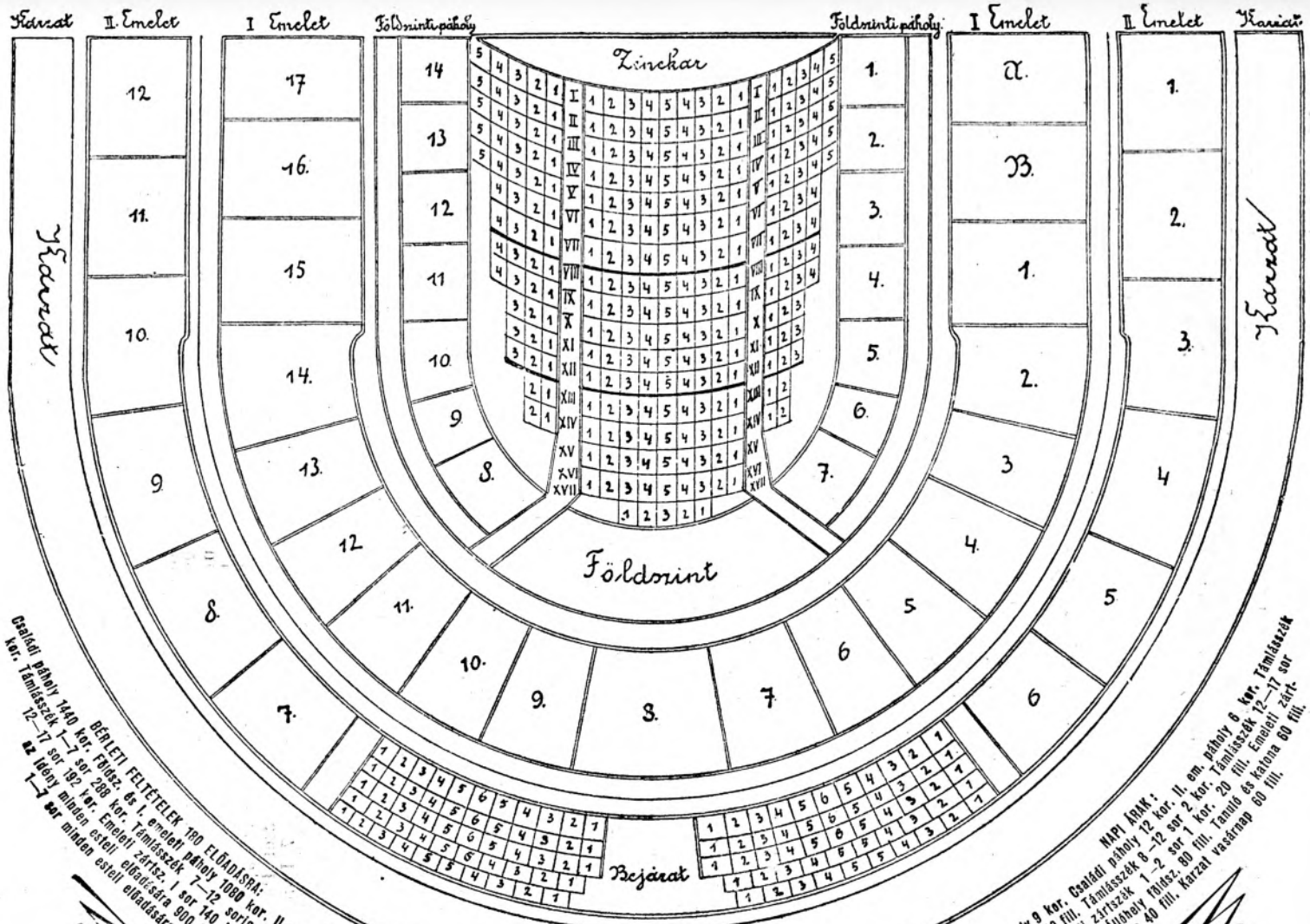
Hordárok.

Asztalos Gábor 1. Horváth József 2. Deli István 3. Tóth István 4. Nagy Benjámin 5. Kiss József 6. Baranya Ferencz 7. Lábas Bálint 8. Kovács Ferencz 9. Tóth Imre 10. Deák Ferencz 11. Sárvári János 12.

Villany zseblámpákból állandó nagy raktár **Mentze Henrik** ujdonságok árúházában **Kossuth-u. 4. sz.**

Olla! A tudomány mai állása szerint a legkitünőbb higienikus GUMMI KÜLÖNLEGESSÉG kapható **SCHÖN SÁNDOR** kesztyü- kötszer- és orvosi müszertára Debreczen, Piacz-utcza 12. Stenczinger ház.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

A DEBRECZENI SZINHÁZ NÉZŐTERE.

Jelzet: 2674
Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár

Postai díj-jegyzékek.

1. Levélpostai díj-szabályzatok.

Díjterület	Levél: súlyfokozat grammokb.	Levél: bérmentve fillér	Levél: bérmentetl. fillér	Levelezőlap drbkint: egyszerű fillér	Levelezőlap drbkint: válasz. fillér	Nyomtatvány: súlyfokozat grammokb.	Nyomtatvány: díj fillérekben	Ajánlási díj	Tértivev. díja	Tudakozv. díja	Express-díj*	fillérekben
Belföld	20	10	20	5	10	10	2	25	25	25	30	
	20—250	20	30			10—50	3					
	250—500	30	40			50—150	5					
						150—250	10					
						250—500	20					
						500—1000	30					
Helyi forgalom:	20	6	12	mint fennebb		mint fennebb		10	10	25	30	
	20—250	12	18									
	250—500	18	24									
Ausztria (Lichtenstein fejedelemséggel) *Bosznia s Herczegovina*	20	10	20	5	10	50	3	25	25	25	30	
	20—250	20	30			50—100	5					
						100—250	10					
						250—500	20					
						500—1000	30					
Németország	15	10	20	5	10	50	3	25	25	25	30	
	15—250	20	30			50—100	5					
						100—250	10					
						250—500	20					
						500—1000	30					
Egyéb külföld	15 gr-kint	25	50	10	20	50 gr.-kint (maximum 2000 gr.)	5	25	25	25	30	

* A helyi forgalomban a posta csak Budapest fő- és székvárosban teljesit express-szolgálatot.

Értékportó zárva feladott pénzes-levelekért és csomagokért[1]

Nyilvánított érték	Tekintet nélkül a távolságra K.	fil.	Nyilvánított érték	Tekintet nélkül a távolságra K.	fil.
100	—	06	3600—3900	—	78
100— 600	—	12	3900—4200	—	84
600— 900	—	18	4200—4500	—	90
900—1200	—	24	4500—4800	—	96
1200—1500	—	30	4800—5100	1	02
1500—1800	—	36	5100—5400	1	08
1800—2100	—	42	5400—5700	1	14
2100—2400	—	48	5700—6000	1	20
2400—2700	—	54	koronáig és igy tov. minden 300 koronáért vagy annak töredéke után 6 fillérrel több.		
2700—3000	—	60			
3000—3300	—	66			
3300—3600	—	72			

Értékportó nyitva (olvasva) feladott pénzes-levelekért.[2]

1000—1200	—	36	4500—4800	1	44
1200—1500	—	45	4800—5100	1	53
1500—1800	—	54	5100—5400	1	62
1800—2100	—	63	5400—5700	1	71
2100—2400	—	72	5700—6000	1	80
2400—2700	—	81	6000—6300	1	89
2700—3000	—	90	6300—6600	1	98
3000—3300	—	99	6600—6900	2	07
3300—3600	1	08	koronáig és igy tovább minden 300 koronáért vagy annak töredéke után 9 fillérrel több.		
3600—3900	1	17			
3900—4200	1	26			
4200—4500	1	35			

[1] Németországba a legkisebb értékportó 12 fillér. — [2] Csak a belföld és Ausztriával való forgalomban.

2. Kocsipostai díjszabály a belföldi, valamint Ausztriával és Németországgal való forgalomban.

Távolsági fokozat:	I. s helyi forgalom		II.		III.		IV.		V.		VI.	
A küldemény súlya	75		75—150		150—375		375—750		750—1125		1125 felül	
	kilométerig											
	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.
Pénzeslevelek 250 grm. súlyig:												
bérmentesitve	—	24	—	48	—	48	—	48	—	48	—	48
bérmentesitetlenül	—	36	—	60	—	60	—	60	—	60	—	60
Csomagok:												
5 klgmig bérmentesitve	—	30	—	60	—	60	—	60	—	60	—	60
5 klgmig bérmentesitetlenül	—	42	—	72	—	72	—	72	—	72	—	72
6 „ bérmentesitve vagy bérmentesitetlenül	—	36	—	72	—	84	—	96	1	08	1	20
7 „ „ „ „	—	42	—	84	1	08	1	32	1	56	1	80
8 „ „ „ „	—	48	—	96	1	32	1	68	2	04	2	40
9 „ „ „ „	—	54	1	08	1	56	2	04	2	52	3	—
10 „ „ „ „	—	60	1	20	1	80	2	40	3	—	3	60
és igy tovább 50, illetve (érczpénzt tartalmazó csomagoknál), 65 kilogrammig minden további kilogrammért még	—	06	—	12	—	24	—	36	—	48	—	60

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Törvény szerinti bélyegrovat.

I.

Váltókat, a kereskedőktől és kereskedőkre szóló pénzutalványokat s végre az adóssági okmányokat illetőleg, melyek valamely nyilvános intézettől értékpapirokra vagy portékákra — de csak 3 hónapra — adott vagy meghosszabbitott előlegezésre vonatkoznak.

Korona értékű	kor.	fill.	Korona értékű	kor.	fill	Korona értékű	kor.	fill.
150 kor.-ig	—	10	1800 felül 2100 kor.-ig	1	40	12000 felül 15000 k.-ig	10	—
150 felül 300 „	—	20	2100 „ 2400 „	1	60	15000 „ 18000 „	12	—
300 „ 600 „	—	40	2400 „ 2700 „	1	80	18000 „ 21000 „	14	—
600 „ 900 „	—	60	2700 „ 3000 „	2	—	21000 „ 24000 „	16	—
900 „ 1200 „	—	80	3000 „ 6000 „	4	—	24000 „ 27000 „	18	—
1200 „ 1500 „	1	—	6000 „ 9000 „	6	—	27000 „ 30000 „	20	—
1500 „ 1800 „	1	20	9000 „ 12000 „	8	—			

30000 koronán felül minden további 3000 koronától 2 koronával több illeték fizetendő, melynél a 3000 koronán alóli maradék-összeg teljesnek tekintendő.

II.

Minden jogügyletet illetőleg, melyekért fokozat szerint tétetik le a járandóság, s melyek itt sem az I. sem a III. fokozatban felhozva nincsenek, milyenek p. o. nyugták, biztositó-szerződések stb.

Korona értékű	kor.	fill.	Korona értékű	kor	fill.	Korona értékű	kor	fill.
40 kor.-ig	—	14	800 felül 1600 kor.-ig	5	—	8000 felül 9600 k.-ig	30	—
40 felül 80 „	—	26	1600 „ 2400 „	7	50	9600 „ 11200 „	35	—
80 „ 120 „	—	38	2400 „ 3200 „	10	—	11200 „ 12800 „	40	—
120 „ 200 „	—	64	3200 „ 4000 „	12	50	12800 „ 14400 „	45	—
200 „ 400 „	1	26	4000 „ 4800 „	15	—	14400 „ 16000 „	50	—
400 „ 600 „	1	88	4800 „ 6400 „	20	—			
600 „ 800 „	2	50	6400 „ 8000 „	25	—			

16000 koronán felül minden további 800 koronától 2 korona 50 fillérrel több illeték fizetendő, melynél a 800 koronán alóli maradék-összeg teljesnek tekintendő.

III.

Kölcsön-szerződéseket illetőleg, midőn a kötelezvények az általadóra szólnak, szolgálattételi szerződéseknél és részvénytársulatoknál, melyek több mint 10 évre alakulnak Valamint a fiók-kereskedések, vagyon betéteknél a részvényes Commandit-társulatoknál, 10 évnél többre, a lotteriai nyereményeknél, ingó dolgok reményvásárainál, életjáradéki szerződéseknél, midőn ingó jószágok adatnak át, ingósági adás, csere- s szállitási szerződéseknél.

Korona értékű	kor.	fill.	Korona értékű	kor.	fill.	Korona értékű	kor.	fill.
20 kor.-ig	—	14	400 felül 800 kor.-ig	5	—	4000 felül 4800 kor.-ig	30	—
20 felül 40 „	—	26	800 „ 1200 „	7	50	4800 „ 5600 „	35	—
40 „ 60 „	—	38	1200 „ 1600 „	10	—	5600 „ 6400 „	40	—
60 „ 100 „	—	64	1600 „ 2000 „	12	50	6400 „ 7200 „	45	—
100 „ 200 „	1	26	2000 „ 2400 „	15	—	7200 „ 8000 „	50	—
200 „ 00 „	1	88	2400 „ 3200 „	20	—			
300 „ 400 „	2	50	3200 „ 4000 „	25	—			

8000 koronán felül minden további 400 koronától 2 korona 50 fillérrel több illeték fizetendő.

Kamatmutató-tábla.

Száztól 5 koronát számitván								Száztól 6 koronát számitván							
Tőke-pénz	1 esztend.		½ esztend.		¼ esztend.		1 hónapra	Tőke-pénz	1 esztend.		½ esztend.		¼ esztend.		1 hónapra	
korona	kor.	fill.	kor.	fill	kor.	fill.	kor.	fill.	korona	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill	kor.	fill.
1000	50	—	25	—	12	50	4	16	1000	60	—	30	—	15	—	5	—
900	45	—	22	50	11	25	3	75	900	54	—	27	—	13	50	4	50
800	40	—	20	—	10	—	3	33	800	48	—	24	—	12	—	4	—
700	35	—	17	50	8	75	2	91	700	42	—	21	—	10	50	3	50
600	30	—	15	—	7	50	2	50	600	36	—	18	—	9	—	3	—
500	25	—	12	50	6	25	2	8	500	30	—	15	—	7	50	2	50
400	20	—	10	—	5	—	1	66	400	24	—	12	—	6	—	2	—
300	15	—	7	50	3	75	1	58	300	18	—	9	—	4	50	1	50
200	10	—	5	—	2	50	—	83	200	12	—	6	—	3	—	1	—
100	5	—	2	50	1	25	—	42	100	6	—	3	—	1	50	—	50

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Zóna-személydíjszabás.

Forgalom	Kilométer	Vonalszakasz	Menetdíjak személyenkint				
			személy- és vegyes-			gyors-	
			vonatoknál az				
			I.	II.	III.	I.	II.
			kocsiosztályban koronákban				
a) Szomszédos forgalom		1	0 60	0.30	0 20	—	—
		2	0.80	0 44	0.30	—	—
b) Távolsági forgalom	1— 25	I.	1.20	—.80	—.50	1 50	1.—
	26— 40	II.	2 40	1 60	1 —	3.—	2.—
	41— 55	III.	3 60	2 40	1 50	4.50	3.—
	56— 70	IV.	4.80	3 20	2 00	6 —	4.—
	71— 85	V.	6.00	4 00	2.50	7 50	5.—
	86—100	VI.	7.20	4 80	3 —	9 —	6.—
	101—115	VII.	8 40	5.60	3 50	10 50	7.—
	116—130	VIII.	9.60	6 40	4.—	12.—	8.—
	131—145	IX.	10 80	7.20	4 50	13 50	9.—
	146—160	X.	12 00	8 00	5.—	15.—	10 —
	161—175	XI.	13.20	8 80	5 50	16 50	11.—
	176—200	XII.	14 40	9 60	6.—	18.—	12.—
	201—225	XIII.	16.20	10 80	7.—	21.—	14.—
	226-on túl	XIV.	18 00	12.—	8.—	24·—	16.—

A m. kir. államvasutak és a kassa-oderbergi vasut magyar vonalai, a menetdíjak számítása tekintetében összefüggő vonalakat képeznek; a többi vasutakon ellenben a menetdíjak minden egyes vasutat illetőleg külön számítandók.

A dunántuli h. é. vasut a m kir. államvasutak által kettészelt vonalai állomásainak egymásközti forgalmában a menetdíjak akként számíttatnak, hogy a két részvonal össztávolsága alapján esedékes menetdíjhoz, mely azonban a XIV. vonalszakaszn l többre nem rughat, **a m. kir.** államvasutak közbeékelt vonala számára még **a II. távolsági vonalszakasz** menetdíja hozzáadatik.

Bérkocsik díjszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
	ár koronákban	
I. Napszámra:		
Egész napra, regg. 7-től esti 9-ig	10.—	6 —
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9-ig	6.—	4.—
II. Óraszámra:		
Fél órára	—.80	—.60
Háromnegyed órára	1.20	— 90
Egy egész órára	1.60	1 20
Minden következő órára	— 80	—.60
Az utolsó órán túl félórára vagy kevesebb időre	—.40	—.30
III. Egyes járatokért:		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város sorompóin belül	1.—	—.60
IV. Meghatározott járatok:		
Temetéseknél (valláskülönbség nélkül), ha a végtisztesség a templomban történik		
A temetőbe ki és vissza	4.—	2 80
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	2.40	1 60
A színházba menet	1 20	— 80
A színházból jövet	1 60	1 20

	Két lovas	Egy lovas
	ár koronákban	
Bármely vasuti indóház vagy raktárhoz nappal menet vagy jövet, kézi táskával	1.—	—.60
Éjjel menet vagy jövet, kézi táskával	1.60	1.20
A kocsis mellé elhelyezett minden darab málha után külön 20 fillér díj jár		
A korcsolyázó vagy csónakázó tóhoz, termény-raktár, légszesz-gyár, kertészeti egylet és gőzmalomhoz menet vagy jövet	1.—	—.60
Menet és jövet egy óra várással	1.60	1.20
A nagyerdei fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	1.—	— 60
Menet és jövet egy óra várással	2.—	1 40
Minden következő órára	1.20	—.80
Külső barom- és lóvásártérre oda és vissza egy óra várással	2 40	1 80
Minden következő órára	—.80	—.60
Katonai laktanyához és kórházhoz menet vagy jövet	1.—	60
Menet és jövet egy óra várással	1 60	1 20
Minden további órára	—.80	—.60

A díjak reggel 6 órától esti 9 óráig számittatnak.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

A névnapok betűrendben.

Röviditések:

J. = Január | F. = Február | M. = Márczius | A. = Aprilis | Mj. = Május | Jun. = Junius | Jl = Julius | Ag. = Augusztus | Sz. = Szeptemb. | O. = Október | N. = November | D. = Deczember

Abbas, F. 10.
Abdiás, pr D. 1.
Abel, J. 2.
Abiatha vt. N. 30.
Ábrahám rem M. 20. abbás Jun. 15. patr. O. 6.
Abszalon Sz. 2.
Acarius, Jun. 22.
Acatius, M. 31.
Achatius, Jl 22.
Achatus, M 31.
Achilleus, Mj. 12.
Adalbero pk, O. 6., 9.
Ádám, D. 24.
Adel, F. 5. D. 16. 24.
Adelhard, J. 2. D. 25.
Adelinde, Ag. 28.
Adoard, Jun. 24.
Adolár, A. 21
Adolf, F. 11. Mj. 11., Jun. 17, Ag. 21., 29., N 7.
Adolphin, Sz. 27.
Adorján, M. 5., 4. Sz. 28.
Aemilian, Sz. 11. N. 12., D. 6.
Aemiliana, J. 5. D. 24.
Afra, Ag. 7.
Africanus, M. 1.
Agáp v, M. 27.
Agape, A. 28.
Agapét, Ag 18.
Agapitus, Ag. 6. 18., Sz. 20.
Agatha, F 5.
Agatho, Jl. 8.
Agathon, J. 10., A. 3, D 7.
Agathonik, Sz. 3.
Agnelus, D. 14.
Ágnes, sz. vt. J. 21.
Ágost, Ag. 3., 28.
Agot, Marian, F. 13.
Ágota sz., F. 5.
Agricola, M. 17., N. 4.
Ákos, Jun. 22. A. 29
Aladár, F. 15., Jun. 29.
Alajos, Jun. 21.
Alban püsp. Jun. 21.
Albert, A. 8, Ag. Ag. 7., N. 14.
Albin, M. 1.
Abina, D. 17.
Albrecht, A. 24.
Alphons, Ag 2., 22., N. 30
Amadeus, O. 26.
Amália, Jl. 10., A. 2., O. 7.
Amandus, O 26.
Ambrus, A. 1, O. 16., D. 19., 7.
Ammon, D. 20.
Ammosz p, Jun 27., M 31.
Anaszt vt. J 22.
Anasztasia D 22.
Anatolia, Jl 29.
András, N. 30., D. 12., N. 10., F. 4., Ag. 31., Jl 16., Mj. 29
Angela, M. 11., Mj 31.
Angelika, M. 30., 18.
Anna, Jl. 26., Ag. 6., F. 15, Sz. 21, F 19.
Anselm, l. Ensel.
Antal, Mj 10, J. 17, Jun. 13.
Antonia, A. 10.
Apollónia sz F. 9
Appollon, A. 8., 18.
Aranka, O. 5.
Ármin, A. 7, Ag. 11., D. 1., 28.
Arnold, Jl. 18.
Áron, A. 18., J. 21.
Arzén, Jun. 18., Jl 28.
Artemius vt., N. 1
Arthur, J. 7.
Athanáz, Mj. 14., Jl 17.
Augusta, M. 29
Augustus, O. 7., Ag. 3.
Aurelia, M. 28., Jl. 19, D. 2.
Aurelian Jun. 16.
Azarius, D. 16.

Babilás, Sz. 16.
Balázs, F. 3., 23
Bálint, F. 14., J. 7.
Barnabás, Jun. 11., 23
Baruch, Mj. 30
Basil l. Vazul.
Basilides, Jun. 12., 28.
Basilissa, A. 15.
Beate, M. 8., Jun. 29., Sz. 6., D. 22
Beatrix, Mj. 11., Jl 29.
Beatus, Mj. 10.
Beda, Mj. 27.
Bekény, M. 21
Béla, A. 23., Jun. 25., 30.
Benedek, M. 21., 26.
Benedict, J. 13., F. 12, M 24, A. 4, 15., 16.
Benedicta, Ag. 13.
Benigna, Mj 9.
Benignus, F 27., M. 22., N. 9., 20.
Benő, M. 31.
Benno, Jun. 16., A. 21.
Benvenuto, Jun. 27.
Bernát, Jl. 15., Ag. 20, 21., Mj 20, Sz 28.
Berta, Jl 23.
Bertalan, Jun. 25., 26, A. 24., Sz. 6.
Berthold, Jun. 20., Jl. 27., N. 17.
Bertram, Ag. 17., Jl 3.
Blanca, Ag. 10.
Blondina, N. 5.
Bódog, J. 14., Mj. 30
Bogyiszló, A. 9.
Boldizsár, J. 6.
Bonaventura pk. hv., Jl. 14., O. 26.
Bonifácz, Mj 14., D 31.
Borbála, D. 4., 16.
Brigitta, O. 8., N. 13, F. 1.
Brunó, M 8, Mj. 17., O 15., Jl. 18, O 6, Sz. 9.
Bulcsu, D 12.
Burghard, O. 11.

Caecilia, Jun. 3., Jl. 9, N. 22.
Caecilian, D. 15.
Caecilius, Jun. 3.
Caesar, Busi, A. 15, F. 26.
Calixtus, O. 14.
Camillus, Jl. 27.
Carolina, Jun. 14.
Cassfan, Ag 13., D. 3., O. 20
Celsus, Jl. 28.
Christiana, D 15.
Claudia, J 2., M. 20., Mj. 18., O. 30.
Claudius, Jun. 6., Ag 23., O 30.
Cleopha, N. 18.
Cletus, A 26.
Coelestin, A. 6., Mj. 10, 19.
Columba, D 31.
Columbin, Jl. 31.
Concordia Ag. 13.
Constantia, F. 17.
Constantin, F. 25.
Cornel l. Soma
Crescentia, A. 19., Jun. 16.
Crispina, D 5.
Cunibert, N. 12.
Cserjén, Sz. 28
Cziczella, N 22.
Cziporj. vt. O. 14.
Cziprian, Sz 26., 14.
Czirill, F. 26, Jun. 21., M. 30, 9.
Czirilla, Jl. 5.
Czirjék vt., Ag. 8., M. 16., O. 11.
Czirus, F. 12.

Dagobert, D. 23.
Dániel, D. 23., Jl. 8., D. 30., M. 11.
Daria, O. 25.
Darius, A 3.
Dávid Jl. 8, D. 30., M 11.
Delphine, Sz. 27.
Delphinus, D. 24.
Demeter, O. 26., N. 7.
Demetrius, A. 9., D. 22
Demjén vt. Sz. 27.
Dénes, A. 8, Mj. 25., F. 26., O. 3., 9., 15.. N. 17., D. 26.
Desideratus, D. 18.
Detrik, Mj. 6.
Dezső, F. 11., Mj. 23., 28., N. 15.
Dionysia, D 12.
Domitian, F. 5., J. 10.
Domokos, Ag. 4., O. 14., D. 20.
Donát, F. 17., Jun. 30., Ag. 7.
Dorotheus, Jun. 17.
Dorottya, F. 6.

Eadbert, Mj. 6.
Eberhard, M. 23., N. 29.
Ede, M. 18.
Egbert, A 24.
Egwin pk, J. 11.
Egyed, A. 27., Sz 1.
Elazar, Sz. 27.
Elek, F. 11.. M. 28., Jun. 17., 21.
Eleonóra, F. 21., Jl 11.
Elias, Jl. 20, F. 16.
Emerentia, J. 23.
Emil, Mj. 22., N. 12.
Emilia, A. 5., N. 21.
Emilian, Ag. 20.
Emma, A. 1., 19., Jun. 29., Sz. 22.
Engelbert, N. 7.
Engelhard, O. 29., N. 9.
Enok, J. 3.
Ensel, M. 18., A. 21.. Jl. 5.
Enselmina, N. 3.
Ephraim, O 8.
Epiphania, O. 18.
Erazmus, pk. Jun. 2, 3.
Erhard, J. 8.
Erik, F. 15., Mj. 18
Ermelinde, O. 29.
Ernestine, Jl. 31.
Ernő pk., J 12.
Erwin, A. 26, 25.
Erzsébet, Jl. 8., N. 19, D 5.
Eszter, Mj 24.
Etel, J. 30
Etelka, l. Adél.
Eudoxia, M. 1.
Eufémia, Jl. 23.
Eugenia, D. 25.
Eulalia, F. 12., D. 10.
Euphemia, Jun. 17., Sz. 16.
Euphrasia, M. 13.
Euphras, Mj. 15.
Euphrosina, F. 11.
Eusebia. M. 16.
Éva, D. 24.
Ewald, O. 3.
Ezekiel, A. 10.
Ezsajás, Jl. 6., F. 16., Mj. 21.

Fábián vt, J. 20.
Fabrician Ag. 21.
Farkas, O. 31., Sz. 4.
Faustina, Sz. 20.
Fausztinus, F. 15., Jl. 29.
Faustus, Jl. 16., O. 13.
Febronia, Jl. 7.
Feliczian, Jun. 9, O. 20.
Feliczitás, M. 7.
Felix, F. 14., A. 23., Mj. 30, Jl. 7., 12., 21., 27., 29, A. 30., O. 24., N. 20
Ferencz, N 9., O. 10., A. 2., Jun. 16., Jl. 24, J. 29., O. 4., D. 3.
Fidelius, A. 28.
Fides, A. 1., Sz. 29.
Filemon, M. 8.
Firmin, J. 14., Sz. 25., O. 11
Flavia, Mj. 11.
Flavian, F. 18., 19.
Flór, Ag. 30.
Flóra vt., N. 24.
Florentina, A. 3.
Florentin. Sz. 27, O. 17., N. 10.
Florentius, Mj. 27., Sz. 22
Flórián, Mj. 4.
Fortunat, Jun. 1., O. 24.
Franczi ka, M. 9.
Fridolin, M. 7.
Friderika, O. 6.
Frigyes, F 12., M. 5., 6., Jl. 18

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Frigyeske, Sz 20.
Fülöp, A 11., Mj. 1., Ag 23., O. 23, N 26.
Fürchtegott, A. 15.

Gábor, M. 24., A. 7., N 2
Gabriella, F. 10.
Gál, O. 16.
Gallus, pk. Jl. 1.
Gáspár, J. 6
Gauthier, Mj. 11
Gebhard Jun. 16. Ag 27.
Gellért, pk vt. Sz 24
Genovéfa, sz. J. 3.
Geraldus, O 13.
Gerard, A. 23., Sz. 24., O. 3., N. 28., D. 22., 23. 28.
Gergely, F. 13, M. 1., 16., Mj. 21., Jun. 4., 15., Ag. 25, Sz 3., N 17., F. 6., Mj. 12., Jun. 10., M 12, O. 12., D. 22.
Gertr, M. 17., N. 17
Géza, F. 25., N. 23.
Gedeon, M 28.
Gilbert, F. 4, Sz. 1., 4, O. 3.
Gizella, Mj. 7.
Gocsárd, Mj 5.
Gottfried, J. 13, Mj. 7, N. 8.
Gotthard, Mj 5.
Gottlieb, Jun. 7., N. 2.
Gráczian, D. 18.
Gratiana, Jun. 1.
Guibert, Mj. 23.
Guido, M. 30., Jun 12, Sz. 12.
Gumbert, pk. M. 11.
Günther, O. 9., N. 28
Guntram, M. 28.
Gusztáv, Ag 2.
Gyárfás, Jun. 19.
Gyeráz, M 16.
Gyermán, O. 1.
György, A. 19, 24, Mj. 5., Jl. 27., O. 8.
Győző, A 20., F. 25., D. 1., 4., N. 1
Gyula, F. 17., A. 12, Mj. 17.

Habakuk, D 14.
Hajnalka, Jl. 19.
Hannibal, Ag. 2.
Hartwig, Ag 21.
Hedwig, özv., O. 17, 15.
Heliodor, Jl. 3., Jun. 9.
Henriette, M. 16.
Henrik, J. 16, Jun. 25., Jl. 12.
Heribert, M 16.
Hermine, D. 24.
Hilaria, Ag. 19.
Hilarton, O. 21., 23, A. 9, (M. 28), N. 2
Hilda, N 18.
Hildebert, F. 18., M. 14., Mj 3.
Hildegard, Sz. 15, 17.
Hildegundis, F. 6, A. 20.
Hippolyt, M 20., Ag. 13, 22, D. 2.
Honoria, F. 27.
Hubert, pk. N. 3.
Hugó, A. 1., 29.
Humbert, M. 25
Hyginus, J. 11.

Ida, A. 13., Sz. 4, N. 3.
Ignácz, Jl. 31., F. 1, D. 15., 20.
Illés pr., Jl. 20., Ag. 1.
Ilona, Mj. 22., Jl. 21, 31, Ag 18, N. 3.
Imre, N. 5.
Imrike, J. 23
Incze, p. vt, Jl. 28.
Innocenz, Jl. 28.
Ipacs, A. 12.
Ipoly, Ag. 13.
Irenaus, A. 6.
Irmgardis, Sz. 4.
Irén, M. 25, D. 15, A. 5., 28., Mj. 17.
Isaak, D. 20.
Isabella, J. 4., Ag 31.
Ischyrin, D. 22.
Isfried, Jun. 15.
Israel, M. 26
István, Ag. 20., Sz 2, D. 26., 27., A. 3, 14., D 10.
Itha, N 3.
Iván, Ag. 29, J. 7, Jun. 6, 24.
Ivetta, F. 20.
Ivó, hv., Mj. 19.
Izidor, J. 15., F. 16, A 4, Mj. 10, 26.
Izsák, Jun. 11., Ag. 15, D. 20.
Izslák, Ag. 28.

Jácint, Jl 15., 17., 30, Ag. 16. Sz. 11.
Jairus, O. 3.
Jakab, Jl 25., Mj. 12, A. 2., Mj 1, O. 4, 6., 21., N 4., D 9
Janka, 30., Mj 6.
János, vt., Mj. 24, 12, J 10, F 11., M 8, A. 16., 20., 27, Jun. 12, 24, Jl. 12.
János, Ag. 2., 21., O 8., 23, N. 24., 25., D. 27.
Jenő, N. 13., 15, 18.
Jeremiás, F. 16., Mj. 13., Jun. 26.
Jeromos, Jl. 20., Sz 10., 30., N. 19.
Joakim, Sz. 21., M. 20., D. 9, 13.
Jób, Mj. 9.
Johanna, F. 22., Mj 24., Ag. 21.
Jónás, M. 29., N. 12.
Jonatán, D. 29.
Jordán, F. 13.
Josaphat, N. 27.
József, J. 1, F. 4, M 17, Mj. 8., Jun. 20, Sz. 16., Jl. 22., 26., A 16., Ag. 27., M. 19.
Josua, F. 23.
Jucundus, N. 14.
Juda, ap., O. 28., Jl. 1.
Judit, D 10.
Judit, Sz. 27.
Julián, J. 14, 27., 28., M. 8., 16., A. 8., Ag. 28, Jl. 3., J 9.
Julia, F. 16, Mj. 22, A. 5, Jun. 19, D. 21.
Julitta, Jl 27.
Jusztin, A. 8., 13, Sz 2., 26.
Jusztina, O. 7., Jun. 16, Sz. 26.
Justus Ag. 6., Sz. 2., N. 10.

K betü alatt nem található neveket l. a C alatt.

Kajetán, M. 6., Ag 7.
Kajus, A. 22.
Kaliszt, O 14, 9.
Kálmán, vt. O. 13.
Kandid, vt O 3.
Kandida, D 2.
Kanut, kir. J. 19.
Kapisztrán, O. 22.
Károly, N. 4., J. 28.
Katalin, F. 23., M. 2, sziéniai A 30., Sz. 5, 14., N 25., D. 6.
Kázmér, M. 4, 22.
Kelemen, p. D. 7., N. 23., J. 23.
Kereskény, Jun 27.
Keresztély, Mj. 14.
Kilian, Jl. 8.
Kiljén, Jl 8.
Klára, sz. Ag. 12
Klementin N 23.
Kleofás, Sz 25, 2.
Klodoald, Sz. 8.
Klotild, Jun. 3.
Kolozs, N 8.
Konrád, F. 19, A 19, N. 26.
Konstantin, Mj. 12. F. 17
Kordula, O. 22.
Kornél l. Soma.
Korpács, Jun. 4., 7.
Kozma, Sz. 27.
Kozma, Jl. 13
Krispin, O. 4.
Kristóf, M. 15., Jl., 25.
Krisztina, Jl. 24.
Krisztina vt. Ag. 5
Krizoszt, J. 27, F. 8.
Krizsán, O. 25.
Krizsán, M. 31.
Kunigunde, M. 3, Jl. 24.
Kuno, Mj. 29, Jun. 1.

Lajos, Ag. 25., 19.
Lambert, Sz 17.
László, kir Jun. 27., O 22.
Laura, Jun. 17.
Lázár, pk. hv. F. 13, D. 17.
Lea, M 22.
Leander, F. 27., O. 5.
Lénárd, O. 15., N. 6.
Leo, M 4, 2., A. 11, Jun. 28.
Leodegar, O 2
Leokádia, D 9.
Leontine, Jun. 18.
Liborius, p. Jl. 13.
Lipót, hv. N. 25.
Livinus, N. 14.
Longin, O. 28
Longin vt M. 15.
Loránt, Ag. 9., 10, 22
Lőrincz, Ag. 10, Sz 5.
Lothár, J. 4., A. 20.
Lucanus, O. 18.
Luczia, D. 16.
Luczian, J. 8., Mj 27
Luczius, D. 3.
Lucza, D 13.
Ludmilla, Sz 16.
Ludolph, Mj. 27.
Luiza, A. 7., Jl 9.
Lukács, O. 18., 30
Lukréczia, Jun. 7, Jl. 9.
Lydia, Ag. 3.

Magdolna, Mj 27, Jl. 22, Ag. 3.
Makár, J. 2, 19.
Malakhiás, J. 3.
Málkus, M. 28, 29.
Manó, A. 22, 26., Jun 29, Sz 11., M 26.
Marczella, J. 31.
Marczellin A. 10.
Marczel, J. 16., Jun 17., 18.
Margit, F. 28., Jun 10, J 2., 8., Jl. 13., 20.
Mária, J. 23, F 2, M. 25, Ag. 15., Sz. 8., N. 21., D. 8.
Mária Cleoph. A. 9.
Mária egypt, A. 9., 13.
Mária Mag. Jl. 22.
Marina, Jl. 29.
Márius, J. 19.
Márk, A. 10., 25., Mj. 7.
Márta sz., Jl 29.
Martinián, F. 25.
Márton, N. 11., 12.
Máté, N. 28., Sz. 21.
Máthai Ján. F. 8.
Matild, M 14.
Mátyásap, F. 24.
Mátyás, Ag 21.
Maurus, J. 14.
Maxim hv., J. 21.
Maximim Mj. 29.
Maximus tur. J. 25
Mechtild, M. 29., Mj. 31.
Medárd, Jun. 8.
Melitta, A 1.
Melánia, J. 7, D. 31.
Menyhért, J. 6.
Mihály, Sz. 29., N 20., Jun. 4.
Miklós, F 23., D. 6., Sz. 6., 10., M 13., N. 13.
Miksa, O. 12., D. 12.
Monika, Mj. 4.
Mór, J. 15., Sz. 13., 22.
Mózes, Sz. 4.
Myron, Ag. 17.

Nádor, Jl. 12.
Nándor, Mj. 30., Jun 23., O. 19.
Napoleon Ag. 15.
Narczisz pk, O. 2.
Natália, Ag. 27., D. 1.
Náthán, O. 24.
Nathanael, Sz. 5.
Nesztor, N. 8.
Nicanor, J. 10.
Nicodemus, Sz. 15.
Nikodém, Jun. 1., Sz. 15.
Norbert, Jun. 6.

Octavian, M 22.
Ödön, Mj. 27., O. 12., N. 6., 13., 15., 20., 16.
Ozeás, A. 5.
Olympia. A. 15.
Okas, Mj. 21.
Olga, l. Ilona.
Onufer, Jun. 10.
Orbán, Mj. 25.
Orsolya, O. 21.
Oscar, D. 1.
Oswald, F. 28., Ag. 5.
Othmár, N. 16.
Ottilia, D. 12.
Ottó, N. 18.
Ottokár, N. 4.
Özséb, M. 14., Jun. 21., Ag. 14, Sz 26., Jl. 4., D. 16.

Pakóm, Mj. 14., 27, O. 19.
Pál, Jun. 26., D.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

27., Jun. 29, Jl. 11., J. 10., 15., N. 18.
Palladius, Jl. 6.
Parthén, p F.
Paskál, Mj., 17.
Patricius, A 13.
Patroclus, N 19
Paula, J. 26., M. 9.
Paulin p. Jun 22
Paulin, Ag 31.
Pauline, M. 22.
Peregrin, A. 27., Mj. 16.
Peregrina, O. 5.
Péter, A. 29., Mj 3., O. 19, Jun. 29., Jl 11., N. 10., J. 31., Jun. 24, F. 22., J. 16.
Petronella sz., Mj, 31.
Philemon p. N. 22.
Philibert, Ag 20.
Philipp ap Mj 1.
Piroska sz., J. 18.
Pius, Mj. 5., Jl. 11.
Placid vt., O. 5.
Plátó, N 30.
Plutarch Jun. 28.
Polikarp, J 26., M. 7., (F. 23.)
Pongrácz, Mj. 12. Jl 21
Prokop, Jl. 4. 20., M. 11., A. 1.
Prosper, Jun. 22.
Prosper p., Jun. 25

Quinta, F. 8.
Quintianus F 14.
Quintinus, O. 30

Rachel, J. 11.
Radegunde, Jl. 16.
Rafael, O. 24., Sz. 12.
Raimund hv. J. 7., Ag 31.
Rainer, Jun. 17.
Rebeka, M. 9., Ag. 30.
Regina sz. vt Sz 7., Jun. 20.
Reinhard, F. 23.
Reinhold, J. 12.
Richárd, A. 3.
Rikhárd k., F. 7.
Róbert A., Jun. 7.
Rókus, Ag. 16.
Román, F. 28., O. 23, Ag. 9., N. 18., 30.
Romana, F. 23.
Romuald, F. 7., 28
Róza limai, Ag. 30
Rozália, Sz 4.
Rozamunda A. 2.
Rozina, M. 13., 11., O 6
Rudolf, A. 17.
Rupert, Sz. 24.
Ruth, Jl 16.

Salamon, F 8,
Salvator, h rtái M 18.
Sámson, J. 27., Jl 9.
Sámuel pr., Ag. 26, Sz 1.
Sándor, F. 26, M. 10, 18, 26, Sz. 11., N. 26, D. 26.
Sára, Mj. 16.
Sarolta, Jl 5.
Sebald, Ag. 19.
Sebestyén vt., J. 20.
Sebestyén, D. 30.
Sebő, J. 11., Mj. 6., D. 5, 17.
Serena, Jun. 18.
Severius, F. 18.
Simeon, F 18., J. 5, F. 15, A. 17. 29., Mj. 9., Ag. 2., Sz. 13.
Simon, O 28., Jun. 5.
Sixtus, M. 28., Ag. 6.
Soma, F. 2., Jl. 3.
Spiridion, D. 14., 24.
Szabina sz. O. 27.
Szabina, Jl. 20.
Szabinus vt., M. 28., D. 80.
Szalóme, O. 24.
Szaniszló, Mj. 4, N. 13
Szaturnin vt., N. 29.
Szende, Sz 30.
Szeráfin, Sz. 3., D 5.
Szerafina, O. 12.
Szeraphion N. 14.
Szergius, O 19.
Szervácz, Mj 13.
Szibilla, A 29., Sz. 10
Szidonia Jun. 23.
Szigfrid, F. 15.
Szilárd, A 12.
Szilveszter D 31. J. 2.
Szörény ap, J. 8.
Tádé ap, Sz. 2., O. 23.
Tamás, D 21, O 18., M. 7., Jl 19., D. 29., Sz. 18.
Tasso, D. 11.
Tekla, Sz. 23., O. 6., 15.
Theodorik, Jl. 1.
Teodózia, vt., Jun. 10.
Teofil, N. 3., D. 20.
Teréz M. 9., O. 15
Theobald, Jl. 1.
Theod ap. J. 11.
Theodolinde, J. 22., O. 29.
Thcodora, A. 28.
Theodosa, A. 2
Timót, J. 23., 22., M. 6., Mj. 15., Jun. 22, Ag. 22.
Tiberius, A. 14.
Titus, J. 4., A. 14.
Tivadar, A. 19., Mj 2, 4., 28., O. 29., N. 9.
Tivadar, A 1., Sz. 23.
Tóbiás, Jun. 13.
Troján, N. 30

Ulrik pk, Jl. 4.
Ulrika, Ag. 6.

Valurga, b F. 25.
Valentina, Jl 25.
Valér, J. 29.
Valéria, D. 9.
Valter, Jl. 30.
Vazul, Jun. 21, 26., Mj. 8., Jun. 23.
Vazulka, Mj. 20.
Venczel vt., Sz. 28.
Vendel, O. 20.
Veronika sz., J. 13., 21.
Vid, Jun. 15.
Vidor, J. 13, 14., Jun. 15, N. 14.
Viktoria, D. 23., O 27.
Viktorin vt. Sz. 5.
Vilibald, Jl. 7.
Vilma, O. 25.
Vilmos, Mj. 28., Jl 5., J. 10, O. 25.
Vincze, A 5., Jl. 19., J 22.
Virgil, N. 27., J. 31.
Vitalian, J. 27.
Vollbrecht, F. 27.
Vitályos, A. 28., O. 20.

Walfrid, F. 15.
Werner, A. 19.
Wilfrid, O. 12.
Winebald, A. 26.
Wladimir, Jl. 24.
Wolfram, M. 20.

Xenia, J. 24.
Xenofon, J. 27., F. 7.

Zaide, M. 17.
Zaire, O 21.
Zakariás vt., Sz. 6., M. 14., A 5, Sz. 17.
Zéno vt., D. 22.
Zenobia, N. 11., O 29.
Zsigmond, Mj. 2.
Zsófia vt, Mj. 15.
Zsófia, Sz 29.
Zsuzsánna, Ag. 11, F. 18., Mj. 24.

Debreczen szab. kir. város 1911. évi országos vásárainak jegyzéke.

I. Remete Antal-napi vásár.

Január 9—10—11.: hétfő, kedd, szerda, bőr-, gyapju-, méz-, dió stb., továbbá toll, iparczikkek, gabona- és terményvásár. — Január 14—15.: szombat, vasárnap sertésvásár. — Január 15—16.: vasárnap, hétfő lóvásár. — 16—17.: hétfő, kedd baromvásár.

II. Szent-György-napi vásár.

Április 17—18—19.: hétfő, kedd, szerda bőr-, gyapju-, méz-, dió stb., továbbá toll, iparczikkek gabona- és terményvásár. — Április 20—21.: csütörtök, péntek juhvásár. Április 22—23.: szombat, vasár nap sertésvásár. Április 23—24.: vasárnap, hétfő lóvásár. Április 24—25.: hétfő, kedd baromvásár.

III. Nagyboldogasszony-napi vásár.

Augusztus 7—8—9.: hétfő, kedd, szerda bőr-, gyapju-, méz-, dió stb., továbbá toll, iparczikkek, gabona- és terményvásár. — Augusztus 10—11.: csütörtök, péntek juhvásár. — Augusztus 12—13.: szombat, vasárnap sertésvásár. — Augusztus 13—14.: vasárnap, hétfő lóvásár. — Augusztus 14—15 hétfő, kedd baromvásár

IV. Dienes-napi vásár.

Október 2—3—4.: hétfő, kedd, szerda bőr-, gyapju-, méz-, dió- stb., továbbá toll, iparczikkek, gabona- és terményvásár. — Október 5—6.: csütörtök, péntek juhvásár. — Október 7—8.: szombat, vasárnap sertésvásár. — Október 8—9.: vasárnap, hétfő lóvásár. — Október 9—10.: hétfő, kedd baromvásár.

V. Hortobágyi állatvásár.

Junius 22-én a hortobágyi vendéglő előtti téren fog megtartatni.

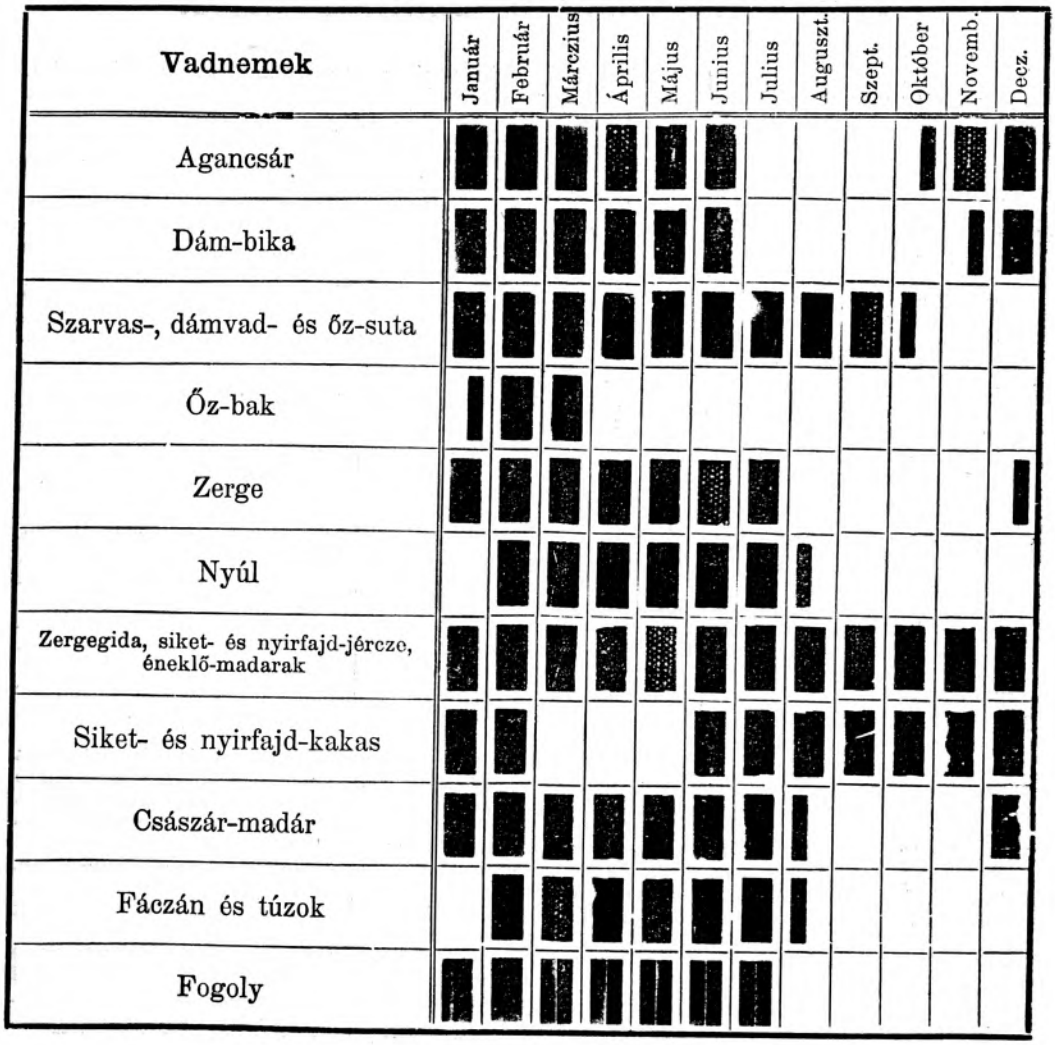
VI. Heti vásárok kedden és szombaton tartatnak.

Jegyzet. Nyers termények és iparczikkek a vásár egész tartama alatt árusithatók.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Vadászati és tilalom-idő a különféle vadnemekre egész Magyarországon.

(A fekete mezők a tilalmi, a fehérek a vadászati időt jelentik.)

A különböző pénznemek s azok átszámitása.

		kor.	fill. aranyban
Arábia	1 Krus = 40 divani	1	67
„	1 Mahmudi = 20 Gas	—	21
„	1 Mokka tallér = 80 Kabir	3	50
Belgium	1 frank = 100 Centimes	—	80
Brazilia	1 ezüst millreis = 1000 reáles	2	34
Dánia	1 korona = 100 Ore	1	13
Egyesült Államok	1 arany dollár = 10 cents	4	19
„ „	1 ezüst dollár	4	—
Egyptom	1 piaszter = 40 para	—	21
Francziország	1 frank = 100 centimes	—	80
„	1 darab 20 frankos arany	16	—
Görögország	1 drachma = 10 lepta	—	80
Japán	1 arany Yen = 100 sen	4	38
Mexiko	1 piaster=8 reáles à 100 centimes	4	32
Nagy-Britannia	1 Schilling = 12 pence	1	—
„	1 font sterling = 20 schilling	20	42
Németalföld	1 forint = 100 cents	1	70
Németország	1 márka = 100 fillér	1	20
Olaszország	1 lira = 100 centesimi	—	80
„	1 ducato = 10 carlini à 10 Grana	3	44
Oroszország	1 ezüst rubel = 100 kopek	3	22
Oroszország	½ imperial arany = 5 rubel	16	74
Peru	1 sol = 100 cents	4	—
Perzsia	1 tomán arany = 10 krán à 2 Parabat	9	30
Portugália	1 millreis = 1000 reis	4	47
Románia	1 Piaster (Lei) = 100 Ban Para	—	80
„	Egy 20 leikes arany	16	16
Spanyolország	1 peseta = 100 cents	—	87
„	1 Escudo (Coronna = 1 reáles) à 10 decima vagy 34 maravedis	2	10
„	1 arany doblon de Izabella = 10 escudo	21	34
Svéd és Norvégia	1 korona = 100 Ore	1	13
„ „	1 arany = 20 korona	22	50
Svájcz	1 frank = 100 centimes (Rappen)	—	80
Szerbia	1 dinár = 100 para	—	80
Törökország	1 piaszter = 40 para à 3 Courant Asper	—	19
„	1 Medjidie arany = 100 piaster	18	48
„	1 Medjidie ezüst = 20 piaster	3	60
„	1 zacskó = 5 Medjidie arany	92	40

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

222

Országos vásárok czímjegyzéke.

Árokszállás, (Jász-Nagy-Kun-Szolnokm.) február 24—25, jun. 15—16, aug. 5—6, szept. 21—22. A hétköznapra eső vásárok mindig a megelőző vasárnap tartatnak.

Aranyos-Medgyes, (Szatmármegye) feh.-vas. het., nagyhétben, áld. csüt., junius 24., aug. 8., nov. 5. és decz. 24. mag. fogl. hét kedd, szerda, csüt. nap. Ha e napok ün. esnek, a megel. két nap.

Avas-Felsőfalu, (Szatmárm.) a márcz. 19. megelőző és szept. 8. után köv. hétfő.

Avas-Ujváros, (Szatmármegye) márcz. 1., május 1., junius 12., aug. 15., okt. 25. mag. fogl. het. hétfőjén.

Balkány, (Szabolcsm.) ápr. 1-ét jul. 1-ét, nov. 1-ét és decz. 25-ét megel. kedden.

Balmaz-Ujváros, (Hajdumegye) febr. 2., május 25., aug. 14., nov. 19. n. mag. foglaló hét szerda. Minden szerdán hetiv. állatfelhajtással.

Beél, márczius 1., junius 1., szept. 1. és okt. 1 hetében, kedden és szerdán.

Békés, márczius 24., junius 20., szeptember 29., vasárnap vagy megelőző vasárnapon.

Békés-Csaba, márcz. 3., jul. 1, okt. 26., decz. 2-ik adv. vas.

Belényes, (Beled) ó-naptár szerint Gyertyasz. b. assz., Szt.-György, Szt.-Illés és Demeter hetében csüt. és péntek.

Berczel, (Szabolcsm.) febr. 16., jun. 2., aug. 24., okt. 15.

Beregszász, virágvasárnap el. héten szerdán és csütörtökön, pünkösd előtt másfél héttel szerdán és pénteken, Pád. Antal napja után következő héten, Bertalan nap hetében, Mindszent és Lucza nap hetében, mindig szerdán és csütörtökön, szept. 15-ét magába fogl. hét szerdáján országos sertésvásár.

Berencs, (Szabolcsm.) julius 2., deczember 18.

Berettyó-Ujfalu, ápr. 24., aug. 15., okt. 9-ikét megelőző és jun. 21. magába fogl. héten szerdán és csütörtökön.

Bihar-Püspök, (Biharmegye) november 30.

Bikszád, (Szatmárm.) julius 12., aug. 25., szept. 19.

Budapest, balparti rész: (IV—IX. ker.) márcz. 2. vasárnapján (József), máj. utolsó vasánap, (Medárd), aug. 3-ik vasárnapján, (János lefej.), novemb. 1. vasárnapján (Lipót) kezdődik és tart 14 napig. Az előtte való héten az elővásár tartatik. Jobbparti rész: I. II. ker. Négy orsz vásár, a balparti vásárok után 1 héttel s egy hétig tartanak; III. ker. febr. 16., május 25., aug. 15., nov. 1. A marha és lóvásárok a vásár második hetében vasárnap és hétfőn tartatnak. Ezeken kivül Szt.-György előtti vasárnapon, valamint október első hetében vasárnap, hétfő és kedd, még további két orsz. lóvásár.

Csap, márczius Gy.-oltó Boldogasszony napja el. szerdán, jun. 8., István kir és Boldogasszony fogant. előtti szerdán; ezenkivül jan. 25-ét, okt. 18-át megelőző szerdán marhavásár.

Cséffa, ápr., aug., és decz. hó első csütörtökén.

Csege, (Hajdum.) ápr. 12., jul. 1., szept. 20. és nov. 15. előtti hétfőn.

Csenger, január 25., febr. 24., márczius 19., ápr. 24., május áld.-csüt., jun. Úrnap, jul. 22., aug. 20., szept. 29., okt. 28., nov. 19. utáni pénteken és decz. 25. előtti pénteken.

Csépa, ápr. 12., jul. 12., szept. 5., decz. 18. vasárnap vagy megelőző vasárnapon.

Csongrád, márcz. 1., május 1., aug. 25., decz. 10-ét megelőző vasárnap.

Czegléd, jan. 15., ápr. 19., jul. 22., nov. 1. napját megelőző vasárnap és hétfőn.

Czibakháza, márcz. 31., május 30., szept. 15., nov. 18. vasárnap és hétfőn, vagy az előtte való vasárnap és hétfőn.

Dengeleg, (Szatmárm.) márcz. 30., szept. 17.

Derecske, (Biharm.) január 15., ápr. 24., aug. 15. és okt, 15. magába foglaló hét előtti pénteken

Diószeg, (Ér-, Biharm.) február 1-sö hetében, márcz. 3-ik hetében, május 1-sö hetében, julius 2-ik hetében, szept. 2-ik hetében, decz. 2-ik hetében szerdai napokon.

Dob, (Tisza) jan. 15., ápr. 17., augusztus 7., okt. 4. hetében hétfőn.

Dorog, (Hajdum). febr. 8., jul. 29., és nov. 11. hetében csütörtök.

Dorozsma, (Csongrádm.) ápr. 7., jun. 29., szept. 16., deczem. 8 át megelőző vasárnap.

Dombrád, január 15., április 28. és október 8-ika hetében hétfőn.

Élesd, febr. 25. hetében szerd. és csütörtökön. Alajos nap el., Máté és Lucza nap hetében csütörtök és péntek.

Ér-Mihályfalva, (Biharmegye) márcz. 14—15., jun. 27—28., szept. 6—7., decz. 10—11. n. mag. fogl. hét szerda és csütörtök.

Erdőd, (Szatmárm.) február 2. ut., husv. el., pünk. el., julius 2., szept., 14., nov. 1. és decz. 16. után csütörtök.

Erdőszáda, (Szatmárm.) márczius és jun. 1. het., aug. 3. és nov. 2. het. levő pént. n.

Fegyvernek, (Puszta), márcz. 1., jun. 1., szept. 12., nov. 20 vasárnap és hétfőjén.

Fehértó, (Uj-, Szabolcsm.) jan. 28., jun 8., aug. 26. és nov. 20. hetében csütörtökön.

Feketetó, Pál ford., Vincze apost. oszlása és Pál apát. ut. hétfőn.

Felsőbánya, január vizkereszt ünnep hetében, keresztjáró hétben, julius apost. oszlása és okt. Szent Ferencz nap hetében hétfőn és kedden.

Félegyháza, (Kis—Kun-.), jan. 20., márcz. 19., máj. 27., aug. 18., okt. 4. Ha vasárnapra esik az előtti napon.

Fehér-Gyarmat, (Szatmárm.) febr. 2. ut. hét., husv. előtti hét, pünk. el. hét, jun. 28. mag. fogl. hét, szept. 29. mag. fogl. és kar. el. hét hétfőn.

Földes, máj. 3 és nov. 2. hetb. szerda.

Füred, (Tisza), jan. 4., április 15., aug. 4., okt. 3. hétfőjén vagy a megelőző hétfőn.

Füzes-Abony, márcz. 12. jun. 12., szept. 12., decz. 12. hétfőjén vagy a megelőző hétfőn.

Füzes-Gyarmat, márcz. 29—30. jun. 10—11., aug. 25—26., okt. 24—25.

Görcsön, (Szilágym.), márcz. 19., junius 24. szept. 21. nov. 25.

Gyula, (Békésm.) Pál ford. (jan. 25.), megel. héten szerdától bezárólag vasárnapig, tov. „Exaudi" vasárnap, jul. 22. és szeptember 8. megelőző hetében szerdától bezárólag vasárnapig.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Gyoma, márcz. 10—11. junius 1—2, aug. 15—16. nov. 15—16.

Hadház, (Hajdum.), márcz. 12, julius 6., szept. 21. hetében csütörtökön.

Halmi, (Ugocsam.) jan. 1. márcz. 1., ápr. 24., julius 13., aug. 24. pünkösd el. csüt., tov. 30. hete hétfő és keddjén..

Hagymás-Lápos, Gy.-oltó Bold. Asszony és Sz.-Miklós napon.

Hajdu-Böszörmény, febr. 3., ápr. 1., jun. 26., aug. 25. és november 19. hetében hétfőn.

Hajdu-Nánás, márcz. 19., jul. 16., szeptember 14., decz. 4. hetében, szerdán.

Hatvan, febr. 2., ápr. 28., jun. 2., aug. 31., okt. 2. és nov. 5. hetében vasárnapon és hétfőn.

Hód-Mező-Vásárhely, január. Jézus neve napja ut. vasárnap és hétfőn, márcz. József, Urnapot, jul. apost. oszl. és okt. sz. Gál napot megel. vasárnap és hétfőn.

Hortobágy, (Hajdum.) jun. 20. állatvásár.

Jákóhalma, (Jász), márcz. 4., aug. 30. napján mindig két napon vasárnap és hétfőn, v. a megel. vasárnap és hétfőn.

Jánk, (Szatmárm.), május és szept. hó második csütörtökén.

Jászapáti, február 19 20., junius 24—25., szeptember 8—9. és deczember 3—4. hét vasárnapján és hétfőjén.

Jász-Árokszállás, (Szolnokm.) február 24—25., junius 15—16., aug. 5—6., szept. 21—22. A hétköznap eső vásárok a megel. vasárnap tartatnak.

Jászberény, márczius 25—26. május 18—19., aug. 15—16., okt. 4—5. és deczember 9—10. hetében vasárnap és hétfőn.

Jász-Dósa, január 8., julius 8., és október 25. azon vagy a rákövetkező vasárn. és hétfőn.

Jász-Kisér, február 8., április 25., julius 25., nov. 11. vasárnap esetén a megelőző hétfőn.

Jánoshida, január 28—29., juli. 8—9., október 25—26.

Jászladány, január 18., aprilis 5., julius 2. és november 22. hét vasárnapján és hétfőjén.

Kaba, február Bálint, junius Alajos, szeptember Kisasszony és november Imre hetének szerdáján.

Karczag, Mátyás nap pünkösd, Margit nap, Szent-Mihály és Szent András nap hetében, vasárnap és hétfőn. A pünkösdi vásár ez ünnepet megelőző vasárnapon és hétfőn

Kassa, január 20., május 1., juius 27., augusztus 15., nov. 19-iki hetében hétfő, kedd és szerda, ezenkivül minden hó első szerdán orsz. baromvásár.

Kecskemét, márczius 12., május 10., augusztus 10., szeptember 26. november 25. Az országos vásár mindig hétfőn tart, ugy azonban, hogy ha a vásártartásra kijelölt fennebbi napok valamelyike vasárnapra esik, akkor a vásár utánna következő hétfőn, ha a hét utolsó napjainak valmelyikére esik, akkor az azt megelőző hétfőn tartatik.

Kémer, (Szilágym.) május hó második hetének hétfőjén és keddjén.

Keresztes, (Biharmegye), május 29., szeptember 12.

Király-Darócz, február 2., április 9., május 28., julius 23., szept. 9., november 12., decz. 24.

Királyháza, május 15-ét, junius 27-ét, augusztus 30-át és nov. 10-ét magában foglaló hétben hétfőn és kedden.

Kis-Marja, (Biharmegye) márczius 9., junius 12., szeptember 11., deczember 11.

Kisujszállás, márczius 19—20., junius 30., szeptember 4—5., deczember 13-át megelőző vasárnap és hétfőn

Kolozsvár, január 10., márczius 12., jun. 13., szept. 1., nov. 2. Juhvásár május 5.

Koltó-Katalin, január 6., április 24., junius 24., szept. 29.

Komádi, márczius 20., április 20., auguszus 16., október 1. hetében pénteken és szombaton.

Körös-Ladány, május 10., juni. 28., szeptember 15.

Kötegyán, (Biharm.) január 10., julius 10.

Krassó, (Szatmármegye) május, julius és szeptember első, nov. második keddi napján.

Kraszna-Béltek, (Szatmárm.) február 10. Husvét és Pünkösd hétfő után következő kedden, julius 21., szeptember 22., november 10., deczember 22.

Kun-Szent-Márton, február 14—15., május 22—23., aug. 22—23., november 11—12. hetében vasárnap és hétfőjén.

Kun-Szent-Miklós, február hó 3—4., május 16—17., auguszt. 22—23., deczember 29 30.

Lekencze, (Szatmármegye) márczius 1. julius 6.

Mándok, (Szabolcsm.) Judica vasárnapot követő hétfőn, junius 29., október 28-át magába foglaló hétfőn és Advent első vasárnapját követő hétfőn.

Margita, (Biharm.) január 6., április 24., junius 13. szept. 14., nov 5-ét magába foglaló szerda, csütörtök és pénteken.

Máriapócs, (Szabolcsm.) febr. 6., május 3., aug. 21. Mária neve napja utáni hétfőn.

Mármaros-Sziget, ó-naptár szerint, bőjt első hétfő és kedd napján, ó-naptár szerint Pünkösd hétfő és kedd, ó-naptár szerint Illés nap hete hétfő és keddjén, ha Illés vasárnapra esik, a következő hét ugyanazon napjain; október 13. hét hétfőjén és keddjén, ha október 13-ika vasárnapra esik, úgy, mint az Illésnapi, a reá következő héten, decz. második felének első hétfő és kedden.

Mátészalka, jan. 25. és márcz. 19. hetében hétf., ápr. 24. és szept. 29. hete hétfőjén; jul. Mária-Magd. és nov. Erzséb. nap hete hétfőjén.

Mezőtúr, jan. 1, máj. 1, aug. 1, nov. 1. vasárnap vagy megelőző vasárnapon.

Miskolcz, febr. Julianna, máj. Orbán, aug. Sámuel, október Lukács és decz. Lázár napok het. hétfőn.

Misztótfalu, (Szatmármegye), máj. 3. és nov. 25. mag. fogl. hét. hétfő és keddi n. orsz. v. hétfő állat és kedd kirakó vásár.

Nagy-Bajom, (Biharmegye), márcz. 4, junius 4, szeptember 27.

Nagy-Bánya, Oculi vasárn. ut., Urnap ut., aug. sz. István, ut. és nov. Márton nap u. hétfő és kedden.

Nagy-Báród, Gergely nap ut. hétfő. Péter-Pál hetében. N.-bold. asszony és Márton napot követő hétfőn.

Nagy-Ecsed, (Szatmármegye), márcz 4, decz. 6.

Nagyfalu, (Szilágym.), jan. Vizker. ut. hét., márcz. bőjt közepe hetében. Áld. csütört. el. héten, jul. 3. hetében, szept. 3. hetében, nov. 2. hetében szerda és csütörtök napján.

Nagy-Kálló, hush. kedd, ut. csütört., április 24-ik, Sarlós b. a. nap, szept. 28. és nov. 30-iki hetében csütörtökön.

Nagy-Károly, febr. 4, ápr. 15, jun. 3, jul. 1, szept. 16, nov. 4, decz. 9. hete hétfőjén.

Nagy-Komját, (Ugocsam.), ápr. 24, jun. 8, jul. 26, aug. 29. hete szerda és csütörtökön.

Nagy-Kőrös, márcz. 5, ápr. 24, junius 27, október 26.

Nagy-Kun-Madaras, január 25, Pál napi vásár, ezen napot megel. vasárn. és hétfőn, áld. csütörtöki vásár, ezen ünnepet megel. vasárn. és hétfőn, julius 25, Jakab-napi vásár, e napot magában fogl. héte vasárn. és hétfőn, okt. 26. Dömötör-napi vásár, ezen nap. megelőző vasárnapon és hétfőn.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Nagy-Léta, (Biharm.), jan 15, ápr. 24, és szept. 29, mindig csütörtökön.

Nagymajtény, (Szatmárm.), febr. 5, ápr. 16, máj. 15, jul. 10, szept. 18, nov. 6, decz. 11.

Nagy-Palád, (Szatmárm.). febr. 14, máj. 9, aug. 1, okt. 24, ünnep esetén az előtte való hétfőn.

Nagy-Szalonta, a febr. 15, ápr. 15, aug. 15. és nov. 11-ikét magában foglaló héten pént. és szomb. Febr. havi vásár nagy sertés vásárral.

Nagy-Szőllős, (Veszprémm.), Szt.-György nap és Mindszent nap hetén szerdán.

Nagy-Szőllős, (Ugocsam.), jan. Pál, Gyüm. oltó, Áld csüt., jun. János, aug. 11. szept. kisassz., okt. Simon Juda, decz. a karácsonyi ünnepek hetében hétfőn és kedden.

Nagy-Tarna, (Ugocsam.), febr. 16. ápr. 1, jul. 26, és okt. 18. hetében hétfőn és kedden.

Nagy-Várad, márcz. 12. jun. 21, szept. 13, decz. 8. hetén, péntektől keddig, és pedig pénteken szomb. sertésvásár, a többi napokon kirakó-, ló- és szarvasmarhavásár.

Nádudvar, (Hajdum.), ápr. és aug. első hetében s okt. 25-ike hetéb. mindig hétfőn,

N.-Somkut, (Szatmárm.), Oculi vasárnap előtt szerda és csüt., Urnap előtt szerda és Urnap, aug. 20. és nov. 11 el. szerda és csüt. 1 nap állat-, 2 nap kirakóv.

Nyirbakta, (Szbolcsm.), jan. 27, április 15, julius 5, aug. 21, nov. 6 nap hete hétfőjén.

Nyirbátor, jan. 20, márczius 25, szept. 8, november 9. és decz. 6. után követk. csüt.

Nyiregyháza, Tamás het. pünk. előtti, szept. 8-ik és Lucza hetében hétfőn és kedden.

Nyir-Mada, (Szabolcsm.), ápr. 3, máj. 14, jul. 18, aug. 24. és decz 17. mag. fogl. szerda kirakó- és állatv.

Péterfalva, (Ugocsam.), máj. és szept. hó után kedden és szerdán.

P.-Fegyvernek, (Jász-N.-Kun-Szolnokm.), márcz. 1., jun. 1., szept. 12. és decz. 1., ha e napok nem vasárnapra esnek, akkor az azokat megelőző vas.

Püspöki, l. Bihar-Püspöki (Biharm.), nov. 30.

Püspökladány, márcz. 19., jul. 13., szeptember 29., november 11-ike hetében, csütörtökön.

Piskolt, (Biharm.) márcz. 1., szept. 1.

Rakamaz, ápr. 25., aug. 2-ik hetében első hétfőn, és nov. 2. hetének első napján, ünnep esetén a következő napon.

Rézbánya, febr., ápr., jun., aug., okt. és decz. hó első szombatján.

Salánk, máj. 25., julius 6. és szept. 21. nap. hetén, szerda és csütörtökön.

Sarkad, ápr. 24., junius 8., okt. 28., decz. 21. előtti hét szombat és vasárnap.

Sarmaság, (Szilágymegye), ápr. hó 2-ik hetének és aug. 3-ik hetének szerdai és csütörtöki napjain állatvásár.

Sárköz, febr. 16., máj. 15., jul. 20., szept. 20. és decz. 6. hetében hétfőn és kedden.

Szabadka, febr. 24., május 16., szept. 8., okt. 28. napját megelőző vasárnaptól szerdáig.

Szalárd, (Biharm.), febr. 2. aug. 4.

Szatmár-Németi, február, 2., márcz. 19., máj. 1., jul. 2., szept. 29. és nov. 21. hetének kedden és szerdán.

Szeged, febr. 17., május 5., jul. 31., okt. 10., nov. 30. vasárnaptól kezdve egy hétig és minden vásár előtt péntek és szombat sertésvásár.

Szeghalom, (Békésmegye), febr. 10., május 20., jul. 20., szept. 20. utáni hétfőn és kedden.

Székelyhid, (Biharm.), febr. 19., május 1., jun. 24., szept. 29., nov. 25., decz. 25. hetekben pénteken. Ezenkivül husvét és pünkösd előtt csütörtökön és pénteken.

Szent-Imre, (J.-Nagykun-Szolnokm.), jul. 2—3. és nov. 18—19. napjain kizárólagos marhavásár.

Szent-Mihály, (Szabolcsm.) jan. Sz.-Pál, ápr. 23. jul. Margit és okt. 18-ika hetén hétfőn.

Szentes, febr. 2., ápr. 24., jul. 22., szept. 21-ét megelőző szombat, vasárnap és hétfőn.

Széplak, (Biharm.), a bőjt másodhetében; Sz.-György előtti héten; Lőrincz hetében, okt. első hetében mindenkor keddi napokon.

Szerencs, jan. 7., április 27., aug. 16., nov. 2.

Szilágy-Cseh, jan. 4., febr. 15., márcz. 15, jun. 7., szept. 13., okt. 25., decz. 13.

Szilágy-Somlyó, márcz. 20., jun. 26., szept. 25. és decz. 18. hetekben, csütörtökön és pénteken.

Szinyér-Váralja, (Szatmárm.), Félix-, Gyula-, Incze- és Teréznap hétfő és kedd.

Szoboszló, (Hajdum.), Virágvasárnap követő és áld. csüt. hete hétfőn; jul. első hétfőjén; Demeternap hete, hétfő.

Szolnok, febr. 24., máj. 18., szep. 8., nov. 5., ha szept. 8. vasárnapra esik, vagy az ünnepen és utána következő napon, különben a hét előző vasárnap és hétfőjén.

Tasnád, Bálint hetében pénteken; Husvét előtt csüt.; máj. Szaniszló; jul. „Sarl. b. asszony"; szept. Kisasszony, október Gál és nov. Márton nap heteiben pénteken.

Telegd, (Biharm.). április, 3-ik és decz. első hetén szerda napon.

Tenke, (Biharm.), márcz., jun., szept. és decz. 4-ik heteiben hétfőn.

Téglás, (Hajdum.), január 28., május 10., aug. 18., okt. 29. hete csütörtök.

Tetétlen, (Hajdum.) minden hétfőn hetivásár állatfelhajtással.

Tisza-Dob, (Szabolcsm.) jan. 15., ápr. 17., aug. 7. és okt. 4. megel. hét hétfő n. orsz. kirakó- és állatvásár.

Tisza-Földvár, (J.-N.-Szolnok-megye.), márczius 24., jun. 8., aug., 29., októb. 11. mindig vasárn. és hétfőn.

Tisza-Füred, jan. 4., április 15., aug., 4., október 3. hete csütörtök és péntek.

Tisza-Kürth, máj. 20., szept. 30. hetének vasárnap és hétf.

Tisza-Lök, május 15., julius 10., aug. 21., szept. 25., nov. 27. hetében csütörtökön.

Tisza-Lucz, jan. 5., április 15., jul. 10., nov. 5.

Tisza-Szalók, február 16., máj. 18., aug. 10. és nov. 11. hetének vasárnap és hétfő.

Tisza-Szt.-Imre, január. —3, nov. 18 19, csak marhavásár.

Tisza-Ujlak, Vizk. márczius Gerg., április. Szt.-György, jun. Alajos, aug. B.-aszsz. és nov. Erzsébet nap ut. köv. szerdán és csüt.

Török-Szt.-Miklós, január 10., április. 17., jul. 26., okt. 4.

Turcz, jun, 24., szept. 2., hetében hétfő és kedden.

Turkeve, ápr. 1., jun. 20., szept. 20., decz. 6. hetében vasárnap és hétfőn. Ha e napok hétköznapra esnének, megelőző vasárnap és hétfőn.

Ungvár, jan. 25., márcz. 12-ét, Áldozó csütörtök, Urnap, jul. 25., szept. 8 és 29., ugy nov. 29. megel. hétfőn és kedden orsz. kirakóv., továbbá áldozó csütört., Urnap, jul. 25. után következő hétfőn, kedden és szerdán juh- és gyanjuvásár.

Vaja, (Szabolcsm.) aug. 1. hétfőjén.

Vámos-Pércs, jan. Károly, máj. Zsigmond, aug. Lajos, nov. Katalin nap hetében hétfőn.

Zilah, márcz. jun. szept. és decz. hónapok első szerda és csütörtökön.

TISZA ISTVÁN TUDOMÁNYEGYETEM
KÖNYVTÁRA
1044 1933
gyarapodási naplószám.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

ÓRÁT ÉKSZERT EZÜSTNEMÜT

CSAKIS A MEGBIZHATÓSÁGÁRÓL, ÓRIÁSI VÁLASZTÉKÁRÓL, BÁMULATOS OLCSÓ ÁRAIRÓL ORSZÁGSZERTE HIRES

LÖFKOVITS ARTHUR és TSA

CZÉGNÉL VÁSÁROLJUNK.

Piacz-u. 38. Főposta mellett.

Bosznay J. és Társa

vászon-, divat- és szőnyeg-áruháza

Debreczen, Kossuth-utcza 5.

DIVAT OSZTÁLY:

Bel- és külföldi gyapju szövetek. Valódi angol kosztüm kelmék. Selyem, crepe-de-chin, muszlin, chiffon és gaze kelmék. Kostüm és disz-bársonyok. Kabát plüssök. Csipkék és csipke szövetek. Ruhadiszek, himzések és zsinórok. Delin, franczia és angol flanellek. Jó mosó kretonok és barchetek. Gyapju-, selyem-, csipke-, alkalmi és szinházi sálak. Kitünő gyártmányu füzők és füző-védők. Nap- és esőernyők. Boák és muffok. Divat osztályunkkal kapcsolatosan **elsőrendü női divatszalont** tartunk fenn, hol a legujabb divat szerint, kitünő szabásu s legelegánsabb

Utczai, uti és alkalmi ruhákat és kosztümöket,

posztó és plüss kabátokat, szinházi és alkalmi köpenyeket, bluzokat és pongyolákat készitünk mérték után.

Kivánságra minden vételkötelezettség nélkül báthová saját költségünkön küldjük különleges rajzokkal és mintakkal szakértőink egyiket.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

DEBRECZENI IPAR ÉS KERESKEDELMI BANK

ALAPITTATOT:
1869-ben.

DEBRECZEN.
(Iparbank udvar.)

MAGY. KIR. OSZTÁLYSORSJÁTÉK FŐELÁRUSITÓJA.

Betéteket elfogad. ★ **Kölcsönöket** nyujt váltókra és ingatlanokra.

Törlesztéses kölcsönöket nyujt 600 koronán felüli ingatlanokra (földbirtok és házakra). .. ..

Tőzsdei megbizásokat teljesit értékpapirok vételére és eladására .. ..

Kölcsönöket ad értékpapirokra, záloglevelekre és vidéki pénzintézetek részvényeire. .. ..

Érczpénzeket vesz és elad. Mindennemü felvilágositással szivesen szolgál:

AZ INTÉZET ÜGYVEZETŐJE.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Zavatzky Leó

Debreczenben, Piacz-u. 16. sz.
Alföldi Takarékpénztár épület.

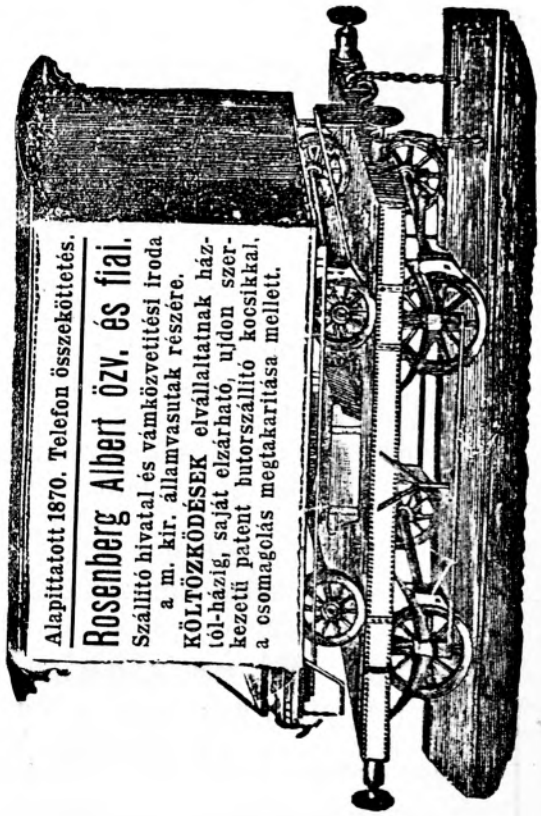
Női- és férfi divatüzlet!

Blousok, gyermekruhák, női és gyermek kötények; szoknya, harisnya, kesztyű, szalag, csipke, ruhadiszek, himzések, pamutok, nap- és esőernyők, fejkendők, nyakkendő, gallér, kézelő, mindenféle rövidáruk és bélésnemüek, szabókellékek.

Női és férfi fehérnemüek óriási választékban!

Pontos, figyelmes kiszolgálás!

Müvirágok! Müvirágok!

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

H. SINAY SÁMUEL

KÖZVETITŐ ÉS TUDAKOZÓ INTÉZETE DEBRECZENBEN

ÜZLET: IV. KERÜLET, SZÉCHENYI-UTCZA 5-IK SZÁM ALATT.

Ajánlja 34 év óta fennálló közvetitő- és tudakozó-intézetét Debreczen és vidéke nagyérdemü közönségének becses pártfogásába. A legjobb hírnévnek örvendő intézetemben elvállalok gazdatisztek, gépészek, kulcsárok, segédjegyzők, irnokok, házvezetőnők, gazdasszonyok, kulcsárnők, franczia és német bonnek, ugyszintén férfi és női cselédek, szolgák elhelyezését, továbbá birtok adás-vevés közvetitését. Megbizások a leggyorsabban és legpontosabban eszközöltetnek.

LAKÁS: II. KERÜLET, PÉTERFIA-UTCZA 69-IK SZÁM.

ALAPITTATOTT 1872.

FISCHER JAKAB

LÁTSZERÉSZ

DEBRECZENBEN, FŐPIACZ.

Ajánlja a legjobb minőségü **szemüvegeket, orrcsiptetőket, lorgnetteket** rövidlátók, gyengelátók, szemszenvedőknek és operált szemeknek.

Szalonlorgnettek, szinházi és mezei látcsövek, Aneroid-légsulymérők, hőmérők, nagyitólencsék és górcsövek, mindenféle **folyadékmérők,** továbbá minden a látszerészeti szakmához tartozó tárgyak **legjobb minőségben kaphatók.**

HEGYI JEGECZ SZEMÜVEGEK

rövid- és messzelátóknak mindig készletben vannak.

ÖZV. DÖRRE FERENCZNÉ

CZUKRÁSZ.

DEBRECZEN KOSSUTH-U.

Ajánlja saját készitményü süteményeket, thea-süteményeket, finom czukorkákat. Készit tortákat megrendelésre a legdiszesebb kivitelben. Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Többszörösen kitüntetve.

PHŐNIX BIZTOSITÓ TÁRSASÁG ÉS PHÖNIX ÉLETBIZTOSITÓ TÁRSASÁG.

Elvállal: tűzkár-, jégkár és betöréses lopás elleni biztositásokat. Életbiztositásokat halálesetre, vegyes és gyermekbiztositásokat a legjutányosabb módozatok mellett.

Iroda: Debreczen, Piacz-utcza Lamprecht-palota.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Ma már köztudat,

hogy a vizvezeték nemcsak kényelmet ad, hanem elsőrendü egészségügyi követelmény. Céljainak azonban csak akkor felel meg, ha az minden tekintetben kifogástalanul müködik.

Ha már vizvezeték, legyen jó vizvezeték!

A vizvezeték összes előnyeit a pneumatikus vizvezeték foglalja magában. A pneumatikus viztartány légmentesen zárt, a pinczében lesz elhelyezve, az épületet nem terheli, csőrepedésnél a mennyezet át nem ázhat. Nyáron állandóan hűs vizet szolgáltat. Tüzoltási czélra is alkalmas, mert a visnek oly nyomást lehet adni, hogy azzal tető is locsolható.

Jól és olcsón pedig

MÁTHÉI JÁNOS

vállalata készíti DEBRECZENBEN.

Felvállalja a legmodernebb fürdőberendezések elkészitését, angol closettek csatornázását, amelyek a legnagyobb igényeket is kielégitik, azonkivül épületbádogos munkákat jótáliás mellett.

Állandóan nagy raktár hullám-, gyermek-, öntöttvas- és sajtolt aczélkádak, fayence mosdók-, closettek- és permetezőkben. — Mindenféle bádog czikkek.

Üzlet és raktár: Egyházter 5., Nagytemplom mellett.

Műhely és iroda: Darabos-utcza 54. szám alatt.

Telefon: 321. szám.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Kaszás János

Épitési vállalkozó,
épület- és butor-
asztalos

DEBRECZEN,
Apaffy-u. 20. sz.

Elvállal minden e szakba
vágó munkálatokat.

Schaf János

okl. táncztanitó

állandó tánczískolája a „Korona“
czímü tánczteremben.

Csapó-utcza 17. szám.

Minden vasárnap este
gyakorló-estét rendez
vendégek részére.

Boston órák tetszés szerinti időben. 20 év óta fennálló tánczískola.

Telefon
iroda: 462., lakás: 459.

HORGONYI KÁROLY

első debreczeni finom fehér
:: és rozskenyér sütödéje ::

Debreczen, Batthyány-u. 15.

Saját különleges készitményeim:

Különféle kétszersültek, thea-cackes, Graham-kenyér, Aleuronant-kenyér és Sanitás-kenyér, mely az 1909. évi bécsi nemzetközi kiállitáson ARANYÉREMMEL lett kitüntetve. Az 1907. évi budapesti nemzetközi sütőipar kiállitáson :: EZÜSTÉREMMEL kitüntetve. ::

Mezőgazdasági Bank Mint Szövetkezet

Debreczen Piacz-u. 38.

Tagjainak olcsó hitelt nyujt kezesség, betáblázás vagy értékpapir fedezet mellett 5 vagy 10 évre. Biztositással kapcsolatosan 15 évre.

Gyümölcsözteti a tagok takarék- és folyó számla betéteit.

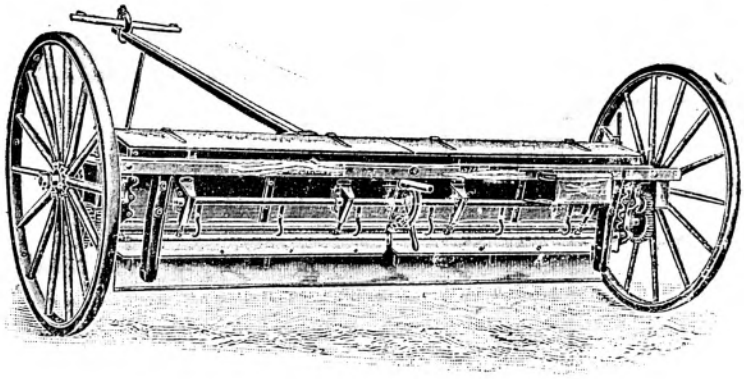
Egy heti törzsbetét 20 fillér.

Egy üzletrész 50 korona.

Bármínemü felvilágositással kézséggel szolgál a hivatalos órák alatt a szövetkezet igazgatója.

Az igazgatóság.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Mindennemü
mezőgazdasági
gépeket
és eszközöket
elsőrendű
kivitelben
szállit

„KÜHNE“ mezőgazdasági gépgyár részvény-társaság FIÓKRAKTÁRA

DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 28.

Egy és többsoru ekék, páratlan és páros soru **VETŐGÉPEK.** Osborne aratógépek, járgányos cséplőkészletek rosták és konkolyozók, takarmánykészitő gépek.

BORÁSZATI GÉPEK. Tejgazdasági czikkek.

ADRIAI BIZTOSITÓ TÁRSULAT.

Alapittatott 1838. évben. Alaptőke és tartalékok 145 millió korona.

A társulat fennállása óta kifizetett károk összege 640 millió korona.

Évi dij-bevétel 44½ millió korona.

Elfogad tüz, élet, jég, baleset, betörés és szállitmány biztositásokat.

Vezérügynökség:
DEBECZEN, FŐUTCZA,
CSANAK-HÁZ 1-SŐ EMELET.

Mindenféle

czukorkák, csokoládé dessertek a legolcsóbban szerezhetők be

Első Debreczeni gőzczukorkagyár részvénytársaság

:: városi raktárában ::

Főtér, Tisza palota.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

PACZELT JÁNOS

DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 28. SZÁM.

Ajánlja legszolidabb árak mellett finom izléssel készitett

virágcsokrokat és sírkoszorúkat

menyegzői és temetési alkalmakra. Dusan berendezett kertészetéből szoba-, dísz- és nyiló virágokat. Kertek berendezéséhez diszbokrokat és fákat. Kiültetéshez szőnyeg- és nyiló növényeket olcsó árban. Virág- és konyhakerti veteménymagvakat kipróbált jó fajokból. Raffia háncsot.

ÁRJEGYZÉK BÉRMENTVE KÜLDETIK.

Debreczeni Bank Részvénytársaság.

Előnyös feltételek mellett: Elfogadunk pénzbetéteket takarékpénztári könyvecskékre és folyószámlára. Leszámitolunk és visszleszámitolunk váltókat, utalványokat, kötelezvényeket. Kölcsönt nyujtunk nyilt követelésekre. Folyószámla hitelt adunk fedezet ellenében. Előleget adunk kereskedők, iparosok és termelők árúira. Törlesztéses jelzálogkölcsönöket nyujtunk ingatlanokra, továbbá már fennálló jelzálogkölcsönöket konvertálunk. Hitelt nyujtunk épitkezésekre és elvállaljuk bérházak kezelését. Finanszirozunk ipari, kereskedelmi, mezőgazdasági és forgalmi vállalatokat. Elfogadunk és elintézünk áru- és értéktőzsdei megbizásokat. Veszünk és eladunk mindennemü értékpapirokat, sorsjegyeket és idegen pénznemeket. Kölcsönt nyujtunk (lombard) mindennemü értékekre, mint részvényekre, járadékokra, sorsjegyekre stb. kedvező feltételek mellett. Beszerzünk katonai házassági óvadékokat. Kölcsönzünk óvadékokat és bánatpénzeket kölcsöndij ellenében. Beváltunk és leszámitolunk szelvényeket és kisorsolt értékpapirokat. Elfogadunk értékpapirokat és más értéktárgyakat megőrzés és kezelés czéljából. Elvállaljuk váltók és utalványok beszedését az összes bel- és külföldi piaczokra. A bank és takarékpénztári üzletek müködése körébe tartozó bármilyen müvelet keresztülviteléhez felvilágositással és tájékoztatással készséggel szolgál **az igazgatóság.**

Piac-utcza 77. szám alatt (Hutflész-ház).

Nagyban és kicsinyben való eladás.

MEDGYASZAY SÁNDOR

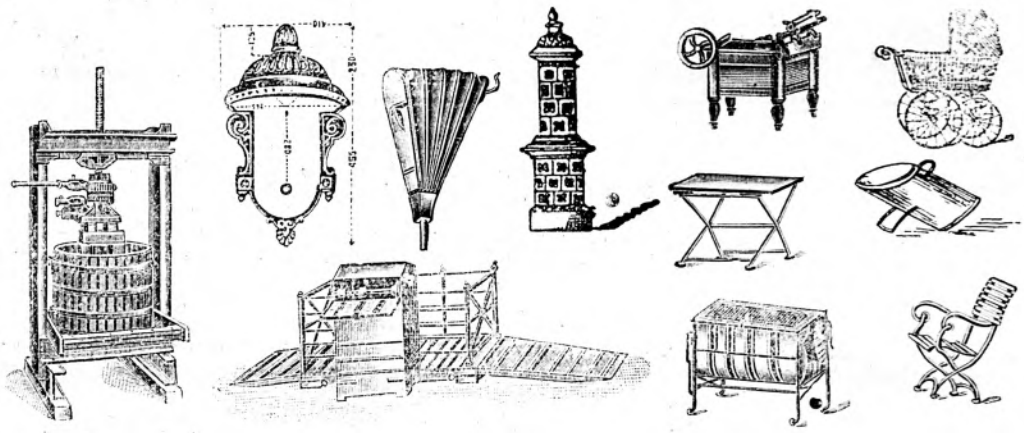
villanyerőre berendezett

szalonna, zsiradék, füstölthus és kolbásznemüek gyára.

Debreczenben, gr. Degenfeld-tér 2.

Telefon szám 489. Telefon szám 489.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

TÓTH GYULA

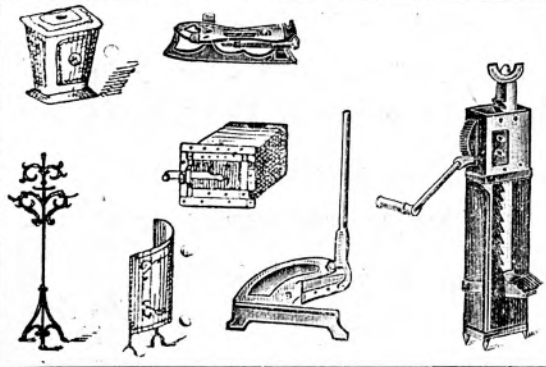
DEBRECZENBEN, PIACZ-U. 20.

Vadászfegyverek és vadászati felszerelések, különlegességek.

Vasbutorok, fürdőkádak, jégszekrények, konyhafelszerelések és gyermekkocsik.

„URSUS“ borsajtók elismert legerősebb nyomású, 3 áttételü szabadalmazott aczélgerendaszerkezetü borsajtó.

Budweiszi és honi gyártmányu porczellán, valamint Meidingi rendszerü kályhák. Multiplicator betétek, mely rendszer cserépkályhákba alkalmazva a szobát egy félóra alatt felmelegiti.

Minden iparághoz való angol és franczia szerszámok, valamint vas-, aczél- és fémanyagok legjutányosabb bevásárlási forrása. Képes árlap ingyen és bérmentve.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

KERESKEDŐK ÉS IPAROSOK HITELSZÖVETKEZETE

PIACZ- ÉS CSAPÓ-U. SAROK, I. EMELET

1911 JANUÁR HÓ ELSEJÉVEL

V-IK ÉVTÁRSULATÁBA LÉP.

1 törzsbetét 50 fillér, mely hetenként vagy havonta fizetendő. (Minden törzsbetét után 100—100 kor. kölcsön folyósittatik.

Előnyös és kedvező feltételek mellett nyujt kölcsönöket: 1. kezesség, 2. bekebelezés, 3. értékbetét-biztositék ellenében, 4. a befizetések $^9/_{10}$ része erejéig kezesség nélkül.

Bármely irányban felvilágositással szolgál a hivatalos órák alatt az ügyvezető-igazgató.

Kozma László, elnök.	**Kovács Mihály,** alelnök.	**Thieszen Arthur,** ügyv. igazgató.	**Dr. Szőllős Dezső,** jogtanácsos.

IGAZGATÓSÁG:

ifj. Balogh István,	**Dr. Fráter Imre,**	**dr. Hütter Károly,**	**Lővi Ármin,**
Biczó Gyula,	**Frank Rezső,**	**Jóna János,**	**Márton Gyula,**
Csillag József,	**Harsányi István,**	**Lám Sándor,**	**Márkus Jenő,**
		Oláh Imre.	

GANOFSZKY LAJOS

FÜSZER-, FESTÉK-KÜLÖNLEGESSÉGEK ÉS MAGKERESKEDÉSE DEBRECZENBEN, CSAPÓ-U. 18. VÁR-U. SAROK.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát legjobb minőségben és a legolcsóbb árakon.

ALAPITTATOTT 1861-BEN.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

ALFÖLDI TAKARÉKPÉNZTÁR

DEBRECZENBEN, PIACZ-U. (SAJÁT HÁZ)

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank affiliált intézete

ALAPTŐKE 1.200,000 K. TARTALÉKOK 600,000 K.
BETÉTÁLLOMÁNY 1908 DECZ. 31-ÉN 5.600,000. K.

Foglalkozik:

Jelzálogkölcsönök adásával,
Folyószámla előlegek és
Váltóhitelek nyujtásával,
Értékpapirok adás-vételével,
Kereskedői könyvkövetelések leszámitolásával.

Óvadék kölcsönöket
ad bérlőknek, vállalkozóknak és hivatalnokoknak.

Kibocsájt hitelleveleket
a külföld bármely piaczára.

Beváltés elad
mindenféle idegen pénznemeket.

Elfogad betéteket
takarékpénztári könyvecskékre és csekk-számlára, továbbá perselybetét mellett.

Vám és adóhitelekért kezességet vállal.

Saját áruraktárában
beraktároz árukat s azokra mérsékelt feltételek mellett előleget nyujt.

Leszámitol tárczaváltókat
hitelrészes egylet keretében is és a kebelében alakult

Köztisztviselői hitelrészes egylet
fizetési előleget nyujt 10, 15 és 20 év alatt eszközlendő visszafizetésre.

Affiliált intézetei:
Kabai Takarékpénztár rt., Nádudvari takarékpénztár rt. és Hajdunánási gazdasági bank rt. Fiókintézet Vámospércsen.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Debreczen
szab. királyi város

Szesz-üzletében

többféle szeszes italok, kitünő rumok, édesitett italok, cognac; seprü-, törköly, borovicska és szilvapálinka mérsékelt árak és pontos kiszolgálás mellett, literenként is árultatnak.

Üzlethelyiség:

Széchenyi- és Hal-utczán.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

ALAPITTATOTT 1890. ALAPITTATOTT 1890.

SÜRGÖNYCIM: DANKÓ TEMETKEZÉSI INTÉZET — DEBRECZEN.

TELEFON: ÜZLET 322. SZÁM
LAKÁS 499. SZÁM.

DANKÓ M. UTÓDA

DANKÓ BÉLA

DUSAN BERENDEZETT TEMETKEZÉSI INTÉZETE

DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCZA 15, a gyógyszertárral szemben.

Elvállal temetések rendezését helyben és vidéken a legegyszerübbtől a legdiszesebbig.

Mindennemü halotti kellékek, egyszerü és diszes gyászkocsik.

Raktáron tart fa- és disz érczkoporsókat, művirág és érczkoszorukat.

Hullaszállitás minden irányban vasuton vagy hajón saját felügyelet alatt.

A gyászoló közönség rendelkezésére bocsájt oszlopos és üveges diszkocsikat a legmérsékeltebb áron.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

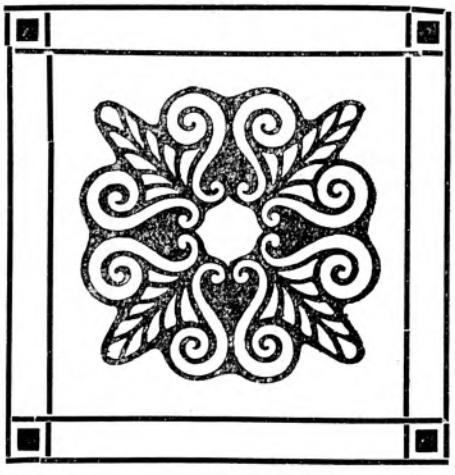
LUKÁCS VILMOS

ÉS TESTVÉRE

DEBRECZEN ◄

Gyár: FERENCZ JÓZSEF-UT AZ ISTVÁN GŐZMALOM MELLETT.

Iroda: HATVAN-U. 5. SZÁM. TELEFON 308. SZÁM.

AJÁNLJA SAJÁT GYÁRTMÁNYU ◄ BETONCSÖVEIT, EGYSZINÜ ÉS MINTÁZOTT MÜKŐLAPJAIT.

► ÁLLANDÓ ◄
NAGY RAKTÁR

Beocsini, Portland és Román czement, egeresi Stuccatur és Alabastrom gipsz, Elszigetelő lemez. Valódi aszfalt fedéllemez. Kőfedéllemezek. Carbolineum, tűzálló (chamotte) tégla, dísztégla, épitkezési és mindenféle gazdasági cikkekből

► ELVÁLLAL ◄

Beton és Terrazzo burkolatok készitését. Csatornázásokat, `működ lépcsők készitését és más mindennemű beton- és működmunkákat. Tetőfedések készitését és azok jókarban tartását. ◄

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

SESZTINA LAJOS

DEBRECZEN, PIACZ-U. 23.

VASKERESKEDÉS, GAZDASÁGI, SZÖLLŐMÜVELÉSI ÉS GÉPÉSZETI CZIKKEK RAKTÁRA.

Rudvasak, vas-, réz- és horganylemezek. Lakatos és asztalos kellékek.

Permetezők, borsajtók szöllőzúzó-malmok,

borfejő csapok és dugaszoló gépek.

Konyhák, kályhák és főzőedények.

mosó, mangorló és facsaró gépek.

Dobsinek, **gépszijjak,**

tömitő anyagok, gummi- és asbesthlemezek.

Gépolaj, Tavotte-kenőcs, önolajozók.

Vizmutató-üvegek. „Orkán“ kémény-javitók. Biehn János asphalt fedőlemezei. Madárvédő házikók.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

AZ „ISTVÁN“ GŐZMALOM TÁRSULAT DEBRECZENBEN

A MAGYAR VIDÉKI MALMOK EGYIK LEGRÉGIBB VÁLLALATA

Kitűnő minőségű őrleményei valamennyi világkiállításon és belföldön képviselt iparkiállításokon mindenütt elsőrendű kitüntetést és elismerő oklevelet nyert.

ALAPITTATOTT 1843-BAN. ALAPITTATOTT 1843-BAN.

Kedvező fekvésénél fogva a magyar alföld legjobb buzáiból készit darát, lisztet és korpanemüeket, elvállal továbbá házi szükségletre mindenféle gabonanemüeket simaőrlés és szitált őrlés végett, lehető legmérsékeltebb dijazás mellet és azok szakszerü kiviteleért szavatol. Megrendelések ugy helyben, mint vidékre mindenkor a legelőnyösebb napi árakon nagyban, közvetlen a malom telepéről gyorsan és pontosan foganatosittatnak; kicsinyben pedig

Városi raktárunk (Csapó-utcza és Vár-utcza sarok, Zenede épület)

bármily mennyiségben naponta árusit el.

ŐRLŐ KÉPESSÉG: AZ ELSŐ ÉVBEN 18,000 M.-MÁZSA.
MAI ŐRLŐ KÉPESSÉG ÉVENTE 800,000 MÉTERMÁZSA.

MESÉBE ILLIK

amit az egész országban beszélnek mindenütt a

Fáy-arczkrém, Fáy-szappan, Fáy-pouder

csodás hatásáról.

Kitüntetve a bécsi, párisi és londoni kiállitáson aranyéremmel és oklevéllel!!

Saját érdeke tehát mindenkinek a FÁY-KRÉM és FÁY-SZAPPAN használata, hogy
ELŐSZÖR: Megszabadulnak a téli és nyári szeplőtől és
MÁSODSZOR: A hideg és szeles idők okozta csunya arcz- és kézpirosság, pattanás, érdes bőr és az összes szépséghibák eltünjenek.

A FÁY-pouder teljesen ártalmatlan, az arczon gyönyörüen és egyenletesen tapad, szabad szemmel teljesen láthatatlan, nagyon kellemes és gyenge illattal bir, éppen ezért nemcsak hölgyek, hanem urak is használják.

Egy tégely Fáy-arczkrém	1 korona.
Egy eredeti Fáy-szappan	1 korona.
Egy doboz Fáy-pouder	1 korona.

EGYEDÜLI KÉSZITŐ: **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerész

DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCZA 8. SZÁM.

Azany egyszarvu gyógyszertár. A színház mellett.

Postai megrendelések utánvéttel eszközöltetnek.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

HARSÁNYI ISTVÁN

GŐZERŐRE BERENDEZETT

ASZTALOS ÜZLETE ÉS PARKETT-GYÁRA

DEBRECZENBEN, KOSSUTH-UTCZA.

SZABADALMAZOTT !! IDEÁL ABLAK GYÁRTÁS !!

KÉSZIT ÉS ELVÁLLAL

MINDENNEMÜ BUTOR- ÉS ÉPÜLETMUNKÁKAT.

KITÜNTETVE:

AZ 1896-IK ÉVI EZREDÉVES ORSZÁGOS KIÁLLITÁSON.

SZÉKESFEHÉRVÁRI ORSZÁGOS KIÁLLITÁSON 1879-IK ÉVBEN.

Guró Lőrincz

kutfurási vállalata

Debreczen, Varga-u. 16.

Bátor vagyok b. figyelmébe ajánlani

ártézi és szivattyus kutfuró-vállalatomat,

melyet 28 év óta sikerrel folytatok és ezen idő alatt 600-nál több sikerült kutat létesitettem, Számtalan elismerő levél van birtokomban községek, gyárak, gazdaságok és uradalmak, valamint magánosoktól, melyek a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak. Vállalkozom saját készitményü szivattyuk előállitására, ugyszintén javitásokat lelkiismeretesen és jutányos árban készitek.

Költségvetéssel, ajnálattal megkeresésre azonnal szolgálok.

Kiváló tisztelettel

GURÓ LŐRINCZ

kutfurási vállalkozó.

HAZAI ÁLTALÁNOS BIZTOSITÓR.-TÁRS.

DEBRECZENI FŐÜGYNÖKSÉGE

HATVAN-UTCZA 11. SZ.

FOGLALKOZIK: Biztositásokkal tüz- és jégkár ellen. Biztositási ügyben felvilágositást díjmentesen ad. -- A minden izében magyar társulatot a hazafias közönség :: pártfogásába ajánlja ::

ZÖLDY JÁNOS TITKÁR.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

KONTSEK GÉZA

előbb GASZNER KÁROLY

füszer-, csemege-, bor-, ásványviz- és magkereskedése

Alapittatott 1782. **DEBRECZENBEN.** Alapittatott 1782.

Főüzlet: KOSSUTH-UTCZA 7-IK SZÁM. Telefon 22-ik szám.

Magkisérleti telepei és kereskedelmi kertészete. Telefon 312-ik szám.

„Nizzai virágcsarnoka" Főtér, Első Debreczeni Takarékp. palotájában.

Legnagyobb kitüntetés, diszoklevél, két elismerő oklevél, az 1902. évi Nemzetközi kertészkiállitáson állami ezüst éremmel kitüntetve. Ő felsége I-sső Ferencz József királyunk és Ő fensége József főherczeg személyes elismerése. Több arany érem tulajdonosa.

FONTOS! **FONTOS!**

A jó kávé barátainak figyelmébe!

Egy csésze zamatos jó kávé, melyet egy gondos háziasszony családjának vagy vendégeinek felszolgál: mindenkor büszkesége a háznak; s egyes háziasszonyok ezért széleskörü s jól megérdemlett elismerést élveztek. Az igazán jó kávénak készitési titka azonban legelsősorban a nyerskávénak **helyes megpörkölésében** s a kávéfajok **szakszerü megválasztásában** rejlik.

A modern teknika ez irányban segitségére jött háziasszonyainknak lehetővé tette, hogy annyi bajjal járó házi pörkölést mellőzve, — a jó kávét ma már **naponta friss pörkölésben**, — még pedig teljesen a kávé természetének **megfelelő fokig pörkölve**, készen haphassák. Annyira fontos, hogy nem tartózkodom ismételni, miszerint a pörkölési müvelet egy jó kávé elkészitésének első és legfontosabb feltétele, mert **sokszor a legfinomabb kávé a pörkölés alatt válik élvezhetetlenné**, mig a kevésbé finom fajok kellő pörkölés mellett kielégitő italt adhatnak.

A háziasszony, ki sok aprólékos családi gondjai között gyakran nem ér rá, hogy kávéját személyesen pörkölje: kénytelen megbizni cselédjei szakismeretében (?) s vajmi gyakran előfordul, hogy egy kis figyelmetlenség következtében az egész hónapra előkészitett kávé **szénné égett, vagy félangolosan maradt** s igy egy élvezetes ital helyett: **koromszagu, vagy nyersizü** folyadékot kapunk naponként asztalunkra.

Ezen bajok a müvelt nyugateurópai országokban is megvoltak, — melyekre sokáig kerestek és találtak is megoldást. — **Ma már a legnagyobb kávéfogyasztó országokban nem pörkölnek otthon kávét**, mert vannak társaságok és nagyobb czégek, kik ezt **kiváló gonddal s szakszerüen** a háziasszony helyett elvégzik.

Igy határoztam el én is, hogy üzletemet egy ily szakszerü berendezésssel kibővitem s ezáltal igen tisztelt vevőimnek a legkényesebb izlést is kielégitő szakszerüen s naponta frissen pörkölt, gondos fajösszeállitásu kávékat ajánlhatok, melyek ugy iz. mint zamat tekintetében — minden eddigi kávét messze tulszárnyalnak.

Minden nap délután, a következő napon eladásra kerülő mennyiség pörköltetik csupán, miáltal elérjük, hogy a nyers kávé, mely a legmodernebb „forrólég" gépeken pörkölődik, **zamatjából nem veszit semmit s a legjobb fajok összevegyitése által izben az elérhető legmagasabb tökélyre emelkedik.**

Ezen ujrendszerü módon pörkölve 5 féle kávét ajánlhatok és pedig

1. sz. Szantos vegyiték K 3.20
2. sz. Domingo vegyiték K 3.60
3. sz. Finom Portorikó vegyiték — — — K 4.—
4. sz. Legfinomabb Hollandi vegyiték — — K 4.80
5. sz. Legfinom. Ceylon vegyiték — — — K 5.20

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

KONTSEK GÉZA ELŐBB GASZNER KÁROLY

RUM. Állandó nagy raktárt tartok valódi angol, jamaikai, brasiliai és ananász rumokból. Eredeti, valamint saját töltés. **Jóságáról és valódiságáról kezeskedem.** 1 literes üveg 2.-- kor., 2.40 kor., 3.20 kor., 4.— kor., 4.80 kor. és 5.60 korona.

TEA. Ujabb idő óta a tea-fogyasztás rohamosan emelkedik az egész világon s ez okból a termelő országok is nagyobb figyelemben részesitik ezen fontos élelmi és élvezeti czikket. Az angol gyarmatokban ma már kitünő izü és zamatos teákat termelnek, melyek olcsóbbak is az eddig forgalomban volt chinai fajoknál.

Ugy chinai, mint brittindiai teákban nagy választékkal rendelkezem s ajánlom kitünő **„ARANYFÁCZÁN“** jegyü teáimat, melyek a legnemesebbet tartalmazzák amit csak India és China termel.

1 kg. Angol tea, legfin. minőség	14.— K	1 kg. Souchong vegyiték, legfin.	9.— K
1 kg. Angol tea, finom minőség	10.— K	1 kg. Congo vegyitek, legfinomabb ..	7.20 K
1 kg. Chinai és angol tea vegyesen ..	12.— K		

Tea-sütemények. Kitünő minőségü **magyar gyártmányu tea-sütemények,** kétszersültek és tortaostyák friss állapotban kapkatók.

BOROK. Kellemes zamatu, saját pinczémben tisztán kezelt **homoki, érmelléki, magyarádi, balatonmelléki, badacsonyi, ménesi és erdélyi** fehér és vörös könnyü és nehéz borokat tartok s azokat a **legolcsóbb árakon** adom vevőimnek. Tokaj hegyaljai **„SZAMORODNI“** öreg és ujabb fajborokból nagybani és kicsinybeni eladás. **Tokaji asszu-borokat csak a leg-**

FÜSZER- ÉS MAGKERESKEDÉSE DEBRECZENBEN.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

hiresebb termelőktől tartok. Spanyol, franczia, rajnai, portugál és olasz borokból állandaón nagy választék. Boraim jóságáért és természet-adta tisztaságáért szavatolok.

Pezsgő-borok. A legjobb gyártmányu magyar és franczia pezsgő-borokat tartom. Törley Talisman, Törley casino, Törley Grand Vin, Louis françois, Transylvania, Monopol, franczia: Mumm G. H., Heidsick, Aubertin & Co. Moet, Chandon & Co, etc.

Cognac. Czuba, Keglevich, Weisenbacher, Világosi, Martel, Henessy, Tricoche gyárosoktól, eredeti töltésben. **A létező legjobb és legtisztább magyar cognac a „Weisenbacher"-féle gyártmány,** melyet különösen kiemelni kivánok. **Valódi tiszta kisüstönfőtt baraczkpálinka és szilvórium. Borovicska.**

LIKŐRÖK. A magyar gyártmányu likőrök ugyszólván felülmulják már a külföldi készitményeket, miért is felhivom az ebből gazdagon berendezett raktáramra a nagyérdemü közönség b. figyelmét.

ÁSVÁNVIZEK. Baldóczy, Bikszádi, Bilini, Borszéki, Csízi, Emsi, Ebesi, Gieshübli, Guber, Halli, Ivándai, Igmándi, Karlsbadi, Krondorfi, Levicói, Lipiki, Málnási „Mária", Margit, Marienbádi, Matild, Mohai-Ágnes, Parádi Répáti, Rohitsi, Roncegnói Salvator, Szultán, Seltersz, Sztojkai és Szulini friss töltésü gyógyvizeket tartok és ezeket nálam a legolcsóbban lehet beszerezhetni.

CSEMEGE. Nagy raktárt tartok mindennemü csemegében. **Sajtok, halak, tengeri rákok, mártások, mustárok, csokoládék, czukorkák, gyümölcsfélék,** aszalva és konzerválva, mindig frissen érkeznek.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

KONTSEK GÉZA ELŐBB GASZNER KÁROLY

Külön magosztály!

Magkereskedésem a magkereskedelem terén egyike a legrégibb üzleteknek és azon a szinvonlon áll, hogy minden más hazai vagy külföldi czéggel kiállja a versenyt. Nem ragasztok be plakátokkal minden zugot és nem csapok világraszóló reklámot, mivel magvaim megcsinálják jóságukkal maguknak a hírnevet, hanem annak a tetemes kiadásnak a megtakarításával, amibe az a sok reklám kerül, vevőimnek nyujtok előnyt, amennyiben kisebb kiadás mellett olcsóbb árakat szabhatok és ez a nagy kiadás nem megy az árú rovására. Erről meggyőződtek már vevőim is, mert örömmel tapasztalom azt, hogy vevőim száma évről-évre szeporodik.

Gazdasági magvakat ugymint lucernát, lóherét csakis arankamentesen, tisztitva bocsátok a piaczra.

Takarmányrépa magvakat Quedlingburg első termelőitől szerzem be, s azokat magkisérleti telepemen már több izben kipróbáltam, miért is nyugodt lelkiismerettel merem adni vevőimnek.

A konyhakerti és virágmagvakat

Erfurt speciálistáitól szerzem be.

Magvaim minden kiállitáson **az első érmekkel** lettek kitüntetve, több **arany és ezüst érmek, diszoklevelek, kitüntetések.**

Kiterjedt magkisérleti és magtermelési telepemen

minden a kertészeti szakmához tartozó virágféléket, virágtöveket, gumókat nagymennyiségben tenyésztek s meghivom a t. közönséget kertészetem meglátogatására.

VIRÁGÜZLETEM:

az Első Debreczeni Takarékpénztár palotájában van

s készit a legjutányosabb árakon s az elképzelhető legfinomabb izlésben: **Alkalmi és menyasszonyi csokrokat, virágállványokat, virágos koszorukat, virágvázakat, müvész-ajándékokat, gyász- és sirkoszorukat, templomi és terem-diszitéseket, kocsikorzó-diszitéseket stb. stb. Izléses koszoruk már 6.— K-tól feljebb készülnek.**

FÜSZER- ÉS MAGKERESKEDÉSE DEBRECZENBEN.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

A NÉPSEGÉLYZŐ BANK M. SZ.

(PIACZ-UTCZA 42. Lamprecht-palota)

előnyös és kedvező feltételek mellett folyósit kölcsönöket:

1. Kezesség.
2. Bekebelezés.
3. Értékpapir fedezet mellett, kényelmes heti betétek törlesztése elenében.

Egy törzsbetét 10 fillér s igy mindenkinek módjában áll az intézet tagjává lenni.
Törzsbetétek után 6% kamatos kamatot adunk betevőinknek.
Közelebbi felvilágositással készséggel szolgál az

ÜGYVEZETŐSÉG.

Alelnök GERÉBY PÁL. Elnök DOMAHIDY ELEMÉR. Alelnök KONTSEK GEZA.

Ügyész: Weisz József. IGAZGATÓSÁG TAGJAI: Ügyv. igazgató: Békés Lajos.

Dr. Balkányi Emil, Dr. Kun Béla, Somossy László, Dr. Váradi Szabó János
Békés Emil, Lusztig Dezső, Tóth Kálmán, Werlin Sándor
Forrai Ernő, Magyar Simon, Dr. Vargha Elemér

FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Bodnár Géza, elnök. Gyurcsány Béla, jegyző. Dr. Kölcsey Sándor.

Bisothka István

építész és épitőmester
DEBRECZEN,
PÉTERFIA-U. 71. SZ.

Elvállal minden e szakmába vágó munkálatokat

Ha olcsón és szolid árban akar vásárolni **részletre,** akkor forduljon

Hausner Salamon

Simonffy-u. 44. alatti
raktárához, ahol mindenféle fehérnemühöz való u. m. kanavász, vászon, chiffon; szőnyegek, függönyök, ágyteritők és damaszt-áruk, férfi és nőiruha confectiók, férfi és női ruhaszövetek,
heti és havi részletfizetésre kapkatók.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

MOLNÁR FERENCZ

ZÁDOR LAJOS UTÓDA

NŐI DIVATTERME,

NŐI- ÉS GYERMEK-FELÖLTŐK NAGY RAKTÁRA DEBRECZENBEN.

Selyem- és gyapjuszövetek

angol, franczia és hazai legelső gyárakból beszerezve, méterenkénti eladásra.

Női- és gyermek-felöltők, blousok.

Valódi szörme kabátok, boak és karmantyuk.
A női divatczikkek különlegességei.
Mindenféle díszítések és bélésnemüek.

Nap- és Esernyők.

Kesztyük, legyezők vállfüzők. Színházi és báli belépők.

Női ruhák készitése a legujabb divat szerint.

ÜZLET A FŐTÉREN.

SZABÁSZATI MŰTEREM: KOSSUTH-U. 9.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

DÁVIDHÁZY KÁLMÁN

DEBRECZEN, FÜVÉSZKERT-U. 9. SZ.

Készitményei nagyban és kicsinyben.

Könyvkötések

mindenféle kivitelben. — Imakönyvek.

Vonalzó intézet.

Kereskedelmi és pénzintézeti könyvek.

Bőrdiszmüvek:

Pénz- és szivartárczák, női táskák, irómappák, képkeretek, albumok, diszpolgári oklevelek.

Tánczrendek, jelvények. Dombornyomatu névjegyek és levélpapirok. Dobozok.

ALAPITTATOTT 1851. TELEFON 201.

Könyvkötészet, diszmükészités. Iparvállalat a papirfeldolgozás minden ágára.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Debreczeni Hitelbank Részvénytársaság

Piacz-utcza—Széchenyi-utcza sarok. I. emelet.

Kölcsönöket adunk váltókra, kötelezvényekre és folyó számlára a legelőnyösebb kamat mellett. Elfogadunk takarékbetéteket betétkönyvecskére és check-számlára. Törlesztéses jelzálog-kölcsönöket adunk földbirtokokra és házakra. Óvadékkölcsönöket adunk vállalkozóknak és bérlőknek. Elfogadunk tőzsdei megbizásokat értékpapirok vételére és eladására. Kölcsönöket nyujtunk tőzsdén jegyzett értékpapirokra, valamint vidéki pénzintézetek részvényeire. Leszámitolunk tárcza-váltókat az intézetkebelében alakult hitelrészes csoportban. Érczpénzek és külföldi bankjegyek beváltása. Előleget adunk várható jó termésre.

Felvilágositással készséggel szolgál

az igazgatóság.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

EHRLICH „606"

Diszkrét szétküldés! Diszkrét szétküldés!

Minden embernek nélkülözhetetlen!!

EHRLICH ÉS HATA

sajátkezü munkája

az általuk feltalált **„606"** gyógyitó szerről.

az eredeti kisérletek megörö-

++++++ kitett élethü képeivel. ++++++

IRTÁK:

dr. EHRLICH P. és dr. HATA S.

Magyarra forditotta, előszóval és magyarázatokkal ellátta:

dr. Marschalkó Tamás

kolozsvári egyetemi tanár.

Tudományos értéke mellett szenzácziósan érdekes munka, melynek tartalmát minden kulturembernek ismernie kell.

Bolti ára: füzve 6 kor., diszkötésben 8 kor.

Az összeg beküldése esetén bérmentve küldjük, utánvételes rendelés esetén a portót a rendelő fizeti.

MEGRENDELHETŐ:

HEGEDÜS ÉS SÁNDOR

könyvkiadóhivatalától DEBRECZENBEN és bármely más hazai könyvkereskedőnél.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság
és általában gyomorbetegségeknél
a legkitünőbb háziszer a

HOLLANDI
GYOMORCSEPPEK

EGY ÜVEG ÁRA 40 FILLÉR.

Kapható:

Mihalovits Jenő
gyógyszertárában
DEBRECZENBEN.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

A könyv és a kultura.

A kulturának régente a szappan volt a fokmérője. Egy szellemes iró agyában született az a mondás, hogy egy ország szellemi fejlettségére következtetést lehet vonni abból, hogy mennyi szappant fogyaszt az illető ország. Ma megváltozott a felfogás. A huszadik század irója nem a szappanfogyasztás nagyságából itéli meg valamely nemzet kulturális fejlettségének fokát, hanem a — *könyvfogyasztás* mértékéből.

Bizonyos, hogy a *könyv* biztosabb fokmérője a kulturának, mint a szappan. Aki könyvvel, tehát szellemi táplálékkal él, az részese a szellemi müvelődésnek, az katonája a kulturának, a haladásnak. És minél több könyvet fogyaszt egy társadalom, egy ország, bizonyos, hogy a kulturának annál magasabb fokán áll. Kézzel fogható példák állnak előttünk. Franciaországban minden irodalom, vagy tudományos értékkel biró könyv a kiadásoknak egész légióját megéri. Ott napirenden van, hogy egy-egy könyv tiz-tizennégy, sőt még ennél is több kiadást ér meg. Nem is csoda tehát ha a franczia a világ legmüveltebb nemzete.

Ha már most igaz, — aminthogy igaz is — hogy a könyv a kultura fokmérője, elvitázhatatlan és önként következő dolog, hogy ennek a fokmérőnek legszembetünőbb jelzőtáblái: a *könyvkereskedések*. A dolog világos. A könyveladásokat a könyvesboltok közvetitik; ha tehát nagy a könyvfogyasztás, ha könyvvásárló a közönségnek jelentékeny része, akkor nagy és virágzó könyvkereskedéseknek is kell létezniök. Menjünk tehát végig egy város utczáin, pislantsunk be a könyvesboltjaiba, azonnal és biztosan megmondhatjuk, hogy könyvfogyasztó-e annak a városnak a közönsége, bir-e kulturális fejlettséggel az a város.

Ne menjünk tovább Debreczennél. Érdekes lesz megállapitani, hogy a szellemi fejlettségnek milyen fokán ál ez a város.

A debreczeni könyvkereskedések közül imponálóan ragadja meg az ember figyelmét a Piacz-utczai **Aczél-féle modern antiquárium.** Első tekintetre látja az ember, hogy ebben a boltban rengeteg szellemi kincs van felhalmozva. *S nagyobbára mélyen leszállitott árakon.* Nincs a magyar irodalomnak, de a német, franczia és angolnak sem oly számottevő műve, melyet a **modern antiquáriumban** be ne lehetne szerezni. Természetesen legdusabb a magyar könyvek választéka. A szépirodalom, a tudományos irodalom s ennek egy most szárnyrakapott része: a szocziológiai irodalom is gazdag és teljes választékban áll a közönség rendelkezésére. Hogy a közönség rendelkezésere áll, ez a szó legtágabb értelmében veendő, amennyiben *nem csak uj állapotban kaphatók itt a könyvek, hanem kifogástalan állapotban levő könyvek is* állanak a vásárló közönség rendelkezésére és pedig **a rendes bolti árnál jóval olcsóbb árakon.**

Az irodalom — ugy a hazai, mint a világirodalom — legfrissebb csemegéi azon frissiben megszerezhetők a **modern antiquáriumban**, mely hü képet ad mindenkor az irodalom piaczának állásáról, raktáron levő könyvei utján. Ezen csodálkozni nem is lehet, mikor ez az üzlet — a könyvterjesztés szeretetétől áthatva — azt vette programmjába, hogy a könyvterjesztésnek, a könyvfogyasztásnak nemcsak üzleti, de kulturális munkájával Debreczenben megtörje a kultura iránti közönyt ott, ahol még mutatkozik és nagyarányu, gazdag raktárával *könnyebbé tegye a fogyasztást a közönség ama részének,* mely eddig igen sokszor Budapestre, Berlinbe vagy Párisba volt kénytelen a levelezés és hozatali költségek nehézkes utján fordulni egy-egy könyvért.

Most a **modern antiquárium leszállitott olcsó árával nyitva áll a közönség előtt s bármilyen könyvvel rendelkezésre áll.** Ez évben — mint értesülünk — az Első Takarékpénztár felépült palotájában még nagyobb és tágasabb helyiségbe költözik az üzlet, amikor is a czég meg fogja valósitani egy nagyobbszabásu s Debreczen kulturális életére nézve nagy jelentőségü tervét, tudniillik egy modern, gazdag és nagy **kölcsönkönyvtár** létesitését.

Debreczenben felesleges hangoztatni ennek a kölcsönkönyvtárnak a jelentőségét, hisz' a hiánya égető szükségképen mutatkozik városunkban. Ezért tehát kétszeres örömmel kell üdvözölni a czég tervét, amely, ha valósággá válik, e város kulturális életében élénk részt fog venni, mert a könyvtár foglalatja lesz ugy a szép-, mint a tudományos szakirodalom *legmodernebb termékeinek* magyar, német, angol, franczia és olasz nyelveken.

Ha még mindezekhez hozzáveszük, hogy a **modern antiquárium** tárháza a **zeneirodalom** termékeinek is, melyek mindjárt megjelenésük után szintén kaphatók ott, előttünk áll ennek a nagy és virágzó üzleti vállalkozásnak a képe, ami csupán annak megjegyzésével szorul kiegészitésre, hogy egyidejüleg mint **papir- és irószerkereskedés** is elsőrangu a debreczeni piaczon.

Végül csak annyit, hogy a **modern antiquárium** lázas üzleti forgalma, nagy népszerüsége, keresettsége, kitünő hírneve és folyton nagyobbodó méretei élenk és örvendetes tanubizonyságok amellett, hogy Debreczen kulturális fejlettsége magas fokán kell, hogy álljon, mikor ily nagy vállalatot volt képes teremteni e város irodalmi közszükségletre.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

ALAKULT 1897.

POLGÁRI TAKARÉK- ÉS SEGÉLYSZÖVETKEZET

DEBRECZEN, PIACZ-U. 73., Dr. Tíhanyi-ház.

A szövetkezet czélja a hetenkénti törzsbetétek elfogadása és annak kamatoztatása által a takarékosságot előmozdítani és tagjait olcsó és a heti betétek által is könnyen törleszthető kölcsönök által segélyezni. Betétek a vidéken is könnyen eszközölhetők, amennyiben a vidéki tagok a szövetkezet postatakarékpénztári cheque-számláját vehetik igénybe. A szövetkezet minden év január havában uj évtársulatot alakit. hat évi időtartamra, melynek elteltével az évtársulat feloszlik és minden tag megkapja az általa befizetett tőkét a felmerült haszonnal együtt. Az 1910. évi XIV. évtársulatba való beiratkozások naponként eszközölhetők a Szövetkezet hivatalos helyiségében.

Minden törzsbetét 20 fillér hetenkénti befizetésre kötelez.

Donogán és Somossy

KUNZ JÓZSEF ÉS TÁRSA UTÓDAI

DEBRECZEN (KISTEMPLOM-BAZÁR).

Vászonkereskedés. Kész fehérnemüek, nagy szőnyeg és butorszövetraktár.

Női divatárúk, menyasszonyi kelengyék.

NAGY VÁLASZTÉK! SZABOTT ÁRAK!
ELŐZÉKENY KISZOLGÁLÁS!

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Alapittatott: 1880. Telefonszám: 323.

Hrabéczy Antal

++++++ ruhafestő, vegyészeti tisztitó és gőzmosó gyára ++++++

DEBRECZEN

Széchenyi-utcza 42. szám.

30 éve fennálló, most megnagyobbitott Hrabéczy gyára

TISZTIT,
FEST,
MOS.

Mindenféle ruhanemüt!

SZŐNYEGET,
SZŐRMÉT,

Ágytollat fertőtlenitve tisztit.

Szőnyeget, teritőt ruhanemüt portalanit.

Fióküzlet:	Gyár, főüzlet:	Fióküzlet:
Hatvan-u. 11.	**Széchenyi-u. 42.**	**Csapó-u. 30.**
Telefonsz. 578.	Telefonsz. 323.	Telefonsz. 668.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

KOVÁCS GYULA

MÜBUTOR ASZTALOS, DEBRECZEN, DARABOS-UTCZA 17. SZ.

ALAPITTATOTT 1905. TELEFON 716. SZÁM.

Vállal teljes lakberendezéseket minden stílben a legegyszerübbtől a legmüvésziesebb kivitelben, jutányos árakon.

Angol Királynő

Szálloda, Éttermek, Kávéház, Sörcsarnok.

Társas regelire, ebédre, vagy lakomára étlap, vagy megállapitott árak szerint való megrendelések mindenkor elfogadtatnak és figyelmesen kiszolgáltatnak.
Társas étkezés személyenként 3 koronától feljebb.

NAPONTA CZIGÁNY-ZENE.

Kiváló tisztelettel

Németh András

DEBRECZEN

Kostya János

arany és ezüst ékszerüzlete.

25 éves fennálása alkalmára tetemesen megnagyobbitva, ujonnan fölszerelve

szebbnél-szebb ujdonságokkal

és kitünő pontos járásu zsebórákkal, briliáns ékszerekkel a legolcsóbb és lelkiismeretes kiszolgálással. Uj müvek, átalakitások mühelyemben készülnek.

Debreczen,

Széchenyi-utcza,

ref. Kistemplommal szemben.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Valódi Kállai Lajos motornak nincsen párja!

MOTOR! MOTOR! MOTOR!

LEGUJABB KITÜNTETÉSEK:
1907. sepsiszentgyörgyi kiállításon arany éremmel kitüntetve
1905. nagyenyedi kiállításon nagy diszoklevéllel kitüntetve
1904. dicsőszentmártoni kiállításon 5 diszoklevéllel kitüntet.
1903. beszterczei kiállításon 2 ezüst éremmel kitüntetve ..
1903. kolozsvári kiállításon 2 diszoklevéllel kitü tetve .. ..
1902. pozsonyi kiállításon 3 diszoklevéllel kitüntetve .. .. ..

Valódi Kállai Lajos-féle motorok csakis Budapest, VI. kerület, Gyár-utcza 28. szám alatt kaphatók.

KÁLLAI LAJOS

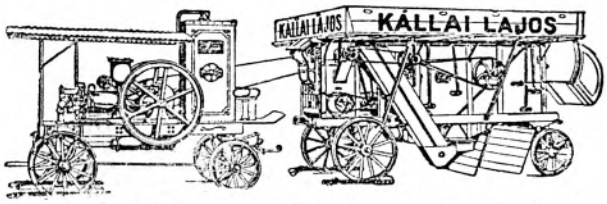
motorgyára BUDAPEST VI., Gyár-u. 28.

Pontos czimre ügyelni tessék! | Pontos czimre ügyelni tessék!

Teljes jótállás kitünő cséplésért!

A világ legegyszerübb és legtökéletesebb motorcséplőkészlete

Teljes jótállás kitünő cséplésért!

Teljes jótállás kitünő cséplésért!

A gazdáknak legjobban ajánltatnak **KÁLLAI LAJOS-féle**

legujabb szabadalmazott villamos ellenőrző készülékkel ellátott benzinmotor és villamos benzinlokomobil cséplőkészletek kettős tisztitó szerkezettel.

Egyedül létező ujdonság!

A **Kállai Lajos**-féle motorok bámulatos egyszerüek, minden gazda játszva kezelheti és **szalmafedeles házak között is** üzemben tarhatók.

Benzinlokomobilok szabadalmazott kettős tisztitó cséplőkkel **Budapesten, VI., Gyár-utcza 28.** szám alatt mindenkor üzemben láthatók.

Ezen legujabb motorok terjesztése érdekében használt gőzgépek cserébe vétetnek!

Ezen motorcséplőkészletek a legkitünőbb sikerrel vannak müködésben:

Kálóczi Ferencz urnál, Galambok; Nagy János urnál, Beleg (Somogy megye); Alsó József János urnál, Hosszufalu (Somogy megye); Márk Dániel urnál, Kiskunmajsa és az ország **TÖBB SZÁZ** kisebb-nagyobb gazdaságában.

Legolcsóbb üzem! Képes diszárjegyzék ingyen és bérmentve!

KÜLÖN GAZDASÁGI GÉPOSZTÁLY:

Gőzgépek, malmok, járgányos cséplők, vetőgépek, szecska- és répavágók!

Valódi Kállai Lajos-féle motorok csakis Budapest, VI. kerület, Gyár-utcza 28. szám alatt kaphatók.

MOTOR! MOTOR! MOTOR!

Kállai Lajos-féle motorcséplőkészletek, melyek hazánkban mindenütt a legkitünőbben beváltak, a magyar gazdaközönségnek a legmelegebben ajánltatnak.

MOTOR!

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

DEBRECEN SZ. KIR. VÁROS VILÁGITÁSI VÁLLALATA.

Elvállalja:

légszesz és villamos berendezések elkészitését világitási, erőátviteli, fütési és főzési czélokra.

A gáz- és villamos világitás jobb és olcsóbb a petroleumnál.

Gázzal sütni és főzni sokkal jobb és félannyiba kerül, mint fával.

Gázfütésü kandallók és fürdő-kályhák
minden másnál tisztábbak, kényelmesebbek, biztonságosabbak.

A villamos motor
legczélszerübb és legtakarékosabb hajtó-erő a világon.

Szép, olcsó lámpák, csillárok
és hozzávaló felszerelések kaphatók.

Elsőrendü pirszén (koksz), porosz kőzsén.

Fekete kőszén kátrány fatárgyak és épületek megvédésére.

Első minőségü ammoniak sulphat
(legbecsesebb nitrogén-légeny tartalmu mütrágya.)
Tetszés szerinti mennyiségben kapható vagy megrendelhető a gyárban, vagy városi üzlelünkben

PIACZ-UTCZA 81-IK SZÁM ALATT.

Mindennemü felvilágositással szivesen szolgál az igazgató:

Debreczeni Jenő gépészmérnök.

A légszesz- és villamos gyárat az érdeklődő közönség bármikor megtekintheti.

TELEFON:
GYÁR ÉS IGAZGATÓSÁG 74. SZ., VAROSI ÜZLET 90. SZ.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Bosznay J. és Társa

vászon-, divat- és szőnyeg árúháza

Debreczen, Kossuth-utcza 5.

Szőnyeg osztály:

Valódi Perzsa és Smyrna szőnyegek. Ebédlő-, szalon- és hálószoba-, Axminster, Velvet, Tapestry és Jute szőnyegek. Kókusz futó-szőnyegek és Kókusz lábtörlők.

Fehér és szines angora bőrök. Diványtakarók és lambrequin plüssök. Mokett és butorszövetek. Plüss, szövet, posztó, selyem és vászon függönyök. Csipke és applikált tüll-függönyök és storok.

Fa- és réz függönyrudak. Ágy- és asztalteritők. Roletták és vitorlavásznak. Flanelltakarók és lópokróczok.

Plüss, kocsi- és utitakarók. Linóleum és bőrvászon.

Óriási választék! Olcsó, szabott árak!

KORONA TAKARÉK ÉS HITELSZÖVETKEZET

Debreczen, Piacz-u. 9. szám (Csanak-ház I. emelet.

Vagyonunk kölcsönökben elhelyezve 3 millió korona.

Szövetkezetünknek **4000** tagja van, akik hetenként **18,000** koronát fizetnek be. Szövetkezetünk czélja:

a) **Kötelező heti befizetés** által lehetővé tenni a kis tőke gyarapodását és annak nagyobb kamatoztatását;

b) **Olcsó kölcsönök** folyósítása által a tagoknak 5 év alatt hetenként könnyen visszafizethető, kereskedelmi, ipari és gazdasági tevékenységet elősegiteni.

Minden év január hó 1-én 5 évre terjedő társulat nyilik, amely 5 év elteltével felszámol s a tagoknak a befizetett tőkéjök után **6%-nak megfelelő haszonered-ményt juttat, 1 törzsbetét 1 korona,** mely hetenként fizetendő. Vidéki tagok befize-téseiket a szövetkezet postatakarékpénztár csekkszámláján teljesithetik.

Uj tagok hivatalos helyiségünkben **(Piacz-utcza 9. sz.)** bármikor felvétetnek **és mindennemü felvilágositást készségel adnak.**

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

DEBRECZEN

SZAB. KIRÁLYI VÁROS

KÖNYVNYOMDA VÁLLALATA

KOSSUTH-UTCZA
(VÁROSHÁZ-ÉPÜLET)

Dusan felszerelt könyvnyomdánk a megrendelő közönség rendelkezésére áll. A könyvnyomdai szakmához tartozó mindenféle munkák a leggyorsabban és legszebb kivitelben, jutányos áron készittetnek el.

TELEFON 270. SZÁM.

ALAPITTATOTT 1560.

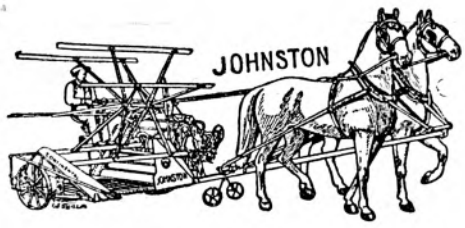
Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

Bächer Melichár Johnston

eke-, vetőgép- és aratógép gyárak fióktelepe

Ráhmer Sándornál DEBRECZEN,

Piacz-u. 26. sz. (nagytrafik-udvar)

Egyedül itt kapható a világhirü páros soru

„Melichár Unicum Drill"

(Óvakodjunk silány utánzatoktól.)

szabadalmazott sorvetőgép, nemkülönben az eredeti

BÄCHER ACZÉLEKE

törhetetlen aczélfejekkel; az

eredeti amerikai Johnston kévekötő,

marokrakó aratógép és fűkaszálók.

Ingyen aratógép-kezelő tanfolyam.

Eredeti amerikai tárcsás boronánk 2 méter munkaszélességgel! Kitünően alkalmas rögtörésre és tarlóhántó eke gyanánt! Végtelen szapora munkáju!

TARR MIHÁLY

ADÁSVÉTELI IRODÁJA

DEBRECZEN, HATVAN-UTCZA 16.

Elvállalja házak, földek,

kisebb és nagyobb birtokok, szőlők, füszerüzletek **eladását, cserélését és bérbeadását.** Kieszközöl olcsó **pénzkölcsönöket** földekre, házakra, magán tisztviselőknek, kisebb hivatalnokoknak, kereskedőknek, gyárosoknak.

Ki venni vagy eladni kiván valamit, ki nősülni, vagy férjhez menni óhajt, kinek nagykorusitásra, nősülési, vagy férjhezmenési engedélyre van szüksége, forduljon bizalommal hozzám, mert mindezekre megbizatásokat elfogadok s a legrövidebb idő alatt lebonyolitom.

Telefon 683. **Telefon 683.**

KALAP

KÜLÖNLEGESSÉGEK, ELEGÁNS

NYAKKENDŐK

HÁZILAG KÉSZÜLT FÉRFI

INGEK

ANGOL URIDIVAT ÁRUK

LENGYEL SAMU

URIDIVAT ÉS KALAP ÜZLETÉBEN

DEBRECZEN

TELEFON 855. PIACZ-UTCZA 43.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

DEBRECZENI
ELSŐ TAKARÉKPÉNZTÁR

ALAKULT 1846-BAN.

Alaptőke: 3.000,000 K. Tartalékok: 7.000,000 K.

Összes alapok:

10.000,000 kor. Tízmillió kor.

Igazgatóság:

fenyéri ZÁDOR LAJOS
kir tanácsos, elnök-vezérigazgató.

CSANAK JÁNOS	íd. KARDOS LÁSZLÓ
DALMY KÁLMÁN	dr. NAGY LAJOS
GYÖRFFY ALADÁR	SIMONFFY EMIL kir. tan.

SZABÓ LAJOS.

Felügyelő bizottság:

BÁRDOS GÉZA, dr. CZEGLÉDY MIHÁLY, MAY ANDOR,
SZABÓ SÁNDOR, WESZTER ISTVÁN.

Czégjegyző tisztviselők:

LOVÁSZ JÁNOS, fő-könyvvezető.
GASZNER GÉZA, jelz. o. vezető.

Ügyész, jogtanácsos: dr. TÜDŐS JÁNOS, orsz. gy. képviselő.

Üzlethelyiség: Főtér 22/24. sz. (Kossuth-u. 1.)

saját ház, földszint és I-ső emelet.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674

„ADLER“

elsőrangu gyártmányu

□ IRÓGÉP. □

Teljesen látható irás, legnagyobb átütő képesség: 1906. Milano, „Grand-Prix-el kitüntetve!

:: Kizárólagos képviselet ::

HAJDU, SZABOLCS, SZATMÁR és SZILÁGY vármegyékre.

TELEFON 540.

„COPYING OFFICE“

Gépiró másoló és sokszorositó

IRODA.

Sokszorositásokat izléses és hibátlan kivitelben a leggyorsabban készitünk.

Diszkréczióért szavatolunk.

„MERCUR“

ÖSSZES RENDSZERÜ IRÓGÉPEK MŰSZAKI VÁLLALAT.

>>> „GABELSBERGER“ RENDSZERÜ GYORSIRÁSI SZAKISKOLA. <<<

Évenként 2 kurzusban.

Magyar—német levelező gyors- és vitairási kurzusok:

Debreczen, Arany János-utcza 2. sz. (Bejárat a II-ik kapun.)

◀AJÁNLJUK▶

állandó nagy raktárunkat: első minőségü magyar, angol és amerikai gyártmányu az összes rendszerü irógép és szoksorositó gépekhez való

KELLÉKEKBEN.

Választékos raktár különleges gépiró és sokszorositó

□ PAPIROKBAN! □

TELEFON 540.

SPECIALIS

javitó mühelyünk.

Az összes rendszerü iró- és számoló (összeadó, kivonó s osztó stb.) gépeket kifogástalanul javit. —

MÉRSÉKELT ÁRAK!

JÓKARBANTARTÁSI

osztályunk elfogad minden rendszerü iró- és számoló-gépeket

JÓKARBANTARTÁSRA.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 21220

FÖLDVÁRI L.

CZÉGTULAJDONOS: FÖLDVÁRI MÓR.

Debreczeni Első Villamos és Műszaki Felszerelési Vállalata.

Raktáron tartja a legmodernebb és legizlésesebb csillárokat, a legjobb Wolfram-lámpákat, villamos fütő és főző készülékeket, motorokat, szellőztetőket, physikai, gyógyászati készülékeket.

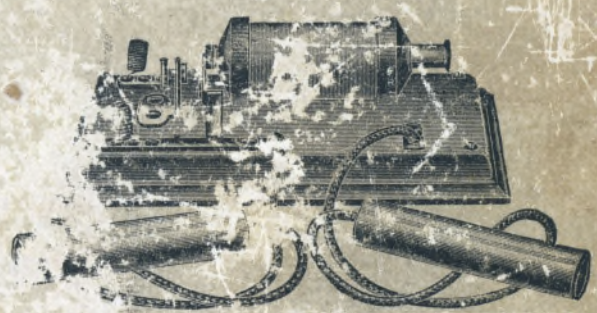
Saját találmányu, törvényesen védett kapu- és lépcső nyomó tiz évi jótállással.

Kerékpárokat és alkatrészeit.

Szállit bármilyen fa- és fém-megmunkáló gépeket, valamint mindennemü müszaki anyagokat.

Elvállal mindenféle villamos világitást, erőátviteli berendezések elkészitését.

Telefon, távíró és házi csengő felszereléseket.

Minden a legjutányosabb és legkedvezőbb feltételek mellett!!

DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA

INTERURBÁN ÉS MEGYEI TELEFON 168-IK SZÁM.

Gyártási telep: SZÉCHENYI-U. 55.

TELEFON 816. SZ. TELEFON 816. SZ.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 2674